OZI ỌMA DIKA MATIU

DERE YA N'AKWUKWỌ

1 1 Akwukwọ osuso-ọmumu Jisus
Kraist, Nwa Devid, nwa Abraham.
2 Abraham muru Aisak; Aisak we
mua Jekob; Jekob we mua Juda na umu-
nna-ya; 3 Juda we mua Perez na Zera
site na Tema; Perez we mua Hezron;
Hezron we mua Ram; 4 Ram we mua
Aminadab; Aminadab we mua Nahshon;
Nahshon we mua Salmon; 5 Salmon
we mua Boaz site na Rehab; Boaz we
mua Obed site na Rut; Obed we mua
Jesi; 6 Jesi we mua Devid, bú eze.
Devid we mua Solomon site na
nwunye nke Uraia; 7 Solomon we
mua Rehoboam; Rehoboam we mua
Abaija; Abaija we mua Esa; 8 Esa we
mua Jehoshafat; Jehoshafat we mua
Joram; Joram we mua Uzaia; 9 Uzaia
we mua Jotam; Jotam we mua Ehaz;
Ehaz we mua Hezekaia; 10 Hezekaia
we mua Manase; Manase we mua
Emon; Emon we mua Josaia; 11 Josaia
we mua Jekonaia na umu-nne-ya, na
mbe emere ka ha je biri na Babilon.
12 Mbe emesiri ka ha je biri na
Babilon, Jekonaia we mua Shealtiel;
Shealtiel we mua Zerubabel;
13 Zerubabel we mua Abaiud; Abaiud
we mua Elaiakim; Elaiakim we mua
Ezoa; 14 Ezoa we mua Sedok; Sedok
we mua Akim; Akim we mua Elaiud;
15 Elaiud we mua Eleeza; Eleeza we
mua Matan; Matan we mua Jekob;
16 Jekob we mua Josef di Meri, nwayi
nke muru Jisus, Onye anākpọ Kraist.
17 Ya mere ọbọ nile site n'Abraham
rue Devid di ọbọ iri na anọ; site na
Devid rue mbe emere ka ha je biri na
Babilon di kwa ọbọ iri na anọ; site na
mbe emere ka ha je biri na Babilon rue
Kraist di kwa ọbọ iri na anọ.
18 Ma ọmumu Jisus Kraist di otú a:
Mbe ekwereri na Josef gālu nne-Ya
Meri, mbe ha akēdinakọtagh ahuru na
ọ di ime site na Mọ Nsọ. 19 Ma Josef
di-ya, ebe ọ bu onye ezi onume, ma ọ
chọgh igosi ya n'iru ọra, o zubere irapu
ya na nzuzo. 20 Ma mbe ihe ndia di ya
n'obi, le, mọ-ozi nke Chineke were
onwe-ya gosi ya na nrọ, si, Josef, nwa
Devid, atula egwu ikuru nwunye-gi
Meri: n'ihi na Ihe Nke ọ di ime Ya
sitere n'aka Mọ Nsọ. 21 Ọ gāmuputa
kwa Nwa-nwoke; i gākpọ kwa aha-Ya
JISUS; n'ihi na Ya onwe-ya gāzọputa ndi
nke Ya na nmehie nile ha. 22 Ma ihe
a dum emewo, ka okwu Onye-nwe-ayi
kwuru site n'ọnu onye-amuma-Ya we
mezu, si,

23 Le, nwa-abọghọ ahu nāmagh nwoke
gādi ime, ọ gāmuta kwa Nwa-
nwoke,
Ha gākpọ kwa aha-Ya Immanuel;

nke bu, ma asugharia ya, Chineke
nọyere ayi. 24 Josef we si n'ura-ya
bilie, me dika mọ-ozi nke Onye-nwe-
ayi nyere ya iwu, we kuru nwunye-ya;
25 ọ magh kwa ya rue mbe ọ muputara
Nwa-nwoke: ọ we kpọ aha-Ya JISUS.

2 1 Ma mbe amuru Jisus na Betlehem
nke Judia n'ubọchi Herod, bú eze,
le, ufọdu ndi mara ihe, ndi sitere
n'Ọwuwa-anyanwu, biaruru Jerusalem,
2 si, Ọle ebe Ọ nọ, bú Onye amuru
ibu Eze ndi-Ju? n'ihi na ayi huru
kpakpando-Ya n'Ọwuwa-anyanwu, ayi
we bia ikpọ isi ala nye Ya. 3 Ma mbe
Herod, bú eze, nuru, obi lọrọ ya miri,
ya na Jerusalem nile. 4 Ọ we me ka
ndi-isi-nchu-aja na ndi-ode-akwukwọ
nile nke ndi-Ju zukọ, ọ we jua n'ọnu-ha
ebe agāmu Kraist nke ha. 5 Ha we si
ya, Na Betlehem nke Judia: n'ihi na otú
a ka edeworo ya n'akwukwọ site n'aka
onye-amuma, si,

6 Gi Betlehem kwa, ala Juda,
I digh nke-ntà kachasia n'etiti ndi-isi
Juda ma-ọli:
N'ihi na n'etiti gi ka Onye-isi gāputa,
Onye gāzụ ndi nkem Israel dika
aturu.

7 Mbe ahu Herod kpọrọ ha na nzuzo,
bú ndi ahu mara ihe, ọ we juta nke-ọma
n'ọnu-ha oge kpakpando ahu nke nāputa

ihè. 8 Ọ we zìe ha je Betlehem, si, Ganu chọputa nke-ọma okwu bayere Nwatakiri ahu; ma mḅe ọ bula unu gāchọta Ya, bia kọrọm, ka mu onwem we je kwa kpọ isi ala nye Ya. 9 Mḅe ha nuru okwu eze ahu, ha we ga; ma le, kpakpando ahu, nke ha huru n'Ọwuwa-anyanwu, ọ nāga n'iru ha, rue mḅe ọ biara guzo n'elu ebe Nwatakiri ahu nọ. 10 Mḅe ha huru kpakpando ahu ha we ṅuria oké ọṅù nke-uku. 11 Ha we ba nime ulo, hu Nwatakiri ahu, Ya na Meri nne-Ya; ha we da n'ala kpọ isi ala nye Ya; ha we kpughe iḅe àkù ha, che onyinye n'iru Ya, ọla-edo na frankincense na myrrh. 12 Ebe Chineke duru ha ọdú na nrọ ka ha ghara ilaghachi jekuru Herod, ha we wezuga onwe-ha ga ala-ha site n'uzọ ọzọ.

13 Ma mḅe ha wezugasiri onwe-ha, le, mọ-ozi nke Onye-nwe-ayi were onwe-ya gosi Josef na nrọ, si, Bilie, kuru Nwatakiri ahu na nne-Ya ḅalaga n'Ijipt, nọ n'ebe ahu rue mḅe ọ bula m'gāgwa gi: n'ihi na Herod gaje ichọ Nwatakiri ahu ka ọ la Ya n'iyi. 14 Ọ we bilie, kuru Nwatakiri ahu na nne-Ya n'abali, wezuga onwe-ya ga Ijipt; 15 ọ we nọ n'ebe ahu rue ọnwu Herod: ka okwu Onye-nwe-ayi kwuru site n'ọnu onye-amuma-Ya we mezu, si, Site n'Ijipt ka M'kpọputara Nwam. 16 Mḅe ahu Herod, mḅe ọ huru na ndi ahu nke mara ihe mere ya ihe-ọchi, ọnuma di ya n'obi nke-uku, ọ we ziga, ḅuchasia umuaka-ndikom nile di na Betlehem, na n'ókè-ala-ya nile, site na ndi ḅara arọ abua we rida, dika ọge ahu nke ọ jutara nke-ọma n'ọnu ndi ahu mara ihe. 17 Mḅe ahu ka emezuru okwu ekwuru site n'ọnu Jeremaia onye-amuma, si,

18 Anuru olu na Rema,
Ikwa-ákwá na iru-újú uku,
Rechel nākwara umu-ya ákwá;
Ọ chọgh kwa ka akasie ya obi, n'ihi na ha adigh.

19 Ma mḅe Herod nwusiri, le, mọ-ozi nke Onye-nwe-ayi were onwe-ya gosi Josef na nrọ n'Ijipt, 20 si, Bilie, kuru Nwatakiri ahu na nne-Ya, ga ala Israel: n'ihi na ndi nāchọ ndu Nwatakiri ahu anwuwo. 21 Ọ we bilie, kuru Nwatakiri ahu na nne-Ya, je ala Israel. 22 Ma mḅe ọ nuru na Akeleọs bu eze Judia n'ọnọdu nna-ya Herod, ọ turu egwu ije ebe ahu; ma ebe Chineke duru ya ọdú na nrọ, ọ wezugara onwe-ya ga n'akuku Galili, 23 we bia biri n'obodo anākpọ Nazaret: ka okwu ekwuru site n'ọnu ndi-amuma we mezu, na agākpọ Ya Onye Nazaret.

3 1 Ma na mḅe ahu Jọn Baptist biara, nēkwusa n'ọhia nke Judia, 2 si, Chèghariánu; n'ihi na ala-eze elu-igwe di nso. 3 N'ihi na nwoke a bu onye ekwuru okwu bayere ya site n'ọnu Aisaia onye-amuma, si,

Olu otú onye nēti nkpu n'ọhia, si,
Dozienu uzọ Onye-nwe-ayi,
Menu okporo-uzọ-Ya ka ha guzozie.

4 Ma Jọn onwe-ya nwere uwe-oyiyi-ya nke aji camel, nēke kwa akpukpọ-ọkiké n'úkwú-ya; nri-ya bu kwa igurube na manu-aṅu nke ọhia. 5 Mḅe ahu Jerusalem, na Judia nile, na ala nile di Jọdan buruburu, nāpukuru ya; 6 ọ nēme kwa ha baptism n'osimiri Jọdan, ha nēkwuputa nmehie nile ha. 7 Ma mḅe ọ huru ọtutu madu nime ndi-Farisi na ndi-Sadusi ka ha nābia baptism-ya, ọ siri ha, Unu umu nke aju-ala, ònye gosiri unu ka unu ḅanari iwe gaje ibia? 8 Ya mere, mianu nkpuru kwesiri nchèghari-unu; 9 unu echè-kwa-la ikwu nime onwe-unu, si, Ayi nwere Abraham na nna: n'ihi na asim unu, na Chineke puru ime ka umu tolitere Abraham site na nkume ndia. 10 Ma ọbuná uḅu a anātukwasi anyu-ike na nkpọrọgwu osisi nile: ya mere anēḅutu osisi ọ bula nke nāmigh nkpuru ọma, tubà kwa ya nime ọku. 11 Mu onwem nēji miri me unu baptism n'ezie ka unu we chègharia: ma Onye nke nābia n'azum kam ike, Onye m'nērugh ichi akpukpọ-ukwu-Ya: Onye ahu gēji Mọ Nsọ na ọku me unu baptism: 12 Onye ihe-ifucha-ọka-Ya di n'aka-Ya, Ọ gāfuchapu kwa ebe-nzọcha-ọka-Ya nke-ọma, O gēkpokọta kwa ọka-Ya n'ọba-Ya, ma O gēji ọku anāpugh imenyu emenyu rechapu iḅoḅo.

13 Mḅe ahu Jisus siri na Galili bia rue Jọdan jekuru Jọn ahu, ka ọ we me Ya baptism. 14 Ma Jọn nēḅochi Ya, si, Ọ di mu onwem nkpà ka I mem baptism, Gì onwe-gi nābiakutekwam? 15 Ma Jisus zara, si ya, Kwerem uḅu a: n'ihi na otú a ka ọ kwesiri ayi imezu ezi omume nile. Mḅe ahu ọ kwere Ya.

16 Ma mḅe emere Jisus baptism, ngwa ngwa O si na miri rigota: ma le, emeghere elu-igwe nye Ya, Ọ we hu Mọ nke Chineke ka Ọ nēfeda dika ndùrù, nēbekwasi kwa Ya; 17 ma le, olu sitere n'elu-igwe, si, Onye a bu Ọkparam M'huru n'anya, Onye ihe-Ya dim ezi nma.

4 1 Mḅe ahu Mọ Nsọ duru Jisus rigo n'ọhia ka ekwensu we nwa Ya. 2 Mḅe O busiri ọnu ọgu ubọchi abua ehihie na abali, emesia agu guru Ya. 3 Onye-ọnwunwa we biakute Ya, si Ya, Ọ buru na I bu Ọkpara Chineke, kwue ka nkume ndia ghọ oḅe achicha. 4 Ma Ọ zara, si, Edewo ya n'akwukwọ nsọ,si, Ọ bugh nàni achicha ka madu gēji di ndu, kama ọ bu okwu nile ọ bula nke nēsi n'ọnu Chineke puta. 5 Mḅe ahu ekwensu kuru Ya bà n'obodo nsọ; ọ we guzo Ya n'elu akuku ulo uku Chineke, 6 si Ya, Ọ buru na I bu Ọkpara Chineke, tudà Onwe-gi n'ala: n'ihi na edewo ya n'akwukwọ nsọ, si,

Ndi-mọ-ozi-Ya ka Ọ gēnye iwu bayere gi:
Ọ bu kwa n'elu aka-ha ka ha gēburu gi,
Ka i ghara ikpọbì ukwu-gi na nkume ma elegh anya.

7 Jisus siri ya, Ọzọ kwa edewo ya n'akwukwọ nsọ, si, Anwala Onye-nwe-ayi Chineke-gi. 8 Ọzọ kwa, ekwensu kuru Ya ga ugwu di nọ okė elu, we gosi Ya ala-eze nile nke uwa, na ebube-ha; 9 ọ we si Ya, Ihe ndia nile ka m'gēnye Gi, ọ buru na I gādà n'ala kpọ isi ala nyem. 10 Mḅe ahu Jisus siri ya, Laba, Setan: n'ihi na edewo ya n'akwukwọ nsọ, si, Onye-nwe-ayi Chineke-gi ka i gākpọ isi ala nye, ọ bu kwa nàni Ya ka i gēkpere. 11 Mḅe ahu ekwensu rapu Ya; ma le, ndi-mọ-ozi biakutere Ya nējere Ya ozi.

12 Ma mḅe Ọ nuru na arara Jọn nye, Ọ wezugara Onwe-ya je Galili; 13 Ọ we rapu Nazaret, bia biri na Kapanaum, nke di n'usọ osimiri, n'ókè-ala Zebulun na Naftali: 14 ka okwu ekwuru site n'ọnu Aisaia onye-amuma we mezu, si,

15 Ala Zebulun na ala Naftali,
N'uzọ okė osimiri, n'ofè Jọdan,
Galili nke ndi-mba ọzọ,
16 Ndi ahu nke nānọdu n'ọchichiri
Huru okė ihè,
Ndi nānọdu kwa n'ala na onyinyo ọnwu,
Ndia ka ihè walitere.

17 Site na mḅe ahu Jisus malitere ikwusa, na isi, Chègharianu; n'ihi na ala-eze elu-igwe di nso.

18 Ma mḅe Ọ nējeghari n'usọ oke osimiri Galili, Ọ huru umu-nne abua, Saimon nke anākpọ Pita, na Andru nwanne-ya, ka ha nāwuye uḅu n'okė osimiri; n'ihi na ha bu ndi-ọkù. 19 Ọ we si ha, Bianu som n'azu, M'gēme unu ndi-ọkù nākuta madu. 20 Ngwa ngwa ha we rapu ihe nile ha ji eḅu azù, so Ya. 21 Ọ we si n'ebe ahu ga, hu umu-nne abua ọzọ, Jemes nwa Zebedi, na Jọn nwa-nne-ya, nime uḅọ-ha, ha na nna-ha Zebedi, nēkezi ihe ha ji eḅu azù; Ọ we kpọ ha. 22 Ngwa ngwa ha we rapu uḅọ ahu na nna-ha, so Ya.

23 Jisus we nējeghari na Galili dum, nēzi ihe n'ulo-nzukọ nile ha, nēkwusa kwa ozi ọma nke ala-eze ahu, nāgwọ kwa ọria nile di iche iche na nriaria nile di iche iche n'etiti ndi ahu. 24 Akukọ Ya we jezue na Siria dum: ha we kutara Ya madu nile aru nādigh nma, ndi ọria di iche iche na nmekpa-aru di iche iche nējisi ike, ndi mọ ọjọ ji, ha na ndi ọnwa nēme ka anya ghara idi ha nma, na ndi akuku-aru-ha nwuru anwu; Ọ we me ka aru di ha ike. 25 Ọtutu ìgwè madu we si na Galili na Dekapọlis na Jerusalem na Judia na n'ofè Jọdan so Ya.

5 1 Ma mḅe Ọ huru ìgwè madu ahu, Ọ rigoro n'ugwu ahu: mḅe Ọ nọduru ala, ndi nēso uzọ-Ya we biakute Ya: 2 Ọ we saghe ọnu-Ya, zí ha ihe, si,

3 Ngọzi nādiri ndi bu oḅeye nime mọ-ha: n'ihi na ala-eze nke elu-igwe bu nke ndi ahu.

4 Ngọzi nādiri ndi nēru újù: n'ihi na ndi ahu ka agākasì obi.

5 Ngọzi nādiri ndi di nwayọ n'obi: n'ihi na ndi ahu gēketa uwa.

6 Ngọzi nādiri ndi agu ezi omume nāgu, ndi akpiri nākpọ kwa nku na ya: n'ihi na ndi ahu ka afọ gēju.

7 Ngọzi nādiri ndi-ebere: n'ihi na ndi ahu ka agēmere ebere.

8 Ngọzi nādiri ndi di ọcha n'obi: n'ihi na ndi ahu gāhu Chineke.

9 Ngọzi nādiri ndi nēme ka madu na ibe-ha di n'udo: n'ihi na ndi ahu ka agākpọ umu Chineke.

10 Ngọzi nādiri ndi esoḅuworo n'ihi ezi omume: n'ihi na ala-eze elu-igwe bu nke ndi ahu. 11 Ngọzi nādiri unu mḅe ọ bula ha nāta unu uta, nēsoḅu kwa unu, nēkwu kwa ajọ ihe nile di iche iche megide unu n'okwu-ugha, n'ihim. 12 Nurianu ọṅu, ka obi tọ kwa unu utọ nke-uku: n'ihi na ugwọ-ọlu-unu di uku n'elu-igwe: n'ihi na otù a ka ha soḅuru ndi-amuma ndi buru unu uzọ.

13 Unu onwe-unu bu nnù nke uwa: ma ọ buru na nnù etufuwo utọ-ya, àgēji gini me ya ka ọ ghọ ezi nnù? ọ digh kwa irè iji me ihe ọ bula ọzọ, ma-ọbugh ka etufue ya n'èzi, madu azọ ya ukwu. 14 Unu onwe-unu bu ihè nke uwa. Apugh izo obodo nke ewuworo n'elu ugwu. 15 Ma ha adigh-amuye oriọna, dọba ya n'okpuru mḅè, kama n'elu ihe-idọba-oriọna; o nēnwu-kwa-ra madu nile nọ n'ulo ahu. 16 Otù a menu ka ihè-unu nēnwu n'iru madu, ka ha we hu ọlu ọma nile unu, we to Nna-unu Nke bi n'elu-igwe.

17 Unu echèla na abiaram imebi iwu Chineke ma-ọbu ndi-amuma-Ya: abiaghm imebi, kama imezu ya. 18 N'ihi na n'ezie asim unu, Rue mḅe elu-igwe na ala gāgabiga, ọ digh otù ihe ọ bula dikarisiri ntà gāgabiga n'iwu ma-ọli, rue mḅe ihe nile gēme. 19 Ya mere onye ọ bula nke gēmebi otù nime ihe ndia dikarisiri ntà nke enyere n'iwu, nke gēzi kwa madu otù ahu, agākpọ ya onye dikarisiri ntà n'ala-eze elu-igwe: ma onye ọ bula nke gēme ha, zi kwa ha, onye ahu ka agākpọ onye uku n'ala-eze elu-igwe. 20 N'ihi na asim unu, na ọ buru na ezi omume-unu adigh-akari ezi omume ndi-ode-akwukwọ na ndi-Farisi nke-uku, unu agagh-abà n'ala-eze elu-igwe ma-ọli.

21 Unu nuru na agwara ndi-ochie, si, Eḅula madu; ma onye ọ bula nke ḅuru madu gēnye onwe-ya n'aka ikpè: 22 ma Mu onwem si unu, na onye ọ bula nke nēwe iwe megide nwa-nne-ya gēnye onwe-ya n'aka ikpè; onye ọ bula nke gāsi kwa nwa-nne-ya, Raka, gēnye onwe-ya n'aka nnọkọ-ikpé; onye ọ bula nke gāsi kwa, Onye-nzuzù, gēnye onwe-ya n'aka ọku ala-mọ. 23 Ya mere ọ buru na i nēche onyinye-gi n'iru Chineke n'ebe-ichu-aja, i we cheta n'ebe ahu na nwa-nne-gi nwere ihe megide gi, 24 rapu onyinye-gi n'ebe ahu n'iru ebe-ichu-aja, laba, buru uzọ me ka gi na nwa-nne-gi di n'udo, mḅe ahu bia kwa che onyinye-gi. 25 Me ka gi na onye nēkuru gi ga ikpè me eyi ọsọsọ, mḅe gi na ya nọ n'uzọ; ka onye ahu nēkuru gi ga ikpe we ghara irara gi nye n'aka onye-ikpe ma elegh anya, onye-ikpe arara kwa gi nye n'aka onye nēje ozi, ewe tubà gi n'ulo-nkpọrọ. 26 N'ezie asim i, I gagh-aputa n'ebe ahu ma-ọli, rue mḅe i gākwughachi farthing ikpe-azu.

27 Unu nuru na ekwuru, si, Akwala iko: 28 ma Mu onwem si unu, na nwoke ọ bula nke nēle nwayi anya ka agu ya we gua ya, ọ kwasiwo ya iko n'obi-ya uḅu a. 29 Ma ọ buru na anya aka-nri gi eme gi ka i ma n'ọnyà, ghupu ya, tupu kwa ya n'aru-gi: n'ihi na ọ bara gi urù ka otù nime ihe di gi n'aru la n'iyi, ka aghara kwa itubà aru-gi dum n'ọku ala-mọ. 30 Ma ọ buru na aka-nri-gi eme gi ka i ma n'ọnya, bipu ya, tupu kwa ya n'aru-gi: n'ihi na ọ bara gi urù ka otù nime ihe di gi n'aru la n'iyi, ka aru-gi dum ghara kwa ije n'ọku ala-mọ. 31 Ekwu-kwa-ra, si, Nwoke ọ bula nke gārapu nwunye-ya, ya nye ya akwukwọ nkewa: 32 ma Mu onwem si unu, na nwoke ọ bula nke nārapu nwunye-ya, ma-ọbugh n'ihi ikwa-iko, ọ nēme nwayi ahu ka ọ nọ n'ọnọdu onye akwara iko megide: onye ọ bula nke gālu kwa ya mḅe arapusiri ya, ọ nākwa iko.

33 Ọzọ kwa, unu nuru na agwara ndi-ochie, si, Aṅula iyi ugha, kama nyeghachi Onye-nwe-ayi ihe nile i ṅuru n'iyi: 34 ma Mu onwem si unu, Aṅula iyi ma-ọli; ejila elu-igwe ṅu, n'ihi na ọ bu oche-eze Chineke; 35 eji-kwa-la ala, n'ihi na ọ bu ihe-nḅakwasi-ukwu nke ukwu-Ya; aṅu-kwa-ka iyi n'ebe Jerusalem di, n'ihi na ọ bu obodo nke Eze uku ahu. 36 Eji-kwa-la isi-gi ṅu iyi, n'ihi na i pugh ime otù agiri-isi ka ọ di ọcha ma-ọbu ka ọ di oji. 37 Ma ka okwu-unu buru, E, e; É-è, è-è: ma ihe ọ bula kariri ndia nēsite n'ajọ onye ahu.

38 Unu nuru na ekwuru, si, Anya lara anya, ezé lara ezé: 39 ma Mu onwem si unu, Eguzogidela onye bu ajọ onye: kama onye ọ bula nākpu gi ura na ṅti aka-nri, tughari-kwa-ra ya ṅti ọzọ. 40 Ma ọ buru na onye ọ bula nāchọ ka gi na ya je ikpè, ka o we nara gi uwe-ime-gi,

rapu-kwa-ra ya okė uwe-gi. 41 Onye ọ bula nke gējide gi ije otù mile, so ya je mile abua. 42 Nye onye nāriọ gi, aḅakuta-kwa-la ya azù, bù onye nāchọ ka i binye ya ihe.

43 Unu nuru na ekwuru, si, Hu madu-ibe-gi n'anya, kpọ kwa onye-iro-gi asì: 44 ma Mu onwem si unu, Nāhunu ndi-iro-unu n'anya, nēkpe kwa ekpere nye ndi nēsoḅu unu; 45 ka unu we buru umu nke Nna-unu Nke bi n'elu-igwe: n'ihi na Ọ nēme ka anyanwu-Ya nāwakwasi ajọ madu na ezi madu, Ọ nēme kwa ka miri zokwasi ndi ezi omume na ndi ajọ omume. 46 N'ihi na ụnu nwere ugwọ-ọlu gini, ma ọ buru na unu huru ndi ahu n'anya, bù ndi nāhu unu n'anya? ọbuná ndi-ọna-utu, hà adigh-eme otù ihe ahu? 47 Ọ buru kwa na unu nēkele nání umu-nne-unu, gini ka unu nēme kari ndi ọzọ? ọbuná ndi mba ọzọ, hà adigh-eme otù ihe ahu? 48 Ya mere unu onwe-unu gēzu okė, dika Nna-unu nke elu-igwe zuru okė.

6 1 Lezienu anya ka unu ghara ime ezi omume-unu n'iru madu, ka ha we kiri unu: ma unu emegh otù a unu enwegh ugwọ-ọlu n'ebe Nna-unu Nke bi n'elu-igwe nọ.

2 Ya mere, mḅe ọ bula i nālu ọlu ebere, afùla opi n'iru gi, ọbuná dika ndi-iru-abua nēme n'ulo-nzukọ-unu na n'uzọ-unu, ka ha we nara otuto n'aka madu. N'ezie asim unu, Ha nēnwezu ugwọ-ọlu-ha. 3 Ma mḅe i nālu ọlu ebere, ka aka-ekpe-gi ghara ima ihe aka-nri-gi nēme: 4 ka ọlu ebere gi we di na nzuzo: Nna-gi Nke nāhu ihe na nzuzo gēnyeghachi kwa gi.

5 Mḅe ọ bula unu nēkpe kwa ekpere, unu agagh-adi ka ndi-iru-abua ahu: n'ihi na ọ nātọ ha utọ iguzo n'ulo-nzukọ-unu na nkuku amá-unu ikpe ekpere, ka ha we were onwe-ha gosi madu. N'ezie asim unu, Ha nēnwezu ugwọ-ọlu-ha. 6 Ma gi onwe-gi, mḅe ọ bula i nēkpe ekpere, bà n'ime-ulo ntà gi, mḅe i mechisi-kwa-ra uzọ-gi, kpere Nna-gi Nke di na nzuzo, Nna-gi Nke nāhu ihe na nzuzo gēnyeghachi kwa gi. 7 Ma mḅe unu nēkpe ekpere, unu ekwula okwu-nkwukwasi efù, dika ndi mba ọzọ nēme: n'ihi na ha nēchè na agānu olu-ha n'ọtutu okwu ha nēkwu. 8 Ya mere, unu eyila ha: n'ihi na Nna-unu matara ihe nile di unu nkpà, mḅe unu akārịọgh Ya. 9 Ya mere, kpenu ekpere otù a: Nna-ayi Nke bi n'elu-igwe, Ka edo aha-Gi nsọ. 10 Ka ala-eze-Gi bia. Ka eme ihe I nāchọ, dika esi eme ya n'elu-igwe, ka eme kwa otù ahu n'uwa. 11 Nye ayi nri ta nke gēzuru ayi n'ubọchi ta. 12 Ḅaghara kwa ayi ugwọ nile ayi ji, dika ayi onwe-ayi ḅagharawo-kwa-ra ndi ji ayi ugwọ. 13 Ewebàla ayi nime ọnwunwa, kama dọputa ayi n'aka ajọ onye ahu. 14 N'ihi na ọ buru na unu aḅaghara madu ndahie nile ha, Nna-unu gāḅaghara kwa unu. 15 Ma ọ buru na unu aḅagharagh madu ndahie nile ha, Nna-unu agagh-aḅaghara unu ndahie-unu.

16 Ọzọ, mḅe ọ bula unu nēbu ọnu, unu aghọla ndi nāḅaru iru, dika ndi-iru-abua: n'ihi na ha nēmebi iru-ha, ka ha were onwe-ha gosi madu na ha nēbu ọnu. N'ezie asim unu, Ha nēnwezu ugwọ-ọlu-ha. 17 Ma gi onwe-gi, mḅe i nēbu ọnu, were manu te n'isi-gi, sa kwa iru-gi; 18 ka i ghara igosi madu onwe-gi na i nēbu ọnu, kama gosi Nna-gi Nke di na nzuzo: Nna-gi, Nke nāhu ihe na nzuzo, gēnyeghachi kwa gi.

19 Unu akpadola àkù n'uwa nye onwe-unu, ebe nla na nchala nērichapu, ebe ndi-ori nēgwupù kwa nēzu kwa ori: 20 kama kpadonu àkù n'elu-igwe nye onwe-unu, ebe nla ma-ọbu nchala nādigh-erichapu, ebe ndi-ori nādigh-egwupù kwa, ha adigh-ezu kwa ori: 21 n'ihi na ebe àkù-gi di, n'ebe ahu ka obi-gi gādi kwa. 22 Oriọna nke aru bu anya: ya mere ọ buru na anya-gi ele otù ebe, aru-gi dum gējuputa n'ihè. 23 Ma ọ buru na anya-gi jọrọ njọ, aru-gi dum gējuputa n'ọchichiri. Ya mere, ọ buru na ihè nke di nime gi bu ọchichiri, le ka ọchichiri ahu si di okė ibù! 24 Ọ digh onye ọ bula puru ibu orù nke nna abua: n'ihi na ọ gākpọ otù onye nime ha asi, hu ibe-ya n'anya; ma ọ bugh otù a o gējide otù, lelìa ibe-ya anya. Unu apugh ibu orù Chineke na àkù. 25 N'ihi nka ka M'ji si unu, Unu echeḅula onwe-unu nye ndu-unu, ihe unu gēri, ma-ọbu ihe unu gānụ; echeḅu-kwa-la onwe-unu nye aru-unu, ihe unu gēyi. Ọ bugh ndu kariri ihe eji azù ya, ọ bugh kwa aru kariri uwe-oyiyi-ya? 26 Lenu anu-ufe nke elu-igwe, na ha adigh-agha nkpuru, ha adigh-ewè kwa ihe-ubi, ha adigh-

ekpokọta kwa ihe ba n'ọbà; ma Nna-unu nke elu-igwe nāzù ha. Ùnu onwe-unu abugh ihe oké ọnu-ahia kari ha? 27 Ma ònye n'etiti unu puru itukwasi otù cubit n'ogologo-ya site n'icheḅu onwe-ya? 28 Gini mere unu nēcheḅu kwa onwe-unu nye uwe-oyiyi? Ribanu urodi nke ubi ámá, otú ha nētó etó; ha adọḅugh onwe-ha n'ọlu, ha atugh kwa ogho: 29 ma asim unu, na ọbuná Solomon n'ebube-ya nile, eḅokwasigh ya ákwà dika otù nime ndia. 30 Ma ọ buru na Chineke eyikwasi ahihia nke ubi uwe otú a, nke di ta, echi atubà ya n'ite ọku, Ọ gagh-eyikwasi kari unu uwe nke-uku, unu ndi okwukwe ntà? 31 Ya mere, unu echeḅula onwe-unu, si, Gini ka ayi gēri? ma-ọbu, Gini ka ayi gānu? ma-ọbu, Gini ka agēji ḅokwasi ayi? 32 N'ihi na ihe ndia nile ka ndi mba ọzọ nāchọ; n'ihi na Nna-unu nke elu-igwe nāmata na ihe ndia nile di unu nkpà. 33 Ma burumu uzọ chọ ala-eze-Ya, na ezi omume-Ya; agātukwasi-kwa-ra unu ihe ndia nile. 34 Ya mere, unu echeḅula onwe-unu nye echi: n'ihi na echi gēcheḅuru onwe-ya. Ihe ọjọ nke ubọchi ta ezuworo ya.

7 1 Unu ekpeła ikpé, ka aghara ikpe unu ikpé. 2 N'ihi na ikpé unu ji kpe ka agēji kpe unu: ọ bu kwa ihe unu ji tù ihe ka agēji tùru unu. 3 Ma gini mere i ji le irighiri ahihia nke di n'anya nwa-nna-gi, ma i tugharigh uche na ntuhie nke di n'anya nke gi? 4 Ma-ọbu i gēsi aṅa si nwa-nna-gi, Kwe ka m'tupu irighiri ahihia ahu n'anya-gi: ma le, ntuhie ahu di n'anya nke gi? 5 Onye-iru-abua, buru uzọ tupu ntuhie ahu n'anya nke gi; mḅe ahu ka i gēlegide anya itupu irighiri ahihia ahu n'anya nwa-nna-gi.

6 Unu enyela nkita ihe di nsọ, unu atuda-kwa-la pearl-unu n'iru ezi, ka ha ghara izọkwasi ha n'ukwu-ha ma elegh anya, we chigharia, dọka unu.

7 Riọnu, agēnye kwa unu; chọnu, unu gāchọta kwa; kuanu, agēmeghe-kwa-ra unu: 8 n'ihi na onye ọ bula nke nārịọ nārịọta; onye nāchọ kwa nāchọta; onye nāku kwa ka agēmeghere. 9 Ma-ọbu òle madu di n'etiti unu, onye, ma ọ buru na nwa-ya gārịọ ya oḅe achicha, gēnye ya nkume; 10 ma-ọbu asi na ọ gārịọ azù, gēnye ya agwọ? 11 Ya mere, ọ buru na unu onwe-unu, ọ bu ezie na unu jọrọ njọ, ma unu nāmata inye umu-unu ezi onyinye, Nnà-unu Nke bi n'elu-igwe gēsi aṅa ghara iwere kari ezi ihe nke-uku nye ndi nārịọ Ya? 12 Ya mere ihe nile, ka ha ra, bú nke unu nāchọ ka madu nēme unu, nēme-kwa-nu madu otú a, unu onwe-unu: n'ihi na nka bu iwu na ndi-amuma Chineke.

13 Sinu n'ọnu-uzọ di warara bà: n'ihi na obosara ka ọnu-uzọ ahu di, mbara ka uzọ ahu di kwa, nke nēdubà n'ila-n'iyi, ọtutu ka ha di kwa, bú ndi nēsi na ya nābà. 14 N'ihi na warara ka ọnu-uzọ ahu di, nkpagide ka uzọ ahu di kwa, nke nēdubà na ndu, ole-na-ole ka ha di kwa, bú ndi nāchọta ya.

15 Nēzenu ndi-amuma ugha, ndi nābiakute unu n'ihe-oyiyi aturu, ma n'ime ha bu agu nāpunara aturu. 16 Unu gēsite na nkpuru-ha mazu ha. Màdu nēkpokọputa nkpuru-vine n'ogwu, ma-obu fig n'uké? 17 Otú a ezi osisi ọ bula nāmi nkpuru ọma; ma osisi nābagh n'ihe nāmi ajọ nkpuru. 18 Ezi osisi apugh imi ajọ nkpuru, osisi nābagh n'ihe apugh kwa imi nkpuru ọma. 19 Anēḅutu osisi ọ bula nke nāmigh nkpuru ọma, tubà kwa ya nime ọku. 20 Ya mere unu gēsite na nkpuru-ha mazu ha. 21 Ọ bugh onye ọ bula nke nàsim, Onye-nwe-ayi, Onye-nwe-ayi, gābà n'ala eze elu-igwe; kama ọ bu onye nēme ihe Nnam Nke bi n'elu-igwe nāchọ. 22 Ọtutu madu gāsim n'ubọchi ahu, Onye-nwe-ayi, Onye-nwe-ayi, àyi ejigh aha-Gi bu amuma, àyi ejigh kwa aha-Gi chupu ndi-mọ ọjọ, àyi ejigh kwa aha-Gi lu ọtutu ọlu di ike? 23 Ma mḅe ahu ka M'gēkwuputara ha, si, Ọ digh mḅe ọ bula M'mara unu: si n'ebe M'nọ pua, unu ndi nālu ọlu nēmebi iwu. 24 Ya mere onye ọ bula nke nānu okwum ndia, nēme kwa ha, agēji ya tuyere nwoke nwere uche, onye wuru ulo-ya n'elu oké nkume: 25 miri we zo, osimiri ru kwa, ifufe fe kwa, we makwasi ulo ahu; ma ọ dagh: n'ihi na atọrọ ntọ-ala-ya n'elu oké nkume ahu. 26 Ma onye ọ bula nke nānu okwum ndia, ma ọ digh-eme ha, agēji ya tuyere nwoke nke bu onye-nzuzu, onye wuru ulo-ya n'elu ájá: 27 miri we zo, osimiri ru kwa, ifufe fe kwa, we tikwasi ulo ahu; ọ we da: ọdida-ya di kwa uku.

28 O rue, mḅe Jisus kwubìri okwu ndia, ibobo ozizí-Ya nwuru ìgwè madu nile n'aru: 29, n'ihi na O nēzí ha ihe dika Ọ nwere ike ọ bugh kwa dika ndi-ode-akwukwọ-ha.

8 1 Ma ka O siri n'ugwu ahu ridata, oké ìgwè madu soro Ya. 2 Ma le, onye-ekpenta biakutere Ya. nākpọ isi ala nye Ya, si, Onye-nwe-ayi, ọ buru na I nāchọ, I puru ime ka m'di ọcha. 3 Ọ we setipu aka-Ya, metu ya, si, Anamachọ; ka eme ka i di ọcha. Ngwa ngwa ewe me ka ọ di ọcha n'ekpenta-ya. 4 Jisus we si ya, Lezi anya ka i ghara igwa onye ọ bula okwu; ma laba, were onwe-gi gosi onye-nchu-aja, che kwa n'iru Chineke onyinye ahu Moses nyere n'iwu, ka ọ buru ha àmà.

5 Mḅe Ọ batara na Kapanaum, otù ọchi-agha nāchi ọgu ndi-agha ise biakutere Ya, nāriọ Ya, 6 si, Onye-nwe-ayi, onye nējerem ozi tọḅọrọ n'ulom, akuku-aru-ya nwuru anwu, anēmekpa ya aru gabiga ókè. 7 Ọ we si ya, Mu onwem gābia me ka aru di ya ike. 8 Ma ọchi-agha ahu nāchi ọgu ndi-agha ise zara, si, Onye-nwe-ayi, erughm ka I ba n'okpuru ulom: kama were nání okwu-ọnu kwue, agēme kwa ka aru onye nējerem ozi di ike. 9 N'ihi na mu onwem bu kwa onye nọ n'okpuru ike, nēnwe ndi-agha n'okpuru mu onwem: m'we si onye a, Ga, ọ ga; m'si kwa onye ọzọ, Bia, ọ bia; m'si kwa orùm, Me nka, ọ me ya. 10 Ma mḅe Jisus nuru nka, o juru Ya anya, Ọ we si ndi nēso n'azu, N'ezie asim unu, Ọ digh mḅe M'huru oké okwukwe di otú a n'aru onyc ọ bula n'Israel. 11 Ma asim unu, na ọtutu madu gēsi n'Ọwuwa-anyanwu na Ọdida-anyanwu bia, so kwa Abraham, na Aisak, na Jekob, nānọdu n'ala-eze elu-igwe: 12 ma agāchupu umu ala-eze ahu bà n'ọchichiri nke èzí: n'ebe ahu ka ikwa-ákwá na ita-ikekere-ezé ahu gādi. 13 Jisus we si ọchi-agha ahu nāchi ọgu ndi-agha ise, Laba; dika i kwere, ka emere gi. Ewe me ka aru onye nējere ya ozi di ike n'oge hour ahu.

14 Mḅe Jisus batasiri n'ulo Pita, Ọ we hu nne nwunye-ya ka ọ tọḅọrọ n'aru-ọku. 15 Ọ we metu aka-ya, aru-ọku ahu we rapu ya; ọ we bilie, nēje-kwa-ra Ya ozi. 16 Ma mḅe o ruru anyasi, ha kutara Ya ọtutu madu ndi mọ ọjọ ji: Ọ we were okwu-ọnu chupu ndi-mọ ahu, me kwa ndi nile aru nādigh nma ka aru-ha di ike: 17 ka okwu ekwuru site n'ọnu Aisaia onye-amuma we mezu, si, Ya onwe-ya nara nriaria nile ayi, būru kwa ọria nile ayi.

18 Ma mḅe Jisus huru na ọtutu ìgwè madu di Ya buruburu, O kwuru ka ha gabiga n'ofè ọzọ. 19 Otù ode-akwukwọ we biakute Ya, si Ya, Onye-ozizí, m'gēso Gi ebe ọ bula I nēje. 20 Jisus we si ya, Nkita-ọhia nwere ọnu ha nēdina, anu-ufe nke elu-igwe nwe-kwa-ra ebe ha nāraru ura; ma Nwa nke madu enwegh ebe itọḅọ isi-Ya. 21 Onye ọzọ n'etiti ndi nēso uzọ-Ya we si Ya, Onye-nwe-ayi, kwe ka m'buru uzọ je lìe nnam. 22 Ma Jisus si ya, Som; rapu kwa ndi nwuru anwu ka ha lìe ndi nke ha ndi nwuru anwu.

23 Mḅe Ọ batara n'uḅọ, ndi nēso uzọ-Ya we so Ya. 24 Ma le, oké ajọ ifufe febe n'oké osimiri, ya mere ebili-miri nēkpuchi uḅọ-ha: ma Ya onwe-ya nāraru ura. 25 Ha we biakute Ya, kpọte Ya, si, Onye-nwe-ayi, zọputa ayi; ayi nāla n'iyì. 26 Ọ we si ha, Gini mere unu nātu ujọ, unu ndi okwukwe ntà? Mḅe ahu O biliri, bara ifufe na oké osimiri ahu nba; oké ndaju we di. 27 Ibobo we nwua ndi ahu n'aru, ha si, Àha madu gini ka Onye a bu, na ọbuná ifufe na oké osimiri nāña Ya nti?

28 Mḅe Ọ gabigasiri n'ofè ọzọ n'ala ndi Gadara, ndikom abua ndi mọ ọjọ ji wc zute Ya, ndi nēsi n'ebe anēlì ozu puta, ndi anya-ha di oké egwu, ya mere ọ digh onye ọ bula nwere ike igabiga uzọ ahu. 29 Ma le, ha tiri nkpu, si, Gini ka ayi na Gi nwekọrọ, Gi Ọkpara Chineke? Ì biara ebe a imekpa ayi aru mḅe oge-ayi akērugh? 30 Ma ìgwè nke ọtutu czì di n'ebe di anya n'ebe ha nọ, nāta nri. 31 Ndi-mọ ọjọ ahu we riọ Ya, si, Ọ buru na I chupuru ayi, ziga ayi nime ìgwè ezì ahu. 32 Ọ we si ha, Labanu. Ha we puta, je ba n'ìgwè ezì ahu: ma le, ìgwè ezì ahu nile nudara n'ebe ahu di nkputankpu dabà n'oké osimiri, nwua nime miri. 33 Ndi nāzù ha we ḅalaga, we je ba n'obodo ahu, kọsa ihe nile, ya na ihe mere ndi ahu ndi-mọ ọjọ ji. 34 Ma le, obodo ahu nile putara izute Jisus: ma mḅe ha huru Ya, ha riọrọ Ya ka Ọ pua n'ókè-ala-ha.

9 1 Ọ we ba nime ụbọ, gabiga n'ofè ọzọ, bia n'obodo nke aka Ya. 2 Ma le, ha butere Ya onyc akuku-aru-ya nwuru anwu, tọbọrọ n'ihe-ndina: mbe Jisus huru okwukwe-ha Ọ si onyc ahu akuku-aru-ya nwuru anwu, Nwa, nwe obi-ike; anābaghara gi nmehie-gi nile. 3 Ma le, ufọdu n'etiti ndi-ode-akwukwọ kwuru nime onwe-ha, si, Nwoke a nēkwulu Chineke. 4 Ma Jisus, ebe ọ mara ihe nile di ha n'obi, Ọ si, Gini mere unu nēchè ajọ ihe n'obi-unu? 5 N'ihi na, ọle nke ka nfe, isi, Anābaghara gi nmehie-gi nile; ma-ọbu isi, Bilie, jeghari kwa? 6 Ma ka unu we mata na Nwa nke madu nwere ike n'elu uwa ibaghara nmehie (mbe ahu Ọ siri onye ahu ukwu-ya nwuru anwu), Bilie, chiri ihe-ndina-gi, la n'ulo-gi. 7 Ọ we bilie, la n'ulo-ya. 8 Ma mbe igwè madu nile huru ya, ha turu egwu, we nye Chineke otuto, Onye nyere madu ike di otù a.

9 Mbe Jisus nēsi n'ebe ahu nāga, Ọ huru otù nwoke, anākpọ Matiu, ka ọ nọduru n'ulo-ùtù: Ọ si ya, Som. Ọ we bilie, so Ya.

10 O rue, mbe Ọ nọduru na nri n'ulo-ya, le, ọtutu ndi-ọna-utu na ndi-nmehie biara so Jisus na ndi nēso uzọ-Ya nọdu na nri. 11 Mbe ndi-Farisi huru ya, ha we si ndi nēso uzọ-Ya, N'ihi gini ka Onye-ozizi-unu nēso ndi-ọna-utu na ndi-nmehie ndia eri ihe? 12 Ma mbe Ọ nuru ya, Ọ si, Nkpà dibia akpagh ndi di ike, kama ọ nākpà ndi aru nādigh nma. 13 Ma ganu muta ihe okwu a bu, Anamachọ ebere, ọ bugh àjà: n'ihi na abiaghm ikpọ ndi ezi omume, kama ọ bu ndi-nmehie.

14 Mbe ahu ndi nēso uzọ Jọn biakutere Ya, si, N'ihi gini ka ayi onwe-ayi na ndi-Farisi nēbu ọnu ọtutu mbe, ma ndi nēso uzọ-Gi adigh-ebu ọnu? 15 Jisus we si ha, Umu-ndikom nke ulo anālu nwunye ọhu, ọ gābu na ha puru iru ùjù ka oge ahu ra, bù mbe ha na Onye nālu nwunye ọhu nānọ? ma ubọchi gābia, mbe agānapu ha Onye nālu nwunye ọhu, mbe ahu ka ha gēbu kwa ọnu. 16 Ọ digh kwa onye ọ bula nēwere iberibe àkwà ọbuba ọhu tukwasi n'uwe ochie; n'ihi na nke kwesiri imechi ya nādọkapu ihe n'aru uwe ahu, ndọka jọkariri njọ aputa. 17 Ha adigh-abaye kwa manya-vine ọhu na karama-akpukpọ ochie: eme otù a, karama-akpukpọ ahu abawa, manya-vine ahu we wusi, karama-akpukpọ ahu ala kwa n'iyi: ma ha nābaye manya-vine ọhu na karama-akpukpọ ọhu, anēdebe ha abua nke-ọma.

18 Mbe Ọ nāgwa ha okwu ndia, le, otù onye-isi biara, we kpọ isi ala nye Ya, si, Nwam nwayi anwuruwo ọbunà ubu a: otù ọ di, bia bikwasi ya aka-Gi, na ọ gādi ndu. 19 Jisus we bilie, so ya je, ndi nēso uzọ-Ya so-kwa-ra. 20 Ma le, otù nwayi, nke nwere orùrù-ọbara arọ iri na abua, biara n'azu Ya, we metu ọnu-ọnu uwe-Ya aka: 21 n'ihi na ọ nāsi n'onwe-ya, Ọ buru na emetum nàni uwe-Ya aka, agāzọputam. 22 Ma Jisus chighariri, we hu ya, si, Nwam nwayi, nwe obi-ike; okwukwe-gi azọputawo gi. Ewe site n'oge hour ahu zọputa nwayi ahu. 23 Mbe Jisus biara n'ulo onye-isi ahu, hu ndi-ọkwa-ọjà, na igwè madu ka ha nātu ùzù, 24 Ọ si, Wezuganu onwe-unu; n'ihi na nwa-abọghọ ntà ahu anwugh anwu, kama ọ nāraru ura. Ha we chia Ya ọchì. 25 Ma mbe achupuru igwè madu ahu, Ọ ba nime, jide ya n'aka; nwa-abọghọ ntà ahu we bilie. 26 Ùdè a we pua gazue n'ala ahu dum.

27 Mbe Jisus nēsi n'ebe ahu nāga, ndi-ìsi abua we so Ya, nēti nkpu, si, Mere ayi ebere, Nwa Devid. 28 Ma mbe Ọ batasiri n'ulo, ndi-isi ahu biakutere Ya: Jisus we si ha, Ùnu kwere na apurum ime ihe a? Ha si Ya, E, Onye-nwe-ayi. 29 Mbe ahu Ọ meturu anya-ha aka, si, Dika okwukwe-unu si di ka emere unu. 30 Ewe saghe anya-ha. Jisus we dọ ha aka na nti nke-uku, si, Lezienu anya ka onye ọ bula ghara ima ya. 31 Ma ha puru, basa ùdè-Ya n'ala ahu dum.

32 Mbe ha nāpu, le, ekutara Ya onye-obi nke mọ ọjọ ji. 33 Mbe achupusiri mọ ọjọ ahu, onye-obi ahu we kwue okwu: ibobo we nwua igwè madu nile n'aru, ha si, Ọ digh mbe ọ bula egosiri ya otù a n'Israel. 34 Ma ndi-Farisi nāsi, N'ike onye-isi ndi-mọ ọjọ ka Ọ nāchupu ndi-mọ ọjọ.

35 Jisus we nējeghari n'obodo na obodo ntà ha nile, nēzi ihe n'ulo-nzukọ nile ha, nēkwusa kwa ozi ọma nke ala-

eze ahu, nāgwọ kwa ọria nile di iche iche na nriaria nile di iche iche. 36 Ma mbe Ọ huru igwè madu nile, Ọ nwere ọmiko n'aru ha, n'ihi na anēsoḅu ha, nāchusa kwa ha, dika aturu nēnwegh onye nāzù ha. 37 Mbe ahu Ọ si ndi nēso uzọ-Ya, Owuwe-ihe-ubi riri nne n'ezie, ma ndi-ọlu di ole-na-ole. 38 Ya mere, nāriọnu Onye-nwe owuwe-ihe-ubi ahu, ka O zipu ndi-ọlu bà n'owuwe-ihe-ubi-

10 Ya. 1 Ọ we kpọ ndikom iri na abua ahu ndi nēso uzọ-Ya ka ha biakute Ya, Ọ nye ha ike n'ebe ndi-mọ nādigh ọcha nọ, ichupu ha, na igwọ ọria nile di iche iche na nriaria nile di iche iche.

2 Ma aha ndi-ozi iri na abua ahu bu ndia: Onye mbu, Saimon, onye anākpọ Pita, na Andru nwa-nne-ya; na Jemes nwa Zebedi, na Jọn nwa-nne-ya; 3 Filip, na Batọlọmiu; Tomas, na Matiu onye-ọna-utu; Jemes nwa Alfiọs, na Tadiọs; 4 Saimon Kananiọs, na Judas Iskariot, onye ra-kwa-ra Ya nye. 5 Ndikom iri na abua ahu ka Jisus zipuru, Ọ we nye ha iwu, si,

Unu ejela n'uzọ ndi mba ọzọ, unu abà-kwa-la n'obodo ndi Sameria: 6 kama jekurunu aturu furu efu nke ulo Israel. 7 Mbe unu nāga, nēkwusanu, si, Ala-eze elu-igwe di nso. 8 Menu ndi aru-ha nādigh ike ka aru di ha ike, menu ndi nwuru anwu ka ha si n'ọnwu bilie, menu ndi-ekpenta ka ha di ọcha, chupunu ndi-mọ ọjọ: n'efu ka unu natara, nyenu n'efu. 9 Unu anatala ọla-edo, ma-ọbu ọla-ọcha, ma-ọbu ọla itiye n'ihe-ọkikè-unu; 10 unu anatala àkpà iwere ga ije-unu, ma-ọbu uwe-ime abua, ma-ọbu akpukpọ-ukwu, ma-ọbu nkpa-n'aka: n'ihi na onye-ọlu kwesiri ihe eji azù ya. 11 Ma obodo ọ bula ma-ọbu obodo ntà ọ bula unu gābà nime ya, chọputanu onye kwesiri nime ya; nọgidenu n'ebe ahu rue mbe unu putara. 12 Mbe unu nābà n'ulo ahu, kelenu ya. 13 Ọ buru kwa na ulo ahu kwesiri, ka udo-unu biakwasi ya: ma ọ buru na ọ kwesigh, ka udo-unu laghachikute unu ọzọ. 14 Ma onye ọ bula nke nānaragh unu nke-ọma, nke nānugh kwa okwu nile unu, mbe unu nāpu n'ulo ahu ma-ọbu n'obodo ahu, tichapu ájá ukwu-unu. 15 N'ezie asim unu, Ala Sọdọm na Gọmọra gānagide okwu n'ubọchi ikpé kari obodo ahu.

16 Le, Mu onwem nēzipu unu dika aturu n'etiti agu: ya mere, burunu ndi nwere uche dika agwọ, ndi nādigh kwa aghughọ dika nduru. 17 Ma nēzenu madu: N'ihi na ha gārara unu nye n'aka nnọkọ-ikpé di iche iche, n'ulo-nzukọ nile ha ka ha gāpia kwa unu ihe; 18 e, n'iru ndi-isi na ndi-eze ka agēkuru kwa unu je n'ihim, iburu ha na ndi mba ọzọ àmà. 19 Ma mbe ọ bula ha gārara unu nye, unu echebula onwe-unu otú unu gēkwu ma-ọbu okwu unu gēkwu: n'ihi na agēnye unu n'oge hour ahu okwu unu gēkwu. 20 N'ihi na ọ bugh unu onwe-unu nēkwu, kama ọ bu Mọ nke Nna-unu Nke nēkwu nime unu. 21 Nwa-nne gārara kwa nwa-nne-ya nye n'ọnwu, nna gārara kwa nwa-ya nye: umu gēbili kwa megide ndi muru ha, me ka ha nwua anwu. 22 Madu nile gākpọ kwa unu asi n'ihi aham: ma onye were ntachi-obi nọgide rue ọgwugwu ihe nile, onye ahu ka agāzọputa. 23 Ma mbe ọ bula ha soḅuru unu n'obodo a, ḅalaga n'obodo di iche: n'ihi na n'ezie asim unu, Unu agagh-agazù obodo nile nke Israel ma-ọli, rue mbe Nwa nke madu gābia.

24 Onye nēso uzọ onye-ozizí adigh-aka onye-ozizí-ya, orù adigh-aka kwa onye-nwe-ya. 25 O zuworo onye nēso uzọ onye-ozizí ka ọ di ka onye-ozizí-ya, na orù ahu ka ọ di ka onye-nwe-ya. Ọ buru na ha kpọrọ Nna-nwe-ulo Beelzebul, hà gēsi aña ghara ikpọ ndi èzí-na-ulo-Ya kari nke-uku? 26 Ya mere, unu atula egwu ha: n'ihi na ọ digh ihe ọ bula ekpuchiworo ekpuchi, nke anāgagh-ekpughe; ọ digh kwa ihe ezoro ezọ, nke anāgagh-ama. 27 Okwu M'nāgwa unu n'ọchichiri, kwuenu ya n'ihè: ihe unu nānu kwa na nti, kwusanu ya n'elu ulo. 28 Unu atu-kwa-la egwu ndi nēḅu aru, ma ha apugh iḅu nkpuru-obi: kama nātunu egwu Onye ahu Nke puru ila nkpuru-obi na aru n'iyi n'ọku ala-mọ. 29 Àdigh-ere egwele abua n'otù penny? ma otù nime ha agagh-adà n'ala ma Nna-unu ekwegh: 30 ma ọbuṇá agiri-isi nile nke isi-unu ka aguworo. 31 Ya mere, unu atula egwu; ọnu-ahia unu onwe-unu kariri nke

ọtutu egwele. 32 Ya mere, onye ọ bula nke gēkwuputam n'iru madu, ya ka Mu onwem gēkwuputa kwa n'iru Nnam Nke bi n'elu-igwe. 33 Ma onye ọ bula nke gāgọnarim n'iru madu, ya ka Mu onwem gāgọnari kwa n'iru Nnam Nke bi n'elu-igwe.

34 Unu echèla na abiaram itubà udó n'elu uwa: abiaghm itubà udó, kama ọ bu mma-agha. 35 N'ihi na abiaram ikewa nwoke megide nna-ya, na nwa-nwayi megide nne-ya, na nwunye nwa megide nne di-ya: 36 ọ bu kwa ndi èzí-na-ulo madu gābu ndi-iro-ya. 37 Onye nāhu nna-ya ma-ọbu nne-ya n'anya kari Mu adigh-ekwesim; onye nāhu kwa nwa-ya nwoke ma-ọbu nwa-ya nwayi n'anya kari Mu adigh-ekwesim. 38 Onye nānaragh kwa obe-ya sokwam n'azu, adigh-ekwesim. 39 Onye chọtara ndu-ya gētufu ya; onye tufu-kwa-ra ndu-ya n'ihim gāchọta ya.

40 Onye nānara unu nke-ọma, ọ bu Mu ka ọ nānara nke-ọma, onye nānara kwa Mu onwem nke-ọma nānara Onye ziterem nke-ọma. 41 Onye nānara onye-amuma nke-ọma n'aha onye-amuma gānara ugwọ-ọlu onye-amuma; onye nānara kwa onye ezi omume nke-ọma n'aha onye ezi omume gānara ugwọ-ọlu onye ezi omume. 42 Onye ọ bula nke gēkuru nání iko miri oyi nye otù onye nime ndi ntà ndia ṅua n'aha onye nēso uzọm, n'ezie asim unu, ọ gagh-etufu ugwọ-ọlu-ya ma-ọli.

11 1 O rue, mḅe Jisus nyebìri ndikom iri na abua ahu ndi nēso uzọ-Ya iwu, O si n'ebe ahu pua izí ihe na ikwusa n'obodo nile ha.

2 Ma mḅe Jọn nuru n'ulo-nkpọrọ ọlu nile nke Kraist ahu, o ziga ozi site n'aka ndi nēso uzọ-ya, 3 si Ya, Gì onwe-gi bu Onye nābia, ma-ọbu na ayi nēle anya onye di iche? 4 Jisus we za, si ha, Ganu, kọrọ Jọn ihe nile unu nānu na nke unu nāhu: 5 ndi-ìsì nāhu uzọ, ndi-ngwurọ nēje ije, anēme ndi-ekpenta ka ha di ọcha, ndi nti chiri nānu ihe, anēme ndi nwuru anwu ka ha si n'ọnwu bilie, anēzì ndi-oḅeye ozi ọma. 6 Ngọzi nādi-kwa-ra onye ahu, bú onye ọ bula nke nāgagh-ama n'ọnyà n'arum. 7 Ma mḅe ndia nāla, Jisus malitere igwa ìgwè madù nile okwu bayere Jọn, si, Ọ bu gini ka unu puru ie n'ọhia ka unu kiri? àmì nkè nēme nkpatu site n'ifufe? 8 Ma ọ bu gini ka unu puru ka unu hu? ṅwoke eyikwasiworo uwe di biali-biali? Le, ndi nēyi uwe di biali-biali nọ n'ulo ndi-eze. 9 Ma gini mere unu ji pua? ìhu onye-amuma? E, asim unu, onye kari kwa onye-amuma nke-uku. 10 Nwoke a bu onye edeworo ihe n'akwukwọ nsọ bayere ya, si,

Le, Mu onwem nēziga onye-ozim n'iru Gi,
Onye gēmezi uzọ-Gi n'iru Gi.

11 N'ezie asim unu, N'etiti ndi ndinyom muru ọ digh onye biliworo nke ka Jọn Baptist uku: ma onye dikariri ntà n'ala-eze elu-igwe ka ya uku. 12 Site n'ubọchi Jọn Baptist rue uḅu a anēme kwa ala-eze elu-igwe ihe-ike, ndi nēme ihe-ike nāpunara ya. 13 N'ihi na ndi-amuma nile na iwu Chineke buru amuma rue ubọchi Jọn. 14 Ọ buru kwa na unu nāchọ inara ya nke-ọma, nwoke ahu bu Elaija, nke gaje ibia. 15 Onye nwere nti inu ihe, ya nu. 16 Ma M'gēji ọḅọ a tuyere gini? O yiri umu-ntakiri ndi nānọdu n'ọma-ahia, ndi nākpọ ibe-ha òkù, 17 si, Ayi ḅuru unu ọjà, ma unu etegh egwú; ayi kwara ákwá, ma unu etigh aka n'obi. 18 N'ihi na Jọn biara nērigh ihe-oriri nāṅugh kwa ihe-ọṅuṅu, ha we si, Ọ nwere mọ ọjọ. 19 Nwa nke madu biara nēri ihe-oriri nāṅu kwa ihe-ọṅuṅu, ha we si, Le, onye-ori-nke-uku, na onye-oké-ọṅu-manya, eyì ndi-ọna-utu na ndi-nmehie! Agu-kwa-ra amam-ihe n'onye ezi omume site n'ọlu-ya nile.

20 Mḅe ahu ka Ọ malitere ita obodo ahu uta, bú nke Ọ lukariri ọlu-Ya di ike nime ha, n'ihi na ha echègharigh. 21 Ahuhu gādiri gi, Korazin; ahuhu gādiri gi, Betsaida; n'ihi na asi na alururi ọlu nile di ike na Taia na Saidon nke aluru nime unu, ha gēchèghariworì n'oge di anya gara aga n'ákwà-nkpe na ntu. 22 Otú ọ di, asim unu, Taia na Saidon gānagide okwu n'ubọchi ikpé, kari unu. 23 Gi onwe-gi kwa, Kapanaum, àgēweli gi rue elu-igwe? i gārida rue Hedis: n'ihi na asi na alururi ọlu nile di ike na Sọdọm nke aluru nime gi, ọ gānọgidewori rue ta. 24 Otú ọ di, asim unu, na ala Sọdọm gānagide okwu n'ubọchi ikpé kari gi.

25 N'oge ahu Jisus zara, si, Ekelem I,

Nna, Onye-nwe elu-igwe na uwa, na I zonariri ndi-amam-ihe na ndi nwere nghọta ihe ndia, I were kwa ha kpughere umu ọhu: 26 e, Nna, ekelem I na ọ di ezi nma otù a n'iru Gi. 27 Nnam rara ihe nile nyem n'aka: ọ digh kwa onye ọ bula mazuru Ọkpara ahu, ma-ọbugh Nna-Ya; ọ digh kwa onye mazuru Nna ahu, ma-ọbugh Ọkpara-Ya, na onye ọ bula Ọkpara nēzube ikpughie Ya nye ya. 28 Biakutenum, unu nile ndi nādọbu onwe-unu n'ọlu, ndi ebowo-kwa-ra ibu di arọ, Mu onwem gēme kwa ka unu zuru ike. 29 Nyaranu yoke nkem n'olu-unu, muta-kwa-nu ihe n'ọnum; n'ihi na abum Onye nwayọ na Onye wedatara Onwe-ya ala n'obi: unu gāhu kwa izu-ike nye nkpuru-obi-unu. 30 N'ihi na yoke nkem adigh-ebu nbu, ibum di kwa nfè.

12 1 N'oge ahu Jisus gara n'etiti ubi ọka n'ubọchi-izu-ike; ma agu nāgu ndi nēso uzọ-Ya, ha we malite ighọ oko ọka, na ita ya. 2 Ma ndi-Farisi, mbe ha huru ya, ha si Ya, Le, ndi nēso uzọ-Gi nēme ihe nēzigh ezi n'iwu ime n'ubọchi-izu-ike. 3 Ma Ọ siri ha, Ùnu agugh ihe Devid mere, mbe agu guru ya, na ndi soro ya; 4 otù ọ batara n'ulo Chineke, rie obe achicha anēche n'iru Chineke, nke nēzigh ezi n'iwu ka o rie, ma-ọbu ndi so ya, kama ọ bu nàni ndi-nchu-aja ka o ziri ezi? 5 Ma-ọbu ùnu agugh n'iwu, na ndi-nchu-aja nēmeru ubọchi-izu-ike n'ulo uku Chineke n'ubọchi-izu-ike, ma adigh-ata ha uta? 6 Ma asim unu, na Onye di uku kari ulo Chineke nọ n'ebe a. 7 Ma ọ buru na unu marari ihe okwu a bu, Anamachọ ebere, ọ bugh àjà, unu agagh-ekpebu ndi adigh-ata ha uta. 8 N'ihi na Nwa nke madu bu Onye-nwe ubọchi-izu-ike.

9 Ọ we si n'ebe ahu pua, ba n'ulo-nzukọ-ha: 10 ma le, otù nwoke nke nwere aka kpọnwuru akpọnwu. Ha we jua Ya, si, Ò ziri ezi n'iwu ime ka aru madu di ike n'ubọchi-izu-ike? ka ha we bo Ya ebubo. 11 Ma Ọ siri ha, Òle madu gādi n'etiti unu, nke gēnwe otù aturu, ma ọ buru na aturu ahu adabà nime olùlù n'ubọchi-izu-ike, ọ gagh-ejide ya, dọgoputa ya? 12 Òle kwa ka ọ ra, bù otù ọnu-ahia madu kariri nke aturu okè ọnu! Ya mere o ziri ezi n'iwu ime ihe ọma n'ubọchi-izu-ike. 13 Mbe ahu Ọ si nwoke ahu, Setipu aka-gi. Ọ we setipu ya; ewe me ka aka-ya di nma, dika nke-ọzọ. 14 Ndi-Farisi we pua, ba izù imegide Ya, ka ha gēsi la Ya n'iyi. 15 Ma ebe Jisus mara ya, O si n'ebe ahu wezuga Onwe-ya: ọtutu madu we so Ya; Ọ we me ka aru di ha nile ike, 16 Ọ we dọ ha aka na nti ka ha ghara ime ka Ọ puta ihè: 17 ka okwu ekwuru site n'ọnu Aisaia onye-amuma we mezu, si,

18 Lc, Onye nējerem ozi Onye M'rọputara;
Onye M'huru n'anya, Onye ihe-Ya di nkpuru-obim ezi nma:
M'gātukwasi Ya Mọ nkem,
Ọ gākọ-kwa-ra mba nile akukọ ikpè.
19 Ọ gagh-alu ọgù, Ọ gagh-etisi kwa nkpu ike;
Ọ digh kwa onye ọ bula gānu olu-Ya n'amà.
20 Ọ gagh-akpaji ami apiara apia,
Ọ gagh-emenyu kwa ogho-oriọna nākwu anwuru-ọku,
Rue mbe Ọ gātupu ikpè-Ya rue na nmeri.
21 Ọ bu kwa n'aha-Ya ka mba nile gātukwasi obi.

22 Mbe ahu ekutara Ya otù onye nọ ọjọ ji, bù onye kpuru ìsi nke da-kwa-ra obi: Ọ we me ka aru-ya di ike, ya mere onye-obi ahu kwuru okwu hu kwa uzọ. 23 Ibobo we nwua ìgwè madu ahu nile n'aru, ha we si, Nwoke a, Ò gābu nwa Devid? 24 Ma mbe ndi-Farisi nuru ya, ha si, Nwoke a adigh-achupu ndi-mọ ọjọ, ma-ọbugh n'ike Beelzebul onye-isi ndi-mọ ọjọ ahu. 25 Ma ebe Ọ matara ihe di ha n'obi Ọ si ha, Ala-eze ọ bula nke kewara megide onwe-ya, anēme ya ka ọ tọbọrọ n'efu; obodo ma-ọbu èzi-na-ulo ọ bula nke kewa-kwa-ra megide onwe-ya agagh-eguzo: 26 Ọ buru kwa na Setan achupu Setan, ọ kewara megide onwe-ya; àla-eze-ya gēsi kwa aña guzo? 27 Ọ buru kwa na Mu onwem achupu ndi-mọ ọjọ n'ike Beelzebul, n'ike onye ka umu-unu ndikom nāchupu ha? n'ihi nka ha gābu ndi-ikpè-unu. 28 Ma ọ buru na Mu onwem achupu ndi-mọ ọjọ n'ike Mọ nke Chineke, ya mere ala-eze Chineke ruru unu aru. 29 Ma-ọbu màdu gēsi aña pu ibà n'ulo onye di ike, na ipunara ya ihe-ya nile, ma ọ buru na o bugh uzọ ke onye ahu di ike abu? mbe ahu ọ

gāpunara kwa ya ihe di n'ulo-ya. 30 Onye nādigh n'akukum nēmegidem; onye nādigh-esokwam ikpokọta ihe nāchusa achusa. 31 N'ihi nka ka M'ji si unu, Agāḅaghara madu nmehie na nkwulu ọ bula; ma agagh-aḅaghara nkwulu ekwulu Mọ Nsọ. 32 Ọzọ, onye ọ bula nke gēkwu okwu megide Nwa nke madu, agāḅaghara ya; ma onye ọ bula nke gēkwu megide Mọ Nsọ, agagh-aḅaghara ya, ọ bugh n'oge a, ọ bugh kwa n'oge nke gaje ibia. 33 Menu osisi ka ọ di nma, menu nkpuru-ya ka ọ di kwa nma; ma-ọbu menu osisi ka ọ buru osisi nābagh n'ihe, menu nkpuru-ya ka ọ buru kwa nkpuru nābagh n'ihe: n'ihi na amara osisi site na nkpuru-ya. 34 Umu nke aju-ala, ùnu gēsi aña pu ikwu ezi ihe, ebe unu bu ajọ madu? n'ihi na ọnu site n'ihe nke obi nwebigara ókè nēkwu okwu. 35 Ezi madu nēsi n'ezi àkù-ya atuputa ezi ihe: ajọ madu nēsi kwa n'ajọ àkù-ya atuputa ajọ ihe. 36 Ma asim unu, na okwu ọ bula madu gēkwu nke nābagh n'ihe, ha gāza ajuju bayere ya n'ubọchi ikpé. 37 N'ihi na agēsite n'okwu-ọnu-gi nile gu gi n'onye ezi omume, agēsite kwa n'okwu-ọnu-gi nile kpeḅu gi.

38 Mḅe ahu ufọdu n'etiti ndi-ode-akwukwọ na ndi-Farisi zara Ya, si, Onye-ozizi, ayi nāchọ ihu ihe-iriba-ama site n'aka-Gi. 39 Ma Ọ zara, si ha, Ajọ ọḅọ nke nākwa kwa iko nāchọ ihe-iriba-ama; agagh-enye kwa ya ihe-iriba-ama ma-ọbugh ihe-iriba-ama nke Jona onye-amuma: 40 n'ihi na dika Jona nọrọ ubọchi atọ ehihie na abali n'afọ oké anu miri; otú a Nwa nke madu gānọ n'obi nke ala ubọchi atọ ehihie na abali. 41 Ndikom Nineve gēso ọḅọ a bilie n'ikpé ahu, ha gāma kwa ya ikpé: n'ihi na ha chèghariri na nkwusa nke Jona; ma le, Onye ka Jona nọ n'ebe a. 42 Agēme ka eze-nwayi nke Ndida so ọḅọ a bilie n'ikpé ahu, ọ gāma kwa ya ikpé: n'ihi na o siri n'ebe uwa sọruru bia inu amam-ihe Solomon; ma le. Onye ka Solomon nọ n'ebe a. 43 Ma mḅe ọ bula mọ nādigh ọcha siri n'aru madu pua, ọ nāgabiga n'ebe miri nādigh, nāchọ izu-ike, ma ọ digh-achọta ya. 44 Mḅe ahu ọ si, M'gālaghachi n'ulom ebe m'siri puta; mḅe ọ biara, ọ we hu ya ka ọ tọḅọrọ n'efu, azachasia ya, dozisia ya. 45 Mḅe ahu ọ ga, chiri mọ-ibe-ya asa nke jọkari ya onwe-ya njọ tiyere onwe-ya, ha we bà biri n'ebe ahu: ọnọdu ikpe-azu nke madu ahu bia jọkari nke-mbu. Otú a ka ọ gādi-kwa-ra ajọ ọḅọ a.

46 Mḅe Ọ nọ nāgwa igwè madu nile okwu, le, nne-Ya na umu-nne-Ya guzoro n'èzí, nāchọ igwa Ya okwu. 47 Otù onye we si Ya, Le, nne-Gi na umu-nne-Gi nēguzo n'èzí, nāchọ igwa Gi okwu. 48 Ma Ọ zara, si onye gwara Ya, Ònye bu nnem? òle ndi bu kwa umu-nnem? 49 Ọ we setipu aka-Ya n'ebe ndi nēso uzọ-Ya nọ, si, Le, nnem na umu-nnem! 50 N'ihi na onye ọ bula nke gēme ihe Nnam Nke bi n'elu-igwe nāchọ, onye ahu bu nwa-nnem nwoke, na nwa-nnem nwayi, na nnem.

13 1 N'ubọchi ahu Jisus puru n'ulo, we nọdu n'usọ oké osimiri. 2 Oke igwè madu we zukọ n'ebe Ọ nọ, ya mere Ọ batara n'uḅọ, nọdu ala; igwè madu ahu nile guzo-kwa-ra n'ótú. 3 Ọ we gwa ha ọtutu okwu n'ilu di iche iche, si, Le, ọgha-nkpuru puru ka ọ gha nkpuru; 4 mḅe ọ nāgha, ufọdu we da n'akuku uzọ, anu-ufe we bia tùturie ha: 5 nkpuru ọzọ we da n'ebe nkume, ebe ha nēnwegh ájá ri nne: ngwa ngwa ha we púlite, n'ihi na ha enwegh ájá di omimi: 6 ma mḅe anyanwu wara, ha chanwua; ha we kpọnwua, n'ihi na ha enwegh nkpọrọgwu. 7 Nkpuru ọzọ we da n'elu ogwu; ogwu ahu we tolite, kpaḅue ha. 8 Nkpuru ọzọ we da n'ala di nma, ha we nāmi nkpuru, otù ọgu ise, ọzọ ọgu atọ, ọzọ orú na iri. 9 Onye nwere nti, ya nu.

10 Ndi nēso uzọ-Ya we biakute Ya, si Ya, N'ihi gini ka I nāgwa ha okwu n'ilu? 11 Ọ we za, si ha, Ọ bu unu ka enyeworo imara ihe-omimi ala-eze elu-igwe, ma enyegh ndi ahu. 12 N'ihi na onye ọ bula nke nwere, onye ahu ka agēnye, ọ gēnwebiga kwa ókè: ma onye ọ bula nke nēnwegh, ọbuná ihe ọ nwere ka agānapu ya. 13 N'ihi nka ka M'nāgwa ha okwu n'ilu; n'ihi na ha adigh-ahu n'ọhuhu, ha adigh-anu kwa n'ọnunu, ha adigh-anuta kwa. 14 Ma anēmezuru ha amuma nke Aisaia, nke si,

N'ọnunu unu gānu, ma unu agagh-anuta ma-ọli;
N'ọhuhu unu gāhu kwa, ma unu agagh-ahuta ma-ọli:

15 N'ihi na obi ndi nka mara abuba,
Nti-ha kpọchi-kwa-ra,
Ha kpuchi-kwa-ra anya-ha;
Ka ha ghara iwere anya-ha hu uzọ ma elegh anya,
Ghara kwa iwere nti-ha nu ihe,
Ghara kwa iwere obi-ha ghọta,
Ghara kwa ichighari,
Ka M'ghara kwa ime ka aru di ha ike.

16 Ma ngọzi nādiri anya-unu, n'ihi na ha nāhu uzọ; na nti-unu, n'ihi na ha nānu ihe. 17 N'ihi na n'ezie asim unu, na agu guru ọtutu ndi-amuma na ndi ezi omume ihu ihe unu nāhu, ma ha ahugh ha; na inu ihe unu nānu, ma ha anugh ha. 18 Ya mere, unu onwe-unu nu ilu nke ọgha-nkpuru ahu. 19 Mḅe onye ọ bula nuru okwu ala-eze elu-igwe, ma ọ ghọtagh ya, ajọ onye ahu abia, punara ihe aghaworo n'obi-ya. Onye a bu nke aghara n'akuku uzọ. 20 Onye agha-kwa-ra n'ebe nkume ahu, madu a bu onye nānu okwu ahu, ngwa ngwa ọ were ọṅù jide ya; 21 ma ọ nwegh nkpọrọgwu nime onwe-ya, kama ọ nānọ nwa oge; ma mḅe nkpaḅu ma-ọbu nsoḅu putara n'ihi okwu ahu, ngwa ngwa ọ ma n'ọnyà. 22 Onye agha-kwa-ra n'etiti ogwu ahu, madu a bu onye nānu okwu ahu; ma nchetu nke oge a na aghughọ nke àkú nākpaḅu okwu ahu, ọ we ghọ ihe nāmigh nkpuru. 23 Onye agha-kwa-ra n'ala ahu di nma, madu a bu onye nānu okwu ahu, we ghọta ya; onye nāmi nkpuru n'ezie, miputa, otù ọgu ise, ọzọ ọgu atọ, ọzọ orú na iri.

24 Ọ were ilu ọzọ che n'iru ha, si, Ejiri ala-eze elu-igwe tuyere madu mḅe ọ ghara nkpuru ọma n'ubi-ya: 25 ma mḅe madu nāraru ura, onye-iro-ya biara we gha kwa ata n'etiti ọka, we la. 26 Ma mḅe npute puru, we mia nkpuru, mḅe ahu ata ahu puta-kwa-ra ihè. 27 Ndi-orù nna-nwe-ulo ahu we biakute ya, si ya, Onye-nwe-ayi, ị ghagh nkpuru ọma n'ubi-gi? ọle ebe kwa ka o si nwe ata? 28 Ọ si ha, Madu nke bu onye-iro mere nka. Ndi-orù-ya we si ya, Ì nāchọ kwa ka ayi ie chikọputa ha? 29 Ma ọ si, É-è; ka unu we ghara iropu ha na ọka ma elegh anya, mḅe unu nāchikọputa ata. 30 Rapunu ha abua ka ha nābakọta uba rue owuwe-ihe-ubi: ma n'oge owuwe-ihe-ubi m'gāsi ndi nēwe ihe-ubi, Burunu uzọ chikọta ata ahu, ke kwa ha n'ùkwù ka unu rechapu ha ọku: ma kpokọtanu ọka ahu n'ọba nkem.

31 Ọ were ilu ọzọ che n'iru ha, si, Ala-eze elu-igwe yiri nkpuru mustard, nke madu were, gha n'ubi-ya: 32 nke ọ bu ezie na ọ di ntà kari nkpuru nile; ma mḅe ọ bara uba, o bùkari ihe nile anāku n'ubi, we ghọ osisi, nke mere ka anu-ufe nke elu-igwe bia nānọ n'alaka-ya.

33 Ọ turu ha ilu ọzọ, si, Ala-eze elu-igwe yiri ihe nēko achicha, nke nwayi were, zobe na mḅé utu ọka atọ, rue mḅe utu ọka ahu dum kosiri.

34 Okwu nile ndia ka Jisus gwara igwè madu nile n'ilu; ma O jigh ilu Ọ dighagwa ha okwu ọ bula: 35 ka okwu ekwuru site n'ọnu onye-amuma we mezu, si,

M'gāsaghe ọnum n'itu ilu;
M'gēkwuwa ihe ezoworo ezo site na ntọ-ala uwa.

36 Mḅe ahu Ọ rapuru igwè madu nile, we bà n'ulo-ha: ndi nēso uzọ-Ya we biakute Ya, si, Kọrọ ayi isi ilu ata di n'ubi ahu. 37 Ọ we za, si, Onye nāgha nkpuru ọma ahu bu Nwa nke madu; 38 ubi ahu bu uwa; nkpuru ọma ahu, ndi ahu bu umu ala-eze elu-igwe; ata ahu bu umu ajọ onye ahu; 39 onye-iro ahu nke ghara ha bu ekwensu: owuwe-ihe-ubi bu ọgwugwu oge a; ndi ahu nēwe ihe-ubi bu ndi-mọ-ozi. 40 Ya mere dika anāchikọputa ata rechapu kwa ha n'ọku; otú a ka ọ gādi n'ọgwugwu oge a. 41 Nwa nke madu gēzipu ndi-mọ-ozi-Ya, ha gāchikọputa n'ala-eze-Ya ihe nile nēme ka ama n'ọnyà, na ndi nēme ihe nēmebi iwu, 42 ha gātubà kwa ha n'oké ọku ahu: n'ebe ahu ka ikwa-ákwá na ita-ikekere-ezé ahu gādi. 43 Mḅe ahu ka ndi ezi omume gēnwupu dika anyanwu n'ala-eze nke Nna-ha. Onye nwere nti, ya nu.

44 Ala-eze elu-igwe yiri àkú ezoworo n'ubi; nke madu huru, zobe kwa; n'ọṅù-ya ọ we la, re ihe nile ọ nwere, ka ha ra, we zuta ubi ahu.

45 Ọzọ kwa, ala-eze elu-igwe yiri onye-ahia nāchọ pearl ọma: 46 ma mḅe ọ huru otù pearl di oké ọnu-ahia, ọ je, re ihe nile ọ nwere, ka ha ra, we zuta ya.

47 Ọzọ kwa, ala-eze elu-igwe yiri oké úḅú awuyere nime oké osimiri, nke

kpokọta-kwa-ra uf̣odu n'aha azụ nile di iche iche: 48 nke, mb̀e o juru, ha dọgotara ya n'ọtụ; ha we nọdu, chikọta azụ di nma tiye nime ihe, ma ha tufuru nke nādigh nma. 49 Otụ a ka ọ gādi n'ọgwugwu oge a: ndi-mọ-ozi gāputa, kewaputa ndi bu ajọ madu n'etiti ndi ezi omume, 50 ha gātubà kwa ha n'okè ọku ahu: n'ebe ahu ka ikwa-ákwà na ita-ikekere-ezè ahu gādi.

51 Ùnu aghọtawo ihe ndia nile? Ha si Ya, E. 52 Ọ we si ha, N'ihi nka ode-akwukwọ ọ bula nke emere ka ọ buru onye nēso uzọ ala-eze elu-igwe, o yiri madu nke bu nna-nwe-ulo, onye nēsi n'àkù-ya atuputa ihe ọhu na ihe ochie.

53 Ò rue, mb̀e Jisus tubiri ilu ndia, O si n'ebe ahu zọlie. 54 Ọ we bia n'ala nke aka Ya, nēzi ha ihe n'ulo-nzukọ-ha, nke mere ka ibobo nwua ha n'aru, ha we si, Òle ebe ka Nwoke a nwere amam-ihe a na ọlu ndia di ike? 55 Nwoke a, Ọ bugh Nwa onye-ọkà-ayi? àdigh-akpọ nne-Ya Meri? nà umu-nne-Ya ndikom, Jemes, na Josef, na Saimon, na Judas? 56 Na umu-nne-Ya ndinyom, hà nile anọgh n'etiti ayi? Òle ebe kwa Nwoke a nwere ihe ndia nile? 57 Ewe me ka ha ma n'ọnyà n'aru Ya. Ma Jisus siri ha, Onye-amuma abugh onye anādigh-asọpuru, ma-ọbugh n'ala nke aka ya, na n'ulo nke aka ya. 58 Ọ lugh kwa ọtutu ọlu di ike n'ebe ahu n'ihi ekwegh-ekwe-ha.

14 1 N'oge ahu Herod, bù tetrarch, nuru akukọ Jisus, 2 ọ we si ndi nējere ya ozi, Nwoke a bu Jọn Baptist; o siwo na ndi nwuru anwu bilie; n'ihi nka ka ike ndia nālusi ọlu ike na Ya. 3 N'ihi na Herod jidereri Jọn, we ke ya ab̀u, tiye ya n'ulo-nkpọrọ n'ihi Herodias. nwunye Filip nwa-nna-ya. 4 N'ihi na Jọn nāsi ya, O zigh gi ezi n'iwu inwe ya dika nwunye. 5 Ọ bu ezie na ọ chọrọ ib̀u kwa ya, ma ọ turu egwu ọra ndi-Ju, n'ihi na ha guru ya n'onye-amuma. 6 Ma mb̀e ncheta ọmumu Herod ruru, nwa-nwayi Herodias tere egwù n'etiti, ọ we tọ Herod utọ. 7 N'ihi ya ọ were iñu-iyi kwe nkwa inye ya ihe ọ bula ọ gārịọ. 8 Ma ebe nne-ya kwaliri ya, ọ si, Nyem isi Jọn Baptist n'ọkwa n'ebe a. 9 Ọ we wuta eze ahu n'obi: ma n'ihi iñu-iyi-ya nile, na n'ihi ndi ya na ha nọduru na nri, ọ nyere iwu ka ewere ya nye ya; 10 ọ we ziga, bipu isi Jọn n'ulo-nkpọrọ. 11 Ewe bute isi-ya n'ọkwa, nye ya nwa-ab̀ọghọ ntà ahu: ọ we būru ya nye nne-ya. 12 Ndi nēso uzọ-ya we bia, būru ozu-ya, li kwa ya; ha we je kọrọ Jisus.

13 Ma mb̀e Jisus nuru ya, O si n'ebe ahu wezuga Onwe-ya n'ub̀ọ, je iche rue ebe bu ọhia: mb̀e igwè madu nile nuru ya, ha we si n'obodo ahu nile so Ya n'ukwu ala. 14 Ọ we puta, hu okè igwè madu, Ọ we nwe ọmiko n'aru ha, me ndi-nriaria-ha ka aru-ha di ike. 15 Ma mb̀e o ruru anyasi, ndi nēso uzọ-Ya biakutere Ya, si, Ebe a bu ọhia, oge agawo kwa ub̀u a; zilaga igwè madu ndia, ka ha we je n'obodo ntà nile buruburu, zuru onwe-ha ihe-oriri. 16 Ma Jisus siri ha, Ọ digh ha nkpà ka ha la; unu onwe-unu nye ha ihe ka ha rie. 17 Ha we si Ya, Ayi enwegh n'ebe a ma-ọbugh ob̀e achicha ise na azụ abua. 18 Ọ we si, Chita ha n'ebe a nyem. 19 Ọ we gwa igwè madu nile ka ha nọdu n'elu ahihia; Ọ we nara ob̀e achicha ise na azụ abua ahu, le anya n'elu-igwe, gọzie ha, nyawa, we nēnye ndi nēso uzọ-Ya ob̀e achicha ahu, ndi nēso uzọ-Ya nēnye kwa igwè madu nile. 20 Ha nile we rie, afọ ju-kwa-ra ha: ha we tutukọ nke fọduru nime iberibe ahu, nkata iri na abua juru. 21 Ma ndi riri ra ka nnù ndikom iri na nnù abua na ọgu iri, nāgugh ndinyom na umu-ntakiri.

22 Ngwa ngwa Ọ we rugide ndi nēso uzọ-Ya ka ha ba n'ub̀ọ-ha, buru Ya uzọ gabiga n'ofè ọzọ, rue mb̀e Ya onwe-ya gēzilaga igwè madu nile. 23 Mb̀e O zilagasiri igwè madu nile, Ọ rigoro n'elu ugwu ahu iche ikpe ekpere: ma mb̀e o ruru anyasi, nàni Ya nọ n'ebe ahu. 24 Ma ub̀ọ ahu di n'etiti okè osimiri ub̀u a, ebili-miri nēmekpa kwa ya aru; n'ihi na ifufe nēfegide ya. 25 Ma na nche nke-anọ n'abali Ọ biakutere ha, nēje ije n'elu okè osimiri. 26 Mb̀e ndi nēso uzọ-Ya huru Ya ka Ọ nēje ije n'elu okè osimiri, obi we lọ ha miri, ha si, Ọ bu mọ; ha we tie nkpu site n'egwù. 27 Ma ngwa ngwa Jisus gwara ha okwu, si, Nwenu obi-ike; ọ bu Mu: unu atula egwu. 28 Pita we za Ya, si, Onye-nwe-ayi, ọ buru na ọ bu Gi onwe-gi, sim biakute Gi n'elu miri. 29 Ọ si, Bia. Pita we si n'ub̀ọ rida, je ije n'elu miri ahu, ijekuru Jisus. 30 Ma mb̀e ọ huru

ifufe, ọ tua egwu; ebe ọ malitere imikpu, o ti kwa nkpu, si, Onye-nwe-ayi, zọputam. 31 Ngwa ngwa Jisus setiri aka-Ya, jide ya, si ya, Onye okwukwe ntà, n'ihi gini ka i ji nwe obi abua? 32 Mbe ha rigoro n'ubọ, ifufe we febie. 33 Ma ndi nọ n'ubọ ahu kpọrọ isi ala nye Ya, si, I bu Ọkpara Chineke n'ezie.

34 Mbe ha gabigasiri, ha bia rue ala, rue Genesaret. 35 Mbe ndikom ebe ahu mazuru Ya, ha we ziga n'ala ahu dum di buruburu, kutara Ya madu nile aru nādigh nma; 36 ha nāriọ kwa Ya ka ha metu ọnu-ọnu uwe-Ya aka, nání ya: ewe zọputa ha, ka ha ra, bú ndi meturu Ya aka.

15 1 Mbe ahu ndi-Farisi na ndi-ode-akwukwọ siri na Jerusalem biakute Jisus, si, 2 N'ihi gini ka ndi nēso uzọ-Gi nējehie n'ozizí ndi-okenye nyere ayi n'aka idebe? n'ihi na ha adigh-akwọ aka mbe ọ bula ha nēri nri. 3 Ma Ọ zara, si ha, N'ihi gini ka unu onwe-unu nējehie kwa n'ihe Chineke nyere n'iwu n'ihi ozizí enyere unu n'aka? 4 N'ihi na Chineke siri, Sọpuru nna-gi na nne-gi: na, Onye kwujọrọ nna maọbu nne, ya nwua ọnwu ahu. 5 Ma unu onwe-unu nāsi, Onye ọ bula nke gāsi nna-ya ma-ọbu nne-ya, Ihe ọ bula i gēritari n'akam bu ihe enyere Chineke; 6 ọ gagh-asọpuru nna-ya ma-ọbu nne-ya ma-ọli. Unu nēme kwa okwu Chineke ka ọ buru ihe-efu n'ihi ozizí enyere unu n'aka idebe. 7 Ndi-iru-abua, Aisaia buru amuma nke-ọma bayere unu, si,

8 Ndi nka nāsọpurum n'ebụbere-ọnu-ha;
Ma obi-ha di anya n'ebe M'nọ.
9 Ma ha nēbirim isi ala n'efu,
Nēzí ihe madu nyere n'iwu ka ha buru ozizí-ha.

10 Ọ we kpọ igwè madu ahu biakute Ya, Ọ si ha, Nurunu, ghọta-kwa-nu: 11 Ọ bugh ihe nābà n'ọnu nēmeru madu; kama ihe si n'ọnu puta, ọ bu nke ahu nēmeru madu. 12 Mbe ahu ndi nēso uzọ-Ya biakutere Ya, si Ya, Ì matawo na emere ka ndi-Farisi ma n'ọnyà, mbe ha nuru okwu ahu? 13 Ma Ọ zara, si, Agēropu ihe-ọkukú ọ bula nke Nnam nke elu-igwe nākugh. 14 Rapunu ha: ha bu ndi-ndú kpuru isi. Ma ọ buru na onye-isi edu onye-isi, ha abua gādabà n'olùlù. 15 Pita we za, si Ya, Kọrọ ayi isi ilu a. 16 Ọ we si, Ùnu onwe-unu di kwa nēnwegh nghọta we rue ubụ a? 17 Ùnu atugharigh uche-unu na ihe ọ bula nke nābà n'ọnu nāga n'afọ, ewe nyupu ya n'ulo-ńsí? 18 Ma ihe nke si n'ọnu puta nēsi nime obi aputa; ihe ndia nēmeru kwa madu. 19 N'ihi na n'obi ka ajọ èchichè nile, ibụ-madu nile, ikwa-iko nile nke ndikom nwere nwunye na ndinyom nwere di, ikwa-iko nile, ori nile, àmà ugha nile, nkwulú nile, si aputa: 20 ndia bu ihe nēmeru madu: ma iwere aka anākwọgh akwọ iri ihe adigh-emeru madu.

21 Jisus we si n'ebe ahu pua, wezuga Onwe-ya ga n'akuku Taia na Saidon. 22 Ma le, otù nwayi Kenean siri n'ókè-ala ahu puta, tie nkpu, si, Merem ebere, Onye-nwe-ayi, Nwa Devid; mọ ọjọ nējisi nwam nwayi ike. 23 Ma Ọ zagh ya okwu ọ bula. Ndi nēso uzọ-Ya we biakute Ya, nēkpere Ya, si, Zilaga ya; n'ihi na o nētiso ayi nkpu. 24 Ma Ọ zara, si, Eziteghm ma-ọbugh ijekuru aturu furu efu nke ulo Israel. 25 Ma nwayi ahu biara nākpọ isi ala nye Ya, si, Onye-nwe-ayi, yerem aka. 26 Ma Ọ zara, si, Ọ digh nma inara nri umu tupuru umu-nkita. 27 Ma ọ siri, E, Onye-nwe-ayi: n'ihi na ọbuná umu-nkita nēri ufọdu nime irighiri nke nādaputa na table nke ndi-nwe-ha. 28 Mbe ahu Jisus zara, si ya, Nwayi, okwukwe-gi di uku: ka emere gi dika i nāchọ. Ewe me ka aru di nwa-ya nwayi ike site n'oge hour ahu.

29 Jisus we si n'ebe ahu pua bia n'usọ osimiri Galili; Ọ we rigo n'ugwu ahu, we nọdu n'ebe ahu. 30 Ọtutu igwè madu we biakute Ya, chiri ndi-ngwurọ, ndi-isi, ndi-obi, ndi-ọlusi, na ọtutu ndi-ọria di iche, tiyere onwe-ha, ha we tọbọ ha n'ala n'ukwu-Ya; Ọ we me ka aru-ha di ike: 31 ya mere na o juru igwè madu ahu anya, mbe ha huru ndi-obi ka ha nēkwu okwu, na ndi-ọlusi ka aru-ha di nma, na ndi-ngwurọ ka ha nēje ije, na ndi-isi ka ha nāhu uzọ: ha we to Chineke nke Israel.

32 Jisus we kpọ ndi nēso uzọ-Ya ka ha biakute Ya, Ọ si, Enwerem ọmiko n'aru igwè madu a, n'ihi na Mu na ha nọgidere ubọchi atọ ubụ a, ha enwegh kwa ihe ha gēri: ma achọghm izilaga ha n'ọnu efu, ka ha ghara ida mbà n'uzọ ma

elegh anya. 33 Ndi nēso uzọ-Ya we si Ya, Ọle ebe ka ayi gēsi nwe ọtutu obe achicha ra otù a n'ọhia, inyeju okè igwè madu di otú a afọ? 34 Jisus we si ha, Ụnu nwere obe achicha ole? Ha we si, Asa, na azù ntà ole-na-ole. 35 Ọ we gwa igwè madu ahu ka ha nọdu ala; 36 Ọ we nara obe achicha asa ahu na azù ahu; mbe Ọ kelesiri ekele, Ọ nyawa ha, we nēnye ndi nēso uzọ-Ya, ndi nēso uzọ-Ya nēnye kwa igwè madu nile. 37 Ha nile we rie, afọ ju kwa ha: ha we tutukọ nke fọduru nime iberibe ahu, abọ asa juru. 38 Ma ndi riri bu nnù ndikom iri, nāgugh ndinyom na umuaka. 39 Mbe O zilagasiri igwè madu nile, Ọ ba n'ubọ ahu, bia n'ókè-ala Magadan.

16 1 Ndi-Farisi na ndi-Sadusi we biakute Ya, jua Ya ka O gosi ha ihe-iriba-ama site n'elu-igwe, nānwa Ya. 2 Ma Ọ zara, si ha, Mbe o ruru anyasi, unu nāsi, Iru elu-igwe gādi nma: n'ihi na elu-igwe nācha uhie uhie. 3 N'ututu unu nāsi kwa, Iru elu-igwe gājọ njọ ta: n'ihi na elu-igwe nācha uhie uhie, ḅaru kwa. Unu mara itule iru elu-igwe, ma unu apugh itule ihe-iriba-ama nke oge ndia. 4 Ajọ ọbọ nke nākwa kwa iko nāchọ ihe-iriba-ama; ma agagh-enye ya ihe-iriba-ama, ma-ọbugh ihe-iriba-ama nke Jona. Ọ we rapu ha, pua.

5 Ndi nēso uzọ-Ya we bia n'ofè ọzọ, chezọ kwa iji obe achicha. 6 Jisus we si ha, Nēlenu anya, nēze kwa ihe ndi-Farisi na ndi-Sadusi, bù ihe nēko achicha. 7 Ha we nēkwurita n'etiti onwe-ha, si, Ayi ejigh obe achicha. 8 Ma ebe Jisus mara ya Ọ si, Ndi okwukwe ntà, gini mere unu nēkwurita n'etiti onwe-unu, n'ihi na unu enwegh obe achicha? 9 Ụnu akātugharigh uche, ụnu echetagh kwa obe achicha ise nke nnù ndikom iri na nnù abua na ọgu iri ahu, na nkata ole unu nara? 10 Ụnu echetagh kwa obe achicha asa nke nnù ndikom iri ahu, na abọ ole unu nara? 11 Ụnu si aña ghara itughari uche na agwaghm unu okwu bayere obe achicha? Ma nēzenu ihe ndi-Farisi na ndi-Sadusi, bù ihe nēko achicha. 12 Mbe ahu ka ha ghọtara na Ọ sigh ha nēze ihe nēko obe achicha, kama ka ha nēze ozizi ndi-Farisi na ndi-Sadusi.

13 Ma mbe Jisus biara n'akuku Sisaria Filipi, Ọ jua ndi nēso uzọ-Ya, si, Ònye ka madu nāsi na Nwa nke madu bu? 14 Ha we si, Ufọdu si, Jọn Baptist; ma ndi ọzọ si, Elaija: ma ibe-ha si, Jeremaia, ma-ọbu otù nime ndi-amuma. 15 Ọ si ha, Ma ọ bu onye ka unu onwe-unu si na Mu bu? 16 Saimon Pita we za, si, Gi onwe-gi bu Kraist ahu, Ọkpara Chineke di ndu. 17 Jisus we za, si ya, Ngọzi nādiri gi, Saimon Bā-Jona: n'ihi na anu-aru na ọbara ekpughegh ya nye gi, kama ọ bu Nnam Nke bi n'elu-igwe. 18 Ma Mu onwem si kwa gi, na gi onwe-gi bu Pita, ọ bu kwa n'elu okè nkume a ka M'gēwu nzukọm dika ulo; ọnu-uzọ nile Hedis agagh-aka kwa ya n'ike. 19 M'gēnye gi nkpisi-ugodi nke ala-eze elu-igwe: ihe ọ bula i gēke kwa abụ n'elu uwa, agēke ya n'elu-igwe: ihe ọ bula i gātọpu kwa abụ n'elu uwa, agātọpu ya n'elu-igwe. 20 Mbe ahu Ọ dọrọ ndi nēso uzọ-Ya aka na nti ka ha ghara igwa onye ọ bula na Ya onwe-ya bu Kraist ahu.

21 Site na mbe ahu Jisus Kraist malitere igosi ndi nēso uzọ-Ya, na Ọ ghagh ije Jerusalem, na ihu ọtutu ahuhu n'aka ndi-okenye na ndi-isi-nchu-aja na ndi-ode-akwukwọ, na aghagh ibụ Ya, me kwa ka O si n'ọnwu bilie n'ubochi nke-atọ. 22 Pita we kuru Ya nye n'aru, malite ibara Ya nba, si, Chineke mere Gi ebere, Onye-nwe-ayi: ihe a agagh-adiri Gi ma-ọli. 23 Ma O chighariri, si Pita, Ga n'azum, Setan: i bu ihe nēme ka M'ma n'ọnyà: n'ihi na i digh-atukwasi uche-gi n'ihe Chineke, kama ọ bu n'ihe madu. 24 Mbe ahu Jisus siri ndi nēso uzọ-Ya, Ọ buru na onye ọ bula achọ ka o som n'azu, ya ju onwe-ya, buli kwa obe-ya, nēsokwam. 25 N'ihi na onye ọ bula nke nāchọ izọputa ndu-ya, o gētufu ya: ma onye ọ bula nke gētufu ndu-ya n'ihim, ọ gāhu ya. 26 N'ihi na ùrù gini ka ọ gābara madu, ma ọ buru na o gērita uwa dum n'urù, ewe napu ya ndu-ya? ma-ọbu ihe-nḅanwe gini ka madu gēji ḅanwe ndu-ya? 27 N'ihi na Nwa nke madu gaje ibia n'ebube nke Nna-Ya, Ya na ndi-mọ-ozi-Ya; mbe ahu ka Ọ gēnyeghachi kwa onye ọ bula dika omume-ya si di. 28 N'ezie asim unu, Ufọdu di n'etiti ndi guzoro n'ebe a, ndi nāgagh-edetu ọnwu ire ma-ọli rue mbe

ha gāhu Nwa nke madu ka Ọ nābia n'ala-eze-Ya.

17 1 Mḅe ubọchi isi gasiri Jisus chiri Pita, na Jemes, na Jọn nwa-nne-ya, tiyere Onwe-ya, O kuru ha rigo n'ugwu di elu we pua iche: 2 Ọ we nwogha n'iru ha: iru-Ya we nēnwupu dika anyanwu, uwe-Ya nile we nācha ucha dika ihè. 3 Ma le, eme ka ha hu Moses na Elaija ka ha na Ya nēkwurita okwu. 4 Pita we za, si Jisus, Onye-nwe-ayi, ọ di nma ka ayi nọ n'ebe a: ọ buru na I nāchọ, m'gāma ulo-ikwū atọ n'ebe a; ka otù diri Gi, ka otù di-kwa-ra Moses, ka otù di-kwa-ra Elaija. 5 Mḅe ọ kpu okwu n'ọnu, le, igwe-oji nke nēnwu enwu kpuchiri ha: le kwa, olu si n'igwe-oji ahu puta, si, Onye a bu Ọkparam M'huru n'anya, Onye ihe-Ya dim ezi nma; nurunu okwu-Ya. 6 Mḅe ndi nēso uzọ-Ya nuru ya, ha we da kpuchie iru-ha n'ala, tu kwa egwu ri nne. 7 Jisus we biakute ha, metu ha aka, si, Bilienu, unu atu-kwa-la egwu. 8 Ma mḅe ha weliri anya-ha elu, ha ahugh onye ọ bula, ma-ọbugh nàní Jisus.

9 Mḅe ha si n'ugwu ahu nārida, Jisus we nye ha iwu, si, Unu agwala onye ọ bula ihe unu huru, rue mḅe Nwa nke madu gēsi na ndi nwuru anwu bilie. 10 Ndi nēso uzọ-Ya we jua Ya, si, Gini mere ndi-ode-akwukwọ ji si kwa na Elaija aghagh ibu uzọ bia? 11 Ọ we za, si, Ọ bu ezie na Elaija nābia, Ọ gēme kwa ka ihe nile di ka ha di na mbu: 12 ma asim unu, na Elaija abiawori ubu a, ha amazugh kwa ya, kama ha mere n'aru-ya ka ihe ha chọrọ ra. Ọbunà otú a ka ha gaje ime kwa ka Nwa nke madu hu ahuhu. 13 Mḅe ahu ndi nēso uzọ-Ya ghọtara na Ọ gwara ha okwu bayere Jọn Baptist.

14 Mḅe ha biakutere ìgwè madu ahu, otù nwoke we biakute Ya, nēḅuru Ya ikperè, nāsi kwa, 15 Onye-nwe-ayi, mere nwam nwoke ebere: n'ihi na ọ bu onye ọnwa nēme ka anya ghara idi ya nma, ọ nāhu kwa ahuhu nke-uku: n'ihi na ọtutu mḅe ọ nādabà n'ọku, ọtutu mḅe ọ nādabà kwa na miri. 16 M'we kuru ya biakute ndi nēso uzọ-Gi, ma ha apugh ime ka aru-ya di ike. 17 Jisus we za, si, Unu ọḅọ nēnwegh okwukwe, nke nwe-kwa-ra anya-ùhie, rùe ole mḅe ka Mu na unu gānọ? rùe ole mḅe ka M'gānagide unu? unu kutaram ya n'ebe a. 18 Jisus we bara ya nba; mọ ọjọ ahu we si nime ya puta: ewe me ka aru nwa-okoro ahu di ike site n'oge hour ahu. 19 Mḅe ahu ndi nēso uzọ-Ya biakutere Jisus iche, si, N'ihi gini ka ayi onwe-ayi nāpugh ichupu ya? 20 Ọ we si ha, N'ihi okwukwe ntà unu: n'ihi na n'ezie asim unu, Ọ buru na unu nwere okwukwe dika nkpuru mustard, unu gāsi ugwu a, Si n'ebe a gabiga n'ebe ahu; ọ gāgabiga kwa; ihe ọ bula agagh-adi kwa nke unu nāpugh ime. 21 Ma otú ọ di mọ di otú a apugh iputa ma-ọbugh site n'ekpere na ibu-ọnu.

22 Ma mḅe ha bi na Galili, Jisus siri ha, Agaje irara Nwa nke madu nye n'aka madu; 23 ha gēḅu kwa Ya, ewe me ka O si n'ọnwu bilie n'ubọchi nke-atọ. Ọ we wuta ha ri nne.

24 Ma mḅe ha biara na Kapanaum, ndi nānara ego ùtú biakutere Pita, si, Ònye-ozizi-unu adigh-atu ego ùtú? 25 Ọ si, E. Mḅe ọ batara n'ulo, Jisus we buru uzọ gwa ya okwu, si, Gini bu uche-gi, Saimon? ndi-eze uwa, sìte n'aka ole ndi ka ha nānara ùtú-ahia ma-ọbu ùtú n'isi madu? n'àka umu-ha, ma-ọbu n'aka ndi-ọbia? 26 Ma mḅe ọ siri, N'aka ndi-ọbia, Jisus si ya, Ya mere umu-ha puru nime ya. 27 Ma, ka ayi we ghara ime ka ha ma n'ọnyà, ga rue oké osimiri, tubà nko-azù, were azù nke buru uzọ puta; mḅe i saghesiri ọnu-ya, i gāhu kwa otù shekel: were nke ahu, nye ha ka ọ buru nke Mu na gi.

18 1 N'oge hour ahu ndi nēso uzọ-Ya biakutere Jisus, si, Ònye kwa dikariri uku n'ala-eze elu-igwe? 2 Ọ we kpọ otù nwatakiri biakute Ya, Ọ debe ya n'etiti ha, 3 si, N'ezie asim unu, Ọ buru na unu echigharigh, bia di ka umu-ntakiri, unu agagh-abà n'ala-eze elu-igwe ma-ọli. 4 Ya mere, onye ọ bula nke gēweda onwe-ya dika nwatakiri a, onye ahu dikariri uku n'ala-eze elu-igwe. 5 Ọzọ, onye ọ bula nke gānara otù nwatakiri di otú a nke-ọma n'aham, ọ bu Mu onwem ka ọ nānara nke-ọma: 6 ma onye ọ bula nke gēme otù nime ndi ntà ndia ndi kwerẹ na Mu ka ọ ma n'ọnyà, ihe gābara ya urù bu ka ewere nkume - igwe - nri nke inyinya - ibu nādọkpughari kwuba ya n'olu, ka o mikpu kwa n'oḅu oké osimiri. 7 Ahuhu

gādiri uwa site n'ihe di iche iche nēme ka madu ma n'ọnyà; n'ihi na ọ di nkpà na ihe ahu nēme ka madu ma n'ọnyà gābia; ma ahuhu gādiri madu ahu onye ihe ahu nēme ka madu ma n'ọnyà nēsite n'aka-ya bia. 8 Ma ọ buru na aka-gi ma-ọbu ukwu-gi eme gi ka i ma n'ọnyà, bipu ya, tupu kwa ya n'aru-gi: ọ di gi nma ibà na ndu n'ọlusi ma-ọbu na ngwurọ, kari inwe aka abua ma-ọbu ukwu abua atubà i n'ọku ebigh-ebi. 9 Ọ buru kwa na anya-gi eme gi ka i ma n'ọnyà, wepu ya, tupu kwa ya n'aru-gi: ọ di gi nma ibà na ndu nēnwe otù anya, kari inwe anya abua atubà gi n'ọku ala-mọ. 10 Lezienu anya ka unu ghara ileli otù nime ndi ntà ndia anya; n'ihi na asim unu, na mḅe nile ndi-mọ-ozi-ha n'elu-igwe nēlegide iru Nnam Nke bi n'elu-igwe. 11 N'ihi na Nwa nke madu biara izọputa ndi nile furu efu. 12 Gini bu uche-unu? ọ buru na onye ọ bula nwere ọgu aturu ise, ma otù nime ha hie uzọ, ọ digh-agha ọgu anọ na iri na iteghete ahu, ga ugwu, nāchọ nke ahu hiere uzọ? 13 Ma ọ buru na ọ nwere ka o si chọta ya, n'ezie asim unu, ọ nāñuri n'isi ya kari n'isi ọgu anọ na iri na iteghete ahu nēhiegh uzọ. 14 Otú a ọ bugh ihe achọrọ n'iru Nna-unu Nke bi n'elu-igwe, ka otù nime ndi ntà ndia la n'iyi.

15 Ọzọ, ọ buru na nwa-nna-gi emehie megide gi, je, tua ya nmehie-ya n'anya n'etiti nání gi na ya abua: ọ buru na ọ nuru olu-gi, i ritara nwa-nna-gi n'urù. 16 Ma ọ buru na ọ nugh, kuru otù madu ma-ọbu madu abua ọzọ tiyere onwe-gi, ka ewe me okwu ọ bula ekwuru ka o guzo n'ọnu ndi-àmà abua ma-ọbu atọ. 17 Ma ọ buru na ọ ńagh ha nti, gwa nzukọm: ma ọ buru na ọ ńagh kwa nzukọm nti, ka ọ diri gi ka onye mba ọzọ na onye-ọna-utu. 18 N'ezie asim unu, Ka ha ra, bú ihe unu gēke aḅu n'elu uwa, agēke ha n'elu-igwe: ka ha ra kwa, bú ihe unu gātọpu n'elu uwa, agātọpu ha n'elu-igwe. 19 Ọzọ, asim unu, na ọ buru na madu abua n'etiti unu gēnwe otù olu n'elu uwa bayere ihe ọ bula ha gārịọ, agēme ya nye ha site na Nnam Nke bi n'elu-igwe. 20 N'ihi na ebe madu abua ma-ọbu atọ zukọworo n'aham, n'ebe ahu ka M'nọ n'etiti ha.

21 Mḅe ahu Pita biakutere Ya, si Ya, Onye-nwe-ayi, ùḅò ole ka nwa-nnam gēmehie megidem, ewem ḅaghara ya? rùe uḅò asa? 22 Jisus si ya, Asighm i, Rue uḅò asa; kama, Rue ọgu uḅò atọ na iri uzọ asa. 23 N'ihi nka ewere ala-eze elu-igwe tuyere otù eze, onye chọrọ ka ya na ndi-orù-ya piazie. 24 Ma mḅe ọ malitere ipiazi, ewe kutara ya otù onye, nke ji ya orú nnù talent na nnù ise. 25 Ma ebe ọ nwegh ihe o gēji kwughachi, onye-nwe-ya siri ka ere ya, na nwunye-ya, na umu-ya, na ihe nile ọ nwere, ka ha ra, ka akwughachi kwa ugwọ. 26 Ya mere orù ahu dara n'ala nākpọ isi ala nye ya, si, Onye-nwe-ayi ,nwe ogologo-ntachi-obi n'arum, na m'gākwughachi gi ihe nile. 27 Ma ebe onye-nwe orù ahu nwere ọmiko n'aru ya, ọ rapu ya, ḅaghara kwa ya ihe ahu o binyere ya-ri. 28 Ma orù ahu puru, hu otù nime ndi-orù-ibe-ya, nke ji ya ọgu shilling ise: ọ we jidesie ya aka ike, ri ya aka n'akpiri, si, Kwughachim ihe i ji. 29 Ya mere orù-ibe-ya dara n'ala, riọ ya, si, Nwe ogologo-ntachi-obi n'arum, na m'gākwughachi gi. 30 Ma ọ chọgh: kama ọ jere tubà ya n'ulo-nkpọrọ, rue mḅe ọ gākwughachi ihe o ji. 31 Ya mere mḅe ndi-orù-ibe-ya huru ihe emere, o wuta ha ri nne n'obi, ha we bia kọrọ onye-nwe-ha ihe nile mere. 32 Mḅe ahu onye-nwe-ya kpọrọ ya biakute ya, si ya, Ajọ orù, aḅagharam i ugwọ ahu nile, n'ihi na i riọrọm: 33 ọ kwesigh kwa gi imere orù-ibe-gi ebere ọbuná dika mu onwem mere gi ebere? 34 Onye-nwe-ya were iwe, we rara ya nye n'aka ndi-nmekpa-aru, rue mḅe ọ gākwughachi ugwọ nile o ji. 35 Otú a ka Nnam nke elu-igwe gēme kwa unu, ọ buru na unu aḅagharagh, onye ọ bula nmehie nwa-nne-ya, site n'obi-unu.

19 1 O rue, mḅe Jisus kwubiri okwu ndia, O si na Galili zọlie, bia n'ókè-ala Judia n'ofè Jọdan; 2 oké ìgwè madu we so Ya; Ọ we me ka aru-ha di ike n'ebe ahu.

3 Ndi-Farisi we biakute Ya, nānwa Ya, si, Ò ziri ezi n'iwu ka nwoke rapu nwunye-ya n'ihi ihe nile ọ bula? 4 Ọ we za, si, Unu agugh na Onye kère ha site na nmalite mere ha nwoke na nwayi, 5 we si, N'ihi nka ka nwoke gārapu nna-ya na nne-ya, rapara n'aru nwunye-ya; ha abua ewe ghọ otù anu-aru? 6 Ya

mere ha abugh kwa madu abua ọzọ, kama ọ bu otù anu-aru. Ya mere, ihe Chineke kekọtara, madu atọsala. 7 Ha si Ya, Gini kwa ka Moses ji nye iwu inye akwukwọ nkewa, na irapu ya? 8 Ọ si ha, Ọ bu n'ihi obi-etili-unu ka Moses kwere ka unu rapu nwunye-unu: ma site na nmalite adigh-eme otù a. 9 Ma asim unu, Onye ọ bula nke gārapu nwunye-ya, ma-ọbugh n'ihi ikwa-iko, luru kwa nwunye ọzọ, ọ nākwa iko: onye nke gālu nwayi ahu mḅe arapuworo ya nākwa kwa iko. 10 Ndi nēso uzọ-Ya si Ya, Ọ buru na okwu di otù a n'etiti nwoke na nwunye-ya, ọ bagh urù ilu nwunye. 11 Ma Ọ siri ha, Ọ bugh madu nile nānagide okwu a, kama ọ bu ndi enyeworo ya. 12 N'ihi na ndi-onozi di, ndi amuru otù a site n'afọ nne-ha: ndi-onozi di kwa, ndi emere onozi site n'aka madu: ndi-onozi di kwa, ndi mere onwe-ha onozi n'ihi ala-eze elu-igwe. Onye puru inagide ya, ya nagide.

13 Mḅe ahu ekutara Ya umu-ntakiri, ka Ọ we bikwasi ha aka-Ya abua, kpe kwa ekpere: ma ndi nēso uzọ-Ya bara ha nba. 14 Ma Jisus siri, Kwenu ka umu-ntakiri biakutem, unu eḅochi-kwa-la ha: n'ihi na ala-eze elu-igwe bu nke ndi di otù a. 15 Ọ we bikwasi ha aka-Ya abua, si n'ebe ahu pua.

16 Ma le, otù onye biakutere Ya, si, Onye-ozizi, ọ̀ bu ezi ihe gini ka m'gēme, ka m'we nwe ndu ebigh-ebi? 17 Ma Ọ siri ya, Gini mere i nājum ajuju bayere nke bu ezi ihe? Otù Onye di Nke bu ezi Onye: ma ọ buru na i nāchọ ibà nime ndu ahu, debe ihe nile enyere n'iwu. 18 Ọ si Ya, Ọle? Jisus we si, Eḅula madu, Akwala iko, Ezula ori, Aḅala àmà ugha, 19 Sọpuru nna-gi na nne-gi: na, Hu onye-aḅata-obi-gi n'anya dika onwe-gi. 20 Nwa-okorọbia ahu si Ya, Ihe ndia nile ka m'ribara ama: gini fọdurùm ọzọ ime? 21 Jisus siri ya, Ọ buru na i nāchọ ka i zue okè, laba, re ihe nile i nwere, nye ndi-oḅeye, i gēnwe kwa àkù n'elu-igwe: bia kwa, som. 22 Ma mḅe nwa-okorọbia ahu nuru okwu a, ọ lara na nwuta: n'ihi na ọ bu onye nwere ihe ri nne.

23 Jisus we si ndi nēso uzọ-Ya, N'ezie asim unu, Ọ diri ọgaranya ike ibà n'ala-eze elu-igwe. 24 Ọzọ kwa, asim unu, Ọ dikarari camel nfè igabiga n'anya àgigà, kari ọgaranya ibà n'ala-eze Chineke. 25 Ma mḅe ndi nēso uzọ-Ya nuru ya, ibobo nwuru ha n'aru ri nne, ha si, Ònye kwa ka apuru izọputa? 26 Ma Jisus lere ha anya, si ha, N'ebe madu nọ nka bù ihe anāpugh ime; ma apuru ime ihe nile n'ebe Chineke nọ. 27 Mḅe ahu Pita zara, si Ya, Le, ayi onwe-ayi rapuru ihe nile, we so Gi; gini kwa ka ayi gēnwe? 28 Jisus we si ha, N'ezie asim unu, na unu onwe-unu ndi sorom, n'imu-ọzọ ahu, mḅe ọ bula Nwa nke madu gānọkwasi n'oche-eze nke ebube-Ya, unu onwe-unu gānọkwasi kwa n'oche-eze iri na abua, nēkpe ebo iri na abua nke Israel ikpè. 29 Ọzọ, onye ọ bula nke rapuru ulo, ma-ọbu umu-nne ndikom, ma-ọbu umu-nne ndinyom, ma-ọbu nna, ma-ọbu nne, ma-ọbu umu, ma-ọbu ubi, n'ihi aham, ọ gānata ọgu ise ọgu ise, keta kwa ndu ebigh-ebi. 30 Ma ọtutu ndi bu uzọ gābu ndi-ikpe-azu; ndi ikpe-azu gābu kwa ndi bu uzọ. 20 1 N'ihi na ala-eze elu-igwe yiri nwoke nke bu nna-nwe-ulo, onye puru n'isi-ututu igota ndi-ọlu ije n'ubi-vine-ya. 2 Ma mḅe ya na ndi-ọlu ahu nwere otù olu ka ọ nye ha otù shilling kwa-ubọchi, o zigara ha n'ubi-vine-ya. 3 Ọ we pua dika oge hour nke-atọ, hu ndi ọzọ ka ha nēguzo n'ọma-ahia nālugh ọlu; 4 ọ we si ndi ahu, Unu onwe-unu ga kwa n'ubi-vine nkem, ihe ọ bula ziri ezi ka m'gēnye unu. Ha we je. 5 Ọ we pu kwa ọzọ dika oge hour nke-isi na nke-iteghete, me kwa otù ahu. 6 Ọ we pua dika oge hour nke-iri-na-otù, hu ndi ọzọ ka ha nēguzo; ọ si ha, Gini mere unu guzoro n'ebe a ubọchi dum nālugh ọlu? 7 Ha si ya, N'ihi na ọ digh onye ọ bula goro ayi ilu ọlu. Ọ si ha, Unu onwe-unu ga kwa n'ubi-vine nkem. 8 Ma mḅe o ruru anyasi, onye-nwe ubi-vine ahu si onye o tiyere ihe-ya n'aka, Kpọ ndi-ọlu ahu, kwua ha ugwọ-ọlu-ha, malite site na ndi-ikpe-azu rue ndi bu uzọ. 9 Mḅe ndi egoro n'oge hour nke-iri-na-otù biara, ha we nata otù onye otù shilling. 10 Ma mḅe ndi bu uzọ biara, ha chère na ha gānata nke ka; ma ha onwe-ha nata-kwa-ra otù onye otù shilling. 11 Ma mḅe ha natara ya, ha tamube megide nna-nwe-ulo ahu, 12 si, Ndi-

ikpe-azu a luru otù hour, i we me ka ayi na ha ra, ayi ndi būru ibu arọ́ nke ubọchi ta, ya na ifufe di ọku. 13 Ma ọ zara otù onye nime ha, si, Eyìm, emejọghm i: mù na gi enwegh otù olu ka m'nye gi otù shilling? 14 Welie nke bu nke gi, la; anamachọ ka m'nye onye-ikpe-azu a dika m'nye-kwa-ra gi. 15 Ò zigh ezi n'iwu ka m'were ihe nile nkem me ihe m'nāchọ? ma-ọbu ànya-gi jọrọ njọ, n'ihi na mu onwem bu ezi madu? 16 Otù a ndi-ikpe-azu gēbu uzọ, ndi bu uzọ gābu kwa ndi-ikpe-azu.

17 Mḅe Jisus nārigoro Jerusalem, Ọ we kuru ndi-ozi iri na abua ahu iche, bú ndi nēso uzọ-Ya, tiyere Onwe-ya, Ọ we si ha n'uzọ, 18 Le, ayi nārigoro Jerusalem; agārara kwa Nwa nke madu nye n'aka ndi-isi-nchu-aja na ndi-ode-akwukwọ; ha gāma kwa Ya ikpé ọnwu, 19 rara Ya nye n'aka ndi mba ọzọ ka ha me Ya ihe-ọchì, pia Ya ihe, kpọgide Ya n'obe: agēme kwa ka O si n'ọnwu bilie n'ubọchi nke-atọ.

20 Mḅe ahu nne umu Zebedi biakutere Ya, ya na umu-ya ndikom, nākpọ isi ala nye Ya, nārịọ kwa Ya ihe n'aka. 21 Ọ we si ya, Gini ka i nāchọ? Ọ si Ya, Kwue ka umum ndikom abua ndia nọdu, otù n'aka-nri-Gi, otù n'aka-ekpe-Gi, n'ala-eze-Gi. 22 Ma Jisus zara, si, Unu amatagh ihc unu nārịọ. Ùnu puru inù iko ahu nke Mu onwem gaje inù? Ha si Ya, Ayi puru. 23 Ọ si ha, Ikom ka unu gāńu n'ezie: ma inọdu n'aka-nrim, na n'aka-ekpem, abugh nkem ınye, kama ọ diri ndi Nnam doziworo ya. 24 Ma mḅe ndi-ozi iri fọduru nuru ya, iwe were ha nke-uku n'ihi umu-nne abua ahu. 25 Ma Jisus kpọrọ ha bıakute Ya, si, Unu amatawo na ndı bu isi nke mba nile ọzọ nēme ha dika ndi nwe ha: ndi ukù ha nāchi kwa ha. 26 Ọ bugh otù a ka ọ gādi n'etiri unu: kama onye ọ bula nke nāchọ ka eme ya onye uku n'etiti unu, ọ gābu onye nējere unu ozi; 27 ọzọ, onye ọ bula nke nāchọ ka ọ buru onye-isi n'etiti unu, ọ gābu orù-unu: 28 dika Nwa nke madu abiagh ka ejere Ya ozi, kama ka Ọ je ozi, ka Ọ were kwa ndu-Ya nye ka ọ buru ihe-nḅaputa n'ọnọdu ọtutu madu.

29 Mḅe ha nāputa na Jeriko, okė ìgwè madu we so Ya. 30 Ma le, ndi-ìsi abua ndi nānọdu n'akuku uzọ, mḅe ha nuru na Jisus nāgabiga, ha tie nkpu,si, Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere, Nwa Devid. 31 Ìgwè madu ahu we bara ha nba, ka ha kpuchie ọnu-ha: ma ha tikariri nkpu, si, Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere, Nwa Devid. 32 Jisus we guzo, kpọ ha, we si, Gini ka unu nāchọ ka M'mere unu? 33 Ha si Ya, Onye-nwe-ayi, ka ewe meghe anya-ayi. 34 Ma Jisus, ebe Ọ nwere ọmiko n'aru-ha, Ọ we metu anya-ha aka: ngwa ngwa ewe me ka ha hu uzọ, ha we so Ya.

21 1 Ma mḅe ha biaruru Jerusalem nso, bia kwa na Betfagi, rue ugwu Olive, mḅe ahu Jisus zigara madu abua nēso uzọ-Ya, 2 si ha, Ganu n'obodo ntà nke di na ncherita-iru unu, ngwa ngwa unu gāhu inyinya-ibu elibeworo, ya na nwa-inyinya-ibu: tọpunu ha, sekputaram ha. 3 Ọ buru kwa na onye ọ bula si unu ihe ọ bula, unu gāsi, Ha di Onye-nwe-ayi nkpà; ngwa ngwa o gēzite ha. 4 Ma emewo nka, ka okwu ekwuru site n'ọnu onye-amuma we mezu, si,

5 Sinu ada Zaion,
Le, Eze-gi nābiakute gi,
Ọ di nwayọ, Ọ nānọkwasi kwa n'inyinya-ibu,
Na n'elu nwa-inyinya-ıbu, bù nwa anu nēbu ibu.

6 Ndi ahu ndi nēso uzọ-Ya we ga, me dika Jisus nyere ha iwu, 7 ha we sekputa inyinya-ibu ahu, na nwa-inyinya-ibu ahu, wukwasi ha uwe-ha; Ọ we nọkwasi ha. 8 Ndi kariri n'ìgwè madu ahu we tusa uwe-ha n'uzọ; ndì ọzọ ḅubitara alaka n'osisi, tusa kwa ha n'uzọ. 9 Ìgwè madu nile ndi nāga n'iru Ya, ndi nēso kwa, nēti nkpu, si, Hosanna diri Nwa Devid: Onye agọziri agọzi ka Onye ahu bu Nke nābia n'aha Onye-nwe-ayi; Hosanna n'ebe kachasi ihe nile elu. 10 Mḅe Ọ batara na Jerusalem, obodo ahu nile we ma jijiji, si, Ònye bu Nwoke a? 11 Ìgwè madu ahu we nāsi, Nwoke a bu Onye-amuma ahu, Jisus, Nke si na Nazaret nke Galili bia.

12 Jisus we ba n'ulo uku Chineke, chupu ndi nile nēre nāzu kwa n'ulo uku Chineke, Ọ we kpùe table nile nke ndi nāḅanwe ego iru, na oche nile nke ndi nēre nduru; 13 Ọ sı ha, Edewo ya n'akwukwọ nsọ, si, Agākpọ ulom ulo

ekpere: ma unu onwe-unu nēme ya ọbà ndi nāpunara madu ihe. 14 Ndi-ìsi na ndi-ngwurọ we biakute Ya n'ulo uku Chineke: Ọ we me ka aru-ha di ike. 15 Ma mḅe ndi-isi-nchu-aja na ndi-ode-akwukwọ huru ọlu-ebube nile Ọ luru, na umuaka ndi nēti nkpu n'ulo uku Chineke, si, Hosanna diri Nwa Devid; iwe were ha nke-uku, 16 ha si Ya, Ì nānu okwu umu ndia nēkwu? Jisus we si ha, E: Ò digh mḅe ọ bula unu guru, I si n'ọnu umu ọhu na umu nāñu ara me ka ọjija zue okè? 17 Ọ we rapu ha, si n'obodo ahu pua je Betani, nọ ọnọdu-abali n'ebe ahu.

18 Ma n'ututu mḅe Ọ nālaghachi n'obodo ahu, agu guru Ya. 19 Mḅe Ọ huru otù osisi fig n'uzọ, Ọ biarue ya aru, ma Ọ hugh ihe ọ bula n'elu ya, ma-ọbugh nàni akwukwọ ndu; Ọ we si ya, Ka nkpuru ghara iputa n'elu gi ọzọ ebigh-ebi. Osisi fig ahu we kpọnwua n'otù mḅe ahu. 20 Mḅe ndi nēso uzọ-Ya huru ya, o ju ha anya, ha si, Òsisi fig ahu si aña kpọnwua n'otù mḅe a? 21 Jisus we za, si ha, N'ezie asim unu, Ọ buru na unu nwere okwukwe, ghara inwe obi abua, ọ bugh nàni ihe emere osisi fig nka ka unu gēme, ma ọ buru na unu gāsi ọbunà ugwu a, Ka ewelie gi, tubà gi nime oké osimiri, agēme ihe ahu. 22 Ihe nile, ka ha ra, bù nke unu gārịọ n'ekpere, ma asi na unu kwere, unu gānata kwa ha.

23 Mḅe Ọ batara n'ulo uku Chineke, ndi-isi-nchu-aja na ndi-okenye nke ndi-Ju we biakute Ya mḅe O nēzi ihe, si, Ò bu n'aha ike gini ka I nēme ihe ndia? ònye nye-kwa-ra Gi ike a? 24 Ma Jisus zara, si ha, Mu onwem gāju kwa unu otù okwu, ọ buru na unu agwam ya, Mu onwem gāgwa kwa unu aha ike M'ji eme ihe ndia. 25 Baptism nke Jọn, òle ebe o si puta? ò sitere n'elu-igwe, ma-ọbu na o sitere n'aka madu? Ha we kwurita n'etiti onwe-ha, si, Ọ buru na ayi asi, O sitere n'elu-igwe; Ọ gāsi ayi, N'ihi gini kwa ka unu nējigh kwe ya? 26 Ma ọ buru na ayi asi, O sitere n'aka madu; ayi nātu egwu igwè madu a; n'ihi na madu nile nāgu Jọn dika onye-amuma. 27 Ha we za Jisus, si, Ayi amatagh. Ọ si-kwa-ra ha, Mu onwem agagh-agwa kwa unu aha ike M'ji eme ihe ndia. 28 Ma gini bu uche-unu? Otù nwoke nwere umu abua; ọ we biakute nke-mbu, si, Nwa, je lua ọlu ta n'ubi-vine nkem. 29 Ma ọ zara, si, Achọghm ije: ma emesia ọ kwa uta, we je. 30 Ọ we biakute nke-abua, kwue otù ahu. Ọ we za, si, Mu onwem gēje, Onye-nwe-ayi: ma ọ jegh. 31 Ònye nime ha abua mere ihe nna-ya chọrọ? Ha si, Onye mbu. Jisus si ha, N'ezie asim unu, na ndi-ọna-utu na ndinyom nke nākwa iko nēbu unu uzọ abà n'ala-eze Chineke. 32 N'ihi na Jọn biakutere unu n'uzọ ezi omume, ma unu ekwegh ya: ma ndi-ọna-utu na ndinyom nke nākwa iko kwere ya: ma mḅe unu huru ya, unu onwe-unu akwagh uta ọbuná emesia, ka unu we kwere ya.

33 Nurunu ilu ọzọ: Otù nwoke di, bù nna-nwe-ulo, onye kuru ubi-vine, ḅa ya ogige buruburu, gwu kwa ebe-nzọcha-nkpuru-vine nime ya, wu kwa ulo-elu, were kwa ya tiyere n'aka ndi-ọlu-ubi, we je ala ọzọ. 34 Ma mḅe oge nkpuru ruru nso, o zigara ndi-orù-ya jekuru ndi-ọlu-ubi ahu, inata nkpuru-ya. 35 Ndi-ọlu-ubi ahu we jide ndi-orù-ya, pia otù onye ihe, ḅu kwa nke-ọzọ, tu kwa nke-ọzọ nkume. 36 Ọzọ, o zigara ndi-orù ọzọ di ọtutu kari ndi mbu: ha we me kwa ha otù ahu. 37 Ma emesia o zigara ha ọkpara-ya, si, Ha gāsọpuru ọkparam. 38 Ma ndi-ọlu-ubi ahu, mḅe ha huru ọkpara ahu, ha sirita onwe-ha, Nka bu onye-nketa; bianu, ka ayi ḅue ya, nwere kwa ihe-nketa-ya. 39 Ha we jide ya, tupu ya n'azu ubi-vine ahu, ḅue ya. 40 Ya mere, mḅe ọ bula onye-nwe ubi-vine ahu gābia, gini ka ọ gēme ndi-ọlu-ubi ahu? 41 Ha si ya, Ọ gāla ndi ọjọ ahu n'iyi n'uzọ iọrọ njọ, ọ gēwere kwa ubi-vine-ya tiye n'aka ndi-ọlu-ubi ọzọ, ndi gēnyeghachi ya nkpuru-ya n'oge-ha. 42 Jisus si ha, Ò digh mḅe ọ bula unu guru n'ihe edeworo n'akwukwọ nsọ,

Nkume nke ndi nēwu ulo juru,
Nke ahu ka emere isi nkuku ulo:
Ọ bu n'aka Onye-nwe-ayi ka nka sitere,
Ọ bu kwa okè ọlu n'anya-ayi?

43 N'ihi nka ka M'ji si unu, Agānara unu ala-eze Chineke, we nye mba ọzọ nke nāmi nkpuru-ya. 44 Agētiwasi kwa onye dakwasiri nkume a: ma onye ọ bula ọ gādakwasi, ọ gēfesa ya dika àjà.

45 Mḅe ndi-isi-nchu-aja na ndi-Farisi nuru ilu-Ya nile, ha we mara na O nēkwu okwu bayere ha. 46 Mḅe ha nāchọ ijide Ya, ha we tua egwu igwè madu nile, ebe ha guru Ya n'onye-amuma.

22 1 Jisus we za, gwa ha okwu ọzọ n'ilu, si, 2 Eji ala-eze Chineke tuyere otù nwoke bú eze, nke siri oriri ọlulu-nwunye nye nwa-ya nwoke, 3 zipu kwa ndi-orù-ya ikpọ ndi akpọrọri ibia n'oriri ọlulu-nwunye ahu: ma ha achọgh ibia. 4 Ọzọ, o zipuru ndi-orù ọzọ, si, Gwa ndi akpọrọri, si, Le, edozisiwom oririm: eḅusiwo oke-ehim nile na anum nile azùru azù, edozisiwo ihe nile: bianu n'oriri ọlulu-nwunye nkem. 5 Ma ha lefuru ya anya, je ebe nke ha, otù onye n'ubi nke aka ya, nke-ọzọ n'ihe-ahia-ya: 6 ma ndi fọduru jidere ndi-orù-ya, me ha ihe-ihere, bụ kwa ha. 7 Ma eze ahu were iwe; ọ we ziga usu-ndí-agha-ya nile, la ndi-oḅu-madu ahu n'iyi, rechapu kwa obodo-ha ọku. 8 Mḅe ahu ọ si ndi-orù-ya, Edozisiwo ọlulu-nwunye nkem, ma ndi akpọrọri ekwesigh. 9 Ya mere, ganu n'aḅata uzọ nile, ka ha ra kwa, bú ndi unu gāhu, kpọ ha bia n'oriri ọlulu-nwunye nkem. 10 Ndi-orù ahu we pua ga n'uzọ nile, me ka madu nile ha huru zukọ, ka ha ra, ma ajọ madu ma ezi madu: ulo anālu nwunye we juputa na ndi nọduru na nri. 11 Ma mḅe eze ahu batara ikiri ndi nọduru na nri, ọ hu n'ebe ahu otù nwoke nke nēyigh uwe ọlulu-nwunye: 12 ọ we si ya, Eyim, i si aña bata n'ebe a nēyigh uwe ọlulu-nwunye? Ma o kpuchiri ọnu. 13 Mḅe ahu eze ahu siri ndi nējere ya ozi, Kenu ya ukwu na aka, tupu ya n'ọchichiri nke èzi; n'ebe ahu ka ikwa-ákwá na ita-ikekere-ezé ahu gādi. 14 N'ihi na ndi akpọworo di ọtutu, ma ndi arọputaworo di ole-na-ole.

15 Mḅe ahu ndi-Farisi gara, we ḅa izù otú ha gēme ka Ọ ma n'ọnyà n'okwu. 16 Ha we zigara Ya ndi nēso uzọ-ha, ha na ndi Herod, si, Onye-ozizí, ayi amatawo na I bu onye ezi-okwu, na I nēzi kwa uzọ Chineke n'ezi-okwu, na I digh-asọ kwa onye ọ bula anya: n'ihi na I digh-ele madu anya n'iru. 17 Ya mere, gwa ayi, Gini bu uche-Gi? Ò ziri ezi n'iwu itu ùtú nye Sisa, ma-ọbu na ò zigh ezi? 18 Ma Jisus mara ajọ ihe-ha, Ọ si, Gini mere unu nānwam, ndi-iru-abua? 19 Gosinum ego nke ùtú. Ha we wetara Ya otù shilling. 20 Ọ si ha, Ònye nwe onyinyo a na ihe a edekwasiri ya? 21 Ha si Ya, Sisa nwe. Mḅe ahu Ọ si ha, Ya mere, nyeghachinu Sisa ihe nke Sisa, nyeghachi-kwa-nu Chineke ihe nke Chineke. 22 Mḅe ha nuru ya, ọ we ju ha anya, ha we rapu Ya, je nke ha.

23 N'ubọchi ahu ndi-Sadusi biakutere Ya nāsi na nbilite-n'ọnwu adigh: ha we jua Ya, 24 si, Onye-ozizi, Moses siri, Ọ buru na nwoke anwua, nēnwegh umu, nwa-nne-ya nwoke gālu ọlu kwesiri nwa-nne di n'ebe nwunye-ya nọ, me ka nkpuru toputara nwa-nne-ya. 25 Ma umu-nne-ndikom asa di n'etiti ayi: nke-mbu luru nwunye, we nwua, ma ebe ọ nēnwegh nkpuru ọ rapuru nwunye-ya nye nwa-nne-ya; 26 otú a ka nke-abua me-kwa-ra, nke-atọ kwa, rue nke-asa. 27 Mḅe ha nile nwusiri nwayi ahu nwu-kwa-ra. 28 Ya mere, na nbilite-n'ọnwu nwùnye onye n'etiti ha asa ka ọ gābu? n'ihi na ha nile nwere ya na nwunye. 29 Ma Jisus zara, si ha, Unu nēhie uzọ, ebe unu amatagh ihe edeworo n'akwukwọ nsọ, ma-ọbu ike Chineke. 30 N'ihi na nime nbilite-n'ọnwu ha alugh nwunye, enyegh kwa ha n'ọlulu-di, kama ha dị ka ndi-mọ-ozi di n'elu-igwe. 31 Ma n'okwu bayere nbilite-n'ọnwu nke ndi nwuru anwu, ùnu agugh okwu Chineke gwara unu, si, 32 Mu onwem bu Chineke nke Abraham, na Chineke nke Aisak, na Chineke nke Jekob? Chineke abugh Chineke nke ndi nwuru anwu, kama Ọ bu nke ndi di ndu. 33 Ma mḅe igwè madu nile nuru ya, ibobo ozizí-Ya nwuru ha n'aru.

34 Ma ndi-Farisi, mḅe ha nuru na Ọ mereri ka ndi-Sadusi kpuchie ọnu-ha, ha zukọrọ n'otù ebe. 35 Otù onye n'etiti ha, bú onye-iwu, we jua Ya ajuju, nānwa Ya, 36 si, Onye-ozizí, òle ihe di uku nke enyere n'iwu nime iwu-ayi? 37 Ọ si ya, I gēwere obi-gi dum, were kwa nkpuru-obí-gi dum, were kwa uche-gi dum, hu Onye-nwe-ayi Chineke-gi n'anya. 38 Nka bu ihe uku na ihe mbu enyere n'iwu. 39 Ihe nke-abua nke yiri ya bu nka, I gāhu onye-

abata-obi-gi n'anya dika onwe-gi.
40 Iwu dum, na ndi-amuma Chineke,
nēkokwasi n'ihe abua ndia enyere n'iwu.
41 Ma mbe ndi-Farisi zukọsiri, Jisus
juru ha, 42 si, Gini bu uche-unu
bayere Kraist ahu? Nwa onye ka Ọ bu?
Ha si Ya, Nwa Devid. 43 Ọ si ha,
Dèvid si kwa aṅa kpọ Ya Onye-nwe-ya
nime Mọ Nsọ, si,
44 Onye-nwe-ayi siri Onye-nwem,
Nọdu ala n'aka-nrim,
Rue mbe M'gētiye ndi-iro-Gi
n'okpuru ukwu-Gi abua?
45 Ya mere, ọ buru na Devid akpọ Ya
Onye-nwe-ya, Ò si aṅa buru Nwa-ya?
46 Ma ọ digh onye ọ bula puru iza Ya
okwu, ọ digh kwa onye nwere anya-ike
site n'ubọchi ahu iju Ya ajuju ọzọ.

23 1 Mbe ahu Jisus gwara igwè madu
nile na ndi nēso uzọ-Ya okwu,
2 si, N'oche Moses ka ndi-ode-akwukwọ
na ndi-Farisi nọduru: 3 ya mere, ihe
nile, ka ha ra, bú nke ha gāsi unu me,
menu ihe ndia, debe kwa ha: ma unu
emela dika ọlu nile ha si di; n'ihi na ha
nēkwu, ma ha adigh-eme. 4 Ma ha
nēke ibu di arọ di kwa ike obubu,
tukwasi ha n'ubu madu; ma ha onwe-ha
achọgh iji otù nkpisi-aka-ha wezuga ha.
5 Ma ọlu-ha nile ka ha nālu ka madu we
kiri ha: n'ihi na ha nēme ka phylactery
nile ha di obosara, me kwa ka ọnu-ọnu
uwe-ha di uku, 6 ha nāhu kwa isi
ọnọdu nile n'oriri nile unu n'anya, na isi
oche nile n'ulo-nzukọ-unu, 7 na ekele
n'ọma-ahia nile unu, na ka madu nākpọ
ha, Rabai. 8 Ma ka aghara ikpọ unu
onwe-unu, Rabai: n'ihi na otù Onye
bu Onye-ozizí-unu, ma unu onwe-unu
nile bu umu-nna. 9 Unu akpọ-kwa-la
onye ọ bula nna-unu n'elu uwa: n'ihi na
otù Onye bu Nna-unu, Ya bu Onye nke
elu-igwe. 10 Ka aghara kwa ikpọ unu
ndi-ndú, n'ihi na otù Onye bu Onye-
ndú-unu, Ya bu Kraist ahu. 11 Ma
onye dikariri uku n'etiti unu gābu onye
nējere unu ozi. 12 Ma onye ọ bula
nke gēweli onwe-ya elu, agēweda ya;
onye ọ bula nke gēweda kwa onwe-ya,
agēweli ya elu.

13 Ma ahuhu gādiri unu, ndi-ode-
akwukwọ na ndi-Farisi, ndi-iru-abua;
n'ihi na unu nēmechi uzọ ala-eze elu-
igwe n'iru madu: n'ihi na unu onwe-
unu abatagh, unu adigh-ekwe kwa ndi
nābata ka ha bata.
14 Ahuhu gādiri unu, ndi-ode-
akwukwọ na ndi-Farisi, ndi-iru-abua;
n'ihi na unu nēripia ulo ndinyom di-ha
nwuru, nēkpe kwa ogologo ekpere ka
madu we hu ụnu: unu gēnwe ezi
ọmuma-ikpe gabigara okè kari ndi ọzọ.
15 Ahuhu gādiri unu, ndi-ode-
akwukwọ na ndi-Farisi, ndi-iru-abua;
n'ihi na unu nējeghari n'oké osimiri na
ala kpọrọ nku buruburu ka unu me otù
onye ka o so uzọ-unu; ma mbe ọ ghọrọ
otú ahu, unu nēme ya okpukpu abua
nwa ọku ala-mọ kari onwe-unu.
16 Ahuhu gādiri unu, ndi-ndú isi, ndi
si, Onye ọ bula nke gēji ulo nsọ Chineke
ṅu iyí, ọ bugh ihe; ma onye ọ bula nke
gēji ọla-edo nke ulo nsọ ahu ṅu iyí, o ji
ugwọ. 17 Ndi-nzuzu na ndi-isi: n'ihi
na òle nke dikariri uku, ọla-edo ahu, ma-
ọbu ulo nsọ nke doro ọla-edo ahu nsọ?
18 Unu si kwa, Onye ọ bula nke gēji
ebe-ichu-aja ṅu iyí, ọ bugh ihe; ma onye
ọ bula nke gēji ihe-onyinye di n'elu ya
ṅu iyí, o ji ugwọ. 19 Ndi-isi: n'ihi na
òle nke ka uku, ihe-onyinye, ma-ọbu
ebe-ichu-aja nke nēdo ihe-onyinye ahu
nsọ? 20 Ya mere, onye jí ebe-ichu-aja
ahu ṅu iyí, o ji ya, na ihe nile di n'elu ya,
ṅu iyí. 21 Onye ji kwa ulo nsọ ahu ṅu
iyí, o ji ya, na Onye bi nime ya, ṅu iyí.
22 Onye ji kwa elu-igwe ṅu iyí, o ji
oche-eze Chineke, na Onye nọduru
n'elu ya, ṅu iyí.
23 Ahuhu gādiri unu, ndi-ode-
akwukwọ na ndi-Farisi, ndi-iru-abua;
n'ihi na unu nēnye otù uzọ n'uzọ iri nke
nkpa-akwukwọ nēsi ísi utọ na anise na
cummin, unu arapuwo kwa ihe ka arọ
n'iwu, bú ikpé, na ebere, na okwukwe:
ma ọ di nkpà ka unu me ihe ndia, ka unu
ghara kwa irapu ihe ahu. 24 Ndi-ndú
isi, ndi nāzapu anwu ntà, ma unu nēloda
camel.
25 Ahuhu gādiri unu, ndi-ode-
akwukwọ na ndi-Farisi, ndi-iru-abua;
n'ihi na unu nēme ka azu iko na afere
di ọcha, ma n'ime ha juputara site
n'ipunara madu ihe na ejidegh-onwe-
unu. 26 Gi Farisi kpuru isi, buru uzọ
me ka ime iko na afere di ọcha, ka azu-
ha we ghọ kwa ọcha.
27 Ahuhu gādiri unu, ndi-ode-
akwukwọ na ndi-Farisi, ndi-iru-abua;

n'ihi na unu yiri ili eteworo nzu, nke nēgosi onwe-ha dika ihe ọma n'ihè, ma n'ime ha juputara n'ọkpukpu nke ndi nwuru anwu, na adigh-ọcha nile. 28 Otù a unu onwe-unu nēgosi kwa onwe-unu nye madu n'ihè dika ndi ezi omume, ma n'ime unu juputara n'iru-abua na ihe nēmebi iwu.

29 Ahuhu gādiri unu, ndi-ode-akwukwọ na ndi-Farisi, ndi-iru-abua; n'ihi na unu nēwu ili ndi-amuma, nēdozi kwa ebe anēlì ndi ezi omume, 30 unu nāsi kwa, Ọ buru na ayi nọri n'ubọchi nna-ayi-hà, ayi agagh-eso ha n'inwekọ ọbara ndi-amuma. 31 Ya mere unu nāḅa àmà megide onwe-unu, na unu bu umu nke ndi ḅuru ndi-amuma. 32 Unu onwe-unu mezu kwa ihe-ọtùtù nke nna-unu-hà. 33 Unu agwọ, unu aju-ala, ùnu gēsi aña ḅaiiari ikpè nke ọku ala-mọ? 34 N'ihi nka, le, Mu onwem nēzitere unu ndi-amuma, na ndi-amam-ihe, na ndi-ode-akwukwọ: ufọdu nime ha ka unu gēḅu, kpọgide kwa ha n'obe; ufọdu nime ha ka unu gāpia kwa ihe n'ulo-nzukọ-unu, si kwa n'otù obodo nēsoḅu ha ga obodo ọzọ: 35 ka ọbara ndi ezi omume nile awusiworo n'elu uwa we biakwasi unu, site n'ọbara Ebel onye ezi omume ahu rue ọbara Zakaraia nwa Barakaia, onye unu ḅuru n'aḅata ulo nsọ na ebe-ichu-aja-unu. 36 N'ezie asim unu, Ihe ndia nile gābiakwasi ọḅọ a.

37 Jerusalem, Jerusalem, nke nēḅu ndi-amuma, nke nēwere kwa nkume atu ndi eziteworo ya! ọtutu mḅe olc ka M'chọrọ ichikọ umu-gi, ọbunà dika nneku-ọkuku nāchikọ umu-ya n'okpuru nkù-ya abua, ma unu achọgh! 38 I.e, anārapuru unu ulo-unu ka ọ tọḅọrọ n'efu. 39 N'ihi na asim unu, Unu agagh-ahum ọzọ site n'uḅu a ma-ọli, rue mḅe unu gāsi, Onye agọziri agọzi ka Onye ahu bu Nke nābia n'aha Onye-nwe-ayi.

24 1 Jisus we si n'ulo uku Chineke pua, we nāga n'uzọ-Ya; ndi nēso uzọ-Ya we biakute Ya igosi Ya owuwu-ulo nile nke ulo ukù Chineke. 2 Ma Ọ zara, si ha, Ùnu ahugh ihe ndia nile? n'ezie asim unu, Agagh-arapu otù nkume ma-ọli n'ebe a n'elu nkume-ibe-ya, nke anāgagh-akwatu n'ala.

3 Mḅe Ọ nānọdu n'elu ugwu Olive, ndi nēso uzọ-Ya we biakute Ya iche, si, Gwa ayi, ọle mḅe ihe ndia gābu? gini gābu kwa ihe-iriba-ama nke ọbibia-Gi, na nke ọgwugwu oge a? 4 Jisus we za, si ha, Lezienu anya ka onye ọ bula ghara iduhie unu. 5 N'ihi na ọtutu madu gābia n'aham, si, Mu onwem bu Kraist ahu; ha gēduhie kwa ọtutu madu. 6 Unu gāje inu okwu agha di iche iche na akukọ agha di iche iche: lenu ka unu ghara itu ujọ: n'ihi na ihe ndia aghagh iputa; ma ọgwugwu ihe nile akērugh. 7 N'ihi na mba gēbili imegide mba ọzọ, ala-eze gēbili kwa imegide ala-eze ọzọ: okè unwu na ala-ọma-jijiji gādi kwa n'ebe di iche iche. 8 Ma ihe ndia nile bu nmalite ihe-nḅu. 9 Mḅe ahu ka ha gārara unu nye na nkpaḅu, ha gēḅu kwa unu: mba nile gākpọ kwa unu asi n'ihi aham. 10 Mḅe ahu ka ọtutu madu gāma kwa n'ọnyà, rara kwa ibe-ha nye, kpọ kwa ibe-ha asi. 11 Ọtutu ndi-amuma ugha gēbili kwa, duhie kwa ọtutu madu. 12 N'ihi na ihe nēmebi iwu gāba uba, ihu-n'anya nke ndi ka n'etiti madu gāju kwa oyi. 13 Ma onye were ntachi-obi nọgide rue ọgwugwu ihe nile, onye ahu ka agāzọputa. 14 Agēkwusa kwa ozi ọma nka nke ala-eze elu-igwe n'elu-uwa dum madu bi, ka ọ buru àmà nye mba nile; mḅe ahu ka ọgwugwu ihe nile gēru kwa.

15 Ya mere, mḅe ọ bula unu gāhu ihe-àrú nke nākpata itọḅọrọ-n'efu, nke ekwuru site n'ọnu Daniel onye-amuma, ka o nēguzo n'ebe nsọ unu (onye nāgu, ya tugharia uche), 16 mḅe ahu ndi nọ na Judia, ka ha ḅalaga n'ugwu: 17 onye nọ n'elu ulo, ya ghara iridata ikwapu ihe di n'ulo-ya: 18 onye nọ kwa n'ubi, ya ghara ilaghachi ichiri uwe uku ya. 19 Ma ahuhu gādiri ndi di ime na ndi nēnye nwa ara na mḅe ahu. 20 Ma kpenu ekpere ka nḅapu-unu ghara idi na mḅe oyi, ma-ọbu n'ubọchi-izu-ike: 21 n'ihi na mḅe ahu ka nkpaḅu uku gādi, nke ihe dika ya akādigh site na nmalite uwa rue mḅe a, è-è, ọ gagh-adi kwa ma-ọli. 22 Ọ buru kwa na emegh ubọchi ahu ka ha di nkpirikpi, agagh-azọputa maḍu ọ bula: ma n'ihi ndi arọputara agēme ka ubọchi ahu di nkpirikpi. 23 Mḅe ahu ọ buru na onye ọ bula gāsi unu, Le, Kraist nọ n'ebe a, ma-ọbu, N'ebe a; unu ekwela. 24 N'ihi

na Kraist ugha di iche iche na ndi-amuma ugha gēbili, gosi kwa ihe-iriba-ama uku di iche iche na ọlu-ebube uku di iche iche; iduhie ọbunà ndi arọputara, ma ọ buru na ọ gēkwe ime. 25 Le, agwawom unu mbe akēmegh ya. 26 Ya mere, ọ buru na ha gāsi unu, Le, Ọ nọ n'ọhia; unu apula: Le, Ọ nọ n'ime-ulo; unu ekwela. 27 N'ihi na dika àmùmà si n'Ọwuwa-anyanwu puta, gosi kwa onwe-ya ruc Ọdida-anyanwu; otù a ka ọbibia Nwa nke madu gādi. 28 Ebe ọ bula ozu di, n'ebe ahu ka udelc gēzukọ.

29 Ma ngwa ngwa, mbc ụkpaḅu mbe ahu gasiri, anyanwu gāba ọchichiri, ọnwa agagh-enye kwa ihè-ya, kpakpando nile gāda kwa site n'elu-igwe, agēme kwa ka ike nile nke elu-igwc me nkpatu: 30 mbe ahu ka ihe-iriba-ama nke Nwa nke madu gāputa kwa ihè n'elu-igwe: mbe ahu ka ebo nile nke uwa gēti kwa aka n'obi, ha gāhu kwa Nwa nke madu ka Ọ nābia n'elu igwe-oji nile nke elu-igwc n'ikc na okė ebubc. 31 Ọ gēwere kwa opi uku zipu ndi-mọ-ozi-Ya, ha gēme kwa ka ndi nke Ya arọputara si n'ifufe anọ zukọ, site n'otù nsọtu elu-igwc ruc nsọtu-ya ọzọ.

32 Ma sitc n'aru osisi fig mutanu ilu-ya: mbc ọ bula alaka-ya dibara nrò ubu a, putc kwa akwukwọ-ndu-ya, unu mara na mbe okpom-ọku di nso; 33 otù a unu onwe-unu kwa, mbc ọ bula unu gāhu ihe ndia nile, maranu na Ọ nọ nso, n'ọnu-uzọ. 34 N'ezie asim unu, Ọbọ a agagh-agabiga ma-ọli, ruc mbe ihe ndia nile gēme. 35 Elu-igwe na uwa gāgabiga, ma okwu nile nkein agagh-agabiga ma-ọli. 36 Ma ọ digh onye ọ bula matara ihe bayere ubọchi na oge hour ahu, ọbunà ndi-mọ-ozi nkc elu-igwe amatagh, Ọkpara ahu amatagh kwa, kama ọ bu nàni Nnam matara. 37 Ọ bu kwa dika ubọchi Noa diri, otù a ka ọbibia Nwa nke madu gādi. 38 N'ihi na dika ha nọ na mbe ahu nkc bū okė iju-niiri ahu uzọ nēri ihc nāñu kwa ihe-ọñuñu, nālu nwunye, nēnyc kwa n'ọlulu-di, ruc ubọchi Noa batara n'ubọ-ya, 39 ha amagh kwa rue mbe okė iju-miri ahu biara, kpopu ha nile; otù a ka ọbibia Nwa nke madu gādi. 40 Mbe ahu madu abua gānọ n'ubi; ewere otù, rapu kwa otù: 41 ndinyom abua ganēgwe nri na nkume-igwe-nri; ewere otù, rapu kwa otù. 42 Ya mere, nēchenu nche: n'ihi na unu amatagh ubọchi Onye-nwe-unu gābia. 43 Ma unu mara nka, na ọ buru na nna-nwe-ulo matarari oge nche onye-ori gābia, ọ ganēche nche, ọ gagh-ekwe kwa ka egwupù ulo-ya. 44 N'ihi nka unu onwe-unu buru kwa ndi edoziworo: n'ihi na n'oge hour nke unu nēchègli ka Nwa nke madu gābia. 45 Ònye kwa bu orù ahu kwesiri ka atukwasi ya obi, nke nwe-kwa-ra uche, nke onye-nwe-ya mere onyc-isi èzi-na-ulo-ya, inye ha ihe eji azù ha n'oge-ya? 46 Ngọzi nādiri orù ahu, onye, mbc onye-nwe-ya gābia, ọ gāhu ya ka ọ nēmc otù a. 47 N'ezic asim unu, na ọ gēme ya onye-isi ihe nile ọ nwere. 48 Ma ọ buru na orù ọjọ ahu gāsi n'obi-ya, Onyc-nwem nānọ ọdù di aiiya; 49 ọ buru kwa na ọ gāmalitc iti ndi-orù-ibc-ya aka, so kwa ndi nāñubiga manya òkè nēri nāñu kwa; 50 onye-nwc orù ahu gābia n'ubọchi ọ nēlegh anya ya, na n'ogc hour ọ nāmagh, 51 o gēḅubi kwa ya nkpirikpi abua, kè òkè nye ya n'etiti ndi-iru-abua: n'ebe ahu ka ikwa-àkwà na ita-ikekere-ezè ahu gādi.

25 1 Mbe ahu agēji ala-eze elu-igwe tuyere umu-aḅọghọ iri, ndi chiri ọwa-ha, pua izutc onye nālu nwunye ọhu. 2 Ma ise nime ha bu ndi-nzuzu, ise bu kwa ndi nwere uche. 3 N'ihi na ndi-nzuzu ahu, mbe ha chiri ọwa-ha, ha ejigh manu n'aka-ha: 4 ma ndi ahu nwerc uchc ji manu n'aria-ha tiyere ọwa-ha. 5 Ma mbe onye nālu nwunye ọhu nānọ ọdù di anya, ha nile rubere ura we raru. 6 Ma n'etiti abali iti-nkpu dara, Le, onye nālu nwunye ọhu! Putanu izute ya. 7 Mbc ahu umu-aḅọghọ ahu nile biliri, we dozie ọwa-ha. 8 Ndi-nzuzu we si ndi nwere uche, Nye ayi ufọdu na manu-unu; n'ihi na ọwa-ayi nānyu anyu. 9 Ma ndi nwere uche zara, si, É-è, elegh anya ọ gagh-ezuru ayi na unu: kama jekurunu ndi nēre, zuru nye onwe-unu. 10 Ma mbe ha nēje izù, onye nālu nwunye ọhu biara; ndi edoziworo we so ya ba n'oriri ọlulu - nwunye: ewe mechie uzọ. 11 Emesia umu-aḅọghọ fọduru bia kwa, nāsi, Onye-nwe-ayi, Onye-nwe-ayi, meghere ayi uzọ. 12 Ma ọ zara, si, N'ezie asim unu, amataghm unu. 13 Ya mere, nēchenu nche, n'ihi na unu

amatagh ubọchi ahu ma-ọbu oge hour ahu.

14 N'ihi na ọ di ka mḅe madu, mḅe ọ gaje inọdu n'ala ndi ọzọ, ọ kpọrọ ndi-orụ nke aka ya, rara ihe nile ọ nwere nye n'aka-ha. 15 Otụ ka ọ nyere talent ise, nke-ọzọ talent abua, nke-ọzọ otụ talent; ọ nye onye ọ bula dika ike nke aka ya ra; ọ we je inọdu n'ala ndi ọzọ. 16 Ngwa ngwa onye nara talent ise ahu gara were ha zua ahia, we rita urụ talent ise ọzọ. 17 Otụ ahu onye nara talent abua ahu rita-kwa-ra talent abua ọzọ. 18 Ma onye nara otụ talent ahu jere gwu ala, zobe ego onye-nwe-ya. 19 Ma mḅe ogologo oge gasiri onye-nwe ndi-orụ ahu bia, ya na ha we piazi. 20 Onye ahu nke nara talent ise we biakute ya weta talent ise ọzọ, si, Onye-nwe-ayi, i rara talent ise nyem n'aka: le, eritaram talent ise ọzọ n'urụ. 21 Onye-nwe-ya siri ya, I mere nke-ọma, ezi orụ nke kwesiri ka atukwasi gi obi: i kwesiri ka atukwasi gi obi n'umu ihe ole-na-ole, m'gēme gi onye-isi ọtutu ihe: ba n'ọṅụ nke onye-nwe-gi. 22 Onye nara talent abua ahu we biakute kwa ya, si, Onye-nwe-ayi, i rara talent abua nyem n'aka: le, eritaram talent abua ọzọ n'urụ. 23 Onye-nwe-ya siri ya, I mere nke-ọma, ezi orụ nke kwesiri ka atukwasi gi obi; i kwesiri ka atukwasi gi obi n'umu ihe ole-na-ole, m'gēme gi onye-isi ọtutu ihe: ba n'ọṅụ nke onye-nwe-gi. 24 Onye narari otụ talent ahu we biakute kwa ya, si, Onye-nwe-ayi, amaram i na i bu madu aka ike, nēwe ihe ubi n'ebe i nāghagh nkpuru, nāchikọputa kwa n'ebe i nāfuchagh: 25 m'we tua egwu, we je zobe talent nke gi n'ala: le, i nwere nke gi. 26 Ma onye-nwe-ya zara, si ya, Ajọ orụ nke di ume-ngwu, i matara na anamewe ihe ubi n'ebe m'nāghagh nkpuru, nāchikọputa kwa n'ebe m'nāfuchagh; 27 ya mere, ọ di gi nkpà iwere egom tiye n'aka ndi nāḅanwe ego, mḅe m'biara mu onwem gānaghachi kwa nkem, ya na uma. 28 Ya mere, napunu ya talent ahu, were kwa ya nye onye ahu nke nwere talent iri ahu. 29 N'ihi na onye ọ bula nke nwere ka agēnye, ọ gēnwebiga kwa ọkè: ma site n'aka onye nēnwegh, ọbuná ihe ọ nwere ka agānapu ya. 30 Tupu-kwa-nu orụ a nābagh n'ihe n'ọchichiri nke èzí: n'ebe ahụ ka ikwa-ákwá na ita-ikekere-ezé ahu gādi.

31 Ma mḅe ọ bula Nwa nke madu gābia n'ebube-Ya, Ya na ndi-mọ-ozi nile, mḅe ahu ka Ọ gānọkwasi n'ocheeze nke ebube-Ya: 32 ma n'iru Ya ka agēme ka mba nile zukọ: Ọ gēkewaputa kwa ha, otụ n'aru ibe-ya, dika onye nāzụ aturu nēkewaputa aturu n'umu-ewu: 33 Ọ gēdebe kwa aturu n'aka-nri-Ya, ma umu-ewu n'aka-ekpe. 34 Mḅe ahu Eze ahu gāsi ndi nọ n'aka-nri-Ya, Bianu, ndi agọziri agọzi nke Nnam, ketanu ala-eze edoziworo unu site na ntọ-ala nke uwa: 35 n'ihi na agu gurum, unu we nyem ihe M'gēri: akpiri kpọrọm nku, unu we kuru miri nyem: abum ọbìa, unu we kpọbatam; 36 aḅaram ọtọ, unu we ḅokwasim ákwà: aru adighm ike, unu we letam: anọm n'ulo-nkpọrọ, unu we biakutem. 37 Mḅe ahu ndi ezi omume ahu gāza Ya, si, Onye-nwe-ayi, ọle mḅe ayi huru Gi ka agu nāgu Gi, ayi we zụa Gi? ma-ọbu ka akpiri nākpọ Gi nku, ayi we kuru miri nye Gi? 38 Ọle mḅe ayi hu-kwa-ra Gi ka I bu ọbìa, ayi we kpọbata Gi? ma-ọbu ka I nāḅa ọtọ, ayi we ḅokwasi Gi ákwà? 39 Ọle mḅe ayi hu-kwa-ra Gi ka aru nādigh ike, ma-ọbu n'ulo-nkpọrọ, ayi we biakute Gi? 40 Eze ahu gāza kwa, si ha, N'ezie asim unu, Ka ọ ra, bú otụ unu si me ya nye otụ onye nime umu-nnam ndia, bú ndi dikarisiri ntà, Mu ka unu mere ya nye. 41 Mḅe ahu Ọ gāsi kwa ndi nọ n'aka-ekpe-Ya, Puanu n'irum, ndi anābu ọnu, ga n'ọku ebigh-ebi ahu nke edoziworo nye ekwensu na ndi-mọ-ozi-ya: 42 n'ihi na agu gurum, ma unu enyeghm ihe M'gēri: akpiri kpọrọm nku, ma unu ekugh miri nyem: 43 ahum ọbìa, ma unu akpọbataghm; aḅaram ọtọ, ma unu eḅokwasighm ákwà; aru adighm ike, anọkwam n'ulo-nkpọrọ, ma unu eletaghm. 44 Mḅe ahu ndi ahu gāza kwa, si, Onye-nwe-ayi, ọle mḅe ayi huru Gi ka agu nāgu Gi, ma-ọbu ka akpiri nākpọ Gi nku, ma-ọbu ka I bu ọbìa, ma-ọbu ka I nāḅa ọtọ, ma-ọbu ka aru nādigh Gi ike, ma-ọbu ka I nọ n'ulo-nkpọrọ, ma ayi ejeregh Gi ozi? 45 Mḅe ahu Ọ gāza ha, si, N'ezie asim unu, Ka ọ ra, bú otụ unu nēmegh ya nye otụ onye nime ndia dikarisiri ntà, Mu ka unu nēmegh ya nye. 46 Ndia gāpu je

ba n'ahuhu-nmehie ebigh-ebi: ma ndi ezi omume gābà na ndu ebigh-ebi.

26 1 O rue, mḅe Jisus kwubiri okwu ndia nile, Ọ si ndi nēso uzọ-Ya, 2 Unu matara na mḅe ubọchi abua gasiri ememe ngabiga nābia, arara kwa Nwa nke madu nye ka akpọgide Ya n'obe. 3 Mḅe ahu ndi-isi-nchu-aja na ndi-okenye nke ndi-Ju zukọrọ n'obi onye-isi-nchu-aja, onye anākpọ Kaiafas; 4 ha we ḅakọ izù ka ha we were aghughọ jide Jisus, ḅue Ya. 5 Ma ha siri, Ọ bugh n'ememe a, ka ùzù we ghara iputa n'etiti ndi-Ju.

6 Ma mḅe Jisus nọ na Betani, n'ulo Saimon onye-ekpenta, 7 otù nwayi biakutere Ya nke nēji ite alabaster, nke manu-otite di oké ọnu-ahia nke-uku di ya, ọ we wusa manu-otite ahu n'isi-Ya, mḅe Ọ nọduru na nri. 8 Ma mḅe ndi nēso uzọ-Ya huru ya, iwe were ha nke-uku, ha si, Èji ila-n'iyi nka me gini? 9 N'ihi na apuru ire manu-otite a oké ọnu-ahia, we nye ndi-obeye. 10 Ma mḅe Jisus mara ya, Ọ si ha, Gini mere unu nēsoḅu nwayi a? n'ihi na ọ luru ọlu ọma n'arum. 11 N'ihi na unu nwere ndi-obeye n'etiti unu mḅe nile; ma unu enwegh Mu onwem mḅe nile. 12 N'ihi na n'iwusi manu-otite a n'arum, ọ mere ya ka ọ we doziem n'olili. 13 N'ezie asim unu, Ebe ọ bula agēkwusa ozi ọma nka n'uwa dum, agēkwuta kwa ihe nke nwayi a mere, ka ọ buru ihe-ncheta-ya.

14 Mḅe ahu otù onye nime ndi-ozi iri na abua ahu, onye anākpọ Judas Iskariot, jekuru ndi-isi-nchu-aja, 15 si, Gini ka unu nāchọ inyem, mu onwem gārara kwa Ya nye n'aka-unu? Ha we tù orú ego ọla-ọcha na iri nye ya. 16 Site na mḅe ahu ọ we chọ oghere irara Ya nye.

17 Ma n'ubọchi mbu nke achicha ekogh-eko ndi nēso uzọ-Ya biakutere Jisus, si, Òle ebe I nāchọ ka ayi doziere Gi ka I we rie oriri ngabiga? 18 Ọ we si, Jenu n'obodo a jekuru onye di otú a, si ya, Onye-ozizi si, Ogem di nso; Mu na ndi nēso uzọm nēme ememe ngabiga n'ulo-gi. 19 Ndi nēso uzọ-Ya we me dika Jisus nyere ha iwu; ha we dozie ememe ngabiga. 20 Ma mḅe o ruru anyasi, Ya na ndikom iri na abua ahu ndi nēso uzọ-Ya nọduru na nri; 21 mḅe ha nēri ihe, Ọ si, N'ezie asim unu, na otù onye si n'etiti unu puta gāraram nye. 22 Ọ we wuta ha ri nne, ha nile n'otù n'otù we malite isi Ya, Ò bu mu, Onye-nwe-ayi? 23 Ma Ọ zara, si, Onye nke Mu na ya sukọrọ aka n'afere, onye ahu gāraram nye. 24 Nwa nke madu nāla, dika edeworo ya n'akwukwọ nsọ bayere Ya: ma ahuhu gādiri nwoke ahu onye anēsite n'aka-ya rara Nwa nke madu nye. Ọ buru na amugh nwoke ahu ọ gādi ya nma. 25 Judas, onye nārara ya nye, we za, si, Ò bu mu, Rabai? Ọ si ya, Gi onwe-gi kwuru. 26 Mḅe ha nēri ihe, Jisus we nara oḅe achicha, gọzie ya, nyawa ya; Ọ we nye ndi nēso uzọ-Ya, si, Naranu, rie; nka bu arum. 27 Ọ we nara iko, kele kwa, we nye ha, si, Unu nile ṅua nime ya; 28 n'ihi na nka bu ọbaram nke ọḅuḅa-ndu, nke anāwusiri ọtutu madu ka ewe ḅaghara nmehie. 29 Ma asim unu, M'gagh-aṅu ma-ọli site n'uḅu a n'ihe a si n'osisi vine puta, rue ubọchi ahu mḅe Mu na unu gāṅu ya ọhu n'ala-eze Nnam.

30 Mḅe ha bùsiri abù, ha pua je ugwu Olive.

31 Mḅe ahu Jisus si ha, Agēme ka unu onwe-unu nile ma n'ọnyà n'arum abali ta: n'ihi na edewo ya n'akwukwọ nsọ, si, M'gētiḅu Onye-ọzùzù-aturu, agāḅasa kwa aturu nke igwè aturu-ya. 32 Ma mḅe emere ka M'si n'ọnwu bilie, M'gēburu unu uzọ ga Galili. 33 Ma Pita zara, si Ya, Ọ buru na agēme madu nile ka ha ma n'ọnyà n'aru Gi, agagheme ka mu onwem ma n'ọnyà mḅe ọ bula. 34 Jisus si ya, N'ezie asim i, na n'abali a, mḅe oke-ọkuku akākwagh ákwá, i gāgọnarim uḅò atọ. 35 Pita si Ya, O buru na ọ di nkpà ọbuná ka m'so Gi nwua, agaghm-agọnari Gi ma-ọli. Ọ bu kwa otú a ka ndi ahu nile ndi nēso uzọ-Ya kwuru.

36 Mḅe ahu Jisus na ha biarue ogige anākpọ Getsemane, Ọ we si ndi nēso uzọ-Ya, Nọdunu n'ebe a, rue mḅe M'gēje n'ebe ahu kpe ekpere. 37 Ọ we kuru Pita na umu Zebedi abua tiyere Onwe-ya, ọ we malite iwuta Ya n'obi, obi malite-kwa-ra ilọ Ya miri. 38 Mḅe ahu Ọ si ha, O nēwuta nkpuru-obim nke-uku, rue ọnwu: nọgidenu n'ebe a, som nēche nche. 39 Ọ we ga n'iru nke-ntà, da kpuchie iru-Ya n'ala, we

kpe ekpere, si, Nnam, ọ buru na ọ gēkwe me, ka iko a gabigam: ma ọ bugh dika Mu onwem nāchọ, kama dika Gi onwe-gi nāchọ. 40 Ọ we biakute ndi nēso uzọ-Ya, Ọ hu ha ka ha nāraru ura, Ọ we si Pita, Ụnu di otù a nēnwegh ike isom che nche otù oge hour? 41 Nēchenu nche, nēkpe - kwa - nu ekpere, ka unu we ghara ibà n'ọnwunwa: mọ nke madu di ọku n'ezie, ma anu-aru adigh ike. 42 Ọ we rapu ha je kwa ọzọ nke ụbò abua, kpe ekpere, si, Nnam, ọ buru na nka apugh igabiga, ma ọ buru na aṅughm ya, ka eme ihe I nāchọ. 43 Ọ we bia kwa ọzọ, hu ha ka ha nāraru ura, n'ihi na anya-ha di arọ. 44 Ọ we rapu ha ọzọ, je, kpe ekpere nke ụbò atọ, nēkwu otù okwu ahu ọzọ. 45 Mḅe ahu Ọ biakute ndi nēso uzọ-Ya, si ha, Nārarunu ura site n'ụḅu a, nēzu-kwa-nu ike: le, oge hour nkem di nso, anārara Nwa nke madu nye n'aka ndi-nmehie. 46 Bilienu, ka ayi je: le, onye nāraram nye nọ nso.

47 Mḅe Ọ kpu okwu n'ọnu, le, Judas, otù onye n'etiti ndi-ozi iri na abua ahu, we bia, ya na oké igwè madu ndi chiri mma-agha na osisi, site n'ebe ndi-isi-nchu-aja na ndi-okenye nke ndi-Ju nọ. 48 Ma onye nārara Ya nye nyere ha ihe-iriba-ama, si, Onye ọ bula m'gēsutu ọnu, Onye ahu bu Ya: jidenu Ya. 49 Ngwa ngwa ọ biakutere Jisus, si, Ekele, Rabai; ọ we sutu Ya ọnu nke-uku. 50 Jisus we si ya, Eyiin, me ihe i biara ime. Mḅe ahu ha biakutere Ya, we tukwasi Jisus aka, jide Ya. 51 Ma le, otù onye nime ndi ha na Jisus nọ setiri aka-ya, miputa mma-agha-ya, ḅu orù onye-isi-nchu-aja mma, bipu nti-ya. 52 Mḅe ahu Jisus si ya, Mighachi mma-agha-gi n'ọnọdu-ya: n'ihi na madu nile ndi were mma-agha gāla n'iyi site na mma-agha. 53 Ma-ọbu i nēchè na apughm iriọ Nnam, O gēzite-kwa-ram ọbunà uḅu a kari legion iri na abua nime ndi-mọ-ozi? 54 Ihe edeworo n'akwukwọ nsọ gēsi kwa aṅa mezu, na ọ ghagh ime otù a? 55 N'oge hour ahu Jisus siri igwè madu ahu, Ụnu putara chiri mma-agha na osisi ijidem, dika imegide onye nāpunara madu ihe? Kwa-ubọchi M'nọduru n'ulo uku Chineke nēzi ihe, ma unu ejideghm. 56 Ma emewo ihe a dum, ka ihe nile ndi-amuma dere n'akwukwọ we mezu. Mḅe ahu ndi nile nēso uzọ-Ya rapuru Ya, ḅalaga.

57 Ma ndi jidere Jisus si n'ebe ahu duru Ya je rue ulo Kaiafas onye-isi-nchu-aja, ebe ndi-ode-akwukwọ na ndi-okenye zukọrọ. 58 Ma Pita soro Ya n'ebe di anya, rue obi onye-isi-nchu-aja, ọ we ba nime, nọdu n'etiti ndi nèje ozi, ka ọ hu ọgwugwu-ya. 59 Ma ndi-isi-nchu-aja na nnọkọ-ikpé dum nāchọ àmà ugha imegide Jisus, ka ha we me ka Ọ nwua; 60 ma ha achọtagh, ọ bu ezie na ọtutu ndi-àmà ugha biara. Ma emesia abua biara, 61 si, Nwoke a siri, Apurum ikwatu ulo nsọ a nke Chineke, wu kwa ya n'ubọchi atọ. 62 Onye-isi-nchu-aja we bilie, si Ya, Ì zagh ihe ọ bula? gini bu àmà madu ndia nāḅagide Gi? 63 Ma Jisus kpuchiri ọnu. Onye-isi-nchu-aja we si Ya, Ewerem Chineke di ndu ḅa Gi iyí, ka I gwa ayi ma Gi onwe-gi bu Kraist ahu, Ọkpara Chineke. 64 Jisus si ya, Gi onwe-gi kwuru: otú ọ di, asim unu, Site n'ụḅu a unu gāhu Nwa nke madu ḳa Ọ nānọdu n'aka-nri nke ike, nābia ḳwa n'elu igwe-oji nile nke elu-igwe. 65 Mḅe ahu onye-isi-nchu-aja dọwara uwe-ya nile, si, O kwuluru Chineke: ọ bu nkpà ndi-àmà gini nākpa ayi ọzọ? le, uḅu a ka unu nuru nkwulu ahu: 66 gini bu uche-unu? Ha we za, si, Ọ kwesiri inwu ọnwu. 67 Mḅe ahu ha busara Ya ọnu-miri n'iru, ti kwa Ya aka: ufọdu we pia Ya ihe, 68 si, Buru ayi amuma, Kraist: ònye bu onye ahu nke tiri Gi aka?

69 Ma Pita nọduru n'èzi n'obi: otù nwa-aḫọghọ we biakute ya, si, Gi onwe-gi na Jisus Onye Galili nọ-kwa-ra. 70 Ma ọ gọrọ n'iru ha nile, si, Amataghm ihe i nēkwu. 71 Ma mḅe ọ puru je n'uzọ-nbata, nwa-aḫọghọ ọzọ huru ya, ọ si ndi nọ n'ebe ahu, Nwoke a na Jisus Onye Nazaret nọ-kwa-ra. 72 Ọ were iṅu-iyi gọ· kwa ọzọ, si, Amataghm Nwoke a. 73 Ma mḅe nwa oge gasiri ndi guzoro nso biakutere Pita, si ya, N'ezie gi onwe-gi bu kwa otù onye nime ha; n'ihi na okwu-ọnu-gi nēweputa gi n'ihè. 74 Mḅe ahu ọ malitere idu ikwù na iṅu iyi, si, Amataghm Nwoke a. Ngwa ngwa oke-ọkuku we kwa àkwà. 75 Pita we cheta okwu Jisus kwururi, si, Mḅe oke-ọkuku akākwagh, i gāgọnarim uḅò atọ. Ọ we pua, kwa àkwà nke-uku.

27 1 Ma mḅe o ruru ututu, ndi-isi-nchu-aja na ndi-okenye nile nke ndi-Ju ḅara ìzú megide Jisus ime ka Ọ nwua: 2 ha we ke Ya aḅu, dupu Ya, rara Ya nye n'aka Pailat onye-isi.

3 Mḅe ahu Judas, onye rara Ya nye, mḅe ọ huru na amara Ya ikpé, ọ kwa uta, chighachi orú ego ọla-ọcha na iri ahu nye ndi-isi-nchu-aja na ndi-okenye, 4 si, Emehierem n'irara ọbara Onye ikpé nāmagh nye. Ma ha siri, Òle nke diri ayi nime ya? gi onwe-gi le nke ahu. 5 Ọ we tubà ego ọla-ọcha ahu nile n'ulo nsọ, wezuga onwe-ya; ọ we je, kwuḅu onwe-ya. 6 Ndi-isi-nchu-aja we nara ego ọla-ọcha nile, si, O zigh ezi n'iwu itubà ha n'ebe anēdebe ihe enyere Chineke, ebe ọ bu ọnu-ahia ọbara. 7 Ha we ḅa ìzú, chiri ha zuta ubi ọkpu-ite, ili ndi-ọbia. 8 N'ihi nka ka akpọrọ ubi ahu, Ubi ọbara, rue ta. 9 Mḅe ahu okwu ekwuru site n'ọnu Jeremaia onye-amuma mezuru, si, Ha we chiri orú ego ọla-ọcha na iri ahu, bú ọnu-ahia nke Onye aruru ọnu-ahia-Ya, Onye ufọdu site na umu Israel ruru ọnu-ahia-Ya; 10 ha we nye ha iji zuru ubi ọkpu-ite, dika Onye-nwe-ayi nyerem iwu.

11 Ma Jisus guzoro n'iru onye-isi: onye-isi ahu we jua Ya, si, Gì onwe-gi bu Eze ndi-Ju? Jisus we si ya, Gi onwe-gi kwuru. 12 Ma mḅe ndi-isi-nchu-aja na ndi-okenye nēbo Ya ebubo, Ọ zagh ihe ọ bula. 13 Mḅe ahu Pailat si Ya, Ì nugh ka ọtutu ihe ha nāḅa àmà megide Gi ra? 14 Ma Ọ zagh ya, ọbunà rue otù okwu: ya mere na o juru onye-isi ahu anya nke-uku. 15 Ma n'ememe onye-isi nārapuru ọra ndi-Ju otù onye-nkpọrọ, onye ha nāchọ. 16 Ma mḅe ahu ha nwere onye-nkpọrọ onye ọra madu mara, anākpọ Barabas. 17 Ya mere, mḅe ha zukọrọ, Pailat si ha, Onye ka unu nāchọ ka m'rapuru unu? Barabas, ma-ọbu Jisus Onye anākpọ Kraist? 18 N'ihi na ọ matara na ha rara Ya-ri nye n'ihi ekworo. 19 Mḅe ọ nọkwasiri n'oche - ikpé, nwunye - ya zigara ya, si, Aka-gi adila n'okwu Onye ezi omume ahu: n'ihi na ahujurum ọtutu ihe anya na nrọ ta n'ihi Ya. 20 Ma ndi-isi-nchu-aja na ndi-okenye rafuru ìgwè madu nile ka ha rio ya Barabas, ma la Jisus n'iyi. 21 Ma onye-isi ahu zara, si ha, Ònye nime madu abua ahu ka unu nāchọ ka m'rapuru unu? Ha we si, Barabas. 22 Pailat si ha, Ọ bu gini ka m'gēme kwa Jisus Onye anākpọ Kraist? Ha nile si, Ka akpọgide Ya n'obe. 23 Ọ we si, É-è, n'ihi na Ọ mere ihe ọjọ gini? Ma ha tibigara nkpu òkè, si, Ka akpọgide Ya n'obe. 24 Ma mḅe Pailat huru na okwu-ya abagh n'ihe ọ bula, kama na ùzù nāputa, ọ were miri, kwọ aka-ya abua n'iru ìgwè madu ahu, si, Ikpé ọbara Onye ezi omume a amaghm: unu onwe-unu le nke ahu. 25 Ndi-Ju nile we za, si, Ọbara-Ya di ayi n'isi, di kwa n'isi umu-ayi. 26 Mḅe ahu ọ rapuru ha Barabas: ma ọ rara Jisus nye, mḅe ọ piasiri Ya ihe, ka ewe kpọgide Ya n'obe.

27 Mḅe ahu ndi-agha nke onye-isi kuru Jisus tiyere onwe-ha ba na Pritoriọm, ha we me ka òtù-ha dum zukọ n'ebe Ọ nọ. 28 Ha we yipu uwe-Ya, yikwasi Ya uwe uhie. 29 Mḅe ha kpasiri okpu-eze nke eji ogwu me, ha were ya kpube Ya n'isi, nye kwa Ya ami n'aka-nri-Ya; ha we ḅue ikperé n'iru Ya, me Ya ihe-ọchi, si, Ekele, Eze ndi-Ju! 30 Ha busa-kwa-ra Ya ọnu-miri, were kwa ami ahu nēti Ya n'isi. 31 Mḅe ha mesiri Ya ihe-ọchi, ha we yipu Ya uwe ahu, yikwasi Ya uwe-Ya nile, dupuga Ya ikpọgide Ya n'obe.

32 Ma mḅe ha nāputa, ha huru otù nwoke onye Sairini, aha-ya bu Saimon: onye ahu ka ha jidere ka o so ha, ka ọ we būru obe-Ya. 33 Mḅe ha biara n'ebe anākpọ Gọlgọta, nke bu, Ebe okpokoro-isi, 34 ha we nye Ya manya-vine nke agwara ọlùlù ka Ọ ñua: ma mḅe Ọ deturu ya ire, Ọ chọgh ka Ọ ñua. 35 Mḅe ha kpọgidesiri Ya n'obe, ha kére uwe-Ya n'etiti ha, nēfe nzà: 36 ha we nọdu nēche Ya n'ebe ahu. 37 Ha debe-kwa-ra n'elu isi-Ya ihe eboro Ya nke edeworo n'akwukwọ, si, ONYE A BU JISUS EZE NDI-JU 38 Mḅe ahu akpọgidere ndikom abua tiyere Ya, bú ndi nāpunara madu ihe, otù onye n'aka-nri-Ya, na otù onye n'aka-ekpe. 39 Ndi nāgabiga nēkwulu kwa Ya, nēfufe isi-ha, 40 nāsi kwa, Gi Onye nākwatu ulo nsọ ayi, Onye nēwu kwa ya n'ubọchi atọ, zọputa Onwe-gi: ọ buru na I bu Ọkpara Chineke, si n'elu obe ridata. 41 Otú ahu ka ndi - isi - nchu - aja nēkwu kwa, ebe ha na ndi-ode-

akwukwọ na ndi-okenye nēme Ya ihe-ọchi, si, 42 Ọ zọputara ndi ọzọ; Ọ pugh izọputa Onwe-ya. Ọ bu Eze Israel; ka O si n'elu obe ridata ụbụ a, ayi gēkwe kwa na Ya. 43 Ọ nātukwasi obi-Ya na Chineke; ka Ọ dọputa Ya ụbụ a, ọ buru na Ọ nāchọ Ya: n'ihi na Ọ siri, Abum Ọkpara Chineke. 44 Ndi ahu nāpunara madu ihe, ndi akpọgidere Ya na ha n'obe, nāta kwa Ya uta otù aka ahu.

45 Ma site n'oge hour nke-isi ọchichiri bara n'ala ahu nile rue oge hour nke-iteghete. 46 Ma dika oge hour nke-iteghete Jisus were okė olu tie nkpu, si, Eli, Eli, lama sabaktani? nke bu, Chinekem, Chinekem, ọ bu n'ihi gini ka I rapuru nàni Mu? 47 Ufọdu n'etiti ndi guzoro n'ebe ahu, mbe ha nuru ya, ha we si, Elaija ka Nwoke a nākpọ. 48 Ngwa ngwa otù onye nime ha we ba ọsọ, were sponge, baju ya na manya-vine bara uka, tukwasi ya n'ami, nye Ya ka Ọ ṅua. 49 Ndi fọduru we si, Rapu; ka ayi hu ma Elaija nābia izọputa Ya. 50 Ma Jisus were okė olu ti nkpu ọzọ, we ra mọ-Ya nye Chineke. 51 Ma le, àkwà-nbọchi nke ulo nsọ Chineke bawara iberibe abua site n'elu rue ala; ala ma-kwa-ra jijiji; okė nkume bawa-kwa-ra; 52 ili meghe-kwa-ra; ewe me ka aru ọtutu ndi di nsọ ndi raruri ura si n'ọnwu bilie; 53 ha we si n'ebe anēli ozu puta mbe nbilite-n'ọnwu-Ya gasiri, we ba n'obodo nsọ, were onwe-ha gosi ọtutu madu. 54 Ma ọchi-agha nāchi ọgu ndi-agha ise, na ndi ha na ya nọ nēche Jisus, mbe ha huru ala-ọma-jijiji ahu, na ihe nile emere, ha tua egwu ri nne, si, N'ezie Nwoke a bu Ọkpara Chineke. 55 Ọtutu ndinyom nọ kwa n'ebe ahu ndi nọ n'ebe di anya nēkiri, ndi si na Galili soro Jisus, nējere Ya ozi: 56 n'etiti ha ka Meri Magdalini, na Meri nne Jemes na Joses, na nne umu Zebedi, nọ.

57 Ma mbe o ruru anyasi, otù ọgaranya, aha-ya bu Josef, onye ya onwe-ya bu kwa onye nēso uzọ Jisus, si n'Arimatia bia: 58 nwoke a jekuru Pailat, rịọ aru Jisus. Mbe ahu Pailat nyere iwu ka ewere ya nye n'aka-ya. 59 Josef we būru aru ahu, ke ya n'ezi àkwà ọcha nēnwu enwu, 60 tọbọ ya n'ili ọhu nke aka ya, nke o gwuwarari n'okė nkume: ọ we kpọre otù nkume uku kwachie ọnu-uzọ ili ahu, we la. 61 Ma Meri Magdalini na Meri ọzọ nọ n'ebe ahu, nānọdu na ncherita-iru ili ahu.

62 Ma n'echi-ya, nke bu ubọchi so ubọchi Nkwadebe, ndi-isi-nchu-aja na ndi-Farisi zukọrọ jekuru Pailat, 63 si, Onye-nwe-ayi, ayi chetara na Onye-nduhie ahu siri, mbe Ọ nọ na ndu, Mbe ubọchi atọ gasiri M'gēsi n'ọnwu bilie. 64 Ya mere, nye iwu ka emechie ili ahu si-ike rue ubọchi nke-atọ, ka ndi nēso uzọ-Ya ghara ibia zuru Ya la ma elegh anya, we si ndi-Ju, Emere ka O si na ndi nwuru anwu bilie: njehie ikpe-azu a gājọ kwa njọ kari nke-mbu. 65 Pailat siri ha, Unu nwere òtù ndi-nche: labanu, mechienu ya si-ike, dika unu matara. 66 Ha we ga, mechie ili ahu si-ike, n'ika akàrà na nkume ahu, ha na òtù ndi-nche ahu yikọrọ.

28 1 Ma mbe ubọchi-izu-ike nāgwu, mbe chi ubọchi mbu n'izù ubọchi asa nābọ, Meri Magdalini na Meri ọzọ biara ile ili ahu. 2 Ma le, ala-ọma-jijiji uku dara; n'ihi na mọ-ozi nke Onye-nwe-ayi si n'elu-igwe ridata, bia rue, kpọrepu nkume ahu, we nọkwasi ya. 3 Oyiyi-ya di ka àmùmà, uwe-ya nācha kwa ucha dika snow: 4 site n'egwu ya ndi-nche mara jijiji, bia di ka ndi nwuru anwu. 5 Ma mọ-ozi ahu zara, si ndinyom ahu, Unu onwe-unu atula egwu: n'ihi na amatawom na unu nāchọ Jisus, Onye akpọgideworo n'obe. 6 Ọ nọgh n'ebe a; n'ihi na emere ka O si n'ọnwu bilie, dika O kwuru. Bianu, le ebe Ọ tọbọrọ. 7 Ga-kwa-nu ọsọsọ, si ndi nēso uzọ-Ya, Emere ka O si na ndi nwuru anwu bilie; ma le, O buru unu uzọ ga Galili; n'ebe ahu ka unu gāhu Ya: le, agwawom unu. 8 Ha we were egwu na okė ọṅù la ọsọsọ site n'ili ahu, ba kwa ọsọ ikọrọ ndi nēso uzọ-Ya akukọ a. 9 Ma le, Jisus zutere ha, si, Nurianu ọṅu. Ha we bia jide ukwu-Ya abua, kpọ isi ala nye Ya. 10 Mbe ahu Jisus si ha, Unu atula egwu: jenu kọrọ umu-nnam ka ha je Galili, n'ebe ahu ka ha gāhukwam.

11 Ma mbe ha nāga, le, ufọdu nime òtù ndi-nche batara n'obodo ahu, kọrọ ndi-isi-nchu-aja ihe nile mere. 12 Mbe ha na ndi-okenye zukọrọ, ba kwa izù,

ha we nye ndi-agha ahu ego riri nne, 13 si, Sinu, Ndi nēso uzọ-Ya biara n'abali, zuru Ya n'ori mḅe ayi nāraru ura. 14 Ọ buru kwa na nka ruru nti onye-isi, ayi onwe-ayi gārafu ya, me ka unu ghara ichebụ onwe-unu. 15 Ha we nara ego ahu, me dika eziri ha: ewe bạsa okwu a n'etiti ndi-Ju, rue ta.

16 Ma ndikom iri na otù ahu ndi nēso uzọ-Ya gara Galili, rue ugwu ebe Jisus gwara ha. 17 Mḅe ha huru Ya, ha we kpọ isi ala nye Ya: ma ufọdu nwere obi abua. 18 Jisus we biakute ha, gwa ha okwu, si, Ewcrewo ike nile di n'elu-igwe na n'elu uwa nyem. 19 Ya mere, ganu, me mba nile ka ha buru ndi nēso uzọm, nēme ha baptism bà n'aha nkc Nna, na nke Ọkpara, na nke Mọ Nsọ: 20 nēzí ha ka ha debe ihe nile, ka ha ra, bú nke M'nyere unu n'iwu: ma le, Mu onwem nọyere unu ubọchi nile, rue ọgwugwu oge a.

OZI ỌMA DIKA MAK

DERE YA N'AKWUKWỌ

1 1 Nmalite ozi ọma Jisus Kraist, Ọkpara Chineke.

2 Dika cdeworo ya n'akwukwọ Aisaia onye-amuma, si,

Le, Mu onwem nēzipu onye-ozim ka ọ ga n'iru gi,
Onye gēmezi uzọ-gi;
3 Olu otù onye nēti nkpu n'ọhia, si,
Dozienu uzọ Onye-nwe-ayi,
Me okporo-uzọ-Ya ka ha guzozic;

4 Jọn putara ihè, onye nēme baptism n'ọhia, nēkwusa kwa baptism nchèghari inwe nḅaghara nmehie. 5 Ala Judia nile na ndi Jerusalcm nile nāpukuru ya; ọ nēme kwa ha baptism n'osimiri Jọdan, ha nēkwuputa nmehie nile ha. 6 Jọn nēyi aji camel, nēke kwa akpukpọ-ọkiké n'úkwù-ya, nēri kwa igurube na manu-anù nke ọhia. 7 O nēkwusa kwa, si, Onyc kam ike nābia n'azum, Onye m'nērugh iruru ala itọpu eriri akpukpọ-ukwu-Ya abua. 8 Mu onwem jiri miri me unu baptism; ma Onye ahu gēji Mọ Nsọ me unu baptism.

9 O rue na mḅe ahu, Jisus siri na Nazaret nke Galili bia, Jọn we me Ya baptism nime Jọdan. 10 Ngwa ngwa mḅe O si na miri nārigo, Ọ huru elu-igwe ka ha nādọwa, Ọ hu-kwa-ra Mọ Nsọ dika nduru ka Ọ nēfedakwasi Ya: 11 olu we si n'elu-igwe ahu da, si, Gi onwe-gi bu Ọkparam M'huru n'anya, ihe-Gi dim ezi nma.

12 Ngwa ngwa Mọ Nsọ we chua Ya ba n'ọhia. 13 Ọ we nọ n'ọhia ọgu ubọchi abua, Setan nānwa Ya; Ya na anu ọhia nile nọ kwa; ndi-mọ-ozi nēje-kwa-ra Ya ozi.

14 Ma mḅe arasiri Jọn nye, Jisus biara na Galili, nēkwusa ozi ọma Chineke, 15 si, Oge ezuwo, ala-eze Chineke di kwa nso: chèghari anu, kwe-kwa-nu n'ozi ọma.

16 Mḅe Ọ nāga n'usọ oké osimiri Galili, Ọ wc hu Saimon na Andru nwa-nne Saimon ka ha nāwuye úḅú n'oké osimiri: n'ihi na ha bu ndi-ọkù. 17 Jisus we si ha, Bianu som n'azu, M'gēme kwa ka unu buru ndi-ọkù nākuta madu. 18 Ngwa ngwa ha we rapu ihe nile ha ji eḅu azù, so Ya. 19 Mḅe Ọ gara n'iru nke-ntà, Ọ we hu Jemes nwa Zebedi, na Jọn nwa-nne-ya, ndi nọ kwa n'uḅọ, nēkezi ihe ha ji eḅu azù. 20 Ngwa ngwa Ọ we kpọ ha: ha we rapu nna-ha Zebedi n'uḅọ, ya na ndi-ọlu egoro ego, ha je so Ya n'azu.

21 Ha we ga ba na Kapanaum; ngwa ngwa Ọ we ba n'ulo-nzukọ-ha n'ubọchi-izu-ike we nēzí ihe. 22 Ibobo ozizí-Ya we nwua ha n'aru: n'ihi na O nēzí ha ihe dika Ọ nwere ike, ọ bugh kwa dika ndi - ode - akwukwọ. 23 Ngwa ngwa nwoke nke di n'aka mọ nādigh ọcha we nọ n'ulo-nzukọ-ha; ọ we tisie nkpu ike, 24 si, Gini ka ayi na Gi nwekọrọ, Jisus Onye Nazaret? Ì biara ila ayi n'iyi? Amataram I Onye I bu, Onye Nsọ ahu nke Chineke. 25 Jisus we bara ya nba, si, Kpuchie ọnu-gi, si kwa nime ya puta.

26 Mọ ahu nādigh ọcha we se ya, were kwa oké olu kpọ nkpu, we si nime ya puta. 27 Ibobo we nwua ha nile n'aru, nke mere ka ha jurita onwe-ha, si, Gini bu nka? ozizi ọhu! ọ bu n'ike ka Ọ nēnye ọbunà ndi-mọ nādigh ọcha iwu, ha nāna kwa Ya nti. 28 Ngwa ngwa ewe kọsa akukọ-Ya ebe nile n'ala dum di Galili buruburu.

29 Ngwa ngwa, mḅe ha putasiri n'ulo-nzukọ ahu, ha we ba n'ulo Saimon na Andru, ha na Jemes na Jọn. 30 Ma nne nwunye Saimon nēdina n'aru-ọku; ngwa ngwa ha we gwa Ya okwu bayere nwayi ahu: 31 Ọ we jekuru ya, jide ya n'aka, palie ya; aru-ọku ahu we rapu ya, ọ nējere ha ozi.

32 Ma mḅe o ruru anyasi, mḅe anyanwu dara, ha nēkutara Ya ndi aru nādigh nma, na ndi mọ ọjọ ji. 33 Obodo ahu dum we zukọ n'ọnu-uzọ. 34 Ọ we me ka aru ọtutu madu di ike, bù ndi aru nādigh nma n'ọria di iche iche, Ọ chupu kwa ọtutu ndi-mọ ọjọ; Ọ kwegh kwa ndi-mọ ọjọ kwue okwu, n'ihi na ha matara Ya.

35 Ọ we bilie n'isi-ututu, n'ezi abali, pua, je n'ebe bu ọhia, nọ nēkpe ekpere n'ebe ahu. 36 Saimon na ndi ya na ha nọ we ḅaso Ya; 37 ha we chọta Ya, si Ya, Madu nile nāchọ Gi. 38 Ọ we si ha, Ka ayi ga ebe ọzọ n'obodo nile so nka, ka M'kwusa kwa n'ebe ahu; n'ihi na ọ bu ime nka ka M'putara. 39 Ọ we ba n'ulo-nzukọ nile ha gazue na Galili dum, nēkwusa ozi ọma nāchupu kwa ndi-mọ ọjọ.

40 Onye-ekpenta we biakute Ya, nāriọ Ya, nēḅu-kwa-ra Ya ikperè, nāsi kwa Ya, Ọ buru na I nāchọ, I puru ime ka m'di ọcha. 41 Ọ we nwe ọmiko, setipu aka-Ya, metu ya, si ya, Anamachọ; ka eme ka ọ di ọcha. 42 Ngwa ngwa ekpenta ahu we rapu ya, eme kwa ka ọ di ọcha. 43 Ọ we dọ ya aka na nti nke-uku, we chupu ya ngwa ngwa, 44 si ya, Lezi anya ka i ghara igwa onye ọ bula okwu ọ bula: ma laba, were onwe-gi gosi onye-nchu-aja, che kwa n'iru Chineke ihe bayere ime gi ka i di ọcha nke Moses nyere n'iwu, ka ọ buru ha àmà. 45 Ma ọ puru, malite ikwusazu ya, na ifesa okwu ahu, nke mere na Ọ nwegh ike ọzọ ibà nime obodo n'iru ọra, kama Ọ nọ n'azu obodo n'ebe bu ọhia: ha we si n'ebe nile nābiakute Ya.

2 1 Mḅe Ọ batara ọzọ na Kapanaum mḅe ubọchi ufọdu gasiri, ewe nu na Ọ nọ nime ulo. 2 Otutu madu we zukọ, nke mere na uzọ adigh ọzọ, è-è, ọbunà n'ọnu-uzọ: Ọ nāgwa kwa ha okwu Chineke. 3 Ha we bia, kutara Ya otù onye akuku-aru-ya nwuru anwu, nke madu anọ nēbu. 4 Mḅe ha apugh ikuru ya biakute Ya n'ihi igwè madu, ha we kpupu elu ulo ebe Ọ nọ: mḅe ha gwupusiri ya, ha we buda ite nke onye akuku-aru-ya nwuru anwu nēdina. 5 Mḅe Jisus huru okwukwe-ha Ọ si onye ahu akuku-aru-ya nwuru anwu, Nwa, anāḅaghara gi nmehie-gi nile. 6 Ma ufọdu n'etiti ndi-ode-akwukwọ nānọdu ala n'ebe ahu, nātule kwa okwu n'obi-ha, 7 si, Gini mere Nwoke a nēkwu okwu otù a? Ọ nēkwulu Chineke: ònye puru iḅaghara nmehie, ma-ọbugh otù Onye, bù Chineke? 8 Ngwa ngwa ebe Jisus nazuru nime mọ-Ya na ha nātule okwu nime onwe-ha otú a, Ọ si ha, Gini mere unu nātule ihe ndia n'obi-unu? 9 Ò!e nke ka nfe, isi onye akuku-aru-ya nwuru anwu, Anāḅaghara gi nmehie-gi nile; ma-ọbu isi, Bilie, chiri ute-gi, jeghari kwa? 10 Ma ka unu we mata na Nwa nke madu nwere ike n'elu uwa iḅaghara nmehie, (Ọ si onye ahu akuku-aru-ya nwuru anwu), 11 M'si gi, Bilie, chiri ute-gi, la n'ule-gi. 12 Ọ we bilie, chiri ute-ya ngwa ngwa, pua n'iru ha nile; nke mere ka ibobo nwua ha nile n'aru, ha we to Chineke, si, Ọ digh mḅe ọ bula ayi huru ya otù a.

13 Ọ we pua ọzọ ga n'usọ oké osimiri; igwè madu ahu nile we nābiakute Ya, Ọ nēzi kwa ha ihe. 14 Mḅe Ọ nāga, Ọ hu Livai nwa Alfiọs, ka ọ nọduru n'ulo-ùtù, Ọ si ya, Soni. Ọ we bilie, so Ya. 15 O rue, na Ọ neduru na nri n'ulo-ya, ọtutu ndi ọna-utu na ndi-nmehie so-kwa-ra Jisus na ndi nēso uzọ-Ya nọdu na nri: n'ihi na ha di ọtutu, ha nēso kwa Ya. 16 Mḅe ndi-ode-akwukwọ di n'etiti ndi-Farisi huru na O nēso ndi-nmehie na ndi-ọna-utu ahu eri ihe, ha we si ndi nēso uzọ-Ya, Gini mere O nēso ndi-ọna-utu na ndi-nmehie ahu eri ihe? 17 Mḅe Jisus nuru ya, Ọ si ha, Nkpà dibia akpagh ndi di ike, kama ọ

nākpa ndi aru nādigh nma: abiaghm ikpọ ndi ezi omume, kama ọ bu ndi-nmehie.

18 Ndi nēso uzọ Jọn na ndi-Farisi nēbu kwa ọnu: ha we bia, si Ya, N'ihi gini ka ndi nēso uzọ Jọn na ndi nēso uzọ ndi-Farisi nēbu ọnu, ma ndi nēso uzọ-Gi adigh-ebu ọnu? 19 Jisus we si ha, Umu-ndikom nke ulo anālu nwunye ọhu, ọ gābu na ha puru ibū ọnu mḅe ha na Onye nālu nwunye ọhu nānọ? ka oge ra ha na Onye nālu nwunye ọhu nānọ ha apugh ibū ọnu. 20 Ma ubọchi gābia, mḅe agānapu ha Onye nālu nwunye ọhu, mḅe ahu ka ha gēbu kwa ọnu n'ubọchi ahu. 21 Ọ digh onye ọ bula nēwere iberibe ákwà ọḅuḅa ọhu dukọta n'uwe ochie: eme otú a, nke kwesiri imechi ya nādọkapu ihe n'aru-ya, nke-ọhu nādọkapu n'aru nke-ochie, ndọka jọkariri njọ aputa. 22 Ọ digh kwa onye ọ bula nāḅaye manya-vine ọhu na karama-akpukpọ ochie: eme otú a, manya-vine gāḅawa karama-akpukpọ ahu, manya-vine na karama-akpukpọ ala kwa n'iyì: ma anāḅaye manya-vine ọhu na karama-akpukpọ ọhu.

23 O rue, na Ọ nāga n'etiti ubi ọka n'ubọchi-izu-ike; ndi nēso uzọ-Ya we malite ighọ oko ọka mḅe ha nāga. 24 Ndi-Farisi we si Ya, Le, gini mere ha nēme n'ubọchi-izu-ike ihe nēzigh ezi n'iwu? 25 Ọ we si ha, Ọ digh mḅe ọ bula unu guru ihe Devid mere, mḅe ọ nọ na nkpà, mḅe agu gu-kwa-ra ya, ya onwe-ya, na ndi soro ya? 26 Ótú ọ batara n'ulo Chineke mḅe Abaiata bu onye-isi-nchu-aja, rie oḅe achicha anēche n'iru Chineke, nke nēzigh ezi n'iwu ka erie, kama ọ bu nání ndi-nchu-aja ka o ziri ezi, ọ we nye kwa ndi ya na ha yikọ? 27 Ọ we si ha, Emere ubọchi-izu-ike n'ihi madu, emegh madu n'ihi ubọchi-izu-ike: 28 ya mere Nwa nke madu ji buru kwa Onye-nwe ubọchi-izu-ike.

3 1 Ọ bà-kwa-ra ọzọ n'ulo-nzukọ-ha; otù nwoke nọ kwa n'ebe ahu nke aka-ya kpọnwuru akpọnwu. 2 Ha we nēche Ya, ma Ọ gēme ka aru-ya di ike n'ubọchi-izu-ike; ka ha we bo Ya ebubo. 3 Ọ we si nwoke ahu aka-ya kpọnwuru akpọnwu, Bilie, puta n'etiti. 4 Ọ we si ha, Ò ziri ezi n'iwu ime ezi ihe, ma-ọbu ime ihe ọjọ, n'ubọchi-izu-ike? ìzọputa ndu, ma-ọbu iḅu eḅu? Ma ha kpuchiri ọnu-ha. 5 Mḅe Ọ lesiri ha anya buruburu n'iwe, ebe o nēwuta Ya nke-uku, bú na anēme ka obi-ha me etili, Ọ we si nwoke ahu, Setipu aka-gi. Ọ we setipu ya: ewe me ka aka-ya di ka ọ di mbu. 6 Ndi-Farisi we pua, ngwa ngwa ha na ndi Herod we ḅa ìzù megide Ya, ka ha gēsi la Ya n'iyì.

7 Jisus we wezuga Onwe-ya, Ya na ndi nēso uzọ-Ya, je oké osimiri: oké ọtutu madu si na Galili soro: oké ọtutu madu si kwa na Judia, 8 si kwa na Jerusalem, si kwa n'Aidumia, na ofè Jọdan, na buruburu Taia na Saidon, biakute Ya, mḅe ha nuru ihe nile Ọ nēme, ka ha ra. 9 Ọ we gwa ndi nēso uzọ-Ya okwu, ka otù uḅọ ntà di nēche Ya n'ihi ìgwè madu ahu, ka ha ghara ikpaḅu Ya: 10 n'ihi na Ọ mereri ka aru ọtutu madu di ike; ya mere na ha dagidere Ya ka ha metu Ya aka, ka ha ra, bú ndi ajọ ọria di iche iche di n'aru. 11 Ọzọ, mḅe ọ bula ndi-mọ nādigh ọcha lere Ya anya, ha nāda n'ala n'iru Ya, nēti nkpu, si, Gi onwe-gi bu Ọkpara Chineke. 12 Ọ nābasi-kwa-ra ha nba ike, ka ha ghara ime ka Ọ puta ìhè.

13 Ọ we rigo n'ugwu ahu, kpọ ha biakute Ya, bú ndi Ya onwe-ya chọrọ: ha we jekuru Ya. 14 Ọ we me ndikom iri na abua, ka Ya na ha we biri, ka Ọ we nēzipu kwa ha ikwusa ozi ọma, 15 na inwe ike ichupu ndi-mọ ọjọ: 16 Saimon ka Ọ nyekwasiri aha Pita; 17 na Jemes nwa Zebedi, na Jọn nwa-nne Jemes; ha ka Ọ nyekwasiri aha Boanajis, nke bu, Umu éḅè-elu-igwe: 18 na Andru, na Filip, na Batọlọmiu, na Matiu, na Tomas, na Jemes nwa Alfiọs, na Tadiọs, na Saimon Kananaiọs, 19 na Judas Iskariot, onye ra-kwa-ra Ya nye.

Ọ we ba n'ulo. 20 Ìgwè madu we ḅakọ ọzọ, ya mere na ha apugh ọbunà iri nri. 21 Mḅe ndi-ikwu-Ya nùru ya, ha we pua ijide Ya: n'ihi na ha nāsi, Anya adigh Ya nma. 22 Ndi-ode-akwukwọ ndi si na Jerusalem ridata we si, Ọ nwere Beelzebul; ha si kwa, N'ike onye-isi ndi-mọ ọjọ ka Ọ nāchupu ndi-mọ ọjọ. 23 Ọ we kpọ ha biakute Ya, si ha n'ilu di iche iche, Sètan si aña pu ichupu Setan? 24 Ọzọ, ọ buru na ala-

eze ekewa megide onwe-ya, ala-eze ahu apugh iguzo. 25 Ọ buru kwa na ẹzina-ulo ekewa megide onwe-ya, ẹzina-ulo ahu agagh-apu iguzo. 26 Ọ buru kwa na Setan ebiliwo megide onwe-ya, we kewa, ọ pugh iguzo, kama ọ nwere ọgwugwu. 27 Ma ọ digh onye ọ bula puru ibà n'ulo onye di ike, na ipụ̀ara ya ihe-ya nile, ma ọ buru na o bugh uzọ ke onye ahu di ike ạ̀bụ; mḅe ahu ọ gāpunara kwa ya ihe di n'ulo-ya. 28 N'ezie asim unu, Na agāḅaghara umu madu nmehie-ha nile, na nkwulu-ha, ka ha ra, bù nke ha gēji kwulu: 29 ma onye ọ bula nke gēkwulu Mọ Nsọ enwegh nḅaghara rue mḅe ebigh-ebi, ma nmehie ebigh-ebi nātuhi ya: 30 n'ihi na ha nāsi, Ọ nwere mọ nādigh ọcha.

31 Nne-Ya na umu-nne-Ya abia kwa; ha we guzo n'ẹzí, zigara Ya ozi, nākpọ Ya. 32 Ìgwè madu nānọ kwa Ya buruburu; ha we si Ya, Le, nne-Gi na umu-nne-Gi nọ n'ẹzi nāchọ Gi. 33 Ọ we za ha, si, Ònye bu nnem na umunnem? 34 Mḅe Ọ lesiri ha anya buruburu, bù ndi nọ Ya buruburu, Ọ si, Le, nnem na umu-nnem! 35 N'ihi na onye ọ bula nke gēme ihe Chineke nāchọ, onye ahu bu nwa-nnem nwoke, na nwa-nnem nwayi, na nnem.

4 1 Ọ we malite ọzọ izi ihe n'usọ okè osimiri. Okè igwè madu uku we zukọ n'ebe Ọ nọ, ya mere Ọ batara n'uḅọ, we nọdu ala n'osimiri; igwè madu ahu nile we nọ n'usọ okè osimiri n'elu ala. 2 Ọ we zi ha ọtutu ihe n'ilu di iche iche, si ha n'ozizi-Ya, 3 Nurunu: Le, ọgha-nkpuru puru ka ọ gha nkpuru: 4 o rue, mḅe ọ nāgha, ufọdu dara n'akuku uzọ, anu-ufe we bia tuturie ha. 5 Nkpuru ọzọ we da n'ala nkume, ebe ha nēnwegh ájà ri nne; ngwa ngwa ha we pulite, n'ihi na ha enwegh àjà di omimi: 6 ma mḅe anyanwu wara, ha chanwua; ha we kpọnwua, n'ihi na ha enwegh nkpọrọgwu. 7 Nkpuru ọzọ we da n'etiti ogwu, ogwu ahu we tolite, kpaḅue ha, ha amigh kwa nkpuru. 8 Nkpuru ọzọ we da n'ala di nma, ha we nāmi nkpuru, nētó nāba kwa uba; ha we mia, otù orù na iri, ọzọ ọgu atọ, ọzọ ọgu ise. 9 Ọ we si, Onye nwere nti inu ihe, ya nu.

10 Mḅe nàni Ya nọ, ndi nọ Ya buruburu na ndikom iri na abua ahu we jua Ya ilu ahu. 11 Ọ we si ha, Ọ bu unu ka enyeworo ihe-omimi ala-eze Chineke: ma anēmere ndi nọ n'ẹzi ihe nile n'ilu: 12 ka ha we hu n'ọhuhu, ghara ihuta; ka ha we nu kwa n'ọnunu, ghara inuta; ka ha ghara ichighari mḅe ọ bula, ewe ḅaghara ha. 13 Ọ we si ha, Ùnu amatagh ilu a? ùnu gēsi kwa aṅa mara ilum nile? 14 Ọgha-nkpuru nāgha okwu Chineke. 15 Ma ndia bu ndi nọ n'akuku uzọ ahu, ebe anāgha okwu ahu; ma mḅe ọ bula ha nuru, ngwa ngwa Setan abia, we napu okwu nke aghaworo nime ha. 16 Otù ahu, ndia bu kwa ndi anāgha n'ebe nkume ahu, ndi, mḅe ọ bula ha nuru okwu ahu, ngwa ngwa ha were ọṅù jide ya; 17 ma ha enwegh nkpọrọgwu nime onwe-ha, kama ha nānọ nwa oge; emesia, mḅe nkpaḅu ma-ọbu nsoḅu putara n'ihi okwu ahu, ngwa ngwa ha ma n'ọnyà. 18 Ndi ọzọ bu kwa ndi anāgha n'etiti ogwu ahu; ndia bu ndi nuru okwu ahu, 19 ma ncheḅu nile nke oge a, na aghughọ nke àkù, na nbata nke agu ihe di iche iche ọzọ, nākpaḅu okwu ahu, ọ we ghọ ihe nāmigh nkpuru. 20 Ndi ahu bu kwa ndi aghara n'ala ahu di nma; ndi ọ bula ndi nānu okwu ahu, we nara ya, we mia nkpuru, otù orù na iri, ọzọ ọgu atọ, ọzọ ọgu ise.

21 Ọ we si ha, Ànēbute oriọna ka adọba ya n'okpuru mḅè, ma-ọbu n'okpuru ihe-ndina? ọ bugh ka adọba ya n'elu ihe-idọba-oriọna? 22 N'ihi na ọ digh ihe ezoro ezo, ma-ọbugh ka ewe me ka ọ puta ihè; ọ digh kwa ihe emere ka ọ buru ihe ezoro ezo, kama ọ bu ka ọ we puta ihè. 23 Ọ buru na onve ọ bula nwere nti inu ihe, ya nu. 24 Ọ we si ha, Lezienu anya ihe unu nānu: ihe unu ii tù ihe ka agēji tùru unu: agēnye kari kwa unu. 25 N'ihi na onye nwere, onye ahu ka agēnye: onye nēnwegh kwa, ọbunà ihe ọ nwere ka agānapu ya.

26 Ọ we si, Ọ bu otù a ka ala-eze Chineke di, ọ di ka mḅe madu tupuru nkpuru n'ala; 27 we raru ura teta kwa abali na ehihie, nkpuru ahu we pue tó kwa, onye ahu amagh ka o si me. 28 Ala nāmi nkpuru site n'onwe-ya; mbu npute, emesia oko, emesia ọka kara aka n'oko.

29 Ma mḅe ọ bula nkpuru chara, ngwa

ngwa ọ were mma-iwe-ihe-ubi webe, n'ihi na mḅe owuwe-ihe-ubi abiawo.

30 Ọ we si, Àyi gēsi aṅa tuyere ala-eze Chineke? ma-ọbu n'ìlu gini ka ayi gātu ya? 31 Ọ di ka nkpuru mustard, nke, mḅe ọ bula aghara ya n'ala, ọ bu ezie na ọ di ntà kari nkpuru nile di n'ala, 32 ma mḅe ọ bula aghara ya, o tó, ghọ ihe bùkari ihe nile anāku n'ubi, ọ we waputa oké alaka; nke mere ka anu-ufe nile nke elu-igwe pu inọ n'okpuru ǹdò-ya.

33 O nēji kwa ọtutu ilu di otú a gwa ha okwu Chineke, dika ha puru inu ya: 34 ma asi na O jigh ilu Ọ digh-agwa ha okwu: ma mḅe Ya na ha nọ iche Ọ nākọrọ ndi nke Ya nēso uzọ-Ya ihe nile.

35 N'ubọchi ahu, mḅe o ruru anyasi, Ọ we si ha, Ka ayi gabiga n'ofè ọzọ. 36 Ha we rapu ìgwè madu ahu, we kuru Ya, otú Ọ di, tiyere onwe-ha n'uḅọ ahu. Uḅọ ufọdu ọzọ di kwa nke nēso Ya. 37 Oké ajọ ifufe we fe, ebili-miri we nāwubà n'uḅọ ahu, ya mere na miri nēju n'uḅọ uḅu a. 38 Ma Ya onwe-ya nọ n'isi uḅọ, nāraru ura n'elu ohiri-isi: ha we kpọte Ya, si Ya, Onye-ozizí, Ọ metugh Gi n'obi na ayi nāla n'iyi? 39 Ọ we teta, bara ifufe nba, si kwa oké osimiri, Di jū, kpuchie ọnu-gi. Ifufe we febie, oké ndaju we di. 40 Ọ we si ha, Gini mere unu nātu ujọ? ùnu akēnwegh okwukwe? 41 Ha we tua oké egwu, sirita onwe-ha, Ònye bu kwa onye a, na ọbuná ifufe na oké osimiri nāṅa Ya nti?

5 1 Ha we bia rue ofè ọzọ nke oké osimiri ahu, n'ala ndi Gerasa. 2 Mḅe Ọ puasiri n'uḅọ, ngwa ngwa nwoke nke di n'aka mọ nādigh ọcha we si n'ebe anēlì ozu zute Ya, 3 nwoke ahu nwere ebe-obibi-ya n'ebe ahu anēlì ozu: ọ digh kwa onye ọ bula puru ike ya aḅu ọzọ, ọbuná ma ewere nkpọrọ; 4 n'ihi na ewereri nkpọrọ-ukwu na nkpọrọ ke ya ọtutu mḅe, ọ we nyajipusia nkpọrọ nile, kuiisia nkpọrọ-ukwu nile: ọ digh kwa onye ọ bula di ike imeju ya anya. 5 Mḅe nile, abali na ehihie, o nēti kwa nkpu, were kwa nkume nēyikasi onwe-ya, n'ebe anēlì ozu na n'ugwu. 6 Mḅe ọ huru Jisus n'ebe di anya, ọ we ḅa ọsọ kpọ isi ala nye Ya; 7 mḅe o tisiri nkpu n'oké olu, ọ we si, Gini ka mu na Gi nwekọrọ, Jisus, Ọkpara Chineke Nke kachasi ihe nile elu? Ewerem Chineke ḅa Gi iyi, emekpalam aru. 8 N'ihi na Ọ nāsi ya, Si nime nwoke a puta, gi mọ nādigh ọcha. 9 Ọ we jua ya, Òle ahagi? Ọ si Ya, Aham bu Legion; n'ihi na ayi di ọtutu. 10 Ọ we riọsie Ya ike ka Ọ ghara izipu ha n'ala ahu. 11 Ma oké igwè ezi di n'ebe ahu na nso ugwu ahu nāta nri. 12 Ha we riọ Ya, si, Ziga ayi nime igwè ezì ahu, ka ayi we ba nime ha. 13 Ọ we kwere ha. Ndi-mọ ahu nādigh ọcha we puta, je ba n'ìgwè ezi ahu: igwè ezi we nudà n'ebe ahu di nkputankpu dabà n'oké osimiri, ha ruru dika nnù ise; miri we ḅaḅue ha. 14 Ndi nāzù ha we ḅalaga, kọsa ya n'obodo ahu na n'ubi. Ha we bia ihu ihe ọ bu, bú nke emereri. 15 Ha we biakute Jisus, le onye ahu ndi-mọ ọjọ ji ka ọ nọduru ala, yiri uwe, uche-ya zu-kwara okè, bú onye nwere legion ahu: ha we tua egwu. 16 Ndi huru ya we kọrọ ha otú emere onye ahu ndi-mọ ọjọ ji, na okwu igwè ezì ahu. 17 Ha we malite iriọ Ya ka Ọ pua n'ókè-ala-ha. 18 Mḅe Ọ nàbà nime uḅọ, onye ahu ndi-mọ ọjọ jiri na mbu we riọ Ya ka ya na Ya biri. 19 Ma Ọ kwegh ya, kama Ọ si ya, La n'ulo-gi, lakuru ndi nke gi, kọrọ ha ihe nile, ka ha ra, bú nke Onye-nwe-ayi meworo gi, na otú Ọ mere gi ebere. 20 Ọ we je, malite ikwusa na Dekapọlis ihe Jisus mere ya, ka ha ra: ọ we ju madu nile anya.

21 Mḅe Jisus gasiri ọzọ n'uḅọ ahu n'ofè ọzọ, oké igwè madu we zukọ n'ebe Ọ nọ: Ọ we nọ n'usọ oké osimiri. 22 Otù nime ndi-isi ulo-nzukọ, aha-ya bu Jeairọs, we bia; mḅe ọ huru Ya, ọ we da n'ala n'ukwu-Ya, 23 we riọsie Ya ike, si, Nwam nwayi ntà nānwunyu anya: ariọm I ka I bia bikwasi ya aka-Gi abua, ka ewe zọputa ya, ọ we di ndu. 24 Ọ we so ya je; oké igwè madu we nēso Ya, ha nākpaḅu kwa Ya.

25 Otù nwayi, nke nwere orùrù-ọbara arọ iri na abua, 26 nke hu-kwa-rari ọtutu ahuhu n'aka ọtutu dibia, mefusia ihe nile ọ nwere, ma ọ bagh ya urù ọ bula, kama ọ jọkaria ya njọ, 27 ebe ọ nuru ihe nile bayere Jisus, ọ we bia n'azu Ya n'etiti igwè madu ahu, we metu uwe-Ya aka. 28 N'ihi na ọ nāsi, Ọ buru na emetum nání uwe-Ya aka,

agāzǫputam. 29 Ngwa ngwa isi ǫbara-ya kǫsia; ǫ we mara n'aru-ya na emere ya ka aru di ya ike n'ajǫ ǫria ahu. 30 Ngwa ngwa, ebe Jisus mazuru na ike nke nēsi nime Ya puta apuwori, Ǫ chigharia n'ìgwè madu ahu, we si, Ònye meturu uwem aka? 31 Ndi nēso uzǫ-Ya we si Ya, I huwo igwè madu a ka ha nākpaḅu Gi, I nāsi kwa, Ònye meturum aka? 32 Ǫ we le anya buruburu ka Ǫ hu nwayi nke mere ihe a. 33 Ma nwayi ahu, ebe ǫ matara ihe emere ya-ri, ǫ tua egwu, ma kwa jijiji, bia da n'iru Ya, gwa Ya ezi-okwu nile. 34 Ma Ǫ siri ya, Nwam nwayi, okwukwe-gi azǫputawo gi; la n'udo, si n'ajǫ ǫria-gi nwe aru di ike.

35 Mḅe Ǫ kpu okwu n'ǫnu, ha si n'ulo onye-isi ulo-nzukǫ ahu bia, si, Nwa-gi nwayi anwuruwo: gini mere i nēsoḅu Onye-ozizi a ǫzǫ kwa? 36 Ma Jisus aṅagh nti n'okwu anēkwu, Ǫ si onye-isi ulo-nzukǫ ahu, Atula egwu, kwere nání. 37 Ǫ kwegh kwa onye ǫ bula so Ya je, ma-ǫbugh Pita, na Jemes, na Jǫn nwa-nne Jemes. 38 Ha we bia ulo onye-isi ulo-nzukǫ ahu; Ǫ we hu ùzù, na ǫtutu madu ka ha nākwa ákwá nēti kwa nkpu nke-uku. 39 Mḅe Ǫ batasiri, Ǫ we si ha, Gini mere unu nātu ùzù, nākwa kwa ákwá? nwatakiri ahu anwugh anwu, kama ǫ nāraru ura. 40 Ha we chia Ya ǫchì. Ma mḅe Ǫ chupusiri ha nile, O kuru nna nwatakiri ahu na nne-ya na ndi Ya na ha yikǫ, we ba n'ebe nwatakiri ahu di. 41 Ǫ we jide nwatakiri ahu n'aka, si ya, Talita kumi; nke bu, ma asugharia ya, Nwa-aḅǫghǫ ntà, asim i, Bilie. 42 Ngwa ngwa nwa-aḅǫghǫ ntà ahu we bilie, jeghari kwa: n'ihi na ǫ ḅara arǫ iri na abua. Ngwa ngwa ibobo we nwubiga ha nile óké n'aru. 43 Ǫ we gwasie ha ike ka onye ǫ bula ghara imara nka: Ǫ we si ka enye ya ihe-oriri

6 1 Ǫ we si n'ebe ahu pua; Ǫ we bia n'ala nke aka Ya; ndi nēso uzǫ-Ya so kwa Ya. 2 Mḅe ubǫchi-izu-ike ruru, Ǫ we malite izi ihe n'ulo-nzukǫ-ha: mḅe ha nuru Ya ibobo we nwua ǫra madu n'aru, ha si, Òle ebe ka Nwoke a nwere ihe ndia? ha si kwa, Gini bu amam-ihe enyere Nwoke a? òle isi ǫlu ike di otú a aluru n'aka-Ya? 3 Nwoke a, Ǫ bugh onye-ǫkà ahu, nwa Meri, na nwa-nne Jemes, na Joses, na Judas, na Saimon? umu-nne-Ya ndinyom, hà anǫgh kwa n'ebe a n'etiti ayi? Ewe me ka ha ma n'ǫnyà n'aru Ya. 4 Jisus we si ha, Onye-amuma abugh onye adigh-asǫpuru, ma-ǫbugh n'ala nke aka ya, na n'etiti ikwu-ya. na n'ulo-ya. 5 Ǫ pugh kwa ilu ǫlu di ike ǫ bula n'ebe ahu, ma-ǫbugh na O bikwasiri ndi-nriaria ọle-na-ole aka-Ya abua, we me ka aru di ha ike. 6 Ekwegh-ekwe-ha we ju Ya anya.

Ǫ nējeghari kwa obodo ntà nile ha buruburu nēzí ihe.

7 Ǫ we kpǫ ndi-ozi iri na abua ahu biakute Ya, Ǫ we malite izipu ha abua abua; Ǫ nye-kwa-ra ha ike n'ebe ndi-mǫ nādigh ǫcha nǫ; 8 Ǫ we nye ha iwu ka ha ghara iwere ihe ǫ bula n'ije-ha, ma-ǫbugh nàni nkpa-n'aka; ka ha ghara iwere oḅe achicha, ma-ǫbu àkpà, ma-ǫbu ego n'ihe-ǫkiké-ha; 9 ma ka ha je nèyi akpukpǫ-ukwu sandal: Ǫ si ha, Unu eyi-kwa-la uwe-ime abua. 10 Ǫ we si ha, Ebe ǫ bula unu gābà n'ulo, nǫgide n'ulo ahu rue mḅe unu putara n'ebe ahu. 11 Ma ebe ǫ bula nke nānaragh unu nke-ǫma, ebe ha anugh kwa okwu-unu, mḅe unu nāpu n'ebe ahu, tichapu àjá di n'okpuru ukwu-unu ka ǫ buru ha àmà. 12 Ha we pua, kwusa ka madu chègharia. 13 Ha nāchupu kwa ǫtutu mǫ ǫjǫ, were kwa manu olive te ǫtutu ndi-nriaria, we me ka aru di ha ike.

14 Herod, bú eze, we nu; n'ihi na aha-Ya putara ihè: ǫ we si, Jǫn onye nēme baptism, emewo ka o si na ndi nwuru anwu bilie, n'ihi nka ka ike ndia nālusi ǫlu ike na Ya. 15 Ma ndi ǫzǫ si, Ǫ bu Elaija. Ndi ǫzǫ si kwa, Ǫ bu onye-amuma, dika otù nime ndi-amuma. 16 Ma mḅe Herod nuru ya, ǫ si, Jǫn, onye mu onwem bipuru isi-ya, emere onye ahu ka o si n'ǫnwu bilie. 17 N'ihi na Herod onwe-ya zipururi jide Jǫn, we ke ya aḅu n'ulo-nkpǫrǫ n'ihi Herodias, nwunye Filip nwa-nna-ya: n'ihi na ǫ luru ya na nwunye. 18 N'ihi na Jǫn nāsi Herod, O zigh gi ezi n'iwu inwe nwunye nwa-nna-gi. 19 Ma Herodias debere ya iwe n'obi, ǫ chǫ-kwa-ra ibu ya; ma ǫ pugh; 20 n'ihi na Herod nātu egwu Jǫn, ebe ǫ matara na ǫ bu nwoke nke bu onye ezi omume na onye di nsǫ, ǫ nēdebe kwa ya nke-ǫma. Ǫzǫ, mḅe

ọ nuru okwu-ya, ọ nēchè uche nke-uku; ọ were kwa obi-utọ nānu ya. 21 Ma mḅe ubọchi di oghere ruru, mḅe Herod siri nri-anyasi na ncheta-ọmumu-ya nye ndi-amadi-ya, na ndi-ọchi-agha, na ndi-isi nke Galili; 22 mḅe nwa-nwayi Herodias onwe-ya bata-kwa-ra, te egwù, ọ we tọ ha utọ, bù Herod na ndi ya na ha nānọdu na nri; eze we si nwa-aḅọghọ ntà ahu, Riọm ihe ọ bula i nāchọ, na m'gēnye gi ya. 23 Ọ we ṅuara ya iyi, si, Ihe ọ bula i gārịọm, m'gēnye gi ya, rue nkera nke ala-ezem. 24 Ọ we pua, si nne-ya, Gini ka m'gārịọrọ ọnwem? Ọ we si, Isi Jọn ọnye nēme baptism. 25 Ọ were ọsọ bata ngwa ngwa n'ebe eze ahu nọ, we rịọ, si, Anamachọ ka i nyem isi Jọn Baptist n'ọkwa ubụ a. 26 Ọ we wuta eze ahu n'obi nke-uku; ma n'ihi iṅu-iyi-ya nile, na n'ihi ndi nọduru na nri, ọ chọgh iju ya. 27 Ngwa ngwa eze we zipu onye-agha nēche nche, nye ya iwu ibute isi-ya: ọ we je bipu isi-ya n'ulo-nkpọrọ, 28 we bute isi-ya n'ọkwa, nye ya nwa-aḅọghọ ntà ahu; nwa-aḅọghọ ntà ahu we nye ya nne-ya. 29 Mḅe ndi nēso uzọ-ya nuru ya, ha we bia būru ozu-ya, tọḅọ ya n'ílì.

30 Ndi-ozi Jisus we zukọ n'ebe Jisus nọ; ha we kọrọ Ya ihe nile, ka ihe ha mere ra, ka ihe ha ziri ra kwa. 31 Ọ we si ha, Unu onwe-unu bia iche n'ebe bu ọhia, ka unu zuru ike nke-ntà. N'ihi na ọtutu madu nābia nāla kwa, oghere adigh kwa ha ọbunà iri ihe. 32 Ha we je n'uḅọ-ha iche rue ebe bu ọhia. 33 Ma ọtutu madu huru ha mḅe ha nēje, ha mata-kwa-ra ha, we si n'obodo ahu nile ḅakọta n'ebe ahu n'ukwu ala, buru ha uzọ. 34 Ọ we puta, hu okè igwè madu, Ọ we nwe ọmiko n'aru ha, n'ihi na ha di ka aturu nēnwegh onye nāzù ha: Ọ we malite izi ha ọtutu ihe. 35 Mḅe chi nēji uḅu a, ndi nēso uzọ-Ya we biakute Ya, si, Ebe a bu ọhia, chi nēji kwa uḅu a: 36 zilaga ha, ka ha we je n'ubi na obodo ntà nile buruburu, zuru onwe-ha ihe ha gēri. 37 Ma Ọ zara, si ha, Unu onwe-unu nye ha ihe ka ha rie. Ha we si Ya, Àyi gēie izuta oḅe achicha nke ọgu shilling iri, nye ha ka ha rie? 38 Ọ si ha, Òḅe achicha ole ka unu nwere? jenu, le. Mḅe ha mara, ha si, Ise, na azù abua. 39 Ọ we gwa ha ka madu nile nọdu ala n'ọtù di iche iche n'elu ahihia ndu. 40 Ha we nọdu ala n'ahiri di iche iche, ọgu ise ọgu ise, na ọgu abua na iri ọgu abua na iri. 41 Ọ we nara oḅe achicha ise na azù abua ahu, le anya n'elu-igwe, gọzie ha, nyawa oḅe achicha ahu; Ọ we nēnye ndi nēso uzọ-Ya ka ha debe ha n'iru ndi ahu; Ọ we kère ha nile azù abua ahu. 42 Ha nile we rie, afọ ju-kwa-ra ha. 43 Ha we tutukọ iberibe nile, njuputa nkata iri na abua, na nke azù abua ahu. 44 Ma ndi riri oḅe achicha ise ahu bu nnù ndikom iri na nnù abua na ọgu iri.

45 Ngwa ngwa Ọ we rugide ndi nēso uzọ-Ya ka ha ba n'uḅọ-ha, buru Ya uzọ gabiga n'ofè ọzọ na Betsaida, mḅe Ya onwe-ya nēzilaga ìgwè madu ahu. 46 Mḅe Ọ kelesiri ha, Ọ jere n'ugwu ahu ikpe ekpere. 47 Mḅe o ruru anyasi, uḅọ ahu we di n'etiti okè osimiri, nàni Ya onwe-ya nọ kwa n'ala. 48 Mḅe Ọ huru ha ka ha nādọḅu onwe-ha n'ọnyinya-uḅọ-ha, n'ihi na ifufe nēfegide ha, Ọ we biakute ha dika nche nke-anọ n'abali, nēje ije n'elu okè osimiri; Ọ we chọ igabiga ha: 49 ma mḅe ha huru Ya ka Ọ nēje ije n'elu okè osimiri, ọ di ha ka Ọ bu mọ, ha we tisie nkpu ike: 50 n'ihi na ha nile huru Ya, obi we lọ ha miri. Ma Ọ kpayere ha uka ngwa ngwa, si ha, Nwenu obi-ike: ọ bu Mu; unu atula egwu. 51 Ọ we rigokuru ha n'uḅọ; ifufe we febie: ibobo we nwubiga ha òkè n'aru ri nne n'onwe-ha; 52 n'ihi na ha aghọtagh ọlu ebube nke oḅe achicha ise, kama emereri ka obi-ha me etili.

53 Mḅe ha gabigasiri, ha bia rue ala rue Genesaret, tiye uḅọ-ha n'ala. 54 Mḅe ha putara n'uḅọ, ngwa ngwa ọra we mazu Ya, 55 we ḅaghari n'ala ahu dum, malite ibughari ndi aru nādigh ụma n'ute-ha, n'ebe ha nuru na Ọ nọ. 56 Ebe ọ bula Ọ batara, n'obodo ntà, ma-ọbu n'obodo, ma-ọbu n'ubi, ha we nātọḅọ ndi aru-ha nādigh ike n'ọma-ahia, ha nārịọ kwa Ya ka ha metu ọbunà ọnu-ọnu uwe-Ya aka: ewe zọputa ha, ka ha ra, bù ndi meturu Ya aka.

7 1 Ha we zukọ n'ebe Ọ nọ, bù ndi-Farisi, na ufọdu nime ndi-ọde-akwukwọ, ndi siri na Jerusalem bia, 2 ndi hu-kwa-ra na ufọdu nime ndi nēso uzọ-Ya nēri nri-ha n'aka ruru árú, nke ahu bu, aka anākwọgh akwọ.

3 N'ihi na ndi-Farisi, na ndi-Ju nile, ọ buru na ha akwọchagh aka-ha, ha adigh-eri ihe, n'ihi na ha nējide ozizi nke ndi-okenye nyere ha n'aka idebe: 4 ọzọ, mbe ha si n'ahia lata, ọ buru na ha efesagh onwe-ha miri, ha adigh-eri ihe: ọtutu ihe ọzọ di kwa, nke ha natara ijide, dika ime iko, na ite, na ihe ọla, baptism. 5 Ndi-Farisi na ndi-ode-akwukwọ we jua Ya, si, N'ihi gini ka ndi nēso uzọ-Gi nējegh ije dika ozizi ndi-okenye nyere ayi n'aka idebe, ma ha nēri nri-ha n'aka ruru árú? 6 Ma Ọ siri ha, Aisaia buru amuma nke-ọma n'isi unu ndi-iru-abua, dika edeworo ya n'akwukwọ nsọ, si,

Ndi nka nāsọpurum n'ebubere-ọnu-ha,
Ma obi-ha di anya n'ebe M'nọ.
7 Ma ha nēbirim isi ala n'efu,
Nēzí ihe madu nyere n'iwu ka ha buru ozizi-ha.

8 Unu nārapu ihe Chineke nyere n'iwu, jide kwa ozizi madu nyere n'aka-unu idebe. 9 Ọ we si ha, Unu nāju ihe Chineke nyere n'iwu nke-ọma, ka unu we debe ozizi nke enyere n'aka-unu idebe. 10 N'ihi na Moses siri, Sọpuru nna-gi na nne-gi; na, Onye kwujọrọ nna ma-ọbu nne, ya nwua ọnwu ahu: 11 ma unu onwe-unu nāsi, Ọ buru na madu si nna-ya ma-ọbu nne-ya, Ihe ọ bula i gēritari n'akam bu Kọban, isi-ya bu, Ihe enyere Chineke; 12 unu ekwegh ya ọzọ ka ọ mere nna-ya ma-ọbu nne-ya ihe ọ bula: 13 nēme okwu Chineke ka ọ buru ihe-efu site n'ozizi enyere unu n'aka idebe, nke unu nyere madu n'aka idebe: ọtutu ihe di otú a ka unu nēme kwa. 14 Ọ we kpọ igwè madu ahu ọzọ biakute Ya, Ọ si ha, Nurunu okwum, unu nile, ghọta-kwa-nu: 15 ọ digh ihe ọ bula di madu n'ihè nke puru imeru ya, ma ọ buru na ọ ba nime ya: kama ihe si nime madu puta bu ihe nēmeru madu. 16 Ọ buru na onye ọ bula nwere nti inu ihe, ya nu. 17 Mbe Ọ ghara igwè madu ahu ba n'ulo, ndi nēso uzọ-Ya we jua Ya isi ilu ahu. 18 Ọ we si ha, Ùnu onwe-unu di kwa otú a ka ndi nēnwegh nghọta? Ùnu atugharigh uche-unu, na ihe ọ bula nke si n'ihè ba nime madu, na ọ pugh imeru ya, 19 n'ihi na ọ bàgh n'obi-ya, kama n'afọ-ya, ọ we pua n'ulo-ńsi? O kwuru nka, ka Ọ me ka ihe-oriri nile di ọcha. 20 Ọ we si, Ihe nke si nime madu puta, nke ahu nēmeru madu. 21 N'ihi na n'ime, bú n'obi madu, ka èchichè nile jọrọ njọ si aputa, ikwa-iko nile, ori nile, ibu-madu nile, 22 ikwa-iko nile nke ndikom nwere nwunye na ndinyom nwere di, anya-uku nile, ajọ ihe nile, aghughọ, agu ikwa-iko, ajọ anya, nkwulu, npakọ, enwegh-uche: 23 ajọ ihe ndia nile nēsi nime madu aputa, ha nēmeru madu.

24 Ọ we si n'ebe ahu bilie, je n'òkè-ala Taia na Saidon. Ọ we ba n'ulo, Ọ chọgh kwa ka onye ọ bula mara: ma apugh izota Ya. 25 Ma ngwa ngwa otú nwayi, nke nwa-ya nwayi nke-ntà nwere mọ nādigh ọcha, ebe ọ nuru ùdè-Ya, ọ bia da n'ala n'ukwu-Ya. 26 Ma nwayi ahu bu onye-Grik, buru onye Sairo-Finisia n'ọmumu-ya. Ọ we kpere Ya ka Ọ chupu mọ ọjọ ahu n'aru nwa-ya nwayi. 27 Ọ we si ya, Kwe ka afọ buru uzọ ju umu: n'ihi na ọ digh nma inara nri umu tupuru umu-nkita. 28 Ma ọ zara, si Ya, E, Onye-nwe-ayi: ọbuná umu-nkita n'okpuru table nēri irighiri ufọdu na nri umu ntà. 29 Ọ we si ya, N'ihi okwu a laba; mọ ọjọ ahu apuwo n'aru nwa-gi nwayi. 30 Ọ we la n'ulo-ya, hu nwatakiri-ya na atọbọrọ ya n'elu ihe-ndina-ya, hu kwa na mọ ọjọ ahu apuwori.

31 O si-kwa-ra n'òkè-ala Taia pua ọzọ, we gabiga n'etiti Saidon, si n'etiti òkè-ala Dekapọlis, rue okè osimiri Galili. 32 Ha we kutara Ya otù onye nti chiri, nke nāsu kwa nsu; ha we riọ Ya ka O bikwasi ya aka-Ya. 33 Ọ we si n'igwè madu ahu kupu ya iche, we tiye nkpisi-aka-Ya na nti-ya abua, bu kwa ọnu-miri, metu ire-ya; 34 Ọ we le anya n'elu-igwe, sua udè, si ya, Efata, nke isi-ya bu, Ghere oghe. 35 Nti-ya abua we ghere oghe, ekike ire-ya tọpu kwa, ọ we kwuzi okwu. 36 Ọ we gwasie ha ike ka ha ghara igwa onye ọ bula: ma ka ọ ra, bú otú Ya onwe-ya gwasiri ha ike, otú a ka ha nēkwusa kari ya nke-uku. 37 Ibobo nwubiga-kwa-ra ha òkè n'aru, ha si, Ọ mewo ihe nile nke-ọma: Ọ nēme ọbuná ndi nti chiri ka ha nu ihe, me kwa ndi nāpugh ikwu okwu ka ha kwue.

8 1 Na mḇe ahu, mḇe oké igwè madu di kwa ǫzǫ, mḇe ha nēnwegh kwa ihe ha gēri, Ǫ kpǫrǫ ndi nēso uzǫ-Ya ka ha biakute Ya, si ha, 2 Enwerem ǫmiko n'aru igwè madu a, n'ihi na Mu na ha nǫgidere ubǫchi atǫ uḇu a, ha enwegh kwa ihe ha gēri: 3 ǫ buru kwa na ezilagam ha n'ulo-ha n'ǫnu efu, ha gāda mbà n'uzǫ; ufǫdu nime ha si kwa n'ebe di anya bia. 4 Ndi nēso uzǫ-Ya we za Ya, si, Òle ebe ka madu gēsí pu inwe oḇe achicha inyeju ndia afǫ nime ǫhia ebe a? 5 Ǫ we jua ha, si, Ùnu nwere oḇe achicha ole? Ha we si, Asa. 6 Ǫ we gwa ìgwè madu ahu ka ha nǫdu ala: Ǫ we nara oḇe achicha asa ahu; mḇe Ǫ kelesiri ekele, Ǫ nyawa ha, we nēnye ndi nēso uzǫ-Ya, ka ha debe n'iru ha; ha we debe ha n'iru igwè madu ahu. 7 Ha nwe-kwa-ra azù ntà ole-na-ole: Ǫ we gǫzie ha, si ka edebe kwa ndia n'iru ha. 8 Ha we rie, afǫ ju kwa ha: ha we tutukǫ iberibe fǫduru, abǫ asa. 9 Ma ndi ahu ra ka nnù iri: Ǫ we zilaga ha. 10 Ngwa ngwa Ya na ndi nēso uzǫ-Ya we ba n'uḇǫ-ha, bia n'akuku Dalmanuta.

11 Ndi-Farisi we puta, malite iju Ya ajuju, nāchǫ ihe-iriba-ama n'aka-Ya site n'elu-igwe, n'inwa Ya. 12 Ǫ we sua udè nke-uku na mǫ-Ya, si, Gini mere ǫḇǫ a nāchǫ ihe-iriba-ama? n'ezie asim unu, Agagh-enye ǫḇǫ a ihe-iriba-ama. 13 Ǫ we rapu ha, ba kwa n'uḇǫ ǫzǫ, we gabiga n'ofè ǫzǫ.

14 Ha we chezǫ iwere oḇe achicha; ha enwegh kwa n'aka-ha nime uḇǫ ihe kariri otù oḇe achicha. 15 Ǫ we gwasie ha ike, si, Nēlenu anya, lezienu anya ihe ndi-Farisi, bú ihe nēko achicha, na ihe Herod, bú ihe nēko achicha. 16 Ha we nēkwurita n'etiti onwe-ha, si, Ǫ bu n'ihi na ayi enwegh oḇe achicha. 17 Ebe Jisus mara ya Ǫ si ha, Gini mere unu nēkwurita n'onwe-unu, n'ihi na unu enwegh oḇe achicha? ùnu akātughariǥh uche, ùnu akāghǫtagh kwa? èmere obi-unu etili? 18 Unu ahugh uzǫ mḇe unu nwere anya? ùnu anugh kwa ihe mḇe unu nwere nti? ùnu echetagh kwa? 19 Mḇe M'nyawara oḇe achicha ise nye nnù madu iri na nnù abua na ǫgu iri, ǹkata ole juputara n'iberibe ka unu bulitere? Ha si Ya, Iri na abua. 20 Mḇe M'nyawara asa nye nnù madu iri, ìberibe juputara abǫ ole ka unu tutukǫrǫ? Ha we si Ya, Asa. 21 Ǫ we si ha, Ùnu akāghǫtagh?

22 Ha we bía na Betsaida. Ha we kutara Ya onye-ìsì, riǫ Ya ka Ǫ metu ya aka. 23 Ǫ we jide onye-ìsì ahu n'aka, duputa ya n'obodo ntà ahu; mḇe Ǫ busara ya ǫnu-miri n'anya, bikwasi kwa ya aka-Ya abua, Ǫ we jua ya, si, Ò di ihe i huru? 24 Ǫ we le anya n'elu, si, Ahurum madu; n'ihi na ahurum ha dika osisi, ha nējeghari. 25 Mḇe ahu O bikwasiri aka-Ya abua n'anya-ya ǫzǫ; ǫ we legide anya, eme kwa ka anya-ya di ka ha di na mbu, ǫ we hucha ihe nile. 26 Ǫ we zilaga ya n'ulo-ya, si, Abàla ǫbuná n'obodo ntà nka.

27 Jisus we pua, Ya na ndi nēso uzǫ-Ya, ba n'obodo ntà nile nke Sisaria Filipi: mḇe ha nǫ n'uzǫ Ǫ we jua ndi nēso uzǫ-Ya, si ha, Onye ka madu nāsi na Mu onwem bu? 28 Ha we gwa Ya, si, Jǫn Baptist: ndi ǫzǫ si kwa, Elaija; ma ndi ǫzǫ si, Otù nime ndi-amuma. 29 Ya onwe-ya we jua ha, si, Ma ǫ bu onye ka unu onwe-unu si na Mu bu? Pita we za, si Ya, Gi onwe-gi bu Kraist ahu. 30 Ǫ we dǫ ha aka na nti ka ha ghara igwa onye ǫ bula okwu bayere Ya. 31 Ǫ we malite izí ha, na Nwa nke madu aghagh ihu ǫtutu ahuhu, na ndi-okenye na ndi-isi-nchu-aja na ndi-ode-akwukwǫ aghagh kwa iju Ya, na aghagh iḇu Ya, na Ǫ ghagh kwa isi n'ǫnwu bilie mḇe ubǫchi atǫ gasiri. 32 O nēkwuwa kwa okwu ahu. Pita we kuru Ya nye n'aru, malite ibara Ya nba. 33 Ma mḇe O chighariri, hu ndi nēso uzǫ-Ya, Ǫ bara Pita nba, si, Ga n'azum, Setan: n'ihi na i digh-atukwasi uche-gi n'ihe Chineke, kama ǫ bu n'ihe madu. 34 Ǫ we kpǫ ìgwè madu ahu, ha na ndi nēso uzǫ-Ya, ka ha biakute Ya, Ǫ si ha, Ǫ buru na onye ǫ bula achǫ ka o som n'azu, ya ju onwe-ya, buli kwa obe-ya, nēsokwam. 35 N'ihi na onye ǫ bula nke nāchǫ izǫputa ndu-ya, o gētufu ya; ma onye ǫ bula nke gētufu ndu-ya n'ihim na n'ihi ozi ǫma nkem, ǫ gāzǫputa ya. 36 N'ihi na ùrù gini ka ǫ bara madu, irita elu-uwa dum n'ùrù, ewe napu ya ndu-ya? 37 N'ihi na ihe-nḇanwe gini ka madu gēji ḇanwe ndu-ya? 38 N'ihi na onye ǫ bula ihere Mu onwem na okwum nile gēme n'ǫḇǫ a nke nākwa iko, nke nēmehie kwa, ihere

onye ahu gēme kwa Nwa nke madu, mḅe Ọ gābia n'ebube nke Nna-Ya, Ya
9 na ndi mọ-ozi-Ya di nsọ. 1 Ọ we si ha, N'ezie asim unu, Na n'etiti ndi guzoro nso ufọdu di n'ebe a, ndi nāgagh-edetu ọnwu ire ma-ọli, rue mḅe ha gāhu ala-eze Chineke ka ọ biaworo n'ike

2 Mḅe ubọchi isi gasiri Jisus chiri Pita na Jemes na Jọn tiyere Onwe-ya, O kuru ha rigo n'ugwu di elu we pua iche, nàní ha: 3 Ọ we nwogha n'iru ha: uwe-Ya nile we nēnwupu, nācha oké ucha; dika onye ọ bula nke nēme ka ákwà di ocha n'uwa nāpugh ime ka ha di ọcha. 4 Ewe me ka ha hu Elaija na Moses: ha na Jisus nēkwurita kwa okwu. 5 Pita we za, si Jisus, Rabai, ọ di nma ka ayi nọ n'ebe a: ka ayi ma kwa ulo-ikwū atọ; ka otù diri Gi, ka otù di-kwa-ra Moses, ka otù di-kwa-ra Elaija. 6 N'ihi na ọ magh ihe ọ gāza; n'ihi na ha nātu oké egwu. 7 Igwe-oji we bia kpuchie ha: olu we si n'igwe-oji ahu puta, si, Onye a bu Ọkpaṙam M'huru n'anya: nurunu okwu-Ya. 8 Na mberede, mḅe ha lere anya buruburu, ha ahugh onye ọ bula ọzọ, ma-ọbugh nàní Jisus, Ya na ha.

9 Mḅe ha si n'ugwu ahu nārida, Ọ we gwasie ha ike ka ha ghara ikọrọ onye ọ bula ihe ha hururi, ma-ọbugh mḅe Nwa nke madu gēsiwori na ndi nwuru anwu bilie. 10 Ha we jide okwu ahu, nājurita onwe-ha ihe isi-na-ndi-nwuru-nawu-bilie bu. 11 Ha we jua Ya, si, Ndi-ode-akwukwọ si aña kwu na Elaija aghagh ibu uzọ bia? 12 Ọ we si ha, Ọ bu ezie na Elaija bu uzọ bia, nēme kwa ka ihe nile di ka ha di na mbu: èsiwo kwa aña ede okwu a bayere Nwa nke madu n'akwukwọ nsọ, na Ọ gāhu ọtutu ahuhu, eme kwa Ya ihe-efu? 13 Ma asim unu, na Elaija abiawo, ha me-kwa-ra ya ka ihe ha chọrọ ra, dika edeworo okwu bayere ya n'akwukwọ nsọ.

14 Mḅe ha biakutere ndi nēso uzọ-Ya, ha we hu oké ìgwè madu ka ha nọ ha buruburu, ha hu kwa ndi-ode-akwukwọ ka ha nāju ha ajuju. 15 Ngwa ngwa ibobo we nwua ìgwè madu ahu nile si-ike n'aru, mḅe ha huru Ya, ha we ḅakuru Ya, kele Ya. 16 Ọ we jua ha, si, Àjuju gini ka unu nāju ha? 17 Otù nwoke we si n'igwè madu ahu za Ya, si, Onye-ozizi, ekutaram I nwam nwoke, nke nwere mọ nādigh-ekwu okwu; 18 ebe ọ bula o jidere ya, ọ we tie ya n'ala: ọ nāsu kwa ufufu n'ọnu, nāta kwa ikekere-ezé, nāta kwa aru: m'we gwa ndi nēso uzọ-Gi ka ha chupu ya; ma ha enwegh ike. 19 Ọ we za ha, si, Unu ọbọ nēnwegh okwukwe, rùe ole mḅe ka Mu na unu gānọ? rùe ole mḅe ka M'gānagide unu? unu kutaram ya. 20 Ha we kuru ya biakute Ya: mḅe ọ huru Ya, ngwa ngwa mọ ahu we sesie ya ike; ọ we da n'ala, nāturu, nāsu kwa ufufu. 21 Ọ we jua nna-ya, si, Ò ruru ole mḅe ihe a meworo ya? Ọ we si, Site na nwata. 22 Ọtutu mḅe ọ tubà-kwa-ra ya n'ọku na nime miri, ila ya n'iyì: ma ọ buru na I puru ime ihe, nwe ọmiko n'aru ayi, yere ayi aka. 23 Ma Jisus siri ya, Ọ buru na I puru! Onye nke kwere puru ime ihe nile. 24 Ngwa ngwa nna nwatakiri ahu tiri nkpu, si, Ekwem; yere ekwegh-ckwem aka. 25 Ma mḅe Jisus huru na ìgwè madu nāḅakọta, Ọ bara mọ ahu nādigh ọcha nba, si ya, Gi mọ nādigh-ekwu okwu na nke nti chiri, Mu onwem nēnye gi iwu, si nime ya puta, abà-kwa-la nime ya ọzọ. 26 Mḅe ọ tisiri nkpu, sesi kwa ya ike, ọ we puta: nwa ahu we di ka ozu; ya mere ndi ka nime ha si, Ọ nwuruwo. 27 Ma Jisus jidere ya n'aka, palie ya elu; ọ we bilie. 28 Mḅe Ọ batara n'ulo-ha, ndi nēso uzọ-Ya we jua Ya iche, si, Gini mere ayi onwe-ayi apugh ichupu mọ ahu? 29 Ọ we si ha, Aha mọ nka apugh iputa site n'ihe ọ bula, ma-ọbugh site n'ekpere.

30 Ha we si n'ebe ahu pua, gabiga n'etiti Galili; Ọ chọgh kwa ka onye ọ bula mara. 31 N'ihi na O nēzi ndi nēso uzọ-Ya ihe, si ha, Anārara Nwa nke madu nye n'aka madu, ha gēḅu kwa Ya; mḅe eḅusiri Ya, O gēsi n'ọnwu bilie mḅe ubọchi atọ gasiri. 32 Ma ha aghọtagh okwu ahu, ha nātu kwa egwu iju Ya.

33 Ha we bia rue Kapanaum: mḅe Ọ nọ n'ulo-ha Ọ we jua ha, si, Gini ka unu nēkwurita n'uzọ? 34 Ma ha kpuchiri ọnu-ha: n'ihi na ha nārurita uka n'uzọ, onye ka ibe-ya n'etiti ha. 35 Ọ we nọdu ala, kpọ ndi-ozi iri na abua ahu; Ọ we si ha, Ọ buru na onye ọ bula nāchọ ka ọ buru onye-isi, ọ gābu onye-ikpe-azu n'etiti unu nile, na onye nējere unu nile ozi. 36 Ọ we kuru nwatakiri.

debe ya n'ctiti ha: mḅe O kusiri ya n'aka-Ya, Ọ si ha, 37 Onye ọ bula nke gānara otù nime umu-ntakiri di otú a n'aham nke-ọma, ọ bu Mu onwem ka Ọ nānara nke-ọma: onye ọ bula nke nānara kwa Mu nke-ọma, ọ bugh Mu ka ọ nānara nke-ọma, kama ọ bu Onye ziterem.

38 Jọn siri Ya, Onye-ozizí, ayi huru otù onye ka ọ nāchupu ndi-mọ ọjọ n'aha-Gi: ayi we ḅochie ya, n'ihi na ọ digh-eso ayi. 39 Ma Jisus siri, Unu eḅochila ya: n'ihi na ọ digh onye ọ bula nke gālu ọlu di ike n'aham, nke gāpu kwa ikwujọm ọsọsọ. 40 N'ihi na onye nādigh-emegide ayi diri ayi. 41 N'ihi na onye ọ bula nke gēkuru otù iko miri nye unu ṅua, n'ihi na unu bu ndi nke Kraist, n'ezie asim unu, na ọ gagh-etufu ugwọ-ọlu-ya ma-ọli. 42 Ọzọ, onye ọ bula nke gēme otù nime ndi ntà ndia ndi kwerenu ka ọ ma n'ọnyà, ọ gāka ya nma ma ewere nkume-igwe-nri nke inyinya-ibu nādọkpughari kwuba ya n'olu, tubà ya n'oké osimiri. 43 Ọzọ, ọ buru na aka-gi eme gi ka i ma n'onyà, bipu ya: ọ di gi nma ibà na ndu n'ọlusi, kari inwe aka-gi abua ba n'ọku ala-mọ, n'ọku anyugh-anyu; 44 ebe ikpuru-ha nādigh-anwu, ọku-ha adigh-anyu kwa anyu. 45 Ọ buru kwa na ukwu-gi eme gi ka i ma n'ọnyà, bipu ya: ọ di gi nma ibà na ndu na ngwurọ, kari inwe ukwu-gi abua atubà gi n'ọku ala-mọ; 46 ebe ikpuru-ha nādigh-anwu, ọku-ha adigh-anyu kwa anyu. 47 Ọ buru kwa na anya-gi eme gi ka i ma n'ọnyà, tupu ya: ọ di gi nma ibà n'ala-eze Chineke nēnwe otù anya, kari inwe anya abua atubà gi n'ọku ala-mọ; 48 ebe ikpuru nke nēri ha nādigh-anwu, ọku anyugh kwa anyu. 49 N'ihi na agēji ọku ḅa onye ọ bula nnú. 50 Nnú di nma: ma ọ buru na nnú etufuwo utọ-ya, gini ka unu gēji me ya ka ọ di utọ? Nwenu nnú nime unu, unu na ibe-unu di kwa n'udo.

10 1 Ọ we si n'ebe ahu bilie, bia n'ókè-ala Judia, ya na ofè ọzọ nke Jọdan: igwè madu nile we zukọ ọzọ n'ebe Ọ nọ; ka O siri eme, Ọ we nēzí ha ihe ọzọ. 2 Ndi-Farisi we biakute Ya, jua Ya, si, Ò ziri ezi n'iwu ka nwoke rapu nwunye-ya? nānwa Ya. 3 Ọ we za, si ha, Gini ka Moses nyere unu n'iwu? 4 Ha we si, Moses kwere ka ede akwukwọ nkewa, ka arapu kwa ya. 5 Ma Jisus siri ha, N'ihi obi-etili-unu ka ọ dere unu iwu a n'akwukwọ. 6 Ma site na nmalite òkikè uwa, Nwoke na nwayi ka Ọ mere ha. 7 N'ihi nka ka nwoke gēji rapu nna-ya na nne-ya, rapara n'aru nwunye-ya; 8 ha abua ewe ghọ otù anu-aru: ya mere ha abugh kwa madu abua ọzọ, kama ọ bu otù anu-aru. 9 Ya mere, ihe Chineke kekọtara, madu atọsala. 10 N'ulo ndi nēso uzọ-Ya we jua Ya ajuju okwu a ọzọ. 11 Ọ we si ha, Onye ọ bula nke gārapu nwunye-ya, luru kwa nwunye ọzọ, ọ nākwa iko megide ya: 12 ọ buru kwa na nwayi onwe-ya arapu di-ya, luru kwa di ọzọ, ọ nākwa iko.

13 Ha we kutara Ya umu-ntakiri, ka Ọ we metu ha aka: ma ndi nēso uzọ-Ya ḅara ha nba. 14 Ma mḅe Jisus huru ya, iwe were Ya nke-uku, Ọ si ha, Kwenu ka umu-ntakiri biakutem; unu eḅochila ha; n'ihi na ala-eze Chineke bu nke ndi dì otú a. 15 N'ezie asim unu, Onye ọ bula nke nāgagh-anara ala-eze Chineke dika nwatakiri, ọ gagh-abà nime ya ma-ọli. 16 Ọ we kuru ha n'aka-Ya, bikwasi ha aka-Ya abua, we gọzie ha nke-ọma.

17 Mḅe Ọ nāpu n'uzọ, otù onye we ḅakuru Ya, ḅuru Ya ikperè, jua Ya, si, Ezi Onye-ozizí, gini ka m'gēme ka m'we keta ndu ebigh-ebi? 18 Ma Jisus siri ya, Gini mere i nākpọm ezi onye? ọ digh onye ọ bula bu ezi onye ma-ọbugh otù Onye, bú Chineke. 19 I matawo ihe nile enyere n'iwu, Eḅula madu, Akwala iko, Ezula ori, Aḅala àmà ugha, Emeḅula madu, Sọpuru nna-gi na nne-gi. 20 Ma ọ siri Ya, Onye-ozizí, ihe ndia nile ka m'ribara ama site n'okorọbia. 21 Ma mḅe Jisus lere ya anya Ọ hu ya n'anya, si ya, Otù ihe fọduru gi ime: laba, re ka ihe i nwere ra, nye ndi-oḅeye, i gēnwe kwa àkù n'elu-igwe: bia kwa, som. 22 Ma iru-ya ḅaruru n'okwu a, ọ we la na nwuta: n'ihi na ọ bu onye nwere ihe ri nne.

23 Jisus we le anya buruburu, si ndi nēso uzọ-Ya, Le otú ọ diri ndi nwere àkù ike ibà n'ala-eze Chineke! 24 Ma ibobo okwu-Ya nile nwuru ndi nēso uzọ-Ya n'aru. Ma Jisus za-kwa-ra ọzọ, si ha, Unum, le otú ọ diri ha ike ibà n'ala-eze Chineke, bú ndi wereworo obi-ha tukwasi n'àkù! 25 Ọ dikariri camel nfé

igabiga n'anya àgìgá, kari ọgaranya ibà n'ala-eze Chineke. 26 Ma ibobo nwubigara ha ókè n'aru, ha sirita onweha, Ònye kwa ka apuru izọputa? 27 Jisus lere ha anya, si, N'ebe madu nọ ọ bu ihe anāpugh ime, ma ọ bugh n'ebe Chineke nọ: n'ihi na apuru ime ihe niłe n'ebe Chineke nọ. 28 Pita malitere isi Ya, Le, ayi onwe-ayi rapuru ihe nile, ayi esowo kwa Gi. 29 Jisus siri, N'ezie asim unu, Ọ digh onye ọ bula nke rapuru ulo, ma-ọbu umu-nne-ndikom, ma-ọbu umu-nne-ndinyom, ma-ọbu nne, ma-ọbu nna, ma-ọbu umu, ma-ọbu ubi, n'ihim, na n'ihi ozi ọma nkem, 30 ma-ọbugh na ọ gānata ọgu ise ọgu ise ụbụ a n'oge a, ulo, na umu-nne-ndikom, na umu-nne-ndinyom, na nne, na umu, na ubi, ha na nsọbụ; ọ gānata kwa ndu ebigh-ebi n'oge nke nābia. 31 Ma ọtutu ndi bu uzọ gābu ndi-ikpe-azu; ndi-ikpe-azu gābu kwa ndi bu uzọ.

32 Ma ha nọ n'uzọ, nārigoro Jerusalem; Jisus we nāga n'iru ha: ibobo nwu-kwa-ra ha n'aru; ma ndi nēso Ya nātu egwu. Ọ we kuru ndi-ozi iri na abua ahu tiyere Onwe-ya ọzọ, malite igwa ha ihe nile gaje ime Ya, 33 si, Le, ayi nārigoro Jerusalem; agārara kwa Nwa nke madu nye n'aka ndi-isi-nchuaja na ndi-ọde-akwukwọ; ha gāma kwa Ya ikpe ọnwu, rara Ya nye n'aka ndi mba ọzọ: 34 ha gēme kwa Ya ihe-ọchì, busa Ya ọnu-miri, pia Ya ihe, ḅue Ya: O gēsi kwa n'ọnwu bilie mḅe ubọchi atọ gasiri.

35 Jemes na Jọn, bú umu Zebedi, we biakute Ya, si Ya, Onye-ozizí, ayi nāchọ ka I mere ayi ihe ọ bula ayi gārịọ Gi. 36 Ọ we si ha, Gini ka unu nāchọ ka M'mere unu? 37 Ha we si Ya, Me ayi ka ayi nọdu, otù n'aka-nri-Gi, otù n'aka-ekpe, n'ebube-Gi. 38 Ma Jisus siri ha, Unu amatagh ihe unu nārịọ. Ùnu puru ịfu iko ahu nke Mu onwem nāñu? ma-ọbu ka eme unu baptism ahu nke anēme Mu onwem? 39 Ha we si Ya, Ayi puru. Jisus we si ha, Iko Mu onwem nāñu ka unu gāñu; baptism nke anēme Mu onwem ka agēme kwa unu: 40 ma inọdu n'aka-nrim ma-ọbu n'aka-ekpem abugh nkem inye: kama ọ diri ndi edoziworo ya. 41 Mḅe ndi-ozi iri fọduru nuru ya, iwe we malite iwe ha nke-uku n'ihi Jemes na Jọn. 42 Jisus we kpọ ha biakute Ya, si ha, Unu amatawo na ndi aguru ibu ndi-isi nke mba nile ọzọ nēme ha dika ndi nwe ha; ndi uku ha nāchi kwa ha. 43 Ma ọ digh otú a n'etiti unu: kama onye ọ bula nke nāchọ ka eme ya onye uku n'etiti unu, ọ gābu onye nējere unu ozi: 44 ọzọ, onye ọ bula nke nāchọ ka ọ buru onye-isi n'etiti unu, ọ gābu orù unu nile. 45 N'ihi na Nwa nke madu Onwe-ya abiagh ka ejere Ya ozi, kama ka Ọ je ozi, ka Ọ were kwa ndu-Ya nye ka ọ buru ihe-nḅaputa n'ọnọdu ọtutu madu.

46 Ha we bia rue Jeriko: mḅe Ọ nāputa na Jeriko, Ya na ndi nēso uzọ-Ya na oké ìgwè madu, nwa-nwoke Timịọs, bú Bātimịọs, onye-arirịọ kpuru ìsì, nānọdu n'akuku uzọ. 47 Mḅe ọ nuru na ọ bu Jisus Onye Nazaret, ọ we malite iti nkpu, na isi, Nwa Devid, Jisus, merem ebere. 48 Ọtutu madu we bara ya nba, ka o kpuchie ọnu-ya: ma o tikariri nkpu nke-uku, si, Nwa Devid, merem ebere. 49 Jisus we guzo, si, Kpọnu ya. Ha we kpọ onye-ìsì ahu, si ya, Nwe obi ike: bilie, Ọ nākpọ gi. 50 Ọ we chifu uwe-ya, zọlie, biakute Jisus. 51 Jisus we za ya, si, Gini ka i nāchọ ka M'mere gi? Onye-ìsì ahu we si ya, Rabonai, ka eme ka m'hu uzọ. 52 Jisus we si ya, Laba; okwukwe-gi azọputawo gi. Ngwa ngwa ewe me ka ọ hu uzọ, ọ we nēso Ya n'uzọ.

11 1 Mḅe ha nābiaru Jerusalem nso, rue Betfagi na Betani nso, n'uzọ ugwu Olive, Ọ we ziga madu abua n'etiti ndi nēso uzọ-Ya, 2 si ha, Jenu n'obodo ntà nke di na ncherita-iru unu: ngwa ngwa mḅe unu nābà nime ya, unu gāhu nwa-inyinya-ibu elibeworo, nke madu ọ bula akānọkwasigh; tọpunu ya, sekputa ya. 3 Ọ buru kwa na onye ọ bula si unu, Gini mere unu nēme nka? sinu, Ọ di Onye-nwe-ayi nkpà; ngwa ngwa O gēzighachi ya n'ebe a ọzọ. 4 Ha we je, hu nwa-inyinya-ibu elibere n'ọnu-uzọ n'èzí n'amá; ha we tọpu ya. 5 Ufọdu nime ndi guzoro n'ebe ahu we si ha, Ùnu nēme gini, nātọpu nwa-inyinya-ibu ahu? 6 Ha we gwa ha okwu dika Jisus kwuru: ha we rapu ha. 7 Ha we sekputara Jisus nwa-inyinya-ibu ahu, wukwasi ya uwe-ha; Ọ we nọkwasi ya. 8 Ọtutu madu we tusa uwe-ha n'uzọ; ndi ọzọ akwukwọ osisi,

nke ha ḳubitara n'ubi. 9 Ndi nāga n'iru, na ndi nēso, nēti nkpu, si, Hosanna; Onye agǫziri agǫzi ka Onye ahu bu Nke nābia n'aha Onye-nwe-ayi: 10 Ihe agǫziri agǫzi ka ala-eze bu nke nābia, ala-eze nke nna-ayi Devid: Hosanna n'ebe kachasi ihe nile elu.

11 Ǫ we ba na Jerusalem, n'ulo uku Chineke; mḳe Ǫ lesiri ihe nile anya buruburu, ebe ǫ bu mḳe anyasi uḳu a, Ǫ we pua je Betani, Ya na ndi-ozi iri na abua ahu.

12 N'echi-ya, mḳe ha putara na Betani, agu guru Ya. 13 Mḳe Ǫ huru osisi fig n'ebe di anya nke nwere akwukwǫ ndu, Ǫ bia, ma ebe ǫ di otú a Ǫ gāhu ihe n'elu ya: ma mḳe Ǫ biaruru ya aru, Ǫ hugh ihe ǫ bula ma-ǫbugh akwukwǫ ndu: n'ihi na ǫ bugh oge nkpuru fig. 14 Ǫ we za, si ya, Onye ǫ bula eri-kwa-la nkpuru ǫzǫ si n'elu gi puta ebigh-ebi. Ndi nēso uzǫ-Ya we nu ya.

15 Ha we bia rue Jerusalem: Ǫ we ba n'ulo uku Chineke, malite ichupu ndi nēre na ndi nāzu n'ulo uku Chineke, Ǫ we kpùe table nile nke ndi nāḳanwe ego iru, na oche nile nke ndi nēre nduru; 16 Ǫ kwegh kwa ka onye ǫ bula būru ihe gabiga n'etiti ulo uku Chineke. 17 Ǫ we zi ihe, si ha, Èdegh ya n'akwukwǫ nsǫ, si, Agākpǫ ulom ulo ekpere mba nile? ma unu onwe-unu emewo ya ǫḳà ndi nāpunara madu ihe. 18 Ndi-isi-nchu-aja na ndi-ode-akwukwǫ we nu ya, ha we nāchǫ uzǫ ha gēsi la Ya n'iyì: n'ihi na ha nātu egwu Ya, n'ihi na ibobo ozizi-Ya nwuru igwè madu nile n'aru.

19 Mḳe ǫ bula o ruru anyasi O nēsi n'obodo apu.

20 Mḳe ha nāga n'ututu, ha we hu osisi fig ahu na ǫ kpǫnwururi site na nkpǫrǫgwu. 21 Pita we cheta, si Ya, Rabai, le, osisi fig nke I buru ǫnu akpǫnwuwo. 22 Jisus we za, si ha, Nwenu okwukwe Chineke. 23 N'ezie asim unu, Onye ǫ bula nke gāsi ugwu a, Ka ewelie gi, tubà gi nime oké osimiri; nke nâgagh-enwe obi abua, kama ǫ kwere na ihe o nēkwu nēme; ǫ gādiri ya. 24 Ya mere M'ji si unu, Ihe nile, ka ha ra, bù nke unu nēkpe n'ekpere riǫ kwa, kwenu na unu anatawo ha, ha gādiri unu. 25 Ǫzǫ, mḳe ǫ bula unu guzoro nēkpe ekpere, ḳagharanu, ma ǫ buru na unu nwere ihe ǫ bula megide onye ǫ bula; ka Nna-unu Nke bi n'elu-igwe we ḳaghara kwa unu ndahie nile unu. 26 Ma ǫ buru na unu onwe-unu aḳagharagh, Nna-unu Nke bi n'elu-igwe agagh-aḳaghara unu ndahie nile unu.

27 Ha we bia rue Jerusalem ǫzǫ: mḳe Ǫ nējeghari n'ulo uku Chineke, ndi-isi-nchu-aja na ndi-ode-akwukwǫ na ndi-ǫkenye we biakute Ya; 28 ha we si Ya, Ǫ bu n'aha ike gini ka I nēme ihe ndia? ma-ǫbu ònye nyere Gi ike a ka I we me ihe ndia? 29 Ma Jisus siri ha, M'gāju unu otù okwu, unu zakwam, emesia M'gāgwa unu aha ike M'ji eme ihe ndia. 30 Baptism nke Jǫn, ò sitere n'elu-igwe, ma-ǫbu na ò sitere n'aka madu? zanum. 31 Ha we kwurita n'etiti onwe-ha, si, Ǫ buru na ayi asi, O sitere n'elu-igwe; Ǫ gasi, N'ihi gini kwa ka unu nējigh kwe ya? 32 Ma àyi gāsi kwa, O sitere n'aka madu?—ha nātu egwu ndi-Ju: n'ihi na madu nile guru Jǫn na ǫ bu onye-amuma n'ezie. 33 Ha we za Jisus, si, Ayi amatagh. Jisus we si ha, Mu onwem agagh-agwa kwa unu aha ike M'ji eme ihe ndia.

12 1 Ǫ we malite igwa ha okwu n'ilu. Otù onye kuru ubi-vine, ǫ ḳa ya ogige buruburu, gwu kwa ebe inara manya agāzǫchapu na nkpuru-vine, o wu-kwa-ra ulo-elu, were kwa ya tiye n'aka ndi-ǫlu-ubi, we je ala ǫzǫ. 2 Ǫ we zigara ndi-ǫlu-ubi ahu otù orù n'oge ighǫ nkpuru, ka ǫ nata n'aka ndi-ǫlu-ubi nkpuru ufǫdu n'ubi-vine-ya. 3 Ha we jide ya, pia ya ihe, zilaga ya n'aka efu. 4 Ǫzǫ kwa ǫ we zigara ha orù ǫzǫ; ha we tiwa isi onye ahu, me ya ihe-ihere. 5 Ǫ we ziga onye ǫzǫ; ha we ḳue onye ahu: na ǫtutu ndi ǫzǫ; ha nāpia ufǫdu ihe, nēḳu kwa ufǫdu. 6 Ǫ nwere otù onye fǫduru, bú ǫkpara ǫ huru n'anya: o zigara ya ikpe-azu jekuru ha, si, Ha gāsǫpuru ǫkparam. 7 Ma ndi-ǫlu-ubi ahu siritara onwe-ha, Nka bu onye-nketa; bianu, ka ayi ḳue ya, ihe-nketa-ya gābu kwa nke ayi. 8 Ha we jide ya, ḳue ya, tupu ya n'azu ubi-vine ahu. 9 Gini kwa ka onye-nwe ubi-vine ahu gēme? ǫ gābia, la ndi-ǫlu-ubi ahu n'iyi, were kwa ubi-vine ahu nye ndi ǫzǫ. 10 Ùnu agugh ǫbuná ihe a edeworo n'akwukwǫ nsǫ;

Nkume nke ndi nēwu ulo juru,
Nke ahu ka emere isi nkuku ulo:
11 Ọ bu n'aka Onye-nwe-ayi ka nka sitere,
Ọ bu kwa oké ọlu n'anya-ayi?
12 Ha we chọ uzọ ijide Ya; ma ha turu egwu igwè madu ahu; n'ihi na ha mara na Ọ turu ilu a imegide ha; ha we rapu Ya, la.
13 Ha we zigara Ya ufọdu nime ndi-Farisi na ndi Herod, ka ha we nwude Ya n'okwu. 14 Ha we bia, si Ya, Onye-ozizi, ayi amatawo na I bu onye ezi-okwu, na I digh-asọ kwa onye ọ bula anya: n'ihi na I digh-elc madu anya n'iru, kama I nēzí uzọ Chineke n'ezi-okwu: ò ziri ezi n'iwu itu ùtú nye Sisa, ma-ọbu na ò zigh ezi? 15 Àyi gātu, ma-ọbu na ayi agagh-atu? Ma ebe Ọ matara iru-abua-ha, Ọ si ha, Gini mere unu nānwam? wetaram otù shilling, ka M'hu ya. 16 Ha we weta ya. Ọ si ha, Ònye nwe onyinyo a na ihe a edekwasiri ya? Ha si Ya, Sisa nwe. 17 Jisus we si ha, Nyeghachinu Sisa ihe nke Sisa, nyeghachi-kwa-nu Chineke ihe nke Chineke. Ọ we ju ha nile anya nke-uku bayere Ya.
18 Ndi-Sadusi, ndi si na nbilite-n'ọnwu adigh, we biakute Ya; ha we jua Ya, si, 19 Onye-ozizí, Moses dere akwukwọ nye ayi, si, Ọ buru na nwa-nne-nwoke onye ọ bula anwua, rapu nwunye n'azu, ma ọ rapugh nwa, ka nwa-nne-ya nwoke kuru nwunye-ya, me ka nkpuru toputara nwa-nne-ya. 20 Umu-nne-ndikom asa di: nke-mbu luru nwunye, we nwua nārapugh nkpuru; 21 nke-abua we kuru ya, nwu kwa, ọ rapugh kwa nkpuru n'azu; nke-atọ otú ahu kwa: 22 ndikom asa ahu arapugh nkpuru. N'ikpe-azu ha nile nwayi ahu nwu-kwa-ra. 23 Na nbilite-n'ọnwu, nwùnye onye n'etiti ha ka ọ gābu? n'ihi na ha asa nwere ya na nwunye. 24 Jisus siri ha, Ò bugh n'ihi nka ka unu ji hie uzọ, na unu amatagh ihe edeworo n'akwukwọ nsọ, ma-ọbu ike Chineke? 25 N'ihi na mḅe ha gēsi na ndị nwuru anwu bilie, ha alugh nwunye, enyegh kwa ha n'ọlulu-di; kama ha di ka ndi-mọ-ozi di n'elu-igwe. 26 Ma n'okwu bayere ndi nwuru anwu, na anēme ka ha si n'ọnwu bilie; ùnu agugh n'akwukwọ Moses, n'ebe edere okwu bayere Osisi ntà, otù Chineke gwara ya, si, Mu onwem bu Chineke nke Abraham. na Chineke nke Aisak, na Chineke nke Jekob? 27 Ọ bugh Chineke nke ndi nwuru anwu, kama Ọ bu nke ndi di ndu: unu onwe-unu nēhie uzọ nke-uku.
28 Otù onye nime ndi-ode-akwukwọ bia-kwa-ra, we nu ka ha nājurita onwe-ha ajuju, ma ebe ọ matara na Ọ zarari ha nke-ọma, ọ jua Ya, si, Òle nke bu nke-mbu n'ihe nile enyere n'iwu? 29 Jisus zara, si, Nke-mbu bu, Nuru, Israel; Onye-nwe-ayi, bù Chineke-ayi, Onye-nwe-ayi bu otù: 30 i gāhu kwa Onye-nwe-ayi, bú Chineke-gi, n'anya, site n'obi-gi dum, site kwa na nkpuru-obi-gi dum, site kwa n'uche-gi dum, site kwa n'ike-gi dum. 31 Nke-abua bu nka, I gāhu onye-aḅata-obi-gi n'anya dika onwe-gi. Ọ digh ihe ọzọ enyere n'iwu nke dikariri ndia. 32 Ode-akwukwọ ahu we si Ya, Onye-ozizi, n'ezie I kwuru nke-ọma na Ọ bu otù; ọ digh kwa chi ọzọ di ma-ọbugh Ya: 33 na ihu Ya n'anya site n'obi-gi dum, site kwa na nghọta-gi dum, site kwa n'ike-gi dum, na ihu onye-aḅata-obi-gi n'anya dika onwe-gi, ọ kachasi àjà-nsuresi-ọku nile na àjà ọzọ nile nke-uku. 34 Mḅe Jisus huru na ọ zara dika onye nwere uche, Ọ si ya, I nọgh ebe di anya n'ala-eze Chineke. Ma ọ digh onye nwere anya-ike site na mḅe ahu iju Ya ajuju.
35 Jisus we za, mḅe O nēzi ihe n'ulo uku Chineke, si, Ndi-ode-akwukwọ si aña kwu na Kraist ahu bu nwa Devid?
36 Devid onwe-ya siri nime Mọ Nsọ,
Onye-nwe-ayi siri Onye-nwem,
Nọdu ala n'aka-nrim,
Rue mḅe M'gēdo ndi-iro-Gi ka ihe-nḅakwasi-ukwu nke ukwu-Gi abua.
37 Devid onwe-ya nākpọ Ya Onye-nwe-ya; òle ebe O si buru kwa Nwa-ya? Oké igwè madu ahu we were obi-utọ nu okwu-Ya.
38 N'ozizí-Ya Ọ si kwa, Lezienu anya ndi-ode-akwukwọ, ndi nāchọ ijeghari n'uwe-nwuda, na inara ekele n'ọma-ahia nile unu, 39 na isi oche nile n'ulo-nzukọ-unu, na isi ọnọdu nile n'oriri nile unu: 40 ndi nēripia ulo ndinyom di-ha nwuru, nēkpe kwa ogologo ekpere ka madu we hu ha anya; ndia gēnwe ezi ọmuma-ikpe gabigara ókè kari ndi ọzọ.
41 Ọ we nọdu n'ulo uku Chineke na

ncherita-iru ebe anēdebe ùtú anātu, Ọ we nēle otù igwè madu nātubà ego n'ebe ùtú ahu: ọtutu ndi bu ọgaranya nātubà kwa ri nne. 42 Otù nwayi, bù obẹye, nke di-ya nwuru, we bia, tubà ego ntà abua, nke mere otù farthing. 43 Ọ we kpọ ndi nēso uzọ-Ya ka ha biakute Ya, Ọ si ha, N'ezie asim unu, Nwayi a, bú obẹye, nke di-ya nwuru, ọ tubàra kari ndi nile nātubà nime ebe ùtú ahu: 44 n'ihi na ha nile sitere n'inwebiga-àkù-òkè-ha tubà; ma nwayi ahu sitere n'ukọ-ya tubà ka ihe nile nke ọ nwere ra, bù ihe dum o ji biri.

13 1 Mbe Ọ nāputa n'ulo uku Chineke, otù onye n'etiti ndi nēso uzọ-Ya we si Ya, Onye-ozizi, le aha nkume na aha owuwu-ulo ndia bu! 2 Jisus we si Ya, Ì huru okè owuwu-ulo ndia? Agagh-arapu otù nkume ma-ọli n'ebe a n'elu nkume-ibe-ya, nke anāgagh-akwatu n'ala.

3 Mbẹ Ọ nānọdu n'elu ugwu Olive na ncherita-iru ulo uku Chineke, Pita na Jemes na Jọn na Andru we jua Ya iche, si, 4 Gwa ayi, òle mbẹ ihe ndia gābu? gini gābu kwa ihe-iriba-ama mbe ọ bula agaje imezu ihe ndia nile? 5 Ma Jisus malitere isi ha, Lezienu anya ka onye ọ bula ghara iduhie unu. 6 Ọtutu madu gābia n'aham, si, Mu onwem bu Ya; ha gēduhie kwa ọtutu madu. 7 Ma mbẹ ọ bula unu gānu okwu agha di iche iche na akukọ agha di iche iche, unu atula ujọ: ihe ndia aghagh iputa; ma ọgwugwu ihe nile akērugh. 8 N'ihi na mba gēbili imegide mba ọzọ, ala-eze gēbili kwa imegide ala-eze ọzọ: ala-ọma-jijiji gādi n'ebe di iche iche; okè unwu di iche iche gādi: ihe ndia bu nmalite ihe-nbu.

9 Ma unu onwe-unu lezie anya n'onwe-unu: n'ihi na ha gārara unu nye n'aka nnọkọ-ikpè di iche iche; n'ulo-nzukọ di iche iche ka agāpia kwa unu ihe; n'iru ndi-isi na ndi-eze ka unu gēguzo kwa n'ihim, iburu ha àmà. 10 Aghagh kwa ibu uzọ kwusa ozi ọma nkem n'iru mba nile. 11 Ma mbẹ ọ bula ha duru unu je ikpè, rara kwa unu nye, unu ebula uzọ nēchebu onwe-unu okwu unu gēkwu: kama okwu ọ bula agēnye unu n'oge hour ahu, kwuenu nke ahu: n'ihi na ọ bugh unu onwe-unu nēkwu, kama ọ bu Mọ Nsọ. 12 Nwa-nne gārara kwa nwa-nne-ya nye n'aka ọnwu, nna gārara kwa nwa-ya nye; umu gēbili kwa imegide ndi muru ha, me kwa ka ha nwua ọnwu. 13 Madu nile gākpọ kwa unu asì n'ihi aham: ma onye were ntachi-obi nọgide rue ọgwugwu ihe nile, onye ahu ka agāzọputa.

14 Ma mbẹ ọ bula unu gāhu ihe-àrù nke nākpata itọbọrọ n'efu, ka o nēguzo n'ebe ọ nēkwesigh (onye nāgu, ya tugharia uche), mbe ahu ndi nọ na Judia, ka ha balaga n'ugwu: 15 onye nọ kwa n'elu ulo, ya ghara iridata, ma-ọbu iba nime, ikwapu ihe ọ bula n'ulo-ya: 16 onye nọ kwa n'ubi, ya ghara ilaghachi ichiri uwe-ya. 17 Ma ahuhu gādiri ndi di ime na ndi nēnye nwa ara na mbẹ ahu. 18 Ma kpenu ekpere ka ọ ghara idi na mbẹ oyi. 19 N'ihi na mbẹ ahu gābu nkpabu, nke aha nkpabu di otù a akādigh site na nmalite òkikè-uwa nke Chineke kère rue mbẹ a, ọ gagh-adi kwa ma-ọli. 20 Ọ buru kwa na Onye-nwe-ayi emegh ubọchi ahu ka ha di nkpirikpi, agagh-azọputa madu ọ bula: ma n'ihi ndi arọputara, ndi Ọ rọputara, Ọ mere ka ubọchi ahu di nkpirikpi. 21 Mbẹ ahu ọ buru na onye ọ bula gāsi unu, Le, Kraist nọ n'ebe a; ma-ọbu, Le, n'ebe ahu; unu ekwela: 22 n'ihi na Kraist ugha di iche iche na ndi-amuma ugha gēbili, gosi kwa ihe-iriba-ama di iche iche na ọlu-ebube di iche iche, ka ha we duhie ndi arọputara, ma ọ buru na o gēkwe me. 23 Ma unu onwe-unu lezie anya: le, agwawom unu ihe nile mbe akēmegh ha.

24 Ma na mbẹ ahu, mbẹ nkpabu ahu gasiri, anyanwu gābà ọchichiri, ọnwa agagh-enye kwa ihè-ya, 25 kpakpando nile ganāda kwa site n'elu-igwe, agēme kwa ka ike nile nke di n'elu-igwe me nkpatu. 26 Mbẹ ahu ha gāhu kwa Nwa nke madu ka Ọ nābia n'igwe-oii nile n'okè ike na ebube. 27 Mbe ahu O gēzipu kwa ndi-mọ-ozi-Ya, me ka ndi nke Ya arọputara si n'ifufe anọ zukọ, site na nsọtu uwa rue nsọtu elu-igwe.

28 Ma site n'aru osisi fig mutanu ilu-ya: mbẹ ọ bula alaka-ya dibara nrò ubu a, pute kwa akwukwọ-ndu-ya, unu mara na mbẹ okpom-ọku di nso; 29 otù a unu onwe-unu kwa, mbẹ ọ bula unu gāhu ihe ndia ka ha nāputa, maranu na Ọ nọ nso, n'ọnu-uzọ. 30 N'ezie asim unu, Ọbọ a agagh-agabiga ma-ọli, rue

mḅe ihe ndia nile gēme. 31 Elu-igwe na uwa gāgabiga: ma okwu nile ṅkem agagh-agabiga ma-ọli. 32 Ma ọ digh onye ọ bula matara ihe bayere ubọchi ahu ma-ọbu oge hour ahu, ọbuná ndi-mọ-ozi nke elu-igwe ama agh, Ọkpara ahu amatagh kwa, kama ọ bu nání Nnam matara. 33 Lezienu anya, murunu anya, nēkpe-kwa-nu ekpere: n'ihi na unu amatagh mḅe oge ahu bu. 34 Ọ di ka mḅe madu, onye jere inọdu n'ala ndi ọzọ, ebe ọ rapuru ulo-ya, nye kwa ndi-orù-ya ọlu ichi-isi, nye onye ọ bula nime ha ọlu-ya, ọ nye-kwa-ra onye-ọnu-uzọ iwu ka ọ che nche. 35 Ya mere, nēchenu nche: n'ihi na unu amatagh mḅe Onye-nwe ulo gābia, ma ọ bu n'anyasi, ma-ọbu n'etiti abali, ma-ọbu mḅe oke-ọkuku kwara, ma-ọbu n'ututu; 36 ka Ọ we ghara ihu unu ka unu nāraru ura, ma ọ buru na Ọ bia na mberede. 37 Ma okwu M'nāgwa unu ka M'nāgwa madu nile, Nēchenu nche.

14 1 Ma ememe ngabiga na achicha ekogh-eko gādi mḅe ubọchi abua gasiri: ndi-isi-nchu-aja na ndi-ode-akwukwọ we nāchọ uzọ ha gēsi jide Ya n'aghughọ, ḅue Ya: 2 n'ihi na ha nāsi, Ọ bugh n'ememe a, ka ùzù ndi-Ju we ghara idi ma elegh anya.

3 Mḅe Ọ nọ na Betani n'ulo Saimon onye-ekpenta, mḅe Ọ nānọdu na nri, otù nwayi we bia nke nēji ite alabaster, nke manu-otite ezi nard di oké ọnu-ahia nke-uku di ya; ọ kuwara ite ahu, we wusa manu-otite ahu n'isi-ya. 4 Ma ufọdu di ndi iwe nēwe nke-uku n'etiti ha, ha si, Àlawo manu-otite a n'iyì otú a iji me gini? 5 N'ihi na apuru ire manu-otite a kari ọgu shilling iri-na-ise, we nye ndi-oḅeye. Ha we tamu ntamu megide nwayi ahu. 6 Ma Jisus siri, Rapunu ya; gini mere unu nēsoḅu ya? ọ luru ọlu ọma n'arum. 7 N'ihi na unu nwere ndi-oḅeye n'etiti unu mḅe nile, mḅe ọ bula unu chọrọ unu puru ime kwa ha ihe ọma: ma unu enwegh Mu onwem mḅe nile. 8 Ọ mere ihe ọ nwere ike ime: o buru uzọ te arum manu-otite ka ewe doziem n'olili. 9 Ma n'ezie asim unu, Ebe ọ bula agēkwusa ozi ọma nka n'uwa dum, agēkwuta kwa ihe nke nwayi a mere, ka ọ buru ihe-ncheta-ya.

10 Judas Iskariot, onye nke bu otù nime ndi-ozi iri na abua ahu, we jekuru ndi-isi-nchu-aja, ka ọ we rara Ya nye n'aka-ha. 11 Ma mḅe ha nuru ya ha ṅuria ọṅu, we kwe nkwa inye ya ego. Ọ we nāchọ oghere o gēsi rara Ya nye.

12 N'ubọchi mbu nke achicha ekogh-eko, mḅe ha nāchu aja ngabiga, ndi nēso uzọ-Ya we si Ya, Òle ebe I nāchọ ka ayi je dozie ka I we rie oriri ngabiga? 13 Ọ we zipu madu abua n'etiti ndi nēso uzọ-Ya, si ha, Jenu n'obodo a, otù nwoke nke bū ite miri gēzute kwa unu: sonu ya; 14 ebe ọ bula ọ gābà kwa, sinu nna-nwe ulo, Onye-ozizi si, Òle ebe ulo-ọbìa edeberem di, ebe Mu na ndi nēso uzọm gēri oriri ngabiga? 15 Ya onwe-ya gēgosi kwa unu ime-ulo uku di n'elu ulo akwadebeworo dozi kwa: n'ebe ahu dozienu ihe nye ayi. 16 Ndi ahu nēso uzọ-Ya we pua ba n'obodo, hu dika Ọ gwara ha-ri: ha we dozie ememe ngabiga.

17 Mḅe o ruru anyasi Ya na ndi-ozi iri na abua ahu we bia. 18 Mḅe ha nānọdu na nri nēri kwa ihe, Jisus we si, N'ezie asim unu, Otù onye si n'etiti unu puta gāraram nye, bú onye Mu na ya nēri ihe. 19 Ọ malitere iwuta ha, ha malite-kwa-ra isi Ya n'otù, Ọ bu mu? 20 Ma Ọ siri ha, Ọ bu otù onye nime unu iri na abua, onye nke Mu na ya nēsukọ nri n'afere. 21 N'ihi na Nwa nke madu nāla, dika edeworo ya n'akwukwọ nsọ bayere Ya: ma ahuhu gādiri nwoke ahu onye anēsite n'aka-ya rara Nwa nke madu nye Ọ buru na amugh nwoke ahu ọ gādi ya nma.

22 Mḅe ha nēri ihe, Ọ we nara oḅe achicha, gọzie ya, nyawa ya, nye ha, si, Naranu: nka bu arum. 23 Ọ we nara iko, kele kwa, we nye ha: ha nile we ṅua nime ya. 24 Ọ we si ha, Nka bu ọbaram nke ọḅuḅa-ndu, nke anāwusì n'ihi ọtutu madu. 25 N'ezie asim unu, M'gagh-aṅu kwa ma-ọli n'ihe si n'osisi vine puta, rue ubọchi ahu mḅe M'gāṅu ya ọhu n'ala-eze Chineke.

26 Mḅe ha bùsiri abù, ha pua je ugwu Olive.

27 Jisus we si ha, Agēme ka unu nile ma n'ọnyà: n'ihi na edeworo ya n'akwukwọ nsọ, si, M'gētiḅu Onye-ọzùzù-aturu, agāḅasa kwa aturu-Ya. 28 Ma mḅe emere ka M'si n'ọnwu bilie, M'gēburu unu uzọ ga Galili. 29 Ma Pita siri Ya, Ọ buru na agēme ọbuná

madu nile ka ha ma n'ọnyà, ma agagh-eme mu onwem. 30 Jisus we si ya, N'ezie asim i, na ta, bù n'abali a, mḅe oke-ọkuku akākwagh ákwà uḅò abua, i gāgọnarim uḅò atọ. 31 Ma o nēkwusi ike nke-uku, si, Ọ buru na ọ di nkpà ka m'so Gi nwua, m'gagh-agọnari Gi ma-ọli. Ọ bu kwa otù a ka ha nile kwuru.

32 Ha we biarue ogige nke aha-ya bu Getsemane: Ọ we si ndi nēso uzọ-Ya, Nọdunu n'ebe a, rue mḅe M'nēkpe ekpere. 33 Ọ we kuru Pita na Jemes na Jọn tiyere Onwe-ya, ibobo we malite inwu Ya n'aru nke-uku, obi malite-kwa-ra ilọ Ya miri. 34 Ọ we si ha, O nēwuta nkpuru-obim nke-uku, rue ọnwu: nọgidenu n'ebe a, nēche-kwa-nu nche. 35 Ọ we ga n'iru nke-ntà, da n'ala, we kpe ekpere ka oge hour ahu we gabiga Ya, ma ọ buru na ọ gēkwe me. 36 Ọ we si, Aba, Nna, I puru ime ihe nile; naram iko a: ma ọ bugh ihe Mu onwem nāchọ, kama ihe Gi onwe-gi nāchọ. 37 Ọ we bia, hu ha ka ha nāraru ura, Ọ we si Pita, Saimon, i nāraru ura? i nwegh ike iche nche otù oge hour? 38 Nēchenu nche, nēkpe-kwa-nu ekpere, ka unu we ghara ibà n'ọnwunwa: mọ nke madu di ọku n'ezie, ma anu-aru adigh ike. 39 Ọ we rapu ha je kwa ọzọ, kpe ekpere, nēkwu otù okwu ahu. 40 Ọ we bia kwa ọzọ, hu ha ka ha nāraru ura, n'ihi na anya-ha di oké arọ́; ha amatagh kwa ihe ha gāza Ya. 41 Ọ we bia ọbibia nke-atọ, si ha, Nārarunu ura site n'uḅu a, nēzu-kwa-nu ike: o zuwo: oge hour nkem eruwo; le, anārara Nwa nke madu nye n'aka ndi-nmehie. 42 Bilienu, ka ayi je: le, onye nāraram nye nọ nso.

43 Ngwa ngwa, mḅe Ọ kpu okwu n'ọnu, Judas, otù onye n'etiti ndi-ozi iri na abua ahu, biara, ya na igwè madu ndi chiri mma-agha na osisi, site n'ebe ndi-isi-nchu-aja na ndi-ode-akwukwọ na ndi-okenye nọ. 44 Ma onye nārara Ya nye nyere ha-ri ihe-iriba-ama, si, Onye ọ bula m'gēsutu ọnu, Onye ahu bu Ya; jidenu Ya, lezienu anya duru Ya je. 45 Mḅe ọ biara, ngwa ngwa ọ biakutere Ya, si, Rabai; ọ we sutu Ya ọnu nke-uku. 46 Ha we tukwasi Ya aka, jide Ya. 47 Ma otù onye n'etiti ndi guzoro nso miputara mma-agha-ya, ḅu orù onye-isi-nchu-aja mma, bipu nti-ya. 48 Jisus we za, si ha, Ùnu putara chiri mma-agha na osisi ijidem, dika imegide onye nāpunara madu ihe? 49 Kwa-ubọchi Mu na unu nọ n'ulo uku Chineke ebe M'nēzi ihe, ma unu ejideghm: ma emere nka ka ihe nile edeworo n'akwukwọ nsọ we mezu. 50 Ha nile we rapu Ya, ḅalaga.

51 Ma otù okorọbia soyere Ya, onye ḅokwasiri ezi ákwà ọcha n'aru ọtọ ya: ha we jide ya: 52 ma ọ rapuru ezi ákwà ọcha ahu, ḅara ọtọ ḅalaga.

53 Ha we si n'ebe ahu duru Jisus jekuru onye-isi-nchu-aja: ha nile, bù ndi-isi-nchu-aja na ndi-okenye na ndi-ode-akwukwọ, we ḅakọ n'ebe ọ nọ. 54 Pita soro kwa Ya-ri n'ebe di anya, rue nime ulo, nime obi onye-isi-nchu-aja; ọ nānọdu kwa n'etiti ndi nēje ozi, ọ nānya ọku n'ihè ọku. 55 Ma ndi-isi-nchu-aja na nnọkọ-ikpè dum nāchọ àmà imegide Jisus ime ka Ọ nwua; ma ha achọtagh. 56 N'ihi na ọtutu madu nāḅa àmà ugha imegide Ya, ànsà-ha abugh kwa otù. 57 Ufọdu we bilie, ḅa àmà ugha megide Ya, si, 58 Ayi onwe-ayi nuru ka Ọ nāsi, Mu onwem gākwatu ulo nsọ a nke ejiri aka me, n'ubọchi atọ M'gēwu kwa ulo ọzọ nke anējigh aka me. 59 Ọbunà otù a àmà-ha abugh kwa otù. 60 Onye-isi-nchu-aja we bilie n'etiti, jua Jisus, si, Ì zagh ihe ọ bula? gini bu àmà madu ndia nāḅagide Gi? 61 Ma O kpuchiri ọnu, ọ digh kwa ihe ọ bula Ọ zara. Onye-isi-nchu-aja juba-kwa-ra Ya ọzọ, si Ya, Gi onwe-gi bu Kraist ahu, Ọkpara nke Onye ahu agọziri agọzi? 62 Jisus we si, Mu onwem bu Ya: unu gāhu kwa Nwa nke madu ka Ọ nānọdu n'aka-nri nke ike, nābia kwa, Ya na igwe-oji nile nke elu-igwe. 63 Onye-isi-nchu-aja we dọwa uwe-ya nile, si, Ọ bu nkpà ndi-àmà gini nākpa ayi ọzọ? 64 Unu nuru nkwulu ahu: gini bu uche-unu? Ha nile we ma Ya ikpè, si na Ọ kwesiri inwu ọnwu. 65 Ufọdu we malite ibusa Ya ọnu-miri, na ikechi iru-Ya, na iti Ya aka, na isi Ya, Bu amuma: ndi nēje ozi we nara Ya n'ipia Ya ihe.

66 Mḅe Pita nọ n'okpuru n'obí, otù nime umu-aḅọghọ ndi nēiere onye-isi-nchu-aja ozi we bia: 67 mḅe ọ huru Pita ka ọ nānya ọku, ọ we le ya anya, si, Gi onwe-gi na Onye Nazaret ahu, bù

Jisus, nǫ-kwa-ra. 68 Ma ǫ gǫrǫ, si, Amataghm, aghǫtaghm kwa ihe gi onwe-gi nēkwu: ǫ we pua je n'uzǫ-nbata. 69 Nwa-abǫghǫ ahu we hu ya, malite kwa ǫzǫ isi ndi guzoro nso, Nwoke a bu otù onye nime ha. 70 Ma ǫ gǫ-kwa-ra ǫzǫ. Mḅe nwa oge gasiri ndi guzoro nso we si kwa Pita ǫzǫ, N'ezie i bu otù onye nime ha; n'ihi na i bu kwa onye Galili. 71 Ma ǫ malitere idu ikwù, na iṅu iyí, si, Amataghm Nwoke a Onye unu nēkwu. 72 Ngwa ngwa oke-ǫkuku we kwa ákwá nke uḅò abua. Pita we cheta okwu ahu, otù Jisus siri ya, Mḅe oke-ǫkuku akākwagh uḅò abua, i gāgǫnarim uḅò atǫ. Mḅe ǫ tulere okwu a n'obi ǫ we kwa ákwá.

15 1 Ngwa ngwa n'ututu ndi-isi-nchu-aja, ha na ndi-okenye na ndi-ode-akwukwǫ, na nnǫkǫ-ikpé dum, ḅara izù, we ke Jisus aḅu, kupu Ya je, rara Ya nye n'aka Pailat. 2 Pailat we jua Ya, si, Gi onwe-gi bu Eze ndi-Ju? Ǫ we za ya, si. Gi onwe-gi kwuru. 3 Ndi-isi-nchu-aja we nēbo Ya ǫtutu ebubo. 4 Pailat we iu kwa Ya ǫzǫ, si, Ị zagh ihe ǫ bula? ie ka ǫtutu ihe ha nēbo Gi ra. 5 Ma Jisus azagh ihe ǫ bula ǫzǫ; ya mere na o juru Pailat anya.

6 Ma n'ememe ǫ nārapuru ha otù onye-nkpǫrǫ, onye ha nāriǫ n'aka-ya. 7 Ma otù onye di anākpǫ Barabas, onye ekereri aḅu, ya na ndı biliri imegide ndi-isi, madu ndi ḅu-kwa-ra madu na nbili ahu. 8 Ìgwè madu ahu we rigo, malite iriǫ ya ka ǫ me dika ǫ nēmere ha. 9 Pailat we za ha, si, Ụnu nāchǫ ka m'rapuru unu Eze ndi-Ju? 10 N'ihi na ǫ mara na ndi-isi-nchu-aja rara Ya-ri nye n'ihi ekworo. 11 Ma ndi-isi-nchu-aja kwaliri ìgwè madu ahu, ka ǫ rapuru-ha Barabas kari Jisus. 12 Ma Pailat za kwa-ra ǫzǫ, si ha, Ọ bu gini ka m'gēme kwa Onye ahu unu nākpǫ Eze ndi-Ju? 13 Ma ha ti-kwa-ra nkpu ǫzǫ, si, Kpǫgide Ya n'obe. 14 Pailat we si ha, Ė-è, n'ihi na Ọ mere ihe ǫjǫ gini? Ma ha tibigara nkpu òkè, si, Kpǫgide Ya n'obe. 15 Ma Pailat, ebe o nēzube ime ihe gātǫ ìgwè madu ahu utǫ n'obi, ǫ rapuru ha Barabas, ǫ we rara Jisus nye, mḅe ǫ piasiri Ya ihe, ka ewe kpǫgide Ya n'obe.

16 Ndi-agha we dupu Ya ga ba n'obí, nke bu Pritoriǫm; ha we kpǫkǫ òtù-ha dum. 17 Ha we yikwasi Ya uwe ododo; mḅe ha kpasiri okpu-nmeri nke eji ogwu me, ha were ya kpube Ya n'isi; 18 ha we malite ikele Ya, si, Ekele, Eze ndi-Ju! 19 Ha were kwa ami nēti Ya n'isi, ha nābusa kwa Ya ǫnu-miri, ha we ḅue ikperè nākpǫ isi ala nye Ya. 20 Mḅe ha mesiri Ya ihe-ǫchi, ha we yipu Ya uwe ododo ahu, we yikwasi Ya uwe-Ya nile. Ha we dupu Ya ka ha kpǫgide Ya n'obe.

21 Ha we jide otù onye nke nāgabiga ka o so ha, ka ǫ we bùru obe-Ya, bú Saimon onye Sairini, nna Aleksanda na Rufǫs, nke si n'azu obodo ahu bia. 22 Ha we kuru Ya bia n'ebe anākpǫ Gǫlgǫta, nke bu, ma asugharia ya, Ebe okpokoro-isi. 23 Ha we che n'iru Ya manya-vine nke agwara myrrh: ma Ọ naragh ya. 24 Ha we kpǫgide Ya n'obe, kè kwa uwe-Ya n'etiti ha, nēfe nzà n'elu ha, nke onye ǫ bula gēwe. 25 Ma ǫ bu oge hour nke-atǫ, ha we kpǫgide Ya n'obe. 26 Edekwasi-kwa-ra ndekwasi nke ihe eboro Ya, EZE NDI-JU. 27 Ha kpǫgide-kwa-ra ndikom abua tiyere Ya ndi nāpunara madu ihe; otù onye n'aka-nri-Ya, na otù onye n'aka-ekpe-Ya. 28 Ewe mezue ihe edere n'akwukwǫ nsǫ, nke si, Ọ bu kwa na ndi nēmebi iwu ka aguru Ya. 29 Ndi nāgabiga nēkwulu kwa Ya, nēfufe isi-ha, nāsi kwa, Ehe! Gi Onye nākwatu ulo nsǫ ayi, Onye nēwu kwa ya n'ubǫchi atǫ, 30 zǫputa Onwe-gi, si n'elu obe ridata. 31 Otù ahu ka ndi-isi-nchu-aja nēkwu kwa, ebe ha na ndi-ode-akwukwǫ nēme Ya ihe-ǫchi n'etiti onwe-ha, si, Ọ zǫputara ndi ǫzǫ; Ọ pugh izǫputa Onwe-ya. 32 Ka Kraist, Eze Israel, si n'elu obe ridata uḅu a, ka ayi we hu kwere kwa. Ndi akpǫgidere Ya na ha n'obe nāta kwa Ya uta.

33 Mḅe o ruru oge hour nke-isi, ǫchichiri we ḅa n'ala ahu dum rue oge hour nke-iteghete. 34 N'oge hour nke-iteghete Jisus we were okè olu tie nkpu, si, Eloi, Eloi, lama sabaktani? nke bu, ma asugharia ya, Chinekem, Chinekem, gini mere I ji rapu nàni Mu? 35 Ufǫdu n'etiti ndi guzoro nso, mḅe ha nuru ya, ha we si, Le, Ọ nākpǫ Elaija. 36 Otù onye we ḅa ǫsǫ, were manya-vine ḅara uka ḅaju sponge, tukwasi ya n'ami, nye Ya ka Ọ ṅua, si,

Rapunu; ka ayi hu ma Elaija nābia iwedata Ya n'obe. 37 Ma Jisus mere ka olu-Ya dasie ike, Ọ we kubie ume. 38 Ákwà-nḅochi nke ulo nsọ Chineke we ḅawa iberibe abua site n'elu rue ala. 39 Ma mḅe ọchi-agha nāchi ọgu ndi-agha ise, nke guzoro nso na ncheritairu Ya, huru na O kubiri ume otù a, ọ si, N'ezie Nwoke a bu Ọkpara Chineke. 40 Ndinyom di kwa ndi nọ n'ebe di anya nēkiri: n'etiti ha ka Meri Magdalini, na Meri nne Jemes nke-ntà na Joses, na Salomi, nọ; 41 ndi nēso Ya mḅe Ọ nọ na Galili, nēje-kwa-ra Ya ozi; na ọtutu ndinyom ọzọ ndi soro Ya rigoro Jerusalem.

42 Mḅe o ruru anyasi ubu a, ebe ọ bu Nkwadebe, nke bu ubọchi buru ubọchi-izu-ike uzọ, 43 Josef nke Arimatia we bia, onye bu onye-nnọkọ-ikpè onye anāsọpuru, onye ya onwe-ya nēche kwa ala-eze Chineke; ọ were anya-ike bakuru Pailat, riọ aru Jisus. 44 Ọ we ju Pailat anya ma ọ buru na Ọ nwuruwori: ọ we kpọ ọchi-agha ahu nāchi ọgu ndi-agha ise biakute ya, ọ jua ya ma ọ di anya mḅe Ọ nwuru. 45 Mḅe ọ matara site n'ọnu ọchi-agha ahu nāchi ọgu ndi-agha ise, ọ we rara ozu Jisus nye Josef n'efu. 46 Ọ we zuta ezi ákwà ọcha; mḅe o budatasiri Ya, ọ we ke Ya n'ezi ákwà ọcha ahu, tọḅọ Ya n'ili nke egwuwarari n'okè nkume; ọ we kpọre otù nkume kwachie ọnu-uzọ ilì ahu. 47 Ma Meri Magdalini na Meri nne Joses huru ebe atọḅọrọ Ya.

16 1 Mḅe ubọchi-izu-ike gasiri, Meri Magdalini, na Meri nne Jemes, na Salomi, we zuta uda utọ di iche iche, ka ha we bia te Ya manu. 2 N'isi-ututu n'ubọchi mbu nke izù ubọchi asa, ha we bia rue ilì-Ya mḅe anyanwu wara. 3 Ha we sirita onwe-ha, Ònye gākpọrepuru ayi nkume ahu n'ọnu-uzọ ili? 4 Mḅe ha lere anya n'elu, ha we hu na akpọreghachiwo nkume ahu: n'ihi na o riri nne nke-uku. 5 Ha we ba n'ili, hu nwa-okorọbia ka ọ nọduru n'aka-nri, ḅokwasi kwa uwe-nwuda ọcha; ibobo we nwua ha n'aru nke-uku. 6 Ma ọ si ha, Ka ibobo ghara inwu unu n'aru nke-uku: unu nāchọ Jisus, Onye Nazaret, Onye akpọgideworo n'obe: emere ka O si n'ọnwu bilie; Ọ nọgh n'ebe a: le, ebe ha tọḅọrọ Ya! 7 Kama labanu, si ndi nēso uzọ-Ya na Pita, O buru unu uzọ ga Galili: n'ebe ahu ka unu gāhu Ya, dika Ọ gwara unu. 8 Ha we pua, si n'ili ahu ḅalaga; n'ihi na ọmajijiji na njubiga-anya-òkè nānwu ha n'aru: ha agwagh kwa onye ọ bula ihe ọ bula; n'ihi na ha nātu egwu.

9 Ma mḅe O siri n'ọnwu bilie n'ututu n'ubọchi mbu nke izù ubọchi asa, O buru uzọ were Onwe-ya gosi Meri Magdalini, onye Ọ chupururi mọ ọiọ asa nime ya. 10 Nwayi ahu we ga kọrọ ndi Ya na ha nọri, mḅe ha nēru ùjù nākwa kwa ákwà. 11 Ma mḅe ndi ahu nuru na Ọ di ndu, na ya onwe-ya hu-kwa-ra Ya-ri, ha ekwegh.

12 Ma mḅe ihe ndia gasiri emere ka Ọ puta ihè nye madu abua nime ha n'udi di iche, mḅe ha nēje ije, nāga n'azu obodo. 13 Ndi ahu we je kọrọ ndi fọduru: ha ekwegh kwa okwu-ha.

14 Emesia emere ka Ọ puta ihè nye ndi-ozi iri na otù onwe-ha mḅe ha nọduru na nri; Ọ we ta ekwegh-ekwe-ha na obi-etili-ha uta, n'ihi na ha ekwegh okwu ndi huru Ya mḅe emesiri ka O si n'ọnwu bilie. 15 Ọ we si ha, Ganu n'uwa nile, kwusara ihe nile ekère èkè ozi ọma nkem. 16 Onye nke kwere, nke eme-kwa-ra ya baptism, agāzọputa ya; ma agāma onye nke nēkwegh ikpè. 17 Ihe-iriba-ama ndia gēso kwa ndi kwere: n'aham ka ha gāchupu ndi-mọ ọiọ; ha gēkwu okwu n'asusu ọhu di iche iche; 18 ha gāchilite agwọ, ọ buru kwa na ha anua ihe ọ bula nēbute ọnwu, ọ gagh emeru ha aru ma-ọli; ha gebikwasi ndi-nriaria aka, agēme kwa ka aru-ha di ike.

19 Ya mere, otù a, mḅe Ọ gwasiri ha okwu, ewe kuru Onye-nwe-ayi Jisus rigo n'elu-igwe, Ọ we nọdu n'aka-nri nke Chineke. 20 Ndi ahu we pua, kwusa ebe nile, Onye-nwe-ayi nēso kwa ha n'ilu ọlu, nēme okwu-ha ka o guzosie ike site n'ihe-iriba-ama di iche iche nke nēso. Amen.

OZI ỌMA DIKA LUK

DERE YA N'AKWUKWỌ

1 1 Ebe ọtutu madu tiyere aka-ha
ide akwukwọ bayere ihe ahu nke
emezuworo n'etiti ayi, 2 dika ha nyere
ha n'aka-ayi idebe, bú ndi sitere na
nmalite ji anya-ha hu ha, buru kwa
ndi ji okwu Chineke eje ozi, 3 ọ di-kwa-
ram nma, ebe m'soro ihe nile nke-ọma
site na mbu, ka m'degara gi n'usoro,
Teọfilọs di oké ebube; 4 ka i we mazu
na ihe nile ejiworo okwu ọnu zí gi bu ihe
kwesiri itukwasi obi.

5 N'ubọchi Herod, eze Judia, otù onye-
nchu-aja di, aha-ya bu Zakaraias, nke
si n'òtù-ubọchi Abaija puta: ọ nwe-kwa-
ra nwunye nke si n'etiti umu-nwayi Eron
puta; aha nwayi ahu bu Elizabet. 6 Ha
abua bu ndi ezi omume n'iru Chineke,
nāga n'ihe nile Onye-nwe-ayi nyere
n'iwu na n'ihe nile Ọ guru n'ihe ziri ezi
nādigh ita uta. 7 Ha ejigh kwa nwa,
n'ihi na Elizabet bu nwayi-àgà, ha abua
aghọwo kwa agadi.

8 Ma o rue, mbe ọ nālu ọlu nchu-aja
n'iru Chineke n'usoro nke òtù-ubọchi-
ya, 9 dika omume ọlu nchu-aja nādi,
ọlu ibà n'ulo nsọ nke Onye-nwe-ayi na
isure ihe-nsure-ọku nēsi isi utọ ruru ya
site n'ife nzà. 10 Ọra ndi-Ju nile nēkpe
kwa ekpere n'èzí n'oge hour isure ihe-
nsure-ọku nēsi ísì utọ. 11 Ewe me ka ọ
hu mọ-ozi Onye-nwe-ayi ka o guzoro
n'aka-nri ebe-ichu-aja ebe anēsure ihe-
nsure-ọku nēsi ísì utọ. 12 Mbe
Zakaraias huru ya obi we lọ ya miri, ọ
tu-kwa-ra egwu. 13 Ma mọ-ozi ahu
siri ya, Atula egwu, Zakaraias: n'ihi na
anuru aririọ-gi, nwunye-gi Elizabet
gāmu-kwa-ra gi nwa-nwoke, i gākpọ kwa
aha-ya Jọn. 14 I gēnwe kwa ọnù na obi-
utọ; ọtutu madu gāñuri kwa ọnu
n'ọmumu-ya. 15 N'ihi na ọ gābu onye
uku n'anya Onye-nwe-ayi, ọ gagh-anu
kwa manya-vine na ihe-ọñuñu nābà
n'anya ma-ọli; agēme kwa ka o juputa na
Mọ Nsọ, ọbuná site n'afọ nne-ya.
16 Ọtutu madu nime umu Israel ka ọ
gēme kwa ka ha chigharikute Onye-nwe-
ayi Chineke-ha. 17 Ya onwe-ya gāga
kwa n'iru Ya nime mọ na ike Elaija, ime
ka obi ndi bu nna chigharikute umu-ha,
ime kwa ka ndi nānugh ihe chigharia iga
n'uche ndi ezi omume; idozi nye Onye-
nwe-ayi otù ndi nke akwadebeworo Ya.
18 Zakaraias we si mọ-ozi ahu, Òle ihe
m'gēji mara nka? n'ihi na mu onwem
bu agadi, nwunyem aghọwo kwa agadi.
19 Mọ-ozi ahu we za, si ya, Mu onwem
bu Gebriel, onye nēguzo n'iru Chineke;
ezite-kwa-ram igwa gi okwu, na izi gi
ozi ọma ndia. 20 Le kwa, i gēkpuchi
ọnu, i gagh-apu kwa ikwu okwu, rue
ubọchi ahu mbe ihe ndia gēme, n'ihi na i
kwegh okwum ndia, nke gēmezu n'oge-
ha. 21 Ndi-Ju we nēle anya Zakaraias,
o ju-kwa-ra ha anya n'ebe ọ nānọ ọdù
n'ulo nsọ. 22 Ma mbe ọ putara, ọ pugh
igwa ha okwu: ha we mazu na ọ hururi
ọhù n'ulo nsọ: ya onwe-ya we nēfere ha
aka, nānọgide kwa n'obi. 23 Ọ we rue,
mbe ubọchi ifè-òfùfè-ya zuru, na ọ lara
n'ulo-ya.

24 Ma mbe ubọchi ndia gasiri
Elizabet nwunye-ya turu ime; ọ we
zobe onwe-ya ọnwa ise, si, 25 Otú a
ka Onye-nwe-ayi meworo nyem n'ubọ-
chi O ji lem anya, iwepu ita-utam n'etiti
madu.

26 Ma n'ọnwa nke-isi ezigara mọ-ozi
ahu, bú Gebriel, site n'ebe Chineke nọ je
obodo nke Galili, anākpọ aha-ya
Nazaret, 27 jekuru nwa-abọghọ nā-
magh nwoke, onye ekwere na otù
nwoke si n'ulo Devid puta, onye aha-ya
bu Josef, gālu ya; aha nwa-abọghọ ahu
bu Meri. 28 Ọ we bata n'ebe ọ nọ, si,
Ekele, gi onye Chineke meworo ka i
nara amara, Onye-nwe-ayi nọyere gi.
29 Ma obi lọrọ ya miri nke-uku
n'okwu-ya, ọ we nātule n'uche-ya aha
ekele okwu a gābu. 30 Mọ-ozi ahu
we si ya, Atula egwu, Meri: n'ihi na
Chineke mere gi amara. 31 Le kwa, i
gāturu ime, muta Nwa-nwoke, kpọ aha-
Ya Jisus. 32 Nwa-nwoke ahu gābu
onye uku, agākpọ kwa Ya Ọkpara nke
Onye kachasi ihe nile elu: Onye-nwe-ayi
Chineke gēnye kwa Ya oche-eze nna-Ya

Devid: 33 Ọ gābu kwa eze ulo Jekob
rue mḅe nile ebigh-ebi; ala-eze-Ya
agagh-agwu kwa agwu. 34 Meri we si
mọ-ozi ahu, Ihe a gēsi aña me, ebe ọ
digh nwoke m'mara? 35 Mọ-ozi ahu
we za, si ya, Mọ Nsọ gābiakwasi gi, ike
nke Onye kachasi ihe nile elu gēkpuchi
kwa gi: n'ihi nka Ihe di nsọ nke i di ime
Ya, agākpọ Ya Ọkpara Chineke. 36 Le
kwa, Elizabet onye-ikwu-gi, ya onwe-ya
aturuwo kwa ime nwa-nwoke n'agadi-
ya: nka bu kwa ọnwa nke-isi ya, bú onye
anākpọ nwayi-àgà. 37 N'ihi na ọ digh
okwu ọ bula si Chineke n'ọnu puta nke
nāgagh-adi irè. 38 Meri we si, Le,
abum orù-nwayi nke Onye-nwe-ayi; ya
dirim ka okwu-gi si di. Mọ-ozi ahu we
pua n'ebe ọ nọ.

39 Ma Meri biliri na mḅe ahu, ga elu-
ala ọsọsọ, bà n'otù obodo nke Juda;
40 we ba n'ulo Zakaraias, kele kwa
Elizabet. 41 Ọ we rue, mḅe Elizabet
nuru ekele Meri, nwa-ya wuliri n'afọ-ya;
Elizabet we juputa na Mọ Nsọ; 42 ọ
we welie olu-ya tisie nkpu ike, si, Gi
onwe-gi bu onye agọziri agọzi n'etiti
ndinyom, ọ bu kwa onye agọziri agọzi
ka nkpuru nke afọ-gi di. 43 Ọle ebe
ka nka si kwa rum, na nne Onye-nwem
gābiakutem? 44 N'ihi na le, mḅe olu
ekele-gi ruru na ntim, nwam wuliri
n'afọm n'obi-utọ. 45 Ngọzi nādi-kwa-
ra nwayi ahu nke kwere na ihe ndia
gēmezu, bú nke agwaworo ya site n'ọnu
Onye-nwe-ayi. 46 Meri we si,

Nkpuru-obim nēme ka Onye-nwe-ayi
di uku,
47 Ọ nātọ kwa mọm utọ nke-uku na
Chineke, bú Onye-nzọputam.
48 N'ihi na Ọ lere ọnọdu di ala nke orù-
Ya nwayi anya:
N'ihi na le, site n'uḅu a ọḅọ nile
gākpọm onye ngọzi diri.
49 N'ihi na Onye di ike emewom ihe
uku di iche iche;
Aha-Ya di kwa nsọ.
50 Ebere-Ya di-kwa-ra ndi nātu egwu
Ya
Rue ọḅọ na ọḅọ.
51 Ọ werewo ogwe-aka-Ya gosi ike;
Ọ chusawo ndi-npako n'èchìchè nke
obi-ha.
52 Ọ wedawo ndi di ike pua n'oche-eze-
ha,
Weli kwa elu ndi ọnọdu-ha di ala.
53 Ọ werewo ezi ihe nile nyeju ndi agu
nāgu afọ;
Zipu kwa ndi-ọgaranya n'aka efu.
54 Ọ yeworo Israel nwa-Ya aka,
Ka Ọ we cheta ebere
55 (Dika Ọ gwara nna-ayi-hà)
N'ebe Abraham na nkpuru-ya nọ
rue mḅe ebigh-ebi.

56 Meri we nọyere ya ihe dika ọnwa
atọ, we laghachi n'ulo-ya.

57 Ma oge Elizabet zuru ka ọ gāmuta
nwa; ọ we mua nwa-nwoke. 58 Ndi-
aḅa:a-obi-ya na ndi-ikwu-ya we nu na
Onye-nwe-ayi mere ka ebere-Ya di uku
n'ebe ọ nọ; ha we so ya ńuri ọńu. 59 Ọ
we rue n'ubọchi nke-asatọ, na ha biara
ibi nwatakiri ahu úgwù; ha we kpọbá ya
Zakaraias, n'aha nna-ya. 60 Nne-ya we
za, si, É-è; kama agākpọ ya Jọn. 61 Ha
we si ya, Ọ digh onye ọ bula n'etiti ndi-
ikwu-gi nke anākpọ aha nka. 62 Ha we
fere nna-ya aka, ihe ọ chọrọ ka akpọ ya.
63 Ọ we riọ ha ka ha nye ya ihe eji ede
akwukwọ, ọ we de, si, Aha-ya bu Jọn. Ọ
we ju ha nile anya. 64 Ngwa ngwa ọnu-
ya we saghe, ire-ya tọpu kwa, ọ we nēkwu
okwu, nāgọzi Chineke. 65 Ndi nile bi
ha buruburu we tua egwu: ewe kwusa
okwu ndia nile n'elu-ala Judia dum.
66 Ndi nile nke nuru ha we debe ha
n'obi-ha, si, Àha madu gini kwa ka
nwatakiri a gābu? N'ihi na aka Onye-
nwe-ayi diyere ya.

67 Nna-ya Zakaraias we juputa na Mọ
Nsọ, ọ we bu amuma, si,
68 Onye agọziri agọzi ka Ọ bu, bú
Onye-nwe-ayi, Chineke nke
Israel;
N'ihi na Ọ letawo ndi-Ya, lu-kwa-ra
ha ọlu nḅaputa,
69 Ọ weliwo-kwa-ra ayi mpi nke
nzọputa
N'ulo onye nējere Ya ozi, bú Devid
70 (Dika O kwuru site n'ọnu ndi-
amuma-Ya di nsọ site n'oge mbu),
71 Nzọputa n'aka ndi-iro-ayi, na n'aka
ndi nile nākpọ ayi asì;
72 Imere nna-ayi-hà ebere,
Na icheta ọḅuḅa-ndu nsọ Ya;
73 Iyi Ọ ńuru Abraham nna-ayi,
74 Ikweye ayi, ebe adọputaworo ayi
n'aka ndi-iro-ayi,
Ka ayi nēkpere Ya nātugh egwu,
75 N'obi ọcha na ezi omume n'iru Ya
ubọchi-ayi nile.

76 Ọzọ kwa, gi onwe-gi, nwatakiri,
agākpọ gi onye-amuma nke Onye
kachasi ihe nile elu:
N'ihi na i gāga n'iru Onye-nwe-ayi
idozi uzọ-Ya nile;
77 Ime ndi nke Ya ka ha mara nzọputa
Nime nḅaghara nmehie nile ha,
78 N'ihi obi ebere nke Chineke-ayi,
Nke ọwuwa-anyanwu nke sitere n'elu
gēleta ayi nime ya,
79 Imukwasi ndi nọ n'ọchichiri na
onyinyo ọnwu ihè;
Iduzi ukwu-ayi ba n'uzọ udo.

80 Nwatakiri ahu we nētó, nēsi kwa
ike na mọ-ya, ọ we nọ n'ọhia rue ubọchi
ewere ya gosi Israel.

2 1 Ma o rue na mḅe ahu, iwu si n'ebe
Sisa Ọgustọs nọ puta na agēde aha
madu nile bi n'elu-uwa dum madu bi
n'akwukwọ. 2 Nka bu odide-aha mbu
edere mḅe Kwiriniọs bu onye nāchi
Siria. 3 Madu nile we ga ka ede aha-ha
n'akwukwọ, onye ọ bula ọ ga obodo nke
aka ya. 4 Josef we si kwa na Galili, site
n'obodo Nazaret, rigo na Judia, ba
n'obodo Devid nke anākpọ Betlehem,
n'ihi na o si n'ulo na eriri Devid puta;
5 ka ọ we me ka ede aha ya na Meri
n'akwukwọ, bú nwayi ekwere na ọ gālu,
onye di kwa ime. 6 Ọ we rue, mḅe ha
nọ n'ebe ahu, ubọchi-ya zuru ka ọ
gāmuta nwa. 7 Ọ we muta Nwa-
nwoke mbu ya; ọ we ke Ya n'ákwà
ọkikè, nyibe Ya n'ihe anētiye nri anu-
ulo, n'ihi na uzọ adigh nye ha n'ulo
ndi-ije.

8 Ndi-ọzùzù-aturu di n'otù ala ahu
nānọ n'ọhia, nēche kwa igwè aturu-ha
n'abali. 9 Mọ-ozi nke Onye-nwe-ayi we
guzo ha nso, ebube nke Onye-nwe-ayi
muba-kwa-ra ha buruburu: ha we tua
egwu nke-uku. 10 Mọ-ozi ahu we si ha,
Unu atula egwu; n'ihi na le, anamezì
unu ozi ọma nke okè ọnù nke gādiri ndi
Israel nile: 11 n'ihi na ta n'obodo
Devid ka amuru nye unu Onye-nzọputa,
Nke.bu Kraist Onye-nwe-ayi. 12 Nka
gābu-kwa-ra unu ihe-iriba-ama-Ya;
Unu gāhu Nwa ọhu ekere n'ákwà ọkikè,
nēdina kwa n'ihe anētiye nri anu-ulo.
13 Na mberede igwè usu ndi-mọ-ozi nke
elu-igwe we nọyere mọ-ozi ahu, nēto
Chineke, si,
14 Otuto diri Chineke n'ebe kachasi ihe
nile elu,
Udo di kwa n'elu uwa n'etiti madu
ndi ihe-ha di Ya ezi nma.

15 Ọ we rue, mḅe ndi-mọ-ozi puru
n'ebe ha nọ la n'elu-igwe, ndi-ọzùzù-
aturu we sirita onwe-ha, Ka ayi je rue
Betlehem ubu a, hu ihe a ekwuru nke
emeworo, nke Onye-nwe-ayi mere ka ayi
mara. 16 Ha we were ọsọ bia, hu
Meri na Josef, na Nwa ọhu ahu ka O
dinara n'ihe ahu anētiye nri anu-ulo.
17 Ma mḅe ha huru ya, ha me ka amara
okwu agwara ha-ri bayere Nwatakiri ahu.
18 Okwu ndi-ọzùzù-aturu gwara ha we
ju ndi nile nuru ha anya. 19 Ma Meri
debere ihe ndia nile ekwuru, nātughari
ha n'obi-ya. 20 Ndi-ọzùzù-aturu we
laghachi, nēnye Chineke otuto, nēto kwa
Ya n'ihi ihe nile ha nuru na nke ha huru,
dika agwara ha.

21 Mḅe ubọchi asatọ zuru ibì Ya
úgwù, ewe kpọ aha-Ya Jisus, nke mọ-ozi
kpọrọ ya mḅe akātugh ime Ya.

22 Mḅe ubọchi nile nke ime ha ka ha
di ọcha dika iwu nke Moses si di zuru,
ha we kuru Ya rigoro Jerusalem, iche
Ya n'iru Onye-nwe-ayi 23 (dika
edeworo ya n'iwu Onye-nwe-ayi, Nwa
mbu ọ bula nke bu oke nke gughere
àkpà-nwa, agākpọ ya ihe nsọ nye Onye-
nwe-ayi), 24 na inye ihe-ichu-aja dika
okwu ekwuworo n'iwu Onye-nwe-ayi
si di, Nduru abua, ma-ọbu umu-
kpalakwukwu abua. 25 Ma le, otù
nwoke nọ na Jerusalem, onye aha-ya bu
Simeon; nwoke a bu kwa onye ezi
omume na onye nātu egwu Chineke,
nēche nkasi-obi nke Israel: Mọ Nsọ di
kwa n'aru ya. 26 Mọ Nsọ duru ya-ri
ọdu, na ọ gagh-ahu ọnwu, rue mḅe ọ
gāhu Kraist nke Onye-nwe-ayi. 27 Ọ
we bia na Mọ ahu nime ulo uku Chineke:
mḅe ndi muru Ya kubatara Nwatakiri
ahu, bú Jisus, ka ha we mere Ya dika
omume iwu Chineke si di, 28 ya onwe-
ya we nara Ya nke-ọma, kuru Ya n'aka-
ya, gọzi kwa Chineke, si,
29 Onye-nwem, ubu a ka I nārapu orù-
Gi ka ọ la
N'udo, dika okwu-Gi si di;
30 N'ihi na anyam ahuwo nzọputa-Gi,
31 Nke I doziri n'iru ndi nile;
32 Ihè agēkpughere mba nile ọzọ,
Na ebube ndi-Gi, bú Israel.
33 Ihe ekwuru bayere Ya we nēju kwa
nna-Ya na nne-Ya anya; 34 Simeon we

gọzie ha, si kwa Meri nne-Ya, Le, edowo Nwa nka ka Ọ buru ọdida na nbili nke ọtutu madu n'Israel; ka Ọ buru kwa ihe-iriba-ama anẽkwu okwu megide; 35 ma mma-agha gāduwa kwa nkpuru-obi gi onwe-gi; ka ewe kpughe èchìchè nke si n'ọtutu obi puta. 36 Otù onye anākpọ Ana di kwa, bú onye-amuma-nwayi, nwa-nwayi Fanuel, nke si n'ebo Asha puta (nwayi a aghọwo ezi agadi, ebe ya na di-ya biri arọ asa site na nwa-abọghọ-ya, 37 ọ we nọdu n'ọnọdu nwayi di-ya nwuru rue ọgu arọ anọ na anọ), onye nāpugh n'ulo Chineke, ma ọ were obubu-ọnu na aririọ nẽkpere Chineke abali na ehihie. 38 Ọ we bia rue ebe ahu n'otù oge hour ahu, we kele Chineke, gwa kwa ndi nile nẽche nḅaputa nke Jerusalem okwu bayere Ya. 39 Mḅe ha mezuru ihe nile nke di ka iwu Onye-nwe-ayi si di, ha we laghachi na Galili, rue obodo nke aka ha, bú Nazaret.

40 Nwatakiri ahu we nẽtó, nẽsi kwa ike, nẽjuputa n'amam-ihe: amara Chineke di kwa n'aru Ya.

41 Ndi muru Ya nẽje Jerusalem kwa-arọ n'ememe ngabiga. 42 Mḅe Ọ ḅara arọ iri na abua, ha we rigo dika omume nke ememe ahu si di; 43 mḅe ha nọzuru ubọchi nile, mḅe ha nālaghachi, Nwa-okoro ahu, bú Jisus, we nọdu n'azu na Jerusalem; ndi muru Ya amagh kwa ya; 44 ma ebe ha chère na Ọ di n'usu-ha, ha jere ije otù ubọchi; ha nāchọ kwa Ya n'etiti ndi-ikwu-ha na ndi ha mara: 45 mḅe ha nāchọtagh Ya, ha we laghachi na Jerusalem, nāchọ Ya. 46 Ọ we rue, mḅe ubọchi atọ gasiri, ha hu Ya n'ulo Chineke, ka Ọ nọduru n'etiti ndi-ozizí, nānu okwu-ha, nāju kwa ha ajuju: 47 ibobo nghọta-Ya na ọziza nile Ya we nwua ndi nile nuru okwu-Ya n'aru. 48 Mḅe ha huru Ya, ibobo we nwua ha n'aru: nne-Ya we si Ya, Nwam, Gini mere I meso ayi otú a? le, nna-Gi na mu onwem nāchọ Gi n'obi ufu. 49 Ọ we si ha, Gini mere unu nāchọm? ùnu amatagh na aghaghm idi n'ihe nke Nnam? 50 Ma ha onwe-ha aghọtagh okwu Ọ gwara ha. 51 Ọ we so ha rida, bia rue Nazaret; Ọ we nọdu n'okpuru ha: nne-Ya we nẽdebe ihe nile ekwuru n'obi-ya.

52 Jisus we nāga n'iru n'amam-ihe na ogologo, nāga kwa n'amara n'ebe Chineke na madu nọ.

3 1 Ma n'arọ nke-iri-na-ise n'ọchichi nke Taibiriọs Sisa, mḅe Pọntiọs Pailat bu onye nāchi Judia, mḅe Herod bu kwa tetrarch nke Galili, mḅe nwa-nne-ya Filip bu kwa tetrarch nke ala Ituria na Trakonaitis, mḅe Lisanias bu kwa tetrarch nke Abiiini, 2 mḅe Anas na Kaiafas bu ndi-isi-nchu-aja, okwu Chineke biakutere Jọn nwa Zakaraias n'ọhia. 3 Ọ we bia n'ala nile di Jọdan buruburu, nẽkwusa baptism nke nchèghari ka ewe ḅaghara nmehie; 4 dika edeworo ya n'akwukwọ okwu Aisaia onye-amuma, si,

Olu otù onye nẽti nkpu n'ọhia, si,
Dozienu uzọ Onye-nwe-ayi,
Menu okporo-uzọ-Ya ka ha guzozie.
5 Agẽkpoju ndagwurugwu ọ bula,
Agẽme kwa ka ugwu ọ bula na ugwu ntà ọ bula di ala;
Ebe di nḅagọ gāghọ kwa ebe guzoziri eguzozi,
Ebe nile di nkputankpu gābu kwa uzọ di lari;
6 Madu nile gāhu kwa nzọputa Chineke.

7 Ya mere ọ si ìgwè madu ahu ndi puru ka ọ me ha baptism, Unu umu nke aju-ala, ònye gosiri unu ka unu ḅanari iwe gaje ibia? 8 Ya mere mianu nkpuru kwesiri nchèghari-unu, unu amalite-kwa-la ikwu nime onwe-unu, si, Ayi nwere Abraham na nna: n'ihi na asim unu, na Chineke puru ime ka umu tolitere Abraham site na nkume ndia. 9 Ma ọbuná uḅu a anātukwasi kwa anyu-ike na nkpọrọgwu osisi nile; ya mere anẽḅutu osisi ọ bula nke nāmigh nkpuru ọma, tubà kwa ya nime ọku. 10 Ìgwè madu ahu we jua ya, si, Ọ bu kwa gini kwesiri ka ayi me? 11 Ọ we za, si ha, Onye nwere uwe-ime abua, ya me onye nẽnwegh ka ọ keta; onye nwe-kwa-ra nri, ya me otú ahu. 12 Ndi-ọna-utu bia-kwa-ra ka eme ha baptism, ha we si ya, Onye-ozizí, gini kwesiri ka ayi me? 13 Ọ si ha, Unu apunarala madu kari ihe akaworo unu. 14 Ndi-agha nẽje ozi ju-kwa-ra ya, si, Ayi onwe-ayi kwa, gini kwesiri ka ayi me? Ọ si ha, Unu ejidela onye ọ bula aka ike, ebe-kwa-la onye ọ bula cbubo

ugha; ka afọ ju kwa unu n'ego-ọlu-unu.

15 Mḅe ndi-Ju nọ nēle anya, mḅe madu nile nātughari kwa n'obi-ha ihe bayere Jọn, ma elegh anya ya onwe-ya bu Kraist ahu, 16 Jọn zara, si ha nile, Mu onwem nēji miri me unu baptism n'ezie; ma Onye kam ike nābia, Onye m'nērugh itọpu eriri akpukpọ-ukwu-Ya: Onye ahu gēji Mọ Nsọ na ọku me unu baptism: 17 Onye ihe-ifucha-ọka-Ya di n'aka-Ya, ifuchapu ebe-nzọcha-ọka-Ya nke-ọma, na ikpokọta ọka-Ya n'ọba-Ya; ma O gēji ọku anāpugh imenyu emenyu rechapu iḅoḅo.

18 Ya mere o ji ọtutu idu-ọdu di iche iche zi ndi-Ju ozi ọma; 19 ma Herod, bú tetrarch, ebe Jọn turu ya nmehie-ya n'anya, bú ihe bayere Herodias nwunye nwa-nna-ya, na ihe bayere ajọ ihe nile Herod mere, 20 ọ tukwasi-kwa-ra nka n'elu ihe nile, na ọ mechibidoro Jọn n'ulo-nkpọrọ.

21 Ma mḅe emere ndi-Ju nile baptism, o rue, mḅe emesi-kwa-ra Jisus baptism, mḅe Ọ nēkpe kwa ekpere, na emeghere elu-igwe, 22 Mọ Nsọ we fedakwasi Ya n'oyiyi aru, dika nduru, olu we site n'elu-igwe, si, Gi onwe-gi bu Ọkparam M'huru n'anya; ihe-Gi dim ezi nma.

23 Ma Jisus onwe-ya, mḅe Ọ malitere izí ihe, Ọ ḅara ihe dika orú arọ na iri, buru Nwa Josef (dika echère), nwa Hili, 24 nwa Matat, nwa Livai, nwa Melkai, nwa Janai, nwa Josef, 25 nwa Matataias, nwa Emos, nwa Nehum, nwa Esli, nwa Nagai, 26 nwa Meat, nwa Matataias, nwa Semein, nwa Josek, nwa Joda, 27 nwa Joanan, nwa Risa, nwa Zerubabel, nwa Shealtiel, nwa Nirai, 28 nwa Melkai, nwa Adai, nwa Kosam, nwa Elmadam, nwa Ia, 29 nwa Jisus, nwa Elieza, nwa Jorim, nwa Matat, nwa Livai, 30 nwa Simeon, nwa Judas, nwa Josef, nwa Jonam, nwa Elaiakim, 31 nwa Melea, nwa Mena, nwa Matata, nwa Netan, nwa Devid, 32 nwa Jesi, nwa Obed, nwa Boaz, nwa Salmon, nwa Nahshon, 33 nwa Aminadab, nwa Admin, nwa Anai, nwa Hezron, nwa Perez, nwa Juda, 34 nwa Jekob, nwa Aisak, nwa Abraham, nwa Tira, nwa Nehoa, 35 nwa Serug, nwa Reu, nwa Peleg, nwa Iba, nwa Shela, 36 nwa Kainan, nwa Afaksad, nwa Shem, nwa Noa, nwa Lemek, 37 nwa Metusela, nwa Inok, nwa Jered, nwa Mahalaleel, nwa Kenan, 38 nwa Enos, nwa Set, nwa Adam, nwa Chineke.

4 1 Ma ebe Jisus juputara na Mọ Nsọ, O si na Jọdan laghachi, Mọ ahu we duru Ya nāgaghari n'ọhia, 2 ekwensu nānwa kwa Ya ọgu ubọchi abua. O righ kwa ihe ọ bula n'ubọchi ahu: mḅe ha zuru, agu we gua Ya. 3 Ekwensu we si Ya, Ọ buru na I bu Ọkpara Chineke, gwa nkume a ka ọ ghọ oḅe achicha. 4 Jisus we za ya, si, Edewo ya n'akwukwọ nsọ, si, Ọ bugh nání achicha ka madu gēji di ndu. 5 Ọ we duru Ya rigo, we gosi Ya ala-eze nile nke elu-uwa dum madu bi na nkpirikpi oge. 6 Ekwensu we si Ya, Gi ka m'gēnye ike a nile, na ebube-ha: n'ihi na ararawo ya nye n'akam; onye ọ bula m'chọ-kwa-ra inye ya m'nye ya. 7 Ya mere ọ buru na Gi onwe-gi gākpọ isi ala n'irum, ihe a nile gābu nke Gi. 8 Jisus we za, si ya, Edewo ya n'akwukwọ nsọ, si, Onye-nwe-ayi Chineke-gi ka i gākpọ isi ala nye, ọ bu kwa nání Ya ka i gēkpere. 9 Ọ we duru Ya ga Jerusalem, guzo Ya n'elu akuku ulo uku Chineke, si Ya, Ọ buru na I bu Ọkpara Chineke, si n'ebe a tuda Onwe-gi n'ala: 10 n'ihi na edewo ya n'akwukwọ nsọ, si,

Ndi-mọ-ozi-Ya ka Ọ gēnye iwu bayere gi, iche gi:

11 Ọzọ,

Ọ bu kwa n'elu aka-ha ka ha gēburu gi,
Ka i ghara ikpọbi ukwu-gi na nkume ma elegh anya.

12 Jisus we za, si ya, Ekwuwo, si, Anwala Onye-nwe-ayi Chineke-gi.

13 Mḅe ekwensu nwasiri ọnwunwa nile, ọ we si n'ebe Ọ nọ pua rue mḅe ọzọ.

14 Jisus we laghachi na Galili n'ike Mọ Nsọ: ùdé-Ya we pua jesa n'ala dum di buruburu. 15 Ya onwe-ya we nēzí ihe n'ulo-nzukọ nile ha, madu nile nēnye kwa Ya otuto.

16 Ọ we bia rue Nazaret, ebe azuputara Ya-ri, Ọ we ba n'ulo-nzukọ-ha n'ubọchi-izu-ike, dika Ọ nēme mḅe dum, Ọ we bilie igu akwukwọ. 17 Ewe nye Ya akwukwọ Aisaia onye-amuma n'aka. Ọ we meghe akwukwọ ahu, chọta ebe edeworo ya, si,

18 Mọ nke Onye-nwe-ayi di n'arum,
N'ihi na Ọ terem manu izi ndi-ọbeye
ozi ọma:
O ziteworom ikwusa ọrira gwa ndi
adọtara n'agha,
Na ikwusa ihu-uzọ gwa ndi-ìsi,
Izipu ndi etihiaworo aru ka ha la,
19 Ikwusa arọ mbe Onye-nwe-ayi
nānara madu nke-ọma.
20 Ọ we kpuchie akwukwọ ahu, were
ya nyeghachi onye nējere ha ozi, we
nọdu ala: ndi nile nọ n'ulo-nzukọ ahu
we nēlegide Ya anya. 21 Ọ we malite
isi ha, Ta ka emezuworo ihe a edeworo
n'akwukwọ nsọ na nti-unu. 22 Ha nile
we buru ndi-àmà-Ya, okwu nile nke
amara nke si n'ọnu-Ya puta nēju kwa ha
nile anya: ha we si, Onye a, Ọ bugh Nwa
Josef? 23 Ọ we si ha, N'ezie unu
gāturum ilu a, Dibia, me ka aru Gi onwe-
gi di ike: ka ihe ayi nuru na emere ha na
Kapanaum ra, me kwa otú a n'ebe a
n'obodo nke aka Gi. 24 Ọ we si, N'ezie
asim unu, Ọ digh onye-amuma ọ bula
nke anara nke-ọma n'obodo nke aka ya.
25 Ma n'ezie ka M'nāsi unu, Ọtutu
ndinyom di-ha nwuru di n'ala Israel
n'ubọchi Elaija, mbe emechiri elu-igwe
arọ atọ na ọnwa isi, mbe oké unwu dara
n'ala ahu nile; 26 ma ọ digh onye ọ
bula nime ha ka ezigara Elaija, kama
nání Zarefat, n'ala Saidon, jekuru nwayi
di-ya nwuru. 27 Ọtutu ndi-ekpenta di
kwa n'Israel na mbe Elaisha onye-
amuma; ma ọ digh onye ọ bula nime ha
emere ka ọ di ọcha, kama nání Neaman
onye Siria. 28 Ọnuma we juputa ha
nile n'ulo-nzukọ ahu, mbe ha nuru okwu
ndia; 29 ha we bilie, chupu Ya n'obodo
ahu, duru Ya ga rue mpempe ugwu nke
ewuru obodo-ha n'elu ya, ka ha we
kwada Ya n'ala. 30 Ma Ya onwe-ya
gabigara n'etiti ha la.

31 Ọ we ridata na Kapanaum, otù
obodo nke Galili, Ọ we nēzí ha ihe
n'ubọchi-izu-ike: 32 ibobo ozizí-Ya
we nwua ha n'aru; n'ihi na okwu-Ya di
n'ike. 33 Otù nwoke nọ kwa n'ulo-
nzukọ-ha, nke nwere mọ nke mọ ọjọ
nādigh ọcha; ọ we were oké olu tisie
nkpu ike, si, 34 Rapu! ginl ka ayi na Gi
nwekọrọ, Jisus Onye Nazaret? Ì biara
ìla ayi n'iyi? amataram I, Onye Ì bu,
Onye Nsọ ahu nke Chineke. 35 Jisus
we bara ya nba, si, Kpuchie ọnu-gi, si
kwa nime ya puta. Mbe mọ ọjọ ahu
tudasiri ya n'ala n'etiti ha, ọ we si nime
ya puta, nēmerugh ya aru. 36 Ibobo
we nwua ha nile n'aru, ha we kwurita
n'etiti onwe-ha, si, Gini bu okwu a? n'ihi
na O ji ichi-isi na ike nye ndi-mọ nādigh
ọcha iwu, ha we puta. 37 Ụzù-Ya we
tua gazue n'ebe nile nke ala di obodo ahu
burùburu.

38 Ọ we si n'ulo-nzukọ ahu bilie, ba
n'ulo Saimon. Ma oké aru-ọku jisiri
nne nwunye Saimon ike; ha we kpere
Ya ekpere bayere ya. 39 Ọ we guzo
n'akuku ya, bara aru-ọku ahu nba; aru-
ọku ahu we rapu ya: ngwa ngwa ọ
we bilie nēje-kwa-ra ha ozi.

40 Ma mbe anyanwu nāda, ndi nile,
ka ha ra, bú ndi nwere madu aru nādigh
nma n'ọria di iche iche, kuru ha biakute
Ya; Ọ we bikwasi ha nile n'otù n'otù
aka-Ya abua, me kwa ka aru di ha ike.
41 Ndi-mọ ọjọ puta-kwa-ra n'ọtutu
madu, nēti nkpu, si, Gi onwe-gi bu
Ọkpara Chineke. Ma Ọ nābara ha nba,
Ọ kwegh kwa ka ha kwue okwu, n'ihi na
ha matara na Ya bu Kraist.

42 Ma mbe chi bọrọ, Ọ pua ga n'ebe
bu ọhia: igwè madu nile we nāchọ Ya,
we biakute Ya, malite kwa ibọchi Ya, ka
Ọ ghara isi na nke ha ga ebe ọzọ. 43 Ma
Ọ siri ha, Aghaghm izi kwa obodo nile
ọzọ ozi ọma ala-eze Chineke: n'ihi na
eziterem ime nka.

44 O nēkwusa kwa okwu Chineke
n'ulo-nzukọ nile nke Galili.

5 1 Ma o rue, mbe igwè madu
nādagide Ya nānu kwa okwu
Chineke, na Ya onwe-ya nēguzo n'usọ
ọdọ-miri Genesaret; 2 Ọ we hu ubọ
abua kà ha guzoro n'usọ ọdọ-miri ahu:
ma ndi-ọkù esiwori nime ha pua, ha
nāsa kwa ihe ha ji ebu azù. 3 Ọ we ba
n'otù nime ubọ abua ahu, nke bu nke
Saimon, we kpere ya ka o si n'ala nupu
nke-ntà. Ọ we nọdu, si n'ubọ nēzí igwè
madu nile ihe. 4 Ma mbe O kwubiri
okwu, Ọ si Saimon, Nupu n'obu-miri,
wuyenu ihe unu ji ebu azù ka unu bue
azù. 5 Saimon we za, si, Nna-ayi, ayi
dọburu onwe-ayi n'ọlu ogologo abali a
dum, ma ayi ebutagh ihe ọ bula: ma
n'okwu-Gi m'gāwuye ihe eji ebu azù.
6 Mbe ha mesiri nka, ha we nwuta oké
igwè azù; ihe-ha eji ebu azù we nādọka;
7 ha we fere ndi-nketa-ibe-ha aka, bú

ndi nọ n'ụbọ-ha ọzọ, ka ha bia yere ha aka. Ha we bia, ḅujue ụbọ abua ahu, ya mere ha malitere imikpu. 8 Ma mḅe Saimon Pita huru ya, ọ we da n'ala n'ikperè Jisus, si, Si n'ebe m'nọ pua; n'ihi na abum onye-nmehie, Onye-nwe-ayi. 9 N'ihi na ibobo obuḅu azù ha ḅuru nwuru ya na ndi nile ya na ha nọ n'aru; 10 otú ahu ka ibobo nwu-kwa-ra Jemes na Jọn, umu Zebedi, n'aru, ndi ha na Saimon bu ndi-nnwekọ. Jisus we si Saimon, Atula egwu; site n'ubu a i ganānwuta madu na ndu. 11 Mḅe ha tiyere ubọ-ha n'ala, ha we rapu ihe nile, so Ya.

12 O rue, mḅe Ọ nọ n'otù nime obodo ahu, le, otù nwoke nke ekpenta juputara n'aru: ma mḅe ọ huru Jisus o da kpuchie iru-ya n'ala, riọ Ya, si, Onye-nwe-ayi, ọ buru na I nāchọ, I puru ime ka m'di ọcha. 13 Ọ we setipu aka-Ya, metu ya, si, Anamachọ; ka eme ka i di ọcha. Ngwa ngwa ekpenta ahu we rapu ya. 14 Ya onwe-ya we nye ya iwu ka ọ ghara igwa onye ọ bula: Ọ si kwa ya, Kama laba, were onwe-gi gosi onye-nchu-aja, che kwa n'iru Chineke ihe bayere ime gi ka i di ọcha, dika Moses nyere n'iwu, ka ọ buru ha àmà. 15 Ma okwu bayere Ya fesakariri nke-uku: oké ìgwè madu we nāḅakọ inu okwu-Ya, ka ewe me kwa aru-ha nke nādigh nma ka ọ di ike. 16 Ma Ya onwe-ya nēwezuga Onwe-ya n'ebe bu ọnia, nēkpe kwa ekpere.

17 O rue n'otù nime ubọchi ahu, na Ya onwe-ya nēzi ihe; ndi-Farisi na ndi-ozizí iwu Moses nānọ kwa Ya nso, ndi siri n'oodo ntà nile nke Galili na Judia na Jerusalem puta: ike nke Onye-nwe-ayi diye-kwa-ra Ya ime ka aru di madu ike. 18 Ma le, ndikom butere otù nwoke akuku-aru-ya nwuru anwu n'elu ihe-ndina: ha we nāchọ uzọ ibubata ya, na itọḅọ ya n'iru Ya. 19 Ebe ha nāhugh uzọ ha gēsi bubata ya n'ihi ìgwè madu ahu, ha we rigo n'elu ulo, we si n'okpukpu ulo buda ya na ute-ya n'etiti n'iru Jisus. 20 Mḅe Ọ huru okwukwe-ha, Ọ si, Nwoke, aḅagharawo gi nmehie-gi nile. 21 Ndi-ode-akwukwọ na ndi-Farisi we maiite itule n'obi-ha, si, Ònye bu Nwoke a Nke nēkwu okwu nkwulu? Ònye puru iḅaghara nmehie, ma-ọbugh nāni Chineke? 22 Ma ebe Jisus mazuru ihe ha nātule n'obi-ha, Ọ za, si ha, Gini mere unu nātule ihe n'obi-unu? 23 Òle nke ka nfé, isi, Aḅagharawo gi nmehie-gi nile; ma-ọbu isi, Bilie, jeghari kwa? 24 Ma ka unu we mata na Nwa nke madu nwere ike n'elu uwa iḅaghara nmehie (Ọ si onye ahu ukwu-ya nwuru anwu), M'si gi, Bilie, chiri ute-gi, ga ulo-gi. 25 Ngwa ngwa ọ we bilie n'iru ha, chiri ihe o ji dina, je ulo-ya, nēto Chineke. 26 Ibobo we nwua ha nile n'aru, ha we to Chineke; egwu juputa-kwa-ra n'obi, ha si, Ayi ahuwo ihe-ebube ta.

27 Mḅe ihe ndia gasiri Ọ pua, hu onye-ọna-utu, nke anākpọ aha-ya Livai, ka ọ nọduru n'ulo-ùtù, Ọ si ya, Som. 28 Ọ we rapu ihe nile, bilie, so Ya. 29 Livai we siere Ya nri uku n'ulo-ya iji nara Ya nke-ọma: oké ìgwè ndi-ọna-utu na ndi ọzọ di kwa ndi soro ha nọdu na nri. 30 Ndi-Farisi na ndi-ode-akwukwọ-ha we tamube imegide ndi nēso uzọ-Ya, si, N'ihi gini ka unu nēso ndi-ọna-utu na ndi-nmehie ndia nēri ihe? 31 Jisus we za, si ha, Nkpà dibia akpagh ndi aru di nma; kama ọ nākpa ndi aru nādigh nma. 32 Abiaghm ikpọ ndi ezi omume kama ọ bu ndi-nmehie ka ha chègharia. 33 Ha we si Ya, Ndi nēso uzọ Jọn nēbu ọnu ọtutu mḅe, nāriọ kwa aririọ; otú ahu ka ndi nēso uzọ ndi-Farisi nēme kwa; ma ndi nke Gi nēri nāñu kwa. 34 Ma Jisus siri ha, Ò gābu na unu puru ime ka umu-ndikom nke ulo anālu nwunye ọhu bue ọnu, mḅe ha na Onye nālu nwunye ọhu nānọ? 35 Ma ubọchi gābia; mḅe agānapu kwa ha Onye nālu nwunye ọhu, mḅe ahu ka ha gēbu ọnu n'ubọchi ahu. 36 Ọ we tu-kwa-ra ha ilu, si, Ọ digh onye ọ bula nādọkapu iberibe ákwà ọḅuḅa n'uwe ọhu tukwasi ya n'uwe ochie; eme otú a, ọ gādọka nke-ọhu, ọzọ kwa, iberibe ákwà ọḅuḅa si n'uwe ọhu ahu puta agagh-adabà na nke-ochie. 37 Ọ digh kwa onye ọ bula nāḅaye manya-vine ọhu na karama-akpukpọ ochie; eme otú a, manya-vine ọhu gāḅawa karama-akpukpọ, manya onwe-ya gāwusì, karama-akpukpọ ahu gāla kwa n'iyi. 38 Ma aghagh iḅaye manya-vine ọhu na karama-akpukpọ ọhu. 39 Ọzọ kwa, ọ digh onye ọ bula, mḅe ọ ñuworo manya-

vine ochie, nāchọ nke-ọhu: n'ihi na ọ si, Nke-ochie di nma.

6 1 O rue na Ọ nāga n'etiti ubi ọka n'ubọchi-izu-ike; ndi nēso uzọ-Ya we nāghọ oko ọka, nāta, nāmazu ha n'aka-ha. 2 Ma ufọdu nime ndi-Farisi siri, Gini mere unu nēme ihe nēzigh ezi n'iwu ime n'ubọchi-izu-ike? 3 Jisus we za ha, si, Ùnu agugh ọbuna ihe a, nke Devid mere, mḅe agu guru ya, ya onwe-ya na ndi soro ya; 4 otù ọ batara n'ulo Chineke, were kwa oḅe achicha anēche n'iru Chineke rie ya, ọ we nye kwa ndi ya na ha yikọ; nke nēzigh ezi n'iwu ka erie, ma ọ bu nàni ndi-nchu-aja ka o ziri ezi? 5 Ọ we si ha, Nwa nke madu bu Onye-nwe ubọchi-izu-ike.

6 Ọ we rue n'ubọchi-izu-ike di iche, na Ọ batara n'ulo-nzukọ-ha, we nēzi ihe: otù nwoke nọ kwa n'ebe ahu, aka-nri-ya kpọnwu-kwa-ra akpọnwu. 7 Ma ndi-ode-akwukwọ na ndi-Farisi nēche Ya, ma Ọ gēme ka aru-ya di ike n'ubọchi-izu-ike; ka ha we hu ihe ha gēji bo Ya ebubo. 8 Ma Ya onwe-ya matara ihe ha nātule n'obi; Ọ we si nwoke ahu aka-ya kpọnwuru akpọnwu, Bilie, guzo n'etiti. Ọ we bilie, guzọ kwa. 9 Jisus we si ha, Anamaju unu, Ò ziri ezi n'iwu ime ezi ihe, ma-ọbu ime ihe ọjọ, n'ubọchi-izu-ike? ìzọputa ndu, ma-ọbu ila ya n'iyi? 10 Mḅe Ọ lesiri ha nile anya buruburu, Ọ we si ya, Setipu aka-gi. Ọ we me ya: ewe me ka aka-ya di ka ọ di mbu. 11 Ma ndi ahu juputara n'enwegh-uche; ha we nēkwurita n'etiti onwe-ha ihe ha gēme Jisus.

12 O rue n'ubọchi ndia, na Ọ puru rigo n'ugwu ahu ikpe ekpere; Ọ we nọgide n'ogologo abali ahu nile n'ikpe ekpere nye Chineke. 13 Mḅe chi bọrọ, Ọ kpọ ndi nēso uzọ-Ya biakute Ya: Ọ we rọputa nime ha madu iri na abua, ndi Ọ kpọ-kwa-ra aha-ha ndi-ozi; 14 Saimon, onye Ọ kpọ-kwa-ra aha-ya Pita, na Andru nwa-nne-ya, na Jemes na Jọn, na Filip na Batọlọmiu, 15 na Matiu na Tomas, na Jemes nwa Alfiọs, na Saimon onye anākpọ Zilotis, 16 na Judas nwa Jemes, na Judas Iskariot, onye ghọrọ onye rara ya nye; 17 Ọ we so ha rida, guzo n'ebe di lari, Ya na okè ìgwè ndi nēso uzọ-Ya, na okè ọtutu ndi-Ju ndi si na Judia nile na Jerusalem, na usọ okè osimiri nke Taia na Saidon, puta, ndi biara inu okwu-Ya, na ka ewe me ka aru-ha di ike n'ọria-ha nile; 18 eme-kwa-ra ka aru-ha di ike, bù ndi mọ nādigh ọcha nēsoḅu. 19 Ìgwè madu ahu nile we chọ imetu Ya aka: n'ihi na ike nēsi n'aru-Ya puta, nēme kwa ka aru di ha nile ike.

20 Ya onwe-ya we welie anya-Ya elu le ndi nēso uzọ-Ya, si, Ngọzi nādiri unu, bù ndi-oḅeye: n'ihi na ala-eze Chineke bu nke unu. 21 Ngọzi nādiri unu ndi agu nāgu uḅu a: n'ihi na afọ gēju unu. Ngọzi nādiri unu ndi nākwa ákwá uḅu a: n'ihi na unu gāchì ọchì. 22 Ngọzi nādiri unu, mḅe ọ bula madu gākpọ unu asì, mḅe ọ bula ha gēkewapu kwa unu, ta kwa unu uta, tufu kwa aha-unu dika ajọ ihe, n'ihi Nwa nke madu. 23 Nurianu ọnù n'ubọchi ahu, wuli-kwa-nu elu n'ihi ọnù: n'ihi na le, ugwọ-ọlu-unu di uku n'elu-igwe: n'ihi na otú ahu ka ndi bu nna-ha mere ndi-amuma. 24 Ma ahuhu gādiri unu ndi-ọgaranya: n'ihi na unu nēnwezu nkasi-obi-unu. 25 Ahuhu gādiri unu, ndi afọ juworo uḅu a: n'ihi na agu gāgu unu. Ahuhu gādiri unu, ndi nāchì ọchì uḅu a: n'ihi na unu gēru ùjú kwa kwa àkwà. 26 Ahuhu gādiri unu, mḅe ọ bula madu nile gēkwu okwu ọma bayere unu: n'ihi na otù ahu ka ndi bu nna-ha mere ndi-amuma ugha.

27 Ma asim unu ndi nānu okwum, Nāhunu ndi-iro-unu n'anya, nēmenu ihe ọma nye ndi nākpọ unu asì, 28 nāgọzinu ndi nābu unu ọnu, nēkpe ekpere nye ndi nākpali unu. 29 Onye ọ bula nke nēti gi aka n'otù ǹti, che-kwa-ra ya nke-ọzọ; onye nānapu kwa oké uwe-gi, eḅochila ya inara kwa uwe-ime-gi. 30 Nēnye onye ọ bula nārịọ gi; onye nānapu gi ihe-gi, arịọ-kwa-la ha n'aka-ya ọzọ. 31 Dika unu nāchọ kwa ka madu mere unu, unu onwe-unu nēme kwa ha otú ahu. 32 Ọ buru kwa na unu ahù ndi ahu n'anya, bù ndi nāhu unu n'anya, àha ekele gini diri unu? n'ihi na ọbuna ndi-nmehie nāhu ndi ahu n'anya, bù ndi nāhu ha n'anya. 33 Ọ buru kwa na unu eme ezi ihe nye ndi nēme ezi ihe nye unu, àha ekele gini diri unu? n'ihi na ọbuná ndi-nmehie nēme otù ihe ahu. 34 Ọ buru kwa na unu ewere ihe binye-ha, bú ndi unu nēle anya na unu gānata n'aka-ha, àha ekele gini diri unu? ọbuna ndi-nmehie nēwere ihe binye ndi-

nmehie, ka ha we nara kwa nke ra ka ya. 35 Ma nāhunu ndi-iro-unu n'anya, nēme-kwa-nu ezi ihe nye ha, nēbinye kwa ihe, ghara iwepu itukwasi-obi; ugwọ-ọlu-unu gādi kwa uku, unu gābu kwa umu nke Onye kachasi ihe nile elu: n'ihi na Ya onwe-ya nwere iru-ọma n'ebe ndi nēnwegh ekele na ndi bu ajọ madu nọ. 36 Nwenu obi-ebere, dika Nna-unu nwere obi-ebere. 37 Ọzọ, unu ekpela ikpé, agagh-ekpe kwa unu ikpé ma-ọli: unu ama-kwa-la ikpé, agagh-ama kwa unu ikpé ma-ọli: rapunu, agārapu kwa unu: 38 nēnyenu, agēnye kwa unu; ọtùtù ọma, nke abiadaworo ala, yọkọta, nke nējubiga kwa ókè, ka ha gēnye n'obi-unu. N'ihi na ihe unu ji tù ihe ka agēji tù-kwa-ra unu ọzọ.

39 Ọ we tu-kwa-ra ha ilu, si, Ònye-isi puru idu onye-isi? hà abua agagh-adabà n'olùlù? 40 Onye nēso ùzọ onye-ozizí adigh-aka onye-ozizi-ya: ma onye ọ bula mḅe emere ya ka o zue okè gādi ka onye-ozizi-ya. 41 Ma gini mere i ji le irighiri ahihia nke di n'anya nwa-nna-gi, ma i tugharigh uche na ntuhie nke di n'anya ike gi? 42 Ma-ọbu i si aña pu isi nwa-nna-gi, Nwa-nnam, kwe ka m'tupu righiri ahihia ahu nke di n'anya-gi, mḅe gi onwe-gi nāhugh ntuhie nke di n'anya nke gi? Onye-iru-abua, buru uzọ tupu ntuhie ahu n'anya nke gi, mḅe ahu ka i gēlegide anya itupu irighiri ahihia ahu nke di n'anya nwa-nna-gi. 43 N'ihi na ọ digh osisi ọma ọ bula nke nāmi nkpuru nābagh n'ihe; ọzọ kwa, ọ digh osisi ọ bula nābagh n'ihe nke nāmi nkpuru ọma. 44 N'ihi na amara osisi ọ bula site na nkpuru nke aka ya. N'ihi na madu adigh-ekpokọta nkpuru fig site n'ogwu, ha adigh-aghọta kwa nkpuru-vine site n'obi-ogwu. 45 Ezi madu site n'ezi àkù nke obi-ya nēweputa ezi ihe; ajọ madu site kwa n'ajọ àkù nke obi-ya nēweputa ajọ ihe: n'ihi na ọnu-ya nēkwu okwu site n'ihe nke obi nwebigara ókè.

46 Ma gini mere unu nākpọm, Onye-nwe-ayi, Onye-nwe-ayi, ma unu emegh ihe nile M'kwuru? 47 Onye ọ bula nke nābiakutem, nke nānu kwa okwum nile, nke nēme kwa ha, M'gēgosi unu onye o yiri: 48 o yiri madu nke nēwu ulo, onye gwuru gwumi kwa, we tọ ntọ-ala n'elu okè nkume: mḅe miri juru, osimiri we tikwasi ulo ahu, ma ọ nwegh ike ime ya ka ọ me nkpatu: n'ihi na ewuru ya nke-ọma. 49 Ma onye nānu, ma ọ megh ha, yiri madu nke nēwu ulo n'elu ala nēnwegh ntọ-ala; nke osimiri tikwasiri, ngwa ngwa ọ we dakasi; nbibi nke ulo ahu di kwa uku.

7 1 Mḅe O kwubiri okwu-Ya nile na nti ndi-Ju, Ọ we ba na Kapanaum.

2 Ma aru adigh orù otù ọchi-agha nāchi ọgu ndi-agha ise nma, onye di ya okè ọnu-ahia, ọ nọ n'ọnu ọnwu. 3 Mḅe ọ nuru ihe bayere Jisus, ọ we zigara Ya ndi-okenye nke ndi-Ju, nāriọ Ya ka Ọ bia zọputa orù-ya. 4 Ma mḅe ha biakutere Jisus, ha riọsie Ya ike, si, Ọ bu onye kwesiri ka I mere ya ihe a: 5 n'ihi na ọ nāhu mba-ayi n'anya, ya onwe-ya wu-kwa-ra ulo-nzukọ-ayi nye ayi. 6 Jisus we so ha ga. Ma mḅe Ọ nādigh n'ebe di anya n'ulo-ya ubụ a, ọchi-agha ahu nāchi ọgu ndi-agha ise we zigara Ya ufọdu ndi-eyi-ya, si Ya, Onye-nwe-ayi, esobula Onwe-gi: n'ihi na erughm ka I ba n'okpuru ulom: 7 n'ihi nka agughm onwem onye kwesiri ibiakute Gi: kama were okwu-ọnu kwue, agēme kwa ka aru onye nējerem ozi di ike. 8 N'ihi na mu onwem bu kwa onye edoro n'okpuru ike, nēnwe ndi-agha n'okpuru mu onwem: m'we si onye a, Ga, ọ ga; m'si kwa onye ọzọ, Bia, ọ bia; m'si kwa orùm, Me nka, ọ me ya. 9 Ma mḅe Jisus nuru ihe ndia, o juru Ya anya n'ihi ya, ọ we chigharia, si igwè madu nke nēso Ya, Asim unu, ọ digh mḅe M'huru okè okwukwe di otù a, ọbunà n'Israel. 10 Ndi ezitere we laghachi n'ulo-ya, hu ka aru di orù ahu nma.

11 O rue, mḅe nwa oge gasiri, na Ọ garuru obodo anākpọ Nain; ndi nēso uzọ-Ya we so Ya ga, ha na okè igwè madu. 12 Ma mḅe Ọ biaruru nso ọnu-uzọ-ama obodo ahu, le, anēbupu otù onye nwuru anwu, bú nwa-nwoke nke nne-ya muru nàni ya, nwayi ahu bu kwa onye di-ya nwuru: okè igwè nke ndi obodo ahu soro kwa ya. 13 Mḅe Onye-nwe-ayi huru ya, Ọ we nwe ọmiko n'aru ya, si ya, Akwala àkwà. 14 Ọ we biaru nso, metu iḅe ozu ahu aka: ndi nēbu ya we guzo. Ọ we si, Nwa-okorọbia, gi ka M'nāsi, Bilie. 15 Onye ahu nke nwuru anwu we nọlie, malite ikwu okwu. Ọ we were ya nye nne-ya. 16 Madu nile we tua egwu: ha we nye Chineke otuto,

si, Onye-amuma uku ebiliwo n'etiti ayi: ha si kwa, Chineke eletawo ndi-Ya. 17 Okwu a bayere Ya we pua gazue na Judia dum, na ala nile di ya buruburu.

18 Ndi nēso uzọ Jọn we kọrọ ya akukọ bayere ihe ndia nile. 19 Jọn we kpọ madu abua biakute ya nime ndi nēso uzọ-ya, zigara Onye-nwe-ayi, si, Gì onwe-gi bu Onye nābia, ma-ọbu na ayi nēle anya onye ọzọ? 20 Ma mḅe ndikom ahu biakutere Ya, ha si, Jọn Baptist eziwo ayi biakute Gi, si, Gì onwe-gi bu Onye nābia, ma-ọbu na ayi nēle anya onye ọzọ? 21 N'oge hour ahu Ọ mere ka aru ọtutu madu di ike site n'ọria na ajọ ọria di iche iche na ndi ajọ mọ; Ọ were kwa amara me ka ọtutu ndi-ìsì hu uzọ. 22 Ọ we za, si ha, Ganu, kọrọ Jọn ihe nile unu huru na nke unu nuru; ndi-ìsì nāhu uzọ, ndi-ngwurọ nēje ije, anēme ndi-ekpenta ka ha di ọcha, ndi nti chiri nānu ihe, anēme ndi nwuru anwu ka ha si n'ọnwu bilie, anēzi ndi-oḅeye ozi ọma. 23 Ngọzi nādi-kwa-ra onye ahu, bù onye ọ bula nke nāgagh-ama n'ọnyà n'arum.

24 Ma mḅe ndi-ozi Jọn lasiri, Ọ malitere igwa ìgwè madu nile okwu bayere Jọn, si, Ọ bu gini ka unu puru je n'ọhia ka unu kiri? àmì nke nēme nkpatu site n'ifufe? 25 Ma ọ bu gini ka unu puru ka unu hu? nwòke eyikwasiworo uwe di biali-biali? Le, ndi nēyi ezi uwe kachasi nma, ndi bi kwa n'oké oriri na oké ọṅuṅu, nọ n'ulo ndi-eze. 26 Ma ọ bu gini ka unu puru ka unu hu? ònye-amuma? E, asim unu, onye kari kwa onye-amuma nke-uku. 27 Nwoke a bu onye edeworo ihe n'akwukwọ nsọ bayere ya, si,

Le, Mu onwem nēziga onye-ozim n'iru Gi,
Onye gēmezi uzọ-Gi n'iru Gi.

28 Asim unu, N'etiti ndi ndinyom muru ọ digh onye ka Jọn uku: ma onye dikariri ntà n'ala-eze Chineke ka ya uku. 29 Mḅe ndi-Ju nile nuru Ya, ha na ndi-ọna-utu, ha we gua Chineke n'onye ezi omume, ebe ejiri baptism nke Jọn me ha baptism. 30 Ma ndi-Farisi na ndi-iwu juru n'onwe-ha ìzù Chineke, ebe ọ nēmegh ha baptism. 31 Gini kwa ka M'gēji madu nke ọḅọ a tuyere, gini kwa ka ha yiri? 32 Ha yiri umu-ntakiri ndi nānọdu n'ọma-ahia, nākpọ kwa ibe-ha òkù; ndi nāsi, Ayi ḳuru unu ọjà, ma unu etegh egwù; ayi kwara ákwà, ma unu etigh nkpu ákwà. 33 N'ihi na Jọn Baptist abiawo nērigh achicha nāṅugh kwa manya-vine; unu we si, Ọ nwere mọ ọjọ. 34 Nwa nke madu abiawo nēri ihe-oriri nāṅu kwa ihe-ọṅuṅu; unu we si, Le, onye-ori-nke-uku, na onye-oké-ọṅu-manya, eyì ndi-ọna-utu na ndi-nmehie! 35 Agu-kwa-ra amam-ihe n'onye ezi omume site n'umu-ya nile.

36 Otù onye n'etiti ndi-Farisi we kpere Ya ka O so ya rie ihe. Ọ we ba n'ulo onye-Farisi ahu, we nọdu na nri. 37 Ma le, otù nwayi nke nọ n'obodo ahu, bù onye-nmehie; mḅe ọ mara nke-ọma na Ọ nọduru na nri n'ulo onye-Farisi ahu, ọ we weta ite alabaster nke manu-otite di ya nime, 38 we guzo n'azu n'ukwu-Ya, nākwa ákwà, we malite iwere anya-miri-ya desa ukwu-Ya abua, ọ were kwa agiri-isi-ya hicha ha, ọ we sutu ukwu-Ya ọnu nke-uku, were manu-otite ahu te ha. 39 Ma mḅe onye-Farisi nke kpọrọ Ya huru ya, o kwue n'onwe-ya, si, Nwoke a, asi na Ọ bu onye-amuma, Ọ gāmara onye nwayi a bu nke nēmetu Ya aka, na aha madu ọ bu, na ọ bu onye-nmehie. 40 Jisus we za, si Ya, Saimon, enwerem okwu M'gāgwa gi. Ọ we si, Onye-ozizi, kwue. 41 Otù onye nke nēbinye madu ihe nwere madu abua ji ya ugwọ: otù onye ji ya nnù shilling na ọgu ise, ibe-ya ji kwa ya ọgu abua na iri. 42 Ebe ha nēnwegh ihe ha gēji kwughachi ya ugwọ, ọ were amara ḳaghara ha abua. Ònye kwa n'etiti ha abua gāhu kari ya n'anya? 43 Saimon we za, si, Ọ dim ka onye ọ were amara ḳaghara kari. Ọ we si ya, I kpeziri. 44 Mḅe O chigharisiri n'ebe nwayi ahu nọ, Ọ si Saimon, Ì huru nwayi a? Abataram n'ulo-gi, i nyeghm miri iji sa ukwu: ma nwayi a were anya-miri-ya desa ukwum, were kwa agiri-isi-ya hicha ha. 45 I sutughm ọnu: ma nwayi a, site na mḅe M'batara, ọ rapugh isutu ukwum ọnu nke-uku. 46 I wegh manu tem n'isi: ma nwayi a were manu-otite tem n'ukwu. 47 N'ihi nka asim i, Aḅagharaworo ya nmehie-ya, nke di ọtutu; n'ihi na ọ hurum n'anya nke-uku: ma onye aḅaghara ihe ntà, onye ahu

nāhu n'anya nke-ntà. 48 Ọ we si nwayi ahu, Aḅagharaworo gi nmehie nile gi. 49 Ndi ha na Ya nọduru na nri we malite isirita onwe-ha, Ònye bu Onye a, Nke nāḅaghara kwa nmehie? 50 Ọ we si nwayi ahu, Okwukwe-gi azọputawo gi; la n'udo.

8 1 Ọ we rue mḅe nwa oge gasiri, na Ya onwe-ya nāgaghari n'obodo na obodo ntà di iche iche, nēkwusa nēzi kwa ozi ọma ala-eze Chineke, Ya na ndi-ozi iri na abua ahu, 2 na ndinyom ufọdu ndi emereri ka aru-ha di ike site n'ichupu ndi-mọ ọjọ na igwọ nriaria, Meri nke akpọrọ Magdalini,onye mọ ọjọ asa siwori nime ya puta, 3 na Joana nwunye Kuza onye Herod tiyere ihe-ya n'aka, na Susana, na ọtutu ndi ọzọ, ndi nēweputa ihe ha nwere emezi ha.

4 Ma mḅe oké igwè madu nēzukọ, mḅe ndi si n'obodo nile nābiakute kwa Ya, Ọ we kwue okwu site n'ilu: 5 Ọgha-nkpuru puru ka ọ gha nkpuru-ya: mḅe ọ nāgha, ufọdu we da n'akuku uzọ; ewe zọkwasi ha ukwu, anu-ufe nke elu-igwe we tuturie ha. 6 Nkpuru ọzọ we da n'elu oké nkume; mḅe ha puru ome, ha we kpọnwua, n'ihi na ha enwegh ala miri. 7 Nkpuru ọzọ we da n'etiti ogwu; ogwu ahu we so ha pue, kpaḅue ha. 8 Nkpuru ọzọ we da n'ezi ala, ha we pue, we mia nkpuru ọgu ise ọgu ise. Mḅe O nēkwu okwu ndia, O tie nkpu, si, Onye nwere nti inu ihe, ya nu.

9 Ndi nēso uzọ-Ya we jua Ya ihe ilu a gābu. 10 Ọ we si, Ọ bu unu ka enyeworo imara ihe-omimi ala-eze Chineke: ma ndi fọduru ka anāgwa okwu n'ilu; ka ha ghara ihu n'ọhuhu, ghara kwa inuta n'ọnunu. 11 Ma ilu ahu bu nka: Nkpuru ahu bu okwu Chineke. 12 Ndi nọ n'akuku uzọ ahu bu ndi nuru; mḅe ahu ekwensu bia, we napu okwu ahu n'obi-ha, ka ha ghara ikwere, ewe zọputa ha. 13 Ndi nọ kwa n'oké nkume ahu bu ndi were ọṅù nara okwu ahu mḅe ọ bula ha nuru ya; ma ndia enwegh nkpọrọgwu, ndi kwere na nwa oge, ma n'oge ọnwunwa ha wezuga onwe-ha. 14 Nkpuru nke dara n'etiti ogwu ahu, ndia bu ndi nuru, ma mḅe ha nāga n'uzọ-ha nchebụ na àkù na ihe-utọ nke ndu a nākpaḅu ha, ha amigh ezi nkpuru. 15 Nkpuru nke di n'ala ọma ahu, ndia bu ndi were ezi obi di nma jisie okwu ahu ike, mḅe ha nuru ya, ha were kwa ntachi-obi mia nkpuru.

16 Ma ọ digh onye ọ bula, mḅe ọ muyere oriọna, nēkpuchi ya n'ihe, ma-ọbu dọba ya n'okpuru ihe-ndina; kama ọ nādọba ya n'elu ihe-idọba-oriọna, ka ndi nke nābà nime we hu ihè-ya. 17 N'ihi na ọ digh ihe ezoro ezo, nke anāgagh-eme ka ọ puta ihè; ọ digh kwa ihe di nzuzo, nke anāgagh-ama me kwa ka ọ puta ihè. 18 Ya mere, lezienu anya otù unu si anu: n'ihi na onye ọ bula nke nwere, onye ahu ka agēnye; onye ọ bula nēnwegh kwa, ọbunà ihe ọ nēchè na ọ nwere ka agānapu ya.

19 Ma nne-Ya na umu-nne-Ya biakutere Ya, ma ha apugh ibiaru Ya nso n'ihi igwè madu ahu. 20 Ewe si Ya, Nne-gi na umu-nne-gi nēguzo n'èzi, nāchọ ihu Gi anya. 21 Ma Ọ zara, si ha, Nnem na umu-nnem bu ndia ndi nānu okwu Chineke, nēme kwa ya.

22 O rue n'otù nime ubọchi ahu, na Ọ batara n'uḅọ, Ya onwe-ya na ndi nēso uzọ-Ya; Ọ we si ha, Ka ayi gabiga n'ofè ọdọ-miri a ọzọ: ha we nupu. 23 Ma mḅe ha nēje Ọ da n'ura: oké ajọ ifufe we da n'ọdọ-miri ahu; miri nēju kwa n'uḅọ-ha, ha we nọdu n'ọnu ọnwu. 24 Ha we biakute Ya, kpọte Ya, si, Nna-ayi, Nna-ayi, ayi nāla n'iyi. Ọ we teta, bara ifufe na ebili-miri nba: ha we me ju, ndaju we di. 25 Ọ we si ha, Òle ebe ka okwukwe-unu di? Ha we tua egwu, o ju ha anya, ha sirita onwe-ha, Ònye bu kwa Onye a, na Ọ nēnye ọbunà ifufe na miri iwu, ha nāṅa kwa Ya nti?

26 Ha we rue ala ndi Gerasa, nke di na ncherita-iru Galili. 27 Ma mḅe O siri n'uḅọ puta rigo n'ala, otù nwoke nke si n'obodo ahu puta zutere ya, bù onye nwere ndi-mọ ọjọ; ma na mḅe di anya ọ digh uwe o yiri, o bigh kwa n'ulo, kama n'ebe anēli ozu. 28 Ma mḅe ọ huru Jisus, o tisie nkpu ike, da kwa n'ala n'iru Ya, were oké olu si, Gini ka mu na Gi nwekọrọ, Jisus, Ọkpara Chineke Nke kachasi ihe nile elu? ariọm Gi, emekpalam aru. 29 N'ihi na Ọ nyere mọ ahu nādigh ọcha iwu ka o si nime nwoke ahu puta. N'ihi na ọtutu mḅe ka o nējisi ya ike: anēche kwa ya nche, ewere kwa nkpọrọ na nkpọrọ-ukwu ke

ya; ọ we nyajipu ihe eji ke ya, mọ ọjọ ahu we churu ya ba n'ọhia. 30 Jisus we jua ya, si, Òle aha-gi? Ọ si, Legion; n'ihi na ọtutu ndi-mọ ọjọ bàra nime ya. 31 Ha we riọ Ya ka ọ ghara inye ha iwu ka ha je ba n'abyss. 32 Ma igwè ọtutu ezi di n'ebe ahu nāta nri n'ugwu: ha we riọ Ya ka Ọ kwere ha ka ha ba nime ha. Ọ we kwere ha. 33 Ndi-mọ ọjọ ahu we si nime nwoke ahu puta, ba nime igwè ezì ahu: igwè ezi ahu we nuda n'ebe ahu di nkputankpu dabà n'ọdọ-miri, miri we ḅaḅue ha. 34 Ma mḅe ndi nāzù ha huru ihe emereri, ha ḅalaga, kọsa ya n'obodo ahu na n'ubi. 35 Ha we pua ihu ihe emereri; ha we biakute Jisus, we hu nwoke ahu, nke ndi-mọ ọjọ siri nime ya puta, ka ọ nọduru ala n'ukwu Jisus, yiri uwe, uche-ya zu-kwa-ra okè: ha we tua egwu. 36 Ndi huru ya we kọrọ ha otú azọputara onye ahu ndi-mọ ọjọ ji. 37 Ọra nile nke ala ndi Gerasa di ya buruburu we kpere Ya ka O si n'ebe ha nọ la; n'ihi na ha nātu okè egwu: Ọ we ba nime uḅọ, laghachi. 38 Ma nwoke nke ndi-mọ ọjọ siri nime ya puta nāriọ Ya ka ya na Ya biri: ma O zilagara ya, si, 39 Laghachi n'ulo-gi, kọrọ ha ihe nile, ka ha ra, bù nke Chineke meworo gi. Ọ we je, nēkwusa n'obodo ahu dum ihe Jisus mere ya, ka ha ra.

40 Ma mḅe Jisus laghachiri, igwè madu ahu nara Ya nke-ọma; n'ihi na ha nile nēle anya Ya. 41 Ma le, otù nwoke, aha-ya bu Jeairọs, biara, ya onwe-ya bu kwa onye-isi ulo-nzukọ: ọ we da n'ala n'ukwu Jisus, we riọ Ya ka Ọ bia n'ulo-ya; 42 n'ihi na ọ nwere nwa-nwayi ọ muru nàni ya, nke ḅara ihe ra ka arọ iri na abua, nwata ahu nānwu kwa anwu. Ma mḅe Ọ nēje igwè madu nile nākpaḅu Ya.

43 Otù nwayi nke nwere orùrù-ọbara arọ iri na abua, nke mefusiri ihe dum o ji biri n'aru ndi-dibia, ma ọ digh onye ọ bula nwere ike ime ka aru-ya di ike, 44 nwayi ahu we bia n'azu Ya, we metu ọnu-ọnu uwe-Ya aka: ngwa ngwa orùrù-ọbara-ya we guzo. 45 Jisus we si, Ònye bu onye ahu nke meturum aka? Ma mḅe madu nile di nāgọ, Pita na ndi ya na ha yikọ si, Nna-ayi, ìgwè madu ndia nādagide Gi nākpaḅu kwa Gi. 46 Ma Jisus siri, Madu meturum aka: n'ihi na Mu onwem mara na ike esiwori n'arum puta. 47 Ma mḅe nwayi ahu huru na o zogh ezo, ọ were ima-aru-jijiji bia, we da n'iru Ya, kọ n'iru ndi-Ju ahu nile ihe mere o ji metu Ya aka, na otù esi me ka aru di ya ike ngwa ngwa. 48 Ma Ọ siri ya, Nwam nwayi, okwukwe-gi azọputawo gi; la n'udo.

49 Mḅe Ọ kpu okwu n'ọnu, otù onye si n'ulo onye-isi ulo-nzukọ ahu bia, si, Nwa-gi nwayi anwuruwo; esoḅu-kwa-la Onye-ozizi a ọzọ. 50 Ma mḅe Jisus nuru ya, Ọ za ya, si, Àtula egwu: kwere nàni, agāzọputa kwa ya. 51 Ma mḅe Ọ biaruru ulo ahu, Ọ kwegh onye ọ bula so Ya ba, ma-ọbugh Pita, na Jọn, na Jemes, na nna nwata-nwayi ahu na nne-ya. 52 Ma madu nile nākwa àkwà, nēti kwa aka n'obi n'ihi ya: ma Ọ siri, Unu akwala àkwà; n'ihi na ọ nwugh anwu, kama ọ nāraru ura. 53 Ha we chia Ya ọchi, ebe ha matara na ọ nwuru anwu. 54 Ma Ya onwe-ya jidere ya n'aka, we kpọ, si, Nwata-nwayi, bilie. 55 Mọ-ya we lata, ọ we bilie ngwa ngwa: Ọ we si ka enye ya ihe-oriri. 56 Ibobo we nwubiga ndi muru ya òkè n'aru: ma Ọ nyere ha iwu ka ha ghara igwa onye ọ bula ihe emereri.

9 1 Ọ we kpọkọta ndi-ozi iri na abua ahu, nye ha ike na ichi-isi n'ebe ndi-mọ ọjọ nile nọ, na igwọ ọria di iche iche. 2 Ọ we zipu ha ikwusa ala-eze Chineke, na ime ka aru di ndi-nriaria ike. 3 Ọ we si ha, Unu ewela ihe ọ bula n'ije-unu, unu ewela nkpa-n'aka, ma-ọbu àkpà, ma-ọbu oḅe achicha, ma-ọbu ego; unu enwe-kwa-la uwe-ime abua. 4 Ulo ọ bula unu gābà, nọgidenu n'ebe ahu, si kwa n'ebe ahu pua. 5 Ka ha ra kwa, bù ndi nānaragh unu nke-ọma, mḅe unu nāpu n'obodo ahu tichapu ájà di n'ukwu-unu ka ọ buru ha àmà. 6 Ha we pua, we nējezu obodo ntà ahu nile, nēzisa ozi ọma Ya, nēme kwa ka aru madu di ike n'ebe nile.

7 Ma Herod, bú tetrarch, nuru ihe nile emere: ọ we nēcheḅu onwe-ya, n'ihi na ufọdu siri, na Jọn esiwori na ndi nwuru anwu bilie; 8 ufọdu si-kwa-ra, na Elaija aputawori ihè; ndi ọzọ si-kwa-ra na otù onye nime ndi-amuma ochie esiwori n'ọnwu bilie ọzọ. 9 Ma Herod siri, Mu onwem bipuru isi Jọn: ma ònye

bu Onye a, Nke m'nānu ihe bayere Ya di otú a? Ọ we nāchọ uzọ ihu Ya anya.

10 Mḅe ndi-ozi Jisus latara, ha we kọrọ Ya ihe nile ha mere, ka ha ra. Ọ we chiri ha tiyere Onwe-ya, wezuga Onwe-ya iche rue obodo anākpọ Betsaida. 11 Ma mḅe igwè madu nile mara ya, ha soro Ya: Ọ we nara ha nke-ọma, we gwa ha okwu bayere ala-eze Chineke, nēme kwa ka aru di ha ike, bú ndi ọ di nkpà ka eme ka aru-ha di ike. 12 Ma chi malitere iji; ndi-ozi iri na abua ahu we biakute Ya, si Ya, Zilaga igwè madu a, ka ha we ga n'obodo ntà nile na ubi nile di buruburu, nọ ọnọdu-abali, chọta kwa ihe ha gēri; n'ihi na ayi nọ n'ebe a nime ọhia. 13 Ma Ọ siri ha, Unu onwe-unu nye ha ihe ka ha rie. Ha we si, Ayi enwegh kari obḅe achicha ise na azụ abua; ma-ọbugh na ayi onwe-ayi gāga zuta nri nye ndi nka nile. 14 N'ihi na ha ra ka nnù ndikom iri na nnù abua na ọgu iri. Ọ we si ndi nēso uzọ-Ya, Menu ka ha nọdu ala n'ọtù di iche iche, ihe dika ọgu madu abua na iri n'otù ọtù. 15 Ha we me otú ahu, me ka ha nile nọdu ala. 16 Ọ we nara obḅe achicha ise na azụ abua ahu, le anya n'elu-igwe, gọzie ha, nyawa; Ọ we nēnye ndi nēso uzọ-Ya ka ha debe ha n'iru igwè madu ahu. 17 Ha we rie, afọ ju-kwa-ra ha nile: ewe tutukọ iberibe fọduru ha, nkata iri na abua.

18 O rue, mḅe nání Ya nọ nēkpe ekpere, ndi nēso uzọ-Ya nọyere Ya: Ọ we jua ha, si, Ọnye ka ọra madu nāsi na Mu onwem bu? 19 Ha we za, si, Jọn Baptist; ma ndi ọzọ si, Elaija: ma ndi ọzọ si, na otù onye nime ndi-amuma ochie esiwo n'ọnwu bilie ọzọ. 20 Ọ we si ha, Ma ọ bu onye ka unu onwe-unu si na Mu bu? Pita we za, si, Kraist nke Chineke. 21 Ma Ọ dọrọ ha aka na nti, nye kwa ha iwu ka ha ghara igwa onye ọ bula ihe a; 22 si, Nwa nke madu aghagh ihu ọtutu ahuhu, ndi-okenye na ndi-isi-nchu-aja na ndi-ode-akwukwọ aghagh kwa iju Ya, aghagh iḅu kwa Ya, na ime kwa ka O si n'ọnwu bilie n'ubọchi nke-atọ. 23 Ọ we si ha nile, Ọ buru na onye ọ bula achọ ka o som n'azụ ya ju onwe-ya, buli kwa obe-ya kwa-ubọchi, nēsokwam. 24 N'ihi na onye ọ bula nke nāchọ izọputa ndu-ya, o gētufu ya; ma onye ọ bula nke gētufu ndu-ya n'ihim, onye ahu gāzọputa ya. 25 N'ihi na ụrụ gini ka ọ nābara madu, ma ọ buru na o rita uwa dum n'ụrụ, ọ we tufue ma-ọbu anapu ya onwe-ya? 26 N'ihi na onye ọ bula ihere Mu onwem na okwum nile gēme, ihere onye ahu gēme Nwa nke madu, mḅe Ọ gābia n'ebube nke aka Ya, na ebube nke Nna-Ya, na ebube nke ndi-mọ-ozi-Ya di nsọ. 27 Ma asim unu n'ezie, Ufọdu di n'etiti ndi guzoro n'ebe a, ndi nāgagh-edetu ọnwu ire ma-ọli, rue mḅe ha gāhu ala-eze Chineke.

28 Ọ we rue mḅe ubọchi asatọ gasiri mḅe O kwusiri okwu ndia, na Ọ chiri Pita na Jọn na Jemes tiyere Onwe-ya, rigo n'ugwu ahu ikpe ekpere. 29 Mḅe Ọ nēkpe ekpere, oyiyi iru-Ya we di iche, uwe-Ya we nācha ucha nēḅu kwa dika ámúma. 30 Ma le, Ya na ndikom abua nēkwurita okwu, ndi bu Moses na Elaija; 31 ndi emere ka ahu ha anya n'ebube, ndi nēkwu kwa okwu bayere ọlila-Ya, nke Ọ gaje imezu na Jerusalem. 32 Ma ura jururi Pita na ndi ya na ha nọ n'anya: ma mḅe ha tetara nke-ọma, ha hu ebube-Ya, na ndikom abua ahu Ya na ha guzoro. 33 Ọ we rue, mḅe ha si n'ebe Ọ nọ nēkewapu, Pita si Jisus, Nna-ayi, ọ di nma ka ayi nọ n'ebe a: ka ayi ma kwa ulo-ikwū atọ; ka otù diri Gi, ka otù di-kwa-ra Moses, ka otù di-kwa-ra Eliaja: n'ihi na ọ matagh ihe o nēkwu. 34 Mḅe o nēkwu okwu ndia, igwe-oji we bia, kpuchie ha: ha we tua egwu mḅe ha nābà n'igwe-oji ahu. 35 Olu we si n'igwe-oji ahu puta, si, Onye a bu Ọkparam, Onye M'ṛọputara: nurunu okwu-Ya. 36 Mḅe olu ahu putasiri, ahuru nání Jisus. Ndi ahu we kpuchie ọnu-ha, ha akọgh kwa akukọ ihe ọ bula ha hururi nye onye ọ bula na mḅe ahu.

37 O rue, n'ubọchi so ya, mḅe ha siri n'ugwu ahu rida, na oké igwè madu zutere Ya. 38 Ma le, otù nwoke si n'igwè madu ahu ti nkpu, si, Onye-ozizí, ariọm Gi ka I le nwam nwoke anya; n'ihi na ọ bu nwam m'muru nání ya: 39 le kwa, ajọ mọ nējide ya, ọ we nēti nkpu na mberede; ajọ mọ ahu nēse kwa ya, me ka ọ nāsu ufufu n'ọnu, o ji kwa ike arapu ya, nēchihia ya aru nke-uku. 40 M'we riọ ndi nēso uzọ-Gi ka ha chupu ya; ma ha apugh. 41 Jisus we za, si, Unu ọḅọ nēnwegh okwukwe, nke nwe-kwa-ra

anya-ụhie, rụe ole mḅe ka Mụ na unu gānọ, ewem nagide kwa unu? kuta nwa-gi n'ebe a. 42 Mḅe ọ nọ nābiakute Ya, mọ ọjọ ahu we tuda ya n'ala, sesie ya ike. Ma Jisus bara mọ ahu nādigh ọcha nba, we me ka aru nwa-okoro ahu di ike, Ọ we kuru ya nyeghachi nna-ya. 43 Ma ibobo idi-uku nke Chineke nwuru ha nile n'aru.

Ma mḅe ihe nile Ọ nēme nēju madu nile anya, Ọ si ndi nēso uzọ-Ya, 44 Unu onwe-unu debe okwu ndia na nti-unu: n'ihi na agaje irara Nwa nke madu nye n'aka madu. 45 Ma ha aghọtagh okwu a, ọ bu kwa ihe ezonariwori ha, ka ha ghara inuta ya: ha nātu kwa egwu iju Ya ajuju bayere okwu a.

46 Iru-uka we da n'etiti ha, onye gāka ibe-ya uku n'etiti ha. 47 Ma mḅe Jisus ịnuru iru-uka nke di n'obi-ha, O jide nwatakiri n'aka, debe ya n'akuku Ya, 48 we si ha, Onye ọ bula nke gānara nwatakiri a nke-ọma n'aham, ọ bu Mụ onwem ka ọ nānara nke-ọma: onye ọ bula nke nānara kwa Mụ nke-ọma nānara Onye ziputaram nke-ọma: n'ihi na onye dikari ntà n'etiti unu nile, onye ahu bu onye uku.

49 Jọn we za, si, Nna-ayi, ayi huru otù onye ka ọ nāchupu ndi-mọ ọjọ n'aha-Gi; ayi we ḅochie ya, n'ihi na ọ digh-eso ayi. 50 Ma Jisus siri ya, Unu eḅochila ya: n'ihi na onye nādigh-emegide unu diri unu.

51 O rue, mḅe ubọchi nēzu okè mḅe agānara Ya n'elu, na Ya onwe-ya che iru-Ya si-ike iga Jerusalem, 52 Ọ we zipu ndi-ozi n'iru Ya: ha we ga, ba n'otù obodo ntà nke ndi Sameria, ka ha doziere Ya. 53 Ma ha anaragh Ya nke-ọma, n'ihi na iru-Ya di ka Ọ nāga Jerusalem. 54 Ma mḅe ndi nēso uzọ-Ya, bú Jemes na Jọn, huru nka, ha si, Onye-nwe-ayi, Ì nāchọ ka ayi si ọku site n'elu-igwe da, rechapu ha? 55 Ọ we chigharia, bara ha nba, si, Unu amatagh aha mọ di nime unu. 56 N'ihi na Nwa nke madu abiagh ila ndu madu n'iyi, kama ka ọ we zọputa ha. Ha we pua ga n'obodo ntà ọzọ.

57 Mḅe ha nāga n'uzọ, otù onye we si Ya, M'gēso Gi ebe ọ bula Ì nēje. 58 Jisus we si ya, Nkita-ọhia nwere ọnu ha nēdina, anu-ufe nke elu-igwe nwe-kwa-ra ebe ha nāraru ura; ma Nwa nke madu enwegh ebe itọḅọ isi-Ya. 59 Ọ we si onye ọzọ, Som. Ma ọ siri, Onye-nwe-ayi, kwe ka m'buru uzọ je lie nnam. 60 Ma Ọ siri ya, Rapu ndi nwuru anwu ka ha lie ndi nke ha ndi nwuru anwu; ma gi onwe-gi je zisa ozi ala-eze Chineke. 61 Onye ọzọ we si kwa, M'gēso Gi, Onye-nwe-ayi; ma kwe ka m'buru uzọ kele ndi nọ n'ulom ekele ikpe-azu. 62 Ma Jisus siri ya, Ọ digh onye ọ bula nke nēle anya n'azu, mḅe o tiyesiri aka - ya n'ọgù anu - ulo nādọkpughari, kwesiri ala-eze Chineke.

10 1 Ma mḅe ihe ndia gasiri Onye-nwe-ayi guputara ọgu ndikom atọ na iri di iche, we zipu ha abua abua ka ha ga n'iru Ya ba n'obodo na ebe ọ bula, ebe Ya onwe-ya gaje ibia. 2 Ọ we si ha, Owuwe-ihe-ubi riri nne n'ezie, ma ndi-ọlu di ole-na-ole: ya mere, nāriọnu Onye-nwe owuwe-ihe-ubi ahu, ka O zipu ndi-ọlu ba n'owuwe-ihe-ubi-Ya. 3 Jenu: le, Mụ onwem nēzipu unu dika umu-atutu n'etiti agu. 4 Unu ewela ákpà-ego, ma-ọbu ákpà-ije, ma-ọbu akpukpọ-ukwu: unu ekele-kwa-la onye ọ bula n'uzọ. 5 Ma ulo ọ bula unu gābà nime ya, burunu uzọ si, Udo diri ulo a. 6 Ọ buru kwa na onye-udo nọ n'ebe ahu, udo-unu gānọkwasi ya: ma ọ buru na onye-udo anọgh ya, udo-unu gālaghachiri unu ọzọ. 7 Nọgide-kwa-nu n'ulo ahu, nēri nāṅu kwa ihe ha nēnye: n'ihi na onye-ọlu kwesiri ugwọ-ọlu-ya. Unu esila n'otù ulo ba n'ulo ọzọ. 8 Nime obodo ọ bula unu gābà kwa, ha we nara unu nke-ọma, rienu ihe edebere n'iru unu: 9 me-kwa-nu ndi aru-ha nādigh ike nọ n'ebe ahu ka aru-ha di ike, si-kwa-nu ha, Ala-eze Chineke di unu nso. 10 Ma nime obodo ọ bula unu gābà, ma ha anaragh unu nke-ọma, puanu n'amá-ya, si, 11 Ọbuná ájá si n'obodo-unu, nke rakuru n'ukwu-ayi, ka ayi nēhichapu imegide unu: otú ọ di, maranu nka, na ala-eze Chineke di nso. 12 Asim unu, Ala Sọdọm gānagide okwu n'ubọchi ahu kari obodo ahu. 13 Ahuhu gādiri gi, Korazin; ahuhu gādiri gi, Betsaida; n'ihi na asi na alururi ọlu nile di ike na Taia na Saidon, nke aluru nime unu, ha gēchèghariwori n'oge di anya gara aga, nānọdu n'ákwà-nkpe na ntu. 14 Otú ọ di, Taia na Saidon gānagide okwu n'ikpé ahu kari unu.

15 Gi onwe-gi kwa, Kapanaum, àgēweli gi rue elu-igwe? agēweda gi rue Hedis. 16 Onye nānu okwu-unu nānu okwu Mu onwem; onye nāju kwa unu nāju Mu onwem; ma onye nāju Mu onwem nāju Onye ziterem.

17 Ọgu ndikom atọ na iri ahu were ọnù lata, si, Onye-nwe-ayi, ọbunà ndi-mọ ọjọ ka anēdo n'okpuru ayi n'aha-Gi. 18 Ọ we si ha, Ahurum Setan ka ọ darari dika àmùmà pua n'elu-igwe. 19 Le, enyewom unu ike izọkwasi agwọ na akpi ukwu, na imegide ike onye-iro-unu nile: ọ digh kwa ihe ọ bula gēmeru unu aru ma-ọli. 20 Otù ọ di, unu ańurila ọńu na nka, na anēdo ndi ajọ inọ n'okpuru unu; ma ńurianu ọńu na edewo aha-unu n'akwukwọ n'elu-igwe.

21 N'oge hour ahu obi tọrọ Ya utọ nke-uku nime Mọ Nsọ, Ọ we si, Ekelem Gi, Nna, Onye-nwe elu-igwe na uwa, na I zonariri ndi-amam-ihe na ndi nwere nghọta ihe ndia, I were kwa ha kpughere umu ọhu: e, Nna; ekelem Gi na ọ di ezi nma otù a n'iru Gi. 22 Nnam rara ihe nile nyem n'aka: ọ digh kwa onye ọ bula mara Onye Ọkpara ahu bu, ma-ọbugh Nna-Ya; na Onye Nna ahu bu, ma-ọbugh Ọkpara-Ya, na onye ọ bula Ọkpara nēzube ikpughe Ya nye ya. 23 Mbe O chigharisiri n'ebe ndi nēso uzọ-Ya nọ, Ọ we si n'iche, Ngọzi nādiri anya nāhu ihe unu nāhu: 24 n'ihi na asim unu, na ọtutu ndi-amuma na ndi-eze chọrọ ihu ihe unu onwe-unu nāhu, ma ha ahugh ha; na inu ihe unu nānu, ma ha anugh ha.

25 Ma le, otù onye-iwu biliri, we nwa Ya, si, Onye-ozizi, ọ bu gini ka m'gēme ka m'we keta ndu ebigh-ebi? 26 Ọ we si ya, Gini ka edewọro n'akwukwọ iwu? ì si aha agu ya? 27 Ọ we za, si, Hu Onye-nwe-ayi Chineke-gi n'anya site n'obi-gi dum, were kwa nkpuru-obi-gi dum, na ike-gi dum, na uche-gi dum; hu kwa onye-abata-obi-gi n'anya dika onwe-gi. 28 Ọ we si ya, I zara nke-ọma: me nka, i gādi kwa ndu. 29 Ma ebe ọ nāchọigu onwe-ya n'onye ezi omume, ọsi Jisus, Ònye bu kwa onye-abata-obim? 30 Jisus zara ya, si, Otù nwoke si na Jerusalem nārida iga Jeriko; ọ we dabà n'etiti ndi nāpunara madu ihe, ndi ḅara ya ọtọ ti kwa ya ihe-otiti, we la, rapu ya nwuye ọlu. 31 Ma n'otù mbe ahu otù onye-nchu-aja nārida n'uzọ ahu: mbe ọ huru ya, ọ we si n'akuku uzọ ọzọ gabiga. 32 Otù ahu onye Livai, mbe ọ biaruru ebe ahu, hu kwa ya, ọ we si kwa n'akuku uzọ ọzọ gabiga. 33 Ma otù onye Sameria, mbe ọ nọ n'ije, ọ bia rue n'ebe ọ nọ: mbe ọ huru ya, ọ we nwe ọmiko n'aru ya, 34 ọ we biakute ya, ke ọnyá nile ya, wukwasi ha manu na manya-vine; ọ we tukwasi ya n'anu-ulo nke aka ya, dubata ya n'ulo ndi-ọbia, we le ya anya nke-ọma. 35 N'echi-ya ọ we tuputa shilling abua, nye onye-nwe ulo ndi-ọbia ahu, si, Le ya anya nke-ọma; ihe ọ bula i mefu-kwa-ra kari, mu onwem, mbe m'latara, m'gākwughachi gi. 36 Ọ bu onye nime madu atọ a, ka i chère, gosiri onwe-ya ka onye-abata-obi nke onye ahu dabàra n'etiti ndi ahu nāpunara madu ihe? 37 Ọ si, Onye ahu nke mere ya ebere. Jisus we si ya, Ga, gi onwe-gi me kwa otù ahu.

38 Ma mbe ha nāga, Ya onwe-ya batara n'otù obodo ntà: otù nwayi, aha-ya bu Mata, we kpọbata Ya n'ulo-ya. 39 Ọ nwe-kwa-ra nwa-nne-nwayi anākpọ Meri, onye nānọdu kwa ala n'ukwu ala Onye-nwe-ayi, we nu okwu-Ya. 40 Ma uche Mata nāḅasasi n'ije-ozi nke-uku; ọ we biakute Ya ọsọsọ, si, Onye-nwe-ayi, ọ metugh Gi n'obi na nwa-nnem nwayi nārapum ka nàni inu nēje ozi? ya mere, gwa ya ka ọ yerem aka. 41 Ma Onye-nwe-ayi zara, si ya, Mata, Mata, i nēchebu onwe-gi nēsobu kwa onwe-gi n'ihi ọtutu ihe: 42 ma otu ihe bu ihe di nkpà: n'ihi na Meri rọputara ezi òkè ahu, nke anāgagh-anapu ya.

11 1 O rue, mbe Ọ nēkpe ekpere n'otù ebe, mbe Ọ kpebiri, na otù onye nime ndi nēso uzọ-Ya si Ya, Onye-nwe-ayi, zi ayi ikpe ekpere, dika Jọn zi-kwa-ra ndi nēso uzọ-ya. 2 Ọ we si ha, Mbe ọ bula unu nēkpe ekpere, sinu, Nna, Ka edo aha-Gi nsọ. Ka ala-eze-Gi bia. 3 Nēnye ayi nri kwa-ubọchi nke gēzuru ayi n'ubọchi ta. 4 Ḅaghara kwa ayi nmehie nile ayi; n'ihi na ayi onwe-ayi nāḅaghara kwa onye ọ bula nke ji ayi ugwọ. Ewebà-kwa-la ayi nime ọnwunwa.

5 Ọ we si ha, Ònye nime unu gēnwe eyi, gējeku kwa ya n'etiti abali, si ya, Eyim, binyem oḅe achicha atọ; 6 n'ihi

na otù eyìm esiwo n'ije biakutem, ma enweghm ihe ọ bula m'gēdebe n'iru ya; 7 ma onye ahu gēsi nime ulo za, si, Esoḅulam: emechiwo uzọ uḅu a, mu na umu-ntakirim nēdina kwa n'ihe-ndina-ayi; apughm ibili inye gi? 8 Asim unu, Ọ buru kwa na ọ gagh-ebili inye ya n'ihi na ọ bu eyi-ya, ma n'ihi aririọ-ya nēnwegh ihere o gēbili nye ya ka ihe di ya nkpà ra. 9 Mu onwem si kwa unu, Riọnu, agēnye kwa unu; chọnu, unu gāchọta kwa; kuanu, agēmeghe-kwa-ra unu. 10 N'ihi na onye ọ bula nke nāriọ nāriọta; onye nāchọ kwa nāchọta; onye nāku kwa ka agēmeghere. 11 Ma ònye n'etiti unu, bú nna, ka nwa-ya gāriọ oḅe achicha, ọ nye ya nkume? ma-ọbu azù, ọ nye ya agwọ n'ọnọdu azù? 12 Ma-ọbu asi na ọ gāriọ àkwá ọkuku, ọ gēnye ya akpi? 13 Ya mere, ọ buru na unu onwe-unu, ọ bu ezie na unu jọrọ njọ, ma unu nāmata inye umu-unu ezi onyinye, Nnà-unu nke elu-igwe gēsi aña ghara iwere kari Mọ Nsọ nke-ụku nye ndi nāriọ Ya?

14 Ọ nāchupu kwa mọ ọjọ nke dara obi. Ọ we rue, mḅe mọ ọjọ ahu putasiri, na onye-obi ahu kwuru okwu; Ọ we ju ìgwè madu nile anya. 15 Ma ufọdu nime ha siri, N'ike Beelzebul onye-isi ndi-mọ ọjọ ka Ọ nāchupu ndi-mọ ọjọ. 16 Ndi ọzọ nāchọ ihe-iriba-ama n'aka-Ya site n'elu-igwe, n'ihi na ha nānwa Ya. 17 Ma ebe Ya onwe-ya matara èchìchè-uche nile ha, Ọ si ha, Ala-eze ọ bula nke kewara megide onwe-ya, anēme ya ka ọ tọḅọrọ n'efu; ulo nke kewa-kwa-ra megide ulo nāda. 18 Ma ọ buru kwa na Setan kewara megide onwe-ya, àla-eze-ya gēsi aña guzo? n'ihi na unu nāsi na anamachupu ndi-mọ ọjọ n'ike Beelzebul. 19 Ma ọ buru na Mu onwem achupu ndi-mọ ọjọ n'ike Beelzebul, n'ìke onye ka umu-unu ndikom nāchupu ha? n'ihi nka ha gābu ndi-ikpé-unu. 20 Ma ọ buru na Mu onwem achupu ndi-mọ ọjọ n'ike nkpisi-aka Chineke, ya mere ala-eze Chineke ruru unu aru. 21 Mḅe ọ bula onye di ike nke kezuru ihe-agha-ya nēche obí nke aka ya, ihe ọ nwere adi n'udo: 22 ma mḅe ọ bula onye ka ya ike gābia imegide ya, meri kwa ya, ọ nara ya ihe-agha-ya dum nke ọ tukwasiriri obi-ya, keri kwa ihe ọ nara ya. 23 Onye nādigh n'akukum nēmegidem; onye nādigh-esokwam ikpokọta ihe nāchusa achusa. 24 Mḅe ọ bula mọ nādigh ọcha siri n'aru madu pua, ọ nāgabiga n'ebe miri nādigh nāchọ izu-ike: ma ebe ọ digh-achọta ya, ọ si, M'gālaghachi n'ulom ebe m'siri puta. 25 Mḅe ọ biara, ọ we hu ya ka azachasiri ya dozisia ya. 26 Mḅe ahu ọ ga, chiri mọ-ibe-ya asa nke jọkari ya onwe-ya njọ tiyere onwe-ya; ha we ba biri n'ebe ahu: ọnọdu ikpe-azu nke madu ahu bia jọkari nke-mbu.

27 Ọ we rue, mḅe O nēkwu okwu ndia, na otù nwayi si n'etiti ìgwè madu ahu weli olu-ya, si Ya, Ngọzi nādiri afọ nke buru Gi, na ara nke I miri. 28 Ma Ya onwe-ya siri, Nke bu ezi-okwu kari bu, ngọzi nādiri ndi nuru okwu Chineke, debe kwa ya.

29 Ma mḅe ìgwè madu nēzukọ n'ebe Ọ nọ, Ọ malitere isi, Oḅọ a bu ajọ ọḅọ: ọ nāchọ ihe-iriba-ama; agagh-enye kwa ya ihe-iriba-ama ma-ọbugh ihe-iriba-ama nke Jona. 30 N'ihi na dika Jona ghọrọ ndi Nineve ihe-iriba-ama, otú a ka Nwa nke madu gādi-kwa-ra ọḅọ a. 31 Agēme ka eze-nwayi nke Ndida so ndikom nke ọḅọ a bilie n'ikpé ahu, ọ gāma kwa ha ikpé: n'ihi na o siri n'ebe uwa sọturu bia inu amam-ihe Solomon; ma le, Onye ka Solomon nọ n'ebe a. 32 Ndikom Nineve gēso ọḅọ a bilie n'ikpé ahu, ha gāma kwa ya ikpé: n'ihi na ha chèghariri na nkwusa nke Jona; ma le, Onye ka Jona nọ n'ebe a.

33 Ọ digh onye ọ bula, mḅe ọ muyere oriọna, nādọba ya n'ebe di nzuzo, ma-ọbu n'okpuru mḅé, kama n'elu ihe-idọba-oriọna, ka ndi nābà nime ulo we hu ìhè-ya. 34 Oriọna nke aru-gi bu anya-gi: mḅe ọ bula anya-gi nēle otù ebe, aru-gi dum juputa-kwa-ra n'ìhè; ma mḅe ọ bula ọ jọrọ njọ, aru-gi juputa-kwa-ra n'ọchichiri. 35 Ya mere, le anya ma ìhè di nime gi abugh ọchichiri. 36 Ya mere, ọ buru na aru-gi dum ejuputa n'ìhè, ghara inwe akuku ọ bula ḅara ọchichiri, aru ahu dum gējuputa n'ìhè, dika mḅe oriọna, site n'ìhè-ya nēnwu, nēnye gi ìhè.

37 Ma mḅe O nēkwu okwu, onye-Farisi kpọrọ Ya ka O so ya rie nri-ututu: Ọ we ba, nọdu na nri. 38 Ma mḅe onye-Farisi ahu huru ihe Ọ nēme, o ju

ya anya na O bugh uzọ sa aru-Ya mḅe Ọ gaje iri nri-ututu. 39 Ma Onye-nwe-ayi siri ya, Uḅu a ka unu onwe-unu, bù ndi-Farisi, nēme ka azù iko na afere di ọcha; ma ime-unu juputara n'ipunara-madu-ihe na ajọ ihe. 40 Unu ndi nēnwegh uche, Onye ahu Nke mere azù iko, ọ bugh Ya me-kwa-ra ime-ya? 41 Otù ọ di, werenu ihe di nime lua ọlu ebere; le, ihe nile di kwa ọcha n'ebe unu nọ.

42 Ma ahuhu gādiri unu ndi-Farisi; n'ihi na unu nēnye otù uzọ n'uzọ iri nke nkpa-akwukwọ nēsi isì utọ na rue na nkpa-akwukwọ nile, ma unu nagabiga ikpè na ihu-n'anya Chineke: ma ọ di nkpà ka unu me ihe ndia, ka unu ghara kwa irapu ihe ahu. 43 Ahuhu gādiri unu ndi-Farisi; n'ihi na unu nāhu isi oche nile n'ulo-nzukọ nile, na ckele n'ọma-ahia nile, n'anya. 44 Ahuhu gādiri unu; n'ihi na unu di ka ilì nke nāputagh ihè, nke madu ndi nējeghari n'elu ha nāmatagh ya.

45 Ma otù onye nime ndi-iwu zara, si Ya, Onye-ozizi, n'ikwu okwu a I nēme kwa ayi ihe-ihere. 46 Ọ we si, Ahuhu gādi-kwa-ra unu ndi-iwu; n'ihi na unu nēbo madu ibu di ike obubu, ma unu onwe-unu ejigh otù nime nkpisi-aka-unu kpatu ibu ahu. 47 Ahuhu gādiri unu; n'ihi na unu nēwu ebe anēlì ndi-amuma, ma nna-unu-hà ḅuru ha. 48 Ya mere unu bu ndi-àmà, ọlu nna-unu-hà di kwa unu ezi nma: n'ihi na ha onwe-ha ḅuru ha, ma unu onwe-unu nēwu ebe anēli ha. 49 N'ihi nka amam-ihe Chineke kwu-kwa-ra, si, M'gēzigara ha ndi-amuma na ndi-ozi; ufọdu nime ha ka ha gēḅu kwa soḅu kwa; 50 ka ewe chọputa ọbara ndi-amuma nile, nke awusiworo site na ntọ-ala uwa, n'aka ọḅọ a; 51 site n'ọbara Ebel rue ọbara Zakaraia, onye lara n'iyi n'aḅata ebe-ichu-aja na ulo nsọ unu: e, asim unu, agāchọputa ya n'aka ọḅọ a. 52 Ahuhu gādiri unu ndi-iwu; n'ihi na unu wepuru nkpisi-ugodi nke ọmuma-ihe: unu onwe-ùnu abatagh, unu ḅochi-kwa-ra ndi nābata.

53 Mḅe O siri n'ebe ahu puta, ndi-ode-akwukwọ na ndi-Farisi we malite inọgide Ya si-ike, na ikpasu Ya ikwu okwu bayere ọtutu ihe; 54 nēche Ya anwu, inwude ihe nke gēsi n'ọnu-Ya puta.

12 1 N'oge ahu, mḅe okè ọtutu ìgwè madu anādigh-aguta aguta zukọrọ, nke mere ka ha nāzọkwasi ibe-ha ukwu, O buru uzọ malite isi ndi nēso uzọ-Ya, Nēzenu ihe ndi-Farisi, bù ihe nēko achicha, nke bu iru-abua. 2 Ma ọ digh ihe ọ bula ekpuchiworo ekpuchi, nke anāgagh-ekpughe: ọ digh kwa ihe ezoro ezo, nke anāgagh-ama. 3 Ya mere ihe ọ bula unu kwuru n'ọchichiri, agānu ya n'ihè; ihe unu kwu-kwa-ra na nti n'ime-ulo ntà, agčkwusa ya n'elu ulo. 4 Ma asim unu ndi-eyìm, Unu atula egwu ndi nēḅu aru, ma emesia ha enwegh ihe ọzọ kari nke ahu ha gēme. 5 Ma M'gēgosi unu Onye unu gātu egwu: tuanu egwu Onye ahu, Nke nwere ike itubà n'ọku ala-mọ mḅe O ḅusiri; e, asim unu, Tuanu egwu Onye ahu. 6 Àdigh-ere egwele ise na penny abua? ma adigh-echezọ otù nime ha n'iru Chineke. 7 Ma ọbunà agiri-isi nile nke isi-unu ka aguworo. Unu atula egwu: ọnu-ahia-unu kariri nke ọtutu egwele. 8 Ma asim unu, Onye ọ bula nke gēkwuputam n'iru madu, ya ka Nwa nke madu gēkwuputa kwa n'iru ndi-mọ-ozi nke Chineke: 9 ma onye gāgọnarim n'iru madu, agāgọnari ya n'iru ndi-mọ-ozi nke Chineke. 10 Ọzọ, onye ọ bula nke gēkwu okwu megide Nwa nke madu, agāḅaghara ya: ma agagh-aḅaghara onye gēkwulu Mọ Nsọ. 11 Ma mḅe ọ bula ha kuru unu bia n'iru ulo-nzukọ, na ndi-isi, na ndi nāchi isi, unu echeḅula onwe-unu otù unu gāgọpu onwe-unu ma-ọbu ihe unu gēji gọpu onwe-unu, ma-ọbu ihe unu gēkwu: 12 n'ihi na Mọ Nsọ gēzi unu n'oge hour ahu ihe unu nāghagh ikwu.

13 Ma otù onye sitere n'igwè madu ahu si Ya, Onye-ozizi, gwa nwa-nnem nwoke ka ọ kère ihe-nketa-ayi nyem. 14 Ma Ọ siri Ya, Nwoke, ònye merem ka M'buru onye-ikpè ma-ọbu onye-òkikè n'ebe unu nọ? 15 Ọ we si ha, Lezienu anya, debe-kwa-nu onwe-unu ka unu ghara inwe anya-uku ọ bula: n'ihi na ọ bugh n'ihe ọ nwebigara òkè ka ndu madu di, o sigh n'ihe ọ nwere puta. 16 Ọ we turu ha ilu, si, Ala otù ọgaranya miri nkpuru ri nne: 17 ọ we tugharia n'obi-ya, si, Gini ka m'gēme, n'ihi na enweghm ebe ikpokọta nkpurum? 18 Ọ we si, Nka ka m'gēme: m'gēweda ọbam,

wu kwa nke ka uku; n'ebe ahu ka m'gẹkpokọta ọkam nile na ezi ihem nile. 19 M'gāsi kwa nkpuru-obim, Nkpuru-obi, i nwere ọtutu ezi ihe edebere nye gi rue ọtutu arọ; nēzu ike, nēri ihe, nāṅu ihe-ọṅuṅu, ka obi nātọ gi utọ. 20 Ma Chineke siri ya, Onye nēnwegh uche, n'abali a ka anāchọ nkpuru-obi-gi n'akagi; ma ihe i doziri, ònye gēnwe ha? 21 Otù a ka ọ di, bù onye nākpadoro onwe-ya àkù, ma ọ bugh ọgaranya n'ebe Chineke nọ.

22 Ọ we si ndi nēso uzọ-Ya, N'ihi nka ka M'ji si unu, Unu echẹ̀ula onwe-unu nye ndu-unu, ihe unu gēri; echẹ̀u-kwa-la onwe-unu nye aru-unu, ihe unu gēyi. 23 N'ihi na ndu kariri ihe eji azù ya, aru kari-kwa-ra uwe-oyiyi-ya. 24 Tugharinu uche n'ugolo-ọma, na ha adigh-agha nkpuru, ha adigh-ewe kwa ihe ubi; nke nēnwegh ime-ulo ntà maọbu ọba; ma Chineke nāzù ha: ùnu onwe-unu abugh ihe okè ọnu-ahia kari anu-ufe nke-uku? 25 Ma ònye n'etiti unu puru itukwasi otù cubit n'ogologo-ya site n'icheḅu onwe-ya? 26 Ya mere ọ buru na unu apugh ime ọbunà nke dikarisiri ntà, gini mere unu nēcheḅu onwe-unu n'ihe fọduru? 27 Tugharinu uche n'urodi, otù ha nētó etò: ha adọḅugh onwe-ha n'ọlu, ha atugh kwa ogho; ma asim unu, Ọbunà Solomon n'ebube-ya nile, eḅokwasigh ya àkwà dika otù nime ndia. 28 Ma ọ buru na Chineke eyikwasi ahihia di n'ubi uwe otù a, nke di ta, echi atubà ya n'ite ọku; Ọ gagh-eyikwasi kari unu uwe nke-uku, unu ndi okwukwe ntà? 29 Unu onwe-unu achọ-kwa-la ihe unu gēri, na ihe unu gāṅu, unu enwe-kwa-la obi abua. 30 N'ihi na ihe ndia nile ka mba nile nke uwa nāchọ: ma Nna-unu ṅāmata na ihe ndia di unu nkpà. 31 Otù ọ di, chọnu ala-eze-Ya, agātukwasi-kwa-ra unu ihe ndia. 32 Atula egwu, igwè aturu ntà; n'ihi na ọ di Nna-unu ezi nma inye unu ala-eze-Ya. 33 Renu ihe unu nwere, were ha lua ọlu ebere; merenu onwe-unu àkpà-ego nke nādigh-aka nkà, àkù nādigh-agwu agwu n'elu-igwe, ebe onye-ori nādigh-abia nso, ebe nla nādigh-emebi kwa ihe. 34 N'ihi na ebe àkù-unu di, n'ebe ahu ka obi-unu gādi kwa.

35 Ka eke unu ihe-ọkikè n'ùkwù, ka oriọna-unu nēnwu kwa; 36 unu onwe-unu, yi-kwa-nu ndi nēche onye-nwe-ha, mḅe o gēsi n'oriri ọlulu-nwunye laghachi; ka, mḅe ọ gābia ku aka n'ọnu-uzọ, ka ha we meghere ya ngwa ngwa. 37 Ngọzi nādiri ndi-orù ahu, ndi, mḅe onye-nwe-ha gābia, ọ gāhu ka ha nēche nche: n'ezie asim unu, na ọ gēke onwe-ya ihe-ọkikè n'ùkwù, me ka ha nọdu na nri, ọ gābia kwa jere ha ozi. 38 Ọ buru kwa na ọ gābia na nche nke-abua, ọ buru kwa na nke-atọ, hu kwa ha otù a, ngọzi nādiri ndi-orù ahu. 39 Ma unu mara nka, na ọ buru na nna-nwe-ulo matarari oge hour onye-ori gābia, ọ ganēche nche, ọ gagh-arapu kwa ulo-ya ka egwupù ya. 40 Unu onwe-unu buru kwa ndi edoziworo: n'ihi na n'oge hour nke unu nēchègh ka Nwa nke madu gābia.

41 Pita we si, Onye-nwe-ayi, Ọ bu ayi ka I nāturu ilu a, ma-ọbu madu nile kwa? 42 Onye-nwe-ayi we si, Ònye kwa bu onye ahu nāchi èzi-na-ulo, onye kwesiri ka atukwasi ya obi, nke nwe-kwa-ra uche, nke onye-nwe-ya gēme onye-isi èzi-na-ulo-ya, inye ha òkè nri ha n'oge-ya? 43 Ngọzi nādiri orù ahu, onye, mḅe onye-nwe-ya gābia, ọ gāhu ya ka ọ nēme otù a. 44 N'ezie asim unu, na ọ gēme ya onye-isi ihe nile ọ nwere. 45 Ma ọ buru na orù ahu gāsi n'obi-ya, Onye-nwem nāṅọ ọdù di anya ibia; ọ buru kwa na ọ gāmalite iti ndikom na ndinyom nēje ozi aka, na iri ihe-oriri na iṅu ihe-ọṅuṅu, na iṅubiga manya ókè; 46 onye-nwe orù ahu gābia n'ubọchi ọ nēlegh anya ya, na n'oge hour ọ nāmagh, o gēḅubi kwa ya nkpirikpi abua, ke òkè nye ya n'etiti ndi nēkwesigh ka atukwasi ha obi. 47 Ọzọ, orù ahu, nke mara ihe onye-nwe-ya chọrọ, ma o dozigh, ọ megh kwa dika ọ chọrọ, agāpia ya ọtutu utari; 48 ma onye nāmagh, me kwa ihe kwesiri ihe-otiti, agāpia ya utari olena-ole. Ọzọ, onye ọ bula enyere ihe uku, n'aka-ya ka agāchọ kwa ihe uku: onye ha nye-kwa-ra ihe uku n'aka idebe, n'aka-ya ka ha gāju ihe nke ka.

49 Abiaram itusa ọku n'elu uwa; ma gini ka M'nāchọ, ọ buru na afunwuwo ya-ri uḅu a? 50 Ma enwerem baptism agēji mem baptism; o nēḅukwam nḅu n'obi nke-uku rue mḅe agēmezu ya. 51 Ùnu nēchè na abiaram inye udo n'uwa? asim unu, É-è; kama nkewa:

52 n'ihi na site n'ụbụ a madu ise ndi kewaworo ekewa gādi n'otù ulo, madu atọ megide madu abua, madu abua megide kwa madu atọ. 53 Agēkewa ha, nna megide nwa-ya nwoke, nwa-nwoke megide kwa nna-ya; nne megide nwa-ya nwayi, nwa-nwayi megide kwa nne-ya; nne di megide nwunye nwa-ya, nwunye nwa megide kwa nne di-ya.

54 Ọ we si kwa igwè madu nile, Mḅe ọ bula unu huru igwe-oji ka o si n'Ọdida-anyanwu nārigo, ngwa ngwa unu nāsi, Nshansha-miri nābia; ọ we me otù a. 55 Mḅe ọ bula unu hu-kwa-ra ifufe Ndida ka ọ nēfe, unu nāsi, Ifufe di ọku gādi; ọ we me. 56 Ndi-iru-abua, unu matara itule iru ala na elu-igwe; ma ọle ka o si di na unu amatagh itule oge a? 57 Ma gini mere unu adigh-ekpe n'onwe-unu ihe ziri ezi? 58 N'ihi na mḅe gi na onye nēkuru gi ga ikpè nāga n'iru onye-isi, mesie ike ipu n'aka-ya n'uzọ; ka ọ ghara idọkpuru gi nye onye-ikpè ma elegh anya, onye-ikpè gārara kwa gi nye n'aka onye nēnye ndi-nmehie ahuhu, onye ahu nēnye ndi-nmehie ahuhu gātubà kwa gi n'ulo-nkpọrọ. 59 Asim i, I gagh-aputa n'ebe ahu ma-ọli, rue mḅe i gākwughachi ọbunà ego ntà ikpe-azu.

13 1 Ma ufọdu nọ n'ebe ahu n'oge ahu ndi kọrọ Ya akukọ bayere ndi Galili ahu, ndi Pailat were ọbara-ha gwakọta n'àjà-ha. 2 Ọ we za, si ha, Ụnu nēchè na ndi Galili ndia bu ndi-nmehie kari ndi Galili nile, n'ihi na ha ahuwo ahuhu ndia? 3 Asim unu, É-è: kama, ọ buru na unu echègharigh, unu nile gāla n'iyi otù ahu. 4 Ma-ọbu madu iri na asatọ ahu, ndi ulo-elu di na Sailoam dakwasiri ha, we ḅue ha, ụnu nēchè na ndi ahu bu ndi ji ugwọ kari madu nile ndi bi na Jerusalem? 5 Asim unu, É-è; kama, ọ buru na unu echègharigh, unu nile gāla n'iyi otù a.

6 Ọ we tua ilu a; Otù onye nwere osisi fig akuru n'ubi-vine-ya; ọ we bia nāchọ nkpuru n'elu ya, ma ọ hugh. 7 Ọ we si onye-ọlu-vine-ya, Le, site n'arọ atọ rue ụbụ a ka m'nābia nāchọ nkpuru n'osisi fig a, ma ahughm: ḅutue ya; gini mere ọ nēme kwa ka ala la n'iyi? 8 Ọ we za, si ya, Onye-nwe-ayi, rapu kwa ya arọ a, rue mḅe m'gēgwu ala-ya buruburu, wusa kwa ya ṅsi-anu: 9 ọ buru kwa na ọ mia nkpuru site n'ụbụ a, ọ di nma; ma ọ buru na ọ migh, i gēḅutu ya.

10 Ọ we nēzi ihe n'otù nime ulo-nzukọ-ha n'ubọchi-izu-ike. 11 Ma le, otù nwayi nke nwere mọ nke nēme ka aru-ya ghara idi ike arọ iri na asatọ; o ruda-kwa-ra ala, ọ pugh kwa iweli onwe-ya elu ma-ọli. 12 Ma mḅe Jisus huru nwayi ahu, Ọ kpọ ya, si ya, Nwayi, emewo gi ka i pua na nriaria-gi. 13 Ọ we tukwasi nwayi ahu aka-Ya abua: ngwa ngwa ewe me ka o guzozie ọtọ, ọ we nye Chineke otuto. 14 Ma onye-isi ulo-nzukọ ahu, ebe iwe were ya nke-uku n'ihi na Jisus mere ka aru madu di ike n'ubọchi-izu-ike, ọ zara, si ìgwè madu ahu, Ubọchi isi di nke madu aghagh ilu ọlu nime ha: ya mere, bianu nime ha ka eme ka aru-unu di ike, unu abia-kwa-la n'ubọchi-izu-ike. 15 Ma Onye-nwe-ayi zara ya, si, Ndi-iru-abua; onye ọ bula nime unu, ọ digh-atọpu ehi-ya ma-ọbu inyinya-ibu-ya n'ulo anu-ulo n'ubọchi-izu-ike, duru ya ga ime ka ọ ṅua miri? 16 Ma nwayi a, ebe ọ bu nwa Abraham, onye Setan kere aḅu, le, arọ iri na asatọ, ọ kwesigh ka atọpu ya n'aḅù a n'ubọchi-izu-ike? 17 Mḅe O nēkwu ihe ndia, ewe me ka ihere me ndi nile nēmegide Ya: igwè madu ahu nile nāṅuri kwa ọṅu n'ihi ihe-ebube nile Ọ nēme.

18 Ya mere O kwuru, si, Gini ka ala-eze Chineke yiri? gini ka M'gēji kwa tuye ya? 19 O yiri nkpuru mustard, nke madu were, tubà n'ubi nke aka ya aḅara ogige; ọ we ba uba, ghọ osisi; anu-ufe nke elu-igwe we nọ n'alaka-ya. 20 Ọzọ kwa Ọ siri, Gini ka M'gēji tuyere ala-eze Chineke? 21 O yiri ihe nēko achicha, nke nwayi were, zobe na mḅè utu ọka atọ, rue mḅe utu ọka ahu dum kosiri.

22 Ọ we nāga n'obodo na obodo ntà di iche iche, nēzi ihe, nāga kwa ije-Ya iru Jerusalem. 23 Otù onye we si Ya, Onye-nwe-ayi, Ndi anāzọputa di madu ole-na-ole? Ọ we si ha, 24 Jisienu ike isi n'ọnu-uzọ di warara ba: n'ihi na ọtutu madu, ka M'si unu, gāchọ ibà nime ya, ma ha agagh-enwe ike. 25 Mḅe Nna-nwe-ulo gēbiliwori, mechi kwa uzọ-Ya, unu we malite iguzo n'èzi, na iku aka n'ọnu-uzọ ahu, si, Onye-nwe-ayi, meghere ayi uzọ; ma Ọ gāza, si unu, Amataghm unu, ebe unu si bia; 26 mḅe ahu ka unu gāmalite isi, Ayi riri ihe ṅu

kwa ihe-ọnụnụ n'iru Gi, I zí-kwa-ra ihe n'amá-ayi; 27 ma Ọ gāsi, Asim unu, amataghm ebe unu si bia; puanu n'irum, ndi nile nālu ọlu ajọ omume. 28 N'ebe ahu ka ikwa-ákwá na ita-ikekere-ezé ahu gādi, mḅe unu gāhu Abraham, na Aisak, na Jekob, na ndi-amuma nile, n'ala-eze Chineke, ma unu onwe-unu aburu ndi achapuru n'èzí. 29 Ha gēsi kwa n'Ọwuwa-anyanwu na Ọdida-anyanwu, si kwa n'Ugwu na Ndida, bia, nọdu kwa n'ala-eze Chineke. 30 Ma le, ndi-ikpe-azu di ndi gēbu uzọ, ndi bu uzọ di kwa ndi gābu ndi-ikpe-azu.

31 N'oge hour ahu ndi-Farisi ufọdu biakutere Ya, si Ya, Pua, si n'ebe a la: n'ihi na Herod nāchọ ibụ Gi. 32 Ọ we si ha, Gaiu, si nkita-ọhia ahu, Le, anamachupu ndi-mọ ọjọ, nāluzu kwa ọlu ime ka aru di madu ike ta na echi, n'ubọchi nke-atọ emekwam ka M'zu okè. 33 Otú ọ di, aghaghm iga ta na echi na ubọchi so ya: n'ihi na apugh ikwe ka onye-amuma la n'iyì n'ebe nābugh Jerusalem. 34 Jerusalem, Jerusalem, nke nēḅu ndi-amuma, nke nēwere kwa nkume atu ndi eziteworo ya! ọtutu mḅe ole ka M'chọrọ ichikọ umu-gi, ọbuná dika nneku-ọkuku nāchikọ umu nke aka ya n'okpuru nkù-ya abua, ma unu achọgh! 35 Le, anārapuru unu ulo-unu: ma asim unu, Unu agagh-ahum ma-ọli, rue mḅe unu gāsi, Onye agọziri agọzi ka Onye ahu bu Nke nābia n'aha Onye- nwe-ayi.

14 1 O rue, mḅe Ọ batara n'ulo otù onye nime ndi-isi nke ndi-Farisi iri nri n'ubọchi-izu-ike, na ndi ahu nēche Ya nche. 2 Ma le, otù nwoke nọ n'iru Ya nke nwere ọria aru-miri. 3 Jisus we za, gwa ndi-iwu na ndi-Farisi okwu, si, Ò ziri ezi n'iwu ime ka aru madu di ike n'ubọchi-izu-ike, ma-ọbu na o zigh ezi? 4 Ma ha kpuchiri ọnu. Ọ we jide ya aka, me ka aru di ya ike, we rapu ya ka ọ la. 5 Ọ we si ha, Ò bu nwa-nwoke ma-ọbu ehi nke onye n'etiti unu gādabà n'olùlù-miri, ma onye ahu agagh-adọkpulite ya elu ngwa ngwa n'ubọchi-izu-ike? 6 Ma ha enwegh ike iza okwu ndia ọzọ.

7 Ọ we turu ndi akpọrọ ilu, mḅe Ọ ribara ama otú ha nārọrọ isi ọnọdu; nāsi ha, 8 Mḅe ọ bula madu gākpọ gi n'oriri ọlulu-nwunye, anọdula n'isi ọnọdu; ma elegh anya ọ kpọwori otù onye ka gi na nsọpuru, 9 onye kpọrọ gi na ya we bia si gi, Nye nwoke a ọnọdu; mḅe ahu i gāmalite iji ihere were ọnọdu ikpe-azu. 10 Ma mḅe ọ bula agākpọ gi, ga nọdu n'ọnọdu ikpe-azu; ka, mḅe onye kpọworo gi gābia, ka ọ we si gi, Eyim, rigo n'ọnọdu ka elu: mḅe ahu i gēnwe otuto n'iru ndi nile gi na ha nānọdu na nri. 11 N'ihi na onye ọ bula nke nēweli onwe-ya elu, agēweda ya; ọzọ, onye nēweda onwe-ya, agēweli ya elu.

12 Ọ we si kwa onye kpọrọ Ya-ri, Mḅe ọ bula i siri nri-ututu ma-ọbu nri-anyasi, akpọla ndi-eyi-gi, ma-ọbu umu-une-gi, ma-ọbu ndi-ikwu-gi, ma-ọbu ndi-abata-obi-gi, bú ndi-ọgaranya; ka ha onwe-ha we ghara ikpọghachi kwa gi ma elegh anya, ewe nyeghachi gi ihe. 13 Kama mḅe ọ bula i siri nri uku, kpọ ndi-oḅeye, ndi-ọlusi, ndi-ngwurọ, ndi-isì: 14 onye-ngọzi ka i gābu; n'ihi na ha enwegh ihe inyeghachi gi: n'ihi na agēnyeghachi gi na nbilite-n'ọnwu nke ndi ezi omume.

15 Ma mḅe otù onye nime ndi soro Ya nọdu na nri nuru ihe ndia, ọ si Ya, Ngọzi nādiri onye gēri nri n'ala-eze Chineke. 16 Ma Ọ siri ya, Otù nwoke siri nri-anyasi uku; we kpọ ọtutu madu: 17 ọ we zipu orù-ya n'oge hour nke nri-anyasi ahu isi ndi akpọwori, Bianu; n'ihi na edoziwo ihe nile ubụ a. 18 Ma ha nile were otù olu malite iriọ ka arapu ha. Onye mbu siri ya, Azutaram ubi, ọ dikwam nkpà ipu gēle ya: ariọm gi guam n'onye riọrọ ka arapu ya. 19 Onye ọzọ si-kwa-ra, Azutaram ehi ọlu iri ejikọrọ abua abua, anamaga kwa inwa ha: ariọm gi guam n'onye riorọ ka arapu ya. 20 Onye ọzọ si-kwa-ra, Alurum nwunye, n'ihi nka apughm ibia. 21 Orù ahu we bia, kọrọ onye-nwe-ya ihe ndia. Mḅe ahu nna-nwe-ulo ahu, ebe iwe were ya, ọ si orù-ya, Pua ọsọsọ ga n'amá nile na uzọ ntà nile nke obodo, kubata n'ebe a ndi-oḅeye na ndi-ọlusi na ndi-isì na ndi-ngwurọ. 22 Orù ahu we si, Onye-nwe-ayi, emewo ihe i nyere n'iwu, ọnọdu fọdu-kwa-ra. 23 Onye-nwe-ulo ahu we si orù-ya, Pua ga n'uzọ nile na ogige nile, rugide kwa madu ka ha bata, ka ulom we juputa. 24 N'ihi na asim unu, na ọ digh otù onye nime

ndikom ahu ndi akpọworo gēdetu nrianyasim ire.

25 Ma okè igwè madu nēso Ya je: Ọ we chigharia, si ha, 26 Ọ buru na onye ọ bula abiakutem, ma ọ kpọgh nna nke ya asị, ya na nne nke ya, na nwunye nke ya, na umu nke ya, na umu-nne-ndikom nke ya, na umu-nne-ndinyom nke ya, e, ndu nke aka ya kwa, ọ pugh ibu onye nēso uzọm. 27 Onye ọ bula nke nēbugh obe nke aka ya, sokwam n'azu, ọ pugh ibu onye nēso uzọm. 28 N'ihi na ònye nime unu, nke nāchọ iwu ulo-elu, nẹbugh uzọ nọdu ala gu ego ọ gēwe, ma ọ nwere ego o gēji luzu ya? 29 Ka ndi nile ndi nāhu ya we ghara imalite ime ya ihe-ọchi ma elegh anya, mbe ọ tọsiri ntọ-ala-ya, ma ọ nwegh ike iwuzu ya, 30 si, Nwoke a malitere iwu ulo, ma ọ nwegh ike iluzu ya. 31 Ma-ọbu òle eze, mbe ọ nāga ibu agha megide eze-ibe-ya, nāgagh-ebu uzọ nọdu ala ḅa izù ma ọ puru ichi orù nnù ndi-agha na nnù ise zute onye chiri ọgu nnù ndi-agha abua na nnù iri bia imegide ya? 32 Ma ọ buru na ọ pugh, mbe onye ahu nọ n'ebe di anya ubu a, o ziga ndi-ozi, riọ ihe gēweta udo. 33 Ya mere otù a, onye ọ bula nime unu nke nāḅakutagh ihe nile ọ nwere azù, ọ pugh ibu onye nēso uzọm. 34 Ya mere, nnù di nma: ma asi na ọbunà nnú etufuwo utọ-ya, àgēji gini me ya ka ọ di utọ? 35 Ọ kwesigh ala ma-ọbu ebe anēkpofu ńsíanu: ha nātupu ya n'èzi. Onye nwere nti inu ihe, ya nu.

15 1 Ma ndi-ọna-utu na ndi-nmehie nile nābiaru Ya nso inu okwu-Ya. 2 Ndi-Farisi na ndi-ode-akwukwọ we nātamu, sí, Nwoke a nānara ndi-nmehie nke-ọma, nēso kwa ha eri ihe.

3 Ọ we turu ha ilu a, si, 4 Òle madu di n'etiti unu, nke nwere ọgu aturu ise, ma otù nime ha funariri ya, nke nārapugh ọgu anọ na iri na iteghete ahu n'ọhia, ga so nke furu efu, rue mbe ọ gāchọputa ya? 5 Mbe ọ chọputaworo ya, ọ we tukwasi ya n'ùbù-ya abua, nāńuri. 6 Mbe ọ biaworo n'ulo, ọ we kpọkọta ndi-eyì-ya na ndi-aḅata-obi-ya, si ha, Sonum ńuri ọńu, n'ihi na achọputawom aturum furu efu. 7 Asim unu, na otù a ọńù gādi n'elu-igwe n'isi otù onye-nmehie nke nēchèghari, kari n'isi ọgu ndi ezi omume anọ na iri na iteghete, ndi nchèghari nādigh nkpà.

8 Ma-ọbu òle nwayi nke nwere shilling iri, ọ buru na otù shilling efunari ya, nāmuyegh oriọna, za ulo-ya, chọsi ike rue mbe ọ gāchọputa ya? 9 Mbe ọ chọputaworo ya, ọ we kpọkọta ndi-eyì-ya na ndi-aḅata-obi-ya, si, Sonum ńuri ọńu, n'ihi na achọputawom shilling nke funariworom-ri. 10 Asim unu, na otù a ọńù di n'iru ndi-mọ-ozi Chineke n'isi otù onye-nmehie nke nēchèghari.

11 Ọ we si, Otù nwoke ji umu-ndikom abua: 12 nke bu nwata nime ha we si nna-ya, Nna, nyem òkè nke ihe i nwere nke rurum. Ọ we kewara ha ihe nile o ji biri. 13 Mbe ọtutu ubọchi agabigagh nwa-ya nke-nwata ahu we kporo ihe nile, je ala ọzọ di anya; n'ebe ahu ka ọ mefuru ihe ọ nwere n'idí ndu nke ila-n'iyi. 14 Ma mbe ọ mefusiri ihe nile, oké unwu siri ike dara n'ala ahu; ya onwe-ya we malite inọ na nkpà. 15 Ọ we ga were onwe-ya rapara n'otù onye nime ndi amuru n'ala ahu; ọ we ziga ya n'ubi-ya izù ezì. 16 Ọ we nāgu ya iwere mḅuḅọ nke ezi nāta riju afọ-ya: ma ọ digh onye ọ bula nēnye ya. 17 Ma mbe ọ mara onwe-ya ọ si, Òtutu ndi egoro ọlu ole nke nnam nwebigara obe achicha ókè, ma mu onwem nāla n'iyi n'okè agu n'ebe a! 18 M'gēbili jekuru nnam, m'gāsi kwa ya, Nna, emehiewom megide elu-igwe, na n'iru gi: 19 ekwesighm ka akpọkwam nwa-gi ọzọ: mem ka m'di ka otù onye nime ndi nke gi egoro ọlu. 20 Ọ we bilie, biakute nna-ya. Ma mbe ọ nọ n'ebe di anya ubu a, nna-ya huru ya, ọ we nwe ọmiko n'aru-ya, ḅa ọsọ, makua ya n'olu, sutu kwa ya ọnu nke-uku. 21 Nwa-ya we si ya, Nna, emehiewom megide elu-igwe, na n'iru gi: ekwesighm ka akpọkwam nwa-gi ọzọ. 22 Ma nna-ya siri ndi-orù-ya, Chiputa uwe-nwuda nke kachasi nma ọsọsọ, were ya yikwasi ya; tiye kwa nḅa-aka n'aka-ya, na akpukpọ-ukwu n'ukwu-ya: 23 sekputa kwa nwa-ehi azùru azù, ḅue ya, ka ayi ri kwa, ka obi tọ kwa ayi utọ: 24 n'ihi na nwam nka nwururi anwu, ọ we di ndu ọzọ; o fururi efu, ewe hu ya. Ha we malite ime ka obi tọ ha utọ. 25 Ma nwa-ya nke-okenye nọ n'ubi: mbe ọ

nābia ru ulo nso, ọ we nu olu abù na ite-egwú. 26 Ọ we kpọ otù onye nime ndi nēje ozi ka ọ biakute ya, we jua ya ihe ha bu, bú ihe ndia. 27 Ọ we si ya, Nwa-nne-gi abiawo; nna-gi ẹbuwo kwa nwa-ehi azùru azù, n'ihi na ọ nara ya n'aru-ike. 28 Ma ọ were iwe, ọ chọgh kwa ibà n'ulo: nna-ya we puta, rio ya. 29 Ma ọ zara, si nna-ya, Le, ọtutu arọ ndia ka m'bu orù-gi, ọ digh kwa mẹe ọ bula m'rapuru ihe i nyere n'iwu: ma ọ digh mẹe ọ bula i nyerem nwa-ewu, ka obi we tọ mu na ndi-eyim utọ: 30 ma mẹe nwa-gi nka biara, nke ya na ndinyom ndi nākwa iko ripiara ihe nile i ji biri, i ẹuru nwa-chi azùru azù nye ya. 31 Ọ we si ya, Nwam, mu na gi nọ mẹe nile, ihem nile bu kwa nke gi. 32 Ma ayi aghagh ime ka obi tọ ayi utọ na inuri ọnu: n'ihi na nwa-nne-gi nka nwururi anwu, ọ we di ndu ọzọ; o fu-kwa-ra efu, ewe hu ya.

16 1 Ọ we si kwa ndi nēso uzọ-Ya, Otù ọgaranya di, nke nwere onye nāchi èzí-na-ulo-ya; onye a ka eboro n'iru ya na ọ nēmefu ihe ọ nwere. 2 Ọ we kpọ ya, si ya, Ọ bu gini bu nka nke m'nānu bayere gi? kọrọm akukọ nke ọchichi-èzí-na-ulo-gi; n'ihi na i pugh ichi èzí-na-ulo ọzọ. 3 Onye ahu nke nāchi èzí-na-ulo we kwue n'onwe-ya, si, Gini ka m'gēme, n'ihi na onye-nwem nānapum ọchichi - èzí - na - ulo a? Enweghm ike igwu ala; ihere irio aririọ nēmem. 4 Amaram ihe m'gēme, ka, mẹe ọ bula agēwepum n'ọchichi-èzí-na-ulo a, ka ha we kpọbatam n'ulo nke aka ha. 5 Ọ we kpọ ndi nile ji onye-nwe-ya ugwọ n'otù n'otù, si onye mbu, Ugwọ olc ka i ji onye-nwem? 6 Ọ si, Ọgu mẹé manu ise. Ọ si ya, Were akwukwọ-gi, nọdu ọsọsọ, de ọgu abua na iri. 7 Mẹe ahu ọ siri onye ọzọ, Ugwọ ole ka gi onwe-gi ji kwa? Ọ si, Ọgu mẹé ọka ise. Ọ si ya, Were akwukwọ-gi, de ọgu anọ. 8 Onye-nwe-ya we to onye ahu nāchi èzí-na-ulo nke nēme ajọ omumc, n'ihi na ọ mere dika onye nwere uche: n'ihi na umu nkc oge a nwere uche n'ebc ọbọ nke aka ha nọ kari umu nke ihè. 9 Mu onwem nāsi kwa unu, Menu ndi-eyi nye onwe-unu site n'àkù nke ajọ omume; ka, mẹe ọ bula ọ gāgwu, ka ha we kpọbata unu n'ulo-ikwū ebigh-cbi. 10 Onye kwcsiri ka atukwasi ya obi n'ihe dikarisiri ntà kwesi-kwa-ra ka atukwasi ya obi n'oké ihe: onye bu kwa onye ajọ omume n'ihe dikarisiri ntà bu kwa onye ajọ omume n'oké ihe. 11 Ya mere, ọ buru na unu abugh ndi kwesiri ka atukwasi unu obi n'àkù ajọ omume, ònye gēnye ezi àkù n'aka-unu na ntukwasi-obi idebe? 12 Ọ buru kwa na unu abugh ndi kwesiri ka atukwasi unu obi n'ihe onye ọzọ nwere, ònye gēnye unu ihe nke aka unu? 13 Ọ digh onye ọ bula nke nēje ozi nke puru ibu orù nke nna abua: n'ihi na ọ gākpọ otù onye nime ha asi, hu ibe-ya n'anya; ma ọ bugh otú a o gējide otù, lelia ibe-ya anya. Unu apugh ibu orù Chineke na àkù.

14 Ma ndi-Farisi, ndi nāhu ego n'anya, nuru ihe ndia nile: ha we me Ya ihe-ọchi. 15 Ọ we si ha, Unu onwe-unu bu ndi nāgu onwe-unu na ndi ezi omume n'anya madu; ma Chineke mara obi-unu: n'ihi na ihe di elu n'etiti madu bu ihe-árú n'anya Chineke. 16 Iwu Chineke na ndi-amuma-Ya di rue oge Jọn: site n'oge ahu anēzisa ozi ọma ala-eze Chineke, madu nile n'otù n'otù were ihe-ike nābà nime ya. 17 Ma ọ ka nfé ka elu-igwe na ala gabiga, kari na otù ihe dikarisiri ntà n'iwu ahu gāda. 18 Nwoke ọ bula nke nārapu nwunye-ya, nke luru kwa nwayi ọzọ, ọ nākwa iko: onye nālu nwayi nke di-ya rapuworo nākwa kwa iko.

19 Ma otù ọgaranya di, o nēyi kwa uwe ododo na ezi ákwà ọcha, ọ nēme kwa ka obi nātọ ya utọ nke-ọma kwa-ubọchi: 20 ma atọẹọrọri otù obeye n'ọnu-uzọ-amá-ya, aha-ya bu Lazaros, nke ọnyá juru ya n'aru, 21 onye ọ nāgu kwa ka ewere irighiri nri nke si na table nke ọgaranya ahu dapu me ka afọ ju ya; e, ọbuná nkita nābia racha ọnyá-ya. 22 Ọ we rue na obeye ahu nwuru, ndi-mọ-ozi we bupu ya ga n'ebe ọ dabere n'obi Abraham: ọgaranya ahu nwu-kwa-ra, ewe lie ya. 23 Nime Hedis ọ we welie anya-ya elu, ebe ọ nọ na nmekpa-aru, ọ hu Abraham n'ebe di anya, na Lazaros ka ọ dabere n'obi-ya. 24 Ọgaranya ahu we kpọ òkù, si, Nna, Abraham, merem ebere, zite Lazaros, ka ọ dctu ọnu-ọnu nkpisi-aka-ya na miri, we mejua irem; n'ihi na anọm n'aru-ufu nime ire-ọku a. 25 Ma Abraham siri, Nwam, cheta na i nara ezi

ihe-gi na ndu-gi, otú ahu Lazaros nara-kwa-ra ajọ ihe-ya: ma ụbụ a anākasi ya obi n'ebe a, ma gi onwe-gi nọ n'aru-ufu. 26 Ma n'ihe ndia nile, emewo ka oké olúlù disie ike n'abata ayi na unu, ka ndi nāchọ isi n'ebe a gabiga ijekuru unu we ghara inwe ike, ka onye ọ bula ghara kwa isi n'ebe ahu gabiga biakute ayi. 27 Ọ we si, Ya mere ariọm gi, nna, ka i ziga ya n'ulo nnam; 28 n'ihi na enwerem umu-nnc ise; ka ọ we dọ ha aka na nti, ka ha onwe-ha ghara ibia kwa n'ebe nmekpa-aru a. 29 Ma Abraham siri, Ha nwere Moses na ndi-amuma; ka ha nuru olu-ha. 30 Ọ we si, É-è, nna Abraham: kama ọ buru na otú onye esite na ndi nwuru anwu jekuru ha, ha gēchèghari. 31 Ọ we si ya, Ọ buru na ha anugh olu Moses na ndi-amuma, agagh-eme kwa ka ha kweye, asi na otú onye esi na ndi nwuru anwu bilie.

17 1 Ọ we si ndi nēso uzọ-Ya, Ọ bu ihe nāghagh ime na ihe di iche iche nēme ka madu ma n'ọnyà gābia: ma ahuhu gādiri onye ahu, nke ha nēsite n'aka-ya bia. 2 Ọ gābara ya-ri urú ma akwuba ya nkume-igwe-nri n'olu, tubà kwa ya n'oké osimiri, kari na ọ gēme ka otú onye nime ndi ntà ndia ma n'ọnyà. 3 Nēzenu onwe-unu: ọ buru na nwa-nna-gi emehie, bara ya nba; ọ buru kwa na ọ chèghariа, ḅaghara ya. 4 Ọ buru kwa na ọ mehiere megide gi ụbọ asa n'otú ubọchi, we chigharia ọzọ n'ebe i nọ ụbọ asa, si, Echègharim; i gābaghara ya.

5 Ndi-ozi-Ya we si Onye-nwe-ayi, Tukwasiri ayi okwukwe. 6 Onye-nwe-ayi we si, Ọ buru na unu nwere okwukwe dika nkpuru mustard, unu gāsi osisi sycamine nka, Ka eropu gi, ku kwa gi n'oké osimiri; ọ gāna kwa unu nti. 7 Ma ònye n'etiti unu, asi na ọ nwere orú nke nālu ọlu ubi ma-ọbu nke nāzú aturu, gāsi ya, mḅe o si n'ubi bata n'ulo, Bia ngwa ngwa nọdu na nri; 8 nke nāgagh-asi kwa ya kama nke ahu, Dozie ihe m'gēri na nri-anyasi, ke kwa ihe-ọkikè n'ùkwù-gi, nējerem ozi, rue mḅe m'risiri ńu kwa; ma emesia gi onwe-gi gēri ńu kwa? 9 Ọ nwere ekele n'ebe orú ahu nọ n'ihi na ọ mere ihe akaworo àkà? 10 Otú a unu onwe-unu kwa, mḅe ọ bula unu gēmesi ihe nile akaworo àkà nye unu, sinu, Ayi bu orú ndi nābagh n'ihe; ayi emewo ihe ayi ji ugwọ ime.

11 O rue, mḅe ha nāga Jerusalem, na Ya onwe-ya nāgabiga n'etiti Sameria na Galili. 12 Mḅe Ọ nābà n'otú obodo ntà, ndikom iri, bú ndi-ekpenta, we zute Ya, ndi guzoro n'ebe di anya: 13 ha we welie olu-ha elu, si, Jisus, Nna-ayi, mere ayi ebere. 14 Mḅe Ọ huru ha, Ọ we si ha ,Ganu, were onwe-unu gosi ndi-nchu-aja. Ọ we rue, mḅe ha nāga, na emere ka aru-ha di ọcha. 15 Ma otú onye n'etiti ha, mḅe ọ huru na emere ka aru di ya ike, ọ laghachi, were oké olu nēnye Chineke otuto; 16 ọ we da kpuchie iru-ya n'ala n'ukwu-Ya, nèkele Ya: onye ahu bu kwa onye Sameria. 17 Ma Jisus zara, si, Èmegh ka aru ndikom iri ahu di ọcha? ma òle ebe iteghete fọduru nọ? 18 Àhugh ndi laghachiri inye Chineke otuto, ma-ọbugh onye ala ọzọ a? 19 Ọ we si ya, Bilie, ga nke gi: okwukwe-gi azọputawo gi.

20 Ma mḅe ndi-Farisi juru Ya mḅe ala-eze Chineke gābia, Ọ zara ha, si, Ala-eze Chineke adigh-abia mḅe madu nēche nche: 21 ha agagh-asi kwa, Le, n'ebe a! ma-ọbu, N'ebe ahu! n'ihi na le, ala-eze Chineke di n'etiti unu.

22 Ọ we si ndi nēso uzọ-Ya, Ubọchi gābia, mḅe agu ihu otú nime ubọchi Nwa nke madu gāgu unu, ma unu agagh-ahu ya. 23 Ha gāsi kwa unu, Le, n'ebe ahu! Le, n'ebe a! unu ejela, unu eso-kwa-la ha: 24 n'ihi na dika àmùmà, mḅe o nēḅu àmùmà site n'otú akuku n'okpuru elu-igwe, o nēnwu rue akuku ọzọ n'okpuru elu-igwe; otú a ka Nwa nke madu gādi n'ubọchi-Ya. 25 Ma Ọ ghagh ibu uzọ hu ọtutu ahuhu, aghagh kwa iju Ya site n'ọḅọ a. 26 Ma dika emere n'ubọchi Noa, otú a ka ọ gādi kwa n'ubọchi Nwa nke madu. 27 Ha nēri ihe, ha nāńu ihe-ọńuńu, ha nālu nwunye, anēnye ha n'ọlulu-di, rue ubọchi Noa batara n'ubọ-ya, oké ijumiri ahu we bia, la ha nile n'iyi. 28 Otú ahu dika emere n'ubọchi Lot; ha nēri ihe, ha nāńu ihe-ọńuńu, ha nāzú, ha nēre, ha nāku ihe n'ubi, ha nēwu ulo; 29 ma n'ubọchi Lot siri na Sọdọm puta ọku na brimstone si n'elu-igwe zò, we la ha nile n'iyi: 30 n'otú aka ahu ka ọ gādi n'ubọchi agēkpughe Nwa

nke madu. 31 N'ubọchi ahu, onye gānọ n'elu ulo, ma ihe-ya di nime ulo, ya ghara iridata ikwapu ha: otú ahu onye nọ kwa n'ubi, ya ghara ilaghachi. 32 Chetanu nwunye Lot. 33 Onye ọ bula nke gāchọ uzọ izutara onwe-ya ndu-ya, o gētufu ya: ma onye ọ bula nke gētufu ndu-ya gēme ya ka ọ di ndu. 34 Asim unu, N'abali ahu madu abua gādi n'elu otú ihe-ndina; agēwere otú nime ha, rapu ibe-ya. 35 Ndinyom abua ganēgwekọ nri n'otú ebe; agēwere otú nime ha, ma agārapu ibe-ya. 36 Madu abua gānọ kwa n'ubi; agēwere otú rapu kwa ibe-ya. 37 Ha we za, si Ya, Òle ebe, Onye-nwe-ayi? Ọ si ha, Ebe ozu di, n'ebe ahu ka udele gēzukọ kwa.

18 1 Ọ we turu ha ilu izí ha na ha aghagh ikpe ekpere mḅe nile, na ighara ikwe ka ike gwu ha; 2 si, Otú onye-ikpé nọ n'otú obodo, onye nādigh-atu egwu Chineke, nke nādigh-asọpuru kwa madu: 3 otú nwayi nke di-ya nwuru nọ kwa n'obodo ahu; nwayi ahu we nābiakute ya, ṇāsi, Kpeputam n'aka onye-irom. 4 Ma na mbu ọ chọgh ime ya: ma emesia ọ siri n'onwe-ya, Ọ bu ezie na adighm-atu egwu Chineke, adighm-asọpuru kwa madu; 5 ma n'ihi na nwayi a di-ya nwuru nēsoḅum, m'gēkpeputa ya, ka ọ ghara ime ka ike gwusiam site n'ọbibia ọ nābia mḅe nile. 6 Onye-nwe-ayi we si, Nurunu ihe onye-ikpé nke nēme ajọ omume kwuru. 7 Ma Chineke, Ọ gagh-ekpeputa ndi nke Ya arọputara, ndi nākpọku Ya ehihie na abali, Ọ nwe-kwa-ra ogologo ntachi-obi n'ebe ha nọ? 8 Asim unu, na Ọ gēkpeputa ha ọsọsọ. Otú ọ di, mḅe Nwa nke madu gābia, Ọ gāhu okwukwe n'elu uwa?

9 Ọ we tu kwa ilu a nye ufọdu ndi tukwasiri obi n'onwe-ha na ha bu ndi ezi omume, ndi kpọ-kwa-ra ndi nile fọduru ihe-efu: 10 Ndikom abua rigoro n'ulo uku Chineke ikpe ekpere; otú nime ha bu onye-Farisi, ibe-ya bu onye-ọna-utu. 11 Onye-Farisi guzoro nēkpe ekpere nye onwe-ya otú a, si, Chineke, ekelem Gi, na adighm ka ndi fọduru n'etiti madu, ndi nāpunara madu ihe, ndi ajọ omume, ndi nākwa iko, ma-ọbu dika ọbuná onye-ọna-utu a. 12 Anamebu ọnu uḅò abua n'ízú ubọchi asa; anamenye otú uzọ n'uzọ iri n'ihe nile, ka ha ra, bú nke m'natara. 13 Ma onye-ọna-utu ahu guzoro n'ebe di anya, ọ chọgh kwa iweli ọbuná anya-ya le elu-igwe, kama o nēti aka n'obi-ya, si, Chineke, ka obi-Gi juru n'ebe mu, bú onye-nmehie, nọ. 14 Asim unu, Nwoke a ridara n'ulo-ya buru onye aguworo n'onye ezi omume kari ibe-ya: n'ihi na onye ọ bula nke nēweli onwe-ya elu, agēweda ya; ma onye nēweda onwe-ya, agēweli ya elu.

15 Ha we kuta-kwa-ra Ya umu ọhu ha, ka Ọ we metu ha aka: ma mḅe ndi nēso uzọ-Ya huru ya, ha bara ha nba. 16 Ma Jisus kpọrọ ha biakute Ya, si, Kwenu ka umu-ntakiri biakutem, unu eḅochi-kwa-la ha: n'ihi na ala-eze Chineke bu nke ndi di otú a. 17 N'ezie asim unu, Onye ọ bula nke nāgagh-anara ala-eze Chineke dika nwatakiri, ọ gagh-abà nime ya ma-ọli.

18 Otú onye-isi we jua Ya, si, Ezi Onye-ozizí, gini ka m'gēme ka m'we keta ndu ebigh-ebi? 19 Ma Jisus siri ya, Gini mere i nākpọm ezi onye? ọ digh onye ọ bula bu ezi onye, ma-ọbugh otú Onye, bú Chineke. 20 I matawo ihe nile enyere n'iwu, Akwala iko, Eḅula madu, Ezula ori, Aḅala àmà ugha, Sọpuru nna-gi na nne-gi. 21 Ma ọ siri, Ihe ndia nile ka m'ribara ama site n'okorọbia. 22 Ma mḅe Jisus nuru ya, Ọ si ya, Otú ihe fọdu-kwa-ra gi ime: re ihe nile, ka ha ra, bú nke i nwere, kenye ndi-oḅeye, i gēnwe kwa àkù n'elu-igwe: bia kwa, som. 23 Ma mḅe ọ nuru ihe ndia, o wutara ya nke-uku; n'ihi na ọ bu oké ọgaranya. 24 Ma ebe Jisus huru ya, Ọ si, Le otú ọ diri ndi nwere àkù ike ibà n'ala-eze Chineke! 25 N'ihi na ọ dikariri camel nfé isite n'anya àgigà ba nime, kari ọgaranya ibà n'ala-eze Chineke. 26 Ma ndi nuru ya siri, Ònye kwa ka apuru izọputa? 27 Ma Ọ siri, Ihe anāpugh ime n'ebe madu nọ bu ihe apuru ime n'ebe Chineke nọ. 28 Pita we si, Le, ayi onwe-ayi rapuru ihe nile nke aka ayi, we so Gi. 29 Ọ we si ha, N'ezie asim unu, Ọ digh onye ọ bula nke rapuru ulo, ma-ọbu nwunye, ma-ọbu umu-nne, ma-ọbu ndi muru ya, ma-ọbu umu, n'ihi ala-eze Chineke, 30 nke nāgagh-anata kari ọtutu ihe n'oge

a, nata kwa ndu ebigh-ebi n'oge nke nābia.

31 Ọ we kuru ndi-ozi iri na abua ahu tiyere Onwe-ya, si ha, Le, ayi nārigoro Jerusalem, ihe nile edeworo n'akwukwọ nsọ site n'aka ndi-amuma gēmezu n'ebe Nwa nke madu nọ. 32 N'ihi na agārara Ya nye n'aka ndi mba ọzọ, me kwa Ya ihe-ọchì, me kwa Ya ihe-ihere, busa kwa Ya ọnu-miri: 33 ha gāpia kwa Ya ihe, ḅue Ya: n'ubọchi nke-atọ O gēsi kwa n'ọnwu bilie. 34 Ma ndi ahu aghọtagh ihe ọ bula n'ihe ndia; ezonari-kwa-ra ha okwu a, ha amagh kwa ihe anēkwu.

35 O rue, mḅe Ọ nābiaru Jeriko nso, otù onye-ìsì nānọdu n'akuku uzọ nāriọ aririọ: 36 ma ebe ọ nuru ùzù ìgwè madu ka ha nāgabiga, ọ jua isi ihe a. 37 Ha we kọrọ ya, na Jisus Onye Nazaret nāgabiga. 38 Ọ we tie nkpu, si, Jisus, Nwa Devid, merem ebere. 39 Ndi bu uzọ ga we bara ya nba, ka o kpuchie ọnu-ya: ma onye ahu tikariri nkpu nke-uku, si, Nwa Devid, merem ebere. 40 Jisus we guzo, si ka eduru ya biakute Ya: ma mḅe ọ biara nso, Ọ jua ya, si, 41 Gini ka i nāchọ ka M'mere gi? Ọ si, Onye-nwe-ayi, ka eme ka m'hu uzọ. 42 Jisus we si ya, Ka eme ka i hu uzọ: okwukwe-gi azọputawo gi. 43 Ngwa ngwa ewe me ka ọ hu uzọ, ọ we nēso Ya, nēnye Chineke otuto: ndi-Ju nile, mḅe ha huru ya, ha we to Chineke.

19 1 Ọ we ba na Jeriko nāgabiga kwa n'etiti ya. 2 Ma le, otù nwoke anākpọ aha-ya Zakiọs; onye ahu bu kwa onye-isi-ọna-utu, onye ahu bu kwa ọgaranya. 3 Ọ we chọ uzọ ihu Jisus imata onye Ọ bu; ma ọ pugh n'ihi ìgwè madu, n'ihi na o togh ogologo. 4 Ọ we ḅa ọsọ ga n'iru, we rigo n'osisi sycomore ka ọ hu Ya anya: n'ihi na Ọ gaje igabiga n'uzọ ahu. 5 Mḅe Jisus biaruru ebe ahu, Ọ we le anya n'elu, si ya, Zakiọs, me ngwa, ridata; n'ihi na aghaghm inọdu n'ulo-gi ta. 6 Ọ we me ngwa, ridata, were kwa ọnù kpọbata Ya. 7 Mḅe ha huru ya, ha nile we nātamu, si, Ọ bàra inọ ọnọdu-abali n'ulo nwoke bu onye-nmehie. 8 Zakiọs we guzọ, si Onye-nwe-ayi, Le, Onye-nwe-ayi, nkera ihe m'nwere ka m'gēnye ndi-oḅeye; ọ buru kwa na anaram onye ọ bula ihe site n'ebubo ugha, m'gēnyeghachi anọ anọ. 9 Jisus we si ya, Ta ka nzọputa biaruru ulo a, ebe ya onwe-ya bu kwa nwa Abraham. 10 N'ihi na Nwa nke madu biara ichọ na izọputa ihe nke furu efu.

11 Ma mḅe ha nānu ihe ndia, Ọ tukwasi tu ilu, n'ihi na Ọ nọ Jerusalem nso, na n'ihi na ha nēchè na ala-eze Chineke gaje iputa ìhè ngwa ngwa. 12 Ya mere Ọ siri, Otù nwoke amazuru aha-ya gara ala di anya, inara ala-eze nye onwe-ya, na ilaghachi. 13 Ọ we kpọ madu iri nime ndi-orù-ya, nye ha ọgu pound abua na iri, si ha, Zuanu ahia rue mḅe m'gābia. 14 Ma ndi-obodo-ya kpọrọ ya asì, ha we zìe ndi-ozi ga n'azu ya, si, Ayi achọgh ka nwoke a buru eze-ayi. 15 Ọ we rue, mḅe ọ laghachiri ọzọ, mḅe ọ natasiri ala-eze-ya, na ọ siri ka akpọ ndi-orù ahu, ndi ọ nyereri ego ahu, ka ha biakute ya, ka ọ we mara ihe ha zutarari n'ahia. 16 Onye mbu we bia n'iru ya, si, Onye-nwe-ayi, pound ise nke gi abawo urù ọgu pound abua na iri. 17 Ọ we si ya, I mere nke-ọma, ezi orù: n'ihi na ahuru na i kwesiri ka atukwasi gi obi n'ihe dikarisiri ntà, gi buru onye nāchi obodo iri. 18 Nke-abua we bia, si, Onye-nwe-ayi, pound ise nke gi abawo urù orú pound na ise. 19 Ọ we si kwa nwoke a, Gi onwe-gi buru kwa onye-isi nke obodo ise. 20 Orù nke di iche we bia, si, Onye-nwe-ayi, le pound ise nke gi, nke m'debere n'ákwà: 21 n'ihi na aturum gi egwu, n'ihi na i bu onye aka ike: i nēweli ihe i nātọḅọghri, i nēwe kwa ihe i nāghaghri. 22 Ọ si ya, M'gēsite n'ọnu nke gi kpe gi ikpé, ajọ orù. I mara na mu onwem bu onye aka ike, nēweli ihe m'nātọḅọghri, nēwe kwa ihe m'nāghaghri; 23 n'ihi gini kwa ka i nējigh were egom nye ndi nāḅanwe ego, mu onwem gānara kwa ya na uma mḅe m'biara? 24 Ọ we si ndi guzoro nso, Napunu ya pound ise ahu, were ha nye onye nwere ọgu pound abua na iri ahu. 25 Ha we si ya, Onye-nwe-ayi, ọ nwere ọgu pound abua na iri. 26 Asim unu, na onye ọ bula nke nwere ka agēnye; ma onye nēnwegh, ọbuná ihe ọ nwere ka agānapu ya. 27 Otú ọ di, ndi-irom ndia, ndi nāchọgh ka m'buru eze-ha, kuta ha n'ebe a, ḅue ha n'irum.

28 Mḅe O kwusiri okwu ndia, Ọ we nāga n'iru, nārigoro Jerusalem.

29 O rue, mḅe Ọ biaruru Betfagi na

Betani nso, n'uzọ ugwu anākpọ ugwu Olive, na O zigara madu abua n'etiti ndi nēso uzọ-Ya, 30 si, Jenu n'obodo ntà nke di na ncherita-iru unu; mbe unu nābà, unu gāhu nime ya nwa-inyinya-ibu elibeworo, nke madu ọ bula akānọkwasigh: tọpunu ya, sekputa ya. 31 Ọ buru kwa na onye ọ bula ajua unu, si, N'ihi gini ka unu nātọpu ya? unu gāsi otù a, Ọ di Onye-nwe-ayi nkpà. 32 Ndi ezigara we je, hu dika Ọ gwara ha. 33 Ma mbe ha nātọpu nwa-inyinya-ibu ahu, ndi-nwe-ya we si ha, Gini mere unu nātọpu nwa-inyinya-ibu ahu? 34 Ha we si, Ọ di Onye-nwe-ayi nkpà. 35 Ha we sekputa ya nye Jisus: ha we wukwasi uwe-ha na nwa-inyinya-ibu ahu, we tukwasi Jisus na ya. 36 Mbe Ọ nāga, ha we tusa uwe-ha n'uzọ. 37 Ma mbe Ọ nābiaru Jerusalem nso ubu a, n'uzọ nrida nke ugwu Olive, ọra ndi nile nēso uzọ-Ya malitere inuri ọnu na iwere oke olu to Chineke n'ihi ọlu nile di ike nke ha hururi; 38 si, Onye agọziri agọzi ka Eze Nke nābia n'aha Onye-nwe-ayi bu: udo di n'elu-igwe, otuto di kwa n'ebe kachasi ihe nile elu. 39 Ufọdu n'etiti ndi-Farisi we si n'ìgwè madu ahu si Ya, Onye-ozizi, bara ndi nēso uzọ-Gi nba. 40 Ọ we za, si, Asim unu na, ọ buru na ndia ekpuchi ọnu-ha, nkume gēti nkpu.

41 Mbe Ọ biaruru Jerusalem nso, Ọ we hu obodo ahu we kwara ya àkwà, 42 si, Ọ buru na i mara n'ubọchi a, ọbuná gi onwe-gi, ihe gēweta udo! ma ubu a ezonariri ha n'anya-gi. 43 N'ihi na ubọchi gābiakwasi gi, mbe ndi-iro-gi gēgwu èkpè na ìgà imegide gi, nọgide kwa gi buruburu, jigide kwa gi n'akuku nile, 44 tuda kwa gi n'ala, na umu-gi bi nime gi; ha agagh-arapu kwa nime gi otù nkume n'elu nkume-ibe-ya; n'ihi na i magh oge nleta-gi.

45 Ọ we ba n'ulo uku Chineke, malite ichupu ndi nēre, 46 nāsi ha, Edewo ya n'akwukwọ nsọ, si, Ulom gābu kwa ulo ekpere: ma unu onwe-unu mere ya ọbà ndi nāpunara madu ihe.

47 Ọ we nēzi ihe kwa-ubọchi n'ulo uku Chineke. Ma ndi-isi-nchu-aja na ndi-ode-akwukwọ na ndi-isi nke ndi-Ju nāchọ uzọ ila Ya n'iyì: 48 ha ahugh kwa ihe ha gēme; n'ihi na ndi-Ju nile nọ Ya nso buruburu, nānu okwu-Ya.

20 1 Ọ we rue, n'otù nime ubọchi ahu, mbe O nēzi ndi-Ju ihe n'ulo uku Chineke, nēzì kwa ozi ọma, na ndi-isi-nchu-aja na ndi-ode-akwukwọ, ha na ndi-okenye, we guzo Ya nso; 2 ha we kwue, si Ya, Gwa ayi: Ò bu n'aha ike gini ka I nēme ihe ndia? ma-ọbu ònye ka ọ bu, bù onye nyere Gi ike a? 3 Ma Ọ zara, si ha, Mu onwem gāju kwa unu otù okwu; unu gwakwam: 4 Baptism nke Jọn, ò sitere n'elu-igwe, ma-ọbu na o sitere n'aka madu? 5 Ha we kwurita n'etiti onwe-ha, si, Ọ buru na ayi asi, O sitere n'elu-igwe; Ọ gāsi, N'ìhi gini ka unu nējigh kwe ya? 6 Ma ọ buru na ayi asi, O sitere n'aka madu; ndi-Ju nile gēji nkume tubu ayi: n'ihi na emewo ka ha kweye na Jọn bu onye-amuma. 7 Ha we za, si na ha amatagh ebe o sitere. 8 Jisus we si ha, Mu onwem agagh-agwa kwa unu aha ike M'ji eme ihe ndia.

9 Ọ we malite ituru ndi-Ju ilu a: Otù onye kuru ubi-vine, were kwa ya tiye n'aka ndi-ọlu-ubi, we je ala ọzọ nọdu oge di anya. 10 N'oge ighọ nkpuru ọ we zigara ndi-ọlu-ubi ahu otù orù, ka ha we nye ya nkpuru ufọdu nke ubi-vine ahu: ma ndi-ọlu-ubi ahu piara ya ihe, zilaga ya n'aka efu. 11 Ọ we zikwasi orù ọzọ: ha we pia kwa ya ihe, me ya ihe-ihere, zilaga ya n'aka efu. 12 Ọ we zikwasi orù nke-atọ: ha we meru kwa onye ahu aru, we tupu ya. 13 Onye-nwe ubi-vine ahu we si, Gini ka m'gēme? m'gēziga ọkparam m'huru n'anya: elegh anya ha gāsọpuru nwam nka. 14 Ma mbe ndi-ọlu-ubi ahu huru ya, ha kwurita n'etiti onwe-ha, si, Nka bu onye-nketa: ka ayi bue ya, ka ihe-nketa-ya we buru nke ayi. 15 Ha we tupu ya n'azu ubi-vine ahu, bue ya. Gini kwa ka onye-nwe ubi-vine ahu gēme ha? 16 Ọ gābia, la ndi-ọlu-ubi ahu n'iyì, were kwa ubi-vine ahu nye ndi ọzọ. Ma mbe ha nuru ya, ha si, Chineke ekwela. 17 Ma Ọ lere ha anya, si, Gini kwa bu ihe a nke edeworo n'akwukwọ nsọ,

Nkume nke ndi nēwu ulo juru,
Nke ahu ka emere isi nkuku ulo?

18 Agētiwasi onye ọ bula nke dakwasiri nkume ahu; ma onye ọ bula ọ gādakwasi ya, ọ gēfesa ya ka uzuzu.

19 Ndi-ode-akwukwọ na ndi-isi-

nchu-aja we chọ uzọ itukwasi Ya aka n'otù oge hour ahu; ma ha turu egwu ndi-Ju: n'ihi na ha mara na Ọ turu ilu a imegide ha. 20 Ha we che Ya nche, we zipu ndi-nledo, ndi mere onwe-ha dika ndi ezi omume, ka ha we jide Ya n'okwu-ọnu-Ya, irara Ya nye n'aka ọchichi na ike nke onye-isi. 21 Ha we jua Ya, si, Onye-ozizí, ayi amatawo na I nèkwu nèzí kwa ihe ziri ezi, na I digh-ele kwa madu anya n'iru, kama I nèzí uzọ Chineke n'ezi-okwu: 22 Ò ziri ezi n'iwu ka ayi tu ùtù nye Sisa, ma-ọbu na ò zigh ezi? 23 Ma Ọ matara aghughọ-ha, we si ha, 24 Gosinum otù shilling. Ònyinyo na ihe-ndekwasi nke onye ka ọ nwere? Ha si, Nke Sisa. 25 Ọ we si ha, Ya mere, nyeghachinu Sisa ihe nke Sisa, nyeghachi-kwa-nu Chineke ihe nke Chineke. 26 Ha enwegh kwa ike ijide okwu-Ya n'iru ndi-Ju: ọziza-Ya we ju ha anya, ha we kpuchie ọnu-ha.

27 Ufọdu n'etiti ndi-Sadusi, ndi si na nbilite-n'ọnwu adigh, we biakute Ya; ha we jua Ya, 28 si, Onye-ozizí, Moses dere akwukwọ nye ayi, si, na ọ buru na nwa-nne-nwoke onye ọ bula anwua, mḅe ọ nwere nwunye, ma onye ahu enwegh nwa, ka nwa-nne-ya nwoke kuru nwunye-ya, me ka nkpuru toputara nwa-nne-ya. 29 Ya mere, umu-nne-ndikom asa di: nke-mbu kuru nwunye, we nwua nènwegh nwa; 30 nke-abua kwa; 31 nke-atọ we kuru ya; otú ahu ha asa arapugh umu, we nwua. 32 Mḅe ha nile nwusiri nwayi ahu nwu-kwa-ra. 33 Ya mere, na nbilite-n'ọnwu nwùnye onye n'etiti ha ka ọ gābu? n'ihi na ha asa nwere ya na nwunye. 34 Jisus we si ha, Umu nke oge a nālu nwunye, anènye kwa ha n'ọlulu-di: 35 ma ndi aguru na ha kwesiri iru oge ahu, na iru nbilite-n'ọnwu ahu, bú isi na ndi nwuru anwu bilie, ha alugh nwunye, enyegh kwa ha n'ọlulu-di: 36 n'ihi na ha apugh kwa inwu ọzọ: n'ihi na ha na ndi-mọ-ozi ra; ha bu kwa umu Chineke, ebe ha bu umu nbilite-n'ọnwu ahu. 37 Ma ọbuná Moses gosiri na anème ka ndi nwuru anwu si n'ọnwu bilie, nèkwu nime ebe edere okwu bayere Osisi ntà, mḅe ọ nākpọ Onye-nwe-ayi Chineke nke Abraham, na Chineke nke Aisak, na Chineke nke Jekob. 38 Ma Ọ bugh Chineke nke ndi nwuru anwu, kama Ọ bu nke ndi di ndu: n'ihi na ọ bu n'ebe Ọ nọ ka madu nile di ndu. 39 Ufọdu n'etiti ndi-ode-akwukwọ we za, si, Onye-ozizí, I kwuru nke-ọma. 40 N'ihi na ha enwegh anya-ike ọzọ iju Ya ajuju ọ bula.

41 Ọ we si ha, Hà si aṅa kwu na Kraist ahu bu nwa Devid? 42 N'ihi na Devid onwe-ya nèkwu n'akwukwọ Abù ọma, si,

Onye-nwe-ayi siri Onye-nwem,
Nọdu ala n'aka-nrim,
43 Rue mḅe M'gēdo ndi-iro-Gi ka ihe-nḅakwasi-ukwu nke ukwu-Gi abua.

44 Ya mere, Devid nākpọ Ya Onye-nwe-ya, Ò si kwa aṅa buru Nwa-ya?

45 Ma mḅe ndi-Ju nile nānu okwu-Ya Ọ si ndi nèso uzọ-Ya, 46 Nèzenu ndi-ode-akwukwọ, ndi nāchọ ijeghari n'uwe-nwuda, ndi nāhu kwa ekele n'ọma-ahia nile unu n'anya, na isi oche nile n'ulo-nzukọ nile unu, na isi ọnọdu n'oriri nile unu; 47 ndi nèripia ulo ndinyom di-ha nwuru, ndi nèkpe kwa ogologo ekpere ka madu we hu ha anya: ndia gènwe ezi ọmuma-ikpé gabigara ókè kari ndi ọzọ.

21 1 Ọ we le anya n'elu, hu ndi-ọgaranya ka ha nātubà onyinye-ha n'ebe anèdebe ùtù anātu. 2 Ọ we hu otù nwayi, bú obḛye, nke di-ya nwuru, ka ọ nātubà n'ebe ahu ego ntà abua. 3 Ọ we si, N'ezie asim unu, Nwayi a, bú obḛye, nke di-ya nwuru, ọ tubàra kari ha nile: 4 n'ihi na ndia nile sitere n'inwebiga-àkù-ókè-ha tubà n'onyinye: ma nwayi ahu sitere n'ukọ-ya tubà ihe nile ọ nwere nke o ji biri.

5 Mḅe ufọdu nèkwu okwu bayere ulo uku Chineke, na ewereri nkume ọma na ihe enyere Chineke dozie ya, Ọ we si, 6 Ihe ndia nke unu nèkiri, ubọchi gābia, nke anāgagh-arapu otù nkume n'ebe a n'elu nkume-ibe-ya, nke anāgagh-akwatu n'ala. 7 Ha we jua Ya, si, Onye-ozizí, òle mḅe ihe ndia gābu kwa? gini gābu kwa ihe-iriba-ama mḅe ọ bula ihe ndia gaje ime? 8 Ọ we si, Lezienu anya ka aghara iduhie unu: n'ihi na ọtutu madu gābia n'aham, si, Mu onwem bu Ya; na, Oge ahu di nso: unu esola ha n'azu. 9 Ma mḅe ọ bula unu gānu okwu agha di iche iche na aghara di iche iche, unu

atula ujọ: n'ihi na ihe ndia aghagh ibu uzọ puta; ma ọgwugwu ihe nile adigh-eru ngwa ngwa.

10 Mḅe ahu Ọ siri ha, Mba gēbili imegide mba ọzọ, ala-eze gēbili kwa imegide ala-eze ọzọ: 11 oké ala-ọma-jijiji gādi kwa, oké unwu na ajọ ọria nēfe efe gādi kwa n'ebe di iche iche; ihe di egwu na ihe-iriba-ama uku gādi kwa site n'elu-igwe. 12 Ma mḅe ihe ndia nile akēmegh, ha gātukwasi unu aka-ha, soḅu kwa unu, nārara unu nye n'aka ulo-nzukọ na ulo-nkpọrọ, n'ebe anēduputa unu ga n'iru ndi-eze na ndi-isi n'ihi aham. 13 Ọ gāghọrọ unu àmà. 14 Ya mere, zubenu n'obi-unu, na unu agagh-ebu uzọ tughari uche otú unu gāgọpu onwe-unu: 15 n'ihi na Mu onwem gēnye unu ọnu na amam-ihe, nke ndi nile nēmegide unu nāgagh-apu iguzogide ma-ọbu ikwugide okwu. 16 Ma ọbuná ndi muru unu, na umu-nne-unu, na ndi-ikwu-unu, na ndi-eyì-unu, gārara unu nye; ha gēme kwa ka ufọdu nime unu nwua ọnwu. 17 Madu nile gākpọ kwa unu asì n'ihi aham. 18 Ma otù agiri-isi agagh-esi n'isi-unu la n'iyì ma-ọli. 19 Na ntachi-obi-unu unu gānata nkpuru-obi-unu.

20 Ma mḅe ọ bula unu gāhu Jerusalem ka achi usu-ndi-agha nọgide ya buruburu, mḅe ahu maranu na itọḅọrọ-n'efu-ya di nso. 21 Mḅe ahu ndi nọ na Judia, ka ha ḅalaga n'ugwu; ndi nọ kwa n'etiti ya, ka ha si nime ya wezuga onwe-ha; ndi nọ kwa n'ala ọzọ, ka ha ghara ibà nime ya. 22 N'ihi na ndia bu ubọchi nkpeputa, ka ihe nile edeworo n'akwukwọ nsọ we mezu. 23 Ahuhu gādiri ndi di ime na ndi nēnye nwa ara na mḅe ahu; n'ihi na oké nkpà gādi n'ala nka, iwe gādi-kwa-ra ndi-Ju. 24 Ha gāda kwa site n'ọnu mma-agha, agādọta kwa ha n'agha ga na mba nile: ndi mba ọzọ gāzọda Jerusalem n'ala, rue mḅe oge nke mba ọzọ gēmezu. 25 Ihe-iriba-ama di iche iche gādi kwa n'anyanwu na ọnwa na kpakpando; n'elu uwa ka nkpaḅu nke mba di iche iche gādi kwa, ndi nọ n'obi abua n'ihi nbiḅọ nke oké osimiri na ebili-miri; 26 madu nātuḅọ site n'egwu, site kwa na ile-anya ihe nābiakwasi n'elu-uwa dum madu bi: n'ihi na agēme ka ike nile nke elu-igwe me nkpatu. 27 Mḅe ahu ha gāhu kwa Nwa nke madu ka Ọ nābia n'igwe-oji, Ya na ike na oké ebube. 28 Ma mḅe ihe ndia malitere ime, lenu anya n'elu, weli-kwa-nu isi-unu; n'ihi na nḅaputa-unu nēru nso.

29 Ọ we turu ha ilu: Lenu osisi fig, na osisi nile: 30 mḅe ọ bula ha púru epú uḅu a, unu huru ya mara kwa n'onwe-unu na mḅe okpom-ọku di nso uḅu a. 31 Otú a unu onwe-unu kwa, mḅe ọ bula unu gāhu ihe ndia ka ha nāputa, maranu na ala-eze Chineke di nso. 32 N'ezie asim unu, Ọḅọ a agagh-agabiga ma-ọli, rue mḅe ihe nile gēme. 33 Elu-igwe na uwa gāgabiga: ma okwu nile nkem agagh-agabiga ma-ọli.

34 Ma nēzenu onwe-unu, ka aghara iwere imebiga-ajọ-ihe-ókè, na iṅubiga-manya-ókè, na nchetu nke ndu a, boḅu obi-unu ma elegh anya, ubọchi ahu we biakwasi unu na mberede dika ọnyà: 35 n'ihi na otú a ka ọ gābiakwasi ndi nile bi n'elu uwa nile. 36 Ma murunu anya n'oge ọ bula, nāriọ aririọ, ka unu we ka n'ike iḅanari ihe nile ndia nke gaje ime, na iguzo n'iru Nwa nke madu.

37 Kwa-ubọchi O nēzí ihe n'ulo uku Chineke; kwa-abali Ọ nāpu, nānọ ọnọdu-abali n'ugwu anākpọ ugwu Olive. 38 Ndi-Ju nile nābiakute kwa Ya n'isi-ututu n'ulo uku Chineke, inu okwu-Ya.

22 1 Ma ememe achicha ekogh-eko, nke anākpọ Ngabiga, nēru nso. 2 Ndi-isi-nchu-aja na ndi-ode-akwukwọ we nāchọ uzọ ha gēsi ḅu Ya; n'ihi na ha nātu egwu ndi-Ju.

3 Setan we ba nime Judas onye anakpọ Iskariot, onye di n'ọnu-ọgugu ndi-ozi iri na abua ahu. 4 Ọ we je, ya na ndi-isi-nchu-aja na ndi-ọchi-agha we kparia, otú o gēsi rara Ya nye n'aka-ha. 5 Ha we ṅuria ọṅu, we kwekọ inye ya ego. 6 Ọ we kwere, we nāchọ oghere irara Ya nye n'aka-ha mḅe ìgwè madu nānọgh.

7 Ma ubọchi achicha ekogh-eko biara, nke anāghagh ichu aja ngabiga. 8 Ọ we zipu Pita na Jọn, si, Ganu, doziere ayi oriri ngabiga, ka ayi we rie. 9 Ha we si Ya, Ọle ebe I nāchọ ka ayi dozie? 10 Ọ si ha, Le, mḅe unu batasiri nime obodo a, otù nwoke nke bū ite miri gēzute unu; sonu ya ba n'ulo nke ọ nābà nime ya. 11 Unu gāsi kwa nna-nwe ulo ahu, Onye-ozizí si gi, Ọle ebe ulo-ọbìa di, ebe

Mu na ndi nēso uzọm gēri oriri ngabiga? 12 Onye ahu gēgosi kwa unu ime-ulo uku di n'elu ulo akwadebeworo: dozienu n'ebe ahu. 13 Ha we je, hu dika Ọ gwara ha-ri: ha we dozie ememe ngabiga.

14 Mḅe oge hour ahu ruru, Ọ we nọdu na nri, Ya na ndi-ozi-Ya. 15 Ọ we si ha, Agu gusirim ike iso unu ri oriri ngabiga nka mḅe Mu akāhugh ahuhu: 16 n'ihi na asim unu, M'gagh-eri ya ma-ọli, rue mḅe ọ gēmezu n'ala-eze Chineke. 17 Ọ we nara iko, kele kwa, we si, Naranu nka, kè kwa ya n'etiti onwe-unu: 18 n'ihi na asim unu, M'gagh-aṅu ihe si n'osisi vine puta ma-ọli site n'uḅu a, rue mḅe ala-eze Chineke gābia. 19 Ọ we nara oḅe achicha, kele kwa, we nyawa ya, nye ha, si, Nka bu arum nke anēnye n'ihi unu: nēmenu nka ka unu we nēchetam. 20 Mḅe ha risiri nri-anyasi Ọ nara kwa iko otú ahu, si, Iko a bu ọḅuḅa-ndu ọhu nime ọbaram, bú nke anāwusi n'ihi unu. 21 Ma le, aka onye nāraram nye diyerem n'elu table. 22 N'ihi na Nwa nke madu nāga n'ezie, dika akaworo ya: ma ahuhu gādiri nwoke ahu onye anēsite n'aka-ya rara Ya nye. 23 Ha we malite ijurita onwe-ha, onye ọ bu n'etiti ha gēme ihe a.

24 Esem-okwu we da kwa n'etiti ha, onye nime ha ka anāgu na ọ ka ibe-ya uku. 25 Ọ we si ha, Ndi-eze nke mba ọzọ nēme ha dika ndi nwe ha; ndi nāchi kwa ha ka anākpọ ndi nālu ọlu ọma. 26 Ma unu onwe-unu agagh-adi otú a: kama onye ka ibe-ya uku n'etiti unu, ya di ka onye bu nwata; onye bu kwa onye-isi, ya di ka onye nēje ozi. 27 N'ihi na ònye ka ibe-ya uku, onye nānọdu na nri, ma-ọbu onye nēje ozi? ọ bugh onye nānọdu na nri? ma Mu onwem di n'etiti unu ka onye nēje ozi. 28 Ma unu onwe-unu bu ndi soworom n'ọnwunwam nile; 29 Mu onwem nāḅa kwa ndu inye unu ala-eze, dika Nnam ḅara ndu inyem, 30 ka unu we rie ṅu kwa na table nkem n'ala-ezem; unu gānọkwasi kwa n'ocheeze nēkpe ebo iri na abua nke Israel ikpé. 31 Saimon, Saimon, le, Setan riọtara unu, ka ọ ẏọcha unu dika ọka: 32 ma Mu onwem riọrọ aririọ bayere gi, ka okwukwe-gi ghara igwu agwu: gi onwe-gi, mḅe i gēchighariwori, gi me kwa ka umu-nna-gi guzosie ike. 33 Ọ we si Ya, Onye-nwe-ayi, abum onye edoziworo iso Gi ga rue ulo-nkpọrọ ru kwa ọnwu. 34 Ọ we si, Asim i, Pita, oke-ọkuku agagh-akwà ta, rue mḅe i gāgọ uḅò atọ, si na i mataghm.

35 Ọ we si ha, Mḅe M'zipuru unu nējigh àkpà-ego, na àkpà-ije, na akpukpọ-ukwu, ọ di ihe kọrọ unu? Ha si, Ọ digh ihe kọrọ ayi. 36 Ọ we si ha, Ma uḅu a, onye nwere àkpà-ego, ya were ya, onye nwere àkpà-ije, ya were kwa ya: ma onye nēnwegh, ya re uwe-ya, zuta mma-agha. 37 N'ihi na asim unu, na ihe a edeworo n'akwukwọ nsọ aghagh imezu n'arum, Ọ bu kwa na ndi nēmebi iwu ka aguru Ya: n'ihi na ihe dirim nwere ọgwugwu. 38 Ha we si, Onye-nwe-ayi, le, mma-agha abua di n'ebe a. Ọ we si ha, O zuwo.

39 Ọ we puta, ga ugwu Olive, dika Ọ nēme mḅe dum; ndi nēso uzọ-Ya soro kwa Ya. 40 Ma mḅe O ruru n'ebe ahu, Ọ siri ha, Nēkpenu ekpere ka unu ghara ibà n'ọnwunwa. 41 Ewe weputa Ya onwe-ya n'etiti ha dika ebe agāturu nkume; Ọ we ḅue ikperè n'ala we nēkpe ekpere, 42 si, Nna, ọ buru na ọ di Gi nma, naram iko a: otú ọ di, ka eme ihe Gi onwe-gi nāchọ, ọ bugh ihe Mu onwem nāchọ. 43 Ewe me ka Ọ hu mọ-ozi nke si n'elu-igwe bia, nēnye Ya ike. 44 Ma ebe o nēḅu Ya nḅu n'obi ri nne Ọ kpe ekpere si-ike karia: ọsusọ-Ya we ghọ ihe dika okè ọkpurukpu ọbara nāda n'ala. 45 Mḅe O biliri n'ekpere-Ya, Ọ we biakute ndi nēso uzọ-Ya, Ọ hu ha ka ha nāraru ura site n'ihe-nwuta, 46 Ọ we si ha, Gini mere unu nāraru ura? bilienu nēkpe kwa ekpere, ka unu we ghara ibà n'ọnwunwa.

47 Mḅe Ọ kpu okwu n'ọnu, le, ìgwè madu biara; onye ahu anākpọ Judas, bú otú onye n'etiti ndi-ozi iri na abua ahu, buru kwa ha uzọ nābia; ọ we bia rue Jisus nso isutu Ya ọnu. 48 Ma Jisus siri ya, Judas, ì ji isutu-ọnu nārara Nwa nke madu nye? 49 Ma mḅe ndi nọ Ya buruburu huru ihe gādi, ha si, Onye-nwe-ayi, àyi gēwere mma-agha ḅue? 50 Otú onye nime ha we ḅue orú onye-isi-nchu-aja mma, bipu nti aka-nri ya. 51 Ma Jisus zara, si, Kwenu ya rue nka. Ọ we metu nti-ya aka, me ka aru di ya ike. 52 Jisus we si ndi-isi-nchu-aja, na ndi-ọchi-agha nke ulo uku Chineke, na

ndi-okenye, ndi biara imegide Ya, Unu putara chiri mma-agha na osisi, dika imegide onye nāpunara madu ihe? 53 Mḅe Mu na unu nọ kwa-ubọchi n'ulo uku Chineke, unu esetigh aka-unu imegidem: ma nka bu oge hour unu, na ike nke ọchichiri.

54 Ha we jide Ya, duru Ya je, dubà kwa Ya n'ulo onye-isi-nchu-aja. Ma Pita nēso n'ebe di anya. 55 Ma mḅe ha funwuru ọku n'etiti obi, we nọdu ala n'otù, Pita we nọdu n'etiti ha. 56 Ma otù nwa-aḅọghọ huru ya ka ọ nọduru n'ihè ọku ahu, ọ we legide ya anya, si, Nwoke a na Ya nọ-kwa-ra. 57 Ma ọ gọrọ, si, Nwayi, amataghm Ya. 58 Mḅe nwa oge gasiri onye ọzọ we hu ya, si, Gi onwe-gi bu kwa otù onye nime ha. Ma Pita siri, Nwoke, abughm. 59 Ma mḅe ihe dika otù oge hour gasiri onye ọzọ kwusibere ike, si, N'ezie nwoke a na Ya nọ-kwa-ra: n'ihi na ọ bu kwa onye Galili. 60 Ma Pita siri, Nwoke, amataghm ihe i nēkwu. Ngwa ngwa, mḅe ọ kpu okwu n'ọnu, oke-ọkuku we kwa ákwà. 61 Onye-nwe-ayi we chigharia, le Pita anya. Pita we cheta okwu Onye-nwe-ayi, otú Ọ siri ya, Mḅe oke-ọkuku akākwagh ta, i gāgọnarim uḅò atọ. 62 Ọ we pua, kwa ákwà nke-uku.

63 Ndikom ndi jidere Jisus we me Ya ihe-ọchi, pia kwa Ya ihe. 64 Ha we kechi iru-Ya, jua Ya, si, Bu amuma: ònye bu onye ahu nke tiri Gi aka? 65 Ọtutu ihe ọzọ ka ha kwuru megide Ya, nēkwulu Ya.

66 Mḅe chi bọrọ, nḅakọ ndi-okenye nke ndi-Ju zukọrọ, ma ndi-isi-nchu-aja ma ndi-ode-akwukwọ; ha we duru Ya ga ba na nnọkọ-ikpé-ha, si, 67 Ọ buru na Gi onwe-gi bu Kraist, gwa ayi. Ma Ọ siri ha, Ọ buru na Mu agwa unu, unu agagh-ekwe ma-ọli: 68 ma ọ buru na Mu aju unu ajuju, unu agagh-aza ma-ọli. 69 Ma site n'uḅu a ka Nwa nke madu gānọdu n'aka-nri nke ike Chineke. 70 Ha nile si, Gi onwe-gi bu kwa Ọkpara Chineke? Ọ si ha, Unu onwe-unu si na Mu onwem bu Ya. 71 Ha we si, Ọ bu nkpà àmà gini nākpa ayi ọzọ? n'ihi na ayi onwe-ayi nuru site n'ọnu-Ya.

23 1 Ọra ndi ahu nile we bilie, duru Ya je n'iru Pailat. 2 Ha we malite ibo Ya ebubo, si, Ayi huru Onye a, ka O nēduhie mba-ayi, nēḅochi ha itu ùtù nye Sisa, nāsi kwa na Ya onwe-ya bu Kraist, buru kwa Eze. 3 Pailat we jua Ya, si, Gi onwe-gi bu eze ndi-Ju? Ọ we za ya, si, Gi onwe-gi kwuru. 4 Pailat we si ndi-isi-nchu-aja na igwè madu nile, Ahughm ihe kwesiri ahuhu-nmehie n'aru Nwoke a. 5 Ma ha kwusiri ike kari, si, Ọ nākwali ndi-Ju, nēzi ihe n'ebe nile di na Judia dum, nāmalite kwa site na Galili rue ebe a. 6 Ma mḅe Pailat nuru ya, ọ jua ma Nwoke a bu onye Galili. 7 Mḅe ọ mazuru na O si n'ebe Herod nāchi bia, ọ we ziga Ya jekuru Herod, onye ya onwe-ya nọ kwa na Jerusalem na mḅe ahu.

8 Ma mḅe Herod huru Jisus, Ọ ṅuria ọṅu nke-uku: n'ihi na ọ nāchọ ihu Ya anya n'oge di anya gara aga, n'ihi na ọ nuru ihe bayere Ya; ọ we nēle anya ihu ihe-iriba-aına di aṅa Ọ gēme. 9 Ọ we jua Ya ajuju n'ọtutu okwu; ma Ya onwe-ya azagh ya ihe ọ bula. 10 Ndi-isi-nchu-aja na ndi-ode-akwukwọ we guzo, nēbo Ya ebubo si-ike. 11 Herod, ya na ndi-agha-ya, we me Ya ka Ọ buru ihe-efu, ọ me-kwa-ra Ya ihe-ọchi, we ḅokwasi Ya uwe mara nma nke-uku we zighachi Ya jekuru Pailat. 12 Herod na Pailat we me eyì n'etiti onwe-ha n'ubọchi ahu: n'ihi na n'oge gara aga ha bu ndi-iro.

13 Pailat we kpọkọ ndi-isi-nchu-aja na ndi-isi na ndi-Ju, 14 si ha, Unu kutaram Nwoke a, dika onye nēduhie ndi-Ju: ma le, mu onwem kpere Ya ikpé n'iru unu, ma ahughm ihe ọ bula n'aru Nwoke a kwesiri ahuhu-nmehie n'ihe nile unu ji bo Ya ebubo: 15 é-è, ọbunà Herod ahugh: n'ihi na o zighachiri Ya nye ayi; le kwa, ọ digh ihe ọ bula kwesiri ọnwu ka Ọ meworo. 16 Ya mere, m'gādọ Ya aka na nti, we rapu Ya. 17 Ma ọ di ya nkpà irapuru ha otù onye-nkpọrọ n'ememe. 18 Ma ha nile tiri nkpu n'otù, si, Wepu Nwoke a, ma rapuru ayi Barabas: 19 onye atubàra n'ulo-nkpọrọ n'ihi otù nbili imegide ndi-isi ebiliri nime obodo ahu, ya na iḅu-madu. 20 Pailat we gwa ha okwu ọzọ, ebe ọ nāchọ irapu Jisus; 21 ma ha tiri nkpu, si, Kpọgide Ya n'obe, kpọgide Ya n'obe. 22 Ọ we si ha nke uḅò atọ, É-è, n'ihi na

Onye a mere ihe ọjọ gini? Ahughm ihe kwesiri inwu anwu n'aru Ya: ya mere m'gādọ Ya aka na nti, we rapu Ya. 23 Ma ha were oke olu rugide, nāriọ ka akpọgide Ya n'obe. Olu-ha we kari ya ike. 24 Pailat we kpebi ka eme ihe ha riọrọ. 25 Ọ we rapuru ha onye ahu atubàrari n'ulo-nkpọrọ n'ihi nbili imegide ndi-isi na iḅu-madu, onye ha riọrọ n'aka-ya; ma ọ rara Jisus nye ka eme Ya ihe ha chọrọ.

26 Mḅe ha nēdupu Ya, ha we jide otù onye, bù Saimon, onye Sairini, nke si n'azu obodo ahu bia, ha we bokwasi ya obe-Ya, ka o buru ya so Jisus.

27 Oke igwè ndi-Ju nēso kwa Ya, ya na igwè ndinyom ndi nēti aka n'obi nākwa-kwa-ra Ya ákwá. 28 Ma Jisus chighariri n'ebe ha nọ, si, Umu-nwayi Jerusalem, unu akwalaram ákwà, kama nākwaranu onwe-unu na umu-unu. 29 N'ihi na le, ubọchi nābia, mḅe ha gāsi, Ngọzi nādiri ndinyom àgà, na afọ nke nāmugh nwa, na ara nke nāzùgh nwa. 30 Mḅe ahu ka ha gāmalite isi ugwu, Dakwasinu ayi; na isi ugwu ntà, Kpuchienu ayi. 31 N'ihi na asi na ha nēme ihe ndia mḅe osisi di ndu, gini ka agēme mḅe ọ kpọrọ nku?

32 Ma ndikom abua ọzọ, ndi nālu ọlu ọjọ, ka edu-kwa-ra, Ya na ha, ka ebue ha.

33 Ma mḅe ha biara n'ebe anākpọ Okpokoro-isi, n'ebe ahu ka ha kpọgidere Ya na ndi ahu nālu ọlu ọjọ n'obe, otù onye n'aka-nri-Ya na onye ọzọ n'aka-ekpe-Ya. 34 Ma Jisus siri, Nna, ḅaghara ha; n'ihi na ha amatagh ihe ha nēme. Mḅe ha nēkè kwa uwe-Ya n'etiti onwe-ha ha fere nzà. 35 Ndi-Ju nēguzo kwa, nēkiri. Ndi-isi we me kwa Ya ihe-ọchi, si, Ọ zọputara ndi ọzọ; Ya zọputa Onwe-ya, ọ buru na Onye a bu Kraist nke Chineke, Onye Ọ rọputara. 36 Ndi-agha we me kwa Ya ihe-ọchi, nābiakute Ya, nēche kwa n'iru Ya manya-vine ḅara uka, 37 si, Ọ buru na Gi onwe-gi bu Eze ndi-Ju, zọputa Onwe-gi. 38 Ma ihe-ndekwasi di kwa n'elu isi-Ya, ONYE A BU EZE NDI-JU.

39 Otù nime ndi ahu nālu ọlu ọjọ ndi akwubara nēkwulu kwa Ya, si, Gì onwe-gi abugh Kraist ahu? zọputa Onwe-gi na ayi. 40 Ma ibe-ya zara, we bara ya nba, si, Gì onwe-gi adigh-atu egwu ọbunà Chineke, ebe i nọ n'ọmuma-ikpé ahu? 41 N'ezi-okwu ama-kwa-ra ayi ikpé ziri ezi; n'ihi na ayi nānata ihe kwesiri ihe ayi mere: ma ọ digh ihe ọ bula Onye a mehiere. 42 Ọ we si, Jisus, chetam mḅe ọ bula I gābia n'ala-eze-Gi. 43 Ọ we si ya, N'ezie asim i, Ta ka Mu na gi gānọ na Paradais.

44 Ma uḅu a ọ di ka oge hour nke-isi, ọchichiri we ḅa n'ala ahu dum rue oge hour nke-iteghete, 45 n'ihi na anyanwu nāḅa itiri: àkwà-nḅochi nke ulo nsọ Chineke we ḅawa n'etiti. 46 Mḅe Jisus tisiri nkpu n'okè olu, Ọ si, Nna, n'aka-Gi ka M'nēnye mọm idebe: mḅe O kwusiri nka, Ọ we kubie ume. 47 Ma mḅe ọchi-agha nāchi ọgu ndi-agha ise huru ihe mere, o tobe Chineke, si, N'ezi-okwu Nwoke a bu onye ezi omume. 48 Ìgwè madu nile ndi zukọrọ n'ihe-nkiri a, mḅe ha kirisiri ihe nile mere, ha we laghachi nēti aka n'obi-ha. 49 Ndi nile ndi mara Ya nke-ọma, na ndinyom ndi soro Ya site na Galili, guzo-kwa-ra n'ebe di anya, nēle ihe ndia.

50 Ma le, otù nwoke, aha-ya bu Josef, onye bu onye-nnọkọ-ikpè, ọ bu ezi nwoke buru kwa onye ezi omume, 51 (onye ahu ekweyegh ìzù-ha na omume-ha), onye sitere n'Arimatia, otù obodo ndi-Ju, onye nēche ala-eze Chineke: 52 onye ahu jekuru Pailat, riọ aru Jisus. 53 Ọ we budata ya, ke ya n'ezi àkwà ọcha, we tọḅọ Ya n'ili nke egwuwara ya-ri na nkume, nke akātọḅọgh onye ọ bula nime ya. 54 Ma ọ bu ubọchi Nkwadebe, ubọchi - izu - ike nēru kwa nso. 55 Ndinyom, ndi si na Galili soro Ya bia, we so n'azu, le ilì ahu, na otú atọḅọrọ aru-Ya. 56 Ha we laghachi, dozie uda utọ di iche iche na manu-otite.

N'ubọchi-izu-ike ha we nọdu nwayọ dika ihe enyere n'iwu si kwu. 1 Ma 24 n'ubọchi mbu nke izù ubọchi asa, n'okè isi-ututu, ha biaruru ili ahu, nèbute uda utọ di iche iche nke ha doziri. 2 Ha we hu nkume ahu na akpọrepuwo ya n'ili. 3 Ha we ba nime, ma ha ahugh aru nke Onye-nwe-ayi Jisus. 4 Ọ we rue, mḅe ha nọ n'obi abua n'ihi nka, le, ndikom abua guzoro ha nso n'uwe nēḅu àmùmà: 5 ma mḅe ha nātu egwu, nērubè kwa iru-ha n'ala, ha si ha, Gini mere unu nāchọ Onye di ndu n'etiti ndi

nwuru anwu? 6 Ọ nọgh n'ebe a, kama emere ka O si n'ọnwu bilie: chetanu otú Ọ gwara unu okwu mḅe Ọ nọ kwa na Galili, 7 si, na aghagh irara Nwa nke madu nye n'aka ndikom nēmehie emehie, na aghagh kwa ikpọgide Ya n'obe, na Ọ ghagh kwa isi n'ọnwu bilie n'ubọchi nke-atọ. 8 Ha we cheta okwu-Ya, 9 we si n'ílì ahu laghachi, kọrọ ndi-ozi iri na otú, na ndi nile fọduru, ihe ndia nile. 10 Ma ha bu Meri Magdalini, na Joana, na Meri nne Jemes: ndinyom fọduru ndi soro ha we gwa ndi-ozi-Ya ihe ndia. 11 Okwu ndia we di ka okwu efu n'anya-ha; ha ekwegh kwa ha. 12 Ma Pita biliri, ḅa ọsọ jerue ílì; ọ we ruru ala, nyo nime ya, we hu eziákwà-ozu ahu ka ha tọḅọrọ nání ha; ọ we la n'ulo-ya, ihe nke meworo nēju kwa ya anya.

13 Ma le, ubọchi ahu ndikom abua nime ha nāga otú obodo ntà, aha-ya bu Emeus, nke di ọgu furlong atọ site na Jerusalem. 14 Ndi ahu nākparita kwa n'etiti onwe-ha uka bayere ihe ndia nile mereri. 15 Ọ we rue, mḅe ha nākparita uka nājurita kwa onwe-ha ajuju, Jisus onwe-ya we biarue nso, so kwa ha ga. 16 Ma eḅochiri ha anya ka ha ghara ima Ya. 17 Ọ we si ha, Gini bu okwu ndia unu nāgwarita onwe-unu, ka unu nāga ije? Ha we guzo nāḅaru iru. 18 Otú onye nime ha, aha-ya bu Kleopas, we za, si Ya, Ọ bu nání Gi onwe-gi nọ dika ọbla na Jerusalem nāmagh ihe mere nime ya n'ubọchi ndia? 19 Ọ si ha, Ihe gini? Ha si Ya, Ihe bayere Jisus Onye Nazaret, Onye bu onye-amuma di ike n'ọlu na okwu n'iru Chineke na ndi-Ju nile: 20 ya na otú ndi-isi-nchu-aja na ndi-isi-ayi rara Ya nye ka ama Ya ikpé ọnwu, we kpọgide Ya n'obe. 21 Ma ayi onwe-ayi lere anya na Ya onwe-ya bu onye gaje iḅaputa Israel. E, tukwasi kwa ihe ndia nile, ta bu ubọchi nke-atọ site na mḅe ihe ndia mere. 22 Ma ndinyom ufọdu n'etiti ayi me-kwa-ra ka ibobo nwua ayi n'aru, n'ihi na ha jere ílì-Ya n'isi-ututu; 23 mḅe ha nāhugh aru-Ya, ha we bia, si, na ha hu-kwa-rari ọhú, bú ndi-mọ-ozi, ndi siri na Ọ di ndu. 24 Ufọdu n'etiti ndi soro ayi we je ílì ahu, hu kwa ya ọbuná otú ndinyom ahu kwuru: ma Ya onwe-ya ka ha nāhugh. 25 Ya onwe-ya we si ha, Unu ndi nēnwegh uche, ndi di kwa urè n'obi ikwere n'ihe nile ndi-amuma kwuru! 26 Ọ bugh na Kraist aghagh ihu ahuhu ndia, na ibà n'ebube-Ya? 27 Ọ we malite isi n'akwukwọ Moses, si kwa n'akwukwọ ndi-amuma nile, me ka ha mata isi okwu bayere Onwe-ya n'ihe nile edeworo n'akwukwọ nsọ. 28 Ha we biarue obodo ntà ahu nso, ebe ha nāga: ma Ya onwe-ya mere dika Ọ nāga n'iru. 29 Ha we rugide Ya, si, Nọyere ayi: n'ihi na o rubewo anyasi, ubọchi agamiwo kwa uḅu a. Ọ we ba n'ulo inọyere ha. 30 Ọ we rue, mḅe Ya na ha nọdusiri na nri, na Ọ were oḅe achicha, gọzie ya, nyawa ya, we nēnye ha. 31 Ewe saghe anya-ha, ha we mara Ya; Ya onwe-ya we funari n'anya-ha. 32 Ha we sirita onwe-ha, Òbi-ayi ekpogh ọku nime ayi, mḅe Ọ nāgwa ayi okwu n'uzọ, mḅe Ọ nēmeghere ayi ihe edeworo n'akwukwọ nsọ? 33 Ha we bilie n'oge hour ahu, laghachi na Jerusalem, we hu ndi-ozi iri na otù ahu, na ndi ha na ha nọ, ka ha zukọrọ, 34 nāsi, N'ezi-okwu Onye-nwe-ayi esiwo n'ọnwu bilie, were kwa Onwe-ya gosi Saimon. 35 Ha onwe-ha we kọ ihe mere n'uzọ, na otú ha mara Ya n'inyawa oḅe achicha ahu.

36 Ma mḅe ha nēkwu ihe ndia, Ya onwe-ya guzoro n'etiti ha, si ha, Udo diri unu. 37 Ma ha turu ujọ, tu kwa egwu, ha we chè na ha huru mọ. 38 Ọ we si ha, Gini mere obi nālọ unu miri? n'ihi gini ka iru-uka nēbili kwa n'obi-unu? 39 Lenu aka-m na ukwum, na ọ bu Mu onwem: datunum aka, le-kwa-nu; n'ihi na mọ enwegh anu-aru na ọkpukpu, otú unu huru na Mu onwem nwere. 40 Mḅe O kwusiri nka, Ọ we gosi ha aka-Ya na ukwu-Ya. 41 Ma mḅe ha nọ nēkwegh ekwe n'ihi ọnù, mḅe o nēju kwa ha anya, Ọ si ha, Ùnu nwere ihe-oriri ọ bula n'ebe a? 42 Ha we nye Ya òkè nime azú aruru aru. 43 Ọ we nara ya, rie n'iru ha.

44 Ọ we si ha, Ndia bu okwum nke M'gwara unu, mḅe Mu na unu nọ-kwa-ra, na ihe nile aghagh imezu, bú nke edeworo n'akwukwọ iwu Moses, na ndi-amuma, na abú ọma bayerem. 45 Mḅe ahu ka Ọ meghere uche-ha, ka ha we ghọta ihe edeworo n'akwukwọ nsọ;

46 Ọ we si ha, Otú a ka edeworo ya n'akwukwọ nsọ, na Kraist ahu gāhu ahuhu, si kwa na ndi nwuru anwu bilie n'ubọchi nke-atọ; 47 na agēkwusa kwa nchèghari na nḅaghara nmehie n'aha-Ya gwa mba nile, nāmalite site na Jerusalem. 48 Unu onwe-unu bu r di-àmà nke ihe ndia. 49 Le kwa, Mu c nwem nēziputa nkwà nke Nnam n'isi-unu: ma nọdunu n'obodo a, rue mḅe agēwere ike nke si n'elu yikwasi unu.

50 Ọ we dupu ha rue n'uzọ Betani: Ọ we chilie aka-Ya elu, gọzie ha. 51 Ọ we rue, mḅe Ọ nāgọzi ha, na Ọ kewapuru n'ebe ha nọ, ewe welie Ya la n'elu-igwe. 52 Ndi ahu we kpọ isi ala nye Ya, we ji oké ọñù laghachi na Jerusalem: 53 ha we nānọ n'ulo uku Chineke mḅe nile, nāgọzi Chineke.

OZI ỌMA DIKA JỌN

DERE YA N'AKWUKWỌ

1 1 Na mbu ka Okwu ahu diri, Okwu ahu na Chineke di-kwa-ra, Okwu ahu buru kwa Chineke. 2 Onye ahu na Chineke diri na mbu. 3 Ekère ihe nile site n'aka-Ya; ekègh kwa otù ihe ọ bula nke ekèworo ma Ọ nọgh ya. 4 Nime Ya ka ndu diri; ndu ahu buru kwa Ìhè nke madu. 5 Ìhè ahu we nāmu n'ọchichiri; ọchichiri ahu ejidegh kwa ya. 6 Otù nwoke putara, onye ezitere site n'ebe Chineke nọ, aha-ya bu Jọn. 7 Onye ahu biara iḅa àmà, ka ọ we ḅara Ìhè ahu àmà, ka madu nile we site n'aka-ya kwere. 8 Ya onwè-ya abugh Ìhè ahu, kama ọ biara ka ọ we ḅara Ìhè ahu àmà. 9 Ezi Ìhè ahu diri, Nke nēnye madu ọ bula nke nābia nime uwa ihè. 10 Ọ nọri n'uwa, ekè-kwa-ra uwa site n'aka-Ya, uwa amagh kwa Ya. 11 Ọ biakutere ihe nke aka Ya, ma ndi nke aka Ya akpọbatagh Ya. 12 Ma ka ha ra, bú ndi nara Ya, ha ka Ọ nyere ike ighọ umu Chineke, bú ndi kwere n'aha-Ya: 13 ndi amuru, ọ bugh site n'ọbara, ọ bugh kwa site n'ọchichọ anu-aru, ọ bugh kwa site n'ọchichọ nwoke, kama site na Chineke. 14 Okwu ahu we ghọ anu-aru, bú madu, Ọ we biri n'etiti ayi, (ayi kiri-kwa-ra otuto-Ya, bú otuto dika otù nwa-nwoke amuru nání ya nānata n'aka nna-ya), O juputara n'amara na ezi-okwu. 15 Jọn nāḅara Ya àmà, nēti kwa nkpu, si, Onye a bu Onye m'kwuru okwu bayere Ya, si, Onye ahu Nke nābia n'azum aghọwo Onye burum uzọ: n'ihi na Ọ buri Onye mbu n'ebe m'nọ. 16 N'ihi na site na njuputa-Ya ka ayi onwe-ayi nile natara, ọbuná amara nēsochi amara. 17 N'ihi na esitere n'aka Moses nye iwu Chineke; amara na ezi-okwu sitere n'aka Jisus Kraist bia. 18 Ọ digh onye ọ bula huworo Chineke mḅe ọ bula; Chineke, bú Ọkpara amuru nání Ya, Onye nādabere n'obì Nna-Ya, Onye ahu kọrọ Ya nye madu.

19 Nka bu kwa àmà Jọn, mḅe ndi-Ju siri na Jerusalem zigara ya ndi-nchu-aja na ndi Livai ka ha jua ya, si, Gì onwe-gi bu onye? 20 Ọ we kwuputa, ọ gọgh kwa agọ; ma o kwuputara, si, Mu onwem abugh Kraist ahu. 21 Ha we jua ya, si, Ì bu gini kwa? Gì onwe-gi bu Elaija? Ọ si, Abughm. Gì onwe-gi bu onye-amuma ahu? Ọ we za, si, Ẽ-è. 22 Ya mere ha siri ya, Ì bu onye? ka ayi we nye ndi zitere ayi ihe-ọziza. Ì si gini bayere onwe-gi? 23 Ọ siri, Mu onwem bu olu otù onye nēti nkpu n'ọhia, si, Menu uzọ Onye-nwe-ayi ka o guzozie, dika Aisaia onye-amuma kwuru. 24 Ma ufọdu nime ha ka ezitereri site n'etiti ndi-Farisi. 25 Ha we jua ya, si ya, Ọ bu kwa gini mere i nēme baptism, ma ọ buru na gi onwe-gi abugh Kraist ahu, ma bugh Elaija, ma i bugh onye-amuma ahu? 26 Jọn zara ha, si, Mu onwem nēji miri me baptism: n'etiti unu ka otù Onye nēguzo Nke unu onwe-unu nāmatagh, 27 bú Onye ahu Nke nābia n'azum, Onye mu onwem nēkwesigh itọpu eriri akpukpọ-ukwu-

Ya. 28 Emere ihe ndia na Betani n'ofè Jọdan, ebe Jọn nēme baptism.

29 N'echi-ya ọ hu Jisus ka Ọ nābiakute ya, ọ we si, Le, Nwa-aturu Chineke, Nke nēbupu nmehie nke uwa! 30 Onye a bu Onye mu onwem kwuru okwu bayere Ya, si, Otù Nwoke nābia n'azum Onye ghọworo Onye burum uzọ: n'ihi na Ọ buri Onye mbu n'ebe m'nọ. 31 Mu onwem amagh kwa Ya; ma ka eme Ya ka Ọ puta ihè nye Israel, n'ihi nka ka mu onwem biara nēji miri eme baptism. 32 Jọn we ḅa ámà, si, Ekiriwom Mọ Nsọ ka O si n'elu-igwe nēfeda ka nduru; Ọ we nọgide n'aru Ya. 33 Mu onwem amagh kwa Ya: ma Onye ziterem ka m'were miri me baptism, Onye ahu sirim, Onye ọ bula i gāhu Mọ Nsọ ka O nēfedakwasi Ya, nānọgide kwa n'aru Ya, Onye ahu bu Onye nēji Mọ Nsọ eme baptism. 34 Mu onwem ahuwo kwa, ḅa kwa ámà na Onye a bu Ọkpara Chineke.

35 Ọzọ n'echi-ya Jọn guzoro, ya na madu abua nime ndi nēso uzọ-ya; 36 ọ we le Jisus anya ka Ọ nējeghari, ọ si, Le, Nwa-aturu Chineke! 37 Madu abua ahu ndi nēso uzọ-ya we nu ka o nēkwu, ha we so Jisus. 38 Jisus we chigharia, kiri ha ka ha nēso Ya, Ọ si ha, Gini ka unu nāchọ? Ha we si Ya, Rabai (nke isi-ya bu, ma asugharia ya, Onye-ozizí), òle ebe I bi? 39 Ọ si ha, Bianu, unu gāhu kwa. Ya mere ha biara hu ebe O biri; ha na Ya we nọgide ubọchi ahu; ọ di ka oge hour nke-iri. 40 Otù nime madu abua ahu ndi nuru okwu si n'ọnu Jọn puta, ndi so-kwa-ra Ya, bu Andru, nwa-nne Saimon. 41 Onye ahu buru uzọ chọta nwa-nne nke aka ya, bú Saimon, si ya, Ayi ahuwo Mesaia-ayi (nke bu, ma asugharia ya, Kraist). 42 O duru ya biakute Jisus. Jisus lere ya anya, si, Gi onwe-gi bu Saimon nwa Jọn: agākpọ gi onwe-gi Kifas (nke bu Pita, ma asugharia ya).

43 N'echi-ya Ọ chọrọ ipu ga Galili, Ọ we hu Filip: Jisus we si ya, Som. 44 Ma Filip bu onye Betsaida, onye si n'obodo Andru na Pita puta. 45 Filip we chọta Nataniel, si ya, Ayi ahuwo Onye Moses dere ihe bayere Ya n'akwukwọ iwu, Onye ndi-amuma de-kwa-ra ihe bayere Ya, Jisus Onye Nazaret, Nwa Josef. 46 Nataniel we si ya, Ọ di ezi ihe ọ bula puru isi na Nazaret puta? Filip si ya, Bia le. 47 Jisus huru Nataniel ka ọ nābiakute Ya, Ọ we kwue okwu bayere ya, si, Le, onye Israel n'ezie, onye aghughọ nādigh ya n'aru! 48 Nataniel si Ya, Òle ebe I maram? Jisus zara, si ya, Mḅe Filip akākpọgh gi, mḅe i nọ n'okpuru osisi fig, ahurum i. 49 Nataniel zara Ya, si, Rabai, Gi onwe-gi bu Ọkpara Chineke; Gi onwe-gi bu Eze Israel. 50 Jisus zara, si ya, N'ihi na M'siri gi, Ahurum i n'okpuru osisi fig, i kwere ekwe? i gāhu ihe kariri ihe ndia uku. 51 Ọ si kwa ya, N'ezie, n'ezie, asim unu, Unu gāhu elu-igwe ka emegheworo ya, hu kwa ndi-mọ-ozi nke Chineke ka ha nārigo nārida kwa n'aru Nwa nke madu.

2 1 N'ubọchi nke-atọ ọlulu-nwunye di na Kena nke Galili; nne Jisus nọ kwa n'ebe ahu: 2 ewe kpọ kwa Jisus, Ya na ndi nēso uzọ-Ya, bia n'ọlulu-nwunye ahu. 3 Mḅe manya-vine kọrọ, nne Jisus we si Ya, Ha enwegh manya-vine. 4 Jisus we si ya, Nwayi, gini ka Mu na gi nwekọrọ? oge hour nkem akābiarugh. 5 Nne-Ya si ndi nēje ozi, Ihe ọ bula Ọ si unu me, menu ya. 6 Ma adọbara n'ebe ahu ite nkume miri isi, dika ime-ọcha nke ndi-Ju si di, nānagide firkin abua ma-ọbu atọ n'otù n'otù. 7 Jisus si ha, Were miri ḅajue ite-miri ndia. Ha we ḅajupu ha n'ọnu. 8 Ọ we si ha, Kuputanu uḭu a, bugara onye-isi oriri. Ha we būru ya. 9 Ma mḅe onye-isi oriri ahu deturu miri ahu ọnu nke ghọrọri manya-vine, ma ọ matagh ebe o si puta (ma ndi nēje ozi ndi kuputarari miri ahu mara), onye-isi oriri ahu we kpọ onye nālu nwunye ọhu, 10 si ya, Onye ọ bula nēbu uzọ adọba manya-vine ọma; mḅe ọ bula madu ńubigasiri manya ókè ọ we dọba nke jọkariri njọ: gi onwe-gi edebewo manya-vine ọma rue uḭu a. 11 Jisus mere nmalite ihe-iriba-ama-Ya nile nka na Kena nke Galili, we me ka ebube-Ya puta ihè; ndi nēso uzọ-Ya we kwere na Ya.

12 Mḅe ihe a gasiri Ọ ridara na Kapanaum, Ya onwe-ya, na nne-Ya, na umu-nne-Ya, na ndi nēso uzọ-Ya: ha we nọgide n'ebe ahu ọ bugh ọtutu ubọchi.

13 Ememe ngabiga nke ndi-Ju we di

nso, Jisus we rigoro Jerusalem. 14 Ọ we hu n'ulo uku Chineke ndi nēre ehi na aturu na nduru, na ndi nāḅanwe ego ka ha nọduru ala: 15 Ọ we chiri udọ̀ me utari, we chupu ha nile n'ulo uku Chineke, ma aturu ma ehi ahu; Ọ wusì ego ndi nāḅanwe ego, kpù kwa table-ha iru; 16 Ọ si ndi nēre nduru, Chipunu ihe ndia n'ebe a; unu emela ulo Nnam ka ọ buru ulo ahia. 17 Ndi nēso uzọ-Ya chetara na edere ya-ri n'akwukwọ nsọ, si, Ekworo ulo-Gi gēripiam. 18 Ya mere ndi-Ju zara, si Ya, Ọ bu ihe-iriba-ama gini ka I nēgosi ayi, ebe I nēme ihe ndia? 19 Jisus zara, si ha, Kwatuiu ulo nsọ a, n'ubọchi atọ M'gēweli kwa ya elu. 20 Ya mere ndi-Ju siri, Ọgu arọ abua na isi ka eji wu ulo nsọ a, Gi onwe-gi gēweli kwa ya n'ubọchi atọ? 21 Ma Ya onwe-ya nēkwu okwu bayere ulo nsọ nke bu aru-Ya. 22 Ya mere mḅe emere ka O si na ndi nwuru anwu bilie, ndi nēso uzọ-Ya chetara na O kwuru okwu a; ha we kwere ihe edeworo n'akwukwọ nsọ, ya na okwu Jisus kwuru.

23 Ma mḅe Ọ nọ na Jerusalem n'ememe ngabiga, n'ememe ahu, ọtutu madu kwere n'aha-Ya, n'ihi na ha nāhu ihe-iriba-ama-Ya nile nke Ọ nēme. 24 Ma Jisus onwe-ya araragh Onwe-ya nye n'aka-ha na ntukwasi-obi, n'ihi na Ọ mara madu nile, 25 ya na n'ihi na ọ digh Ya nkpà ka onye ọ bula ḅara madu àmà; n'ihi na Ya onwe-ya mara ihe di nime madu.

3 1 Ma otù nwoke nime ndi-Farisi di aha-ya bu Nikọdimọs, otù onye-isi nke ndi-Ju: 2 Onye ahu biakutere Ya n'abali, si Ya, Rabai, ayi matara na I bu onye-ozizi Nke siworo n'ebe Chineke nọ bia: n'ihi na ọ digh onye ọ bula puru ime ihe-iriba-ama ndia nke Gi onwe-gi nēme, ma ọ buru na Chineke anọyegh ya. 3 Jisus zara, si ya, N'ezie, n'ezie, asim i, Ọ buru na amugh madu ọzọ, ọ pugh ihu ala-eze Chineke anya. 4 Nikọdimọs si ya, Èsi aṅa pu imu madu mḅe ọ kara nkà? ọ puru ibà n'afọ nne-ya nke uḅọ̀ abua, ewe mua ya? 5 Jisus zara, N'ezie, n'ezie, asim i, Ọ buru na amugh madu site na miri na Mọ Nsọ, ọ pugh ibà n'ala-eze Chineke. 6 Nke amuworo site n'anu-aru bu anu-aru; nke amuwo-kwa-ra site na Mọ Nsọ bu mọ. 7 Ka ọ ghara iju gi anya na M'siri gi, Aghagh imu unu ọzọ. 8 Ifufe nēfe ebe ọ nāchọ, i nānu kwa olu-ya, ma i niatagh ebe o si bia, na ebe ọ nāga: otù a ka onye ọ bula amuworo site na Mọ Nsọ di. 9 Nikọdimọs zara, si Ya, Ìhe ndia si aṅa pu ime? 10 Jisus zara, si ya, Gi onwe-gi bu onye-ozizi Israel, ma i magh ihe ndia? 11 N'ezie, n'ezie, asim i, Ayi nēkwu ihe ayi matara, ayi nāḅa kwa àmà ihe ayi huru; ma unu anaragh àmà-ayi. 12 Ọ buru na agwaram unu ihe nke uwa, ma unu ekwegh, ùnu gēsi aṅa kwere, ma ọ buru na agwam unu ihe nke elu-igwe? 13 Ọ digh kwa onye ọ bula rigoworo n'elu-igwe, ma-ọbugh Onye siri n'elu-igwe ridata, bù Nwa nke madu. 14 Ma dika Moses weliri agwọ n'ọhia, ọbuna otù a aghagh iweli Nwa nke madu elu: 15 ka onye ọ bula nke kwere we nwe ndu ebigh-ebi na Ya.

16 N'ihi na Chineke huru uwa n'anya otù a, na Ọ nyere ọbunà Ọkpara Ọ muru nàni Ya, ka onye ọ bula nke kwere na Ya we ghara ila n'iyì, kama ka ọ nwe ndu ebigh-ebi. 17 N'ihi na Chineke ezitegh Ọkpara-Ya n'uwa ka Ọ kpe uwa ikpé; kama ka ewe site n'aka-Ya zọputa uwa. 18 Ekpegh onye kwere na Ya ikpé: ekpewo onye nēkwegh na Ya ikpé uḅu a, n'ihi na ọ kwegh n'aha nke Ọkpara Chineke muru nàni Ya. 19 Ma nka bu ikpé ahu, na Ìhé ahu abiawo n'uwa, ma madu huru ọchichiri n'anya kama Ìhé ahu; n'ihi na ọlu-ha jọrọ njọ. 20 N'ihi na onye ọ bula nke nēme ihe nādigh nma nākpọ Ìhé ahu asi, ọ digh-abiakute kwa Ìhé ahu, ka aghara itu ya ọlu-ya nile n'anya. 21 Ma onye nēme ihe bu ezi-okwu nābiakute Ìhé ahu, ka ewe me ka ọlu-ya puta ihé, na aluworo ha na Chineke.

22 Mḅe ihe ndia gasiri Jisus na ndi nēso uzọ-Ya biara n'ala Judia; n'ebe ahu ka Ya na ha nānọgide, Ọ nēme kwa baptism. 23 Jọn nēme kwa baptism n'Inon nke di Selem nso, n'ihi na miri riri nne n'ebe ahu: ha we nābia, anēme kwa ha baptism. 24 N'ihi na akātubàgh Jọn n'ulo-nkpọrọ. 25 Ya mere iju-ajuju putara n'etiti ndi nēso uzọ Jọn na onye-Ju bayere ime-ọcha. 26 Ha we biakute Jọn, si ya, Rabai, Onye gi na Ya nọ n'ofé Jọdan, Onye gi onwe-gi ḅaworo àmà nye Ya, le, Onye ahu nēme

baptism, madu nile nābiakute kwa Ya. 27 Jọn zara, si, Madu apugh inata ihe ọ bula, ọ buru na ewegh ya nye ya site n'elu-igwe. 28 Unu onwe-unu nāḅaram àmà, na m'siri, Mu onwem abugh Kraist ahu, kama, na ezitewom n'iru Ya. 29 Onye nwere nwunye ọhu bu onye nālu nwunye ọhu: ma eyì nke onye nālu nwunye ọhu, onye nēguzo nānu kwa okwu-ya, ọ nāṅuri ọṅu nke-uku n'ihi olu onye ahu nālu nwunye ọhu: ya mere emezuwo ọṅùm a. 30 Ya onwe-ya aghagh idi nāba uba, ma aghaghm idi nāla alà.

31 Onye si n'elu bia ka ihe nile elu: onye si n'ala puta nāputa n'ala, si kwa n'ala nēkwu okwu: Onye si n'elu-igwe bia ka ihe nile elu. 32 Ihe nke ọ huworo na nke Ọ nuru, nka ka Ọ nāḅa àmà; ma ọ digh onye ọ bula nānara àmà-Ya. 33 Onye nara àmà-Ya kara akàrà-ya na nka, na Chineke bu Onye ezi-okwu. 34 N'ihi na Onye ahu Chineke zitere nēkwu okwu Chineke: n'ihi na O sitegh n'ọtùtù enye Mọ Nsọ. 35 Nna nāhu Ọkpara-Ya n'anya, Ọ nyewo kwa Ya ihe nile n'aka. 36 Onye kwere n'Ọkpara ahu nwere ndu ebigh-ebi; ma onye nēkweyegh Ọkpara ahu agagh-ahu ndu, kama iwe Chineke nānọgide n'aru-ya.

4 1 Ya mere mḅe Onye-nwe-ayi mara na ndi-Farisi nururi na Jisus nēme madu ka ha buru ndi nēso uzọ-Ya, na Ọ nēme kwa ha baptism, kari Jọn, 2 (ọ bu ezie na Jisus onwe-ya emegh baptism, kama ọ bu ndi nēso uzọ-Ya), 3 Ọ rapuru Judia, we je Galili ọzọ. 4 Ma Ọ ghagh igabiga n'etiti Sameria. 5 Ya mere Ọ bia rue otù obodo nke Sameria, anākpọ Saika, na nso iberibe ala ahu nke Jekob nyere nwa-ya Josef: 6 ma isi-iyi Jekob di n'ebe ahu. Ya mere Jisus, ebe ike gwuru Ya n'ije-Ya, Ọ nọduru ala otú a n'usọ isi-iyi ahu. Ọ ra ka oge hour nke-isi. 7 Otù nwayi, bú onye Sameria, bia isere miri: Jisus si ya, Nyem miri ka M'ṅua. 8 N'ihi na ndi nēso uzọ-Ya jereri n'obodo izu nri. 9 Ya mere nwayi Sameria ahu si Ya, Gì onwe-gi si aṅa ariọ miri n'akam ka I ṅua, ebe I bu Onye-Ju, ma mu bu nwayi Sameria? (N'ihi na ndi-Ju na ndi Sameria adigh-emekọ ihe.) 10 Jisus zara, si ya, Ọ buru na i matara onyinye Chineke, na Onye Ọ bu Nke nāsi gi, Nyem miri ka M'ṅua; gi onwe-gi gāriọ Ya-ri, Ọ gēnye kwa gi miri di ndu. 11 Nwayi ahu si Ya, Onye-nwe-ayi, I nwegh ihe isere miri, ma olùlù-miri a di omimi: òle ebe kwa ka I nwere miri ahu di ndu? 12 Ọ gābu na Gi onwe-gi ka nna-ayi Jekob uku, onye nyere ayi olùlù-miri a; ya onwe-ya, na umu-ya, na anu-ulo-ya, ṅu-kwa-ra nime ya? 13 Jisus zara, si ya, Onye ọ bula nke nāṅu miri a, akpiri gākpọ ya nku ọzọ: 14 ma onye ọ bula nke gāṅu miri ahu nke Mu onwem gēnye ya, akpiri agagh-akpọ ya nku ma-ọli rue mḅe ebigh-ebi; kama miri ahu nke Mu onwem gēnye ya gāghọ nime ya isi-iyi miri nāsuputa ri nne rue ndu ebigh-ebi. 15 Nwayi ahu si Ya, Onye-nwe-ayi, nyem miri a, ka akpiri we ghara ikpọm nku, ka m'ghara kwa isi n'ogologo uzọ a nile bia ebe a isere miri. 16 Jisus si ya, Laba, kpọ di-gi, bia kwa n'ebe a. 17 Nwayi ahu zara, si Ya, Enweghm di. Jisus si ya, I kwuru nke-ọma, si, Enweghm di: 18 n'ihi na i nwewo di ise; ma onye i nwere ubu a abugh di-gi: nka ka i kwuworo n'ezie. 19 Nwayi ahu si Ya, Onye-nwe-ayi, ahurum na Gi onwe-gi bu onye-amuma. 20 Nna-ayi-hà nile kpọrọ isi ala nye Chineke n'ugwu a; ma unu onwe-unu si, na ebe madu aghagh ikpọ isi ala nye Chineke di nime Jerusalem. 21 Jisus si ya, Nwayi, kwerem, oge hour nābia, mḅe unu nāgagh-akpọ isi ala nye Nnam, ma ọ bu n'ugwu a, ma-ọbu na Jerusalem. 22 Unu onwe-unu nākpọ isi ala nye ihe unu nāmatagh: ayi onwe-ayi nākpọ isi ala nye ihe ayi matara: n'ihi na nzọputa si n'etiti ndi-Ju puta. 23 Ma oge hour nābia, ubu a ka ọ di kwa, mḅe ndi nākpọ isi ala n'ezie gākpọ isi ala nye Nnam nime mọ na ezi-okwu: n'ihi na ndi di otù ahu ka Nnam nāchọ kwa ka ha buru ndi nākpọ isi ala nye Ya. 24 Chineke bu Mọ: ndi nākpọ kwa isi ala nye Ya aghagh ikpọ isi ala nime mọ na ezi-okwu. 25 Nwayi ahu si Ya, Amataram na Mesaia nābia (Onye anākpọ Kraist): mḅe ọ bula Onye ahu gābia, Ọ gākọrọ ayi ihe nile. 26 Jisus si ya, Mu onwem Nke nāgwa gi okwu bu Ya.

27 Mḅe O nēkwu nka ndi nēso uzọ-Ya biara; ọ we ju ha anya na Ya na nwayi nēkwurita okwu: otú ọ di, ọ nwegh onye ọ bula siri, Gini ka I nāchọ? ma-ọbu,

Gini mere Gi na ya nēkwurita okwu? 28 Ya mere nwayi ahu rapuru ite-miri-ya, we je ba nime obodo, si ndi ahu, 29 Bianu, le otù Nwoke, Onye gwaram the nile m'mere: Ònye a gābu Kraist ahu? 30 Ha siri n'obodo-ha puta, nābiakute kwa Ya. 31 Mḅe ihe ndia nēme ndi nēso uzọ-Ya nārịọ Ya, si, Rabai, rie ihe. 32 Ma Ọ siri ha, Mu onwem nwere ihe-oriri iri nke unu onwe-unu nāmatagh. 33 Ya mere ndi nēso uzọ-Ya sirita onwe-ha, Ọ di onye wetara Ya ihe O gēri? 34 Jisus si ha, Ihe-oririm bu ka M'nēme ihe Onye ziterem nāchọ, ka M'luzu kwa ọlu-Ya. 35 Ùnu onwe-unu asigh, Ọnwa anọ fọduru, owuwe-ihe-ubi ewe bia? le, asim unu, Welienu anya-unu elu, kiri ubi, na ha chara acha uḅu a ka ewere ihe di nime ha. 36 Onye nēwere ihe ubi nānara ugwọ-ọlu-ya, nāchikọta kwa nkpuru nye na ndu ebigh-ebi; ka onye nāgha nkpuru na onye nēwere ihe ubi we ńuria ọńu n'otù. 37 N'ihi na nime nka ka okwu a bu ezie, Otù onye nāgha nkpuru, ma onye ọzọ nēwere ihe ubi. 38 Mu onwem zigara unu iwere ihe ubi nke ọ digh mḅe unu onwe-unu dọḅuworo onwe-unu n'ilu ya: ndi ọzọ adọḅuwo onwe-ha n'ọlu, unu onwe-unu abàwo kwa na ndọḅu-ha.

39 Ma ọtutu ndi Sameria si n'obodo ahu kwere na Ya n'ihi okwu nwayi ahu, onye ḅara àmà, si, Ọ gwaram ihe nile m'mere. 40 Ya mere mḅe ndi Sameria biakutere Ya, ha rịọ Ya ka Ọ nọyere ha: Ọ we nọgide n'ebe ahu ubọchi abua. 41 Ma ndi kwere n'ihi okwu-Ya kariri ri nne; 42 ha we si nwayi ahu, Ọ bugh n'ihi ihe i kwuru ka ayi nēkwe uḅu a: n'ihi na ayi onwe-ayi anuwo, mata kwa na Onye a bu Onye-nzọputa nke uwa n'ezie.

43 Ma mḅe ubọchi abua ahu gasiri, O si n'ebe ahu pua ba na Galili. 44 N'ihi na Jisus onwe-ya ḅara àmà, na adigh-asọpuru onye-amuma n'ala nke aka ya. 45 Ya mere mḅe Ọ biara na Galili, ndi Galili nara Ya nke-ọma, ebe ha hururi ka ihe Ọ mere na Jerusalem ra n'ememe: n'ihi na ha onwe-ha je-kwa-ra ememe ahu.

46 Ya mere Ọ biaruru Kena nke Galili ọzọ, ebe Ọ mere miri ká ọ ghọ manya-vine. Ma otù nwoke nke nējere eze ozi di, nke aru nādigh nwa-ya nwoke ike na Kapanaum. 47 Mḅe onye ahu nuru na Jisus esiwo na Judia puta ba na Galili, ọ jekuru Ya, rịọ Ya ka Ọ ridata, me ka aru di nwa-ya ike; n'ihi na ọ nọ n'ọnu ọnwu. 48 Ya mere Jisus siri ya, Ọ buru na unu ahugh ihe-iriba-ama na ọlu-ebube, unu agagh-ekwe ma-ọli. 49 Nwoke ahu nke nējere eze ozi si Ya, Onye-nwe-ayi, ridata mḅe nwatakirim akānwugh. 50 Jisus si ya, Ga nke gi; nwa-gi nwoke di ndu. Nwoke ahu kwere okwu Jisus gwara ya, ọ we ga nke ya. 51 Ma mḅe ọ nọ nārida uḅu a, ndi-orù-ya zutere ya, si, na nwa-ya di ndu. 52 Ya mere ọ juru ha oge hour nke aru-ya malitere idi ya nma. Ya mere ha siri ya, Nyahuru n'oge hour nke-asa ka aru-ọku rapuru ya. 53 Ya mere nna-ya mara na ọ bu n'oge hour ahu mḅe Jisus siri ya, Nwa-gi nwoke di ndu: ya onwe-ya we kwere, na èzi-na-ulo-ya dum. 54 Nka bu ihe-iriba-ama ọzọ nke mere ha abua nke Jisus mere, mḅe O siri na Judia puta ba na Galili.

5 1 Mḅe ihe ndia gasiri otù ememe nke ndi-Ju di; Jisus we rigoro Jerusalem.

2 Ma ọdọ-miri ntà di na Jerusalem n'akuku ọnu-uzọ-ama nke aturu, nke anākpọ n'asusu Hibru Beteẹda, nke nwere ulo-ibà ise. 3 Nime ndia ka igwè madu ndi aru-ha nādigh ike nēdina, ndi-isi, ndi-ngwurọ, ndi akuku-aru-ha kpọnwuru akpọnwu, [nēche uńarà nke miri ahu. 4 N'ihi na mọ-ozi nke Onye-nwe-ayi nāridata n'ọdọ-miri ntà ahu n'oge ufọdu, we kpasue miri ahu: ya mere onye buru uzọ ba nime ya mḅe akpasusiri miri ahu, eme ka aru di ya nma, n'ọria ọ bula jidere ya.] 5 Ma otù nwoke nọ n'ebe ahu, onye nọri orù arọ na iri na asatọ na nriaria-ya. 6 Mḅe Jisus huru onye a ka o nēdina, ebe Ọ ma-kwa-ra na ọ nọri ogologo oge n'ọnọdu ahu, Ọ si ya, Ì nāchọ ka eme ka aru di gi nma? 7 Onye ahu aru nādigh ike zara Ya, si, Onye-nwe-ayi, enweghm madu, ka ọ tubàm n'ọdọ-miri ntà nka, mḅe ọ bula akpasuru miri: ma mḅe mu onwem nọ nābia, onye ọzọ eburum uzọ rida. 8 Jisus si ya, Bilie, chiri ute-gi, nējeghari. 9 Ngwa ngwa ewe me ka aru di nwoke ahu nma, ọ we chiri ute-ya, we nējeghari.

Ma ọ bu ubọchi-izu-ike n'ubọchi ahu.

10 Ya mere ndi-Ju nāsi onye ahu emere ka aru-ya di ike, Ọ bu ubọchi-izu-ike, o zigh kwa ezi n'iwu ka i chiri ute-gi. 11 Ma ọ zara ha, si, Onye mere ka aru dim nma, onye ahu sirim, Chiri ute-gi, nējeghari. 12 Ha juru ya, si, Ònye bu Madu ahu Nke siri gi, Chiri u e-gi, nējeghari? 13 Ma onye ahu emere ka aru di ya ike amatagh Onye ọ bu: n'ihi na Jisus wezugarari Onwe-ya, n'ihi na igwè madu di n'ebe ahu. 14 Mḅe ihe ndia gasiri Jisus chọputara ya n'ulo uku Chineke, si ya, Le, emewo ka aru di gi nma: emehiela ọzọ, ka ihe jọkariri njọ ghara ime gi. 15 Nwoke ahu iere, gwa ndi-Ju na ọ bu Jisus mereri ka aru di ya nma. 16 N'ihi nka ka ndi-Ju nēsoḅu kwa Jisus, n'ihi na Ọ nēme ihe ndia n'ubọchi-izu-ike. 17 Ma Jisus zara ha, si, Nnam nālu ọlu rue uḅu a, Mu onwem nālu kwa ọlu. 18 Ya mere n'ihi nka ka ndi-Ju nāchọ kari uzọ iḅu Ya, n'ihi na ọ bugh nàní na Ọ nēmebi ubọchi-izu-ike, kama Ọ nākpọ kwa Chineke Nna nke aka Ya, nēme ka Ya onwe-ya na Chineke ra.

19 Ya mere Jisus zara, si ha,

N'ezie, n'ezie, asim unu, Ọkpara apugh ime ihe ọ bula n'Onwe-ya, maọbugh ihe Ọ huru na Nna-Ya nēme: n'ihi na ihe ọ bula Ya onwe-ya nēme, ndia ka Ọkpara-Ya nēme kwa otù ahu. 20 N'ihi na Nnam nāhu Ọkpara-Ya n'anya, nēgosi kwa Ya ihe nile Ya onweya nēme: okè ọlu kari ndia ka O gēgosi kwa Ya, ka ọ we ju unu onwe-unu anya. 21 N'ihi na dika Nnam nēme ndi nwuru anwu ka ha si n'ọnwu bilie, dika Ọ nēme kwa ka ha di ndu, otú a ka Ọkpara-Ya nēme kwa ka ndi Ọ nāchọ di ndu. 22 N'ihi na Nnam adigh-ekpe kwa madu ọ bula ikpè, kama Ọ werewo ikpè nile nye Ọkpara-Ya; 23 ka madu nile we sọpuru Ọkpara ahu, dika ha nāsọpuru Nna-Ya. Onye nādigh- asọpuru Ọkpara adigh-asọpuru Nna Nke zitere Ya. 24 N'ezie, n'ezie, asim unu, Onye nānu okwum, nke nēkwere kwa Onye ziterem, ọ nwere ndu ebigh-ebi, ọ biagh kwa n'ikpè, kama o sitewo n'ọnwu ba na ndu. 25 N'ezie, n'ezie, asim unu, Oge hour nābia, uḅu a ka ọ di kwa, mḅe ndi nwuru anwu gānu olu Ọkpara Chineke; ndi nuru gādi kwa ndu. 26 N'ihi na dika Nnam nwere ndu nime Onwe-ya, otù a ka Ọ nye-kwa-ra Ọkpara-Ya inwe ndu nime Onwe-ya: 27 Ọ nye-kwa-ra Ya ike ilu ọlu ikpè, n'ihi na Ọ bu Nwa nke madu. 28 Ka ihe a ghara iju unu anya: n'ihi na oge hour nābia mḅe ndi nile di n'ili gānu olu-Ya, 29 ha gāputa kwa; ndi mere ezi ihe gābà na nbilite-n'ọnwu nke ndu; ma ndi mere ihe nādigh nma gābà na nbilite-n'ọnwu nke ikpè.

30 Mu onwem apugh ime ihe ọ bula n'Onwem: dika M'nānu M'nēkpe: ikpem zi-kwa-ra ezi; n'ihi na etughm ihe Mu onwem nāchọ, kama ihe Onye ziterem nāchọ. 31 Ọ buru na Mu onwem aḅara Onwem àmà, àmàm abugh ezie. 32 Ọ bu onye ọzọ naḅaram àmà; amata-kwa-ram na àmà nke Ọ nāḅaram bu ezie. 33 Unu onwe-unu ezigaworo Jọn, ọ ḅawo-kwa-ra ezi-okwu ahu àmà. 34 Ma àmà nke Mu onwem nānara esigh n'ọnu madu puta: otù ọ di, ihe ndia ka M'nēkwu, ka ewe zọputa unu. 35 Onye ahu bu oriọna ahu nke nēre ere nāmu kwa: unu onwe-unu chọ-kwa-ra ka obi tọ unu utọ nke-uku n'ihè-ya nwa oge. 36 Ma àmà nke Mu onwem ji ka nke Jọn uku: n'ihi na ọlu nke Nnam nyeworom ka M'luzue ha, ọlu ahu onwe-ha nke M'nālu, nāḅaram àmà, na Nnam ziteworom. 37 Nna nke ziterem, Ya onwe-ya aḅawo-kwa-ram àmà. Ọ digh mḅe ọ bula unu nuworo olu-Ya, ọ digh kwa mḅe ọ bula unu huworo oyiyi-Ya. 38 Unu enwegh kwa okwu-Ya ka ọ nọgide nime unu: n'ihi na Onye Ya onwe-ya zitere, Onye ahu ka unu onwe-unu nēkwegh 39 Unu nēnyocha ihe edeworo n'akwukwọ nsọ, n'ihi na unu onwe-unu nēchè na unu nēnwe ndu ebigh-ebi nime ha; ha onwe-ha bu kwa ihe nāḅaram àmà; 40 unu achọgh kwa ibiakutem, ka unu we nwe ndu. 41 Anaraghm otuto n'aka madu. 42 Ma amaram unu, na unu enwegh ihun'anya Chineke nime onwe-unu. 43 Mu onwem abiawo n'aha Nnam, ma unu anaraghm: ọ buru na onye ọzọ gābia n'aha nke aka ya, onye ahu ka unu gānara. 44 Ùnu onwe-unu si aña pu ikwe, ebe unu nānara otuto n'aka ibeunu, ma otuto nke si n'aka Onye ahu Nke nàni Ya bu Chineke bia unu achọgh? 45 Unu echèla na Mu onwem gēbo unu ebubo n'iru Nnam: otù onye di nēbo unu ebubo, bù Moses, onye unu

onwe-unu tukwasiworo obi-unu na ya. 46 N'ihi na ọ buru na unu kwere Moses, unu gēkwem; n'ihi na ya onwe-ya dere ihe bayerem n'akwukwọ. 47 Ma ọ buru na unu ekwegh ihe onye ahu dere n'akwukwọ, ùnu gēsi aña kwere okwu nkem?

6 1 Mḅe ihe ndia gasiri Jisus jere n'ofè ọzọ nke oké osimiri Galili, nke bu osimiri Taibirias. 2 Oké ìgwè madu we so Ya, n'ihi na ha huru ihe-iriba-ama di iche iche nke Ọ nēme n'aru ndi aru-ha nādigh ike. 3 Jisus we rigo n'ugwu ahu, n'ebe ahu ka Ya na ndi nēso uzọ-Ya nọdu-kwa-ra ala. 4 Ma ngabiga, bú ememe ndi-Ju, di nso. 5 Ya mere Jisus, mḅe Ọ weliri anya-Ya elu, hu na oké ìgwè madu nābiakute Ya, Ọ si Filip, Òle ebe ayi gāzuta oḅe achicha, ka ndia we rie ihe? 6 Ma nka ka O kwuru inwa ya: n'ihi na Ya onwe-ya matara ihe Ọ gāje ime. 7 Filip zara Ya, Oḅe achicha ọgu shilling iri agagh-ezu ha, ka madu nile n'otù n'otù we were nke-ntà nke-ntà. 8 Otù nime ndi nēso uzọ-Ya, bú Andru nwa-nne Saimon Pita, si Ya, 9 Otù nwa-okoro ntà nọ n'ebe a, onye ji oḅe achicha barley ise, na azù abua: ma ǹdia bu gini n'etiti ọtutu madu di otú a? 10 Jisus siri, Menu ka madu ndia nọdu ala. Ma ahihia riri nne n'ebe ahu. Ya mere ndikom ahu we nọdu ala, n'ọnu-ọgugu ra ka nnù iri na nnù abua na ọgu iri. 11 Ya mere Jisus nara oḅe achicha ise ahu, we kele, we kèsa ha nye ndi nānọdu ala; otú ahu Ọ were azù ahu kèsa nye ha ka azù ha chọrọ ra. 12 Ma mḅe afọ juru ha, Ọ si ndi nēso uzọ-Ya, Chikọtanu iberibe fọduru, ka ihe ọ bula ghara ila n'iyì. 13 Ya mere ha chikọtara ha, we kpoju nkata iri na abua n'iberibe sitere n'oḅe achicha barley ise ahu, nke fọduru ndi riworori. 14 Ya mere mḅe ndi ahu huru ihe-iriba-ama Ọ mere, ha siri, N'ezie Onye a bu onye-amuma ahu nke nābia n'uwa.

15 Ya mere mḅe Jisus huru na ha gaje ibia idọkpuru Ya n'ike, ka ha we me Ya eze, Ọ wezugara Onwe-ya ọzọ n'ugwu nání Ya onwe-ya.

16 Ma mḅe o ruru anyasi, ndi nēso uzọ-Ya ridara n'oké osimiri; 17 ha we ba n'uḅọ, we nāgabiga ofè oké osimiri ọzọ iga ru Kapanaum. Ọchichiri aḅawo-kwa-ri uḅu a, Jisus akābiakutegh kwa ha. 18 Oké osimiri nēbili kwa, n'ihi na oké ifufe nēfe. 19 Ya mere mḅe ha nyasiri ihe dika orú furlong na ise ma-ọbu orú na iri, ha hu Jisus ka Ọ nēje ije n'elu oké osimiri, nābiaru kwa uḅọ-ha nso: ha we tua egwu. 20 Ma Ọ siri ha, Ọ bu Mu onwem; unu atula egwu. 21 Ya mere ha chọrọ iwebata Ya nime uḅọ-ha: ngwa ngwa uḅọ-ha we rue ala ebe ha nāga.

22 N'echi-ya, ìgwè madu ndi guzoro n'ofè ọzọ nke oké osimiri ahu huru na uḅọ ntà ọzọ adigh n'ebe ahu, ma-ọbugh otù, hu kwa na Jisus esogh ndi nēso uzọ-Ya ba n'uḅọ-ha, kama na nání ndi nēso uzọ-Ya jere; 23 (otú ọ di, uḅọ ntà di iche iche sitere na Taibirias bia rue ebe ahu nso ebe ha riri achicha ahu mḅe Onye-nwe-ayi kelesiri ekele): 24 ya mere mḅe ìgwè madu ahu huru na Jisus anọgh n'ebe ahu, na ndi nēso uzọ-Ya anọgh kwa, ha onwe-ha bàra n'uḅọ ntà, we bia Kapanaum, nāchọ Jisus. 25 Mḅe ha chọputara Ya n'ofè oké osimiri ọzọ, ha si Ya, Rabai, òle mḅe I biara n'ebe a? 26 Jisus zara ha, si, N'ezie, n'ezie, asim unu, Unu nāchọm, ọ bugh n'ihi na unu huru ihe-iriba-ama, kama ọ bu n'ihi na unu riri ufọdu nime oḅe achicha ahu, afọ ju kwa unu. 27 Unu alula ọlu inata ihe-oriri nke nāla n'iyì, kama inata ihe-oriri nke nānọgide rue ndu ebigh-ebi, nke Nwa nke madu gēnye unu: n'ihi na Onye ahu ka Nna, bú Chineke, kara akàrà. 28 Ya mere ha siri Ya, Gini kwesiri ka ayi me, ka ayi we lua ọlu Chineke nile? 29 Jisus zara, si ha, Nka bu ọlu Chineke, ka unu kwere n'Onye ahu Ya onwe-ya zitere. 30 Ya mere ha siri Ya, Gini kwa ka Gi onwe-gi nēme ka ọ buru ihe-iriba-ama, ka ayi we hu, kwere kwa Gi? gini ka I nālu? 31 Nna-ayi-hà riri manna n'ọhia; dika edeworo n'akwukwọ nsọ, si, Nri nke sitere n'elu-igwe ka Ọ nyere ha ka ha rie. 32 Ya mere Jisus siri ha, N'ezie, n'ezie, asim unu, Ọ bugh Moses nyere unu nri ahu nke sitere n'elu-igwe; kama ọ bu Nnam nēnye unu ezi nri ahu nke sitere n'elu-igwe. 33 N'ihi na nri nke Chineke bu nke ahu nke nēsi n'elu-igwe aridata, nke nēnye kwa uwa ndu. 34 Ye mere ha siri Ya, Onye-nwe-ayi, nye ayi nri a mḅe nile. 35 Jisus siri ha, Mu onwem bu nri nēnye ndu: onye nābiakutem, agu agagh-agu ya ma-ọli,

onye nēkwere kwa na Mu akpiri agagh-akpọ ya nku ma-ọli mḅe ọ bula. 36 Ma asirim unu, na unu ahuwom, ma unu ekwegh. 37 Ihe nile nke Nnam nēnyem gābiakutem; onye nābiakutekwani M'gagh-achupu ya ma-ọli. 38 N'ihi na esiwom n'elu-igwe ridata, ọ bugh ka M'nēme ihe Mu onwem nāchọ, kama ka M'nēme ihe Onye ziterem nāchọ. 39 Ma nka bu ihe Onye ziterem nāchọ, ka M'ghara itufu ihe ọ bula nime ihe nile Ọ nyeworom, kama ka M'me ka o si n'ọnwu bilie n'ubọchi ikpe-azu. 40 N'ihi na nka bu ihe Nnam nāchọ, ka onye ọ bula nke nēle Ọkpara-Ya anya, nke nēkwere kwa na Ya, we nwe ndu ebigh-ebi; Mu onwem gēme kwa ka o si n'ọnwu bilie n'ubọchi ikpe-azu.

41 Ya mere ndi-Ju nātamu ntamu megide Ya, n'ihi na Ọ siri, Mu onwem bu nri nke siri n'elu-igwe ridata. 42 Ha we si, Onye a, Ọ bugh Jisus, Nwa Josef, Onye ayi onwe-ayi mara nna-Ya na nne-Ya? Ò si aña kwue uḅu a, Esiwom n'elu-igwe ridata? 43 Jisus zara, si ha, Unu atamula n'etiti onwe-unu. 44 Ọ digh onye ọ bula puru ibiakutem, ọ buru na Nna Nke ziterem adọgh ya: Mu onwem gēme kwa ka o si n'ọnwu bilie n'ubọchi ikpe-azu. 45 Edewo ya n'akwukwọ ndi-amuma, si, Ha nile gābu kwa ndi Chineke ziworo ihe. Onye ọ bula nke nuworo site n'ọnu Nnam, nke mutawo-kwa-ra ihe, ọ nābiakutem. 46 Ọ bugh na madu ọ bula ahuwo Nnam, ma-ọbugh Onye ahu Nke si n'ebe Chineke nọ puta, Onye ahu ahuwo Nnam. 47 N'ezie, n'ezie, asim unu, Onye nēkwere nēnwe ndu ebigh-ebi. 48 Mu onwem bu nri nke nēnye ndu. 49 Nna-unu-hà riri manna ahu n'ọhia, ha we nwua. 50 Nka bu nri nke si n'elu-igwe ridata, ka madu we rie ufọdu nime ya, ghara kwa inwu anwu. 51 Mu onwem bu nri di ndu nke siri n'elu-igwe ridata: ọ buru na madu erie ufọdu nime nri a, ọ gādi ndu rue mḅe ebigh-ebi: ma nri nke Mu onwem gēnye kwa bu anu-arum, n'ihi ndu nke uwa.

52 Ya mere ndi-Ju nālurita ọgù n'etiti onwe-ha, si, Onye a, Ò si aña pu inye ayi anu-aru-Ya ka ayi rie? 53 Ya mere Jisus siri ha, N'ezie, n'ezie, asim unu, Ọ buru na unu erigh anu-aru nke Nwa nke madu, ọ buru kwa na unu añugli ọbara-Ya, unu enwegh ndu ninie onwe-unu. 54 Onye nēri anu-arum, nke nāñu kwa ọbaram, ọ nwere ndu ebigh-ebi; Mu onwem gēme kwa ka o si n'ọnwu bilie n'ubọchi ikpe-azu. 55 N'ihi na anu-arum bu ihe-oriri n'ezie, ọbaram bu kwa ihe-ọñuñu n'ezie. 56 Onye nēri anu-arum, nke nāñu kwa ọbaram, ọ nānọgide nimem, Mu onwem kwa nime ya. 57 Dika Nna Nke di ndu ziterem, dika Mu onwem di kwa ndu n'ihi Nnam; otú a onye nērim, onye ahu gādi kwa ndu n'ihim. 58 Nka bu nri ahu nke siri n'elu-igwe ridata: ọ bugh dika nna-unu-hà riri, we nwua: onye nēri nri a gādi ndu rue mḅe ebigh-ebi. 59 Ihe ndia ka Ọ kwuru n'ulo-nzukọ, mḅe Ọ nēzi ihe na Kapanaum.

60 Ya mere ọtutu nime ndi nēso uzọ-Ya, mḅe ha nuru okwu ahu, ha siri, Okwu a di ike; ònye puru inu ya? 61 Ma ebe Jisus mara n'Onwe-ya na ndi nēso uzọ-Ya nātamu ntamu n'ihi nka, Ọ siri ha, Ọ bu nka nēme ka unu ma n'ọnyà? 62 Ùnu agagh-amakari kwa n'ọnyà ma ọ buru na unu ahu Nwa nke madu ka Ọ nārigo n'ebe Ọ nọri mbu? 63 Ọ bu Mọ nēme ka madu di ndu; anu-aru abagh urù ọ bula: okwu nke Mu onwem gwaworo unu, ha bu mọ, buru kwa ndu. 64 Ma ufọdu ndi nēkwegh di n'etiti unu. N'ihi na Jisus mara site na mbu ndi ha bu ndi nēkwegh, na onye ọ bu nke gārara Ya nye. 65 Ọ we si, Ọ bu n'ihi nka ka M'siworo unu, na ọ digh onye ọ bula puru ibiakutem, ọ buru na enyegh ya site n'aka Nnam.

66 Site na nka ọtutu nime ndi nēso uzọ-Ya we laghachi azu, ha esogh kwa Ya ejeghari ọzọ. 67 Ya mere Jisus siri ndi-ozi iri na abua ahu, Ùnu onwe-unu nāchọ kwa ila? 68 Saimon Pita zara Ya, si, Onye-nwe-ayi, Ònye ka ayi gējekuru? I nwere okwu nke ndu ebigh-ebi. 69 Ọzọ, ayi onwe-ayi ekwerewo mara kwa na Gi onwe-gi bu Onye Nsọ ahu nke Chineke. 70 Jisus zara ha, si, Ọ bugh Mu onwem rọputara unu, bú ndi-ozi iri na abua, ma otù onye nime unu bu nwa ekwensu? 71 Ma O nēkwu ihe bayere Judas nwa Saimon Iskariot, n'ihi na onye ahu gaje irara Ya nye, buru otù onye nime ndi-ozi iri na abua ahu.

7 1 Mbe ihe ndia gasiri Jisus we nējeghari na Galili: n'ihi na Ọ chọgh ijeghari na Judia, n'ihi na ndi-Ju nāchọ uzọ iḅu Ya. 2 Ma ememe ahu nke ndi-Ju, bù ememe ulo-ikwū, di nso. 3 Ya mere umu-nne-Ya siri Ya, Si n'ebe a pua, je na Judia, ka ndi nēso uzọ-Gi we hu kwa ọlu-Gi nile nke I nālu. 4 N'ihi na ọ digh onye ọ bula nēme ihe ọ bula na nzuzo, ma asi na ya onwe-ya nāchọ ka ọra madu mara ya. Ọ buru na I nēme ihe ndia, me Onwe-gi ka I puta ìhè nye uwa. 5 N'ihi na ọbunà umu-nne-Ya ekwegh na Ya. 6 Ya mere Jisus si ha, Oge nkem akērugh; ma oge nke unu bu ihe edoziworo mḅe nile. 7 Uwa apugh ikpọ unu asì; ma ọ nākpọ Mu onwem asì, n'ihi na Mu onwem nāḅara ya àmà, na ọlu-ya nile jọrọ njọ. 8 Rigonu onwe-unu n'ememe a: Mu onwem agagh-arigoro ememe a uḅu a; n'ihi na oge nkem akēzugh. 9 Ma mḅe Ọ gwasiri ha okwu ndia, Ọ nānọgide na Galili.

10 Ma mḅe umu-nne-Ya rigosiri ememe ahu, inḅe ahu Ya onwe-ya rigo-kwa-ra, ọ bugh n'iru ọra madu, kama dika ọ bu na nzuzo. 11 Ya mere ndi-Ju nāchọ Ya n'ememe, nāsi, Ọle ebe Onye ahu nọ? 12 Okè ntamu di kwa n'etiti ìgwè madu nile bayere Ya: ufọdu nāsi, Ọ bu ezi madu; ndi ọzọ nāsi, É-è, kama O nēduhie ìgwè madu a. 13 Otù ọ di, ọ digh onye ọ bula nēkwuwa okwu bayere Ya n'ihi egwu ndi-Ju.

14 Ma mḅe o ruru n'etiti ememe ahu uḅu a Jisus rigoro n'ulo uku Chineke, we nēzí ihe. 15 Ya mere o nēju ndi-Ju anya, ha si, Onye a, Ò si aña mata akwukwọ ri nne, n'ebe ọ digh mḅe Ọ muworo akwukwọ? 16 Ya mere Jisus zara ha, si, Ozizim abugh nkem, kama ọ bu nke Onye ziterem. 17 Ọ buru na onye ọ bula achọ ime ihe Ọ nāchọ, ọ gāmara ihe ozizi a bu, ma o sitere n'aka Chineke, ma-ọbu na Mu onwem nēkwu site n'Onwem. 18 Onye nēkwu site n'onwe-ya nāchọ otuto nke aka ya: ma onye nāchọ otuto nke onye zitere ya, onye ahu bu onye ezi-okwu, ajọ omume adigh kwa nime ya. 19 Ọ bugh Moses nyere unu iwu-unu, ma ọ digh onye ọ bula nime unu nēme iwu ahu? Gini mere unu nāchọ uzọ iḅum? 20 Ìgwè madu ahu zara, si, I nwere mọ ọjọ: ònye nāchọ uzọ iḅu Gi? 21 Jisus zara, si ha, Otù ọlu ka M'luru, ọ we nēju unu nile anya. 22 Ọ bu n'ihi nka ka Moses nyere unu ibi-ùgwù (ọ bugh na o sitere n'aka Moses, kama o sitere n'aka nna-ayi-hà); n'ubọchi-izu-ike unu nēbì kwa madu ùgwù. 23 Ọ buru na ebì madu ùgwù n'ubọchi-izu-ike, ka ewe ghara imebi iwu Moses; ùnu nwere òlùlù ọjọ n'arum, n'ihi na emerem ka aru dichasia otù madu nma n'ubọchi-izu-ike? 24 Unu elela iru kpẹ ikpè, kama nēkpenu ikpè ziri ezi.

25 Ya mere ufọdu nime ndi Jerusalem siri, Onye a, Ọ bugh Onye ha nāchọ uzọ iḅu? 26 Ma le, O nēkwuwa okwu, ma ha agwagh Ya okwu ọ bula. Ọ gābu na ndi-isi mara n'ezie na Onye a bu Kraist-ayi? 27 Otù ọ di, ayi matara Onye a ebe O si puta: ma mḅe ọ bula Kraist-ayi gābia, ọ digh onye ọ bula mara ebe O si puta. 28 Ya mere Jisus tiri nkpu n'ulo uku Chineke, nēzí ihe, nāsi kwa, Unu mataram, mata kwa ebe M'si puta; ọ bugh kwa n'Onwem ka M'biaworo, kama Onye ziterem bu ezi Onye, Nke unu onwe-unu nāmatagị. 29 Mu onwem matara Ya; n'ihi na esim n'ebe Ọ nọ bia, Ya onwe-ya zite-kwa-ram. 30 Ya mere ha chọrọ uzọ ijide Ya: ọ digh kwa onye ọ bula tukwasiri Ya aka, n'ihi na oge hour Ya akābiagh. 31 Ma n'etiti ìgwè madu ahu ọtutu kwere na Ya; ha nāsi kwa, Mḅe ọ bula Kraist-ayi gābia, Ọ gēine ihe-ìriba-ama kari nke Onye a mere? 32 Ndi-Farisi nuru ìgwè madu ahu ka ha nātamu ntamu ndia bayere Ya; ndi-isi-nchu-aja na ndi-Farisi we ziga ndi nējere ha ozi ka ha jide Ya. 33 Ya mere Jisus siri, Ọ fọduru nwa oge Mu na unu gānọ, M'we lakuru Onye ziterem. 34 Unu gāchọm, ma unu agagh-achọtam: ebe Mu onwem nọ kwa, unu onwe-unu apugh ibia. 35 Ya mere ndi-Ju siritara onwe-ha, Òle ebe Onye a gaje iga na ayi onwe-ayi agagh-achọta Ya? Ọ gaje igakuru ndi ḅasara n'etiti ndi-Grik na izí ndi-Grik ihe? 36 Gini bu okwu a nke O kwuru, si, Unu gāchọm, ma unu agagh-achọtam: ebe Mu onwem nọ kwa, unu onwe-unu apugh ibia?

37 Ma n'ubọchi ikpe-azu, bù okè ubọchi nke ememe ahu, Jisus guzoro, we tie nkpu, si, Ọ buru na akpiri kpọrọ

madu ọ bula nku, ya biakutem, ñua miri. 38 Onye nēkwere na Mu, dika ihe edeworo n'akwukwọ nsọ kwuru, n'afọ-ya ka osimiri nke miri di ndu gēsi nērùputa. 39 Ma nka ka O kwuru bayere Mọ Nsọ, Nke ndi kwere na Ya gaje inara: n'ihi na akēnyegh Mọ Nsọ; n'ihi na akēnyegh Jisus otuto. 40 Ya mere ufọdu nime ìgwè madu ahu, mḅe ha nuru okwu ndia, ha si, N'ezie Onye a bu onye-amuma ahu. 41 Ndi ọzọ nāsi, Onye a bu Kraist-ayi. Ma ufọdu nāsi, Gini, ọ gābu na Galili ka Kraist-ayi si bia? 42 Àkwukwọ nsọ ekwugh na Kraist-ayi nēsi na nkpuru Devid bia, site kwa na Betlehem, bù obodo ntà ebe Devid nọri? 43 Ya mere nkewa putara n'etiti ìgwè madu ahu n'ihi Ya. 44 Ma ufọdu nime ha chọrọ ijide Ya; ma ọ digh onye ọ bula tukwasiri Ya aka.

45 Ya mere ndi ahu ndi nēje ozi biakutere ndi-isi-nchu-aja na ndi-Farisi; ndi ahu we si ha, N'ihi gini ka unu nēkutagh Ya? 46 Ndi ahu ndi nēje ozi zara, si, Ọ digh mḅe ọ bula madu kwuru okwu di otù a. 47 Ya mere ndi-Farisi zara ha, si, Èduhiewo kwa unu onwe-unu? 48 Ọ di onye ọ bula n'etiti ndi-isi, ma-ọbu n'etiti ndi-Farisi, kwere na Ya? 49 Ma ìgwè madu a nke nāmagh iwu-ayi bu ndi anābu ọnu. 50 Nikọdimọs si ha (onye biakutere Ya na mbu, ebe ọ bu otù onye nime ha), 51 Ìwu-ayi nēkpe madu ikpé, ọ buru na o bugh uzọ nu n'ọnu-ya, we mara ihe ọ nēme? 52 Ha zara, si ya, Gì onwe-gi si kwa na Galili puta? Nyocha n'akwukwọ nsọ, le kwa na ọ digh onye-amuma si na Galili bilie.

53 [Ha nile we la, onye ọ bula n'ulo
8 nke aka ya: 1 ma Jisus gara ugwu Olive. 2 Ọ we bia kwa ọzọ n'isi-ututu n'ulo uku Chineke, ndi-Ju nile we biakute Ya; Ọ we nọdu ala, we nēzi ha ihe. 3 Ndi-ode-akwukwọ na ndi-Farisi we kuta otù nwayi nke ejidereri n'ikwa-iko; mḅe ha guzosiri ya n'etiti, 4 ha we si Ya, Onye-ozizi, ejidewo nwayi a n'ikwa-iko, mḅe ọ nēme ihe ahu. 5 Ma n'iwu-ayi Moses nyere ayi iwu itù ndinyom di otù a nkume: gini kwa ka Gi onwe-gi nēkwu bayere ya? 6 Ma nka ka ha nēkwu inwa Ya, ka ha we nwe ihe ha gēji bo Ya ebubo. Ma Jisus ruru ala, were nkpisi-aka-Ya nēde ihe n'ala. 7 Ma mḅe ha nọgidere nāju Ya, Ọ welie Onwe-ya elu, si ha, Onye akēmehiegh n'etiti unu, ya buru uzọ tu ya nkume. 8 Ọ we ruru kwa ala ọzọ, were nkpisi-aka-Ya nēde ihe n'ala. 9 Ma mḅe ha nuru ya ha pua n'otù n'otù, malite na ndi bu okenye, rue ndi-ikpe-azu: ewe rapu nàni Jisus, Ya na nwayi ahu, ebe o guzoro, n'etiti. 10 Jisus we welie Onwe-ya elu, si ya, Nwayi, òle ebe ha nọ? ọ digh onye ọ bula mara gi ikpé? 11 Ọ we si, Ọ digh onye ọ bula, Onye-nwe-ayi. Jisus we si, Mu onwem amagh kwa gi ikpé: ga nke gi; site n'ubu a adila nēmehie ọzọ.]

12 Ya mere Jisus gwara ha okwu ọzọ, si, Mu onwem bu Ihè nke uwa: onye nēsom agagh-ejeghari n'ọchichiri, kama ọ gēnwe Ihè nke ndu. 13 Ya mere ndi-Farisi siri Ya, Gi onwe-gi nāḅara Onwe-gi àmà; àmà nke Gi abugh ezie. 14 Jisus zara, si ha, Asi kwa na Mu onwem ḅara Onwem àmà, àmà nkem bu ezie; n'ihi na amataram ebe M'siri bia, na ebe M'nāla; ma unu onwe-unu amatagh ebe M'si bia, ma-ọbu ebe M'nāla. 15 Unu onwe-unu nēkpe dika anu-aru si di; Mu onwem ekpegh onye ọ bula. 16 Ma ọ buru na mu onwem ekpe kwa ikpé, ikpém bu ezie; n'ihi na ọ bugh nàni Mu nọ, kama ọ bu Mu onwem na Nna Nke ziterem. 17 Ma edewo kwa n'akwukwọ iwu-unu, na àmà nke madu abua bu ezie. 18 Mu onwem bu onye nāḅara Onwem àmà, Nna Nke ziterem nāḅa-kwa-ram àmà. 19 Ya mere ha si Ya, Òle ebe Nna-Gi di? Jisus zara, si, Unu amataghm, unu amatagh kwa Nnam: ọ buru na unu mataram, unu gāmata-kwa-ri Nnam. 20 Okwu ndia ka O kwuru n'ebe anēdḅebe ùtù anātu, mḅe O nēzi ihe n'ulo uku Chineke: ọ digh kwa onye ọ bula jidere Ya; n'ihi na oge hour Ya akābiarugh.

21 Ya mere Ọ siri ha ọzọ, Mu onwem nāla, unu gāchọkwam, unu gānwu kwa na nmehie-unu: ebe Mu onwem nāla, unu onwe-unu apugh ibia. 22 Ya mere ndi-Ju nāsi, Ò gēḅu Onwe-ya, na Ọ nāsi, Ebe Mu onwem nāla, unu onwe-unu apugh ibia? 23 Ọ we si ha, Unu onwe-

unu si n'ebe di ala puta; Mu onwem si n'ebe di elu puta: unu onwe-unu si n'uwa nka puta; Mu onwem esigh n'uwa nka puta. 24 Ya mere M'siri unu, na unu gānwu na nmehie nile unu: n'ihi na ọ buru na unu ekwegh na Mu onwem bu Ya, unu gānwu na nmehie nile unu. 25 Ya mere ha nāsi Ya, Gi onwe-gi bu onye? Jisus siri ha, Ọbunà ihe M'nāgwa kwa unu site na mbu. 26 Enwerem ọtutu ihe M'gēkwu nke M'gēkpe kwa bayere unu: ma Onye ziterem bu ezie; ihe Mu onwem nu-kwa-ra n'ọnu-Ya, ihe ndia ka M'nāgwa uwa. 27 Ha amagh na Ọ nāgwa ha okwu bayere Nna-Ya. 28 Ya mere Jisus siri, Mbe ọ bula unu gēweliwori Nwa nke madu elu, mbe ahu ka unu gāmara na Mu onwem bu Ya, na ọ digh kwa ihe M'nēme n'Onwem, kama dika Nnam zirim, otù a ka m'nēkwu ihe ndia. 29 Mu na Onye ziterem nọ kwa; Ọ rapugh nàni Mu; n'ihi na Mu onwem nēme ihe nātọ Ya utọ mbe nile. 30 Mbe O nēkwu okwu ndia, ọtutu madu kwere na Ya.

31 Ya mere Jisus nāsi ndi-Ju ndi kwere okwu-Ya-ri, Ọ buru na unu onwe-unu anọgide n'okwum, unu bu ndi nēso uzọm n'ezie; 32 unu gāmara kwa ezi-okwu, ezi-okwu ahu gēme kwa ka unu pua n'orù. 33 Ha zara Ya, si, Ayi bu nkpuru Abraham, ọ kādigh kwa mbe ọ bula ayi bu orù onye ọ bula: Gì onwe-gi si aña kwu, Agēme ka unu pua n'orù? 34 Jisus zara ha, si, N'ezie, n'ezie, asim unu, Onye ọ bula nke nēmehie bu orù nmehie. 35 Ma orù adigh-anọgide n'ulo rue mbe ebigh-ebi: nwa nānọgide ebigh-ebi. 36 Ya mere ọ buru na Ọkpara gēme ka unu pua n'orù, unu gābu ndi puworo n'orù n'ezie. 37 Amataram na unu bu nkpuru Abraham; ma unu nāchọ uzọ ibum, n'ihi na okwum enwegh ọnọdu nime unu. 38 Anamekwu ihe Mu onwem huworo n'ebe Nnam nọ: ya mere unu onwe-unu nēme kwa ihe unu nuru n'ọnu nna-unu. 39 Ha zara, si Ya, Nna-ayi bu Abraham. Jisus si ha, Ọ buru na unu bu umu Abraham, unu gālu ọlu Abraham. 40 Ma ubu a unu nāchọ uzọ ibum, bù Madu Nke gwaworo unu ezi-okwu, nke M'nuru n'ọnu Chineke: nka ka Abraham nēmegh. 41 Unu onwe-unu nālu ọlu nna-unu. Ha siri Ya, Amugh ayi onwe-ayi site n'ikwa-iko; otù Nna ka ayi nwere, bù Chineke. 42 Jisus siri ha, Ọ buru na Chineke bu Nna-unu, unu gāhum n'anya: n'ihi na Mu onwem siri n'ebe Chineke nọ puta we bia; n'ihi na abiaghm n'Onwem, kama Ya onwe-ya ziterem. 43 N'ihi gini ka unu nāmagh ihe M'nēkwu? Ọ bu n'ihi na unu apugh inu okwum. 44 Unu onwe-unu sitere na nna-unu, bù ekwensu, ọ bu kwa ihe nāgu nna-unu ka unu nāchọ ime. Onye ahu bu obu-madu site na mbu, o guzogh kwa n'ezi-okwu, n'ihi na ezi-okwu adigh nime ya. Mbe ọ bula o nēkwu okwu-ugha, o nēkwu ihe si n'ihe nke aka ya puta: n'ihi na ọ bu onye-ugha, buru kwa nna-ya. 45 Ma n'ihi na Mu onwem nēkwu ezi-okwu, unu ekweghm. 46 Ònye nime unu turum nmehie n'anya? Ọ buru na M'nēkwu ezi-okwu, n'ihi gini ka unu onwe-unu nēkweghm? 47 Onye sitere na Chineke nānu okwu Chineke: n'ihi nka ka unu onwe-unu nānugh ha, n'ihi na unu esitegh na Chineke. 48 Ndi-Ju zara, si Ya, Àyi onwe-ayi ekwugh nke-ọma, si na Gi onwe-Gi bu Onye Sameria, I nwe-kwa-ra mọ ọjọ? 49 Jisus zara, si, Mu onwem enwegh mọ ọjọ; kama anamasọpuru Nnam, unu onwe-unu nēmekwam ihe-ihere. 50 Ma Mu onwem achọgh otuto nkem: otù Onye di Nke nāchọ nēkpe kwa ikpè. 51 N'ezie, n'ezie, asim unu, Ọ buru na onye ọ bula edebe okwum, ọ gagh-ahu ọnwu ma-ọli rue mbe ebigh-ebi. 52 Ndi-Ju siri Ya, Ubu a ka ayi mara na I nwere mọ ọjọ. Abraham nwuru, na ndi-amuma; ma Gi onwe-gi nāsi, Ọ buru na onye ọ bula edebe okwum, ọ gagh-edetu ọnwu ire ma-ọli rue mbe ebigh-ebi. 53 Ọ gābu na Gi onwe-gi ka nna-ayi Abraham uku, onye nwuru anwu? ndi-amuma nwu-kwa-ra: ònye ka I nēme Onwe-gi? 54 Jisus zara, si, Ọ buru na Mu onwem enye Onwem otuto, otuto nkem bu ihe-efu: Nnam bu Onye nēnyem otuto; Onye unu onwe-unu nāsi, na Ọ bu Chineke-unu; 55 unu amagh kwa Ya; ma Mu onwem matara Ya; ọ buru kwa na agamasi, Amataghm Ya, M'gēyi unu, buru onye-ugha: ma amataram Ya, nēdebe kwa okwu-Ya. 56 Obi tọrọ nna-unu Abraham utọ nke-uku ihu ubọchim; ọ we hu ya, ṅuri kwa

ọnu. 57 Ya mere ndi-Ju siri Ya, I kāḅagh ọgu arọ abua na iri, I huwo kwa Abraham? 58 Jisus siri ha, N'ezie, n'ezie, asim unu, Mḅe akāmugh Abraham Mu onwem di. 59 Ya mere ha tuturu nkume itu Ya: ma Jisus zobere Onwe-ya, we si n'ulo uku Chineke pua.

9 1 Mḅe Ọ nāgabiga, Ọ hu otù nwoke nke kpuru isì site n'ọmumu-ya. 2 Ndi nēso uzọ-Ya we jua Ya, si, Rabai, ònye mehiere, onye a, ma-ọbu ndi muru ya, nke mere ka amua ya n'isi? 3 Jisus zara, si, Onye a emehiegh, ndi muru ya emehiegh kwa: kama ka ọlu Chineke we puta ihè n'aru ya. 4 Ayi aghagh ilu ọlu Onye ziterem, mḅe ubọchi fọduru: abali nābia, mḅe ọ digh onye ọ bula puru ilu ọlu. 5 Mḅe ọ bula M'nọ n'uwa, abum Ihè nke uwa. 6 Mḅe O kwusiri ihe ndia, Ọ bua ọnu-miri n'ala, were ọnu-miri ahu gwọ ájá, were ájá ahu te n'anya-ya abua, 7 si ya, Je sa miri n'ọdọ-miri ntà nke Saịloam (nke bu, ma asugharia ya, Onye eziteworo). Ya mere Ọ jere, sa miri, bia kwa nāhu uzọ. 8 Ya mere ndi-aḅata-obi-ya, na ndi nāhu ya-ri n'oge gara aga, na ọ bu onye-aririọ, ha nāsi, Onye a, ọ́ bugh onye nānọ ala nāriọ kwa aririọ? 9 Ndi ọzọ nāsi, Ọ bu ya; ndi ọzọ nāsi, É-è, kama o yiri ya. Ya onwe-ya siri, Mu onwem bu ya. 10 Ya mere ha nāsi ya, Èsi kwa aṅa meghe anya-gi? 11 Onye ahu zara, si, Nwoke ahu anākpọ Jisus gwọrọ ájá, te kwa ya n'anyam abua, sim, Je Sailoam, sa miri: ya mere ejerem, sa miri, ewe me ka M'hu uzọ. 12 Ha si ya, Òle ebe Onye ahu nọ? Ọ si, Amataghm.

13 Ha kutara ndi-Farisi onye ahu nke kpuru isi n'oge gara aga. 14 Ma ọ bu ubọchi-izu-ike n'ubọchi Jisus gwọrọ ájá, we meghe anya-ya. 15 Ya mere ndi-Farisi ju-kwa-ra ya ọzọ otù emere ka ọ hu uzọ. Ọ si ha, Ọ tukwasiri ájá n'anyam abua, m'we sa miri, nāhu kwa uzọ. 16 Ya mere ufọdu n'etiti ndi-Farisi nāsi, Nwoke a esitegh n'ebe Chineke nọ, n'ihi na Ọ digh-edebe ubọchi-izu-ike. Ma ndi ọzọ nāsi, Nwòke bu onye-nmehie si aṅa pu ime ihe-iriba-ama di otù a? Nkewa we di n'etiti ha. 17 Ya mere ha si onye-isi ahu ọzọ, Gini ka gi onwe-gi nèkwu bayere Ya, n'ihi na Ọ meghere anya-gi? Ọ si, Ọ bu onye-amuma. 18 Ya mere ndi-Ju ekwegh okwu bayere ya, na o kpururi isi, na eme-kwa-ra ya ka ọ hu uzọ, rue mḅe ha kpọrọ ndi muru onye ahu emere ka ọ hu uzọ, 19 we jua ha, si, Onye a, ọ́ bu nwa-unu, onye unu nāsi na amuru ya n'ìsi? ò si kwa aṅa hu uzọ uḅu a? 20 Ndi muru ya zara, si, Ayi matara na onye a bu nwa-ayi, na amu-kwa-ra ya n'isi: 21 ma otù ọ nāhu uzọ uḅu a, ayi amatagh; ma-ọbu onye meghere anya-ya, ayi onwe-ayi amatagh: juanu ya; o ruwo dìnkpà; ya onwe-ya gēkwuru onwe-ya. 22 Ihe ndia ka ndi muru ya kwuru, n'ihi na ha nātu egwu ndi-Ju: n'ihi na ndi-Ju kwekọrọri n'etiti onwe-ha uḅu a, ka esi n'ulo-nzukọ chupu onye ọ bula, ma ọ buru na o gēkwuputa na Ọ bu Kraist. 23 N'ihi nka ndi muru ya siri, O ruwo dìnkpà; juanu ya. 24 Ya mere ha kpọrọ onye ahu nke uḅò abua, bù onye kpururi isi, we si ya, Nye Chineke otuto: ayi onwe-ayi matara na Nwoke a bu onye-nmehie. 25 Ya mere onye ahu zara, si, Ma Ọ bu onye-nmehie, amataghm: otù ihe ka m'matara, na, ebe m'kpururi isi, uḅu a anamahu uzọ. 26 Ya mere ha siri ya, Gini ka Ọ mere gi? Ò sí aṅa meghe anya-gi? 27 Ọ zara ha, si, Agwaram unu ọbunà uḅu a, ma unu anugh: gini mere unu nāchọ inu ya ọzọ? ùnu onwe-unu nāchọ kwa ighọ ndi nēso uzọ-Ya? 28 Ha we kwutọ ya, si, Gi onwe-gi bu onye nēso uzọ Onye ahu; ma ayi onwe-ayi bu ndi nēso uzọ Moses. 29 Ayi onwe-ayi matara na Chineke agwawo Moses okwu: ma Onye a, ayi amatagh ebe O si puta. 30 Nwoke ahu zara, si ha, Ekwula, n'ihi na ihe-ebube di na nka, na unu onwe-unu amatagh ebe O si puta, ma Ọ meghere anyam. 31 Ayi matara na Chineke adigh-anu olu ndi-nmehie: kama ọ buru na onye ọ bula bu onye nèbi isi ala nye Chineke, nēme kwa ihe Ọ nāchọ, onye ahu ka Ọ nānu. 32 Site na nmalite oge a ọ digh mḅe anuru na onye ọ bula meghere anya onye amuru n'isi. 33 Ọ buru na Onye a esitegh n'ebe Chineke nọ, Ọ pugh ime ihe ọ bula. 34 Ha zara, si ya, Amuru nọ̄ gi onwe-gi nime nmehie, ọ́ bu gi onwe-gi nēzi kwa ayi ihe? Ha we chupu ya n'èzí.

35 Jisus nuru na ha chupuru ya-ri n'èzí; Ọ we chọta ya, si, Gi onwe-gi kwere n'Ọkpara Chineke? 36 Onye

ahu zara, si, Ọ bu kwa onye, Onye-nwe-ayi, ka m'we kwere na Ya? 37 Jisus siri ya, I huwo Ya, Onye gi na Ya nẽkwu okwu bu kwa Onye ahu. 38 Ọ we si, Onye-nwe-ayi, ekwem. Ọ we kpọ isi ala nye Ya. 39 Jisus we si, Ọ bu ikpe ikpé ka Mu onwem ji bia n'uwa nka, ka ndi nāhugh uzọ we hu; ka ndi huru uzọ we ghọ kwa ndi-isì. 40 Ndi di n'etiti ndi-Farisi ndi ha na Ya nọ nuru ihe ndia, ha we si Ya, Àyi onwe-ayi kpu-kwa-ra isì? 41 Jisus siri ha, Ọ buru na unu kpuru isi, unu agagh-enwe nmehie: ma uḅu a unu nāsi, Ayi nāhu uzọ: nmehie-unu nānọgide.

10 1 N'ezie, n'ezie, asim unu, Onye nēsitegh n'ọnu-uzọ ba n'ogige aturu, kama o si n'ebe ọzọ nārigo ibà, onye ahu bu onye-ori na onye nāpunara madu ihe. 2 Ma onye si n'ọnu-uzọ ba bu onye nāzù aturu. 3 Onye ahu ka onye-ọnu-uzọ nēmeghere uzọ; aturu nānu kwa olu-ya: ọ nākpọ kwa aturu nke aka ya n'aha, nēdupu kwa ha. 4 Mḅe ọ bula ọ chupuru aturu nke aka ya nile, ọ nāga n'iru ha, aturu ahu nēso kwa ya: n'ihi na ha matara olu-ya. 5 Ma ha agagh-eso ọbia ma-ọli, kama ha gāḅanari ya: n'ihi na ha amatagh olu ndi-ọbia. 6 Ilu a ka Jisus turu ha: ma ha amagh ihe ha bu, bú okwu Ọ nāgwa ha.

7 Ya mere Jisus siri ha ọzọ, N'ezie, n'ezie, asim unu, Mu onwem bu ọnu-uzọ nke aturu. 8 Ka ha ra, bú ndi nile burum uzọ bia, ha bu ndi-ori na ndi nāpunara madu ihe: ma aturu ahu anugh olu-ha. 9 Mu onwem bu ọnu-uzọ ahu: ọ buru na onye ọ bula esi na Mu ba, agāzọputa ya, ọ ganābata kwa nāpu kwa, nāhu kwa nri ọ gāta. 10 Onye-ori adigh-abia, ma-ọbugh ka ọ we zue ori, ḅu kwa, la kwa ihe n'iyi: Mu onwem biara ka ha we nwe ndu, ka ha nwebiga kwa ya ókè. 11 Mu onwem bu onye-ọzùzù-aturu ọma: onye-ọzùzù-aturu ọma nātọḅọ ndu-ya n'ihi aturu-ya. 12 Onye-ọlu egoro ego, nke nābugh kwa onye-ọzùzù-aturu, onye aturu nābugh nke aka ya, ọ nāhu agu ka ọ nābia, ọ we rapu aturu, ḅalaga, agu we nwude ha, chusa kwa ha: 13 n'ihi na ọ bu onye-ọlu egoro ego, ọ kpọgh kwa aturu ahu ihe. 14 Mu onwem bu onye-ọzùzù-aturu ọma; ama-kwa-ram aturu nkem, aturu nkem ma-kwa-ram, 15 dika Nnam maram, dika Mu onwem ma-kwa-ra Nnam; anamatọḅọ kwa ndum n'ihi aturum. 16 Aturu ọzọ ka M'nwe-kwa-ra, ndi nēsitegh n'ogige-aturu nka: aghaghm iduta kwa ndi ahu, ha gānu kwa olum; otù ìgwè-aturu gādi kwa, otù Onye-ọzùzù-aturu. 17 N'ihi nka ka Nnam nāhum n'anya, n'ihi na Mu onwem nātọḅọ ndum, ka M'we nara ya ọzọ. 18 Ọ digh onye ọ bula nānapum ya, kama Mu onwem nātọḅọ ya n'Onwem. Enwerem ike itọḅọ ya, enwe-kwa-ram ike inara ya ọzọ. Ihe a enyere n'iwu ka M'natara n'aka Nnam.

19 Nkewa putara ọzọ n'etiti ndi-Ju n'ihi okwu ndia. 20 Ọtutu nime ha we si, Ọ nwere mọ ọjọ, anya adigh kwa Ya nma; gini mere unu nānu olu-Ya? 21 Ndi ọzọ nāsi, Ndia abugh okwu onye mọ ọjọ ji. Mọ ọjọ puru imeghe anya ndi kpuru isi?

22 Ma ememe icheta owuwu ulo uku Chineke ọhu ruru na Jerusalem: ọ bu mḅe oyi; 23 Jisus we nējeghari n'ulo uku Chineke n'ibà Solomon. 24 Ya mere ndi-Ju nọgidere Ya buruburu, we si Ya, Ì nākwuba nkpuru-obi-ayi n'elu rue ole mḅe? Ọ buru na Gi onwe-gi bu Kraist-ayi, gwawa ayi. 25 Jisus zara ha, si, Àgwaram unu, ma unu adigh-ekwe: ọlu nke Mu onwem nālu n'aha Nnam, ndia nāḅaram àmà. 26 Ma unu onwe-unu adigh-ekwe, n'ihi na unu adigh nime aturu nkem. 27 Aturu nkem nānu olum, Mu onwem ma-kwa-ra ha, ha nēsokwam: 28 Mu onwem nēnye kwa ha ndu ebigh-ebi; ha agagh-ala kwa n'iyi ma-ọli rue mḅe ebigh-ebi, ọ digh kwa onye ọ bula gānapu ha n'akam. 29 Nnam, Nke nyeworom ha, bu Onye uku kachasi ihe nile; ọ digh kwa onye ọ bula puru inapu ihe n'aka Nnam. 30 Mu onwem na Nnam bu otù. 31 Ndi-Ju tuturu nkume ọzọ ka ha tua Ya. 32 Jisus zara ha, si, Ọtutu ọlu ọma ka M'gosiri unu site na Nnam; n'ihi aha ọlu gini nime ndia ka unu nātum nkume? 33 Ndi-Ju zara Ya, si, Ọ bugh n'ihi ọlu ọma ka ayi nātu Gi nkume, kama ọ bu n'ihi nkwulu; n'ihi kwa na Gi onwe-gi, ebe I bu madu, I nēme Onwe-gi Chineke. 34 Jisus zara ha, si, Èdegh ya n'iwu-unu, si, Mu onwem siri, Chi ka unu bu? 35 Ọ buru

na Ọ kpọrọ ndi ahu chi, ndi okwu Chineke biaruru (apugh kwa imebi ihe edere n'akwukwọ nsọ), 36 ùnu onwe-unu nēkwu okwu bayere Onye ahu Nnam doro nsọ zite kwa n'uwa, si, I nēkwulu Chineke; n'ihi na asim, Abum Ọkpara Chineke? 37 Ọ buru na alughm ọlu Nnam, unu ekwelam. 38 Ma ọ buru na aluam ha, ọbunà ma asi na unu ekwegh Mu onwem, nēkwerenu ọlum: ka unu we mara nāmagide kwa na Nnam di nimem, na Mu onwem di kwa nime Nnam. 39 Ha we chọ kwa uzọ ọzọ ijide Ya: Ọ we pua n'aka-ha.

40 Ọ we je ọzọ gabiga n'ofè Jọdan rue ebe Jọn nēme baptism na mbu; Ọ we nọgide n'ebe ahu. 41 Ọtutu madu we biakute Ya; ha nāsi kwa, N'ezie ọ digh ihe-iriba-ama Jọn mere: ma ka ha ra, bù ihe nile Jọn kwuru bayere Onye a, bu ezi-okwu 42 Ọtutu madu we kwere na Ya n'ebe ahu.

11 1 Ma aru otù nwoke adigh ike, bù Lazarọs onye Betani, onye sitere n'obodo ntà Meri na Mata nwa-nne-ya nwayi. 2 Ma ọ bu Meri ahu nke were manu-otite te Onye-nwe-ayi, were kwa agiri-isi-ya hicha ukwu-Ya abua, onye aru nwa-nne-ya nwoke, bú Lazarọs, nādigh ike. 3 Ya mere umu-nne-ya nwayi zigara Ya, si, Onye-nwe-ayi, le, aru nke onye ahu I huru n'anya adigh ike. 4 Ma mbe Jisus nuru ya, Ọ si, Nriaria nka abugh nke ọnwu, kama ọ bu n'ihi otuto Chineke, ka ewe nye Ọkpara Chineke otuto site na ya. 5 Ma Jisus huru Mata, na nwa-nne-ya nwayi, na Lazarọs, n'anya. 6 Ya mere mbe Ọ nuru na aru-ya adigh ike, mbe ahu Ọ nọgidere ubọchi abua n'ebe Ọ nọ. 7 Mbe ahu mbe nka gasiri Ọ si ndi nēso uzọ-Ya, Ka ayi je Judia ọzọ. 8 Ndi nēso uzọ-Ya si Ya, Rabai, ubu a ka ndi-Ju nāchọ uzọ itu Gi nkume; Ì nēje kwa ebe ahu ọzọ? 9 Jisus zara, si, Ọ bugh oge hour iri na abua di n'ehihie? Ọ buru na onye ọ bula ejeghari n'ehihie, ọ digh-asu ngọngọ, n'ihi na ọ nāhu ihè nke uwa nka. 10 Ma ọ buru na onye ọ bula ejeghari n'abali, ọ nāsu ngọngọ, n'ihi na ihè adigh nime ya. 11 Ihe ndia ka Ọ kwuru: mbe nka gasiri Ọ si ha, Eyi-ayi Lazarọs adawo n'ura; ma anamaga, ka M'we kpọte ya n'ura. 12 Ya mere ndi nēso uzọ-Ya siri Ya, Onye-nwe-ayi, ọ buru na ọ dawo n'ura, agāzọputa ya. 13 Ma Jisus kwururi okwu bayere ọnwu-ya: ma ndi ahu chère na O nēkwu okwu bayere ida n'ura efu. 14 Ya mere Jisus gwawara ha okwu mbe ahu, si, Lazarọs nwuru anwu. 15 Anamanuri kwa ọnu n'ihi unu na adighm n'ebe ahu, ka unu we kwere; otù ọ di, ka ayi jekuru ya. 16 Ya mere Tomas, onye anākpọ Didimọs, siri ibe-ya ndi nēso uzọ Jisus, Ka ayi onwe-ayi je kwa, ka ayi we so Ya nwua.

17 Ya mere mbe Jisus biara, Ọ huru na ọ diwori n'ili ubọchi anọ ubu a. 18 Ma Betani di Jerusalem nso, ihe dika furlong iri na ise n'idi-anya; 19 ma ọtutu n'etiti ndi-Ju biakutereri Mata na Meri, ka ha we kasie ha obi n'ihi nwa-nne-ha. 20 Ya mere mbe Mata nuru na Jisus nābia, ọje zute Ya: ma Meri nānọdu n'ulo. 21 Ya mere Mata siri Jisus, Onye-nwe-ayi, ọ buru na I nọri n'ebe a, nwa-nnem nwoke agagh-anwuwori. 22 Ma ọbunà ubu a amataram na, ka ihe I gārịọ n'aka Chineke ra, Chineke gēnye Gi. 23 Jisus si ya, Nwa-nne-gi nwoke gēsi n'ọnwu bilie. 24 Mata si Ya, Amataram na o gēsi n'ọnwu bilie na nbilite-n'ọnwu n'ubọchi ikpe-azu. 25 Jisus siri ya, Mu onwem bu nbilite-n'ọnwu na ndu: onye nēkwere na Mu, ọbunà ma asi na ọ nwuru anwu, ọ gādi ndu ọzọ: 26 ọzọ, onye ọ bula nke nādi ndu, nke nēkwere kwa na Mu, ọ gagh-anwu ma-ọli rue mbe ebigh-ebi. I kwere nka? 27 Ọ si Ya, E, Onye-nwe-ayi: Mu onwem ekwerewo na Gi onwe-gi bu Kraist-ayi, Ọkpara Chineke, Onye nābia n'uwa. 28 Mbe o kwusiri nka, ọ we je, kpọ Meri nwa-nne-ya nwayi na nzuzo, si, Onye-ozizi nọ n'ebe a, Ọ nākpọ kwa gi. 29 Ma nwayi ahu, mbe ọ nuru ya, o bilie ọsọsọ, we biakute Ya. 30 (Ma Jisus akābiarugh nime obodo ntà ahu, kama Ọ nānọ n'ebe Mata zutere Ya.) 31 Ya mere ndi-Ju ndi ha na ya di n'ulo, ndi nākasi kwa ya obi, mbe ha huru Meri, na o biliri ọsọsọ we pua, ha soro ya, nēchè na ọ nējeru ili ka ọ we kwa àkwà n'ebe ahu. 32 Ya mere Meri, inbe ọ biara n'ebe Jisus nọ, mbe ọ huru Ya, ọ da n'ala n'ukwu-Ya, nāsi Ya, Onye-nwe-ayi, ọ buru na I nọri n'ebe a, nwa-nnem nwoke agagh-anwuwori. 33 Ya mere mbe Jisus huru ya ka ọ nākwa

ákwá, na ndi-Ju ndi soro ya bia ka ha nākwa kwa ákwá, Ọ su udè nime mọ-Ya, me kwa ka obi lọ Ya miri, 34 Ọ we si, Òle ebe unu tọbọworo ya? Ha si Ya, Onye-nwe-ayi, Bia, le kwa. 35 Anya-miri puru n'anya Jisus. 36 Ya mere ndi-Ju nāsi, Le otú Ọ huru ya n'anya! 37 Ma ufọdu nime ha siri, Onye a, Nkè meghere anya onye ahu kpuru isi, Ọ pugh ime kwa ka nwoke a ghara inwu anwu? 38 Ya mere Jisus nābiaru ili ahu nāsu udè ọzọ nime Onwe-ya. Ma ọ bu ọbà, otú nkume nātọbọ kwa n'ọnu-ya. 39 Jisus si, Wepunu nkume ahu. Mata, nwa-nne-nwayi nke onye ahu nwuruwori, si Ya, Onye-nwe-ayi, o nēsi isi ubu a: n'ihi na nka mere ya ubọchi anọ ọ nwuru. 40 Jisus si ya, Àsighm i na, ọ buru na i kwere, i gāhu ebube Chineke? 41 Ya mere ha wepuru nkume ahu. Ma Jisus weliri anya-Ya elu, si, Nna, ekelem I na I nuru olum. 42 Ma Mu onwem matara na I nānu olum mbe nile: ma n'ihi igwè madu a nke guzoro buruburu ka M'kwuru ya, ka ha we kwere na ọ bu Gi onwe-gi ziterem. 43 Ma mbe O kwusiri ihe ndia, Ọ were oké olu ti nkpu, si, Lazaros, puta n'èzí. 44 Onye nwururi anwu putara, ewerewori ákwà-ozu ke ya ukwu na aka; were kwa ichafọ kechie ya iru. Jisus si ha, Tọpunu ya, ghara kwa ya ka ọ la.

45 Ya mere ọtutu n'etiti ndi-Ju, ndi biakutere Meri, ndi le-kwa-ra ihe Ọ mere, ha kwere na Ya. 46 Ma ufọdu n'etiti ha jekuru ndi-Farisi, kọrọ ha ihe Jisus mere.

47 Ya mere ndi-isi-nchu-aja na ndi-Farisi kpọrọ nnọkọ-ikpé ka ha zukọ, si. Giní ka ayi nēme? n'ihi na Nwoke a nēme ọtutu ihe-iriba-ama. 48 Ọ buru na ayi arapu Ya otú a, madu nile gēkwere na Ya: ndi Rom gābia kwa napu ebe nke ayi na mba nke ayi. 49 Ma otù onye n'etiti ha, bú Kaiafas, ebe ọ bu onye-isi-nchu-aja n'arọ ahu, si ha, Unu onwe-unu amatagh ihe ọ bula, 50 unu atulegh kwa uche na ọ bara unu urú ka otù onye nwua n'ọnọdu ndi-Ju, ka mba-ayi dum ghara ila kwa n'iyi. 51 Ma o kwugh nka site n'onwe-ya: kama ebe ọ bu onye-isi-nchu-aja n'arọ ahu, o buru amuma na Jisus gaje inwu anwu n'ọnọdu mba ahu; 52 ọ bugh kwa nání n'ọnọdu mba ahu, kama ka Ọ we me kwa ka umu Chineke ndi basaworo zukọ n'otù. 53 Ya mere site n'ubọchi ahu ha bara izù ka ha we bue Ya.

54 Ya mere Jisus adigh-ejeghari n'iru ọra madu n'etiti ndi-Ju ọzọ, kama O si n'ebe ahu je ba n'ala nke di ọhia nso, ba n'obodo anākpọ Ifraim; Ọ we nọgide n'ebe ahu, Ya na ndi nēso uzọ-Ya. 55 Ma ememe ngabiga nke ndi-Ju di nso: ọtutu madu we si n'ala ndi-Ju rigoro Jerusalem mbe ememe ngabiga ahu akērugh, ime onwe-ha ka ha di ọcha. 56 Ya mere ha nāchọ Jisus, we nēkwurita n'etiti onwe-ha, mbe ha guzoro n'ulo uku Chineke, si, Gini ka unu nēchè? Nà Ọ gagh-abia n'ememe a ma-ọli? 57 Ma ndi-isi-nchu-aja na ndi-Farisi nyereri iwu ka, ọ buru na onye ọ bula mara ebe Ọ nọ, ka o gosi ya, ka ha we jide Ya.

12 1 Ya mere mbe ubọchi isi fọduru ka ememe ngabiga rue, Jisus biaruru Betani, ebe Lazaros nọ, onye Jisus mere ka o si na ndi nwuru anwu bilie. 2 Ya mere ha siri Ya nri-anyasi n'ebe ahu: Mata nèje kwa ozi; ma Lazaros bu otù onye n'etiti ndi Ya na ha nọduru na nri. 3 Ya mere Meri were manu-otite ezi nard, di oké ọnu-ahia nke-uku, nke ọtùtù-ya ruru otù pound, te ukwu Jisus abua, were kwa agiri-isi-ya hicha ukwu-Ya: ísi manu-otite ahu we juputa ulo ahu. 4 Ma Judas Iskariot, otù onye nime ndi nēso uzọ-Ya, nke gaje irara Ya nye, si, 5 N'ihi gini ka anēregh manu-otite a ọgu shilling iri na ise, were ya nye ndi-obeye? 6 Ma nka ka o kwuru, ọ bugh n'ihi na ọ kpọrọ ndi-obeye ihe; kama n'ihi na ọ bu onye-ori, na ebe o ji àkpà-ego, ọ nèwepu ihe anètiye nime ya. 7 Ya mere Jisus siri, Rapu nwayi a ka ọ we debe ya rue ubọchi olilim. 8 N'ihi na unu nwere ndi-obeye n'etiti unu mbe nile; ma unu enwegh Mu onwem mbe nile.

9 Ya mere ọra madu n'etiti ndi-Ju mara na Ọ nọ n'ebe ahu: ha we bia, ọ bugh n'ihi nání Jisus, kama ka ha we le kwa Lazaros, onye Ọ mereri ka o si na ndi nwuru anwu bilie. 10 Ma ndi-isi-nchu-aja bara izù ka ha we bu kwa Lazaros; 11 n'ihi na ọ bu n'ihi ya ka ọtutu nime ndi-Ju nāpu, nèkwere kwa na Jisus.

12 N'echi-ya oké igwè madu nke

biara ememe ahu, mḅe ha nuru na Jisus nābia Jerusalem, 13 ha chiri igu nkwu, pua izute Ya, we nēti nkpu, si, Hosanna: Onye agọziri agọzi ka Onye ahu bu Nke nābia n'aha Onye-nwe-ayi, bù Eze nke Israel. 14 Ma mḅe Jisus chọtasiri otù nwa-inyinya-ibu, Ọ nọkwasi ya; dika edeworo ya n'akwukwọ nsọ, si, 15 Atula egwu, ada Zaion: le, Eze-gi nābia, nānọkwasi nwa inyinya-ibu. 16 Ihe ndia ndi nēso uzọ-Ya amagh na mbu: kama mḅe enyereri Jisus otuto, mḅe ahu ka ha chetara na edereri ihe ndia bayere Ya n'akwukwọ nsọ, na ha me-kwa-ra Ya-ri ihe ndia. 17 Ya mere ìgwè madu ahu ndi ha na Ya nọ mḅe O siri n'ílì kpọputa Lazarọs, me kwa ka o si na ndi nwuru anwu bilie, ha nāḅa àmà. 18 Ọ bu kwa n'ihi nka ka ìgwè madu ahu puru izute Ya, n'ihi na ha nuru na Ọ mereri ihe-iriba-ama nka. 19 Ya mere ndi-Farisi siritara onwe-ha, Lenu na okwu-unu abagh n'ihe: le, uwa ejesowo Ya n'azu.

20 Ma ndi-Grik ufọdu di n'etiti ndi nārigo ka ha kpọ isi ala nye Chineke n'ememe ahu: 21 ya mere madu ndia biakutere Filip, nke bu onye Betsaida nke Galili, ha we kpere ya, si, Onye-nwe-ayi, ayi nāchọ ihu Jisus. 22 Filip bia gwa Andru: Andru we bia, ya na Filip, ha we gwa Jisus. 23 Jisus we za ha, si, Oge hour abiawo, ka ewe nye Nwa nke madu otuto. 24 N'ezie, n'ezie, asim unu, Ọ buru na nkpuru ọka adagh n'ala we nwua, nání ya onwe-ya nānọgide; ma ọ buru na ọ nwuru, ọ mia ọtutu nkpuru. 25 Onye nāhu ndu-ya n'anya nētufu ya; onye nākpọ kwa ndu-ya asì n'uwa nka gēdebe ya rue ndu ebigh-ebi. 26 Ọ buru na onye ọ bula nējerem ozi, ya som; ebe Mu onwem nọ kwa, n'ebe ahu ka onye nējerem ozi gānọ kwa: ọ buru na onye ọ bula nējerem ozi, ya ka Nnam gāsọpuru. 27 Ụḅu a ka nkpuru-obim nālọ miri; gini ka M'gēkwu kwa? Nna, zọputam n'oge hour nka. Ma n'ihi nka ka M'biaruru oge hour nka. 28 Nna, nye aha-Gi otuto. Ya mere otù olu sitere n'elu-igwe da, si, Enyerem ya otuto, M'gēnye kwa Ya otuto ọzọ. 29 Ya mere ìgwè madu ahu, ndi guzoro nso, ndi nu-kwa-ra ya, siri na éḅè-elu-igwe dara: ndi ọzọ siri, Mọ-ozi agwawo Ya okwu. 30 Jisus zara, si, Ọ bugh n'ihim ka olu a daworo, kama ọ bu n'ihi unu. 31 Ụḅu a ka ikpé uwa nka di: ụḅu a ka agāchupu onye-isi uwa nka. 32 Mu onwem, ọ buru na eweliem elu site n'ala, M'gādọrọ kwa madu nile nye Onwem. 33 Ma nka ka O kwuru, nēgosi aha ọnwu Ọ gaje inwu. 34 Ya mere ìgwè madu ahu zara Ya, si, Ayi onwe-ayi nuru site n'iwu-ayi na Kraist-ayi nānọgide rue mḅe ebigh-ebi: Gì onwe-gi si kwa aṅa si, Aghagh iweli Nwa nke madu elu? Ònye bu Nwa nke madu a? 35 Ya mere Jisus siri ha, Nwa oge fọduru ka Ìhè ahu gādi n'etiti unu. Nējegharinu mḅe unu nēnwe Ìhè ahu, ka ọchichiri ghara ijide unù: onye nējeghari n'ọchichiri adigh-amata ebe ọ nèje. 36 Mḅe unu nēnwe Ìhè ahu, kwerenu n'Ìhè ahu, ka unu we ghọ umu Ìhè.

Ihe ndia ka Jisus kwuru, Ọ we je zonari ha Onwe-ya. 37 Ma ọ bu ezie na Ọ mereri ọtutu ihe-iriba-ama di otú a n'iru ha, ma ha ekwegh na Ya: 38 ka okwu Aisaia onye-amuma we mezu, nke o kwuru, si,

Onye-nwe-ayi, ònye kwere ihe ayi nuworo?
Ogwe-aka Onye-nwe-ayi kwa, n'àru onye ka ekpugheworo ya?

39 N'ihi nka ha apugh ikwere, n'ihi na Aisaia siri ọzọ,

40 Ọ mewo ka anya-ha kpue ìsì, Ọ me-kwa-ra ka obi-ha me etili;
Ka ha ghara iwere anya-ha hu uzọ, ghara kwa iwere obi-ha ghọta,
Ghara kwa ichighari,
Ka M'ghara kwa ime ka aru di ha ike.

41 Ihe ndia ka Aisaia kwuru, n'ihi na ọ huru ebube-Ya; o kwu-kwa-ra okwu bayere Ya. 42 Otù ọ di, ọbuná site n'etiti ndi-isi ọtutu kwere na Ya; ma n'ihi ndi-Farisi ha ekwuputagh ya, ka aghara ichupu ha n'ulo-nzukọ: 43 n'ihi na ha huru otuto madu n'anya kari otuto Chineke.

44 Jisus we tie nkpu, si, Onye kwere na Mu, ọ bugh na Mu ka ọ kwere, kama ọ bu n'Onye ziterem. 45 Onye nāhum nāhu kwa Onye ziterem. 46 Mu onwem abiawo n'uwa ibu ìhè, ka onye ọ bula nke kwere na Mu we ghara inọgide n'ọchichiri. 47 Ọ buru kwa na onye ọ bula anu okwum, ghara idebe ha, Mu onwem agagh-ekpe ya ikpé: n'ihi na

abiaghm ka M'kpe uwa ikpė, kama ka M'zọputa uwa. 48 Onye nājum, nke nādigh-anara kwa okwum, ọ nwere onye nēkpe ya ikpė: okwu nke M'kwuru, okwu ahu gēkpe ya ikpé n'ubọchi ikpe-azu. 49 N'ihi na Mu onwem ekwugh site n'Onwem; kama Nna Nke ziterem, Ya onwe-ya enyewom iwu, ihe M'gēkwu, na otù M'gēkwu ya. 50 Amata-kwa-ram na ihe Ọ nyere n'iwu bu ndu ebigh-ebi: ya mere ihe Mu onwem nēkwu, dika Nnam gwaworom okwu, otù a ka M'nēkwu.

13 1 Ma mḅe ememe ngabiga akērugh, ebe Jisus matara na oge hour Ya abiawo ka O si n'uwa nka lakuru Nna-Ya, ebe Ọ huru ndi nke aka Ya nọ n'uwa n'anya, Ọ huru ha n'anya rue ọgwugwu ihe. 2 Mḅe ha nēri nri-anyasi, mḅe ekwensu tiyesiri uḅu a n'obi Judas Iskariọt, nwa Saimon, ka ọ rara Ya nye, 3 Jisus, ebe Ọ matara na Nna-Ya nyere Ya-ri ihe nile n'aka, na O si-kwa-ra n'ebe Chineke nọ puta, nālakuru kwa Chineke, 4 O bilie na nri-anyasi, wusa uwe-Ya, we chiri ākwà anēji hicha aru, we ke Onwe-ya n'ùkwù. 5 Mḅe ahu O tiye miri n'ihe anēji sa aru, we malite isa ukwu ndi nēso uzọ-Ya, na iji ākwà anēji hicha aru nke Ọ kereri n'ùkwù hicha ukwu-ha. 6 Ya mere Ọ biakute Saimon Pita. Ọ si Ya, Onye-nwe-ayi, Gi onwe-gi nāsa ukwum? 7 Jisus zara, si Ya, Ihe Mu onwem nēme, gi onwe-gi amatagh ya uḅu a; ma i gāmara mḅe ihe ndia gasiri. 8 Pita si Ya, I gagh-asa ukwum ma-ọli rue mḅe ebigh-ebi. Jisus zara ya, si, Ọ buru na asaghm i, Mu na gi enwegh òkè ọ bula. 9 Saimon Pita si Ya, Onye-nwe-ayi, ọ bugh nàni ukwum, kama akam abua kwa na isim. 10 Jisus si ya, Onye asaworo aru, nkpà isa aru ọzọ adirigh ya ma-ọbugh isa ukwu-ya, kama aru-ya dum di ọcha: unu onwe-unu di kwa ọcha, ma ọ bugh unu nile. 11 N'ihi na Ọ matara onye gaje irara Ya nye; n'ihi nka ka Ọ siri, Ọ bugh unu nile di ọcha.

12 Ya mere mḅe Ọ sasiri ukwu-ha, chiri kwa uwe-Ya, nọdu kwa ala ọzọ, Ọ si ha, Ùnu mara ihe M'meworo unu? 13 Unu onwe-unu nākpọm, Onye-ozizi, na, Onye-nwe-ayi: unu nēkwu kwa nke-ọma; n'ihi na ọ bu otù M'di. 14 Ya mere, ọ buru na Mu onwem, bù Onye-nwe-unu na Onye-ozizi-unu, sara ukwu-unu, unu onwe-unu nēji kwa ugwọ isarita ukwu ibe-unu. 15 N'ihi na enyewom unu ihe-nṅomi, ka unu onwe-unu we nēme kwa dika Mu onwem mere unu. 16 N'ezie, n'ezie, asim unu, Orù adigh-aka onye-nwe-ya uku; onye-ozi adigh-aka kwa onye zitere ya uku. 17 Ọ buru na unu matara ihe ndia, ngọzi nādiri unu ma asi na unu nēme ha. 18 Ekwughm okwu bayere unu nile: Mu onwem matara ndi M'rọputara: kama ọ bu ka emezu ihe edeworo n'akwukwọ nsọ, Onye nēri nrim buliri ikiri-ukwu-ya imegidem. 19 Site n'uḅu a anamagwa unu mḅe o kērugh, ka unu we kwere na Mu onwem bu Ya mḅe ọ bula o gēru. 20 N'ezie, n'ezie, asim unu, Onye nānara onye ọ bula M'gēzite, Mu ka ọ nānara; onye nānaram nānara kwa Onye ziterem.

21 Mḅe Jisus kwusiri okwu ndia, obi lọrọ Ya miri nime mọ-Ya, Ọ we ḅa àmà, si, N'ezie, n'ezie, asim unu, na otù onye n'etiti unu gāraram nye. 22 Ndi nēso uzọ-Ya nēlerita onwe-ha anya, nēnwe obi abua onye O nēkwu okwu bayere ya. 23 Otù onye n'etiti ndi nēso uzọ-Ya nānọdu na nri nādabere n'obi Jisus, onye Jisus huru n'anya. 24 Ya mere Saimon Pita fere onye ahu isi, we si ya, Gwa ayi onye O nēkwu okwu bayere ya. 25 Onye ahu dabere, otù ọ di, n'obi Jisus, we si Ya, Onye-nwe-ayi, ònye ka ọ bu? 26 Ya mere Jisus za, si, Ọ bu onye ahu, nke Mu onwem gēsuru iberibe achicha n'ofė, nye ya. Ya mere, mḅe O susiri iberibe achicha ahu, Ọ were ya nye Judas, nwa Saimon Iskariọt. 27 Mḅe enyesiri ya iberibe achicha ahu, mḅe ahu Setan batara nime onye ahu. Ya mere Jisus si ya, Ihe i nēme, me ya ọsọsọ. 28 Ma ọ digh onye ọ bula nime ndi nọduru na nri mara ihe O ji gwa ya okwu a. 29 N'ihi na ufọdu nēchè, ebe Judas ji àkpà-ego, na Jisus siri ya, Zuta ihe di ayi nkpà n'ememe; ma-ọbu, ka ọ nye ndi-oḅeye ihe. 30 Ya mere mḅe ọ narasiri iberibe achicha ahu ọ pua ngwa ngwa: ma ọ bu abali.

31 Ya mere mḅe ọ pururi, Jisus si, Uḅu a ka enyere Nwa nke madu otuto, enye-kwà-ra Chineke otuto nime Ya; 32 Chineke gēnye kwa Ya otuto nime

Onwe-ya, ngwa ngwa ka Ọ gēnye kwa Ya otuto. 33 Umu-ntakiri, ọ fọduru nwa oge Mu na unu gānọ. Unu gāchọm: dika M'gwa-kwa-ra ndi-Ju, si, Ebe Mu onwem nāla, unu onwe-unu apugh ibia; otú ahu ka M'nāsi unu uḅu a. 34 Iwu ọhu ka M'nēnye unu, ka unu hurita ibe-unu n'anya; dika M'huru unu n'anya, ka unu onwe-unu hurita kwa ibe-unu n'anya. 35 Madu nile gēji nka mara na unu bu ndi nēso uzọm, ọ buru na unu enwerita ihu-n'anya n'ebe ibe-unu nọ.

36 Saimon Pita si Ya, Onye-nwe-ayi, Ọle ebe I nāla? Jisus zara, si, Ebe M'nāla, i pugh isom uḅu a; ma i gēsom ma emesia. 37 Pita si Ya, Onye-nwe-ayi, n'ihi gini ka m'nāpugh iso Gi ọbuná uḅu a? m'gātọḅọ ndum n'ihi Gi. 38 Jisus zara, si, Ì gātọḅọ ndu-gi n'ihim? N'ezie, n'ezie, asim i, Oke-ọkuku agagh-akwa, rue mḅe i gāgọnarim uḅọ atọ.

14 1 Ka obi-unu ghara ilọ miri: kwerenu na Chineke, kwere-kwa-nu na Mu. 2 N'ulo Nnam ọtutu ebe-obibi di; ọ buru na ọ bugh otú a, M'gāgwawori unu; n'ihi na anamaga idoziri unu ebe. 3 Ọ buru kwa na Mu aga idoziri unu ebe, agajem ibia ọzọ, M'gānara kwa unu nye Onwem; ka unu onwe-unu we nọ kwa ebe Mu onwem nọ. 4 Ebe Mu onwem nāla, unu mata-kwa-ra uzọ-ya. 5 Tomas si Ya, Onye-nwe-ayi, ayi amatagh ebe I nāla; àyi si aña mata uzọ-ya? 6 Jisus si ya, Mu onwem bu uzọ, na ezi-okwu, na ndu: ọ digh onye ọ bula nābiakute Nnam, ma-ọbugh site na Mu. 7 Ọ buru na unu maramri, unu gāmatawo-kwa-ri Nnam: site n'uḅu a unu mara Ya, unu ahuwo kwa Ya. 8 Filip si Ya, Onye-nwe-ayi, gosi ayi Nna ahu, o gēzu-kwa-ra ayi. 9 Jisus si ya, Ogologo oge di otú a ka Mu na gi nọ, ma ì mataghm, Filip? onye huworom anya ahuwo Nnam anya; gi onwe-gi si aña si, Gosi ayi Nna ahu? 10 Ì kwegh na Mu onwem nọ nime Nnam, Nnam nọ kwa nimem? okwu Mu onwem nāgwa unu ekwughm n'Onwem: ma Nnam Nke nēbi nimem nālu ọlu-Ya. 11 Kwerenum na Mu onwem nọ nime Nnam, Nnam nọ kwa nimem: ma ọ bugh, kwerenum n'ihi ọlum onwe-ha. 12 N'ezie, n'ezie, asim unu, Onye nēkwere na Mu, ọlu Mu onwem nālu ka onye ahu gālu kwa; ọlu ka ndia uku ka ọ gālu kwa; n'ihi na Mu onwem nāgakuru Nnam. 13 Ihe ọ bula unu gāriọ kwa n'aham, ihe ahu ka M'gēme, ka ewe nye Nnam otuto nime Ọkpara-Ya. 14 Ọ buru na unu gāriọm ihe ọ bula n'aham, nke ahu ka M'gēme. 15 Ọ buru na unu nāhum n'anya, unu gēdebe ihe nile M'nyere n'iwu. 16 Mu onwem gēkpe-kwa-ra Nnam, Ọ gēnye kwa unu Ọnye-nkasi-obi ọzọ, ka Ọ nọyere unu rue mḅe ebigh-ebi, 17 bú Mọ nke ezi-okwu: Onye uwa nāpugh inara; n'ihi na ọ digh-ahu ya, ọ digh-ama kwa Ya: unu onwe-unu mara Ya; n'ihi na Ya na unu nānọgide, Ọ gānọ kwa nime unu. 18 M'gagh-arapu unu ka umu-nḅei: agajem ibiakute unu. 19 Ọ fọduru nwa oge, uwa ahukwaghm ọzọ; ma unu onwe-unu nāhum: unu onwe-unu gādi kwa ndu, n'ihi na Mu onwem nādi ndu. 20 N'ubọchi ahu unu onwe-unu gāmara na Mu onwem nọ nime Nnam, na unu onwe-unu nọ kwa nimem, na Mu onwem nọ kwa nime unu. 21 Onye nwere ihe M'nyere n'iwu, nke nēdebe kwa ha, ọ bu onye ahu nāhum n'anya: onye nāhum n'anya, Nnam gāhu kwa ya n'anya, Mu onwem gāhu kwa ya n'anya, were kwa Onwem gosi ya. 22 Judas (ọ bugh Iskariot) si Ya, Ọnye-nwe-ayi, Gini putaworo na I gaje iwere Onwe-gi gosi ayi, ma ọ bugh uwa? 23 Jisus zara, si ya, Ọ buru na madu ahum n'anya, ọ gēdebe okwum: Nnam gāhu kwa ya n'anya, Ayi gābiakute kwa ya, nēme kwa ebe-obibi-Ayi n'ebe ọ nọ. 24 Onye nādigh-ahum n'anya adigh-edebe okwum nile: okwu nke unu nānu abugh kwa nkem, kama ọ bu nke Nna Onye ziterem.

25 Okwu ndia ka M'gwaworo unu, mḅe Mu na unu nānọgide. 26 Ma Onye-nkasi-obi ahu, bú Mọ Nsọ, Onye Nnam gēzite n'aham, Onye ahu gēzí unu ihe nile, me kwa ka unu cheta okwu nile Mu onwem gwara unu. 27 Udo ka M'rapuru unu; udo nkem ka M'nēnye unu: ọ bugh dika uwa nēnye ka Mu onwem nēnye unu. Ka obi-unu ghara ilọ miri, ka ọ ghara kwa itu ujọ. 28 Unu nuru na Mu onwem siri unu, Anamala, biakute kwa unu. Ọ buru na unu hurum n'anya, unu gāñuwori ọñu, n'ihi na anamagakuru Nnam: n'ihi na Nnam ka Mu onwem uku. 29 Uḅu a

agwawokwam unu mḅe o kērugh, ka unu we kwere mḅe ọ bula o gēru. 30 Ọ digh ọtutu okwu Mu na unu gēkwu ọzọ site n'uḅu a, n'ihi na onye-isi nke uwa nka nābia: ọ digh kwa ihe ọ bula ọ nwere nimem; 31 ma ka uwa we mara na anamahu Nnam n'anya, ka ọ mara kwa na dika Nnam nyerem iwu, otú ahu ka M'nēme. Bilienu, ka ayi si n'ebe a pua.

15 1 Mu onwem bu ezi osisi vine, Nnam bu kwa onye-ọlu-ubi. 2 Alaka ọ bula nimem nke nādigh-ami nkpuru, Ọ wepu ya: alaka ọ bula nke nāmi nkpuru, Ọ nēme kwa ya ka ọ di ọcha, ka ọ we mia nkpuru kari. 3 Uḅu a unu onwe-unu di ọcha n'ihi okwu nke M'gwaworo unu. 4 Nọgidenu nimem, Mu onwem kwa nime unu. Dika alaka nāpugh imi nkpuru n'onwe-ya, ọ buru na ọ nọgidegh n'osisi vine; otú a ka unu onwe-unu nāpugh, ọ buru na unu anọgidegh nimem. 5 Mu onwem bu osisi vine ahu, unu onwe-unu bu alaka nkem: Onye nānọgide nimem, Mu onwem kwa nime ya, onye ahu nāmi nkpuru ri nne: n'ihi na unu apugh ime ihe ọ bula ma Mu anọgh ya. 6 Ọ buru na onye ọ bula anọgidegh nimem, atupu ya n'èzí dika alaka, ọ kpọnwu kwa; ha we chikọta ha, tubà ha n'ọku, ewe rechapu ha ọku. 7 Ọ buru na unu nānọgide nimem, ọ buru kwa na okwum nānọgide nime unu, riọnu ihe o bula unu nāchọ, agēme-kwa-ra unu ya. 8 Nime nka ka anēnye Nnam otuto, ka unu nāmi nkpuru ri nne; unu gābu kwa ndi nēso uzọm. 9 Dika Nnam hurum n'anya, Mu onwem hu-kwa-ra unu n'anya: nọgidenu nime ihu-n'anyam. 10 Ọ buru na unu edebe ihe nile M'nyere n'iwu, unu gānọgide n'ihu-n'anyam; dika Mu onwem debeworo ihe nile Nnam nyere n'iwu, nọgide kwa n'ihu-n'anya-Ya. 11 Ihe ndia ka M'gwaworo unu, ka ọṅùm we di nime unu, ka ọṅù-unu we zu kwa. 12 Nka bu ihe M'nyere n'iwu, ka unu hurita ibe-unu n'anya, dika M'huru unu n'anya. 13 Ọ digh onye ọ bula nwere ihu-n'anya kari nka uku, ka madu tọḅọ ndu-ya n'ihi ndi-eyì-ya. 14 Unu onwe-unu bu ndi-eyìm, ma ọ buru na unu eme ihe Mu onwem nēnye unu n'iwu. 15 Akpọkwaghm unu ndi-orù ọzọ site n'uḅu a; n'ihi na orù adigh-amara ihe onye-nwe-ya nēme: ma akpọwom unu ndi-eyì; n'ihi na ihe nile M'nuru site n'ọnu Nnam ka M'mere ka unu mara. 16 Ọ bugh unu onwe-unu rọputaram, kama ọ bu Mu onwem rọputara unu, weputa kwa unu iche, ka unu onwe-unu we je mia nkpuru, ka nkpuru-unu we nọgide kwa: ka ihe ọ bula unu gāriọ Nnam n'aham, ka Ọ we nye unu ya. 17 Ihe ndia ka M'nēnye unu n'iwu, ka unu we hurita ibe-unu n'anya. 18 Ọ buru na uwa akpọ unu asì, unu mara na ọ kpọwo Mu onwem asì mḅe ọ kākpọgh unu asì. 19 Ọ buru na unu sitere n'uwa, uwa gāhu ihe nke aka ya n'anya: ma n'ihi na unu esitegh n'uwa, kama Mu onwem rọputara unu nime uwa, n'ihi nka uwa nākpọ unu asì. 20 Chetanu okwu Mu onwem gwara unu, Orù adigh-aka onye-nwe-ya uku. Ọ buru na ha soḅurum, ha gēsọḅu kwa unu; ọ buru na ha debere okwum, ha gēdebe kwa nke unu. 21 Ma ihe ndia nile ka ha gēme unu n'ihi aham, n'ihi na ha amatagh Onye ziterem. 22 Ọ buru na abiaghm, ọ buru kwa na agwaghm ha okwu, ha agagh-enwewori nmehie: ma uḅu a ha enwegh ihe-agugọ bayere nmehie-ha. 23 Onye nākpọm asì nākpọ kwa Nnam asì. 24 Ọ buru na alughm ọlu n'etiti ha nke onye ọzọ nālugh, ha agagh-enwewori nmehie: ma uḅu a ha ahuwo kpọ kwa Mu na Nnam asì. 25 Ma nka mere, ka okwu edeworo n'iwu-ha we mezu, Ha kpọrọm asì n'efu. 26 Ma mḅe ọ bula Onye-nkasi-obi ahu gābia, Onye Mu onwem gēsi n'ebe Nnam nọ zitere unu, bú Mọ nke ezi-okwu, Onye si na Nnam puta, Onye ahu gāḅaram àmà: 27 unu onwe-unu nāḅa kwa àmà, n'ihi na Mu na unu nọ site na mbu.

16 1 Okwu ndia ka M'gwaworo unu, ka ewe ghara ime ka unu ma n'ọnyà. 2 Ha gāchupu unu nime ulo-nzukọ: e, oge hour nābia, ka ọ gābu na onye ọ bula nke gēḅu unu gēchè na ọ nējere Chineke ozi. 3 Ihe ndia ka ha gēme kwa, n'ihi na ha amagh Nnam, ha amagh kwa Mu. 4 Ma okwu ndia ka M'gwaworo unu, ka, mḅe ọ bula oge hour ha gābia, ka unu we cheta ha, na Mu onwem gwara unu. Ma agwaghm unu okwu ndia site na mbu, n'ihi na Mu na unu nọri. 5 Ma uḅu a anamalakuru

Onye zitereni; ọ digh kwa onye ọ bula nime unu nājum. Òle ebe I nāla? 6 Kama n'ihi na M'gwawo unu okwu ndia, ihe-nwuta ejuputawo obi-unu. 7 Otú ọ di, Mu onwem nāgwa unu ezi-okwu; Ọ bu ihe bara unu urù ka Mu onwem la: n'ihi na asi na alaghm, Onye-nkasi-obi ahu agagh-abiakute unu; ma ọ buru na alam, M'gēzite Ya nye unu. 8 Onye ahu, mḅe Ọ gābia, Ọ gātu kwa uwa nnıehie, na ezi omume, na ikpé, n'anya: 9 nmehie, n'ihi na ha ekwegh na Mu; 10 ezi omume, n'ihi na anamalakuru Nnam, unu adigh-ahu-kwam ọzọ site n'uḅu a; 11 ikpé, n'ihi na ekpewo onye-isi uwa nka ikpé. 12 Enwerem ọtutu ihe ọzọ igwa unu, ma unu apugh ibūru ha uḅu a. 13 Ma mḅe ọ bula Onye ahu gābia, bú Mọ nke ezi-okwu, O gēdubà unu n'ezi-okwu nile: n'ihi ıa Ọ gagh-ekwu n'Onwe-ya; kama ka ihe Ọ nānu ra, ihe ndia ka O gēkwu: Ọ gākọ-kwa-ra unu ihe nile nke nābia. 14 Onye ahu gēto Mu onwem: n'ihi na Ọ gēwere n'ihe nkem, kọ-kwa-ra unu ya. 15 Ka ha ra, bú ihe nile Nnam nēnwe, bıı nkem: n'ihi nka ka M'siri, na Ọ nēwere n'ihe nkem, gākọ-kwa-ra unu ya. 16 Ọ fọduru nwa oge, unu adigh-ahukwam ọzọ; ọzọ kwa, ọ fọduru nwa oge, unu gāhukwam. 17 Ya mere ufọdu nime ndi nēso uzọ-Ya siritara ibe-ha, Gini bu okwu a nke Ọ nāgwa ayi, si, Ọ fọduru nwa oge, unu adigh-ahukwam ọzọ; ọzọ kwa, ọ fọduru nwa oge, unu gāhukwam: na, N'ihi na anamalakuru Nnam? 18 Ya mere ha nāsi, Gini bu okwu a nke O nēkwu, Ọ fọduru nwa oge? Ayi amatagh ihe O nēkwu. 19 Jisus mara na ha nāchọ iju Ya, Ọ we si ha, Ùnu nājurita onwe-unu ihe bayere nka, na M'siri, Ọ fọduru nwa oge, unu adigh-ahukwam ọzọ; ọzọ kwa, ọ fọduru nwa oge, unu gāhukwam? 20 N'ezie, n'ezie, asim unu, na unu onwe-unu gēti nkpu ákwá, kwa kwa ákwá, ma uwa gāńuri ọńu: o gēwuta unu onwe-unu, ma nwuta-unu gāghọ ọńù. 21 Nwayi, mḅe ọ bula ime nēme ya, ọ nwere ihe-nwuta, n'ihi na oge hour ya abiawo: ma mḅe ọ bula ọ muputara nwa, ọ chetagh ahulıu-ya ọzọ, n'ihi ọńù-ya na anıuputara nıadu n'uwa. 22 Ya mere ınu onwe-unu nēnwe kwa ihe-nwuta uḅu a: ma M'gāhu unu ọzọ, obi-unu gāńuri kwa ọńu, ọ digh kwa onye ọ bula gānara unu ọńù-unu. 23 N'ubọchi ahıı ọ digh ihe ọ bula unu gājum. N'ezie, n'ezie, asim unu, Ọ buru na unu gārịọ Nnam ihe ọ bula, Ọ gēnye unıı ya n'aham. 24 Rue uḅu a unu akārịọgh ihe ọ bula n'aham: rịọnıı, unu gārịọta kwa, ka ọńù-unu we zue.

25 Agwawom ınu ihe ndia n'ilu: oge hour nābia, mḅe M'nāgagh-agwa ınu okwu n'ilu ọzọ, kama M'gāgwawa unu okwu bayere Nnam. 26 N'ubọchi ahu unu gārịọ n'aham: ma asighm unu, na Mu onwem gēkpere Nnam n'ihi unu; 27 n'ihi na Nnam onwe-ya nāhu unu n'anya, n'ihi na unu onwe-unu huworom n'anya, kwere kwa na Mu onwem siri n'ebe Nnam nọ puta. 28 Esirim na Nnam puta, abiawokwam n'uwa: ọzọ, anamarapu uwa, nāgakuru kwa Nnam. 29 Ndi nēso uzọ-Ya si, Le, uḅu a I nēkwuwa okwu, I digh-atu kwa ilu. 30 Uḅu a ayi nāmata na I matara ihe nile, na ọ digh kwa Gi nkpà ka onye ọ bula jua Gi: nka ka ayi ji kwere na I siri n'ebe Chineke nọ puta. 31 Jisus zara ha, si, Ọ bu uḅu a ka unu kwere? 32 Le, oge hour nābia, ọ biawo kwa, ka unu gāḅasa, onye ọ bula ọ la na nke ya, unu gārapu kwa nání Mu: otú ọ di, nání Mu anọgh, n'ihi na Mu na Nnam nọ. 33 Okwu ndia ka M'gwaworo unu, ka unu we nwe udo nimem. N'ıwa unu nēnwe nkpaḅu: ma nwenu obi-ike; Mu onwem emeriwo uwa.

17 1 Okwu ndia ka Jisus kwuru; Ọ we welie anya-Ya le elu-igwe, si, Nna, oge hour abiawo; nye Ọkpara-Gi otuto, ka Ọkpara-Gi we nye Gi otuto: 2 dika I nyere Ya ike n'ebe madu nile nọ, ka ihe ọ bula I nyeworo Ya, ka Ọ we nye ha ndu ebigh-ebi. 3 Ma nka bu ndu ebigh-ebi ahu, ka ha mara Gi, Nke nání Gi bu ezi Chineke, mara kwa Onye I zitere, bú Jisus Kraist. 4 Mu onwem nyere Gi otuto n'elu uwa, ebe M'luzuru ọlu I nyeworom ka M'lua. 5 Nna, Gi onwe-gi were kwa otuto nke M'nwere n'ebe I nọ mḅe uwa akādigh nyem otuto uḅu a nébe Gi onwe-Gi nọ. 6 Emerēm ka aha-Gi puta ihè nye ndi I nyerem site 'uwa: Gi onwe-gi nwere ha, I were kwa ha nyem; lıa edebewo kwa okwu-Gi. 7 Ha mara uḅu a na ihe nile, ka lıa ra, bú nke I nyeworom, si

n'ebe I nọ puta: 8 n'ihi na okwu I nyerem ka M'nyeworo ha; ha onwe-ha we naṙa ha, mara kwa n'ezie na esim n'ebe I nọ puta, ha kwere kwa na Gi onwe-gi ziterem. 9 Mu onwem nēkpe ekpere bayere ha: ọ bugh uwa ka M'nēkpe ekpere bayere ya, kama anamekpe ekpere bayere ndi I nyeworom; n'ihi na ha bu nke Gi: 10 ihe nile nke bu nkem bu kwa nke Gi, nke Gi bu kwa nkem: enyewokwam otuto nime ha. 11 Anọkwaghm n'uwa ọzọ, ma ndia nọ n'uwa, Mu onwem nābiakute kwa Gi. Nna di nsọ, nēdebe ha n'aha-Gi nke I nyeworom, ka ha we buru otù, dika Ayi onwe-ayi bu. 12 Mḅe Mu na ha nọri, Mu onwem nēdebe ha n'aha-Gi nke I nyeworom: eche-kwa-ram ha, ọ digh kwa onye ọ bula nime ha lara n'iyì, ma-ọbugh nwa nke ila-n'iyì ahu; ka ihe edeworo n'akwukwọ nsọ we mezu. 13 Ma anamabiakute Gi uḅu a; okwu ndia ka M'nēkwu kwa n'uwa, ka ha we nwe ọṅùm ka o zuworo nime onwe-ha. 14 Mu onwem enyewo ha okwu-Gi; uwa kpọ-kwa-ra ha asì, n'ihi na ha esitegh n'uwa, dika Mu onwem nēsitegh n'uwa. 15 Ekpeghm ekpere ka I wepu ha n'uwa, kama ka I debe ha ka ha pua n'aka ajọ onye ahu. 16 Ha esitegh n'uwa, dika Mu onwem nēsitegh n'uwa. 17 Were ezi-okwu do ha nsọ: okwu-Gi bu ezi-okwu. 18 Dika I zigaram nime uwa, Mu onwem ziga-kwa-ra ha nime uwa. 19 N'ihi ha ka Mu onwem nēdo kwa Onwem nsọ, ka ewe do kwa ha onwe-ha nsọ n'ezi-okwu. 20 Ọ bugh kwa nání ndia ka M'nēkpe ekpere bayere ha, kama anamekpe kwa ekpere bayere ndi kwere na Mu site n'okwu-ha; 21 ka ha nile we buru otù; dika Gi onwe-gi di nimem, dika Mu onwem di kwa nime Gi, Nna, ka ha onwe-ha we di kwa nime Ayi: ka uwa we kwere na Gi onwe-gi ziterem. 22 Otuto nke I nyeworom ka Mu onwem nyewo-kwa-ra ha; ka ha we buru otù, dika Ayi onwe-ayi bu otù; 23 Mu onwem nime ha, Gi onwe-gi kwa nimem, ka ewe me ka ha buru ndi zuworo okè ibu otù; ka uwa we mara na Gi onwe-gi ziterem, na I hu-kwa-ra ha n'anya, dika I hurum n'anya. 24 Nna, ihe I nyeworom, anamachọ ka, ebe Mu onwem nọ, ka Mu na ndi ahu nọ kwa; ka ha we hu otutom, nke I nyeworom: n'ihi na I hurum n'anya mḅe akātọgh ntọ-ala uwa. 25 Nna Nke bu Onye ezi omume, uwa amagh Gi, ma Mu onwem mara Gi; ndia ma-kwa-ra na Gi onwe-gi ziterem; 26 eme-kwa-ram ka ha mara aha-Gi, M'gēme kwa ka ha mara ya; ka ihu-n'anya I ji hum we di nime ha, Mu onwem kwa nime ha.

18 1 Mḅe Jisus kwusiri okwu ndia, Ọ pua, Ya na ndi nēso uzọ-Ya, gabiga n'ofè iyi Kedron, ebe ubi aḅara ogige di, nke Ọ bàra nime ya, Ya onwe-ya na ndi nēso uzọ-Ya. 2 Ma Judas, onye nārara Ya nye, mata-kwa-ra ebe ahu: n'ihi na Jisus na ndi nēso uzọ-Ya zukọrọ n'ebe ahu ọtutu oge. 3 Ya mere Judas, ebe ọ natara òtù ndi-agha, na ndi nēje ozi site n'aka ndi-isi-nchu-aja na ndi-Farisi, ọ chiri oriọna na ọwa na ihe-agha bia n'ebe ahu. 4 Ya mere Jisus, ebe Ọ matara ihe nile nābiakwasi Ya, Ọ pua, si ha, Ònye ka unu nāchọ? 5 Ha zara Ya, si, Jisus Onye Nazaret. Jisus siri ha, Mu onwem bu Ya. Ma Judas, onye nārara Ya nye, nēguzo kwa n'etiti ha. 6 Ya mere mḅe Ọ siri ha, Mu onwem bu Ya, ha la azu, we da n'ala. 7 Ya mere Ọ juru ha ọzọ, si, Ònye ka unu nāchọ? Ha si, Jisus Onye Nazaret. 8 Jisus zara, si, Agwaram unu na Mu onwem bu Ya: ya mere ọ buru na unu nāchọm, ka ndia la: 9 ka okwu O kwuru we mezu, si, N'etiti ndi I nyeworom ọ digh onye ọ bula M'tuturu. 10 Ya mere Saimon Pita, ebe o ji mma-agha, ọ miputa ya, ḅue orù onye-isi-nchu-aja mma, bipu nti aka-nri ya. Ma aha orù ahu bu Malkọs. 11 Ya mere Jisus siri Pita, Miye mma-agha-gi n'ọbọ-ya: iko nke Nnam nyeworom, M'gagh-aṅu ya?

12 Ya mere òtù ndi-agha ahu na ọchi-agha, na ndi nējere ndi-Ju ozi, jidere Jisus ke kwa Ya aḅu, 13 we buru uzọ duru Ya jekuru Anas; n'ihi na ya bu nna nwunye Kaiafas, onye bu onye-isi-nchu-aja arọ ahu. 14 Ma Kaiafas bu onye ahu nke dururi ndi-Ju ọdú, na ọ bara urù ka otù onye nwua n'ọnọdu ndi-Ju.

15 Saimon Pita we so Jisus, ya na onye ọzọ nke nēso uzọ Jisus. Ma onye

ahu nke nēso uzọ Jisus bu onye onye-isi-nchu-aja mara, ọ we so Jisus ba n'obí onye-isi-nchu-aja; 16 ma Pita nēguzo n'èzí n'ọnu-uzọ. Ya mere onye ọzọ ahu nke nēso uzọ Jisus, onye onye-isi-nchu-aja mara, we pua gwa nwayi nke nēche ọnu-uzọ okwu, we dubata Pita. 17 Ya mere nwa-aḅọghọ ahu nke nēche ọnu-uzọ si Pita, Ọ gābu na gi onwe-gi bu kwa otù onye n'etiti ndi nēso uzọ Nwoke a? Pita si, Abughm. 18 Ma ndi-orù na ndi nēje ozi guzoro n'ebe ahu, ebe ha funwusiri ọku icheku; n'ihi na oyi nātu; ha nānya kwa ọku: Pita nọ kwa n'etiti ha, nēguzo nānya kwa ọku.

19 Ya mere onye-isi-nchu-aja juru Jisus ajuju bayere ndi nēso uzọ-Ya, na ajuju bayere ozizí-Ya. 20 Jisus zara ya, si, Mu onwem agwawawo uwa okwu; Mu onwem zíri ihe mḅe nile n'ulo-nzukọ, na n'ulo uku Chineke, ebe ndi-Ju nile nāḅakọ; ekwukwaghm ihe ọ bula na nzuzo. 21 Gini mere i nāju Mu onwem? jua ndi nuworo okwum, ihe M'gwara ha: le, ndia matara ihe nile Mu onwem kwuru. 22 Ma mḅe O kwusiri okwu ndia, otù onye nime ndi nēje ozi nke nēguzo nso we pia Jisus ihe, si, Ì nāza onye-isi-nchu-aja otú a? 23 Jisus zara ya, si, Ọ buru na M'kwuru nke-ọjọ, ḅara ihe ọjọ ahu àmà: ma ọ buru nke-ọma, gini mere i nētim aka? 24 Ya mere Anas zigara Ya n'aḅu jekuru Kaiafas onye-isi-nchu-aja.

25 Ma Saimon Pita nēguzo nānya kwa ọku. Ya mere ha siri ya, Ọ gābu na gi onwe-gi bu kwa otù onye nime ndi nēso uzọ-Ya? Onye ahu gọrọ, si, Abughm. 26 Otù onye nime ndi-orù onye-isi-nchu-aja, buru onye-ikwu nke onye ahu Pita bipuru nti-ya, si, Mù onwem ahugh gi na Ya n'ubi ahu aḅara ogige? 27 Ya mere Pita gọ-kwa-ra ọzọ: ngwa ngwa oke-ọkuku we kwa.

28 Ya mere ha si na nke Kaiafas duru Jisus ba na Pritoriọm: ọ bu kwa n'isi-ututu; ma ha onwe-ha abàgh nime Pritoriọm ahu, ka aghara imeru ha, kama ka ha we rie oriri ngabiga. 29 Ya mere Pailat pukuru ha n'èzí, si, Ọ bu ebubo gini ka unu nēbo Nwoke a? 30 Ha zara, si ya, Ọ buru na Onye a abugh onye nēme ihe ọjọ, ayi agagh-ararawori Ya nye n'aka-gi. 31 Ya mere Pailat siri ha, Unu onwe-unu were Ya, kpe-kwa-nu Ya ikpé dika iwu-unu si di. Ndi-Ju siri ya, O zigh ayi ezi n'iwu iḅu onye ọ bula: 32 ka okwu Jisus we mezu, nke O kwuru, nēgosi aha ọnwu Ọ gaje inwu.

33 Ya mere Pailat bà-kwa-ra ọzọ nime Pritoriọm, we kpọ Jisus, si Ya, Gi onwe-gi bu Eze ndi-Ju? 34 Jisus zara, si, Gi onwe-gi nèkwu nka n'onwe-gi, ma-ọbu na ndi ọzọ gwara gi okwu bayerem? 35 Pailat zara, si, Mù onwem bu onye-Ju? Mba nke Gi na ndi-isi-nchu-aja rara Gi nye n'akam: gini ka I mere? 36 Jisus zara, si, Ala-ezem esitegh n'uwa nka: ọ buru na ala-ezem sitere n'uwa nka, ndi nējerem ozi gālu ọgù, ka aghara iraram nye n'aka ndi-Ju: ma uḅu a ala-ezem esigh n'ebe a puta. 37 Ya mere Pailat siri Ya, Gì onwe-gi bu kwa eze? Jisus zara, si, Gi onwe-gi nāsi na Mu onwem bu eze. Amuwo Mu onwem ime ihe a, abiawokwam nime uwa ime ihe a, ka M'we ḅara ezi-okwu àmà. Onye ọ bula nke sitere n'ezi-okwu ahu nānu olum. 38 Pailat si Ya, Gini bu ezi-okwu?

Mḅe o kwusiri nka, ọ we pukuru ndi-Ju ọzọ, si ha, Mu onwem ahugh ihe kwesiri ahuhu-nmehie nime Ya. 39 Ma unu nwere ọme-n'ala, ka m'rapuru unu otù onye n'ememe ngabiga: ùnu nēzube kwa ka M'rapuru unu Eze ndi-Ju? 40 Ya mere ha tiri nkpu ọzọ, si, Ọ bugh Onye a, kama ọ bu Barabas. Ma Barabas bu onye nāpunara madu ihe.

19 1 Ya mere mḅe ahu Pailat were Jisus, pia Ya ihe. 2 Ndi-agha we kpa okpu-eze nke eji ogwu me, ha were ya kpube Ya n'isi, were kwa uwe ododo ḅokwasi Ya; 3 ha we nābiakute Ya, nāsi, Ekele, Eze ndi-Ju! ha nāpia kwa Ya ihe. 4 Pailat we pu kwa ọzọ n'èzí, si ha, Le, anamekuputa Ya n'èzí nye unu, ka unu we mara na ahughm ihe kwesiri ahuhu-nmehie nime Ya. 5 Ya mere Jisus putara n'èzí, nèkpu okpu-eze ahu nke eji ogwu me, nèyi kwa uwe ododo ahu. Pailat we si ha, Le, Nwoke ahu! 6 Ya mere mḅe ndi-isi-nchu-aja na ndi nēje ozi huru Ya, ha tie nkpu, si, Kpọgide Ya n'obe, kpọgide Ya n'obe. Pailat si ha, Unu onwe-unu were Ya, kpọgide kwa Ya n'obe: n'ihi na mu onwem ahugh ihe kwesiri ahuhu-nmehie nime Ya. 7 Ndi-Ju zara ya, si,

Ayi onwe-ayi nwere iwu, ma dika iwu ahu si di Ọ kwesiri inwu ọnwu, n'ihi na Ọ mere Onwe-ya Ọkpara Chineke. 8 Ya mere mḅe Pailat nuru okwu a, ọ tukariri egwu; 9 ọ we ba nime Pritoriọm ọzọ, we si Jisus, Ọle ebe Gi onwe-gi si bia? ma ọ digh ọziza Jisus zara ya. 10 Ya mere Pailat si Ya, Ì digh-agwam okwu? Ì matagh na m'nwere ike irapu Gi, m'nwe-kwa-ra ike ikpọgide Gi n'obe? 11 Jisus zara ya, si, I gagh-enwe ike ọ bula imegidem, ọ buru na esigh n'elu nye gi ya-ri: n'ihi nka onye raram nye n'aka-gi nwere nmehie kari. 12 Site na nka Pailat nāchọ uzọ irapu Ya: ma ndi-Ju tiri nkpu, si, Ọ buru na i rapu Onye a, i bugh eyì Sisa: onye ọ bula nke nēme onwe-ya eze nēkwu okwu imegide Sisa. 13 Ya mere mḅe Pailat nuru okwu ndia, o duputa Jisus n'èzí, we nọkwasi ocheikpé n'ebe anākpọ Pavement, ma n'asusu Hibru, Gabata. 14 Ma ọ bu ubọchi Nkwadebe nke ememe ngabiga: ọ di ka oge hour nke-isi. Ọ we si ndi-Ju, Le, Eze-unu! 15 Ya mere ndi ahu tiri nkpu, si, Wepu Ya, wepu Ya, kpọgide Ya n'obe. Pailat si ha, Ṁ'gākpọgide Eze-unu n'obe? Ndi-isi-nchu-aja zara, si, Ayi enwegh eze ma-ọbugh Sisa. 16 Ya mere mḅe ahu ọ rara Ya nye n'aka-ha, ka ewe kpọgide Ya n'obe.

17 Ya mere ha kuru Jisus tiyere onwe-ha: Ọ we pua, nēbu obe-Ya n'Onwe-ya, ga rue ebe anākpọ Ebe okpokoro-isi, nke anākpọ n'asusu Hibru Gọlgọta: 18 ebe ha kpọgidere Ya n'obe, Ya na ndikom abua ọzọ, otù n'akuku a otù n'akuku ọzọ, Jisus nọ kwa n'etiti ha. 19 Pailat we de kwa ihe-ndekwasi, debe ya n'elu obe-Ya. Ma ihe edeworo bu, JISUS ONYE NAZARET EZE NDI-JU. 20 Ya mere ọtutu n'etiti ndi-Ju guru ihe-ndekwasi ahu: n'ihi na ebe akpọgidere Jisus n'obe di obodo Jerusalem nso: ede-kwa-ra ya n'asusu Hibru, n'asusu Latin, n'asusu Grik. 21 Ya mere ndi-isi-nchu-aja nke ndi-Ju si Pailat, Edela, Eze ndi-Ju; kama, na Onye ahu siri, Abum Eze ndi-Ju. 22 Pailat zara, si, Ihe m'deworo, edewom ya.

23 Ya mere ndi-agha, mḅe ha kpọgidesiri Jisus n'obe, ha chiri uwe-Ya, kè ha òkè anọ, otù onye otù òkè otù onye otù òkè; ha chi-kwe-ra uwe-ime-Ya: ma uwe-ime ahu enwegh ọḅuḅa, akpara ya site n'elu we gazu n'aru uwe-ime ahu dum. 24 Ya mere ha siritara onwe-ha, Ka ayi ghara idọwa ya, kama ka ayi fere ya nzà, onye ọ gābu nke ya: ka ihe edeworo n'akwukwọ nsọ we mezue, nke si,

Ha kère uwem nye onwe-ha,
N'elu ihe m'nēyí n'aru ka ha fe-kwa-ra nzà.

Ya mere ndi-agha ahu mere ihe ndia. 25 Ma nne-Ya, na nwa-nne nne-Ya nke nwayi, Meri nwunye Klopas, na Meri Magdalini, nēguzo obe Jisus nso. 26 Ya mere mḅe Jisus huru nne-Ya, na onye ahu nke nēso uzọ-Ya, onye Ọ huru n'anya, ka o nēguzo nso, Ọ si nne-Ya, Nwayi, le, nwa-gi nwoke! 27 Mḅe ahu Ọ si onye ahu nke nēso uzọ-Ya, Le, nne-gi! Site n'oge hour ahu onye ahu nke nēso uzọ-Ya we kuru ya la n'ulo nke a kaya.

28 Mḅe ihe a gasiri, Jisus, ebe Ọ matara na ihe nile agwuwo uḅu a, ka ihe edeworo n'akwukwọ nsọ we mezu, Ọ si, Akpiri nākpọm nku. 29 Adọbara n'ebe ahu ite nke manya-vine ḅara uka juru: ya mere ha were sponge nke manya-vine ahu ḅara uka juru tukwasi n'elu osisi hyssop, che Ya n'ọnu. 30 Ya mere mḅe Jisus narasiri manya-vine ahu nke ḅara uka, Ọ siri, Ọ gwuwo· Ọ we rube isi, rara mọ-Ya nye.

31 Ya mere ndi-Ju, ebe ọ bu ubọchi Nkwadebe, ka aru-ha we ghara idigide n'elu obe n'ubọchi-izu-ike (n'ihi na ubọchi-izu-ike nke ízù ahu bu oké ubọchi), ha kpere Pailat ka etijie ogwe-ukwu-ha, ka ebupu kwa ha. 32 Ya mere ndi-agha biara, tijie ogwe-ukwu nke onye mbu, na nke onye ọzọ, nke akpọgidere Ya na ya n'obe: 33 ma mḅe ha biaruru Jisus, hu kwa na Ọ nwuwori uḅu a, ha etijigh ogwe-ukwu-Ya: 34 otú ọ di, otù onye n'etiti ndi-agha were ube ma Ya n'akuku, ngwa ngwa ọbara na miri we puta. 35 Onye huworo ya aḅawo kwa àmà, àmà-ya bu kwa ezie: onye ahu nāmata kwa na o nēkwu ezi-okwu, ka unu onwe-unu we kwere kwa. 36 N'ihi na ihe ndia mere, ka ihe edeworo n'akwukwọ nsọ we mezu, Agagh-etiji otù ọkpukpu-Ya. 37 Ọzọ kwa, ihe ọzọ di iche edeworo n'akwukwọ nsọ si, Ha gēlegide Onye ahu Nke ha mapúru amapú.

38 Ma mḅe ihe ndia gasiri, Josef nke Arimatia, ebe o nēso uzọ Jisus, ma na nzuzo n'ihi egwu ndi-Ju, ọ kpere Pailat ka o bupu aru Jisus: Pailat we kwere ya. Ya mere ọ biara, bupu aru-Ya. 39 Nikọdimọs, onye biakutere Ya n'abali na mbu, bia-kwa-ra, nēweta myrrh na aloes agwara agwa, ihe ra ka ọgu pound ise n'ọtùtù. 40 Ya mere ha were aṛu Jisus, ke ya n'ezi ákwà-ozu, ya na udá utọ ndia, dika ndi-Ju nēme n'ilì ozu. 41 Ma n'ebe akpọgidere Ya n'obe otù ubi aḅara ogige di; nime ubi aḅara ogige ahu ilì ọhu di kwa nke akātọḅọgh madu ọ bula nime ya. 42 Ya mere n'ebe ahu, n'ihi ubọchi Nkwadebe nke ndi-Ju, (n'ihi na ilì ahu di nso), ka ha tọḅọrọ Jisus.

20 1 Ma n'ubọchi mbu nke izù ubọchi asa n'isi-ututu, mḅe chi akābọgh, Meri Magdalini biaruru ílì ahu, we hu nkume-ya na ewepuwo ya n'ilì. 2 Ya mere ọ ḅa ọsọ, biakute Saimon Pita, biakute kwa onye ọzọ ahu nēso uzọ Jisus, onye Jisus huru n'anya, si ha, Ha ebupuwo Onye-nwe-ayi n'ílì, ayi amatagh kwa ebe ha tọḅọrọ Ya. 3 Ya mere Pita puru, ya na onye ọzọ ahu nke nēso uzọ Jisus, ha we nēje iru ilì ahu. 4 Ha abua we ḅa ọsọ n'otù: onye ọzọ ahu nke nēso uzọ Jisus we ḅa kari Pita, buru uzọ biarue ilì ahu; 5 ọ we ruru ala nyo nime ya, hu ezi ákwà-ozu ahu ka ha tọḅọrọ; otù ọ di, ọ bàgh nime. 6 Ya mere Saimon Pita bia kwa nēso ya, ọ we ba nime ilì ahu; ọ we hu ezi ákwà-ozu ahu ka ha tọḅọrọ, 7 ichafọ kwa, nke diri n'isi-Ya, ya na ezi ákwà-ozu ahu atọḅọgh n'otù ebe, kama aturuworo ya debe n'otù ebe di iche. 8 Ya mere mḅe ahu onye ọzọ ahu nke nēso uzọ Jisus, onye buru uzọ biarue ílì, bà-kwa-ra nime, ọ we hu, kwere kwa. 9 N'ihi na ha akāmatagh ihe edeworo n'akwukwọ nsọ, na Ọ ghagh isi na ndi nwuru anwu bilie. 10 Ya mere ndi ahu ndi nēso uzọ Jisus laghachiri ọzọ n'ulo nke aka ha.

11 Ma Meri nēguzo n'èzi na nso ílì ahu nākwa ákwá: ya mere, ka ọ nākwa, o ruru ala nyo nime ilì; 12 ọ we hu ndimọ-ozi abua nēyi uwe ọcha ka ha nọduru ala, otù n'isi, otù kwa n'ukwu, n'ebe atọḅọrọri aru Jisus. 13 Ndi ahu we si ya, Nwayi, gini mere i nākwa ákwá? Ọ si ha, N'ihi na ha bupuru Onye-nwem, amatakwaghm ebe ha tọḅọrọ Ya. 14 Mḅe o kwusiri okwu ndia, o chigharia, we hu Jisus ka O guzoro, ma ọ matagh na ọ bu Jisus. 15 Jisus si ya, Nwayi, gini mere i nākwa ákwá? ònye ka i nāchọ? Nwayi ahu, ebe ọ nēchè na Ọ bu onye-nche ubi ahu aḅara ogige, ọ si Ya, Onye-nwe-ayi, ọ buru na Gi onwe-gi bupuru Ya, gwam ebe I tọḅọrọ Ya, mu onwem gēbupu kwa ya. 16 Jisus si ya, Meri. Nwayi ahu chigharia, si Ya n'asusu Hibru, Rabonai; nke bu, Onye-ozizi. 17 Jisus si ya, Emetulam aka; n'ihi na akārigoghm lakuru Nnam: ma gakuru umu-nnam, si ha, Anamarigo lakuru Nnam na Nna-unu, na Chinekem na Chineke-unu. 18 Meri Magdalini bia kọrọ ndi nēso uzọ-Ya, si, Ahuwom Onye-nwe-ayi; ọ kọ-kwa-ra ha otù Ọ gwara ya-ri ihe ndia.

19 Ya mere mḅe o ruru anyasi, n'ubọchi ahu, bù ubọchi mbu n'izù, mḅe emechi-kwa-ra uzọ nile ebe ndi nēso uzọ-Ya nọ, n'ihi egwu ndi-Ju, Jisus biara guzo n'etiti, si ha, Udo diri unu. 20 Mḅe O kwusiri nka, O gosi ha aka-Ya abua na akuku-Ya. Ya mere ndi nēso uzọ-Ya ṅuriri ọṅu, mḅe ha huru Onye-nwe-ayi. 21 Ya mere Jisus siri ha ọzọ, Udo diri unu: dika Nnam ziteworom, otù a ka Mu onwem nēziga kwa unu. 22 Mḅe O kwusiri nka, O kusa ha ume, si ha, Naranu Mọ Nsọ: 23 ndi nile ọ bula unu nāḅaghara nmehie-ha, aḅagharawo ha nye ha; ndi nile ọ bula unu nējide nmehie-ha, ejidewo nmehie-ha.

24 Ma Tomas, nke anākpọ Didimọs, otù onye nime ndi-ozi iri na abua ahu, anọgh n'etiti ha mḅe Jisus biara. 25 Ya mere ndi ọzọ nēso uzọ Jisus si ya, Ayi ahuwo Onye-nwe-ayi. Ma ọ siri ha, Ọ buru na ahughm n'aka-Ya abua apa ǹtù, tiye kwa nkpisi-akam n'apa ǹtù ahu, tiye kwa akam n'akuku-Ya, m'gagh-ekwe ma-ọli.

26 Mḅe ubọchi asatọ ọzọ gasiri ndi nēso uzọ Jisus we nọ nime ulo, Tomas nọ kwa n'etiti ha. Jisus bia, mḅe emechiri uzọ nile, O guzo n'etiti ha, si, Udo diri unu. 27 Mḅe ahu Ọ si Tomas, Setipu nkpisi-aka-gi n'ebe a, le akam abua; setipu kwa aka-gi, tiye nime akukum: aghọ-kwa-la onye nēkwegh,

kama ghọ onye nēkwere. 28 Tomas zara, si Ya, Onye-nwem na Chinekem. 29 Jisus si ya, N'ihi na i huwom, i kwerewo? ngọzi nādiri ndi akāhugh, ma ha kwere.

30 Ya mere ọtutu ihe-iriba-ama ọzọ ka Jisus mere n'iru ndi nēso uzọ-Ya, nke anēdegh n'akwukwọ a: 31 ma edewo ihe ndia n'akwukwọ, ka unu we kwere na Jisus bu Kraist ahu, Ọkpara Chineke; ka unu we nwe kwa ndu n'aha-Ya n'ihi na unu kwere.

21 1 Mḅe ihe ndia gasiri Jisus mere Onwe-ya ka Ọ puta ihè ọzọ nye ndi nēso uzọ-Ya n'oké osimiri Taibirias; ma Ọ mere Onwe-ya ka Ọ puta ihè otú a. 2 Saimon Pita, na Tomas anākpọ Didimọs, na Nataniel, bú onye Kena nke Galili, na umu nke Zebedi, na madu abua ọzọ nime ndi nēso uzọ-Ya, nọkọrọ n'otù ebe. 3 Saimon Pita si ha, Anamaga iḅu azù. Ha si ya, Ayi onwe-ayi gēso kwa gi je. Ha puru, ba n'uḅọ-ha; ma n'abali ahu ha eḅugh ihe. 4 Ma mḅe chi nābọ uḅu a, Jisus guzoro n'ótú: otú ọ di, ndi nēso uzọ-Ya amatagh na ọ bu Jisus. 5 Ya mere Jisus si ha, Umuntakiri, ùnu ji ihe-oriri ọ bula? Ha zara Ya, si, É-è. 6 Ọ we si ha, Wuyenu ihe unu ji eḅu azù n'akuku aka-nri nke uḅọ, unu gāhu kwa. Ya mere ha wuyere ya ma uḅu a ha enwegh ike idọ ya n'ihi ọtutu azù di ya. 7 Ya mere onye ahu nke nēso uzọ-Ya onye Jisus huru n'anya siri Pita, Ọ bu Onye-nwe-ayi. Ya mere mḅe Saimon Pita nuru na ọ bu Onye-nwe-ayi, o ḅokwasi uwe uku ya (n'ihi na ọ ḅara ọtọ), we tubà onwe-ya nime oké osimiri. 8 Ma ndi ọzọ ndi nēso uzọ Jisus biara n'uḅọ ntà ha (n'ihi na ha anọgh n'ebe di anya n'ala, kama ihe ra ka ọgu cubit iri), nādọ ihe ha ji eḅu azù nke azù juru nime ya. 9 Ya mere mḅe ha ridara n'ala, ha hu ọku icheku n'ebe ahu, na azù atukwasiri ya, na oḅe achicha. 10 Jisus si ha, Wetanu ufọdu nime azù unu ḅuru uḅu a. 11 Ya mere Saimon Pita rigoro, dọrọ ihe ha ji eḅu azù bia n'ala, nke oké azù juru nime ya, ọgu azù asa na iri na atọ: ma ọ bu ezie na azù di ọtutu otú a, ma ihe ha ji eḅu azù adọkagh. 12 Jisus si ha, Bianu, rie nri-ututu. Ma ọ digh onye ọ bula nime ndi nēso uzọ-Ya nwere anya-ike iju Ya, si, Gi onwe-gi bu onye? n'ihi na ha matara na ọ bu Onye-nwe-ayi. 13 Jisus bia, were achicha ahu, nye ha, azù ahu kwa otú ahu. 14 Nka mere ya uḅò atọ emere ka Jisus puta ihè nye ndi nēso uzọ-Ya, mḅe emesiri ka Ọ si na ndi nwuru anwu bilie.

15 Ya mere mḅe ha risiri nri-ututu-ha, Jisus si Saimon Pita, Saimon, nwa Jọn, i hurum n'anya kari ndia? Ọ si Ya, E, Onye-nwe-ayi; Gi onwe-gi matara na I bu eyim. Ọ si ya, Nēnye umu-aturum nri. 16 Ọ si ya ọzọ nke uḅò abua, Saimon, nwa Jọn, i hurum n'anya? Ọ si Ya, E, Onye-nwe-ayi; Gi onwe-gi matara na I bu eyim. Ọ si ya, Nāzù aturum. 17 Ọ si ya nke uḅò atọ, Saimon, nwa Jọn, àbum eyi-gi? Ọ wutara Pita na Ọ siri ya nke uḅò atọ, Àbum eyi-gi? Ọ we si Ya, Onye-nwe-ayi, Gi onwe-gi matara ihe nile; Gi onwe-gi mara na I bu eyim. Jisus si ya, Nēnye aturum nri. 18 N'ezie, n'ezie, asim i, Mḅe i di n'okorọbia, i nēke onwe-gi ihe-ọkiké n'úkwù, nējeghari kwa ebe i nāchọ: ma mḅe i gēme agadi, i gēseti aka-gi abua, onye ọzọ gēke gi ihe-ọkiké n'úkwù, būru kwa gi ga ebe i nāchọgh. 19 Ma nka ka Ọ kwuru, nēgosi aha ọnwu o gēji nye Chineke otuto. Mḅe Ọ kwusiri nka, Ọ si ya, Som. 20 Pita we chigharia, hu onye ahu nke nēso uzọ-Ya, onye Jisus huru n'anya, ka o nēso; onye nādabere kwa n'obi-Ya na nri-anyasi ahu, si, Onye-nwe-ayi, ònye bu onye ahu nke nārara Gi nye? 21 Ya mere Pita, mḅe ọ huru ya, ọ si Jisus, Onye-nwe-ayi, ma onye a, gini gēme ya? 22 Jisus si ya, Ọ buru na anamachọ ka ọ nọgide rue mḅe M'gābia, ọ bu gini n'ebe i nọ? gi onwe-gi som. 23 Ya mere okwu a putara n'etiti umu-nna nime Kraist, na onye ahu nke nēso uzọ-Ya agagh-anwu: ma Jisus asigh ya, na ọ gagh-anwu; kama, Ọ buru na anamachọ ka ọ nọgide rue mḅe M'gābia, ọ bu gini n'ebe i nọ?

24 Nka bu onye ahu nēso uzọ Jisus nke nāḅara ihe ndia àmà, nke de-kwa-ra ihe ndia n'akwukwọ: ayi mata-kwa-ra na àmà-ya bu ezie.

25 Ma ọtutu ihe ọzọ nke Jisus mere di kwa, nke, ma ọ buru na edere ha n'akwukwọ n'otù n'otù, ọ dim ka ọbuná uwa onwe-ya agagh-anagide akwukwọ agēde.

ỌLU NDI-OZI

1 1 Ederem akwukwọ mbu, Teọfilọs, bayere ihe nile Jisus malitere ime na izi, 2 rue ubọchi anara Ya n'elu, mḅe O sitere na Mọ Nsọ nyesia ndi-ozi-Ya ndi Ọ rọputarari iwu: 3 ndi O ji kwa ọtutu uzọ nādigh igọ agọ che Onwe-ya n'iru ha na ndu mḅe Ọ husiri ahuhu, ebe Ọ mere ka ha nāhu Ya anya n'ogologo ọgu ubọchi abua, O nēkwu kwa ihe nile bayere ala-eze Chineke: 4 mḅe Ya na ha zukọrọ Ọ we nye ha iwu ka ha ghara isi na Jerusalem pua, kama ka ha chere nkwa nke Nna-Ya, nke unu nuru n'ọnum, ka O kwuru: 5 n'ihi na Jọn jiri miri me baptism n'ezie; ma agēji Mọ Nsọ me unu baptism mḅe ọtutu ubọchi nāgagh-agabiga site n'uḅu a.

6 Ya mere mḅe ha ḅakọrọ, ha jua Ya, si, Onye-nwe-ayi, ọ bu n'oge a ka I nēnyeghachi Israel ala-eze? 7 Ọ we si ha, Ọ bugh ihe diri unu ima oge maọbu ubọchi, nke Nnam debere n'ike nke aka Ya. 8 Ma unu gānata ike, mḅe Mọ Nsọ gābiakwasiwori unu: unu gābu kwa ndi-àmàm nime Jerusalem, na nime Judia na Sameria nile, ru kwa ebe uwa sọturu. 9 Mḅe O kwusiri okwu ndia, mḅe ha nēle anya, ewe welie Ya elu; igwe-oji we nara Ya, Ọ pua n'anya-ha. 10 Mḅe ha nēlegide anya n'elu-igwe ka Ọ nāga n'elu, le, ndikom abua we guzo ha nso yiri uwe ọcha; 11 ndi si-kwa-ra, Ndikom nke Galili, gini mere unu nēguzo nēle anya n'elu-igwe? Jisus nka, Onye anapuru n'ebe unu nọ rigo n'elu-igwe, gābia n'otù aka ahu dika unu kiriri Ya ka Ọ nāga n'elu-igwe.

12 Mḅe ahu ha siri n'ugwu anākpọ Olivet, nke di Jerusalem nso, ije nke otù ubọchi-izu-ike, laghachi na Jerusalem. 13 Mḅe ha batara n'obodo, ha we rigo n'ime-ulo di n'elu ulo, ebe ha nānọ; Pita na Jọn na Jemes na Andru, Filip na Tomas, Batọlọmiu na Matiu, Jemes nwa Alfiọs, na Saimon Zilotis, na Judas nwa Jemes. 14 Ndia nile ji otù obi nọgidesi ike n'ekpere, ha na ndinyom ufọdu, na Meri nne Jisus, na umu-nne-Ya.

15 Na mḅe ahu Pita we bilie n'etiti umu-nna nime Kraist, si, (igwè madu ndi nọkọrọ n'otù di kwa, ra ka ọgu madu isi), 16 Umu-nnam, ihe edeworo n'akwukwọ nsọ aghagh imezu, nke Mọ Nsọ kwuru n'oge gara aga site n'ọnu Devid bayere Judas, onye mesiri buru onye-ndù ndi jidere Jisus. 17 N'ihi na aguru ya-ri n'etiti ayi, ọ we keta òkè-ya n'ije-ozi a. 18 (Ya mere onye a sitere n'ugwọ-ọlu nke ajọ omume-ya nata otù iberibe ala; ọ we da su isi n'ala, tipue afọ-ya, ngiri-afọ-ya nile we nuputa. 19 Ọ we buru ihe ndi nile bi na Jerusalem mara; ya mere eji akpọ iberibe ala ahu Akeldama n'asusu-ha, nke ahu bu, Iberibe ala ọbara.) 20 N'ihi na edewo ya n'akwukwọ Abù ọma, si,

Ka ebe-ulo-ikwū-ya ghọ ebe tọḅọrọ n'efu,

Ka onye ọ bula ghara kwa ibi na ya: na,

Ka onye di iche nara ya ọlu-nlekọta-ya.

21 Ya mere otù onye nime ndikom ndi soro ayi n'oge nile Onye-nwe-ayi Jisus bàra nime pu kwa n'èzi n'etiti ayi, 22 nāmalite na baptism nke Jọn, rue ubọchi anapuru Ya n'ebe ayi nọ rigo n'elu-igwe, otù onye nime ndia aghagh iso ayi buru onye-àmà nke nbilite-n'ọnwu-Ya. 23 Ha we guzo madu abua, Josef anākpọ Basabas, onye akpọ-kwa-ra Justọs, na Mataias. 24 Ha we kpe ekpere, si, Gi onwe-gi, Onye-nwe-ayi, Onye mara obi madu nile, gosi ayi onye ahu I rọputara nime madu abua ndia, 25 inara ọnọdu n'ije-ozi na ọlu onye-ozi a, nke Judas jehiere nime ya, ka ọ we ga n'ebe nke aka ya. 26 Ha we fere ha nzà; nzà ahu we ma Mataias; ewe gua ya nime ndi-ozi iri na otù ahu.

2 1 Mḅe ubọchi Pentikọst nēzu okè, ha nile we nọkọ n'otù ebe. 2 Na mberede ùzù, dika nke oké ifufe nke nēfesi ike, we site n'elu-igwe, ọ we juputa ulo ahu dum ebe ha nānọdu ala. 3 Ewe me ka ha hu ire, dika nke ọku, nēkesa onwe-ha; ọ we nọkwasi ha nile n'otù n'otù. 4 Ha nile we juputa na Mọ Nsọ, ha we malite ikwu okwu n'asusu di iche, dika Mọ ahu nēnye ha ike ikwuwa okwu.

5 Ma ndi-Ju ufọdu bi na Jerusalem,
ndi nātu egwu Chineke, ndi si na mba
nile di n'okpuru elu-igwe bia. 6 Ma
mḅe ùzù ahu putara, ọra madu ḅakọrọ, ọ
we ḅa ha ghari, n'ihi na onye ọ bula
n'etiti ha nānu ka ha nēkwu okwu
n'asusu nke aka ya. 7 Ibobo we nwua
ha nile n'aru, o ju-kwa-ra ha anya, ha si,
Le, ndia nile ndi nēkwu okwu, hà abugh
ndi Galili? 8 Àyi onwe-ayi si kwa aṅa
nu n'otù n'otù n'asusu nke aka ayi, nke
amuru ayi nime ya? 9 Ndi Patia na ndi
Midia na ndi Ilam, na ndi bi na Mesọ-
pọtemia, ndi bi kwa nime Judia na Kapa-
dọsia, nime Pọntọs na Esia, 10 nime
Frijia na Pamfilia, nime Ijipt na akuku
Libia di Sairini nso, na ndi-ọbia si na
Rom bia, ma ndi-Ju ma ndi nēso uzọ
ndi-Ju, 11 ndi Krit na ndi Arebia, ayi
nānu ka ha nēkwu okwu n'asusu-ayi
bayere oké ọlu nile nke Chineke.
12 Ibobo we nwua ha nile n'aru, ha
nwe-kwa-ra obi abua, nāsirita ibe-ha, Ìsi
ihe a bu gini? 13 Ma ndi ọzọ nēme ha
ihe-ọchì, si, Ha ṅujuworo manya-vine
ọhu afọ.

14 Ma Pita guzoro, ya na ndi-ozi iri
na otù ahu, we welie olu-ya elu, gwawa
ha okwu, si, Ndikom nke Judia, na unu
nile ndi bi na Jerusalem, maranu nka,
ge-kwa-nu nti n'okwum. 15 N'ihi na
manya abàgh ndia n'anya, dika unu
onwe-unu nēchè; ebe ọ bu oge hour nke-
atọ n'ututu; 16 kama nka bu nke
ekwuworo site n'ọnu Joel onye-amuma,
si,

17 O gēru kwa na mḅe ikpe-azu, ka
Chineke kwuru,
M'gāwusa ufọdu niine Mọm n'aru
anu-aru nile, bú madu:
Umu-unu ndikom na umu-unu
ndinyom gēbu kwa amuma,
Umu-okorọbia-unu gāhu kwa ọhù,
Ndi-okenye-unu gārọ kwa nrọ:
18 E, n'aru ndi-orùm ndikom na n'aru
ndi-orùm ndinyom
Ka M'gāwusa ufọdu nime Mọ nkem
na mḅe ahu; ha gēbu kwa
amuma.
19 M'gēnye kwa ọlu-ebube n'elu-igwe
di n'elu,
Na ihe-iriba-ama n'elu ala di
n'okpuru ya;
Ọbara, na ọku, na alulu anwuru-
ọku:
20 Anyanwu gāḅanwe ghọ ọchichiri,
Ọnwa gāḅanwe kwa ghọ ọbara,
Tutu ubọchi Onye-nwe-ayi abia,
Bú oké ubọchi ahu nke nāṇuta ihè:
21 O gēru kwa, na onye ọ bula nke
gākpọku aha Onye-nwe-ayi,
agāzọputa ya.

22 Ndikom nke Israel, nurunu okwu
ndia: Jisus Onye Nazaret, bú Nwoke
Nke Chineke gosiworo unu site n'ọlu di
ike na ọlu-ebube na ihe-iriba-ama, nke
Chineke mere site n'aka-Ya n'etiti unu,
dika unu onwe-unu matara: 23 Onye
a, ebe ewere Ya nye site n'izù akara àkà
nke Chineke na ọmuma-ihe Chineke
buru uzọ mara, Onye a ka unu
kpọgidere n'obe ḅu kwa site n'aka ndi
nāmagh iwu-ayi: 24 Onye Chineke
mere ka O si n'ọnwu bilie, mḅe Ọ
tọpusiri ihe-nḅu nke ọnwu: n'ihi na
ọnwu apugh ijide Ya. 25 N'ihi na
Devid nēkwu okwu bayere Ya, si,

Anamahuri Onye-nwe-ayi n'irum
mḅe nile;
N'ihi na Ọ nọ n'aka-nrim, ka aghara
ime ka M'me nkpatu:
26 N'ihi nka ọ tọrọ obim utọ, obi nātọ
kwa irem utọ nke-uku;
Ọzọ kwa, anu-arum gēbi kwa n'olile-
anya:
27 N'ihi na I gagh-arapu nkpuru-obim
nime Hedis,
I gagh-enye kwa Onye nke Gi di ọcha
n'obi ka Ọ hu ire-uré.
28 I mere ka M'mara uzọ ndu;
I gēji iru-Gi me ka M'juputa n'ọṅù.

29 Umu-nnam, o ziri ezi iwere
nkwuwa-okwu gwa unu okwu bayere
nna uku ayi Devid, na ọ nwuru, elì kwa
ya, ílì-ya di kwa n'etiti ayi rue ubọchi ta.
30 Ya mere ebe ọ bu onye-amuma,
mata kwa na Chineke ṅuru ya-ri iyi, na
Ọ gēwere otù Onye nime ndi bu nkpuru
si ya n'afọ puta me ka Ọ nọkwasi oche-
ọzọ-ya; 31 ebe o buru uzọ hu nka o
kwuru okwu bayere nbilite-n'ọnwu nke
Kraist ahu, na arapugh Ya nime Hedis,
anu-aru-Ya ahugh kwa ire-uré. 32 Jisus
nka ka Chineke mere ka O si n'ọnwu
bilie, nke ayi onwe-ayi nile bu ndi-àmà-
ya. 33 Ya mere, ebe eweliri Ya elu site
n'aka-nri Chineke, ebe Ọ nata-kwa-ra
n'aka Nna-Ya nkwà ahu, bù Mọ Nsọ, Ọ
wusara nka, nke unu onwe-unu nāhu

nānu kwa. 34 N'ihi na Devid arigogh n'elu-igwe: ma ya onwe-ya si,

Onye - nwe - ayi siri Onye - nwem,
Nọdu ala n'aka-nrim,
35 Rue mḅe M'gēdo ndi-iro-Gi ka ihe-
nḅakwasi nke ukwu-Gi abua.

36 Ya mere ka ulo Israel nile mazue, na Chineke mere Ya ka Ọ buru Onye-nwe-ayi na Kraist-ayi, bụ Jisus ahu Onye unu onwe-unu kpọgidere n'obe.

37 Ma mḅe ha nuru nka, ewe dua ha nime obi-ha, ha we si Pita na ndi-ozi fọduru, Umu-nna-ayi, gini ka ayi gēme? 38 Pita we si ha, Chèghārianu, ka eme kwa unu nile baptism n'otù n'otù n'aha Jisus Kraist ka ewe ḅaghara nmehie nile unu; unu gānata kwa onyinye a, bụ Mọ Nsọ. 39 N'ihi na unu ka nkwa nka diri, na umu-unu, na ndi nile nọ n'ebe di anya, ka ha ra, bụ ndi Onye-nwe-ayi Chineke-ayi gākpọtara Onwe-ya. 40 Ọ ji kwa ọtutu okwu ọzọ kwusie okwu ike, nārịọ kwa ha, si, Zọputanu onwe-unu n'ọḅọ a di nḅagọ. 41 Ya mere ndi nara okwu-ya nke-ọma, emere ha baptism: n'ubọchi ahu ewe tukwasiri ha ihe ra ka nnù madu asa na ọgu iri. 42 Ha we nānọgidesi ike n'ozizi ndi-ozi na nnwekọ, n'inyawa-achicha-ha na ekpere-ha.

43 Madu nile we tua egwu n'otù n'otù: eme-kwa-ra ọtutu ọlu-ebube na ihe-iriba-ama site n'aka ndi-ozi. 44 Ndi nile ndi kwere na Kraist nọkọ-kwa-ra, ha nwekọ-kwa-ra ihe nile; 45 ha we re ihe nile ha natara na ihe nile ha nwere, we kesa ha nye madu nile, dika nkpà diri onye ọ bula. 46 Ha ji kwa otù obi nānọgidesi ike n'ulo uku Chineke kwa-ubọchi, ha nānyawa kwa achicha n'ulo-ha, we nara ihe-oriri-ha n'obi utọ na obi nke aghughọ nādigh ya, 47 ha nēto Chineke, ihe-ha nātọ kwa ndi-Ju dum utọ. Onye-nwe-ayi nātukwasi-kwa-ra ha kwa-ubọchi ndi anāzọputa.

3 1 Ma Pita na Jọn nārigo n'ulo uku Chineke n'oge hour ekpere, bụ oge hour nke-iteghete. 2 Anēbute kwa otù nwoke nke dara ngwurọ site n'afọ nne-ya, onye ha nātọḅọ kwa-ubọchi na nso ọnu-uzọ ahu nke ulo uku Chineke nke anākpọ Ọnu-uzọ Ọma, irịọ onyinye-ebere n'aka ndi nābà nime ulo uku Chineke; 3 onye, mḅe ọ huru Pita na Jọn ka ha gaje ibà n'ulo uku Chineke, ọ kpe ekpere inata onyinye-ebere. 4 Ma Pita, ka ya na Jọn nēlegide ya anya, ọ si, Le ayi anya. 5 Ọ we riba ha ama, nēle anya inata ihe n'aka-ha. 6 Ma Pita siri, Ọ digh ọla-ọcha na ọla-edo m'nwere; ma ihe m'nwere, nke ahu ka m'nēnye gi. N'aha Jisus Kraist Onye Nazaret, je ije. 7 Ọ we jide ya n'aka-nri, palie ya: ngwa ngwa ukwu-ya abua na nkwonkwo-ukwu-ya we nwe ume. 8 Ọ we wulie elu, guzo, je kwa ije; ọ we so ha ba n'ulo uku Chineke, nēje ije, nāwuli kwa, nēto kwa Chineke. 9 Ndi-Ju nile we hu ya ka ọ nēje ije nēto kwa Chineke; 10 ha we mata ya, na ọ bu onye ahu nke nọduru n'Ọnu-uzọ-ama Ọma nke ulo uku Chineke inata onyinye-ebere: ọ we ḅa ha ghari nke-uku, ibobo nwubiga-kwa-ra ha òkè n'aru, n'ihi ihe emeworo ya-ri.

11 Ma mḅe o nējide Pita na Jọn aka, ndi-Ju nile ḅakọrọ n'ebe ha nọ n'ibà nke anākpọ ibà Solomon, ibobo nwuru ha n'aru nke-uku. 12 Ma mḅe Pita huru ya, ọ zara ndi-Ju, si, Ndikom nke Israel, gini mere ihe a nēju unu anya? ma-ọbu gini mere unu nēlegide ayi anya, dika ọ bu site n'ike nke aka ayi ma-ọbu dika ayi onwe-ayi nāsọpuru Chineke ka ayi meworo ya ka ọ je ije? 13 Chineke nke Abraham, na nke Aisak, na nke Jekob, Chineke nke nna-ayi-hà, nyere Onye ahu nējere Ya ozi otuto, bụ Jisus; Onye unu onwe-unu rara nye, gọnari kwa n'iru Pailat, mḅe ọ kpereri ikpé irapu Ya. 14 Ma unu onwe-unu gọnariri Onye Nsọ na Onye Ezi Omume ahu, we rịọ ka ewere amara nye unu obu-madu, 15 unu we ḅue Onye ahu nke nēdubà madu na ndu; Onye Chineke mere ka O si na ndi nwuru anwu bilie; Onye ayi onwe-ayi bu ndi-àmà-Ya. 16 Site kwa n'okwukwe ekwere n'aha-Ya ka aha-Ya nyere nwoke a ume, onye unu nēle anya mata kwa: e, okwukwe ahu nke sitere n'aka-Ya mere ka aru-ya dizu nma n'iru unu nile. 17 Ma ubu a, umu-nnam, amataram na unu mere ya n'amagh-ihe, dika ndi-isi-unu me-kwa-ra. 18 Ma ihe nile Chineke buru uzọ kwusa site n'ọnu ndi-amuma-Ya nile, na Kraist-Ya gāhu ahuhu, Ọ mezuru ha otù a. 19 Ya mere chèghārianu, chighari-kwa-nu, ka ewe hichapu nmehie nile unu, ka oge inwe ume ndu we si

n'iru Onye-nwe-ayi bia otú a; 20 ka Ọ we zite kwa Kraist ahu Onye eburu uzọ rọputara unu, bú Jisus: 21 Onye elu-igwe aghagh inara nke-ọma rue oge agēme ka ihe nile di ka ha di na mbu, bú oge nke Chineke kwuru okwu bayere ha site n'ọnu ndi-amuma-Ya di nsọ ndi sitere na nmalite oge a. 22 Moses kwuru n'ezie, si, Onye-nwe-ayi Chineke gēme ka Onye-amuma, Nke di ka mu onwem, biliere unu site n'etiti umu-nne-unu; Onye ahu ka unu gēge nti n'ihe nile, ka ha ra, bú nke Ọ gāgwa unu. 23 Ma o gēru, na madu ọ bula, nke nāgagh-ege nti Onye-amuma ahu, agēkpochapu ya n'etiti ndim. 24 E, ndi-amuma nile site na Samuel na ndi soro ya n'azu, ka ha ra, bú ndi kwuru, ha kwusa-kwa-ra okwu bayere ubọchi ndia. 25 Unu onwe-unu bu umu ndi-amuma, na umu ọbụba-ndu ahu nke Chineke na nna-unu-hà ḅara, mḅe Ọ siri Abraham, Ọ bu kwa na Nkpuru-gi ka agāgọzi aḅuru nile nke uwa. 26 Unu bu ndi Chineke buru uzọ were Ya zitere, mḅe Ọ mere ka O bilie, bú Onye ahu nējere Ya ozi, igọzi unu, n'ichighari unu nile n'otù n'otù ka unu rapu ajọ ihe-unu.

4 1 Ma mḅe ha nāgwa ndi-Ju okwu, ndi-nchu-aja na ọchi-agha nke ulo uku Chineke na ndi-Sadusi biakwasiri ha, 2 ebe ike gwuru ha nọ n'ihi na ha nēzí ndi-Ju ihe, nēkwusa kwa nime Jisus nbilite site na ndi nwuru anwu. 3 Ha we tukwasi ha aka, tiye ha n'ulo-nkpọrọ rue echi-ya: n'ihi na ọ bu anyasi uḅu a. 4 Ma ọtutu n'etiti ndi nuru okwu-ha kwere; ọnu-ọgugu ndikom ahu we ruc ihe ra ka nnù iri na nnù abua na ọgu iri.

5 Ọ we rue n'echi-ya, na ndi-isi-ha na ndi-okenye-ha na ndi-ode-akwukwọ-ha zukọrọ na Jerusalem; 6 Anas onye-isi-nchu-aja nọ kwa n'ebe ahu, na Kaiafas, na Jọn, na Aleksanda, na ka ha ra, bú ndi sitere n'ikwu nke onye-isi-nchu-aja. 7 Mḅe ha guzosiri ha n'etiti, ha jua ha, si, N'àha ike gini, ma-ọbu n'aha gini, ka unu onwe-unu mere nka? 8 Mḅe ahu Pita, ebe o juputara na Mọ Nsọ, ọ si ha, Ndi-isi ndi-Ju, na ndi-okenye, 9 ọ buru na ekpe ayi onwe-ayi ta ikpé bayere ọlu ọma aluru n'aru onye aru nādigh ya ike, ihe eji zọputa onye a; 10 ka eme ka unu nile na ndi Israel nile mara, na ọ bu n'aha Jisus Kraist Onye Nazaret, Onye unu onwe-unu kpọgidere n'obe, Onye Chineke mere ka O si na ndi nwuru anwu bilie, ọ bu n'aha nka ka onye a ji aru di nma guzo n'iru unu n'ebe a. 11 Onye ahu bu nkume nke unu, bú ndi nēwu ulo, kpọrọ ihe-efu, nke ghọrọ isi nkuku ulo. 12 Nzọputa adigh kwa n'onye ọ bula ọzọ: n'ihi na aha ọzọ di iche adigh kwa n'okpuru elu-igwe, nke enyeworo n'etiti madu, nke anāghagh izọputa ayi nime ya.

13 Ma mḅe ha huru nkwuwa-okwu nke Pita na Jọn, mḅe ha ghọta-kwa-ra na ha bu ndi nāmagh ihe na ndi nāmutagh akwukwọ ri nne, o ju ha anya; ha we mata ha, na ha na Jisus anọwori. 14 Ebe ha hu-kwa-ra nwoke ahu nke emereri ka aru di ya ike ka ya na ha nēguzo, ha enwegh ihe ikwugide ya. 15 Ma mḅe ha gwasiri ha ka ha si na nnọkọ-ikpé-ha pua n'èzí, ha ḅa ìzù n'etiti onwe-ha, 16 si, Gini ka ayi gēme madu ndia? n'ihi na ọ putara ìhè nye ndi nile bi na Jerusalem, na ọ bu ezie na emewo ihe-iriba-ama amara nke-ọma site n'aka-ha; ayi apugh kwa igọ ya. 17 Ma ka ọ we ghara iḅasa kari n'etiti ndi-Ju, ka ayi bara ha nba, ka ha ghara igwa madu ọ bula okwu n'aha nka site n'uḅu a. 18 Ha we kpọ ha, nye ha iwu ka ha ghara ikwu okwu ma-ọli ma-ọbu izí ihe n'aha Jisus. 19 Ma Pita na Jọn zara, si ha, Kpenu ma ọ bu ihe ziri ezi n'anya Chineke inu olu-unu kari olu Chineke: 20 n'ihi na ayi onwe-ayi apugh ighara ikwu ihe nile ayi huru nu kwa. 21 Ma mḅe ha basiri ha nba ọzọ, ha rapu ha ka ha la, ebe ha nāhugh uzọ ha gēsi me ka ha hu ahuhu-nmehie, n'ihi ndi-Ju; n'ihi na madu nile nēnye Chineke otuto bayere ihe emeworo. 22 N'ihi na nwoke a ḅara kari ọgu arọ abua, bú onye emereri ihe-iriba-ama nka n'aru-ya, bú ime ka aru-ya di ike.

23 Ma mḅe arapusiri ha, ha biakutere ndi nke aka ha, we kọrọ ha ihe nile, ka ha ra, bú nke ndi-isi-nchu-aja na ndi-okenye siri ha-ri. 24 Ma mḅe ha nuru ya, ha were otù obi welie olu-ha kpọkue Chineke, si, Onye-nwe-ayi, Gi onwe-gi bu Onye kère elu-igwe na ala na oké osimiri, na ihe nile di ha nime: 25 Onye sitere n'aka Mọ Nsọ, site

n'ọnu nna-ayi Devid onye nējere Gi
ozi, si,
N'ihi gini ka mba nile mere okė
nkpọtu,
Ndi nile di n'uwa nātughari kwa ihe-
efu uche?
26 Ndi-eze uwa guzoro onwe-ha n'otù,
Ndi-isi zukọ-kwa-ra,
Imegide Onye-nwe-ayi, na imegide
Kraist-Ya:
27 n'ihi na ọ bu ezie na nime obodo a
Herod na Pọntiọs Pailat, ha na ndi mba
ọzọ na ndi Israel nile, zukọrọ imegide
Onye Nsọ ahu nējere Gi ozi, bù Jisus,
onye I tere manu n'isi, 28 ka ha me ihe
nile, ka ha ra, bú nke aka-Gi na izù-Gi
buru uzọ ka ākà ka ha puta. 29 Ubụ a,
Onye-nwe-ayi, le kwa iba-nba-ha anya:
nye kwa ndi-orù-Gi ike ka ha were
nkwuwa-okwu nile kwue okwu-Gi,
30 n'iseti aka-Gi ime ka aru madu di
ike; ka ewe me kwa ihe-iriba-ama na
ọlu-ebube site n'aha Onye Nsọ ahu
nējere Gi ozi, bú Jisus. 31 Mbe ha
riọsiri aririọ, ewe me ka ebe ha nọ na
nzukọ me nkpatu; ha nile we juputa na
Mọ Nsọ, we were nkwuwa-okwu nēkwu
okwu Chineke.

32 Ma ọra ndi kwere na Kraist nwere
otù obi na otù nkpuru-obi: ọ digh kwa
otù onye n'etiti ha nāsi na ihe ọ bula
nime ihe nile ọ nwere bu nke aka ya;
kama ha nwekọrọ ihe nile. 33 Ọ bu
kwa ike uku ka ndi-ozi ji aba ámà-ha
bayere nbilite-n'ọnwu nke Onye-nwe-
ayi Jisus: okė amara dikwasi-kwa-ra ha
nile. 34 N'ihi na ọ digh kwa onye ọ
bula n'etiti ha nkpà nākpà: n'ihi na ka
ha ra, bù ndi nwere ala ma-ọbu ulo, ha
nēre ha, weta ọnu-ahia nile nke ihe nile
erere, 35 tọbọ ha n'ukwu ndi-ozi: ewe
nēkė òkė enye ha nile n'otù n'otù, dika
ọ di onye ọ bula nkpà.

36 Ma Josef, onye ndi-ozi kpọ-kwa-ra
Banabas, (nke bu, ma asugharia ya, Nwa
nke nkasi-obi), bù onye Livai, onye
Saipros n'ọmumu-ya, 37 ebe ọ nwere
ubi, ọ re ya, weta ego-ya, tọbọ n'ukwu
ndi-ozi.

5 1 Ma otù nwoke nke anākpọ aha-ya
Ananaias, ya na Safaira nwunye-ya,
rere otù ihe ọ nwere, 2 we debere
onwe-ya ufọdu nime ọnu-ahia-ya,
nwunye-ya ma-kwa-ra, ọ we weta otù
òkė, tọbọ ya n'ukwu ndi-ozi. 3 Ma
Pita siri, Ananaias, n'ihi gini ka Setan
mejuru obi-gi igwa Mọ Nsọ okwu-
ugha, na idebere onwe-gi ufọdu nime
ọnu-ahia nke iberibe ala gi? 4 Mbe ọ
nānọ, ọ nọgidegh n'aka-gi? mbe eresiri
ya, ọ digh kwa n'ike-gi? Gini mere i ji
tiye ihe a n'obi-gi? Ọ bugh madu ka i
gwara okwu-ugha, kama ọ bu Chineke.
5 Ma mbe Ananaias nuru okwu ndia ọ
da n'ala, kubie ume: ndi nile nke nuru
ya we tua okė egwu. 6 Ndi bu umu-
okorọbia nime ha we bilie, ke ya ákwà,
ha we bupu ya lie ya.

7 Ma ihe ra ka oge hour atọ gasiri,
mbe nwunye-ya batara nime, nāmatagh
ihe emereri. 8 Pita we za ya, si, Gwam,
ọ bu ihe ra otù a ka unu rere iberibe ala
unu? Ọ si, E, ihe ra otù a. 9 Ma
Pita siri ya, Gini mere unu nwere otù
olu inwa Mọ nke Onye-nwe-ayi? le,
ukwu nke ndi liri di-gi di n'ọnu-uzọ, ha
gēbupu kwa gi. 10 Ọ we da n'ala ngwa
ngwa n'ukwu-ya, kubie ume: umu-
okorọbia ahu we bata, hu ya ka ọ nwuru,
ha we bupu ya, lie ya n'akuku di-ya.
11 Nzukọ Kraist dum we tua okė egwu,
ha na ndi nile ndi nuru ihe ndia.

12 Ma emere ọtutu ihe-iriba-ama na
ọlu-ebube n'etiti ndi-Ju site n'aka ndi-
ozi; ha nile were kwa otù obi nọ n'ibà
Solomon. 13 Ma nime ndi fọduru ọ
digh onye ọ bula nwere anya-ike iwere
onwe-ya rapara ha n'aru: otù ọ di, ndi-
Ju nēme ka ha di uku; 14 ewe tukwasi
kari nye Onye-nwe-ayi ndi kwere na Ya,
igwè madu ma ndikom ma ndinyom;
15 nke mere ka ha nēkupu ọbuná ndi
aru nādigh ike, nēdebe ha n'amà, tọbọ
ha n'ihe-ndina na ute, ka, mbe Pita
nāga, ka ọbunà náni onyinyo-ya we
kpuchie otù onye nime ha. 16 Ọra
madu nke obodo nile di Jerusalem
buruburu we nābakọ kwa, nēkuta ndi
aru nādigh ike, na ndi ndi-mọ nādigh
ọcha nēsobụ: ewe me ka aru-ha nile
n'otù n'otù di ike.

17 Ma onye-isi-nchu-aja biliri, ya na
ndi nile soro ya (nke bu irọ-òtù ndi-
Sadusi), ha juputa-kwa-ra n'ekworo,
18 ha we tukwasi aka-ha n'aru ndi-ozi,
tubà ha n'ulo-nkpọrọ ọra madu. 19 Ma
mọ-ozi nke Onye-nwe-ayi meghere ọnu-
uzọ nile nke ulo-nkpọrọ ahu n'abali, we
duputa ha, si, 20 Ganu, guzo, gwa
kwa ndi-Ju n'ulo uku Chineke okwu nile

nke Ndu a. 21 Ma mḅe ha nuru nka, ha ba n'ulo uku Chineke mḅe chi nābọ, we nēzi ihe. Ma onye-isi-nchu-aja biara, ya na ndi soro ya, we kpọkọ nnọkọ-ikpé-ha, na nzukọ ndi-okenye umu Israel nile, we ziga n'ulo-nkpọrọ ka ekuta ha. 22 Ma ndi nēje ozi ndi biara ahugh ha n'ulo-nkpọrọ; ha we laghachi, kọrọ ha, 23 si, Ayi huru ulo-nkpọrọ ka emechisiri ya ike nke-ọma, ayi hu-kwa-ra ndi-nche ka ha nēguzo n'ọnu-uzọ: ma mḅe ayi meghere, ọ digh onye ọ bula ayi huru nime ya. 24 Ma mḅe ọchi-agha nke ulo Chineke na ndi-isi-nchu-aja nuru okwu ndia, ha nwere obi abua nke-uku bayere ha ebe nka gērusi. 25 Ma otù onye biara kọrọ ha, si, Le, ndikom ahu unu tubàra n'ulo-nkpọrọ nọ n'ulo uku Chineke nēguzo nēzi kwa ndi-Ju ihe. 26 Mḅe ahu ọchi-agha ahu na ndi nēje ozi jere, kuta ha, ma ha ejigh ihe-ike; n'ihi na ha nātu egwu ndi-Ju, ka aghara itu ha nkume. 27 Ma mḅe ha kutasiri ha, ha guzoro ha n'etiti nnọkọ-ikpé. Onye-isi-nchu-aja we jua ha, 28 si, Ayi nyesiri unu iwu ike ka unu ghara izí ihe n'aha nka: ma le, unu ewerewo ozizi-unu meju Jerusalem, unu nēzube kwa iweta ọbara Nwoke a tukwasi ayi n'isi. 29 Ma Pita na ndi-ozi zara, si, Ayi aghagh ikweyere Chineke kari madu. 30 Chineke nke nna-ayi-hà mere ka Jisus si n'ọnwu bilie, Onye unu onwe-unu ḅuru, nākwuba Ya n'elu osisi. 31 Onye ahu ka Chineke were aka-nri-Ya welie elu ibu Onye-ndú na Onye-nzọputa, inye Israel nchèghari na nḅaghara nmehie. 32 Ayi onwe-ayi bu kwa ndi-àmà nke ihe ndia; Mọ Nsọ bu kwa onye-àmà, Onye Chineke nyere ndi nēkweyere Ya.

33 Ma mḅe ha nuru nka, amapue ha n'obi-ha, ha we zube iḅu ha. 34 Ma otù onye biliri na nnọkọ-ikpé ahu, bù onye-Farisi, aha-ya bu Gameliel, onye nēzi iwu Moses, onye ndi-Ju nile nāsọpuru, ọ we kwue ka akpọpu madu ahu n'èzi nwa oge. 35 Ọ we si ha, Ndikom nke Israel, nēzenu onwe-unu n'ihe bayere madu ndia, ihe unu gaje ime. 36 N'ihi na mḅe ubọchi ndia akērugh Teudas biliri, nākpọ onwe-ya ihe; onye ọnu-ọgugu ndikom, ra ka nnù madu, dayere ya: onye eḅuru; ndi nile, ka ha ra, bù ndi kweyere ya, we ḅasa, ha we ghọ ihe-efu. 37 Mḅe onye ahu gasiri Judas onye Galili biliri n'ubọchi odide-aha, me kwa ka ufọdu n'etiti ndi-Ju so ya n'azu: onye ahu la-kwa-ra n'iyì; ewe chusa ndi nile, ka ha ra, bù ndi kweyere ya. 38 M'si kwa unu uḅu a, Wepunu aka n'aru madu ndia, rapu-kwa-nu ha: n'ihi na ọ buru na ìzù a ma-ọbu ọlu a sitere n'aka madu, agākwatu ya n'ala: 39 ma ọ buru na o sitere n'aka Chineke, unu agagh-apu ikwatu ha n'ala; ka aghara ihu unu dika ndi nālu kwa ọgù megide Chineke ma elegh anya. 40 Ha we kweyere ya: mḅe ha kpọsiri ndi-ozi biakute ha, ha pia ha ihe, nye ha iwu ka ha ghara ikwu okwu n'aha Jisus, ha we rapu ha ka ha la. 41 Ya mere ha siri n'iru nnọkọ-ikpé ahu la, nāñuri na aguru ha na ndi kwesiri ka eme ha ihe-ih re n'ihi Aha ahu. 42 Ma kwa-ubọchi, n'ulo uku Chineke na n'ulo nke aka ha, ha adigh-arapu izi ihe na izisa ozi ọma Jisus, na Ọ bu Kraist.

6 1 Ma na mḅe ahu, mḅe ndi nēso uzọ Jisus nāba uba, ndi-Ju nāsu asusu Grik malitere itamu megide ndi-Hibru, n'ihi na elefuru ndinyom-ha ndi di-ha nwuru anya n'ije-ozi, bú ikère ndi Kraist òkè, kwa-ubọchi. 2 Ndi-ozi iri na abua ahu we kpọ ọra ndi nēso uzọ Jisus biakute ha, si, Ọ digh utọ ka ayi rapu okwu Chineke, jere table ozi. 3 Kama, umu-nna-ayi, chọputanu n'etiti unu ndikom asa ndi aḅara ha ezi àmà, ndi juputara na Mọ Nsọ na amam-ihe, ndi ayi gēme ndi-isi n'ọlu a di nkpà. 4 Ma ayi onwe-ayi gānọgidesi ike n'ekpere-ayi, na n'ije ozi okwu Chineke. 5 Okwu ahu we tọ ọra ha nile utọ: ha we rọputa Stifen, bú nwoke nke juputara n'okwukwe na Mọ Nsọ, ya na Filip, na Prọkọrọs, na Naikanoa, na Taimon, na Pamenas, na Nikọlas, bú onye Antiọk nke nēso uzọ ndi-Ju: 6 ndi ha guzoro n'iru ndi-ozi: mḅe ha kpesiri ekpere, ha we bikwasi ha aka n'isi.

7 Okwu Chineke we nāga n'iru; ọnu-ọgugu nke ndi nēso uzọ Jisus nāba kwa uba na Jerusalem ri nne; oké ìgwè ndi-nchu-aja nāña kwa okwukwe ahụ nti.

8 Ma Stifen, ebe o juputara n'amara na ike, ọ nālu oké ọlu-ebube na ihe-iriba-ama di iche iche n'etiti ndi-Ju. 9 Ma ufọdu biliri n'etiti ndi sitere

n'ulo-nzukọ nke anākpọ ulo-nzukọ nke ndi-Libatin, na nke ndi Sairini, na nke ndi Aleksandria, na nke ndi sitere na Silisia na Esia, ha na Stifen nājurita onwe-ha ajuju. 10 Ha enwegh kwa ike iguzogide amam-ihe na Mọ Nsọ o ji ekwu okwu. 11 Mḅe ahu ha jiri aghughọ we rọputa ndikom, ndi siri, Ayi anuwo ya ka o nēkwu okwu nēkwulu Moses na Chineke. 12 Ha we kpalie ndi-Ju, na ndi-okenye, na ndi-ode-akwukwọ, we biakwasi ya, jide ya, kubata ya na nnọkọ-ikpé, 13 we guzo ndi-àmà ugha, ndi si, Nwoke a arapugh ikwu okwu megide ebe nsọ a, na iwu-ayi: 14 n'ihi na ayi anuwo ya ka ọ nāsi, na Jisus nka, bú Onye Nazaret, gākwatu ebe a, nwo kwa ọme-n'ala nile nke Moses rara nye ayi n'aka. 15 Ndi nile ndi nọduru na nnọkọ-ikpé ahu, mḅe ha legidere ya anya, ha we hu iru-ya dika ọ bu iru mọ-ozi.

7 1 Onye-isi-nchu-aja we si, Ìhe ndia di otú a? 2 Ọ we si,

Umu-nnam na ndi bu nnam, nurunu. Chineke nke ebube mere ka nna-ayi Abraham hu Ya anya, mḅe ọ nọ na Mesọpọtemia, mḅe o kēbigh na Heran, 3 Ọ we si ya, Si n'ala-gi na n'etiti ikwu-gi pua, bia n'ala ahu nke M'gēgosi gi. 4 Mḅe ahu o siri n'ala ndi Kaldea puta, we biri na Heran: mḅe nna-ya nwuru, Chineke we me ka o site n'ebe ahu bia biri n'ala nka, nke unu onwe-unu bi nime ya uḅu a: 5 ma Ọ nyegh ya ala-nketa nime ya, é-è, Ọ nyegh ya ebe izọkwasi ukwu-ya: Ọ we kwe nkwa na Ọ gēwere ya nye ya, na nkpuru-ya soro ya n'azu, ka ọ buru ihe ha nwere, mḅe ọ kādigh nwa ọ muru. 6 Ma Chineke kwuru okwu otú a, na nkpuru-ya gānọ dika ndi-ọbia n'ala nābugh nke aka ha, na ndi ala ahu gēme kwa ha ka ha buru ndi-orù, me kwa ha ihe ọjọ, nnù arọ. 7 Mba ahu nke ha gābu orù-ha ka Mu onwem gēkpe kwa ikpé, ka Chineke kwuru: mḅe ihe ndia gasiri ha gāputa kwa, kpe-kwa-ram n'ebe a. 8 Ọ we nye ya ọḅuḅa-ndu nke obibi-úgwù: otú a Abraham we mua Aisak, we bì ya úgwù n'ubọchi nke-asatọ; Aisak we mua Jekob, Jekob we mua nna uku ayi iri na abua. 9 Nna uku ahu, ebe ha nēkwo Josef ekworo, ha we re ya ga n'Ijipt: ma Chineke nọyere ya, 10 weputa kwa ya na nkpaḅu-ya nile, nye kwa ya amara na amam-ihe n'iru Fero eze Ijipt; ọ we me ya onye-isi Ijipt na ulo-ya dum. 11 Oké unwu we dikwasi Ijipt na Kenean dum, ya na oké nkpaḅu: nna-ayi-hà ahugh ihe gēju ha afọ. 12 Ma mḅe Jekob nuru na ọka di n'Ijipt, ọ we zipu nna-ayi-hà na mbu. 13 Na nke mere ya uḅò abua ewe me ka umu-nne Josef mara Josef; ewe me ka ndi-aru Josef puta ihè nye Fero. 14 Josef we ziga, kpọ Jekob, bú nna-ya, na ikwu-ya nile, ka ha biakute ya, ọgu madu atọ na iri na ise. 15 Jekob we ridata n'Ijipt; ọ we nwua, ya onwe-ya, na nna-ayi-hà; 16 ewe būru ha gabiga n'ofè rue Shekem, tọḅọ ha n'ílì ahu nke Abraham were ọnu-ahia n'ọla-ọcha go n'aka umu Hemoa nime Shekem. 17 Ma mḅe oge nkwa ahu nēru nso, nke Chineke kwere Abraham, ndi-Ju gara n'iru ba kwa uba n'Ijipt, 18 rue mḅe eze di iche biliri ibu eze Ijipt, onye nāmatagh Josef. 19 Onye ahu were aghughọ meso ndi-aru-ayi, me kwa nna-ayi-hà ihe ọjọ, ka ha we tufue umu ọhu ha ka aghara ime ka ha di ndu. 20 N'oge ahu ka amuru Moses, ọ we ma nma nke-uku; ewe zùa ya ọnwa atọ n'ulo nna-ya: 21 ma mḅe etufuru ya, nwa-nwayi Fero paliri ya, zùa ya ka ọ buru nwa ya onwe-ya nwere. 22 Ewe zí Moses ihe n'amam-ihe nile nke ndi Ijipt; ọ we di ike n'okwu-ya na ọlu-ya nile. 23 Ma mḅe o rubere ọgu arọ abua, ileta umu-nne-ya, bú umu Israel, batara n'obi-ya. 24 Ma mḅe ọ huru otù onye nime ha ka anēmejọ, ọ lubara ya ọgù, we kpeputa onye anēmeḅu, ebe o tiḅuru onye Ijipt: 25 ma ọ chère na umu-nne-ya ghọtara na Chineke nēsi n'aka-ya enye ha nzọputa; ma ha aghọtagh. 26 N'ubọchi soni ọ we me ka ha hu ya anya mḅe ha nālu ọgù, ọ we mebe ka ha dirita n'udo, si, Ndikom, unu bu umu-nne; gini mere unu nēmejọrita onwe-unu? 27 Ma onye nēmejọ ibe-ya nupuru ya, si, Ònye mere gi ka i buru onye-isi na onye-ikpé n'ebe ayi nọ? 28 Ọ bu iḅum ka gi onwe-gi nāchọ, dika i ḅuru onye Ijigt nyahuru? 29 Moses we ḅalaga n'okwu a, we nọ dika ọbìa n'ala Midian, ebe ọ muru umu-ndikom abua. 30 Mḅe ọgu arọ abua zuru, ewe me ka ọ hu mọ-ozi n'ọhia nke ugwu Sainai, n'ire ọku nime

osisi ntà. 31 Ma mbe Moses huru ya, ihe ọ huru juru ya anya: ma mbe ọ nābiaru nso ikiri ya, olu nke Onye-nwe-ayi dara, 32 si, Mu onwem bu Chineke nke nna-gi-hà, Chineke nke Abraham, na nke Aisak, na nke Jekob. Aru we ma Moses jijiji, ọ nwegh kwa anya-ike ikiri. 33 Onye-nwe-ayi we si ya, Tọpu akpukpọ-ukwu n'ukwu-gi abua: n'ihi na ebe i nēguzo bu ala nsọ. 34 N'ezie ahuwom ihe ọjọ anēme ndim nke di n'Ijipt, anuwokwam isu-udè-ha, M'we ridata iweputa ha: ubu a bia kwa, M'gēziga gi n'Ijipt. 35 Moses nka, onye ha juru aju, si, Ònye mere gi ka i buru onye-isi na onye-ikpé? onye a ka Chineke ziteworo ibu onye-isi, ibu kwa onye-nbaputa, ya na aka mọ-ozi ahu nke emere ka ọ hu ya n'osisi ntà ahu. 36 Nwoke a duputara ha, mbe ọ lusiri ọlu-ebube di iche iche na ihe-iriba-ama di iche iche n'Ijipt, na nime Oké Osimiri Uhie, na nime ọhia ọgu arọ abua. 37 Onye a bu Moses ahu, onye siri umu Israel, Chineke gēme ka Onye-amuma, Nke di ka mu onwem, biliere unu site n'etiti umu-nne-unu. 38 Nwoke a bu onye nānọri nime nzukọ n'ọhia, ya na mọ-ozi ahu nke gwara ya okwu n'ugwu Sainai, na nna-ayi-hà: onye nara okwu di ndu nke si n'ọnu Chineke puta inye ayi: 39 onye nna-ayi-hà nāchọgh iha nti, kama ha nupuru ya n'ebe ha nọ, we laghachi azu n'Ijipt n'obi-ha, 40 nāsi Eron, Mere ayi chi ndi ganēje n'iru ayi: n'ihi na Moses a, onye duputara ayi n'ala Ijipt, ayi amatagh ihe mere ya. 41 Ha we kpua nwa-ehi n'ubọchi ahu, we butere arusi ahu ihe ichu aja, we huria n'ọlu aka-ha. 42 Ma Chineke chighariri, we rara ha nye ikpere usu ihe di n'elu-igwe; dika edeworo ya n'akwukwọ ndi-amuma, si,

Ọ di anu eburu ebu na àjà unu wetaram
Ọgu arọ abua n'ọhia, unu ulo Israel?
43 Unu we palie ulo-ikwū nke Mọlọk,
Na kpakpando nke chi ahu, bú Refan,
Ihe-atù unu mere ikpọ isi ala nye ha:
M'gēme kwa ka unu je biri n'ofè Babilon.

44 Nna-ayi-hà nwere ulo-ikwū nke àmà n'ọhia, dika Ọ kara àkà, bú Onye gwara Moses, ka ọ me ya ka ọ di ka ihe-atù nke ọ hururi. 45 Nke, mbe o ruru ha aka, nna-ayi-hà na Joshua bubatara, mbe ha natara ala nke mba nile ahu, ndi Chineke nupuru n'iru nna-ayi-hà, rue ubọchi Devid; 46 onye huru amara n'iru Chineke, we rio ichọtara Chineke nke Jekob ebe-obibi. 47 Ma Solomon wuru Ya ulo. 48 Otú ọ di, Onye kachasi ihe nile elu adigh-ebi n'ulo eji aka wu; dika onye-amuma siri,

49 Elu-igwe bu oche-ezem,
Uwa bu kwa ihe-nbakwasi-ukwu nke ukwum abua:
Àha ulo gini ka unu gēwurum? ka Onye-nwe-ayi kwuru:
Ma-ọbu gini bu ebe izu-ikem?
50 Ọ bugh akam mere ihe ndia nile?

51 Ndi kwesiri olu ike na ndi anēbigh úgwù n'obi na nti, unu onwe-unu nālu ọgù megide Mọ Nsọ mbe nile: dika nna-unu-hà mere, otú ahu ka unu onwe-unu nēme. 52 Ònye nime ndi-amuma ka nna-unu-hà nēsobugh? ha we bue ndi buru uzọ kwusa okwu bayere ọbibia nke Onye ezi omume ahu; Onye unu onwe-unu ghọrọ ubu a ndi rara Ya nye na ndi buru Ya: 53 unu ndi natara iwu ahu dika enyere ya site n'aka ndi-mọ-ozi, ma unu edebegh ya.

54 Ma mbe ha nuru ihe ndia, ewe mapue ha n'obi-ha, ha we takwasi ya ikekere ezé-ha. 55 Ma ebe o juputara na Mọ Nsọ, ọ legide anya n'elu-igwe, we hu ebube Chineke, na Jisus ka Ọ nēguzo n'aka-nri Chineke, 56 ọ we si, Le, anamahu elu-igwe ka emegheworo ha, na Nwa nke madu ka Ọ nēguzo n'aka-nri Chineke. 57 Ma ha were oké olu ti nkpu, kpuchi kwa aka na nti-ha, were otù obi nukwasi ya; 58 ha we tupu ya n'obodo, tu kwa ya nkume: ndi-àmà we wusa uwe-ha n'ukwu otù nwa-okoroọbia anākpọ Sọl. 59 Ha we tua Stifen nkume, ka ọ nākpọku Onye-nwe-ayi, nāsi, Onye-nwe-ayi Jisus, nara mọm nke-ọma. 60 Ọ we bu ikperè n'ala, were kwa oké olu ti nkpu, si, Onye-nwe-ayi, atukwasila nmehie a n'isi-ha. Mbe o kwusiri okwu a, o we da n'ura.

8 1 Ma obubu-ya di Sọl ezi nma.

Oké nsobu we puta n'ubọchi ahu megide nzukọ Kraist di na Jerusalem;

ha nile we ḅasasia n'ala Judia na Sameria dum, ma-ọbugh ndi-ozi. 2 Ndikom ufọdu ndi nātu egwu Chineke we lìe Stifen, kwa-kwa-ra ya oké ákwá. 3 Ma Sọl nēsoḅu nzukọ Kraist nke-uku, nābà n'ulo nile n'otù n'otù, ọ nādọkpu kwa ndikom na ndinyom we rara ha nye ka atubà ha n'ulo-nkpọrọ.

4 Ya mere ndi ḅasara jeghariri nēzisa ozi ọma, bú okwu Chineke. 5 Filip we rida n'obodo Sameria, kwusara ha Kraist-ayi. 6 Ìgwè madu nile we were otù obi nāńa nti ihe nile Filip nēkwu, mḅe ha nuru, hu kwa ihe-iriba-ama ọ nēme. 7 N'ihi na site n'aru ọtutu ndi nwere ndi-mọ nādigh ọcha ka mọ ahu putara, nēwere oké olu ti nkpu: eme-kwa-ra ka aru ọtutu madu di ike, bú ndi akuku-aru-ha nwuru anwu, na ndi dara ngwurọ. 8 Oké ọńù we di n'obodo ahu.

9 Ma otù nwoke di, Saimon bu aha-ya, onye n'oge gara aga nēme mḅasi n'obodo ahu, nēme kwa ka ibobo nwua mba Sameria n'aru, nāsi na ya onwe-ya bu onye uku: 10 onye ha nile, site n'onye ntà rue onye uku nāńa nti, si, Onye a bu ike ahu nke Chineke nke anākpọ Ike Uku. 11 Ha we nāńa ya nti, n'ihi na ọ wereri mḅasi-ya nile me ka ibọbo nwua ha n'aru n'oge di anya. 12 Ma mḅe ha kwere Filip ka o nēzisa ozi ọma bayere ala-eze Chineke na aha Jisus Kraist, ewe me ha baptism, ma ndikom ma ndinyom. 13 Saimon onwe-ya we kwere kwa: mḅe emesiri ya baptism, ọ we nọgidesi ike n'ebe Filip nọ; mḅe ọ nāhu na anēme ihe-iriba-ama na oké ọlu di ike di iche iche, ibobo we nwua ya n'aru.

14 Ma mḅe ndi-ozi ndi nọ na Jerusalem nuru na Sameria anarawori okwu Chineke nke-ọma, ha zigara ha Pita na Jọn: 15 ndi, mḅe ha ridatara, ha kpere ekpere bayere ha, ka ha we nara Mọ Nsọ: 16 n'ihi na ọ kādakwasigh n'isi onye ọ bula n'etiti ha: ọ bu nání na emere ha-ri baptism ibà n'aha Onye-nwe-ayi Jisus. 17 Mḅe ahu ha bikwasiri ha aka-ha n'isi, ha we nara Mọ Nsọ. 18 Ma mḅe Saimon huru na anēnye Mọ Nsọ site n'ibikwasi aka nke ndi-ozi, ọ chere ego n'iru ha, 19 si, Nye-kwa-num ike a, ka, onye ọ bula m'gēbikwasi akam abua n'isi, ka ọ we nara Mọ Nsọ. 20 Ma Pita siri ya, Ka ọla-ọcha-gi so gi la n'iyì, n'ihi na i chère na i gānata onyinye Chineke site n'ego. 21 I nwegh òkè ma-ọbu ihe-nketa n'okwu a: n'ihi na obi-gi ezigh ezi n'iru Chineke. 22 Ya mere chègharia n'obi ọjọ gi a, riọ Onye-nwe-ayi, ma elegh anya agāḅaghara gi èchìchè obi-gi. 23 N'ihi na ahurum na i nọ n'òlùlù ilu na aḅu nke ajọ omume. 24 Saimon we za, si, Unu onwe-unu riọrọm Onye-nwe-ayi, ka ihe ọ bula nime ihe unu kwuworo ghara ibiakwasim.

25 Ya mere, mḅe ha dusiri ọdu kwu kwa okwu Onye-nwe-ayi, ha laghachiri na Jerusalem, nēzisa kwa ozi ọma nye ọtutu obodo ntà ndi Sameria.

26 Ma mọ-ozi nke Onye-nwe-ayi gwara Filip okwu, si, Bilie, nāga n'akuku Ndida rue uzọ nke si na Jerusalem arida rue na Geza: uzọ ahu bu ọhia. 27 Ọ we bilie ga: ma le, otù nwoke nke Etiopia, bú onozi nke di ike nke-uku n'okpuru Kandesi, eze-nwayi ndi Etiopia, onye emere onye-isi àkù-ya nile, onye biarari na Jerusalem ikpọ isi ala nye Chineke; 28 ọ we nālaghachi, nānọdu kwa n'uḅọ-ala-ya, nāgu kwa akwukwọ Aisaia onye-amuma. 29 Mọ Nsọ we si Filip, Jekuru uḅọ-ala ahu, nọnyaba kwa ya nso. 30 Filip we ḅakuru ya, we nu ya ka ọ nāgu akwukwọ Aisaia onye-amuma, ọ we si, Ì nāmata ihe i nāgu? 31 Ọ si, É-è, n'ihi na ṁ'gēsi aña pu imata, ma ọ buru na ọ digh onye gēdum? Ọ we riọ Filip ka ọ rigota, ka ya na ya nọdu. 32 Ma ibe ihe edeworo n'akwukwọ nsọ nke ọ nāgu bu nka,

Esekpuru Ya, dika aturu, je oḅuḅu;
Dika nwa-aturu da-kwa-ra oḅi n'iru onye nākpacha ya aji,
Otú a ka Ọ nādigh-asaghe ọnu-Ya:
33 Ewepuru ikpé-Ya nime ọnọdu-Ya di ala:
Ònye gākọ oḅọ-Ya?
N'ihi na anēwepu ndu-Ya n'uwa.

34 Onozi ahu we za Filip, si, Ariọm i, ònye ka onye-amuma nka nēkwu okwu a bayere? ọ bu ya onwe-ya ma-ọbu onye ọzọ di iche? 35 Filip we saghe ọnu-ya, zì ya ozi ọma Jisus, nāmalite site n'ihe a edeworo n'akwukwọ nsọ. 36 Ma mḅe ha nāga n'uzọ, ha biaruru otù miri;

onozi ahu we si, Le, miri; gini nānapu imem baptism? 37 Filip we si ya, Ọ buru na i ji obi-gi dum we kwere, agēme gi. Ọ we za, si, Ekwerem na Jisus Kraist bu Ọkpara Chineke. 38 Ọ we kwue ka uḅọ-ala-ya guzo: ha abua we rida na miri, ma Filip ma onozi ahu; ọ we me ya baptism. 39 Ma mḅe ha siri na miri rigota, Mọ nke Onye-nwe-ayi wepuru Filip; onozi ahu ahugh kwa ya ọzọ, n'ihi na ọ nāga n'uzọ-ya nāṅuri ọṅu. 40 Ma ahuru Filip n'Azotọs: mbe ọ nāgabiga o nēzisa kwa ozi ọma gwa ndi obodo ahu nile, rue mḅe ọ biaruru Sisaria.

9 1 Ma Sọl, ebe ọ nēwere iba-nba na oḳuḅu ku ume megide ndi nēso uzọ Onye-nwe-ayi rue uḅu a, ọ jekuru onye-isi-nchu-aja, 2 riọ akwukwọ-ozi n'aka-ya igaru Damaskọs inye ndi ulo-nzukọ, ka ọ gābu, ma asi na ọ chọtara ndi ọ bula di n'Uzọ a, ma-ọbu ndikom ma-ọbu ndinyom, ka ọ we dọkpuru ha n'aḅu bia Jerusalem. 3 Ma mḅe ọ nāga, o rue na ọ nābiaru Damaskọs nso: na mberede ihè si n'elu-igwe ḅuru ya àmùmà buruburu: 4 ọ we da n'ala, nu otù olu ka ọ nāsi ya, Sọl, Sọl, gini mere i nēsoḅum? 5 Ọ we si, Ì bu Onye, Onye-nwe-ayi? Ọ si, Mu onwem bu Jisus, Onye gi onwe-gi nēsoḅu: 6 ma bilie, ba nime obodo, agāgwa gi ihe i nāghagh ime. 7 Ndikom ndi soro ya n'ije we guzo apugh ikwu okwu, ebe ha nānu olu ahu, ma ha ahugh onye ọ bula. 8 Sọl we si n'ala bilie; ma mḅe anya-ya saghere, ọ hugh ihe ọ bula; ha we jide ya n'aka duru ya, we dubata ya na Damaskọs. 9 Ọ hugh kwa uzọ uḅọchi atọ, ọ digh kwa ihe o nēri ma-ọbu nke ọ nāṅu.

10 Ma otù onye nke nēso uzọ Jisus nọ na Damaskọs, aha-ya bu Ananaias; Onye-nwe-ayi we si ya n'ọhù, Ananaias. Ọ we si, Le, mu onwem, Onye-nwe-ayi. 11 Onye-nwe-ayi we si ya, Bilie, ga rue amá nke anākpọ Amá Eguzoziri, chọ kwa n'ulo Judas otù onye aha-ya bu Sọl, onye Tasọs: n'ihi na le, ọ nēkpe ekpere; 12 ọ hu-kwa-ra otù nwoke, aha-ya bu Ananaias, ka ọ nābata, nēbikwasi kwa ya aka-ya aḅua n'isi, ka ewe me ka ọ hu uzọ. 13 Ma Ananaias zara, si, Onye-nwe-ayi, anurum n'ọnu ọtutu madu ihe bayere nwoke a, ka ha ra, bú ajọ ihe ọ mere ndi nsọ Gi na Jerusalem: 14 n'ebe a ka ọ nwe-kwa-ra ike site n'ebe ndi-isi-nchu-aja nọ ike ndi nile nākpọku aha-Gi aḅu. 15 Ma Onye-nwe-ayi siri ya, Ga: n'ihi na onye ahu bu ihe-ọlu arọputara nyem, ka o buru aham che n'iru mba ọzọ na ndi-eze, na umu Israel: 16 n'ihi na Mu onwem gēgosi ya ka ha ra, bú ahuhu nile ọ nāghagh ihu n'ihi aham. 17 Ananaias we je, ba n'ulo ahu; ọ we bikwasi ya aka-ya abua n'isi, si, Sọl, nwa-nnam, Onye-nwe-ayi, bù Jisus, Onye mere ka i hu Ya n'uzọ i si bia, ezitewom, ka ewe me ka i hu uzọ, ka i we juputa kwa na Mọ Nsọ. 18 Ngwa ngwa ihe dika akpirikpa we si n'anya-ya dapu, eme-kwa-ra ka ọ hu uzọ; ọ we bilie, eme ya baptism; 19 ọ we nara nri, ewe me ka ọ nwe ume.

Ya na ndi nēso uzọ Jisus na Damaskọs we nọ uḅọchi ufọdu. 20 Ngwa ngwa n'ulo-nzukọ-ha nile ọ we nēkwusa Jisus, na Ya onwe-ya bu Ọkpara Chineke. 21 Ibobo we nwua ndi nile nuru ya n'aru, ha nāsi, Ọ bugh onye a bu onye mebiri nime Jerusalem ndi nākpọku aha nka? ọ bia-kwa-rari n'ebe a ime ihe a, bú, ka ọ we dọkpuru ha n'aḅu je n'iru ndi-isi-nchu-aja. 22 Ma emere Sọl ka ọ nwe kari ike, o nēkwu kwa okwu nke ḅara ndi-Ju bi na Damaskọs ghari, ebe o nēgosi nke-ọma na Onye a bu Kraist-ha.

23 Ma mḅe ọtutu uḅọchi zuru, ndi-Ju ḅara ìzù iḅu ya: 24 ma emere ka Sọl mara ajọ izù-ha. Ha we nēche kwa ọnu-uzọ-ama nile ehihie na abali ka ha we ḅue ya: 25 ma ndi nēso uzọ-ya kuru ya n'abali, weda ya n'ala site na mḅidi nke obodo, nārada ya n'abọ.

26 Ma mḅe ọ biaruru Jerusalem, ọ nwara iwere onwe-ya rapara n'aru ndi nēso uzọ Jisus: ma ha nile nātu egwu ya, ebe ha nēkwegh na ọ bu onye nēso uzọ Jisus. 27 Ma Banabas jidere ya n'aka, we duru ya jekuru ndi-ozi, kọrọ ha otú ọ hururi Onye-nwe-ayi n'uzọ, kọ-kwa-ra ha, si, na Ọ gwara ya-ri okwu, ya na otú o kwuwarari okwu na Damaskọs n'aha Jisus. 28 Ya na ha we nọ, ọ nābata nāpu kwa na Jerusalem, 29 nēkwuwa okwu n'aha Onye-nwe-ayi: ọ we nāgwa ndi-Ju nāsu asusu Grik okwu, ya na ha nājurita kwa onwe-ha ajuju; ma ha tiyere aka-ha iḅu ya. 30 Ma mḅe umu-

nna nime Kraist mazuru ya, ha dudara ya rue Sisaria, we zipu ya igaru Tasọs.

31 Ya mere nzukọ Kraist nime Judia na Galili na Sameria dum nwere udo, ebe anẽwuli ya elu dika ulo; ọ nãba kwa uba, ebe ọ nãga n'egwu Onye-nwe-ayi na nkasi-obi nke Mọ Nsọ.

32 O rue, mḅe Pita nẽjezu n'ebe nile, ọ ridakuru kwa ndi nsọ ndi bi na Lida. 33 Ọ we hu n'ebe ahu otù nwoke, aha-ya bu Ineas, onye tọḅọrọ arọ asatọ n'ute-ya; n'ihi na akuku-aru-ya nwuru anwu. 34 Pita we si ya, Ineas, Jisus Kraist nẽme gi ka aru di gi ike: bilie, dozi kwa ute nke gi. Ngwa ngwa ọ we bilie. 35 Ndi nile bi na Lida na Sheron we hu ya, ndi ahu we chigharikute Onye-nwe-ayi.

36 Ma otù nwayi nke nẽso uzọ Jisus nọ na Jọpa, aha-ya bu Tabita, nke anãkpọ Dọkas, ma asugharia ya: nwayi a juputara n'ezi ọlu na ọlu ebere nke ọ nẽme. 37 Ma o ruru n'ubọchi ahu, na aru-ya adigh ike, ọ we nwua: mḅe ha sasiri ya aru, ha tọḅọ ya n'ime-ulo di n'elu ulo. 38 Ma ebe Lida di Jọpa nso, ndi nẽso uzọ Jisus, ebe ha nuru na Pita nọ n'ebe ahu, ha zigara ya ndikom abua, nãriọ ya, si, Alala azu ibiakute ayi. 39 Pita we bilie so ha je. Ma mḅe ọ biaruru, ha duru ya rigo n'ime-ulo ahu di n'elu ulo: ndinyom nile ndi di-ha nwuru guzo-kwa-ra ya nso nãkwa ákwá, nẽgosi kwa uwe-ime na uwe ọzọ, ka ha ra, bú nke Dọkas nẽme mḅe ya na ha nọ. 40 Ma Pita chupuru ha nile n'èzí, we ḅue ikperè n'ala, kpe ekpere; ọ we chigharia n'ebe ozu ahu di, si, Tabita, bilie. Nwayi ahu we saghe anya-ya; mḅe ọ huru Pita, ọ we nọlie. 41 Ọ we nye ya aka-ya, palie ya elu; mḅe ọ kpọsiri ndi nsọ na ndinyom ndi di-ha nwuru, ọ che ya na ndu n'iru ha. 42 Ewe mara ya na Jọpa dum: ọtutu madu we kwere n'Onye-nwe-ayi. 43 Ọ we rue, na ọ nọgidere ọtutu ubọchi na Jọpa n'ulo otù onye, bú Saimon, onye nẽdozi akpukpọ anu.

10 1 Ma otù nwoke nọ na Sisaria, aha-ya bu Kọniliọs, ọchi-agha nãchi ọgu ndi-agha ise nke òtù ndi-agha ahu anãkpọ òtù Itali, 2 onye nãsọpuru Chineke, onye ya na èzí-na-ulo-ya nile nãtu kwa egwu Chineke, onye nãlu ọtutu ọlu ebere nye ndi-Ju, nẽkpe-kwa-ra Chineke ekpere mḅe nile. 3 Ọ huwara n'ọhù, n'ihe ra ka oge hour nke-iteghete n'ehihie, mọ-ozi nke Chineke, ka ọ nãbiakute ya, nãsi kwa ya, Kọniliọs. 4 Ọ we legide ya anya, tu kwa egwu, si, Ọ bu gini, Onye-nwe-ayi? Ọ si ya, Ekpere-gi nile na ọlu ebere gi nile rigoro ibu ihe-ncheta n'iru Chineke. 5 Uḅu a ziga kwa ndikom na Jọpa, kpọta otù onye, bú Saimon, onye anãkpọ kwa Pita: 6 onye ahu nãnọ dika ọbia n'ulo otù onye, bú Saimon, onye nẽdozi akpukpọ anu, onye ulo-ya di n'usọ oké osimiri. 7 Ma mḅe mọ-ozi ahu nke gwara ya okwu lasiri, ọ kpọ madu abua nime ndi nèjere ya ozi, na otù onye-agha nke nãsọpuru Chineke nime ndi nãnọgide ya nso mḅe nile; 8 mḅe ọ kọsiri ha ihe nile, ọ we ziga ha na Jọpa.

9 Ma n'echi-ya, mḅe ndi ahu nọ n'ije-ha, nãbiaru kwa obodo ahu nso, Pita rigoro n'elu ulo ikpe ekpere, n'ihe ra ka oge hour nke-isi: 10 agu we gua ya, ọ we chọ idetu ihe ọnu: ma mḅe ha nẽdozi ihe, ihe di ka inyogh biara ya n'anya; 11 ọ we hu elu-igwe ka emeghere ya-ri, ya na otù ihe ka ọ nãrida, dika oké ákwà ọcha, anẽsi na nkuku anọ eweda ya n'ala: 12 nke anu ukwu anọ na ihe nãkpu akpu nke ala na anu-ufe nke elu-igwe nile di iche iche di nime ya. 13 Otù olu we bia rue ya nti, si, Pita, bilie; ḅue, ri kwa. 14 Ma Pita siri, M'gagh-eri ma-ọli, Onye-nwe-ayi; n'ihi na ọ digh mḅe ọ bula m'riri ihe ọ bula nke ruru árú nke nãdigh kwa ọcha. 15 Otù olu we bia rue ya nti ọzọ nke ubọ abua, si, Ihe Chineke mere ka ha di ọcha, gi onwe-gi emela ha ihe ruru árú. 16 Ewe me ihe a ubọ atọ: ngwa ngwa ewe nara ákwà ahu rigo n'elu-igwe.

17 Ma mḅe Pita nẽnwe obi abua nime onwe-ya ihe ọ gãbu, bú ọhù ọ hururi, le, ndikom ahu ndi Kọniliọs zitereri, ebe ha jusiri ajuju ulo Saimon, ha guzoro n'ọnu-uzọ-ama, 18 we kpọ jua ma Saimon, onye anãkpọ kwa Pita, nãnọ dika ọbia n'ebe ahu. 19 Ma mḅe ọhù ahu nãdi n'obi Pita, Mọ Nsọ siri ya, Le, ndikom atọ nãchọ gi. 20 Ma bilie, rida, so ha ga, enwegh uche abua: n'ihi na Mu onwem ezitewo ha. 21 Pita we ridakuru ndikom ahu, si, Lẹ, mu onwem bu onye unu nãchọ: gini bu ihe unu biaworo n'ihi ya? 22 Ha we si,

Kọniliọs ọchi-agha nāchi ọgu ndi-agha ise, nwoke bu onye ezi omume nke nātu kwa egwu Chineke, onye mba ndi-Ju dum nāḅa-kwa-ra ya ezi àmà, ya ka mọ-ozi nke di nsọ duru ọdú site na Chineke, ikpọta gi n'ulo-ya, na inu okwu ufọdu si gi n'ọnu puta. 23 Ya mere ọ kpọbatara ha, le ha ọbìa.

Ma n'echi-ya o bilie so ha pua, ufọdu nime umu-nna nime Kraist, bú ndi Jọpa, so-kwa-ra ya je. 24 N'echi-ya ha ba nime Sisaria. Ma Kọniliọs nēle anya ha, ọ kpọkọ-kwa-rari ndi-ikwu-ya na ndi-eyì-ya ọ huru n'anya. 25 Ma mḅe o ruru na Pita batara, Kọniliọs zutere ya, da n'ala n'ukwu-ya, kpọ isi ala nye ya. 26 Ma Pita weliri ya elu, si, Bilie; mu onwem bu kwa madu. 27 Ka ya na ya nākparita uka, ọ ba nime, hu ọtutu madu ndi ḅakọrọri: 28 ọ we si ha, Unu onwe-unu mara otú ọ bu ihe nēzigh ezi n'iwu ka nwọke nke bu onye-Ju were onwe-ya rapara n'aru onye mba ọzọ ma-ọbu ijekuru ya; otú ọ di, mu onwem ka Chineke gosiri ka m'ghara ikpọ madu ọ bula ihe ruru árú ma-ọbu ihe nādigh ọcha: 29 n'ihi nka ka m'bia-kwa-ra nārugharigh uka, mḅe eji kpọtam. Ya mere anamaju, Ọkwu gini mere unu ji kpọtam? 30 Kọniliọs we si, Ubọchi anọ gara aga, rue oge hour nka, m'nēkpe ekpere n'oge hour nke-iteghete n'ulom; ma le, otù nwoke guzoro n'irum n'uwe nēnwu enwu, 31 si, Kọniliọs, anuru ekpere-gi, echeta-kwa-ra ọlu ebere gi nile n'iru Chineke. 32 Ya mere ziga na Jọpa, kpọtara onwe-gi Saimon, onye anākpọ kwa Pita; onye ahu nānọ dika ọbìa n'ulo Saimon, bú onye nēdozi akpukpọ anu n'usọ oké osimiri. 33 Ya mere n'otù oge ahu ka m'zigara gi; gi onwe-gi me-kwa-ra nke-ọma na i biawo. Ya mere ubu a ayi onwe-ayi nile nọ n'ebe a n'iru Chineke, inu ihe nile nke Onye-nwe-ayi nyeworo gi n'iwu. 34 Pita we saghe ọnu-ya, si,

N'ezie anamaghọta na Chineke abugh onye nēle madu anya n'iru: 35 kama nime mba ọ bula onye nātu egwu Ya, onye nālu kwa ọlu ezi omume, bu onye Ọ nānara nke-ọma. 36 Okwu nke O zitere umu Israel, nēzisa ozi ọma nke udo site n'ọnu Jisus Kraist (Onye ahu bu Onye-nwe madu nile)—37 akukọ ahu unu onwe-unu matara, nke putara ìhè na Judia dum, nāmalite site na Galili, nḅe baptism nke Jọn kwusara gasiri; 38 bú Jisus Nke si na Nazaret puta, otú Chineke were Mọ Nsọ na ike te Ya dika manu-otite: Onye jeghariri nālu ọlu ọma, nēme kwa ka aru di ha ike, bú ndi nile ekwensu mere ha dika onye-nwe-ha; n'ihi na Chineke soro Ya. 39 Ayi onwe-ayi bu kwa ndi-àmà nke ihe nile Ọ mere n'ala ndi-Ju, na nime Jerusalem; Onye ha ḅu-kwa-ra,nākwuba Ya n'elu osisi. 40 Onye ahu ka Chineke mere ka Ọ si n'ọnwu bilie n'ubọchi nke-atọ, Ọ were kwa Ya nye ka egosi Ya n'ìhè. 41 Ọ bughi ndi-Ju nile ka egosiri Ya, kama ọ bu ndi-àmà Chineke buru uzọ rọputa, bú ayi onwe-ayi, ndi soro Ya nēri nānu kwa mḅe O siri na ndi nwuru anwu bilie. 42 Ọ we nye ayi iwu ka ayi kwusara ndi-Ju, ka ayi kwusi kwa ike na Onye a bu Onye Chineke kaworo ibu Onye-ikpé nke ndi di ndu na ndi nwuru anwu. 43 Onye ahu ka ndi-amuma nile nāḅara àmà, na site n'aha-Ya onye ọ bula nke kwere na Ya gānata nḅaghara nmehie.

44 Mḅe Pita kpu akukọ ndia n'ọnu, Mọ Nsọ dakwasiri ndi nile nuru okwu ahu. 45 Ibobo we nwua ha n'aru, bú ndi kwere na Jisus ndi sitere na ndi obibì-úgwù, ka ha ra, bú ndi soro Pita bia, n'ihi na awusawo-kwa-ra onyinye nke bu Mọ Nsọ n'isi ndi mba ọzọ. 46 N'ihi na ha nānu ka ha nēkwu okwu n'asusu ọzọ di iche iche, nēme kwa ka Chineke di uku. Mḅe ahu Pita zara, si, 47 Ọ di onye puru inapu miri, ka aghara ime ndia baptism, ndi natara Mọ Nsọ dika ayi onwe-ayi? 48 Ọ we kwue ka eme ha baptism n'aha Jisus Kraist. Mḅe ahu ha riọrọ ya ka ọ nọgide ubọchi ufọdu.

11 1 Ma ndi-ozi na umu-nna nime Kraist ndi nọ na Judia dum nuru na ndi mba ọzọ nara-kwa-ri okwu Chineke nke-ọma. 2 Mḅe Pita rigotara Jerusalem, ndi sitere na ndi obibì-úgwù we kwugide ya okwu, 3 si, I bakuru ndikom ndi anēbigh úgwù, so ha rie ihe. 4 Ma Pita malitere, we kọrọ ha okwu ahu n'usoro, si, 5 Mu onwem nọ n'obodo Jọpa nēkpe ekpere: m'we hu ọhù nime inyogh, otù ihe ka ọ nārida, dika oké ákwà ọcha nke anēsi n'elu-igwe were nkuku anọ eweda n'ala; ọ we bia

rue ọbunà n'ebe m'nọ: 6 mḅe m'legidere ya anya, m'we tugharia uche, hu anu ukwu anọ di n'uwa na anu-ọhia na ihe nākpu akpu na anu-ufe nke elu-igwe nile di iche iche. 7 M'we nu kwa otù olu ka ọ nāsim, Pita, bilie; ḅue, ri kwa. 8 Ma asirim, M'gagh-eri ma-ọli, Onye-nwe-ayi: n'ihi na ọ digh mḅe ọ bula ihe ọ bula nke ruru ārù ma-ọbu nke nādigh ọcha bàra n'ọnum. 9 Ma otù olu zara nke uḅò abua site n'elu-igwe, si, Ihe Chineke mere ka ha di ọcha, gi onwe-gi emela ha ihe ruru ārù. 10 Ewe me nka uḅò atọ: ewe dọlie ha nile ọzọ n'elu-igwe. 11 Ma le, n'otù oge ahu ndikom atọ guzoro n'iru ulo nke ayi nọ nime ya, ebe esiri na Sisaria ziterem ha. 12 Mọ Nsọ we gwam ka m'so ha, ghara ime onwem di iche. Umu-nna-ayi isi ndia we sokwam; ayi we ba n'ulo nwoke ahu: 13 ọ we kọrọ ayi otù ọ hururi mọ-ozi ka o guzoro n'ulo-ya, nāsi kwa, Ziga na Jọpa, kpọta Saimon, onye anākpọ kwa Pita; 14 onye gāgwa gi okwu ufọdu, nke agēji zọputa gi, gi onwe-gi na èzi-na-ulo-gi nile. 15 Ma mḅe m'malitere ikwu okwu, Mọ Nsọ dakwasiri ha, dika ọ dakwasi-kwa-ra ayi na mbu. 16 M'we cheta okwu Onye-nwe-ayi, otù Ọ siri, N'ezie Jọn jiri miri me baptism; ma agēji Mọ Nsọ me unu onwe-unu baptism. 17 Ya mere ọ buru na Chineke nyere ha onyinye ra ka nke Ọ nye-kwa-ra ayi, mḅe ayi kwere n'Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, Mù onwem bu onye ipu iḅochi Chineke? 18 Ma mḅe ha nuru ihe ndia, ha kpuchiri ọnu-ha, we nye Chineke otuto, si, Ya mere ọ bu kwa ndi mba ọzọ ka Chineke nyere nchèghari nke nēdubà na ndu.

19 Ya mere ndi ḅasara site na nkpaḅu nke putara n'ihi Stifen jeruru Finisia, na Saipros, na Antiọk, ha adigh-agwa onye ọ bula okwu Chineke ma-ọbugh nàni ndi-Ju. 20 Ma ufọdu di n'etiti ha, ndikom nke Saipros na Sairini, ndi, mḅe ha biaruru Antiọk, ha gwa kwa ndi-Grik okwu ahu, nēzisa ozi ọma nke Onye-nwe-ayi Jisus. 21 Aka Onye-nwe-ayi we so ha: okè igwè ndi kwere we chigharikute Onye-nwe-ayi. 22 Akukọ bayere ha we ba na nti nzukọ Kraist di na Jerusalem: ha we zipu Banabas ije rue Antiọk: 23 onye, mḅe ọ biaruru, mḅe ọ hu-kwa-ra amara Chineke, ọ ṅuria; ọ we riọ ha nile, ka ha zube n'obi-ha inọgide n'ebe Onye-nwe-ayi nọ: 24 n'ihi na ọ bu ezi nwoke, juputa kwa na Mọ Nsọ na okwukwe: ewe tukwasi okè igwè madu nye Onye-nwe-ayi. 25 Ọ we pua je Tasọs ichọ Sọl: 26 mḅe ọ chọtara ya, ọ we kuru ya bia Antiọk. Ọ we rue, na ọbunà ogologo otù arọ ha zukọrọ na nzukọ Kraist, zi kwa okè ìgwè madu ihe; na ọ bu kwa n'Antiọk ka eburu uzọ kpọ ndi nēso uzọ Jisus ndi-Kristian.

27 Ma na mḅe ahu ndi-amuma ufọdu siri na Jerusalem ridata n'Antiọk. 28 Ma otù onye nime ha, aha-ya bu Agabọs, biliri, we gosi site na Mọ Nsọ na okè unwu gaje ida n'elu-uwa dum madu bi: nke putara n'oge Klọdiọs. 29 Ndi nēso uzọ Jisus, onye ọ bula ka ihe ọ nwere ra, we zube izigara umu-nna nime Kraist ndi bi na Judia ihe iyere ha aka: 30 nke ha me-kwa-ra, nēzigara ndi-okenye site n'aka Banabas na Sọl.

12 1 Ma dika n'oge ahu Herod, bù eze, tukwasiri aka-ya n'aru madu ufọdu nime nzukọ Kraist ime ha ihe ọjọ. 2 Ọ we were mma-agha ḅue Jemes nwanne Jọn. 3 Ma mḅe ọ huru na ọ di ndi-Ju utọ, ọ we jidekwasi Pita. Ubọchi ahu bu ubọchi achicha ekogh-eko. 4 Mḅe o jidesiri ya, ọ tubà ya n'ulo-nkpọrọ, we rara ya nye n'aka ndi-agha iri na isi iche ya anọ anọ; nēzube ikuputa ya nye ndi-Ju mḅe ememe ngabiga gasiri. 5 Ya mere edebere Pita n'ulo-nkpọrọ: ma nzukọ Kraist nēkpegidesi ekpere ike nye Chineke n'ihi ya. 6 Ma mḅe Herod gaje ikuputa ya, n'otù abali ahu Pita nāraru ura n'etiti ndi-agha abua, eji nkpọrọ abua ke ya aḅu: ndi-nche ndi nọ n'iru ọnu-uzọ nēchebe ulo-nkpọrọ. 7 Ma le, mọ-ozi nke Onye-nwe-ayi guzoro ya nso, ihè nwu-kwa-ra n'ime-ulo nke ulo-nkpọrọ: ọ we tie Pita aka n'akuku, kpote ya, si, Bilie ọsọsọ. Nkpọrọ-ya abua we dapu n'aka-ya abua. 8 Mọ-ozi ahu we si ya, Ke ihe-ọkikè n'ùkwù-gi, yiri kwa akpukpọ-ukwu sandal gi. Ọ we me otù ahu. Ọ we si ya, Ḅokwasi uwe uku gi n'aru-gi, sokwam. 9 Ọ we pua, so ya; ma ọ matagh na ọ bu ezie, bú ihe emere site n'aka mọ-ozi, kama ọ nēchè na ọ nāhu ọhù. 10 Ma mḅe ha gasiri ndi-nche mbu na ndi-nche nke-abua, ha biaruru

ọnu-uzọ-ama igwè ahu nke esi abà nime obodo; nke meghere onwe-ya nye ha: ha we pua, gabiga n'otù uzọ ntà; ngwa ngwa mọ-ozi ahu we pua n'ebe ọ nọ. 11 Mḅe Pita mara onwe-ya, ọ si, Uḅu a ka m'matara n'ezie, na Onye-nwe-ayi ziputara mọ-ozi-Ya, weputam n'aka Herod, ya na ile-anya nile nke ndi-Ju. 12 Mḅe ọ ghọtasiri ihe ahu, ọ bia rue ulo Meri nne Jọn onye akpọ-kwa-ra Mak; ebe ọtutu madu zukọrọri nēkpe kwa ekpere. 13 Ma mḅe ọ kuru aka n'ọnu-uzọ nke ọnu-uzọ-ama, otù nwa-aḅọghọ, aha-ya bu Roda, biara iṅa nti. 14 Ma mḅe ọ matara olu Pita, ọ meghegh ọnu-uzọ-ama n'ihi ọṅù, ma ọ ḅabàra nime ulo, kọrọ ha na Pita guzoro n'iru ọnu-uzọ-ama. 15 Ma ha siri ya, Anya adigh gi nma. Ma o nēkwusi ike na ọ bu otù a. Ha we si, Ọ bu mọ-ozi-ya. 16 Ma Pita nākugide aka n'ọnu-uzọ: mḅe ha meghesiri, ha hu ya, ibobo we nwua ha n'aru. 17 Ma mḅe o kpukpusiri ha aka ikpuchi ọnu-ha, ọ kọrọ ha otù Onye-nwe-ayi duputara ya-ri n'ulo-nkpọrọ. Ọ si, Kọrọ Jemes na umu-nna-ayi ihe ndia. Ọ we pua, ga ebe di iche. 18 Ma mḅe chi bọrọ, ọ bugh nkpasu ntà putara n'etiti ndi-agha, ihe mere Pita. 19 Mḅe Herod chọsiri ya, ma ọ chọtagh ya, ọ kpe ndi-nche-ya ikpé, nye iwu ka ewe dupu ha iḅu ha. Ọ we si na Judia ridata na Sisaria, we nọgide n'ebe ahu.

20 Ma Herod nēbu agha nke-uku megide Taia na Saidon n'obi-ya: ha we were otù obi biakute ya; mḅe ha mesiri Blastọs eyì-ha, nke bu onye nēle ime-ulo-ndina nke eze anya, ha we riọ ka udo di n'etiti ha, n'ihi na esi n'ala nke eze ahu azù ala-ha. 21 N'ubọchi akara àkà Herod we yikwasi uwe nke eze, nọkwasi n'oche-ikpé, gwa ha okwu. 22 Ọra madu we tie nkpu, si, Ọ bu olu chi, ọ bugh kwa olu nke madu. 23 Ngwa ngwa mọ-ozi nke Onye-nwe-ayi we tie ya ihe, n'ihi na ọ nyegh Chineke otuto ahu: ikpuru we taḅue ya, ọ we kubie ume.

24 Ma okwu Chineke nāga n'iru, nāba kwa uba.

25 Banabas na Sọl we si na Jerusalem laghachi, mḅe ha jezuru ozi-ha, nēkuru Jọn nke akpọ-kwa-ra Mak ka ya na ha yikọ je.

13 1 Ma ndi-amuma na ndi-ozizi di n'Antiọk, nime nzukọ Kraist di n'ebe ahu, bù Banabas, na Simeon onye anākpọ Naiga, na Lusiọs onye Sairini, na Manaen onye azùkọrọ ya na Herod, bù tetrarch, na Sọl. 2 Ma mḅe ha nēfè Onye-nwe-ayi òfùfè, nēbu kwa ọnu, Mọ Nsọ siri, Kewaputaram Banabas na Sọl ilu ọlu nke M'kpọworo ha ka ha lua. 3 Mḅe ahu, mḅe ha busiri ọnu kpe kwa ekpere bikwasi kwa ha aka n'isi, ha we zipu ha.

4 Ya mere ndi ahu, ebe Mọ Nsọ zipuru ha, ha ridata na Selcusia; ha we site n'ebe ahu ba n'uḅo je Saipros. 5 Mḅe ha ruru Salamis, ha we kwusa okwu Chineke n'ulo-nzukọ nile nke ndi-Ju: ha nwe-kwa-ra Jọn dika onye nējere ha ozi. 6 Mḅe ha gabigasiri n'agwe-etiti ahu dum rue Pafọs, ha hu otù nwoke nke bu onye-mḅasi, onye-amuma ugha, onye-Ju, aha-ya bu Ba-Jisus; 7 onye ya na onye-isi nọ, bù Saiios Pọlọs, nwoke nwere nghọta. Onye ahu kpọtara onwe-ya Banabas na Sọl, we chọ inu okwu Chineke. 8 Ma Elimas, bù onye-mḅasi ahu, (n'ihi na otù a ka aha-ya di ma asugharia ya), nēguzogide ha, nāchọ uzọ iduhie onye-isi ahu n'okwukwe-ayi. 9 Ma Sọl, onye anākpọ kwa Pọl, ebe o juputara na Mọ Nsọ, ọ legidere ya anya, 10 si, Gi onye juputara n'aghughọ nile na ihe nile jọḅuru onwe-ya, gi nwa ekwensu, gi onye-iro ezi omume nile, i gagh-arapu ikwahie uzọ nile eguzoziri nke Onye-nwe-ayi? 11 Uḅu a, le, aka Onye-nwe-ayi di kwa n'aru gi, i gēkpu kwa ìsi, nāhugh anyanwu nwa oge. Ngwa ngwa alulu na ọchichiri dakwasiri ya; ọ we nējeghari nāchọ ndi gējide ya n'aka idu ya. 12 Mḅe ahu onye-isi ahu, mḅe ọ huru ihe meworo, ọ kwere, ebe ibobo ozizi nke Onye-nwe-ayi nwuru ya n'aru.

13 Pọl-hà we si na Pafọs nupu uḅọ, bia rue Paga di na Pamfilia: Jọn we rapu ha, laghachi na Jerusalem. 14 Ma ha onwe-ha sitere na Paga gabiga, bia rue Antiọk di na Pisidia; ha we ba nime ulo-nzukọ-ha n'ubọchi-izu-ike, we nọdu aia. 15 Ma mḅe agusiri akwukwọ iwu na ndi-amuma, ndi-isi ulo-nzukọ ahu zigara ha ozi, si, Umu-nne-ayi, ọ buru na unu nwere okwu nkasi-obi igwa ndi-

ayi, kwuenu. 16 Pọl we bilie, kpukpu kwa aka, si,

Ndikom nke Israel, na ndi nātu egwu Chineke, nurunu. 17 Chineke nke ndi nka, bù Israel, rọputara nna-ayi-hà, we welie ndi Israel elu mḅe ha nọ dika ọbìa n'ala Ijipt, Ọ were kwa ogwe-aka di elu duputa ha nime ya. 18 Oge ra ka ọgu arọ abua Ọ we nānagide omume-ha n'ọhia. 19 Mḅe Ọ wedasiri mba asa n'ala Kenean, Ọ me ka ha keta ala-ha, ihe ra ka nnù arọ na ọgu arọ abua na iri: 20 mḅe ihe ndia gasiri Ọ nye ha ndi-ikpé rue oge Samuel, bù onye-amuma. 21 Emesia ha riọ ka enye ha eze: Chineke we nye ha Sọl nwa Kish, nwoke nke sitere n'ebo Benjamin, onye chiri eze ọgu arọ abua. 22 Mḅe Ọ wepusiri ya, Ọ welie Devid ibu eze-ha; onye Ọ ḅa-kwa-ra àmà, si, Achọtawom Devid nwa Jesi, nwoke nke di ka obim si achọ, onye gēme ihe nile M'nāchọ. 23 Site na nkpuru nwoke a ka Chineke wetara Israel Onye-nzọputa, bù Jisus, dika nkwa-Ya si di; 24 mḅe Jọn buru uzọ kwusa baptism nke nchèghari nye ndi Israel nile, mḅe Ọ kābatagh. 25 Ma mḅe Jọn nāḅazu ọsọ-ya, ọ si, Gini ka unu nēchè na abum? Mu onwem abugh Ya. Kama, le, otù Onye nābia n'azum, Onye m'nēkwesìgh itọpu akpukpọ-ukwu nke ukwu-Ya. 26 Umu-nnem, umu eriri Abraham, na ndi di n'etiti unu nātu egwu Chineke, ọ bu ayi onwe-ayi ka eziputara okwu nke nzọputa nka. 27 N'ihi na ndi bi na Jerusalem, na ndi-ìsi-ha, ebe ha nāmatagh Ya, na olu ndi-amuma nke anāgu n'ubọchi-izu-ike nile, ha mezuru ha n'ima Ya ikpé. 28 Ọ bu ezie na ha ahugh ihe ọ bula kwesiri ọnwu n'aru Ya, ma ha riọrọ Pailat ka eḅue Ya. 29 Mḅe ha mezuru ihe nile edeworo n'akwukwọ nsọ bayere Ya, ha si n'osisi ahu wedata Ya, tọḅọ Ya n'ílì. 30 Ma Chineke mere ka O si na ndi nwuru anwu bilie: 31 ewe me ka ha hu Ya ọtutu ubọchi, bù ndi soro Ya si na Galili rigoro Jerusalem, ndi buru ndi-Ju ndi-àmà-Ya uḅu a. 32 Ayi onwe-ayi nēzì kwa unu ozi ọma nke nkwa ahu ekwere nna-ayi-hà, 33 na Chineke emezuwo nka n'ebe umu-ayi nọ, ebe Ọ mere ka Jisus bilie; dika edewo-kwa-ra ya n'abù ọma nke-abua, si, Ọkparam ka Gi onwe-gi bu, Mu onwem amuwo Gi ta. 34 Ma na Ọ mere ka O si na ndi nwuru anwu bilie, ọ digh na Ọ gaje ilaghachi n'ire-uré ọzọ, O kwuwo otú a, si, M'gēnye unu ihe nile di ọcha nke kwesiri ntukwasi-obi nke ekwere Devid na nkwa. 35 N'ihi na Ọ nāsi kwa n'abù ọma di iche, I gagh-enye Onye nke Gi di ọcha n'obi ka Ọ hu ire-uré. 36 N'ihi na Devid, mḅe ọ jesiri ọbọ-ya ozi, o sitere n'izù Chineke da n'ura ọnwu, ewe tọḅọ ya n'ebe nna-ya-hà nọ, ọ we hu ire-uré: 37 ma Onye ahu Chineke mere ka O bilie ahugh ire-uré. 38 Ya mere maranu nka, umu-nnem, na anēsite n'ọnu Onye a kwusa nḅaghara nmehie nile nye unu: 39 ọ bu kwa nime Onye a ka anāgu onye ọ bula nke kwere na Ya n'onye ezi omume n'ihe nile, nke anāpugh igu unu na ndi ezi omume na ha nime iwu Moses. 40 Ya mere lezienu anya, ka ihe ahu ghara ibiakwasi unu, nke ekwuworo n'akwukwọ ndi-amuma, si,

41 Lenu, ndi-nlelì-anya, ka o ju kwa unu anya, ka ekpochapu kwa unu;
N'ihi na ọlu ka Mu Onwem nālu n'ubọchi-unu,
Ọlu unu nāgagh-ekwe ma-ọli ọ buru na onye ọ bula kọrọ unu akukọ-ya.

42 Mḅe ha nāpu, ha we riọ ka agwa ha okwu ndia n'ubọchi-izu-ike soni. 43 Ma mḅe nzukọ ahu lasasiri, ọtutu madu n'etiti ndi-Ju, na n'etiti ndi nēso uzọ ndi-Ju ndi nātu egwu Chineke, soro Pọl na Banabas: ndi nāgwa ha okwu, nēme kwa ha ka ha kweye inọgide n'amara nke Chineke.

44 Ma n'ubọchi-izu-ike soni ọ fọduru ihe ntà ka obodo ahu nile zukọ inu okwu Chineke. 45 Ma mḅe ndi-Ju huru igwè madu ahu, ha juputara n'ekworo, we nēkwugide ihe nile Pọl nēkwu, ha nēkwulu kwa ha. 46 Pọl na Banabas we kwuwa okwu, si, Ọ dì nkpà ka eburu uzọ gwa unu okwu Chineke. Ebe unu nēnupu ya n'aru-unu, nēkpe kwa onwe-unu ndi nēkwesigh ndu ebigh-ebi, le, ayi gaje ichighari gwa ndi mba ọzọ okwu. 47 N'ihi na otù a ka Onye-nwe-ayi nyeworo ayi iwu, si,

Edebewom I ka I buru ihè nke mba nile,
Ka I we di inye nzọputa rue nsọtu uwa.

48 Ma mḅe ndi mba ọzọ nuru nka, ha nuria, nye kwa okwu Chineke otuto: ha

we kwere na Jisus, ka ha ra, bú ndi edoro inata ndu ebigh-ebi. 49 Ewe nēbu okwu Onye-nwe-ayi jezu ala ahu dum. 50 Ma ndi-Ju kwaliri ndinyom nātu egwu Chineke, bú ndi anāsọpuru, na ndi-isi obodo ahu, ha we kpalie nsọbu megide Pọl na Banabas, we chupu ha n'ókè-ala-ha. 51 Ma ha rupuru ájá nke ukwu-ha megide ha, we bia rue Aikọniọm. 52 Ndi nēso uzọ Jisus we juputa n'ọnù na Mọ Nsọ.

14 1 Ọ we rue n'Aikọniọm, na ha abua bàkọrọ n'ulo-nzukọ nke ndi-Ju, we kwue okwu n'uzọ nke mere ka oké igwè madu, ma ndi-Ju ma ndi-Grik, kwere na Jisus. 2 Ma ndi-Ju ndi nēkweyegh kpaliri nkpuru-obi ndi mba ọzọ, me ka ha jọ njọ n'ebe umu-nna nime Kraist nọ. 3 Ya mere ha nọgidere n'ebe ahu oge di anya, nēkwuwa okwu nime Onye-nwe-ayi, Onye nāḅara okwu amara-Ya àmà, ebe Ọ nēnye ka eme ihe-iriba-ama na ọlu-ebube di iche iche site n'aka-ha. 4 Ma ọra obodo ahu kewara: ufọdu we nọ n'akuku ndi-Ju, ufọdu nọ kwa n'akuku ndi-ozi Jisus. 5 Mḅe ndi mba ọzọ, na ndi-Ju kwa, ha na ndi-isi-ha, nukọtara ime ha ihe-ihere, na itu ha nkume, 6 ha we mata, ḅalaga n'obodo nke Laikaọnia, bú Listra na Dabe, na ala di ha buruburu: 7 n'ebe ahu ka ha nēzisa kwa ozi ọma.

8 Ma na Listra otù nwoke nānọdu ala, nke ukwu-ya abua nēnwegh ike, bú onye-ngwurọ site n'afọ nne-ya, onye ọ digh mḅe ọ bula ọ jereri ije. 9 Onye a nuru Pọl ka o nēkwu okwu: onye, ebe ọ legidere ya anya, ebe ọ hu-kwa-ra na ọ nwere okwukwe agēji zọputa ya, 10 ọ were oké olu si, Bilie, guzo ọtọ n'ukwu-gi abua. Ọ we wulie je kwa ije. 11 Mḅe igwè madu nile huru ihe Pọl mere, ha welie olu-ha, nāsi n'asusu Laikaọnia, Chi-ayi ridatakuru ayi n'oyiyi madu. 12 Ha we kpọ Banabas, Jupita; kpọ kwa Pọl, Makuri, ebe ya onwe-ya bu onye-isi nēkwu okwu. 13 Onye-nchu-aja nke Jupita, nke ulo nsọ ya di n'iru obodo ahu, we sekputa ehi weta kwa okoko-osisi n'ọnu-uzọ-ama obodo, ya na ìgwè madu ahu we chọ ichu aja. 14 Ma mḅe ndi-ozi ahu, bú Banabas na Pọl, nuru ya, ha dọwa uwe-ha, we pua ḅabà n'etiti igwè madu ahu, nēti nkpu, 15 nāsi, Ndikom, gini mere unu nēme ihe ndia? Ayi onwe-ayi bu kwa madu yiri unu n'aru-ayi, ayi nēzi kwa unu ozi ọma, ka unu si n'ihe-efu ndia chigharikute Chineke Nke di ndu, Onye kère elu-igwe na ala na oké osimiri, na ihe nile di ha nime: 16 Onye n'ọḅọ nile gara aga kwere ka mba nile nāga n'uzọ nile nke aka ha. 17 Otú ọ di, Ọ rapugh Onwe-ya nēnwegh ihe-àmà, ebe Ọ nēme ezi ihe, nēnye kwa unu miri-ozuzo na oge nkpuru site n'elu-igwe, nēmeju obi-unu n'ihe-ọzùzù na ọnù. 18 Ma n'ikwu okwu ndia ọ di ha ike iḅochi igwè madu nile ka ha ghara ichu aja nye ha.

19 Ma ndi-Ju siri n'Antiọk na Aikọniọm bia rue ebe ahu: mḅe ha rafusiri igwè madu nile, ha tua Pọl nkume, dọkpupu ya n'azu obodo, nēchè na ọ nwuru anwu. 20 Ma mḅe ndi nēso uzọ Jisus guzoro ya buruburu, o bilie, ba nime obodo: n'echi-ya ya na Banabas we pua ga Dabe. 21 Mḅe ha zisasiri ozi ọma gwa ndi obodo ahu, me kwa ọtutu madu ka ha buru ndi nēso uzọ Jisus, ha laghachi na Listra, na Aikọniọm, na Antiọk, 22 nēme ka nkpuru-obi ndi nēso uzọ Jisus guzosie ike, nārịọ ha ka ha nọgide n'okwukwe-ayi, nēgosi kwa na ayi aghagh isite n'ọtutu nkpaḅu ba n'ala-eze Chineke. 23 Mḅe ha rọputasiri ndi-okenye nime nzukọ Kraist nile n'otù n'otù nye ha, were kwa obubu-ọnu kpe ekpere, ha we rara ha nye n'aka Onye-nwe-ayi, bú Onye ha kwereri na Ya. 24 Ha we gabiga n'etiti Pisidia, bia rue Pamfilia. 25 Mḅe ha kwusiri okwu Chineke na Paga, ha ridata n'Atalaia; 26 ha we si n'ebe ahu ba n'uḅọ je Antiọk, nke esitereri na ya rara ha nye n'amara nke Chineke ilu ọlu nke ha luzuru. 27 Mḅe ha ruru, me kwa ka nzukọ Kraist zukọta, ha we kọrọ ha ihe nile, ka ha ra, bú nke Chineke soro ha me, kọ-kwa-ra ha na Ọ meghereri ọnu-uzọ okwukwe nye ndi mba ọzọ. 28 Ha na ndi nēso uzọ Jisus we nọgide ọ bugh nwa oge.

15 1 Madu ufọdu we si na Judia ridata we zí umu-nna nime Kraist ihe, si, Ọ buru na ebigh unu úgwù dika ọme-n'ala nke Moses nyere si di, apugh izọputa unu. 2 Ma mḅe nkewa na ajuju nādigh ntà diri Pọl na Banabas imegide ha, ndi Kraist we dozie ka Pọl na Banabas, na ufọdu ndi ọzọ n'etiti ha,

rigoro Jerusalem jekuru ndi-ozi na ndi-okenye bayere ajuju a. 3 Ya mere, mḅe nzukọ Kraist dupusiri ha n'ije-ha, ha gabigara n'etiti Finisia, gabiga kwa n'etiti Sameria, nākọ akukọ nchighari nke ndi mba ọzọ: ha nēme kwa ka oké ọńù diri umu-nna nime Kraist nile. 4 Mḅe ha ruru Jerusalem, nzukọ Kraist na ndi-ozi na ndi-okenye we nara ha nke-ọma, ha we kọrọ ha ihe nile, ka ha ra, bú nke Chineke soro ha me. 5 Ma ufọdu nime irọ-òtù ndi-Farisi ndi kwere na Jisus biliri, si, Aghagh ibì ha úgwù, na inye ha iwu ka ha debe iwu Moses.

6 Ndi-ozi na ndi-okenye we zukọ ile okwu a. 7 Mḅe ha juritarari onwe-ha ọtutu ajuju, Pita we bilie, si ha,

Umu-nnam, unu onwe-unu mara na site n'ubọchi mbu Chineke rọputara n'etiti unu, ka ndi mba ọzọ we site n'ọnum nu okwu nke ozi ọma ahu, kwere kwa. 8 Chineke, Onye mara obi madu, we ḅara ha àmà, ebe Ọ nyere ha Mọ Nsọ, dika Ọ nye-kwa-ra ayi onwe-ayi; 9 ọ digh kwa ókè Ọ kpara n'aḅata ayi na ha, ebe Ọ mere ka obi-ha di ọcha site n'okwukwe. 10 Ya mere, uḅu a, gini mere unu nānwa Chineke, n'ikoye yoke n'olu ndi nēso uzọ Jisus, nke ma nna-ayi-hà ma ayi onwe-ayi nēnwegh ike ibūru? 11 Kama ayi kwere na agāzọputa ayi site n'amara Onye-nwe-ayi Jisus, n'otù aka ahu dika ha onwe-ha.

12 Ọra ha nile we kpuchie ọnu-ha; ha we nuru okwu Banabas na Pọl ka ha nakọ akukọ ihe-iriba-ama na ọlu-ebube nile, ka ha ra, bú nke Chineke mere n'etiti ndi mba ọzọ site n'aka-ha. 13 Mḅe ha kpuchiri ọnu-ha, Jemes we za, si,

Umu-nnam, nurunu olum: 14 Simeon kọrọ otú Chineke buru uzọ leta ndi mba ọzọ, isi n'etiti ha weputara aha-Ya otù ndi. 15 Nka na okwu ndi-amuma nwe-kwa-ra otù olu; dika edeworo n'akwukwọ nsọ, si,

16 Mḅe ihe ndia gasiri M'gālaghachi,
M'gāma kwa ulo-ikwū nke Devid ọzọ, nke daworo ada;
Ọ bu kwa ebe-ya nile akwaturu akwatu ka M'gēwu ọzọ,
M'gēme kwa ka o guzozie ọzọ:
17 Ka ndi fọduru n'etiti madu we chọ Onye-nwe-ayi,
Ha na mba nile, ndi aguru aham,
18 Ka Onye-nwe-ayi kwuru, Onye nēme ka amara ihe ndia site na nmalite oge a.

19 N'ihi nka uche nke mu onwem bu, ka ayi ghara isoḅu ndi si n'etiti ndi mba ọzọ chigharikute Chineke; 20 kama ka ayi zigara ha akwukwọ-ozi, ka ha rapu ihe ruru árú nke arusi nile, na ikwa-iko, na anu anyaḅuru anyaḅu, na ọbara. 21 N'ihi na Moses site n'ọḅọ mbu nile nwere n'obodo dum ndi nēkwusa ya, ebe anāgu ya n'ulo-nzukọ nile ubọchi-izu-ike dum.

22 Mḅe ahu ọ di ndi-ozi na ndi-okenye nma, ha na nzukọ Kraist dum, irọputa ndikom ufọdu nime ha, na iziga ha n'Antiọk, ha na Pọl na Banabas; bú Judas anākpọ Basabas, na Sailas, ndikom bu ndi-isi n'etiti umu-nna nime Kraist: 23 ha site-kwa-ra n'aka-ha de akwukwọ, si, Ndi-ozi na umu-nna-unu, bú ndi-okenye, nēdegara umu-nna-ayi akwukwọ, bú ndi sitere na ndi mba ọzọ, ndi bi n'Antiọk na Siria na Silisia, ayi nēkele unu: 24 Ebe ayi nuru na ufọdu ndi siri n'etiti ayi pua were okwu me ka obi lọ unu miri, nēmebi nkpuru-obi-unu; bú ndi ayi nēnyegh ihe ọ bula n'iwu; 25 ọ di ayi nma, ebe ayi biaworo nwe otù obi, irọputa ndikom na iwere ha zigara unu, ha na Banabas na Pọl, ndi ayi huru n'anya, 26 ndi raraworo nduha nye n'ihi aha Onye-nwe-ayi Jisus Kraist. 27 Ya mere ayi ezitewo Judas na Sailas, ndi ha onwe-ha gākọ-kwa-ra unu otù ihe ndia n'okwu ọnu. 28 N'ihi na ọ di Mọ Nsọ nma, di kwa ayi onwe-ayi nma, ka ayi ghara ibo unu ibu arọ kari ihe ndia di nkpà: 29 ka unu rapu ihe nile achuru n'aja nye arusi, na ọbara, na anu anyaḅuru anyaḅu, na ikwa-iko; ọ buru na unu edebe onwe-unu ghara imetu ihe ndia aka, ọ gādiri unu nma. Jisienu ike.

30 Ya mere, mḅe ezipusiri ha, ha ridatara n'Antiọk; mḅe ha mesiri ka ọra madu zukọ, ha nye ha akwukwọ-ozi ahu. 31 Mḅe ha gusiri ya, ha ńuria n'ihi nkasi-obi di ya. 32 Judas na Sailas, ebe ha onwe-ha bu kwa ndi-amuma, ha we were ọtutu okwu kasie umu-nna ahu obi, me kwa ka obi-ha guzosie ike. 33 Mḅe ha nọdusiri n'ebe ahu oge ufọdu, ewe si n'ebe umu-nna ahu nọ zilaga ha n'udo lakuru ndi ziputara ha-

ri. 34 Ma otù ọ di, ọ di Sailas nma ka ọ nọgide n'ebe ahu. 35 Ma Pọl na Banabas nọgidere n'Antiọk, nēzi nēzisa kwa ozi ọma, bù okwu nke Onye-nwe-ayi, ha na ọtutu ndi ọzọ kwa.

36 Mḅe ubọchi ufọdu gasiri Pọl we si Banabas, Ka ayi jeghachi uḅu a leta umu-nna-ayi n'obodo nile n'otù n'otù ebe ayi kwusara okwu Onye-nwe-ayi, ka ayi we le otù ha nēme. 37 Banabas we zube ikuru kwa Jọn, onye anākpọ Mak, ka ya na ha yikọ je. 38 Ma ọ digh Pọl nma ka ha kuru onye ahu ka ya na ha yikọ je, bù onye si na Pamfilia rapu ha laghachi, ghara iso kwa ha je ọlu-ha. 39 Oké iwe we puta n'etiti ha, nke mere ka ha kewa otù onye n'ebe ibe-ya nọ, Banabas we kuru Mak nye onwe-ya, we ba n'uḅọ je Saipros; 40 ma Pọl rọputara Sailas, we pua, mḅe umu-nna nime Kraist rarasiri ya nye n'amara Onye-nwe-ayi. 41 Ọ we gabiga nime Siria na Silisia, nēme ka nzukọ Kraist guzosie ike.

16 1 Ọ we biaru kwa Dabe na Listra: ma le, otù onye nke nēso uzọ Jisus nọ n'ebe ahu, aha-ya bu Timọti, nwa nke otù nwayi Ju onye kwere na Jisus; ma nna-ya bu onye-Grik. 2 Umu-nna nime Kraist ndi bi na Listra na Aikọniọm ḅara onye ahu ezi àmà. 3 Nwoke a ka Pọl chọrọ ka o so ya pua; ọ we were ya bi ya ùgwù n'ihi ndi-Ju ndi nọ n'ebe ahu: n'ihi na ha nile matara na nna-ya bu onye-Grik. 4 Mḅe ha nāgabiga n'obodo nile, ha we nēnye n'aka-ha iwu ahu idebe, bù nke ndi-ozi na ndi-okenye nọ na Jerusalem nyereri. 5 Ya mere anēnye nzukọ Kraist ike n'okwukwe-ayi, ọnu-ọguguha nābabiga kwa uba ókè kwa-ubọchi.

6 Ha we nāgabiga n'ala Frijia na Galetia, ebe Mọ Nsọ ḅochiri ha ikwu okwu Chineke n'Esia; 7 mḅe ha biara na ncherita-iru Misia, ha we nwa iga na Bitinia; ma Mọ nke Jisus ekwegh ha; 8 ha we gabiga akuku Misia, we ridata na Troas. 9 Ewe me ka Pọl hu ọhù n'abali; Otù nwoke, bù onye Masedọnia, nēguzo, nāriọ ya, si, Gabita na Masedọnia, yere ayi aka. 10 Mḅe ọ husiri ọhù ahu, ngwa ngwa ayi we chọ uzọ ipu ka ayi ba na Masedọnia, ebe ayi sikwutara n'obi-ayi na Chineke kpọrọ ayi-ri izì ha ozi ọma.

11 Ya mere ayi siri na Troas nupu uḅọ, we ga otù iru rue Samọtresi, n'echiya ayi we rue Neapọlis; 12 ayi we site n'ebe ahu ga rue Filipai, nke bu otù obodo nke Masedọnia, obodo mbu nke akuku ahu, buru kwa colony nke Rom: ayi we nānọgide n'obodo ahu ubọchi ufọdu. 13 N'ubọchi-izu-ike ayi we pua n'ọnu-uzọ-ama obodo ga n'usọ otù osimiri, ebe ayi chère na ebe ekpere di; ayi we nọdu ala, we gwa ndinyom ndi ḅakọrọ okwu. 14 Otù nwayi we nu okwu-ayi, aha-ya bu Lidia, onye nēre ihe eji esiji ákwà ododo, onye obodo Tayataira, onye nātu egwu Chineke: Onye-nwe-ayi we meghe obi-ya, iña nti n'ihe nile Pọl nēkwu. 15 Mḅe emere ya na èzi-na-ulo-ya baptism, ọ riọ ayi, si, Ọ buru na unu atulewo na abum onye kwere n'Onye-nwe-ayi, batanu n'ulom, nọgide n'ebe ahu. Ọ we rugide ayi.

16 Ọ we rue, mḅe ayi nāga ebe ekpere, na otù nwa-aḅọghọ onye nwere mọ nke anākpọ Paiton zutere ayi, onye nēwetara ndi-nwe-ya ọtutu urù site n'ibu amuma ugha. 17 Nwayi a nēso ayi na Pọl, nēti nkpu, si, Madu ndia bu ndi-orù Chineke Onye kachasi ihe nile elu, ndi nēkwusara unu uzọ nzọputa. 18 Ma nka ka ọ nēme ọtutu ubọchi. Ma Pọl, ebe ike gwuru ya nọ, o chighariri, si mọ ahu, Anamenye gi iwu n'aha Jisus Kraist ka i si nime ya puta. Ọ we puta n'otù oge hour ahu.

19 Ma mḅe ndi-nwe-ya huru na olileanya nke urù-ha alawo, ha jidere Pọl na Sailas, we dọkpuru ha ba n'ọma-ahia n'iru ndi-isi, 20 mḅe ha kutasiri ha n'iru ndi-ikpé, ha si, Ndikom ndia, ebe ha bu ndi-Ju, ha nēme ka obi lọ ndi obodo-ayi miri nke-uku, 21 ha nēkwusa kwa ọme-n'ala nke nēzigh ezi n'iwu ka ayi nara, ma-ọbu ime, ebe ayi bu ndi Rom. 22 Ìgwè ndi ahu we guzo ọtọ n'otù imegide ha: ndi-ikpé we dọwapu uwe-ha, nye kwa iwu ka apia ha utari. 23 Mḅe ha tisiri ha ọtutu ihe-otiti, ha tubà ha n'ulo-nkpọrọ, nēnye onye-nche ulo-nkpọrọ iwu ka ọ debe ha nke-ọma: 24 onye, ebe enyere ya-ri iwu di otù a, ọ tubàra ha nime ulo-nkpọrọ di nime, kpọsie ha ọtọsi ike n'ukwu. 25 Ma dika n'etiti abali Pọl na Sailas nēkpe ekpere nābùku kwa Chineke abù, ndi-nkpọrọ we nēge

nti n'olu-ha; 26 na mberede oké ala-ọma-jijiji di, nke mere ka ntọ-ala ulo-nkpọrọ ma jijiji: ngwa ngwa ọnu-uzọ nile we meghe; aḅu ndi-nkpọrọ nile tọpu-kwa-ra. 27 Onye-nche ulo-nkpọrọ, ebe emere ka ọ teta n'ura, ebe ọ hu-kwa-ra ọnu-uzọ ulo-nkpọrọ ka ha megheworo, ọ we miputa mma-agha-ya, gaje iḅu onwe-ya, ebe ọ nēchè na ndi-nkpọrọ aḅapuwori. 28 Ma Pọl were oké olu ti nkpu, si, Emerula onwe-gi aru: n'ihi na ayi nile nọ n'ebe a. 29 Ọ we riọ ka eweta ọku, ọ we mabà nime, da n'iru Pọl na Sailas, ka aru nāma ya jijiji, 30 ọ we kuputa ha, si, Ndi-nwe-ayi, gini di nkpà ka m'me ka ewe zọputam? 31 Ha we si, Kwere n'Onye-nwe-ayi Jisus, agāzọputa kwa gi, gi onwe-gi na èzí-na-ulo-gi. 32 Ha we gwa ya okwu Onye-nwe-ayi, ya na ndi nile nọ n'ulo-ya. 33 Ọ we kuru ha n'otù oge hour nke abali ahu, sa ọnyá ihe-otiti-ha; ngwa ngwa ewe me ya baptism, ya onwe-ya na ndi-ya nile. 34 Ọ we kugo ha n'ulo-ya, dọba ihe-oriri n'iru ha, obi nātọ kwa ya utọ nke-uku, ya na èzí-na-ulo-ya nile, ebe ọ kwere Chineke.

35 Ma mḅe chi bọrọ, ndi-ikpé zitere ndi-ọchi-utari-ha, si, Rapu ndikom ahu ka ha la. 36 Onye-nche ulo-nkpọrọ ahu we kọrọ Pọl okwu ndia, si, Ndi-ikpé ezitewo ka arapu unu la: ya mere putanu uḅu a, la kwa n'udo. 37 Ma Pọl siri ha, Ha piara ayi ihe n'iru ọra madu, nāmagh ayi ikpé, ọ bu ezie na ayi bu ndi Rom, ha we tubà ayi n'ulo-nkpọrọ; hà nāchupu kwa ayi uḅu a na nzuzo? ha agagh-eme ya ma-ọli; kama ka ha onwe-ha bia duputa ayi. 38 Ndi-ọchi-utari ahu we kọrọ ndi-ikpé okwu ndia: ha we tua egwu, mḅe ha nuru na ha bu ndi Rom; 39 ha we bia riọ ha; mḅe ha duputasiri ha, ha we kpere ha ka ha si n'obodo-ha pua. 40 Ha we si n'ulo-nkpọrọ-ahu puta, ba n'ulo Lidia: mḅe ha husiri umu-nna nime Kraist, ha kasie ha obi, we pua.

17 1 Ma mḅe ha gabigasiri n'Amfipọlis na Apọlonia, ha biaruru Tesalọnaika, ebe ulo-nzukọ ndi-Ju di: 2 Pọl, dika ọ nēme mḅe dum, we bakuru ha, ogologo ubọchi-izu-ike atọ ọ nāgwa kwa ha okwu site n'ihe edeworo n'akwukwọ nsọ, 3 nēmeghe ha, nēche kwa n'iru ndi ahu, na Kraist-ha aghagh ihu ahuhu, na isi na ndi nwuru anwu bilie; nēgosi kwa na Jisus nka, Onye mu onwem nēkwusara unu, ka o kwuru, bu Kraist ahu. 4 Ewe me ka ufọdu nime ha kweye, ha we dayere Pọl na Sailas; ha na oké ìgwè madu n'etiti ndi-Grik ndi nātu egwu Chineke, ọ digh kwa ndinyom ọle-na-ọle nime ndinyom ndi bu ndi-isi dayere ha. 5 Ma ndi-Ju, ebe ha nēkwo ekworo, ha kuru ajọ ndikom ufọdu nime ndi nēguzo n'efu n'ọma-ahia ka ha so ha, ha we kpọkọta ìgwè madu, me ka obodo ahu tua ùzù; ha we biakwasi ulo Jeson, chọ uzọ ikuputa ha n'iru ọra madu. 6 Ma mḅe ha nāchọtagh ha, ha dọkpuru Jeson na umu-nna nime Kraist ufọdu ga n'iru ndi-isi obodo, nēti nkpu, si, Ndia, bú ndi kpùru elu-uwa dum madu bi iru, ha eruwo kwa n'ebe a; 7 ndi Jeson kpọbataworo: ndia nile nēmegide kwa iwu nile nke Sisa, ebe ha nāsi na Eze di iche di, bú Jisus. 8 Ha we me ka obi lọ ìgwè madu ahu na ndi-isi obodo miri, mḅe ha nuru ihe ndia. 9 Mḅe ha mesiri ka Jeson na ndi fọduru nọ n'aka-mbe, ha we rapu ha ka ha la.

10 Ngwa ngwa umu-nna nime Kraist we zipu Pọl na Sailas n'abali igaru Beria: mḅe ha ruru ebe ahu, ha ba nime ulo-nzukọ nke ndi-Ju. 11 Ma ndia ka ndi bi na Tesalọnaika nma n'obi, ebe ha were obi di ọku nile nara okwu ahu nke-ọma, nēnyocha ihe nile edeworo n'akwukwọ nsọ kwa-ubọchi, ma ihe ndia di otú a. 12 Ya mere ọtutu madu nime ha kwere na Jisus; ọ digh kwa ole-na-ole kwere n'etiti ndinyom Grik ndi anāsọpuru, na n'etiti ndikom. 13 Ma mḅe ndi-Ju nke Tesalọnaika mara na Pọl nēkwusa kwa okwu Chineke na Beria, ha bia-kwa-ra ebe ahu, nākpali ìgwè madu nile, nēme kwa ka obi lọ ha miri. 14 Mḅe ahu umu-nna nime Kraist we zipu Pọl ngwa ngwa iga rue oké osimiri: ma Sailas na Timọti nọgidere n'ebe ahu. 15 Ma ndi duru Pọl kuru ya rue Atens: mḅe ha natasiri iwu inye Sailas na Timọti ka ha biakute ya ọsọsọ ka ike-ha ra, ha we la.

16 Ma mḅe Pọl nēche ha n'Atens, oké iwe nēwe mọ-ya nime ya, mḅe ọ huru ka obodo ahu juputara n'arusi. 17 Ya mere ọ nāgwa ndi-Ju na ndi nātu egwu Chineke okwu n'ulo-nzukọ, ọ nāgwa

kwa ndi o nēzute n'ọma-ahia okwu kwa-ubọchi. 18 Ufọdu kwa nime ndi-Epikurean na ndi-Stoik, bú ndi nāhu amam-ihe n'anya, we zute ya. Ufọdu we si, Gini ka onye-ekwukwu a nāchọ ikwu? ndi ọzọ nāsi kwa, Ọ di ka onye nēkwusa ndi-mọ nke ala ọzọ: n'ihi na o nēzisa ozi ọma nke Jisus na nbilite-n'ọnwu-Ya. 19 Ha we jide ya, kuru ya je n'iru Areọpagọs, si, Ayi puru ima ihe ozizí ọhu nka bu, nke i nēkwu? 20 N'ihi na i nēweta na nti-ayi ihe ufọdu nke ala ọzọ: ya mere ayi nēzube ima isi ihe ndia. 21 (Ma ndi Atens nile na ndi ala ọzọ ndi nọ dika ọbìa n'ebe ahu enwegh oghere ime ihe ọzọ di iche, ma-ọbugh ikwu ma-ọbu inu ihe dikariri ọhu.) 22 Pọl we guzo n'etiti Areọpagọs, si,

Ndikom nke Atens, n'ihe nile ahuwom na unu nāsọpuru ndi-mọ-unu nke-uku. 23 N'ihi na mḅe m'nāgabiga, nēkiri kwa ihe di iche iche unu nāsọpuru, m'we hu otù **ebe-ichu-aja** nke edekwasiri ihe a n'elu ya, ENYERE CHI NKE ANĀMAGH AMA. Ya mere ihe unu nāsọpuru nāmagh ama, nka ka mu onwem nēkwusara unu. 24 Chineke Onye kère uwa na ihe nile di nime ya, ebe Ọ bu Onye-nwe elu-igwe na ala, Ya onwe-ya adigh-ebi n'ulo nsọ eji aka wu; 25 ejigh kwa aka madu jere ya ozi, dika ọ nwere ihe ọ bula di Ya nkpà, ebe Ya onwe-ya nēnye madu nile ndu, na ume, na ihe nile; 26 Ọ we site n'otù onye kè mba nile n'otù n'otù nke madu, ka ha biri n'elu uwa nile, mḅe Ọ debesiri oge-ha akaworo àkà na ókè nile nke ebe-obibi-ha; 27 ka ha we chọ Chineke, ma elegh anya ha gāsọ ìsì, we chọta Ya, ọ bu ezie na Ọ nọgh n'ebe di anya n'aru onye ọ bula nime ayi: 28 n'ihi na ọ bu nime Ya onwe-ya ka ayi nādi ndu, nējeghari kwa, nādi kwa; dika ufọdu ọbuná nime ndi nke unu ndi nēme abù kwuworo, si, N'ihi na ayi bu kwa ndi Ọ muru. 29 Ya mere ebe ayi bu ndi Chineke muru, ọ kwesigh ka ayi nēchè na Ihe akpọrọ Chineke yiri ọla-edo, ma-ọbu ọla-ọcha, ma-ọbu nkume, ihe apiri api site na ṅkà na ihe di n'obi madu. 30 Ya mere Chineke lefuru oge nile nke amagh-ihe anya; ma uḅu a Ọ nāgwa madu ka ha nile chègharia n'ebe nile: 31 ebe Ọ debeworo otù ubọchi, nke Ọ gēkpe eluuwa dum madu bi ikpé n'ezi omume nime ya site n'aka otù Nwoke Ọ kara àkà; Ọ nye-kwa-ra madu nile ihe ha gēji kwere nka, ebe Ọ mere ka O si na ndi nwuru anwu bilie.

32 Ma mḅe ha nuru okwu bayere nbilite-n'ọnwu nke ndi nwuru anwu, ufọdu were ya me ihe-ọchì; ma ndi ọzọ siri, Ayi gānu kwa olu-gi bayere nka ọzọ. 33 Otú a ka Pọl siri n'etiti ha pua. 34 Ma ndikom ufọdu rapara n'aru-ya, we kwere na Jisus: n'etiti ha Daiọnisiọs onye Areọpagọs di kwa, na otù nwayi, aha-ya bu Damaris, ha na ndi ọzọ.

18 1 Mḅe ihe ndia gasiri o si n'Atens pua, bia rue Kọrint. 2 Ọ we hu otù onye-Ju, aha-ya bu Akwila, onye Pọntọs n'ọmumu-ya, onye siworori n'Itali bia ọhu, ya na nwunye-ya Prisila, n'ihi na Klọdiọs nyereri iwu ka ndi-Ju nile si na Rom pua: ọ we biakute ha; 3 n'ihi na ya na ha nālu otù ọlu-ṅkà ahu, ya na ha we nọgide, nālu kwa ọlu; n'ihi na ọlu-ṅkà-ha bu ikpa ákwà ulo-ikwū. 4 O nēkwu kwa okwu n'ulo-nzukọ ubọchi-izu-ike nile n'otù n'otù, we nēme ka ndi-Ju na ndi-Grik kweye.

5 Ma mḅe Sailas na Timọti si na Masedọnia ridata, okwu Chineke nēḅu Pọl nḅu n'obi, ọ nāgwasi ndi-Ju ike na Jisus bu Kraist-ha. 6 Ma mḅe ha nēdo onwe-ha n'usoro imegide ya, nēkwulu kwa ya, ọ fecha uwe-ya, si ha, Ọbara-unu di n'isi-unu; mu onwem di ọcha: site n'uḅu a m'gāgakuru ndi mba ọzọ. 7 Ọ we si n'ebe ahu pua, ba n'ulo otù onye, aha-ya bu Taitọs Justọs, onye nāsọpuru Chineke, onye ulo-ya di ulo-nzukọ ahu ezi nso. 8 Krispọs, onye-isi ulo-nzukọ, we kwere n'Onye-nwe-ayi, ya na èzí-na-ulo-ya dum; ọtutu madu n'etiti ndi Kọrint we kwere mḅe ha nuru, ewe me ha baptism. 9 Onye-nwe-ayi we site n'ọhù gwa Pọl okwu n'abali, si, Atula egwu, kama nēkwu, ekpuchi-kwa-la ọnu-gi: 10 n'ihi na Mu onwem nọyere gi, ọ digh kwa onye ọ bula gādakwasi gi ime gi ihe ọjọ: n'ihi na enwerem ọtutu madu n'obodo a. 11 Ọ we nọdu n'ebe ahu otù arọ na ọnwa isi, nēzí okwu Chineke n'etiti ha.

12 Ma mḅe Galio bu onye-isi nke Akaia, ndi-Ju were otù obi guzo imegide Pọl, we kuta ya n'iru oche-ikpé, 13 si, Onye a nārafu madu ka ha sọpuru Chineke n'uzọ megidere iwu-ayi. 14 Ma

mbe Pọl gaje isaghe ọnu-ya, Galio siri ndi-Ju, Asi na ọ bu okwu nmejọ ma-ọbu ajọ ihe jọburu onwe-ya, unu ndi-Ju, ọ gēkwesi ka m'nagide unu: 15 ma ọ buru na ha bu ajuju bayere okwu-ọnu di iche iche na aha di iche iche na iwu nke aka unu, unu onwe-unu le ha anya; mu onwem ezubegh ibu onye-ikpé okwu ndia. 16 Ọ we chupu ha n'iru oche-ikpé-ya. 17 Ha nile we jide Sostenis, bú onye-isi ulo-nzukọ, tie ya ihe n'iru oche-ikpé ahu. Ọ digh kwa ihe ọ bula n'ihe ndia meturu Galio n'obi.

18 Mbe Pọl nọgidesiri ọtutu ubọchi ọzọ, ọ kele umu-nna nime Kraist ekele ikpe-azu, we si n'ebe ahu ba n'ubọ ije Siria, Prisila na Akwila soro kwa ya; mbe ọ kpachasiri agiri-isi-ya na Kenkrei: n'ihi na ọ kwereri Chineke nkwa. 19 Ha we rue Efesọs, ọ we rapu ha n'ebe ahu: ma ya onwe-ya batara n'ulo-nzukọ-ha, we gwa ndi-Ju okwu. 20 Ma mbe ha kpere ya ka ọ nọgide oge dikariri anya, ọ kwegh; 21 ma mbe ọ kelesiri ha ekele ikpe-azu, si kwa, M'gālaghachikute unu ọzọ, ma Chineke kwe, o si n'Efesọs nupu ubọ. 22 Mbe ọ puru n'ubọ na Sisaria, ọ rigo kele nzukọ Kraist, we ridata n'Antiọk. 23 Mbe ọ nọsiri n'ebe ahu oge ufọdu, ọ pua, we nāgabiga nime ala Galetia na Frijia n'usoro, nēme ka ndi nile ndi nēso uzọ Jisus guzosie ike.

24 Ma otù onye-Ju,aha-ya bu Apọlos, onye Aleksandria n'ọmumu, nke bu onye-ọkà-okwu, biaruru Efesọs; ọ di kwa ike n'ihe nile edeworo n'akwukwọ nsọ. 25 Ejiri okwu-ọnu zí nwoke a uzọ Onye-nwe-ayi; ebe ọ di ọku na mọ-ya, ọ we nēkwu nēzí kwa nke-ọma ihe nile bayere Jisus, ọ bu ezie na ọ mara nání baptism nke Jọn: 26 onye ahu we malite ikwuwa okwu n'ulo-nzukọ. Ma mbe Prisila na Akwila nuru okwu-ya, ha kutara ya n'ebe ha nọ, we kọrọ ya uzọ Chineke nke-ọma kari. 27 Mbe o zubere igabiga n'ofè ka ọ ba n'Akaia, umu-nna nime Kraist we me ka obi di ya ike, we degara ndi nēso uzọ Jisus akwukwọ inara ya nke-ọma: mbe o ruru, ọ yere ha aka nke-uku, bú ndi kwereri site n'amara: 28 n'ihi na o ji ike kwukpa ndi-Ju ọnu nke-uku, n'iru ọra madu, ebe o nēgosi na Jisus bu Kraist-ha site n'ihe edeworo n'akwukwọ nsọ.

19 1 Ọ we rue mbe Apọlos nọ na Kọrint, na Pọl, mbe ọ gabigasiri nime elu ala, ọ biaruru Efesọs, hu madu ufọdu ndi nēso uzọ Jisus: 2 ọ we si ha, Ùnu natara Mọ Nsọ mbe unu kwere? Ha si ya, É-è, kama ayi anugh ọbuná ma enyere Mọ Nsọ. 3 Ọ we si, Ọ bu ibà nime gini kwa ka emere unu baptism? Ha we si, Ibà nime baptism nke Jọn. 4 Pọl we si, Jọn ji baptism nke nchèghari eme baptism, nāsi ndi-Ju ka ha kwere n'Onye ahu Nke gaje ibia n'azu ya, nke ahu bu, na Jisus. 5 Mbe ha nuru nka, ewe me ha baptism ibà n'aha Onye-nwe-ayi Jisus. 6 Mbe Pọl bikwasisiri ha aka-ya abua n'isi, Mọ Nsọ we biakwasi ha; ha we kwue okwu n'asusu di iche iche ọzọ, bu kwa amuma. 7 Ha nile ra ka ndikom iri na abua.

8 Ọ we ba n'ulo-nzukọ-ha, we nēkwuwa okwu ogologo ọnwa atọ, nāgwa ha okwu n'ihe nile bayere ala-eze Chineke, nēme kwa ka ha kweye ha. 9 Ma mbe obi madu ufọdu mere etili, mbe ha ghara kwa ikweye, nēkwu ihe ọjọ bayere Uzọ Jisus n'iru ọra madu, ọ we si n'ebe ha nọ pua, kewapu ndi nēso uzọ Jisus, nēkwu okwu kwa-ubọchi n'ulo-akwukwọ Tiranọs. 10 Ewe nēme nka ogologo arọ abua; ya mere ndi nile ndi bi n'Esia nuru okwu Onye-nwe-ayi, ma ndi-Ju ma ndi-Grik. 11 Chineke nālu kwa ọlu di ike site n'aka Pọl dika anāhugh mbe ọ bula: 12 ya mere anēsi n'aru-ya wetara ndi aru-ha nādigh ike ichafọ ma-ọbu ákwà apron, ọria-ha we la n'aru-ha, ajọ mọ nile aputa kwa. 13 Ma ufọdu nime ndi-Ju ndi nējeghari, bú ndi si na ha nāchupu ndi ajọ mọ,. tiye-kwa-ra aka-ha ikpọkwasi aha Onye-nwe-ayi Jisus n'isi ndi nwere ajọ mọ ahu, nāsi, Ewerem Jisus Onye Pọl nēkwusa ba unu iyi. 14 Umu-ndikom asa nke otù onye-Ju, anākpọ Skiva, bú onye-isi-nchu-aja, di, ndi mere nka. 15 Ajọ mọ ahu we za, si ha, Jisus ka m'matara, ama-kwa-ram Pọl; ma ùnu onwe-unu bu ole ndi? 16 Nwoke ahu onye ajọ mọ di nime ya we wukwasi ha, karia ha abua, ọ nwe-kwa-ra ike n'aru-ha, ya mere ha si n'ulo ahu bapu, bara ọtọ, emeru kwa ha aru. 17 Ewe me ka ndi nile ndi bi n'Efesọs, ma ndi-Ju ma ndi-Grik, mara nka; ha nile we tua egwu, eme-kwa-ra aha Onye-nwe-ayi

Jisus ka ọ di uku. 18 Ọtutu madu n'etiti ndi kwereri na Jisus bia-kwa-ra, nèkwuputa, nàkọ kwa ihe nile ha nème. 19 Ọ digh kwa madu ole-na-ole n'etiti ndi nème mḅasi kpokọtara akwukwọ-ha, rechapu ha ọku n'iru ọra madu: ha we gua ọnu-ahia-ha, we hu na ọ bu ọgu nnù ego ọla-ọcha isi na nnù ise. 20 Otú a ka okwu Onye-nwe-ayi were **ike** nàga n'iru n'iru nàdi kwa irè.

21 Ma mḅe ihe ndia mezuru, Pọl zubere na mọ-ya iga Jerusalem, mḅe ọ gàgabigasi nime Masedọnia na Akaia, si, Mḅe m'rusiri ebe ahu, aghaghm ihu kwa Rom. 22 Mḅe o zigasiri na Masedọnia madu abua nime ndi nèjere ya ozi, bú Timọti na Erastọs, ya onwe-ya we nọdu n'Esia nwa oge.

23 Ma ihe di ka oge ahu ọ bugh nkpasu ntà putara bayere Uzọ Jisus. 24 N'ihi na otù nwoke, aha-ya bu Dimitrios, bú uzú ọla-ọcha, onye nàkpu ulo nsọ ntà nke ọla-ọcha nke Daiana, ọ bugh ọlu ntà ka onye ahu nèwetara ndi-ọkà; 25 ndi ọ kpọkọrọ, ha na ndi nàlu ọlu di otú ahu, we si, Ndikom, unu mara na ayi nwere àkù-ayi site n'ọlu a. 26 Ma unu nàhu nànu kwa, na ọ bugh nání n'Efesọs, kama ọ fọduru ihe ntà ka ọ buru n'Esia nile, ka Pọl nka rafuru oké ìgwè madu wepu kwa ha n'ezi uzọ, ebe ọ nàsi na ihe eji aka me abugh chi: 27 ọ bugh kwa nání na ihe-ize-ndu di na agèlelì ọlu-ayi nka; kama na agàgu kwa ulo nke oké chi-nwayi ahu, bú Daiana, n'ihe-efu, na agaje kwa isi n'idi-uku-ya weda ya n'ala, onye Esia dum na elu-uwa dum madu bi nàsọpuru. 28 Mḅe ha nuru nka, ha we juputa n'ọnuma, ti kwa nkpu, si, Daiana nke ndi Efesọs di uku. 29 Obodo ahu we juputa n'aghara ahu: ha we were otù obi nubà nime ebe anèkiri ihe, mḅe ha jidesiri Gaios na Aristakọs, ndi Masedọnia, ndi nèso Pọl n'ije. 30 Ma mḅe Pọl zubere ibakuru ọra madu ahu, ndi nèso uzọ Jisus ekwegh ya. 31 Ufọdu kwa n'etiti ndi-isi Esia, ebe ha bu ndi-eyì-ya, ha zigara ya ozi, we riọ ya ka ọ ghara inuye onwe-ya nime ebe ahu anèkiri ihe. 32 Ya mere ufọdu nèti nkpu otù ihe, ufọdu nèti kwa ihe ọzọ: n'ihi na nzukọ ahu nàḅa aghara; ndi kariri n'ọnu-ọgugu n'etiti ha amatagh kwa ihe ha jiri zukọ. 33 Ha we si n'etiti ìgwè madu ahu nupu Aleksanda, ebe ndi-Ju nènu ya ka o buru uzọ. Aleksanda we kpukpue ha aka, nàchọ ka ọ gọpuru ọra madu onwe-ya. 34 Ma mḅe ha mazuru na ọ bu onye-Ju, ha nile were otù olu nèti nkpu ihe ra ka oge hour abua, si, Daiana nke ndi Efesọs di uku. 35 Ma mḅe ode-akwukwọ-ha mesiri ka ìgwè madu ahu jurú, ọ si, Ndikom Efesọs, Ònye di n'etiti madu nke nàmagh na obodo ndi Efesọs bu odozi-ulo-nsọ oké Daiana ahu, na nke arusi nke si n'elu-igwe da? 36 Ya mere ebe anàpugh irughari ihe ndia uka, unu aghagh ijurú, na ighara ime ihe nèchègh echè. 37 N'ihi na unu kutara ndikom ndia n'ebe a, ndi nàbugh ndi nèzu ihe ulo chi n'ori ma-ọbu ndi nèkwulu chi-nwayi nke ayi. 38 Ya mere ọ buru na Dimitrios, na ndi-ọkà ndi soro ya, nwere okwu megide onye ọ bula, anèdebe ubọchi ikpé, ndi-isi nọ kwa: ka ha borita onwe-ha ebubo. 39 Ma ọ buru na unu nàchọ ihe ọ bula bayere okwu di iche, agèdozi ya na nzukọ ahu nke ziri ezi n'iwu. 40 N'ihi na ayi nọ n'ihe-ize-ndu na agèji ihe mere ta bo ayi ebubo na ayi biliri megide ndi-isi, ebe ọ nàdigh ihe wetara ya: n'ihi ya ayi agagh-apu kwa iza ajuju bayere nḅakọ a. 41 Mḅe o kwusiri okwu ndia, ọ we zilaga nzukọ ahu.

20 1 Ma mḅe ùzù ahu tubìri, mḅe Pọl kpọtasiri ndi nèso uzọ Jisus, kasi kwa ha obi, ọ kele ha ekele ikpe-azu, we pua iga ba na Masedọnia. 2 Mḅe ọ gabigasiri n'akuku ahu nile, were kwa ọtutu okwu kasie ha obi, ọ bia na Gris. 3 Mḅe ọ nọsiri ọnwa atọ n'ebe ahu, mḅe ndi-Ju ḅa-kwa-ra ajọ ìzù megide ya, mḅe ọ gaje inupu uḅọ ije Siria, o zubere isi uzọ Masedọnia laghachi. 4 Sopata, nwa Pirọs, onye Beria, we so ya; ya na Aristakọs na Sekundọs, nime ndi Tesalọnaika; na Gaios nke Dabe, na Timọti; na Tikikọs na Trọfimọs, bú ndi Esia. 5 Ma ndia bururi uzọ je, we nèche ayi na Troas. 6 Ayi onwe-ayi we si na Filipai ba n'uḅọ je, mḅe ubọchi achicha ekogh-eko gasiri, ayi we biakute ha na Troas ka o ruru ubọchu ise; ebe ayi nọgidere ubọchi asa.

7 N'ubọchi mbu n'ízù ubọchi asa, mḅe ayi zukọrọ inyawa achicha, Pọl we gwa ha okwu, ebe ọ gaje ila echi-ya; ọ we kwugide okwu rue etiti abali.

8 Ọtutu ọku-ọwa di kwa n'ime-ulo nke di n'elu ulo, ebe ayi zukọrọ. 9 Ma otù okorọbia, aha-ya bu Yutikọs, nānọdu na window, onye oké ura nākwada; mbe Pọl nēkwu okwu rue oge dikari anya, ebe ura-ya kwadara ya ọ we si n'ulo elu nke-atọ di n'ulo ahu da n'ala, ọ mewo ozu mbe ha buliri ya. 10 Ma Pọl ridara, dakwasi ya, makua ya, si, Unu atula ùzù; n'ihi na ndu-ya di nime ya. 11 Mbe ọ rigosiri, nyawa achicha, ri kwa, mbe ya na ha kparitasi-kwa-ra ogologo oge, ọbuná rue chi-ọbubọ, ọ we pua otú a. 12 Ha we kuta nwa-okoro ahu na ndu, ọ bugh kwa nkasi-obi ntà akasiri ha.

13 Ma ayi onwe-ayi, ebe ayi buru uzọ je ubọ, ayi nupuru ubọ ahu ije Asọs, n'ihi na ayi zubere iwere Pọl n'ubọ n'ebe ahu: n'ihi na otú a ka ọ karari, ebe ọ zubere na ya onwe-ya gāga n'ukwu-ala. 14 Mbe o zutere ayi n'Asọs, ayi were ya n'ubọ, we bia rue Mitilini. 15 Ayi we si n'ebe ahu ga, we rue na ncherita-iru Kaiọs n'ubọchi soni; ubọchi so ya ayi we rue ala na Samọs, we chere oge ufọdu na Trogilium; ubọchi soni ayi we bia rue Militọs. 16 N'ihi na Pọl zubereri igabiga Efesọs n'ubọ, ka aghara ime ya ka ọ nọgide ogologo oge n'Esia; n'ihi na ọ nēme ngwa iru Jerusalem mbe ubọchi Pentikọst akērugh, ma ọ buru na ọ puru ime ya.

17 Ọ we si na Militọs ziga n'Efesọs, kpọ ndi-okenye nke nzukọ Kraist ka ha biakute ya. 18 Mbe ha biakutere ya, ọ si ha,

Unu onwe-unu mara, site n'ubọchi mbu m'zọrọ ukwu n'Esia, otú m'nọ n'etiti unu oge ahu nile, 19 otú m'buru orù Onye-nwe-ayi n'obi dì ume-ala nile, na anya-miri, na ọnwunwa di iche iche nke dakwasirim n'ajọ ìzù nile nke ndi-Ju: 20 otú egwu nēmeghm ka m'ghara ikọrọ unu otù ihe n'ihe nile bara unu urù, na ìzí unu ihe n'iru ọra madu, n'ulo nke aka unu kwa n'otù n'otù, 21 nāgwasi unu ike, ma ndi-Ju ma ndi-Grik, okwu nchèghari n'ebe Chineke nọ, na okwukwe n'ebe Onye-nwe-ayi Jisus nọ. 22 Ma ubu a, le, mu onwem nāga Jerusalem n'abu nime mọ nkem, nāmatagh ihe ọ bula gābiakwasim n'ebe ahu: 23 ọ bu nání na Mọ Nsọ nāgwasim ike n'obodo nile n'otù n'otù, nāsi na abu na nkpabu nādigide nēchem. 24 Ma akpọghm ndum ihe, dika ihe oké ọnu-ahia n'ebe mu onwem nọ, ka m'we bazue ọsọm, jezu kwa ozi nke m'natara n'aka Onye-nwe-ayi Jisus, ikwusi ozi ọma ahu ike, bú nke amara nke Chineke. 25 Ma ubu a, le, mu onwem matara na unu onwe-unu nile, ndi m'jeghariri n'etiti unu nēkwusa ala-eze Chineke, na unu agagh-ahu irum ọzọ. 26 N'ihi ya agwasim unu ike ubọchi ta, na adim ọcha n'ebe ọbara madu nile di. 27 N'ihi na egwu emeghm ka m'ghara ikọrọ unu ìzù nile nke Chineke. 28 Nēzenu onwe-unu na ìgwè aturu ntà nile, nke Mọ Nsọ mere unu ndi nēlekota ya anya n'etiti ya, ka unu nāzù nzukọ Chineke dika aturu, nke O ji ọbara nke Ya onwe-ya zutara Onwe-ya. 29 Mu onwem matara na mbe m'lasiri agu jọburu onwe-ha gābà n'etiti unu, ghara imere ìgwè aturu ebere; 30 ndikom gēsiie kwa n'etiti unu onwe-unu bilie, nēkwu ihe di iche iche nēduhie madu uzọ, ka ha dọpu ndi nēso uzọ Jisus iso ha n'azu. 31 N'ihi ya nēchenu nche, ebe unu chetara na ogologo arọ atọ arapughm iwere anya-miri nādu madu nile n'otù n'otù ọdú abali na ehihie. 32 Ubu a ararakwam unu nye n'aka Chineke na aka okwu amara-Ya, nke puru iwuli unu elu dika ulo, na inye unu ihe-nketa ahu n'etiti ndi nile edoworo nsọ. 33 Agu ọla-ọcha ma-ọbu ọla-edo ma-ọbu uwe nke onye ọ bula agughm. 34 Unu onwe-unu mara na akam ndia nālutara mu onwem na ndi mu na ha nọ ihe nākpà mu na ha. 35 N'ihe nile egosirim unu, na unu aghagh idọbu onwe-unu n'ọlu otú a, na iyere ndi nādigh ike aka, na icheta okwu Onye-nwe-ayi Jisus, na Ya onwe-ya siri, Ọ di ngọzi inye ihe kari inara ihe.

36 Mbe o kwusiri ihe ndia, o bue ikperè n'ala, ya na ha nile kpere Chineke. 37 Ha nile we kwa ákwá nke-uku, dakwasi Pọl n'olu, sutu kwa ya ọnu, 38 ihe nēbu ha nbu kari ihe nile bu okwu nke o kwururi, na ha agagh-ahu iru-ya ọzọ. Ha we dupu ya n'ije-ya rue mbe ọ batara n'ubọ.

21 1 Ma mḅe o ruru na ayi dọpusiri onwe-ayi n'ebe ha nọ, nupu kwa uḅọ, ayi gara otù iru je Kos, ubọchi so ya ayi we rue Rodes, we si n'ebe ahu je rue Patara: 2 ebe ayi huru uḅọ nke nāgabiga ofè Finisia, ayi we ba nime ya, we nupu. 3 Mḅe ayi hugasiri Saipros anya, rapu kwa ya n'aka-ekpe, ayi we ga Siria, we pua n'uḅọ na Taia: n'ihi na ebe ahu ka uḅọ gaje ikwapu ihe di ya. 4 Mḅe ayi chọtasiri ndi nēso uzọ Jisus, ayi we nọgide n'ebe ahu ubọchi asa: ndi ahu we gwa Pọl site na Mọ Nsọ, ka ọ ghara izọbà ukwu na Jerusalem. 5 Ma mḅe o ruru na ayi nọzuru ubọchi ahu, ayi pua ga ije; ha nile, ha na nwunye-ha, na umu-ha, we dupu ayi n'ije-ayi, rue azu obodo-ha: ayi we ḅue ikperè n'ala n'ótú, kpere Chineke, 6 we kelerita ibe-ayi ekele ikpe-azu; ayi we ba n'uḅọ, ma ndi ahu laghachiri n'ulo-ha.

7 Mḅe ayi onwe-ayi jedebesiri ije-ayi n'uḅọ site na Taia, ayi we rue Tọlemais; ayi we kele umu-nna nime Kraist, ayi na ha we nọgide otù ubọchi. 8 Echi-ya ayi we pua, je rue Sisaria: ayi we ba n'ulo Filip onye nēzisa ozi ọma, nke bu otù nime ndikom asa ahu, ayi na ya we nọgide. 9 Ma onye a nwere umunwayi anọ, ndi nāmagh nwoke, ndi nēbu amuma. 10 Mḅe ayi nānọgide n'ebe ahu ọtutu ubọchi, otù onye-amuma, aha-ya bu Agabọs, we si na Judia ridata. 11 Ọ we biakute ayi, chiri ihe-ọkiké Pọl, ke onwe-ya ukwú na aka, si, Okwu ndia ka Mọ Nsọ kwuru, si, Otú a ka ndi-Ju ndi nọ na Jerusalem gēke nwoke nwe ihe-ọkiké a, ha gārara kwa ya nye n'aka ndi mba ọzọ. 12 Mḅe ayi nuru ihe ndia, ayi we riọ ya, ma ayi onwe-ayi ma ndi ebe ahu, ka ọ ghara irigoro Jerusalem. 13 Mḅe ahu Pọl zara, si, Gini ka unu nēme, ebe unu nākwa ákwá nētiwa kwa obim? n'ihi na edoziwo mu onwem ọ bugh nání ka ewe kem aḅu, kama inwu kwa ọnwu na Jerusalem n'ihi aha Onye-nwe-ayi Jisus. 14 Mḅe ọ juru ikweye, ayi we kpuchie ọnu, si, Ka eme ihe Onye-nwe-ayi nāchọ.

15 Mḅe ubọchi ndia gasiri, ayi we kwakọ ihe-ayi, rigoro Jerusalem. 16 Ufọdu nime ndi nēso uzọ Jisus si na Sisaria so kwa ayi je, nēkuru otù Neson onye Saipros, onye sitere na mbu nēso uzọ Jisus, onye ayi gānọ n'ulo-ya dika ndi-ọbla.

17 Mḅe ayi ruru Jerusalem, umunna-ayi nime Kraist we were ọnù nara ayi nke-ọma. 18 N'ubọchi soni Pọl soro ayi bakuru Jemes; ndi-okenye nile nọ kwa n'ebe ahu. 19 Mḅe ọ kelesiri ha, ọ we kọ akukọ ihe nile n'otù n'otù nke Chineke lururi n'etiti ndi mba ọzọ site n'ije-ozi-ya. 20 Mḅe ha nuru ya, ha we nye Chineke otuto, ha we si ya, Nwa-nna-ayi, i huwo ka ha ra, bú ọtutu madu riri nne n'etiti ndi-Ju ndi kweworo na Jisus; obi ha nile nānu kwa ọku nye iwu-ayi: 21 eji-kwa-ra okwu-ọnu zí ha ihe bayere gi, na i nēzí ndi-Ju nile ndi nọ n'etiti ndi mba ọzọ irapu Moses, ebe i nāgwa ha ka ha ghara ibì umu-ha úgwù, ka ha ghara kwa ijeso ọme-n'ala nile nke iwu-ayi. 22 Ọ bu gini kwa? ha aghagh inu na i biawo. 23 Ya mere, me nka nke ayi nāsi gi: Ayi nwere ndikom anọ ndi nkwa ha kwere Chineke di n'isi-ha; 24 kuru ndia tiyere onwe-gi, me ka gi na ha di ọcha, kwukwa-ra ha ugwọ ihe ha ji chu aja, ka ha we kọpu isi: madu nile gāmara kwa na ezi-okwu adigh n'ihe ejiwo okwu-ọnu zí ha bayere gi; kama na gi onwe-gi nāgazi kwa, nēdebe iwu-ayi. 25 Ma ayi onwe-ayi zìri akwukwọ-ozi bayere ndi mba ọzọ ndi kweworo, nēnye iwu ka ha debe onwe-ha ghara imetu ihe achuru n'aja nye arusi aka, ha na ọbara, na anu anyaḅuru anyaḅu, na ikwa-iko. 26 Mḅe ahu Pọl kuru ndikom ahu tiyere onwe-ya, n'ubọchi so ya ọ we me ka ya na ha di ọcha, we ba n'ulo uku Chineke, nēgosi nmezu ubọchi nile nke anēme ka ha di ọcha, rue mḅe echere n'iru Chineke onyinye ahu n'ihi madu nile n'otù n'otù nime ha.

27 Ma mḅe ubọchi asa ahu gaje izu, ndi-Ju ndi si n'Esia bia, mḅe ha huru ya n'ulo uku Chineke, ha me ka ìgwè madu ahu nile ḅa aghara, ha we dakwasi ya aka, 28 nēti nkpu, si, Ndikom Israel, yere ayi aka: Nka bu nwoke ahu, onye nēzí madu nile n'ebe nile ihe megide ndi-Ju, na iwu-ayi, na ebe nka: tukwasi ya o dubata-kwa-ra ndi-Grik n'ulo uku Chineke, ọ meruwo kwa ebe nsọ a. 29 N'ihi na ha buri uzọ hu ya na Trọfimọs onye Efesọs n'obodo, onye ha nēchè na Pọl dubatarari n'ulo uku

Chineke. 30 Obodo ahu dum we me uṅara, ndi-Ju we ḅakọta: ha we jide Pọl, dọkpupu ya n'ulo uku Chineke: ngwa ngwa ewe mechie ọnu-uzọ nile. 31 Mḅe ha nāchọ uzọ iḅu ya, akukọ we rigo rue nti onye-isi-ọchi-agha nke ọtù ndi-agha, na Jerusalem dum nāḅa aghara. 32 Ngwa ngwa ọ we chiri ndi-agha na ndi-ọchi-agha nāchi ọgu ndi-agha ise, we ḅadakwasi ha: mḅe ha huru onye-isi-ọchi-agha na ndi-agha, ha we rapu iti Pọl ihe. 33 Mḅe ahu onye-isi-ọchi-agha biaruru nso, jide ya, si ka ewere nkpọrọ abua ke ya; ọ ju-kwa-ra onye ọ bu, na ihe ọ mereri. 34 Ufọdu nime igwè madu ahu we ti nkpu otù ihe, ndi ọzọ ti kwa ihe ọzọ: ma mḅe ọ nāpugh imata okwu di itukwasi obi n'ihi ùzù ahu, ọ si ka ekuru ya ba n'ulo ndi-agha. 35 Mḅe o ruru n'elu ihe eji arigo, o rue na ndi-agha buru ya n'ihi ihe-ike nke igwè madu ahu; 36 n'ihi na ọra ndi-Ju nēso n'azu, nēti nkpu, si, Wepu ya.

37 Mḅe agaje ikubà Pọl nime ulo ndi-agha, ọ si onye-isi-ọchi-agha, Ì gēkwe ka m'gwa gi okwu? Ọ we si, Ì mara asusu Grik? 38 Gì onwe-gi abugh kwa onye Ijipt ahu, onye mḅe ubọchi ndia akērugh kpaliri nnù ndikom iri ahu n'etiti Ndi-oḅu-madu, dupu kwa ha ba nime ọhia? 39 Ma Pọl siri, Mu onwem bu onye-Ju, nke Tasọs nime Silisia, onye amuru n'obodo amara aha-ya: ariọkwam i, kwe ka m'gwa ndi-Ju okwu. 40 Mḅe ọ kwere ya, Pọl, ka o guzoro n'elu ihe eji arigo, ọ we kpukpue ndi-Ju aka; mḅe emere ka ha nile kpuchie nọ̄ ọnu nke-uku, ọ we gwa ha okwu n'asusu Hibru, si,

22 1 Umu-nnem na ndi bu nnam, nurunu ngọpum n'ebe unu nọ uḅu a.

2 Mḅe ha nuru na ọ nāgwa ha okwu n'asusu Hibru, ha we kpuchie ọnu kari: ọ we si,

3 Mu onwem bu onye-Ju, nke amuru na Tasọs nke Silisia, ma azùputaram n'obodo a, n'ukwu Gameliel, eziwo mu ihe, dika esi edebezu iwu nke nna-ayi-hà, obim nānu ọku nye Chineke, dika unu onwe-unu nile di ta: 4 esoḅu-kwa-ram Uzọ a rue ọnwu, nēke ma ndikom ma ndinyom aḅu nārara kwa ha nye n'ulo-nkpọrọ di iche iche. 5 Dika onye-isi-nchu-aja nāḅa-kwa-ram àmà, ya na nḅakọ ndi-okenye nile: ndi m'nata-kwa-ra akwukwọ-ozi n'aka-ha inye umu-nne-ayi, m'we ga Damaskọs, idọkputa kwa ndi nọ n'ebe ahu n'aḅu bia na Jerusalem, ka ewe me ka ha hu ahuhu-nmehie. 6 Ọ we rue, mḅe m'nāga, nābiaru kwa Damaskọs nso, n'oge di ka etiti-ehihie, na mberede oké ìhè si n'elu-igwe ḅurum àmùmà buruburu. 7 M'we da n'ala, nu otù olu ka ọ nāsim, Sọl, Sọl, gini mere i nēsoḅum? 8 Mu onwem we za, si, Ì bu onye, Onye-nwe-ayi? Ọ we sim, Mu onwem bu Jisus Onye Nazaret, Onye gi onwe-gi nēsoḅu. 9 Ma ndi mu na ha nọ kiliri ìhè ahu n'ezie, ma ha anugh olu Onye ahu nāgwam okwu. 10 M'we si, Gini ka m'gēme, Onye-nwe-ayi? Onye-nwe-ayi we sim, Bilie, ga ba na Damaskọs; n'ebe ahu ka agāgwa kwa gi okwu bayere ihe nile nke akaworo gi ka i me. 11 Mḅe m'nāhugh uzọ site n'ebube ìhè ahu, ndi mu na ha nọ we jidem n'aka durum, m'we ba na Damaskọs. 12 Otù onye, bú Ananaias, nwoke nke nātu egwu Chineke dika iwu-ayi si di, onye ndi-Ju nile bi n'ebe ahu ḅara ezi àmà, 13 ọ we biakutem, guzo n'akukum, sim, Sọl, nwa-nnam, ka eme ka i hu uzọ. N'otù oge hour ahu ewe me ka mu onwem hu uzọ, m'we le ya anya. 14 Ọ we si, Chineke nke nna-ayi-hà rọputara gi imara ihe Ọ nāchọ, na ihu Onye Ezi Omume ahu, na inu olu si n'ọnu-Ya puta. 15 N'ihi na i gāburu Ya onye-àmà n'ebe madu nile nọ nke ihe nile i huworo nu kwa. 16 Uḅu a kwa gini mere i nāla azu? bilie, ka eme gi baptism, sachapu kwa nmehie-gi nile, nākpọku aha-Ya. 17 Ọ we rue, mḅe m'laghachisiri na Jerusalem, mḅe m'nēkpe kwa ekpere n'ulo uku Chineke, na ihe di ka inyogh biaram n'anya, 18 m'we hu Ya ka Ọ nāsim, Me ngwa, si na Jerusalem pua ọsọsọ: n'ihi na ha agagh-anara àmà bayerem n'aka-gi. 19 Mu onwem we si, Onye-nwe-ayi, ha onwe-ha mara na mu onwem nātubà ndi kwere na Gi n'ulo-nkpọrọ, nēti kwa ha ihe n'ulo-nzukọ nile n'otù n'otù: 20 mḅe anāwusi ọbara Stifen onye-àmà-Gi, mu onwem guzo-kwa-ra nso, ọ we dim ezi nma, anamedebe kwa uwe nke ndi nēḅu ya. 21 Ọ we sim, Ga ije-gi:

n'ihi na Mu onwem gēsi n'ebe a zipu gi jekuru ndi mba ọzọ n'ebe di anya.

22 Ha nānu kwa olu-ya rue okwu a; ha we welie olu-ha elu, si, Wepu onye di otú a n'uwa: n'ihi na ọ kwesigh ka ọ di ndu. 23 Mḅe ha nēti nkpu, nēyipu kwa uwe-ha, nēkpoli kwa ájà elu, 24 onye-isi-ọchi-agha we si ka ekuru ya bata n'ulo ndi-agha, ọ gwa ha ka ewere ipia-ihe chọputa isi okwu n'ọnu-ya, ka ọ we mazu ihe mere ha ji ti nkpu megide ya otú a. 25 Ma mḅe ha chiri udọ̀-akpukpọ kesia ya, Pọl siri ọchi-agha nāchi ọgu ndi-agha ise nke guzoro n'ebe ahu, Ò ziri ezi n'iwu ka unu pia madu bu onye Rom ihe, nke bu kwa onye anāmagh ikpé? 26 Ma mḅe ọchi-agha nāchi ọgu ndi-agha ise nuru ya, ọ jekuru onye-isi-ọchi-agha, kọrọ ya, si, Gini ka i gaje ime? n'ihi na nwoke a bu onye Rom. 27 Onye-isi-ọchi-agha ahu we biakute ya, si ya, Gwam, gì onwe-gi bu onye Rom? Ọ si, E. 28 Onye-isi-ọchi-agha we za, si, Oké ego ka mu onwem jị zuta ọnọdu onye amuru n'obodo Rom. Pọl we si, Ma amuru mu onwem onye Rom. 29 Ya mere ndi gaje ichọputa isi okwu n'ọnu-ya si n'ebe ọ nọ pua ngwa ngwa: onye-isi-ọchi-agha we tu kwa egwu, mḅe ọ matara na ọ bu onye Rom, na n'ihi na ọ kere ya-ri aḅu.

30 Ma n'echi-ya, ebe o nēzube imara isi okwu, ihe mere ndi-Ju nēbo ya ebubo, ọ tọpuru ya, we gwa ndi-isi-nchu-aja na nnọkọ-ikpé nile ka ha ḅakọ, ọ we kudata Pọl, guzo ya n'iru ha.

23 1 Pọl we legide nnọkọ-ikpé ahu anya, si, Umu-nnam, mu onwem ewerewo ezi akọ-na-uche nile biri n'iru Chineke dika onye-Ju rue ubọchi ta. 2 Onye-isi-nchu-aja, bú Ananaias, we gwa ndi guzoro ya nso ka ha tie ya aka n'ọnu. 3 Mḅe ahu Pọl siri ya, Chineke gaje iti gi aka, gi mḅidi etere nzu: gì onwe-gi nānọdu kwa ala ikpem ikpé dika iwu-ayi si di, i we kwue ka etiem aka n'uzọ megidere iwu ahu? 4 Ndi guzoro nso we si, Ì nēkwutọ onye-isi-nchu-aja nke Chineke? 5 Pọl we si, Amataghm, umu-nnem, na ọ bu onye-isi-nchu-aja: n'ihi na edewo ya n'akwukwọ nsọ, si, Ekwula okwu ọjọ megide onye-isi ọ bula nke ndi nke gi. 6 Ma mḅe Pọl matara na otù uzọ nime ha bu ndi-Sadusi, ma uzọ nke-ọzọ bu ndi-Farisi, o tiri nkpu nime nnọkọ-ikpé ahu, si, Umu-nnem, mu onwem bu onye-Farisi, nwa ndi-Farisi: anēkpe mu onwem ikpé bayere olile-anya na nbilite-n'ọnwu nke ndi nwuru anwu. 7 Mḅe o kwusiri okwu a, esem-okwu we puta n'etiti ndi-Farisi na ndi-Sadusi: ọra ndi ahu we kewa. 8 N'ihi na ndi-Sadusi nāsi na nbilite-n'ọnwu, ma-ọbu mọ-ozi, ma-ọbu mọ, adigh: ma ndi-Farisi nēkwuputa ha abua. 9 Oké iti-nkpu we puta: ufọdu n'etiti ndi-ode-akwukwọ ndi di n'akuku ndi-Farisi we guzo ọtọ, lu kwa ọ̀gù, si, Ayi ahugh ihe ọjọ n'aru nwoke a: ma gini kwa ma ọ buru na mọ ma-ọbu mọ-ozi gwara ya okwu? 10 Mḅe oké esem-okwu putara, onye-isi-ọchi-agha, ebe ọ nātu egwu na ha gādọkasi Pọl ma elegh anya, ọ we gwa ndi-agha ka ha rida napu ya n'ike n'etiti ha, kuta ya n'ulo ndi-agha.

11 Ma n'abali soni Onye-nwe-ayi guzoro n'akuku ya, si, Nwe obi-ike: n'ihi na dika i kwuru okwu bayerem si-ike na Jerusalem, i ghagh iḅa kwa àmà otú a na Rom.

12 Mḅe chi-ya bọrọ, ndi-Ju ufọdu we kekọta onwe-ha n'otù, me kwa onwe-ha ka ha buru anathema, si na ha agagh-eri ihe ma-ọbu iñu ihe rue mḅe ha gēḅuwori Pọl. 13 Ndi ñukọrọ iyi a kariri ọgu ndikom abua. 14 Ndi ahu we biakute ndi-isi-nchu-aja na ndi-okenye, si, Ayi ji anathema me onwe-ayi ka ayi buru anathema, na ayi agagh-edetu ihe ọ bula ọnu rue mḅe ayi gēḅuwori Pọl. 15 Ya mere uḅu a unu onwe-unu na nnọkọ-ikpé-ayi gosi onye-isi-ọchi-agha ka o kuda ya biakute unu, dika unu gaje itule ihe bayere ya nke-ọma kari: ma ayi onwe-ayi bu ndi edoziworo iḅu ya mḅe ọ kābiarugh unu nso. 16 Ma nwa nke nwa-nne-nwayi Pọl nuru na ha nēche inwude ya, ọ we bia ba n'ulo ndi-agha ahu, kọrọ Pọl. 17 Pọl we kpọtara onwe-ya otù onye nime ndi-ọchi-agha nāchi ọgu ndi-agha ise, si, Duru nwa-okorọbia nka jekuru onye-isi-ọchi-agha: n'ihi na ọ nwere ihe ikọrọ ya. 18 Ya mere o kuru ya, duru ya jekuru onye-isi-ọchi-agha, si, Pọl onye-nkpọrọ kpọrọm jekuru ya, we kperem ka m'dutara gi okorọbia nka, ebe ọ nwere okwu igwa gi. 19 Onye-isi-ọchi-agha we jide ya n'aka, wezuga onwe-ya we

jua ya iche, si, Gini bu ihe i nwere ikọrọm? 20 Ọ si, Ndi-Ju kwekọrọ ọnu ikpere gi ka i kuda Pọl echi jekuru nnọkọ-ikpé-ha, dika i gaje ijuta ihe bayere ya nkc-ọma kari. 21 Ya mere, gi onwe-gi ekweyela ha: n'ihi na ndikom kariri ọgu madu abua n'etiti ha nēche inwude ya, ndi mere onwe-ha ka ha buru anathema, si na ha agagh-eri ihe ma-ọbu iṅu ihe rue mḅe ha gēḅuwori ya: uḅu a ha edoziwo kwa onwe-ha, nēche nkwa i gēkwe ha. 22 Ya mere onye-isi-ọchi-agha zilagara nwa-okorọbia ahu, nēnye ya iwu, si, Agwala onye ọ bula na i gosirim ihe ndia. 23 Ọ we kpọtara onwe-ya madu abua nime ndi-ọchi-agha nāchi ọgu ndi-agha isc, si, Dozienu ọgu ndi-agha iri ka ha ga rue Sisaria, na ọgu ndi-inyinya atọ na iri, na ọgu ndi-agha iri nāchi ube, n'oge hour nke-atọ n'abali: 24 ọ gwa-kwa-ra ha ka ha chita anu-ulo, ka ha we dọkwasi Pọl n'elu ha, debe kwa ya nke-ọma rue mḅe ha gābiakute Filiks, bú onye-isi. 25 Ọ we de akwukwọ-ozi nke yiri nka:

26 Klọdiọs Lisias nēdegara Filiks, bú onye-isi di oké ebube, akwukwọ, nēkele ya. 27 Ndi-Ju jidere nwoke a, ha gaje kwa iḅu ya, mḅe mu na ndi-agha biakwasiri ha, weputa ya n'aka-ha, ebe m'nutasiri na ọ bu onye Rom. 28 Ebe m'zubere imazu ihe mere ha ji bo ya ebubo, m'we kudata ya na nnọkọ-ikpé-ha: 29 onye m'huru na anēbo ya ebubo bayere ajuju di iche iche nke iwu-ha, ma ọ nwegh ihe eboro ya kwesiri ọnwu ma-ọbu aḅu. 30 Ma mḅe egosirim na agāḅa ajọ ìzù megide nwoke a, ngwa ngwa m'we zitere gi ya, nyc kwa ndi nēbo ya iwu ka ha kwugide ya okwu n'iru gi.

31 Ya mere ndi-agha, dika akara ha àkà, were Pọl, kuru ya ruc Antipatris n'abali. 32 Ma n'echi-ya ha rapuru ndi-inyinya ka ha so ya je, ha we laghachi n'ulo ndi-agha: 33 mḅe ndi ahu biaruru Sisaria, nye kwa onye-isi akwukwọ-ozi ahu, ha we che kwa Pọl n'iru ya. 34 Mḅe ọ gusiri ya, ọ jua aiuju ala o si puta; mḅe ọ jutara na ọ bu onye Silisia, 35 ọ si, M'gānuzu okwu-gi mḅe ọ bula ndi boro gi ebubo gēru kwa ebc a: ọ we nye iwu ka edebe ya na Pritoriọm nke Herod.

24 1 Mḅe ubọchi ise gasiri onye-isi-nchu-aja, bú Ananaias, we ridata, ya na ndi-okenye ufọdu, na otù onye-ọkà-okwu, aha-ya bu Tatọlọs; ndi ahu we kọrọ onye-isi akukọ megide Pọl. 2 Mḅe akpọrọ ya, Tatọlọs we malite ibo ya ebubo, si,

Ebe ayi sitere n'aka-gi nwe udo ri nne, ebe esite-kwa-ra n'ezi uche, nke i ji buru uzọ zube ihe, nēmeziri mba nka ihe di iche iche, 3 ayi nānara ya nke-ọma n'uzọ nile na n'ebe nile, Filiks onye di oké ebube, ayi ji ekele nile. 4 Ma, ka m'ghara ime ka ike gwu gi kari, ariọm i ka i were obi-ọma-gi nuru okwu ole-na-ole n'ọnu-ayi. 5 N'ihi na ayi huru nwoke a ka ọ nābu onye nēme ka ihe ọjọ ba uba, onye nākpali kwa madu n'etiti ndi-Ju nile n'elu-uwa dum madu bi ka ha bilie megide ndi-isi, buru kwa otù onye-isi nime irọ-òtù ndi Nazaret: 6 onye nwa-kwa-ra imeru ulo uku Chineke: onye ayi jide-kwa-ra: 7 Ma onye-isi-ọchi-agha, bú Lisias, biakwasiri ayi, we were aka ike naputa ya n'aka-ayi; 8 onye i gāpu imazu n'ọnu-ya okwu bayere ihe nile ndia, nke ayi onwe-ayi nēbo ya ebubo, mḅe gi onwe-gi gēkpe ya ikpé. 9 Ndi-Ju we so kwa ya n'ebubo ahu, nāsi na ihe ndia di otú a.

10 Mḅe onye-isi ahu fesiri ya aka ikwu okwu, Pọl we za, si,

Ebe m'mara na i bu onye-ikpc nye mba nka ọtutu arọ gara aga, ewerem obi-utọ nāgọpu onwem: 11 ebe i puru imazu na ọ karigh ubọchi iri na abua site na mḅe m'rigoro ikpọ isi ala nye Chineke na Jerusalcm: 12 ha ahughm kwa ka m'nāgwa madu ọ bula okwu ma-ọbu ikpaliri igwè madu nime ulo uku Chineke, ma-ọbu nime ulo-nzukọ, ma-ọbu nime obodo. 13 Ha apugh kwa igosi gi ihe ha nēbom ebubo uḅu a. 14 Ma nka ka m'kwuputara gi, na dika Uzọ ahu si di nke ha nākpọ irọ-òtù, ọ bu otú a ka m'nēkpere Chineke nke nna-ayi-hà, ebe m'kwere ihe nile nke di ka iwu-ayi si di, nke edewo-kwa-ra n'akwukwọ ndi-amuma: 15 n'ihi na enwerem olile-anya n'ebe Chineke nọ, nke ndia onwe-ha nēche kwa, na nbilite-n'ọnwu nke ndi ezi omume na nke ndi ajọ omume kwa gaje idi. 16 Nime nka ka m'nārughari kwa arum uka inwe akọ-na-uche nādigh-asu ngọngọ n'ebe

Chineke na madu nọ mḅe ọ bula. 17 Ma mḅe ọtutu arọ gasiri abiarurum iluru mba nkem ọlu ebere, na iche onyinye di iche iche n'iru Chineke: 18 mḅe m'nēme ihe ndia ha hurum n'ulo uku Chineke mḅe m'mesiri onwem ka m'di ọcha, mu na ịgwè madu ma-ọbu itu-ùzù adigh: ma ndi-Ju ufọdu ndi si n'Esia bia—19 ndi aghagh inọ n'ebe a n'iru gi, na ibom ebubo, ọ buru na ha nwere ihe ọ bula imegidem. 20 Ma-ọbu ka ndia onwe-ha kwue ajọ omume ọ bula ha huru, mḅe m'guzoro n'iru nnọkọ-ikpé-ha, 21 ma-ọbugh n'ihi otù nkpu a, nke m'tiri mḅe m'guzoro n'etiti ha, si, Ọ bu ikpé bayere nbilite-n'ọnwu nke ndi nwuru anwu ka anēkpe mu onwem n'iru unu ta.

22 Ma ebe Filiks matara ihe bayere Uzọ Jisus nke-ọma kari, ọ gwa ha ka ha chere, si, Mḅe ọ bula onye-isi-ọchi-agha, bù Lisias, gāridata, m'gātule okwu-unu. 23 Ọ we nye ọchi-agha nāchi ọgu ndi-agha ise iwu ka edebe ya, ka eme kwa ka ihe diri ya nfé; ka aghara kwa ibọchi onye ọ bula nime ndi nke aka ya ijere ya ozi.

24 Ma mḅe ubọchi ufọdu gasiri Filiks biaruru, ya na Drusila, nwunye nke aka ya, onye bu nwayi Ju, ọ we kpọta Pọl, we nu okwu-ya bayere okwukwe nime Kraist Jisus. 25 Mḅe o nēkwu okwu bayere ezi omume, na imerū ihe okè, na ikpé ahu nke gaje ibia, Filiks we tua egwu, ọ we za, si, Ga nke gi n'oge a; mḅe m'nwere oge m'gākpọ kwa gi. 26 Ọ nēle kwa anya na Pọl gēnye ya ego: n'ihi ya ọ nākpọta kwa ya ọtutu mḅe, ya na ya nākparita kwa uka. 27 Ma mḅe arọ abua ḅazuru, Pọsiọs Festọs nọchiri ọnọdu Filiks; ebe ọ nāchọ inwe iru-ọma n'ebe ndi-Ju nọ, Filiks we rapu Pọl n'aḅu.

25 1 Ya mere Festọs, mḅe ala ahu batasiri n'aka-ya, mḅe ubọchi atọ gasiri o si na Sisaria rigoro Jerusalem. 2 Ndi-isi-nchu-aja na ndi-isi n'etiti ndi-Ju we kọrọ ya akukọ megide Pọl; ha riọ-kwa-ra ya, 3 nāchọ amara imegide ya, ka ọ lṛpọta ya na Jerusalem; ebe ha nēche anwu iḅu ya n'uzọ. 4 Otù ọ di, Festọs zara, si na anēdebe Pọl na Sisaria, si kwa na ya onwe-ya gaje ilaghachi ọsọsọ. 5 Ọ si, Ya mere, ka ndi ji ike n'etiti unu som rida, ọ buru kwa na ọ di ihe ọ bula nwoke ahu mehiere, ka ha bo ya ebubo.

6 Mḅe ọ nọsiri n'etiti ha ihe nākagh ubọchi asatọ ma-ọbu ubọchi iri, ọ ridata na Sisaria; echi-ya ọ we nọdu n'oche-ikpé-ya, we si ka ekuta Pọl. 7 Mḅe ọ biaruru, ndi-Ju ndi siworo na Jerusalem ridata we guzo ya buruburu, nēbo ya ọtutu ebubo di arọ, nke ha nēnwegh ike igosi; 8 Pọl nāgọpu kwa onwe-ya, si, Emehieghm ma-ọli megide iwu ndi-Ju, ma-ọbu imegide ulo uku Chineke, ma-ọbu imegide Sisa. 9 Ma Festọs, ebe ọ nāchọ inwe iru-ọma n'ebe ndi-Ju nọ, ọ zara Pọl, si, Ì nāchọ irigoro Jerusalem, ka ekpe gi ikpé bayere ihe ndia n'irum n'ebe ahu? 10 Ma Pọl siri, Anameguzo n'iru oche-ikpé nke Sisa, ebe aghagh ikpem: emegideghm ndi-Ju ajọ omume ọ bula, dika gi onwe-gi mazu-kwa-ra nke-ọma. 11 Ya mere ọ buru na emem ajọ omume, ọ buru kwa na emewom ihe kwesiri ọnwu, ariọghm iḅanari ọnwu: ma ọ buru na ọ digh ihe bu ezi-okwu n'ebubo ndikom ndia nēbom, ọ digh onye ọ bula puru iwerem nye ha n'amara. Ọ bu Sisa ka m'nākpọku. 12 Mḅe ahu Festọs, mḅe ya na nnọkọ-ikpé-ya ḅasiri ìzù, ọ zara, si, I kpọkuwo Sisa: ọ bu Sisa ka i gāgakuru.

13 Ma mḅe ubọchi ufọdu gasiri, Agrịpa, bù eze, na Banaisi ruru Sisaria, kele kwa Festọs. 14 Mḅe ha nānọgide n'ebe ahu ọtutu ubọchi, Festọs we debe okwu bayere Pọl n'iru eze ahu, si, Otù nwoke di onye Filiks rapuworo n'ulo-nkpọrọ: 15 mḅe m'nọ na Jerusalem, ndi-isi-nchu-aja na ndi-okenye nke ndi-Ju we gwam okwu bayere ya, nārịọ ka ama ya ikpé. 16 M'we za ha, si, na ọ bugh ọme-n'ala nke ndi Rom iwere amara rara madu ọ bula nye, ma ọ buru na onye anēbo ebubo ebugh uzọ nwe ndi nēbo ya n'iru ya, hu kwa uzọ igọpu onwe-ya n'ihe eboro ya. 17 Ya mere mḅe ha biakọrọ n'otù n'ebe a, alaghm azu, ma ubọchi so ya m'nọduru n'oche-ikpé, si ka ekuta nwoke ahu. 18 Ma mḅe ndi nēbo ya ebubo guzoro ọtọ, ha ejigh ihe ọ bula nime ihe ọjọ mu onwem chère we bo ya; 19 ma ha ji ajuju ufọdu megide ya bayere nsọpuru-chi nke aka ha, na ajuju bayere otù Jisus, Onye nwururi anwu, Onye Pọl nāsi na Ọ di ndu. 20 Ebe mu

onwem nwere obi abua otú m'gāju ajuju bayere ihe ndia, m'we jua ma ọ chọrọ iga Jerusalem, ka ekpe kwa ya ikpé bayere ihe ndia n'ebe ahu. 21 Ma mḅe Pọl kpọrọ ka edebe ya nye ntule Ọgustọs, m'we si ka edebe ya rue mḅe m'gēziga ya jekuru Sisa. 22 Agripa we si Festọs, Ọ gādim nma ka mu onwem nuru kwa nwoke ahu. Ọ si, Echi ka i gānu ya.

23 Ya mere echi-ya, mḅe Agripa biara, ya na Banaisi, n'oké ebube, bata kwa n'ulo ọnunu-okwu, ha na ndi-isi-ọchi-agha, na ndikom amara aha-ha n'obodo ahu, mḅe Festọs kwuru ewe kuta Pọl. 24 Festọs we si, Eze Agripa, na ndikom nile ayi na unu nọ n'ebe a, unu ahuwo onye a, onye ọra ndi-Ju nile riọrọm aririọ bayere ya, ma na Jerusalem ma n'ebe a, nēti nkpu na ọ di nkpà ka ọ ghara idi ndu ọzọ. 25 Ma mu onwem huru na ọ megh ihe ọ bula kwesiri ọnwu: ma mḅe ya onwe-ya kpọkuru Ọgustọs, m'we kpebie iziga ya. 26 Ma enweghm okwu di itukwasi obi bayere ya idegara onye-nwem. N'ihi ya ekuputaram ya n'iru unu, ma nke ka n'iru gi onwe-gi, Eze Agripa, ka, mḅe ekpesiri ya ikpé, ka m'we nwe ihe m'gēde n'akwukwọ. 27 N'ihi na ọ dim ka ọ bu ihe uche nādigh ya, n'iziga onye-nkpọrọ, ka m'ghara igosi kwa ihe eboro ya.

26 1 Agripa we si Pọl, Ekwere ka i kwuere onwe-gi okwu. Mḅe ahu Pọl setiri aka-ya, we gọpu onwe-ya, si:

2 Eze Agripa, agurum onwem n'onye ngọzi diri ,na agajem igọpu onwem n'iru gi ta n'ebubo nile ndi-Ju nēbom: 3 nke ka ebe i mazuru ọme-n'ala nile na ajuju nile di n'etiti ndi-Ju: n'ihi ya ariọm i ka i were ogologo-ntachi-obi nurum. 4 Ya mere, ndi-Ju nile matara ibi-obim site na nwata, nke sitere na mbu di n'etiti mba nke akam, na nime Jerusalem; 5 ebe ha buru uzọ maram site na mbu, ọ buru na ha chọrọ iḅa àmà, na adim ndu ka onye-Farisi dika irọ-ótú ahu si di nke nēdebezu iwu kari n'uzọ ikpere Chineke ayi. 6 Eguzo-kwa-ram n'ebe a uḅu a, ebe anēkpem ikpé bayere olile-anya nkwa ahu nke Chineke kwere nna-ayi-hà; 7 bú nkwa nke ebo-ayi iri na abua nēle anya na ha gēru, site n'ikpere Chineke si-ike abali na ehihie. Ọ bu kwa olile-anya nka ka ndi-Ju nēbom ebubo bayere ya, eze! 8 Gini mere anātule ya n'ihe anāgagh-ekwe n'etiti unu, ma ọ buru na Chineke nēme ka ndi nwuru anwu si n'ọnwu bilie? 9 N'ezie mu onwem chère n'obim, na aghaghm ime ọtutu ihe megide aha Jisus onye Nazaret. 10 Nke m'me-kwa-ra na Jerusalem: mu onwem mechibido-kwa-ra ọtutu ndi nsọ n'ulo-nkpọrọ, ebe m'natara ike site n'aka ndi-isi-nchu-aja, mḅe eḅuru ha m'we kweye imegide ha. 11 Esite-kwa-ram n'ime ka ha hu ahuhu-nmehie ọtutu mḅe n'ulo-nzukọ nile chọ uzọ ime ka ha kwulu Chineke; ebe anya nādighm nma gabiga ókè megide ha, m'we nēsoḅu ha we rue obodo di iche iche di n'azu ala-ayi. 12 N'ime ihe ndia mḅe m'nāga Damaskọs, ebe m'natara ike na nkweye n'aka ndi-isi-nchu-aja, 13 n'etiti ehihie, eze, ahurum n'uzọ ihè sitere n'elu-igwe, kariri onwunwu anyanwu, ka o nēnwu mu na ndi sorom n'ije buruburu. 14 Mḅe ayi nile dasiri n'ala, m'we nu otù olu ka ọ nāsim n'asusu Hibru, Sọl, Sọl, gini mere i nēsoḅum? ọ di ike ka i ḅa ndudu eji achu ehi ukwu. 15 Mu onwem we si, Ì bu onye, Onye-nwe-ayi? Onye-nwe-ayi we si, Mu onwem bu Jisus, Onye gi onwe-gi nēsoḅu. 16 Ma bilie, guzo kwa n'ukwu-gi: n'ihi na emere ka i hum anya ka M'we me ihe a, iọputa gi ka i buru onye nēje ozi na onye-àmà nke ihe i hurum nime ha, na nke ihe M'gēme ka i hum anya nime ha; 17 nēweputa gi n'aka ndi-Ju, na n'aka ndi mba ọzọ, ndi Mu onwem nēziga gi jekuru ha, 18 isaghe anya - ha, ka ha we si n'ọchichiri chigharia ba n'ihè, si kwa n'ike Setan chigharikute Chineke, ka ha we nara nḅaghara nmehie nile na ihe-nketa n'etiti ndi edoworo nsọ site n'ikwere na Mu. 19 Site n'ihe ndia, eze Agripa, abughm onye nādigh-ekweye ọhù ahu nke elu-igwe: 20 kama eburum uzọ kọrọ ndi bi na Damaskọs akukọ, kọ kwa na Jerusalem, na nime ala Judia nile, kọ-kwa-ra ndi mba ọzọ, ka ha chègharia chigharikute kwa Chineke, nālu ọlu kwesiri nchèghari. 21 Ọ bu n'ihi ihe ndia ka ndi-Ju jiderem n'ulo uku Chineke, we nwa iḅum. 22 Ya mere ebe m'natara iye-aka ahu nke si n'ebe Chineke nọ puta, eguzowom rue

ubọchi ta, nāgwasi madu nile ike, ma onye ntà ma onye uku, nēkwugh ihe ọ bula kari ihe ndi-amuma na Moses kwuru na ha gaje ime; 23 na Kraist-ayi aghagh ihu ahuhu, na Ọ gaje kwa iburu uzọ kwusara ma ndi-Ju ma ndi mba ọzọ ihè, site na nbilite-n'ọnwu nke ndi nwuru anwu.

24 Mḅe ọ nāgọpu onwe-ya otú a, Festọs were oké olu si, Pọl, anya adigh gi nma; oké nmuta-akwukwọ-gi nēme gi ka i ghọ onye anya nādigh nma. 25 Ma Pọl siri, Abughịm onye anya nādigh nma, Festọs onye di oké ebube; anamekwuwa okwu nke ezi-okwu na nke anya-udo. 26 N'ihi na eze mara ihe bayere ihe ndia, onye m'nāgwawa kwa okwu: n'ihi na emere ka m'kweye na ọ digh ihe ọ bula n'ihe ndia ezonariri ya; n'ihi na emegh ihe a na nkuku. 27 Ẹze Agripa, ì kwere ndi-amuma? amataram na i kwere. 28 Agripa we si Pọl, I nēji okwu ntà eme ka m'kweye ibu Kristian. 29 Pọl we si, Anamekpere Chineke ka, ma ọ bu n'iji okwu ntà ma-ọbu n'iji okwu uku, ọ bugh nání gi onwe-gi, kama ọ bu kwa ndi nile nānu olum ta, gāghọ aha madu mu onwem bu kwa, ma-ọbugh aḅu ndia.

30 Eze we bilie, ya na onye-isi, na Banaisi, na ndi ha na ha nọduru: 31 mḅe ha wezugasiri onwe-ha, ha we kwurita n'etiti onwe-ha, si, Nwoke a emegh ihe ọ bula kwesiri ọnwu ma-ọbu aḅu. 32 Agripa we si Festọs, Apuru irapu nwoke a ka ọ la, ma ọ buru na ọ kpọkugh Sisa.

27 1 Mḅe ekpebiri na ayi gābà n'uḅọ je Itali, ha we rara Pọl na ufọdu ndi-nkpọrọ ọzọ nye n'aka ọchi-agha nāchi ọgu ndi-agha ise, aha-ya bu Julịọs, nke ọtù ndi-agha Ọgustọs. 2 Ayi we ba n'uḅọ Adramitịọm, nke gaje iga ebe di n'usọ oké osimiri nke Esia, we nupu, Aristakọs, onye Masedọnia nke Tesalọnaika, soro kwa ayi. 3 Ubọchi soni ayi we rue ala na Saidon: Julịọs we were obi-ọma mezie Pọl, kwere ka ọ jekuru ndi-eyi-ya ka ewe le ya anya nke-ọma. 4 Ayi we si n'ebe ahu nupu uḅọ, we nāga ala Saipros nso, n'ihi na ifufe nēfegide ayi. 5 Mḅe ayi gabigasiri oké osimiri nke di n'akuku Silisia na Pamfilia, ayi we rue Maira, obodo nke Lisia. 6 N'ebe ahu ka ọchi-agha ahu nāchi ọgu ndi-agha ise huru uḅọ Aleksandria nke nēje Itali; ọ we me ka ayi ba nime ya. 7 Mḅe ayi gasiri nwayọ ọtutu ubọchi, mḅe ọ di kwa ayi ike iru na ncherita-iru Naidọs, ebe ifufe nēkwegh ka ayi ga n'iru ọzọ, ayi we nāga ala Krit nso, na ncherita-iru Salmoni; 8 ọ we di ayi ike iga n'akuku ya, ayi we rue otù ebe anākpọ Ọnu-miri Ọma; nke obodo Lasia di ya nso.

9 Ma mḅe o ruru ọtutu oge, mḅe ije-uḅọ di kwa egwu uḅu a, n'ihi na uḅu a ka oge Obubu-ọnu gasiri, Pọl we dọ ha aka na nti, 10 si ha, Ndikom, ahuwom na nbibi na oké iyi gaje idi n'ije-uḅọ a, ọ bugh nání nke ihe uḅọ nēbu na uḅọ onwe-ya, ma nke ndu-ayi kwa. 11 Ma ọchi-agha ahu nāchi ọgu ndi-agha ise kweyere onye-isi uḅọ na onye nwe uḅọ, kari okwu Pọl kwuru. 12 Ebe ọnu-miri ahu nādigh n'ebe di nma inọgide na mḅe oyi, ndi ka n'ọnu-ọgugu nime ha we du ọdú ka enupu uḅọ n'ebe ahu, ma elegh anya ha gēru Finiks, we nọgide n'ebe ahu na mḅe oyi; nke bu otù ọnu-miri nke Krit, nke nēche iru n'Ọwuwa-anyanwu n'akuku Ugwu na akuku Ndida. 13 Mḅe ifufe nēfe nwayọ, ebe ha chère na ihe ha nēzube eruwo ha aka, ha we pua nāga n'akuku Krit. 14 Ma mḅe ogologo oge akāgagh, oké ifufe jọḅuru onwe-ya, nke anākpọ Yurakwilo, we si n'ebe ahu fedata: 15 mḅe ifufe ahu napuru ayi uḅọ, mḅe uḅọ apugh kwa ichegide ifufe ahu, ayi we rapu aka, ewe nēfeghari ayi. 16 Ma ebe ayi ḅara ọsọ rue agwe-etiti ntà nso anākpọ Klọda, ayi we nwe ike ijide uḅọ ntà ayi, ma ọ di ayi ike: 17 mḅe ha dọlitesiri ya elu, ha we chiri udọ ime ka uḅọ-ayi sie ike, nēkebiga ya n'okpuru: ebe ha nātu egwu na agātubà ha na Satis ma elegh anya, ha we dọda ákwà-ifufe, ewe nēfeghari ha otú a. 18 Mḅe ifufe nēfegidesi ayi ike, ubọchi soni ha we tufube ihe uḅọ nēbu; 19 n'ubọchi nke-atọ ha we were aka-ha kpofue ihe uḅọ. 20 Ma mḅe ọ nādigh anyanwu ma-ọbu kpakpando nāmukwasi ayi ọtutu ubọchi, mḅe ọ digh kwa oké ifufe ntà nēfekwasi ayi, ewe wepu olile-anya nile na agāzọputa ayi site n'uḅu a. 21 Mḅe ha nọdusiri rue oge di anya nērigh ihe, mḅe ahu Pọl we guzo n'etiti ha, si, Ndikom, ọ kwesiri ka unu kweyerem, ghara kwa inupu uḅọ na Krit, na inwe nbibi a na

iyì a. 22 Uḅu a adọkwam unu aka na nti ka unu nwere obi-utọ: n'ihi na ọ digh ntufu ndu gādi n'etiti unu, kama ọ bu ntufu nke uḅọ. 23 N'ihi na mọ-ozi nke Chineke ahu Onye nwem, Onye m'nēkpe-kwa-ra guzorom nso n'abali a, 24 si, Atula egwu, Pọl; i ghagh iguzo n'iru Sisa: le kwa, Chineke ewerewo amara nye gi ndi nile gi na ha nānọ n'uḅọ. 25 N'ihi nka, ndikom, nwenu obi-utọ: n'ihi na ekwerem Chineke, na ọ gādi otú a ọbuná dika agwaworom. 26 Otù ọ di aghaglı itupu ayi n'elu otù agwe-etiti.

27 Ma mḅe o ruru abali nke-iri-na-anọ, mḅe ayi nērughari n'osimiri Adria, dika etiti abali ndi-uḅọ chère na ha nābiaru otù ala nso; 28 ha we tù oké osimiri, hu na ọ bu orú mbudu: mḅe oge ntà gasiri, ha we tù ọzọ, hu mbudu iri na ise. 29 Ebe ha nātu egwu ma elegh anya miri gātupu ayi n'ala nkume, lıa we rada arilika anọ n'isi uḅọ, we kpe ekpere ka chi we bọ. 30 Mḅe ndi-uḅọ nāchọ uzọ isi n'uḅọ ḅapu, mḅe ha wedasi-kwa-ra uḅọ ntà n'oké osimiri, nēme dika ha gaje iseti arilika n'ọnu-uḅọ, 31 Pọl we si ọchi-agha ahu nāchi ọgu ndi-agha ise na ndi-agha, Ọ buru na ndia anọgidegh n'uḅọ, apugh izọputa unu onwe-unu. 32 Mḅe ahu ndi-agha bipuru udọ uḅọ ntà ahu, we rapu ya ka ọ dapu. 33 Mḅe chi gaje ibọ, Pọl we riọ ha nile ka ha rie nri, si, Ta mere ya ubọchi nke-iri-na-anọ unu nēle anya, nọgide kwa n'ibū ọnu, ebe unu nērigh ihe. 34 N'ihi ya ariọm unu ka unu rie nri: n'ihi na nka diri nzọputa-unu: n'ihi na ọ digh otù agiri-isi gēsi n'isi onye ọ bula n'etiti unu la n'iyì. 35 Mḅe o kwusiri ihe ndia, nara kwa achicha, ọ kele Chineke n'iru madu nile: we nyawa ya, malite kwa iri ya. 36 Ha nile we nwe obi-utọ, ha onwe-ha we ri kwa nri. 37 Ayi nile ndi nọ n'uḅọ di ọgu madu iri-na-atọ na madu iri na isi. 38 Mḅe ha rijusiri afọ, ha me ka uḅọ di nfé, site n'itufu ọka n'oké osimiri. 39 Ma mḅe chi bọrọ, ha amatagh ala ahu: ma ha huru otù ọnu-miri nke nwere ótú, ha we ḅa ìzù ma ha puru ime ka miri nubà uḅọ n'ala. 40 Mḅe ha tupusiri arilika nile, rapu kwa ha n'oké osimiri, ha we tọpu udọ umara isi-uḅọ n'otù oge ahu; ha we dọlie ákwà-ifufe nke ọnu-uḅọ nye ifufe, we jebe n'ótú. 41 Ma ebe ha dabàra n'otù ebe di n'aḅata oké osimiri abua, ha we tiye uḅọ n'ala; ọnu-uḅọ we siri n'ala digide kwa nēnwegh ike ka eropu ya, ma ike ebili-miri nyajibere isi-uḅọ. 42 Ma ọdú ndi-agha duru bu ka ha ḅue ndi-nkpọrọ, ka onye ọ bula nime ha ghara isi n'uḅọ gwu miri, we ḅalaga. 43 Ma ọchi-agha ahu nāchi ọgu ndi-agha ise, ebe o nēzube izọputa Pọl, o ḅochiri ha n'ìzù-ha; we si ka ndi puru igwu miri si n'uḅọ tubà onwe-ha na miri, buru uzọ rue ala: 44 ka ndi fọduru ru kwa, ufọdu n'elu ibo, ndi ọzọ n'elu ihe di iche iche si n'uḅọ puta. Otú a ọ we rue, na azọputara madu nile, ha we rue ala.

28 1 Mḅe azọputasiri ayi, mḅe ahu ayi matara na anākpọ agwe-etiti ahu Melita. 2 Ndi bi n'ebe ahu, bú ndi nāsu asusu ọzọ, we were obi-ọma mezie ayi n'uzọ anāhugh mḅe ọ bula: n'ihi na ha funwuru ọku, kpọbata ayi nile, n'ihi miri nke nēzo n'oge ahu, na n'ihi oyi. 3 Ma mḅe Pọl chikọtasiri ùkwù nkú, tukwasi ha n'ọku, aju-ala we si n'okpom-ọku ahu puta, ta ya alu kokwasi kwa ya n'aka. 4 Mḅe ndi ahu ndi nāsu asusu ọzọ huru anu-ọhia ahu ka o kokwasiri ya n'aka, ha we sirita ibe-ha, N'ezie nwoke a bu oḅu-madu, onye ọ bu ezie na azọputara ya n'oké osimiri, ma Ikpé ziri ezi ekwegh ka ọ di ndu. 5 Otú ọ di, ọ febàra anu-ọhia ahu nime ọku, ma ọ digh ihe ọjọ meruru ya aru. 6 Ma ha nēle anya na ọ gaje iza, ma-ọbu ida n'ala nwua na mberede: ma mḅe ha nēle anya ogologo oge, ma ha ahugh ihe ọ bula jọrọ njọ mere ya, ha we chègharia uche-ha, sı na ọ bu chi.

7 Ma n'ala di aḅata ebe ahu onye-isi agwe-etiti ahu, aha-ya bu Pọbliọs, nwere iberibe ala ufọdu; onye nara ayi nke-ọma, were kwa obi-ọma le ayi ọbìa ubọchi atọ. 8 Ọ we rue, na nna Pọbliọs nēdina, aru-ọku na ọnyunyu-ọbara jidesiri ya ike: onye Pọl bakutere, we kpe ekpere, bikwasi ya aka abua me ka aru di ya ike. 9 Mḅe emere nka, ndi fọduru n'agwe-etiti ahu ndi nāria nriaria we biakute ya, ewe me ka aru-ha di ike: 10 ha we were kwa ọtutu nsọpuru sọpuru ayi; mḅe ayi nupuru uḅọ, ha we tiye n'uḅọ ihe nile di ayi nkpà.

11 Mḅe ọnwa atọ gasiri ayi we ba

n'ubọ Aleksandria nupu, bú uḅọ nke nọgidereri n'agwe-etiti ahu na mḅe oyi, nke ihe-iriba-ama-ya bu, Umu-nne-ndikom abua amuru n'otù mḅe. 12 Ayi we rue ala na Sairakus, we nọgide n'ebe ahu ubọchi atọ. 13 Ayi we site n'ebe ahu ga buruburu, we rue Rijiọm: mḅe otù ubọchi gasiri ifufe Ndida we febe, n'ubọchi nke-abua ayi we bia rue Pọtiọli: 14 ebe ayi huru umu-nna nime Kraist, ewe riọ ayi ka ayi na ha nọgide ubọchi asa: otú a ayi we bia rue Rom. 15 Umu-nna-ayi nime Kraist, mḅe ha nuru ihe bayere ayi, ha we bia izute ayi rue Ahia Apiọs, na Ulo-ndi-ije Atọ: mḅe Pọl huru ha, ọ kele Chineke, nwe kwa obi-ike.

16 Mḅe ayi batara nime Rom, ewe kwe ka Pọl nọgide iche, ya na onye-agha nke nēche ya.

17 O rue, na mḅe ubọchi atọ gasiri ọ kpọkọrọ ndi bu ndi-isi n'etiti ndi-Ju: mḅe ha biakọrọ n'otù, ọ si ha, Umu-nnem, mu onwem, ọ bu ezie na emeghm ihe ọ bula megide ndi-Ju, ma-ọbu ọme-n'ala nke nna-ayi-hà, ma esi na Jerusalem raram nye n'aka ndi Rom ka m'buru onye-nkpọrọ: 18 ma ndi ahu, mḅe ha kpesirim ikpé, ha zubere irapum ka m'la, n'ihi na ọ digh ihe kwesiri onwu dim n'aru. 19 Ma mḅe ndi-Ju kwugidere ya, erugiderem ka m'kpọkue Sisa; ọ bugh na enwerem ihe ibo mba nkem ebubo. 20 Ya mere n'ihi ihe nka ka m'riọrọ unu ka m'hu unu anya gwa kwa unu okwu: n'ihi na ọ bu n'ihi oliie-anya nke Israel ka ekerem nkpọrọ a 21 Ha we si ya, Ayi onwe-ayi anatagh akwukwọ-ozi site na Judia bayere gi, ọ digh kwa onye ọ bula n'etiti umu-nne-ayi ruru ebe a, we kọ akukọ ma-ọbu kwue ajọ ihe ọ bula bayere gi. 22 Ma ọ di ayi nma inu n'ọnu-gi ihe i tukwasiri uche-gi na ha: n'ihi na ihe bayere irọ-òtù a, ayi mazuru na anēkwugide ya ebe nile.

23 Mḅe ha kasiri ya otù ubọchi àkà, ọtutu madu kariri we biakute ya n'ebe ọ nọ dika ọbìa; ndi ọ kọrọ akukọ, nēkwusi okwu ala-eze Chineke ike, nēme kwa ka ha kweye n'ihe bayere Jisus, site n'iwu Moses, site kwa na ndi-amuma, si n'ututu rue anyasi. 24 Ufọdu we kwere ihe nile ekwuru, ma ufọdu ekwegh. 25 Mḅe ha nēnwegh otù olu n'etiti onwe-ha, ha we la, mḅe Pọl kwusiri otù okwu, si, Mọ Nsọ we site n'ọnu Aisaia onye-amuma gwa nna-unu-hà okwu nke-ọma, 26 si,

Jekuru ndi nka, si,
N'ọnunu unu gānu, ma unu agagh-anuta ma-ọli;
N'ọhuhu unu gāhu, ma unu agagh-ahuta ma-ọli:
27 N'ihi na obi ndi nka mara abuba,
Nti-ha kpọchi-kwa-ra,
Ha kpuchi-kwa-ra anya-ha;
Ka ha ghara iwere anya-ha hu uzọ ma elegh anya,
Ghara kwa iwere nti-ha nu ihe,
Ghara kwa iwere obi-ha ghọta,
Ghara kwa ichighari,
Ka M'ghara kwa ime ka aru di ha ike.

28 Ya mere maranu, na nzọputa nka, bú nke Chineke, ka ezigara ndi mba ọzọ: ndi ahu gānu kwa. 29 Mgbe o kwusiri okwu ndia, ndi-Ju we pua, rurita uka nke-uku n'etiti onwe-ha.

30 Ọ we nọgide arọ abua dum n'ulo nke aka ya o goro ego, nānara kwa ndi nile bakutere ya, 31 nēkwusa ala-eze Chineke, nēwere kwa nkwuwa-okwu nile zí ihe nile bayere Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, ọ digh onye nēḅochi ya.

AKWUKWỌ-OZI NKE PỌL ONYE-OZI DEGARA

NDI ROM

1 1 Pọl, orù nke Jisus Kraist, onye akpọrọ ibu onye-ozi, onye kewapuru nye ozi ọma Chineke, 2 nke O buru uzọ kwere na nkwa site n'ọnu ndi-amuma-Ya n'ihe nile edeworo n'akwukwọ nsọ, 3 bayere Ọkpara-Ya,

Onye amuru site na nkpuru Devid dika anu-aru si di, 4 Onye akaworo ibu Ọkpara Chineke n'ike, dika Mọ nke idinsọ si di, site na nbilite-n'ọnwu nke ndi nwuru anwu; bú Jisus Kraist Onye-nwe-ayi, 5 Onye ayi sitere n'aka-Ya nata amara na ọlu onye-ozi, rue iṅa-nti nke okwukwe n'etiti mba nile, n'ihi aha-Ya: 6 ndi unu onwe-unu nọ kwa n'etiti ha, ndi akpọrọ ibu ndi nke Jisus Kraist: 7 Pọl nka nēdegara ndi nile nọ na Rom akwukwọ, bú ndi Chineke huru n'anya, ndi akpọrọ ibu ndi nsọ: Amara diri unu na udo nke si n'aka Chineke Nna-ayi na Onye-nwe-ayi Jisus Kraist bia.

8 Mbu, anamekele Chinekem ekele site na Jisus Kraist bayere unu nile, na anēkwusạ okwukwe-unu n'uwa dum. 9 N'ihi na Chineke, Onye m'nēkpere nime mọm n'ozi ọma nke Ọkpara-Ya, bu Onye-àmàm, otú m'nārapugh aka n'ihota unu, 10 nārịọ aririọ mḅe nile n'ekperem nile, ọ buru na, ma elegh anya, uḅu a n'oge a ezi uzọ gādirim ibiakute unu, n'ihe Chineke nāchọ. 11 N'ihi na ihu unu anya nāgusim ike, ka m'we me ka unu keta onyinye-amara ufọdu nke Mọ Nsọ, ka ewe me ka unu guzosie ike; 12 nke ahu bu, ka ewe kasie mu na unu obi n'etiti unu, site n'okwukwe ayi kwekọrọ, ma nke unu ma nke mu onwem. 13 Ma achọghm ka unu ghara imara, umu-nnam, na ọtutu mḅe m'zubere ibiakute unu (eḅochi-kwa-ram ibia rue uḅu a), ka m'we nwe kwa nkpuru ufọdu n'etiti unu, dika ọ di kwa n'etiti ndi mba ọzọ fọduru. 14 Ejim madu nile ugwọ, ma ndi-Grik ma ndi nāsu asusu ọzọ, ma ndi mara ihe ma ndi nēnwegh uche. 15 Otú a, ka ihe bayere mu onwem ra, ọ dim ọku n'obi izi kwa unu ndi bi na Rom ozi ọma. 16 N'ihi na ihere ozi ọma ahu adigh-emem: n'ihi na ọ bu ike nke Chineke rue nzọputa nye onye ọ bula nke kwere; onye-Ju na mbu, na onye-Grik kwa. 17 N'ihi na anēkpughe ezi omume Chineke nime va, site n'okwukwe rue okwukwe: dika edeworo ya n'akwukwọ nsọ, si, Ma onye ezi omume gēsite n'okwukwe di ndu.

18 N'ihi na esi n'elu-igwe kpughe iwe Chineke imegide asọpurugh-Chineke na ajọ omume nile nke madu, ndi nēḅochi ezi-okwu n'ajọ omume; 19 n'ihi na ihe apuru imata bayere Chineke nāputa ihè nime ha; n'ihi na Chineke mere ka ọ putara ha ihè. 20 N'ihi na ihe-Ya anya nāhugh site n'òkìkè uwa ka anāhu nke-ọma, ebe anāghọta ha site n'ihe nile ekère èkè, bú ike ebigh-ebi Ya na udi-Chineke-Ya; ka ha ghara inwe ngọpu: 21 n'ihi na, ọ bu ezie na ha mara Chineke, ma ha enyegh Ya otuto dika Chineke, ha ekelegh kwa Ya; kama emere ha ihe-efu n'ihe nile ha nātule n'obi-ha, obi-ha nke nēnwegh nghọta ḅa-kwa-ra ọchichiri. 22 Mḅe ha nēkwu na ha bu ndi mara ihe, ha we ghọ ndinzuzu, 23 we were ebube nke Chineke anāpugh imebi ḅanwere oyiyi nke onyinyo madu apuru imebi, na nke anu-ufe na anu ukwu anọ na ihe nākpu akpu di iche iche.

24 N'ihi ya Chineke rara ha nye n'aka adigh-ọcha n'ihe ọjọ nile nāgu obi-ha, ka ewe me aru-ha ihe-ihere n'etiti ha: 25 ebe ha were ezi-okwu nke Chineke ḅanwere ugha-ha, ha we sọpuru nēkpe-kwa-ra ihe ekère èkè kama Onye kère èkè, Onye agọziworo ebigh-ebi. Amen.

26 N'ihi nka Chineke rara ha nye n'aka agu ihe-ihere: n'ihi na ndinyom-ha were nwayi ha bu site n'ọmumu ḅanwere ihe nēmegide ka esi mu ha: 27 otú a ndikom rapu-kwa-ra otú anēme nwayi site ka esi mu ya, we re ọku n'agu-ha n'aru ndikom-ibe-ha, ndikom nāluputa ihe nādigh nma n'anya n'aru ndikom, nānara kwa nime onwe-ha ugwọ-ọlu ahu nke niehie-ha nke ha nāghagh inara.

28 Dika ha juru inọgide n'imazu Chineke, Chineke ra-kwa-ra ha nye n'aka uche ajuru aju, ime ihe ahu nile nēkwesigh; 29 ebe ha juputara n'ajọ omume nile, ajọ ọlu, anya-uku, obi ọjọ; juputa kwa n'ekworo, oḅuḅu-madu, esem-okwu, aghughọ, uche ọjọ; ndi-ntakwu, 30 ndi nēkwutọ madu, ndi nākpọ Chineke asi, ndi nēme madu ihe-ihere, ndi-npako, ndi nānya isi, ndi nāchọputa ihe ọiọ, ndi nēkweyegh ndi muru ha, 31 ndi nēnwegh nghọta, ndi nēmebi ọḅuḅa-ndu, ndi ihe madu-ibe-ha nādigh-atọ utọ, ndi nēnwegh obi-ebere: 32 madu ndi, ọ bu ezie na ha mazuru ihe Chineke guru n'ihe ziri ezi, na ndi nēme ihe di otú a kwesiri ọnwu,

ma ọ bugh nàni na ha nēme ha, kama ndi nēme ha di kwa ha ezi nma.

2 1 N'ihi ya i nwegh ngọpu, gi madu, onye ọ bula nēkpe ikpé: n'ihi na i nāma onwe-gi ikpe n'ihe i nēkpe madu-ibe-gi; n'ihi na gi onye nēkpe ikpe nēme otù ihe ahu. 2 Ayi ma-kwa-ra na ikpé Chineke di ka ezi-okwu si di imegide ndi nēme ihe di otù a. 3 Ma i nāgu nka, gi madu, nke nēkpe ndi nēme ihe di otù a, ma i nēme kwa ha, na gi onwe-gi gāḅanari ikpé Chineke? 4 Ma-ọbu i nēlelì àkù nke obi-ọma-Ya na nke nnagide-Ya na nke ogologo-ntachi-obi-Ya, ebe i nāmagh na ọlu obi-ọma Chineke nēdubà gi na nchèghari? 5 ma dika obi-etili-gi na obi-gi nēchègharigh si di i nākpado iwe nye onwe-gi n'ubọchi iwe na nkpughe nke ikpé ziri ezi nke Chineke; 6 Onye gēnyeghachi onye ọ bula dika ọlu-ya nile si di: 7 ndi site na ntachi-obi n'ezi ọlu nāchọ otuto na nsọpuru na apugh-imebi ka Ọ gēnye ndu ebigh-ebi: 8 ma ndi di n'akuku nke ikpa - iche - iche, ndi nēkweyegh kwa ezi-okwu, kama ha nēkweye ajọ omume, iwe na ọnuma, 9 nkpaḅu na oké nkpà, gādiri ha, n'elu nkpuru-obi ọ bula nke madu onye nāluputa ihe ọjọ, nke onye-Ju na mbu, na nke onye-Grik kwa; 10 ma otuto na nsọpuru na udo gādiri onye ọ bula nke nālu ezi ọlu, onye-Ju na mbu, na onye-Grik kwa: 11 n'ihi na ile-madu-anya-n'iru adigh n'ebe Chineke nọ. 12 N'ihi na ka ha ra, bù ndi mehiere nēnwegh iwu, ha gāla kwa n'iyi nēnwegh iwu: ka ha ra kwa, bù ndi mehiere n'okpuru iwu, agēsite n'iwu kpe ha ikpé; 13 n'ihi na ọ bugh ndi nānu iwu bu ndi ezi omume n'ebe Chineke nọ, kama ọ bu ndi nēdebe iwu ka agāgu na ndi ezi omume: 14 n'ihi na mḅe ọ bula ndi mba ọzọ ndi nēnwegh iwu nēme ihe nile di n'iwu site ka esi mu ha, ndi ahu, ọ bu ezie na ha enwegh iwu, ma ha onwe-ha bu iwu enyere onwe-ha; 15 n'ihi na ha nēgosi ọlu iwu na edewo ya n'obi-ha, akọ-na-uche-ha nēso kwa ya nāḅa àmà, ihe ha nātule n'obi-ha n'etiti onwe-ha nēbo kwa ha ebubo ma-ọbu ma elegh anya nāgọpu ha; 16 n'ubọchi ahu mḅe Chineke gēkpe ihe-nzuzo nile nke madu nile, dika ozi ọmam si di, site n'aka Jisus Kraist.

17 Ma ọ buru na akpọrọ gi onwe-gi aha onye-Ju, ọ buru kwa na i nēzu ike n'elu iwu, nānya kwa isi na Chineke, 18 nāma kwa ihe Ọ nāchọ, nānwa kwa ihe ha na ibe-ha di iche, ebe anēwere okwu-ọnu zi gi ihe site n'iwu-gi, 19 ọ buru kwa na eme ka i kweye na gi onwe-gi bu onye-ndù nke ndi-ìsi, ihè nke ndi nọ n'ọchichiri, 20 onye nāzùputa ndi nēnwegh uche, onye-ozizi nke umu ọhu, ebe i nēnwe udi nke ihe-ọmuma na nke ezi-okwu n'iwu ahu; 21 ya mere gi onye nēzi madu-ibe-gi ihe, i digh-ezi onwe-gi? gi onye nēkwusa ka madu ghara izu ori, i nēzu ori? 22 gi onye nāsi ka madu ghara ikwa iko, i nākwa iko? gi onye nākpọ arusi ihe-àrù, i nēzu ihe ulo chi ori? 23 gi onye nānya isi n'iwu, i nēme Chineke ihe-ihere site na njehie-gi n'iwu ahu? 24 N'ihi na anēkwulu aha Chineke n'etiti ndi mba ọzọ n'ihi unu, dika edeworo ya n'akwukwọ nsọ. 25 N'ihi na obibi-ùgwù nāba urù ezie, ma ọ buru na i nēdebe iwu: ma ọ buru na i bu onye-njehie n'iwu, obibì-ùgwù-gi aghọwo ebigh-ùgwù. 26 Ya mere ọ buru na onye ebigh-ùgwù nēdebe ihe nile iwu-gi guru n'ihe ziri ezi, àgagh-agu ebigh-ùgwù-ya n'obibi-ùgwù? 27 onye ebìgh-ùgwù ka esi mu ya, ma ọ buru na ọ debezu iwu, ọ gagh-ekpe kwa gi ikpé, onye sitere n'ihe edeworo n'akwukwọ na obibi-ùgwù bu onye-njehie n'iwu? 28 N'ihi na onye nke bu onye-Ju n'anya madu abugh onye-Ju; obibi-ùgwù ahu nke madu nāhu anya, nke di n'anu-aru, abugh kwa obibì-ùgwù: 29 kama onye nke bu onye-Ju n'ihe zoro ezo, onye ahu bu onye-Ju; obibi-ùgwù bu kwa nke nkpuru-obi, nime mọ, ọ bugh n'ihe edeworo n'akwukwọ; nke otuto-ya nēsitegh n'aka madu, kama o sitere n'aka Chineke.

3 1 Gini kwa ka onye-Ju nwebigara òkè? ma-ọbu ùrù gini ka ibi-ùgwù bara? 2 Ọ bara urù ri nne n'uzọ nile: mbu, na ewere okwu si n'ọnu Chineke puta nye ha n'aka na ntukwasi-obi. 3 N'ihi na asi na ufọdu ekwegh, gini kwa? èkwegh-ekwe-ha gēme ka ikwesi-ntukwasi-obi nke Chineke ghara idi irè? 4 Chineke ekwela: kama ka ọ puta ihè na Chineke bu Onye ezi-okwu, ma madu

nile n'otù n'otù bu ndi-ugha; dika edeworo ya n'akwukwọ nsọ, si,

Ka ewe gua Gi n'onye ezi omume n'okwu-Gi nile,
Ka I we kpẹ̀u kwa mḅe anēkpe Gi ikpé.

5 Ma ọ buru na ajọ omume-ayi eme ka ezi omume Chineke puta ìhè, gini ka ayi gēkwu? Chineke, Onye nēme ka iwe-Ya dakwasi ayi, Ọ bu onye ajọ omume? (Anamekwu dika madu.) 6 Chineke ekwela: n'ihi na Chineke gēsi kwa aṅa kpe uwa ikpé? 7 Ma ọ buru na ezi-okwu nke Chineke babigara uba ókè n'iwetara Ya ebube site n'okwu-ugha nkem, gini mere anēkpe kwa mu onwem ikpé ọzọ dika onye-nmehie? 8 gini me-kwa-ra ayi asigh, Ka ayi me ihe ọjọ, ka ezi ihe we puta? (dika anēkwulu ayi, dika ufọdu nēkwu kwa na ayi nāsi), ndi ikpé-ha ziri ezi.

9 Gini kwa? àyi ka ha nma? É-è, ayi akagh ha nma ma-ọli: n'ihi na ayi buru uzọ bo ndi-Ju bo kwa ndi-Grik ebubo, na ha nile nọ n'okpuru nmehie; 10 dika edeworo ya n'akwukwọ nsọ, si,

Ọ digh onye bu onye ezi omume, ọ digh otù onye ma-ọli;
11 Ọ digh onye nāghọta,
Ọ digh onye nāchọ Chineke;
12 Ha nile ewezugawo onwe-ha, ha nile abagh n'ihe n'otù;
Ọ digh onye nēme ihe ọma, ọ digh ọbuná otù onye:
13 Ílì ghere oghe ka akpiri-ha bu;
Ha jiri ire-ha ghọ aghughọ:
Edide aju-ala di n'okpuru eḅuḅere-ọnu-ha:
14 Ndi ọnu-ha juru n'ọḅuḅa-iyi na ihe-ilu:
15 Ukwu-ha di ngwa iwusi ọbara;
16 Nbibi na ihuju-anya di n'uzọ nile ha;
17 Uzọ udo ka ha nāmagh kwa:
18 Egwù Chineke adigh n'anya-ha.

19 Ma ayi matara na ka ha ra, bú ihe iwu Chineke nēkwu, ọ nāgwa ndi nọ n'okpuru iwu ahu; ka ewe kpuchita ọnu nile n'otù n'otù, ka ewe hu kwa na ikpé mara uwa nile n'ebe Chineke nọ: 20 n'ihi na site n'ọlu nile nke iwu ọ digh madu ọ bula agāgu n'onye ezi omume n'iru Ya: n'ihi na ọ bu n'aka iwu ka nmazu nke nmehie sitere. 21 Ma uḅu a emewo ka ezi omume Chineke puta ìhè nke nēguzo iche n'ebe iwu di, nke iwu ahu na ndi-amuma nāḅara ya àmà; 22 ma ọ bu ezi omume Chineke, site n'okwukwe ekwere na Jisus Kraist, nke diri ndi nile kwere; n'ihi na ọ digh ihe di iche; 23 n'ihi na madu nile emehiewo, ha adigh-eru kwa otuto Chineke; 24 anēwere kwa amara-Ya nāgu ha na ndi ezi omume n'onyinye efu site na nḅaputa ahu nke di nime Kraist Jisus: 25 Onye Chineke chere n'iru ọra madu ka Ọ buru ihe ijuru Ya obi, site n'okwukwe ekwere n'ọbara-Ya, igosi ezi omume-Ya, n'ihi nḅaghara nmehie nile emehiereri n'oge gara aga, n'oge nnagide nke Chineke; 26 ka Ọ we gosi ezi omume-Ya n'oge di uḅu a, ka m'kwuru: ka Ya onwe-ya we buru onye ezi omume, buru kwa onye nāgu onye ahu n'onye ezi omume, bú onye nọ n'okwukwe ekwere na Jisus. 27 Òle ebe inya-isi-ayi di kwa? Emechibidowo ya n'èzí. Site n'aha iwu gini? ọ bu nke ọlu? É-è: kama ọ bu site n'iwu nke okwukwe. 28 Ya mere ayi guru na anāgu madu n'onye ezi omume site n'okwukwe, mḅe ọ kālugh ọlu iwu. 29 Ma-ọbu Chineke, Ọ bu Chineke nke nání ndi-Ju? Ọ bugh kwa Chineke nke ndi mba ọzọ? E, ọ bu kwa nke ndi mba ọzọ: 30 asi na ọ bu ezie na Chineke bu otù, Onye gāgu ndi obibì-úgwù na ndi ezi omume site n'okwukwe, were kwa okwukwe ahu gua ndi ebìgh-úgwù na ndi ezi omume. 31 Àyi nēsite kwa n'okwukwe-ayi me ka iwu ghara idi irè? Chineke ekwela: kama ayi nēme ka iwu guzo.

4 1 Gini kwa ka ayi gēkwu na Abraham huworo, bú nna-ayi ochie dika anu-aru si di? 2 N'ihi na asi na aguru Abraham n'onye ezi omume site n'ọlu, ọ nwere ihe inya isi; ma ọ bugh n'ebe Chineke nọ. 3 N'ihi na ọ bu gini ka ihe edeworo n'akwukwọ nsọ nēkwu? Abraham we kwere Chineke, ewe gua nke ahu nye ya dika ezi omume. 4 Ma onye nālu ọlu, agugh ugwọ-ọlu-ya nye ya dika amara, kama dika ugwọ. 5 Ma onye nālugh ọlu, kama ọ kwere n'Onye ahu Nke nāgu onye nāsọpugh Chineke n'onye ezi omume, anāgu okwukwe-ya nye ya dika ezi omume. 6 Ọbuná dika Devid nāsi kwa na madu ahu bu onye ngọzi diri, bú onye Chineke nāgu ezi omume nye ya mḅe ọ kālugh ọlu, 7 si,

Ngọzi nādiri ndi aḅaghara nmebi-
iwu nile ha,
Ndi ekpuchi-kwa-ra nmehie nile ha.
8 Ngọzi nādiri nwoke ahu onye Onye-
nwe-ayi nāgagh-agu nmehie nye
ya.
9 Ọ bu kwa ndi obibi-ụgwụ ka anākpọ
ndi ngọzi a diri, ma-ọbu kwa ndi ebigh-
ụgwụ? n'ihi na ayi nāsi, Aguru okwukwe
Abraham nye ya dika ezi omume.
10 Èsi kwa aṅa gu ya? àguru ya nye ya
mḅe ọ nọ n'obibi-ụgwụ, ma-ọbu mḅe ọ
nọ n'ebigh-ụgwụ? Ọ bugh n'obibi-
ụgwụ, kama ọ bu n'ebigh-ụgwụ: 11 ọ
we nara ihe-iriba-ama nke bu obibi-
ụgwụ, bụ akàrà nke ezi omume nke
okwukwe ahu nke di n'ebigh-ụgwụ-ya:
ka ọ we buru nna nke ndi nile kwere, ọ
bu ezie na ha nọ n'ebigh-ụgwụ, ka ewe
gua ezi omume nye ha; 12 ka ọ we
buru kwa nna nke obibi-ụgwụ n'ebe ndi
ahu nọ, bụ ndi nābugh nàni ndi sitere
n'obibi-ụgwụ, kama ha nēsozi kwa ije-
ukwu nke okwukwe ahu nke nna-ayi
Abraham, nke ọ nwere n'ebigh-ụgwụ.
13 N'ihi na esitegh n'iwu kwere
Abraham ma-ọbu nkpuru-ya nkwa, na
ọ gābu onye-nketa nke uwa, kama o
sitere n'ezi omume nke okwukwe.
14 N'ihi na asi na ndi ahu ndi sitere
n'iwu bu ndi-nketa, emewo okwukwe
ka ọ buru ihe-efu, me kwa nkwa ahu
ka ọ ghara idi irė: 15 n'ihi na iwu ahu
nāluta iwe; ma ebe iwu nādigh, njehie
adigh kwa. 16 N'ihi nka o sitere
n'okwukwe, ka ọ we di ka amara si di; ka
nkwa ahu we guzosie ike n'ebe nkpuru
ahu nile nọ; ọ bugh nàni ndi sitere n'iwu
ahu, kama ọ bu kwa ndi sitere
n'okwukwe Abraham, onye bu nna
nke ayi nile, 17 (dika edeworo ya
n'akwukwọ nsọ, si, Nna nke ọtutu mba
ka M'meworo gi,) n'iru Onye ọ kwere,
bụ Chineke, Onye nēme ndi nwuru
anwu ka ha di ndu, Onye nākpọ kwa
ihe nādigh, dika asi na ha di. 18 Onye
kwere mḅe ọ gasiri oge olile-anya, ebe
ọ dabere n'olile-anya, ka ọ we ghọ nna
ọtutu mba, dika ihe kwururi si di, Otù
a ka nkpuru-gi gādi. 19 Ọ we tugharia
uche n'aru nke onwe-ya nke nwuwori,
(ebe ọ ḅara ihe di ka ọgu arọ ise),
tughari kwa uche n'àkpà-nwa Sera na ọ
bu ihe nwuru anwu, ma emegh ya ka ọ
ghara idi ike n'okwukwe-ya: 20 o jigh
kwa ekwegh-ekwe nwe obi abua n'ebe
nkwa Chineke di, kama ejiri okwukwe-
ya me ka ọ nwe ike, ọ nēnye kwa
Chineke otuto, 21 nēkwezu kwa na ihe
Ọ kwereri na nkwa, Ọ puru ime kwa.
22 N'ihi ya agu-kwa-ra ya nye ya dika
ezi omume. 23 Ma ọ bugh n'ihi nàni
ya ka edeworo ya n'akwukwọ nsọ, na
aguru ya nye ya; 24 kama ọ bu kwa
n'ihi ayi, ndi agaje igu ya nye ayi, ndi
kwere n'Onye ahu Nke mere ka Jisus
Onye-nwe-ayi si na ndi nwuru anwu
bilie, 25 Onye arara Ya nye n'ihi
ndahie-ayi nile, ewe me ka O si n'ọnwu
bilie n'ihi igu ayi na ndi ezi omume.

5 1 Ya mere ebe aguru ayi na ndi ezi
omume site n'okwukwe, ayi na
Chineke di n'udo site n'aka Onye-nwe-
ayi Jisus Kraist; 2 Onye ayi sitewo-
kwa-ra n'aka-Ya nwe nkpọbata-ayi
n'okwukwe-ayi nime amara nka ayi
nēguzo nime ya; ayi nānya kwa isi,
nādabere n'olile-anya nke otuto Chineke.
3 Ma ọ bugh nàni nka, kama ayi nānya
kwa isi nime nkpaḅu-ayi nile: ebe ayi
matara na nkpaḅu nāluta ntachi-obi;
4 ntachi-obi ahu nāluta kwa ọnwunwa;
ọnwunwa ahu nāluta kwa olile-anya:
5 olile-anya ahu emegh kwa ka ihere me
ayi; n'ihi na awusaworo ihu-n'anya nke
Chineke n'obi-ayi site n'aka Mọ Nsọ
Nke enyere ayi. 6 N'ihi na mḅe ayi
nọ nādigh ike, mḅe oge-Ya ruru Kraist
nwuru n'ihi ndi nādigh-asọpuru
Chineke. 7 N'ihi na ọ di ike na otù
onye gānwu n'ihi onye ezi omume: n'ihi
na ma elegh anya otù onye gēnwe anya-
ike ọbunà inwu n'ihi ezi madu. 8 Ma
Chineke nēme ka ihu-n'anya nke aka
Ya n'ebe ayi nọ puta ihè, n'ilu na, mḅe
ayi nọ nābu ndi-nmehie, Kraist nwuru
n'ihi ayi. 9 Ya mere nke kariri ri nne,
ebe agusiri ayi na ndi ezi omume uḅu a
nime ọbara-Ya, agāzọputa ayi n'iwe
Chineke site n'aka-Ya. 10 N'ihi na asi
na, mḅe ayi bu ndi-iro, esitere n'ọnwu
Ọkpara-Ya me ka ayi na Chineke di
n'otù: nke kariri ri nne bu, ebe emesiri
ka ayi na Chineke di n'otù, na agāzọputa
ayi nime ndu-Ya; 11 ma ọ bugh nàni
nka, kama ayi nānya kwa isi na Chineke
site n'aka Onye-nwe-ayi Jisus Kraist,
Onye ayi siworo n'aka-Ya nata ime-ka-
adi-n'otù a uḅu a.

12 N'ihi nka, dika nmehie si n'aka otù

madu ba n'uwa, dika ọnwu si n'aka nmehie ba kwa; ọnwu we si otú a gabiga rue madu nile, n'ihi na madu nile mehiere:—13 n'ihi na rue mbe iwu biara nmehie di n'uwa: ma adigh-agu nmehie mbe iwu nādigh. 14 Otú ọ di, ọnwu si n'oge Adam buru eze rue oge Moses, ọbuná ichiri ndi nēmehiegh n'oyiyi nke njehie Adam, onye bu ihe-atù nke Onye ahu gaje ibia. 15 Ma dika ndahie ahu si di, ọ bugh otú a ka onyinye-amara si di kwa. N'ihi na asi na ọra madu nwuru site na ndahie nke otù onye ahu, amara Chineke, na onyinye ahu nke di nime amara nke otù Madu ahu, Jisus Kraist, babigara óke kari ri nne rue ọra madu. 16 Onyinye ahu abugh kwa dika o sitere n'aka otù onye nke mehiere: n'ihi na ikpé sitere n'otù onye bia weta amam-ikpe, ma onyinye-amara ahu sitere n'ọtutu ndahie bia weta ọlu igu madu na ndi ezi omume. 17 N'ihi na asi na ọnwu si n'aka otù onye ahu buru eze, site na ndahie nke otù onye ahu; ndi nānata nbabiga-óke nke amara ahu na nke onyinye ahu, bú ezi omume, gābu kari eze ri nne na ndu site n'aka otù Onye ahu, bú Jisus Kraist. 18 Ya mere otú a, dika ikpé ahu sitere n'otù ndahie bia rue madu nile iwetara ha amam-ikpe; ọbuná otú a ka onyinye-amara ahu sitere n'otù ọlu ezi omume bia rue madu nile igu ha na ndi ezi omume ka ha nata ndu. 19 N'ihi na dika edoro ọra madu na ndi-nmehie site n'aṅagh-nti nke otù madu ahu, ọbuná otú a ka agēdo ọra madu na ndi ezi omume site n'iṅa-nti nke orù Onye ahu. 20 Iwu we bebà, ka ndahie ahu we rie nne; ma n'ebe nmehie riri nne, n'ebe ahu ka amara babigara óke nke-uku kari: 21 ka, dika nmehie si buru eze n'onwu, ka amara we buru kwa eze otú a site n'ezi omume rue ndu ebigh-ebi site n'aka Jisus Kraist Onye-nwe-ayi.

6 1 Gini ka ayi gēkwu kwa? Àyi gānọgide na nmehie, ka amara we rie nne? 2 Chineke ekwela. Ayi onwe-ayi, bú ndi nwuru n'ebe nmehie di, àyi gēsi aṅa nādi ndu ọzọ nime ya? 3 Ma-ọbu ùnu amagh na ka ayi ra, bú ndi emere baptism iba nime Kraist Jisus, emere ayi baptism ibà n'ọnwu-Ya? 4 Ya mere esitere na baptism-ayi likọ ayi na Ya ibà n'ọnwu ahu: ka, dika esitere n'ebube nke Nna-Ya me ka Kraist si na ndi nwuru anwu bilie, ka ayi onwe-ayi we jeghari kwa na ndu ọhu otú a. 5 N'ihi na asi na eiiri oyiyi ọnwu-Ya me ka ayi na Ya tokọ buru otù ihe, agēji kwa oyiyi nke nbilite-n'ọnwu-Ya me ka ayi na Ya tokọ buru otù ihe; 6 ebe ayi mara nka, na akpọgidekọrọ Ya na madu ochie ayi n'obe, ka ewe me ka aru-ayi nke nmehie nwezu ghara idi irè, ka ayi we ghara idi nābu orù nke nmehie ọzọ; 7 n'ihi na onye nwuru anwu, aguwo ya n'onye ezi omume pua na nmehie-ya. 8 Ma ọ buru na ayi na Kraist nwukọrọ, ayi kwere na ayi na Ya gādikọ kwa ndu ọzọ; 9 n'ihi na ayi matara na ebe emere ka Kraist si na ndi nwuru anwu bilie Ọ gagh-anwu ọzọ; ọnwu abugh kwa onye nēnwe Ya ọzọ. 10 N'ihi na ọnwu Ọ nwuru, Ọ nwuru nání otù ọnwu n'ebe nmehie di: ma ndu Ọ nādi, Ọ nādi n'ebe Chineke nọ. 11 Otú a unu onwe-unu, nāgu-kwa-nu na unu onwe-unu bu ndi nwuru anwu n'ebe nmehie di, ma na unu nādi ndu nime Kraist Jisus n'ebe Chineke nọ.

12 Ya mere, ka nmehie ghara idi nābu eze n'aru-unu nke puru inwu anwu, ime unu ka unu ṅa agu-ya nile nti: 13 unu adi-kwa-la nēche ihe di unu n'aru n'iru nmehie ka ha buru ihe-agha ajọ omume; kama chenu onwe-unu n'iru Chineke, dika ndi sitere na ndi nwuru anwu di ndu, che-kwa-nu ihe di unu n'aru n'iru Chineke ka ha buru ihe-agha ezi omume. 14 N'ihi na nmehie agagh-abu onye-nwe-unu: n'ihi na unu anọgh n'okpuru iwu, kama n'okpuru amara.

15 Gini kwa? ọ bu na ayi gēmehie, n'ihi na ayi anọgh n'okpuru iwu, kama n'okpuru amara? Chineke ekwela. 16 Ùnu amatagh na onye unu nēche onwe-unu n'iru ya ka unu buru ndi-orù iṅa ya nti, unu bu ndi-orù nke onye ahu unu nāṅa nti ya; ma-ọbu nke nmehie nēweta ọnwu, ma-ọbu nke iṅa-nti nēweta ezi omume? 17 Ma ekele diri Chineke, na unu buri ndi-orù nke nmehie, ma unu sitere n'obi-unu ṅa nti ihe-atù nke ozizi ahu nke arara unu nye n'aka-ya; 18 ebe eme-kwa-ra ka unu pua na nmehie nwere onwe-unu, unu ghọrọ ndi-orù nke ezi omume. 19 Anamekwu dika madu n'ihi adigh-ike nke anu-aru-unu: n'ihi na dika unu

chere ihe nile di unu n'aru n'iru adigh-ọcha na n'iru imebi-iwu nēdubà n'imebi-iwu ka unu buru ndi-orù-ha, otù a chenu ihe nile di unu n'aru n'iru ezi omume ụ̀bụ a, bù nke nēdubà n'ido-nsọ, ka unu buru ndi-orù-ya. 20 N'ihi na mḅe unu bu ndi-orù nke nmehie, unu nwere onwe-unu n'ebe ezi omume di. 21 Ọ̀ bu nkpuru gini kwa ka unu nwere n'oge ahu n'ihe nile ahu nke ihere ha nēme unu ụ̀bụ a? n'ihi na ọgwugwu ihe nile ahu bu ọnwu. 22 Ma ụ̀bụ a ebe unu pusiri na nmehie nwere onwe-unu, ghọ kwa ndi-orù nke Chineke, unu nwere nkpuru-unu nēweta ido-nsọ, unu nwe-kwa-ra ndu ebigh-ebi dika ọgwugwu-ya. 23 N'ihi na ugwọ-ọlu nke nmehie bu ọnwu; ma onyinye-amara nke Chineke bu ndu ebigh-ebi nime Kraist Jisus Onye-nwe-ayi.

7 1 Ma-ọbu ùnu amagh, umu-nnam (n'ihi na anamagwa ndi mara iwu okwu), na iwu bu onye-nwe madu ka oge ra ọ nādi ndu? 2 N'ihi na iwu kekọrọ nwayi nke nwere di n'aru di-ya mḅe di-ya nọ na ndu; ma ọ buru na di-ya nwuru, atọpuwo ya n'iwu nke di-ya. 3 Ya mere otù a, agākpọ ya nwayi nākwa iko, ma ọ buru na ọ lakuru nwoke di iche mḅe di-ya nọ na ndu: ma ọ buru na di-ya nwuru, ọ puwo n'iwu nwere onwe-ya, nke nēme ya ka ọ ghara ibu nwayi nākwa iko, ma ọ buru na ọ lakuru nwoke di iche. 4 Ya mere, umu-nnam, esite-kwa-ra n'aru Kraist me ka unu onwe-unu nwua n'ebe iwu di; ka unu we lakuru di di iche, bù Onye emere ka O si na ndi nwuru anwu bilie, ka ayi we miara Chineke nkpuru. 5 N'ihi na mḅe ayi nọ n'anu-aru, ọchichọ ọjọ nile nke diri nmehie nile ayi, nke sitere n'aka iwu ahu, nālusi ọlu ike n'ihe nile di ayi n'aru imiri ọnwu nkpuru. 6 Ma ụ̀bụ a atọpuwo ayi n'iwu ahu, ebe ayi nwuru n'ebe ihe ahu di nke ejidesiri ayi ike nime ya; ya mere ayi nābu orù n'idi-ọhu nke Mọ Nsọ, ọ bugh kwa n'idi-ochie nke ihe edeworo n'akwukwọ.

7 Gini ka ayi gēkwu kwa? Ìwu ahu bu nmehie? Chineke ekwela. Kama, m'gagh-amawori nmehie, ma ọ buru na esiteghm n'aka iwu mara ya: n'ihi na m'gagh-amatawori agu ihe ọjọ, ma ọ buru na iwu ahu asigh, Agu ihe ọjọ agula gi: 8 ma nmehie, ebe ọ natara ihe o gēji megidem, ọ were ihe enyere n'iwu luta agu ihe ọjọ nile n'otù n'otù nimem: n'ihi na nmehie bu ihe nwuru anwu ma iwu adigh ya. 9 Mə mu onwem nādi ndu otù mḅe n'oge iwu nādigh: ma mḅe ihe enyere n'iwu biara, nmehie ahu we di ndu ọzọ, mu onwem we nwua; 10 ihe ahu enyere n'iwu, nke nēdubà na ndu, nka ka m'huru na ọ bu ihe nēdubà n'ọnwu: 11 n'ihi na nmehie, ebe ọ natara ihe o gēji megidem, o sitere n'ihe enyere n'iwu ghọḅuem, site kwa na ya ḅuem. 12 Ya mere iwu ahu di nsọ n'ezie, ihe enyere n'iwu di kwa nsọ, zi kwa ezi, buru kwa ezi ihe. 13 Ya mere, ẹzi ihe ahu ghọrọ ọnwu n'ebe m'nọ? Chineke ekwela. Kama ọ bu nmehie, ka ọ we puta ìhè na ọ bu nmehie, site n'iwere ezi ihe ahu lutaram ọnwu;—ka nmehie we site n'ihe ahu enyere n'iwu ghọ ihe nēmehie nke-uku ri nne. 14 N'ihi na ayi matara na iwu ahu bu ihe nke Mọ: ma mu onwem bu ihe nke anu-aru, erewokwam inọ n'okpuru nmehie. 15 N'ihi na ihe m'nāluta ka m'nāmagh: n'ihi na ihe m'nāchọ, ọ bugh ihe ahu ka m'nēme; kama ihe m'nākpọ asì, ihe ahu ka m'nēme. 16 Ma ọ buru na ihe m'nāchọgh, ihe ahu ka m'nēme, anamekweye iwu ahu na ọ bu ihe ọma. 17 Ma ụ̀bụ a ọ bugh mu onwem nāluta kwa ya ọzọ, kama ọ bu ihe ahu nke nēbi nimem, bù nmehie. 18 N'ihi na amataram na ezi ihe adigh-ebi nimem, nke ahu bu, n'anu-arum: n'ihi na ichọ ihe ọma di nso n'ebe akam gēru, ma iluta ihe ọma adigh nso n'ebe akam gēru. 19 N'ihi na ezi ihe nke m'nāchọ ka m'nēmegh: kama ihe ọjọ nke m'nāchọgh, ihe ahu ka m'nēme. 20 Ma ọ buru na ihe m'nachọgh, ihe ahu ka m'nēme, ọ bugh mu onwem nāluta kwa ya ọzọ, kama ọ bu ihe ahu nke nēbi nimem, bù nmehie. 21 Ya mere ahurum iwu a, na ihe ọjọ dim nso n'ebe akam gēru, mu, bú onye nāchọ ime ihe ọma. 22 N'ihi na mu na iwu Chineke nēnwekọ obi-utọ dika madu imem si di: 23 ma anamahu iwu di iche n'ihe nile dim n'aru, nēbu agha megide iwu nke uchem, nādọtakwam n'agha nye iwu nke nmehie nke di n'ihe nile dim n'aru. 24 Madu nke hujuru anya ka mu onwem bu! ònye gādọputam n'aru nke ọnwu a? 25 Ma

ekele diri Chineke na ndọputa sitere n'aka Jisus Kraist Onye-nwe-ayi. Ya mere otú a mu onwem ji uchem buru orù nke iwu Chineke; ma ejim anu-arum buru orù nke iwu nmehie.

8 1 Ya mere ụbụ a ọ digh ạmam-ikpe ọ bula diri ndi nọ nime Kraist Jisus. 2 N'ihi na iwu nke Mọ nke ndu nime Kraist Jisus mere ka m'pua n'aka iwu nke nmehie na nke ọnwu, nwere onwem. 3 N'ihi na ihe iwu ahu nāpugh ime, nke ọ nādigh ike nime ya site n'anu-aru, Chineke mere, n'ihi na Ọ mara nmehie ikpé n'anu-aru, mḅe O zitere Ọkpara nke aka Ya n'oyiyi nke anu-aru nmehie na dika àjà achuru n'ihi nmehie: 4 ka ihe iwu ahu guru n'ihe ziri ezi we mezu nime ayi, bù ndi nādigh-eje dika anu-aru si chọ, kama dika Mọ Nsọ si chọ. 5 N'ihi na ndi di ka anu-aru si chọ nātukwasi uche n'ihe nke anu-aru; ma ndi di ka Mọ Nsọ si chọ nātukwasi uche n'ihe nke Mọ Nsọ. 6 N'ihi na itukwasi uche n'anu-aru bu ọnwu; ma itukwasi uche na Mọ Nsọ bu ndu na udo: 7 n'ihi na itukwasi uche n'anu-aru, ya na Chineke di n'iro; n'ihi na edogh ya n'okpuru iwu Chineke, n'ihi na apugh kwa ido ya n'okpuru ya: 8 ndi nke nọ n'anu-aru apugh kwa itọ Chineke utọ. 9 Ma unu onwe-unu anọgh n'anu-aru, kama unu nọ nime Mọ Nsọ, ma ọ buru na ọ bu ezie na Mọ nke Chineke nēbi nime unu. Ma ọ buru na onye ọ bula enwegh Mọ nke Kraist, onye ahu abugh nke Ya. 10 Ma ọ buru na Kraist nọ nime unu, aru-unu bu ihe nwuru anwu n'ihi nmehie n'ezie; ma Mọ Nsọ bu ndu n'ihi ezi omume. 11 Ma ọ buru na Mọ nke Onye ahu Nke mere ka Jisus si na ndi nwuru anwu bilie nēbi nime unu, Onye ahu Nke mere ka Kraist Jisus si na ndi nwuru anwu bilie gēsite kwa n'aka Mọ-Ya Nke nēbi nime unu me ka aru-unu nke puru inwu anwu di ndu.

12 Ya mere otú a, umu-nnam, ayi bu ndi ji ugwọ, ọ bugh anu-aru ka ayi ji, idi ndu dika anu-aru si chọ: 13 n'ihi na asi na unu nādi ndu dika anu-aru si chọ, unu gaje inwu; ma ọ buru na unu nēwere Mọ Nsọ me ka omume aru nwua, unu gādi ndu. 14 N'ihi na ka ha ra, bù ndi Mọ Chineke nēdù, ndi ahu bu umu-ndikom Chineke. 15 N'ihi na unu anatagh mọ nke ibu-orù ilaghachi n'egwù ọzọ; kama unu natara Mọ nke ido-ka-nwa-nwoke, Nke ayi nēti nkpu nime Ya, si, Aba, Nna. 16 Mọ Nsọ onwe-ya soro mọ-ayi nāḅa àmà, na ayi bu umu Chineke: 17 ma ọ buru na ayi bu umu, ayi bu kwa ndi-nketa; ndi-nketa nke Chineke, na ndi ha na Kraist nēkekọ; ma ọ buru na ọ bu ezie na ayi na Ya nāhukọ ahuhu, ka ewe nyekọ kwa ayi na Ya otuto.

18 N'ihi na anamagu na ahuhu nile nke oge di ụbụ a ekwesigh ka ekwuta ha ma ele ebube ahu anya, bù nke agaje ikpughe n'ebe ayi nọ. 19 N'ihi na olile-anya siri ike nke ihe nile ekère èkè nēchesi nkpughe nke umu-ndikom Chineke ike. 20 N'ihi na edoro ihe ahu ekèrè èkè n'okpuru ihe-efu, ọ bugh na ọ chọrọ ya, kama n'ihi Onye ahu Nke doro ya n'okpuru ya n'olile-anya; 21 n'ihi na agēme ka ihe ekère èkè onwe-ya pu kwa n'ibu-orù nmebi ba n'ọnọdu inwe-onwe-ya nke ebube nke umu Chineke. 22 N'ihi na ayi matara na ihe ekère èkè nile nāsukọ udè, ime nēmekọ kwa ha, rue ụbụ a. 23 Ma ọ bugh nàni nka, kama ayi onwe-ayi, ndi nwere nkpuru mbu nke Mọ Nsọ, ọbunà ayi onwe-ayi nāsu kwa udè nime onwe-ayi, mḅe ayi nēchesi ido-ka-nwa-nwoke ahu ike, bù nḅaputa nke aru-ayi. 24 N'ihi na ọ bu n'olile-anya ka azọputara ayi: ma olile-anya nke anāhu anya abugh olile-anya: n'ihi na ihe madu nāhu anya, gini mere o ji nēle anya ya? 25 Ma ọ buru na ayi nēle anya ihe ayi nāhugh anya, ayi ji ntachi-obi nēchesi ya ike.

26 Otú ahu Mọ Nsọ nēye-kwa-rà adigh-ike-ayi aka: n'ihi na ayi amatagh ihe ayi gēkpe n'ekpere dika ayi nāghagh ikpe; kama ọ bu Mọ Nsọ onwe-ya were isu-udè anāpugh ikwu nārịọrọ ayi arirịọ; 27 ma Onye ahu Nke nēnyocha obi-ayi matara ihe Mọ Nsọ nātukwasi uche na ya, n'ihi na Ọ nārịọrọ ndi nsọ arirịọ dika Chineke si chọ. 28 Ma ayi matara na ihe nile nālukọ ọlu iwetara ndi huru Chineke n'anya ezi ihe, bù ndi akpọrọ dika ihe O nēzube si di. 29 N'ihi na ndi O buru uzọ mara, O bu-kwa-ra uzọ ka ha àkà, ka ha na onyinyo nke Ọkpara-Ya nwekọ otù udi, ka Ọ we buru onye ebu uzọ mu n'etiti ọtutu umu-nna: 30 ma ndi O buru uzọ ka àkà, ndia ka Ọ kpọ-

kwa-ra: ma ndi Ọ kpọrọ, ndia ka Ọ gukwa-ra na ndi ezi omume: ma ndi Ọ guru na ndi ezi omume, ndia ka Ọ nyekwa-ra otuto.

31 Gini kwa ka ayi gēkwu n'ile ihe ndia anya? Ọ buru na Chineke diri ayi, ònye nēmegide ayi? 32 Onye ahu Nke nāzọdogh Ọkpara nke aka Ya, kama Ọ rara Ya nye n'ihi ayi nile, Ò gēsi aṅa ghara inye kwa ayi ihe nile n'amara ebe Ọ weresiri Onye ahu nye ayi? 33 Ònye gēbo ndi Chineke rọputara ebubo? Ọ bu Chineke Onye nāgu ha na ndi ezi omume? 34 Ònye bu onye ahu nke gāma ikpé? Ọ bu Kraist Jisus Onye nwuru, ma nke kariri, emere Ya ka O si na ndi nwuru anwu bilie. Onye nọ n'aka-nri Chineke, Onye nārịọ-kwa-ra ayi arirịọ? 35 Ònye gēkewapu ayi n'ihu-n'anya nke Kraist? Ọ bu nkpaḅu, ma-ọbu oké nkpà, ma-ọbu nsoḅu, ma-ọbu oké unwu, ma-ọbu iḅa-ọtọ, ma-ọbu ize-ndu, ma-ọbu mma-agha? 36 Dika edeworo ya n'akwukwọ nsọ, si,

N'ihi Gi ka anēme ka ayi nwua ogologo ubọchi dum;

Aguru ayi dika aturu obuḅu.

37 É-è, kama n'ihe ndia nile ayi nēmeribiga óké site n'aka Onye ahu Nke huru ayi n'anya. 38 N'ihi na emewo ka m'kweye, na ọnwu, ma-ọbu ndii, ma-ọbu ndi-mọ-ozi, ma-ọbu ibu-isi di iche iche, ma-ọbu ihe dị uḅu a, ma-ọbu ihe gaje idi, ma-ọbu ike di iche iche, 39 ma-ọbu ihe di elu, ma-ọbu ihe di omimi, ma-ọbu ihe ọ bula ọzọ ekére èkè, agagh-apụ ikewapu ayi n'ihu-n'anya Chineke, nke dị nime Kraist Jisus Onye-nwe-ayi.

9 1 Anamekwu ezi-okwu nime Kraist, ekwughm okwu-ugha, akọ-na-uchem nēsokwam ḅa àmà nime Mọ Nsọ, 2 na enwerem oké ihe-nwuta na ihe-nḅu nādigh-agwu n'obim. 3 N'ihi na anamekperi ekpere, ka mu onwem buru anathema pua n'ebe Kraist nọ n'ihi umu-nnem, ndi-ikwum dika anu-aru si di: 4 ebe ha bu ndi Israel; ndi nwe ido-ka-nwa-nwoke ahu, na ebube ahu, na ọḅuḅa-ndu nile, na inye-iwu ahu, na ikpe ekpere ahu n'ulo uku Chineke, na nkwa nile; 5 ndi nwe nna-ayi-hà, ndi Kraist-ayi si kwa n'etiti ha puta dika anu-aru si di, Onye bu Onye-isi ihe nile, bu kwa Chineke, Nke agọziworo rue mḅe nile ebigh-ebi. Amen. 6 Ma ọ bugh dika agāsi na okwu Chineke adawo n'ala. N'ihi na ndi si n'Israel puta, ọ bugh ndi ahu nile bu Israel: 7 ọ bugh kwa ha nile bu umu, n'ihi na ha bu nkpuru Abraham: kama, Nime Aisak ka agākpọ nkpuru-gi aha. 8 Nke ahu bu, umu nke anu-aru-ya, ọ bugh ndia bu umu Chineke; kama umu nke nkwa ahu ka anāgu na nkpuru. 9 N'ihi na nka bu okwu nke nkwa, Dika oge a si di M'gābia, Sera gēnwe kwa nwa-nwoke. 10 Ma ọ bugh nání nka; kama Rebeka kwa, mḅe ọ tusiri ime site n'otù onye, bú Aisak nna-ayi—11 n'ihi na mḅe akāmugh umu ahu, mḅe ha akēmegh kwa ihe ọ bula, ma ọ bu ezi ihe ma-ọbu ihe nādigh nma, ka ihe Chineke zubere dika nrọputa si di we digide, o sitegh n'ọlu, kama o sitere n'Onye nākpọ, 12 asiri ya, Nke-okenye gēfè nke-ntà. 13 Dika edeworo ya n'akwukwọ nsọ, si, Jekob ka M'huru n'anya, ma Isọ ka M'kpọrọ asi.

14 Gini ka ayi gēkwu kwa? Ọ gābu na ajọ omume di n'ebe Chineke nọ? Chineke ekwela. 15 N'ihi na Ọ si Moses, M'gēmere onye ọ bula ebere, bú onye M'nēmere ebere, M'gēnwe kwa obi-ebere n'aru onye ọ bula, bú onye M'gēnwe obi-ebere n'aru-ya. 16 Ya mere otú a ọ bugh nke onye nāchọ, ọ bugh kwa nke onye nāḅa ọsọ, kama ọ bu nke Onye ahu Nke nēme ebere, bú Chineke. 17 N'ihi na ihe edeworo n'akwukwọ nsọ nāsi Fero, Ọ bu n'ihi otù ihe a ka M'mere ka i bilie, ka M'we gosi ikem nime gi, ka ewe kwusa kwa aham n'uwa nile. 18 Ya mere otú a ọ bu onye Ọ nāchọ ka Ọ nēmere ebere, ọ bu kwa onye Ọ nāchọ ka Ọ nēme ka ọ nwe obi-etili.

19 Ya mere i gāsim, Gini mere Ọ nọ nāta uta? N'ihi na ọ bu onye nēguzogide ihe O zubere? 20 Ajuju kwesikariri iju, gi madu, bu, Gì onwe-gi bu onye, nke nāza Chineke okwu imegide Ya? Ọ gābu na ihe akpuworo gāsi onye kpuru ya, Gini mere i kpurum otú a? 21 Ma-ọbu ọkpù-ite, ọ nwegh ike n'ebe urọ di, isite n'otù ọkpukpu-urọ ahu o doziri me nka ka ọ buru ihe gānara nsọpuru, me kwa nke-ọzọ ka ọ buru ihe agēme ihe-ihere? 22 Gini kwa, ma ọ buru na Chineke, ọ bu ezie

na Ọ nāchọ igosi iwe-Ya, na ime ka amara ike-Ya, ma Ọ were ogologo-ntachi-obi ri nne nagide ihe iwe edoziworo ka ha bà n'ila-n'iyì: 23 ka Ọ we me kwa ka amara àkù nke ebube-Ya n'aru ihe diri ebere, nke O buru uzọ dozie ka ha ba n'ebube, 24 bú ayi onwe-ayi, ndi Ọ kpọ-kwa-ra, ọ bugh site na nání ndi-Ju, kama site kwa na ndi mba ọzọ? 25 Dika O nēkwu kwa n'akwukwọ Hosea, si,

M'gākpọ ndi ahu ndim, nke nābugh ndim;
M'gākpọ kwa nwayi ahu onye ahuru n'anya, nke anāhugh n'anya.

26 O gēru kwa, na n'ebe ahu nke asiri ha, Ọ bugh ndim ka unu bu,
N'ebe ahu ka agākpọ ha umu-ndikom nke Chineke di ndu.

27 Ma Aisaia nēti nkpu bayere Israel, si, Ọ buru na ọnu-ọgugu umu Israel di ka ájá nke oké osimiri, ọ bu nke fọduru ka agāzọputa: 28 n'ihi na Onye-nwe-ayi gēme ihe O kwuru n'elu uwa, nēmezu ya nēme kwa ya ka o bìe. 29 Ọzọ, dika Aisaia buru uzọ kwue,

Ọ buru na Onye-nwe usu nilė nke ndi-agha arapugh ayi otù nkpuru,
Ayi gādiwori ka Sọdọm, agēmewori ayi ka ayi yie Gọmọra.

30 Gini ka ayi gēkwu kwa? Na ndi mba ọzọ, ọ bu ezie na ha aḅasogh ezi omume, ma ha ruru ezi omume, ma ọ bu ezi omume ahu nke si n'okwukwe puta: 31 ma Israel, ọ bu ezie na ha nāḅaso iwu ezi omume, ma ha ekwudogh iwu ahu. 32 N'ihi gini? N'ihi na ha esitegh n'okwukwe chọ ya, kama dika agāsi na ha sitere n'ọlu chọ ya. Ha suru ngọngọ na nkume nke isu-ngọngọ-ha; 33 dika edeworo ya n'akwukwọ nsọ, si,

Le, anamatọḅọ nime Zaion nkume nke isu-ngọngọ, na oké nkume nke ima-n'ọnyà:
Onye kwe-kwa-ra na Ya, agagh-eme ka ihere me ya n'iru.

10 1 Umu-nnam, ihe di obim ezi nma na aririọ m'nāriọ Chineke n'ihi ha bu, ka azọputa ha. 2 N'ihi na anamaḅara ha àmà na ha nānu ọku n'obi n'ebe Chineke nọ, ma ọ bugh dika nmazu si di. 3 N'ihi na, ebe ha nāmagh ezi omume Chineke, nāchọ kwa uzọ ime ka ezi omume nke aka ha guzo, ha edogh onwe-ha n'okpuru ezi omume Chineke. 4 N'ihi na Kraist bu nsọtu iwu iwetara onye ọ bula nke kwere ezi omume. 5 N'ihi na Moses edewo n'akwukwọ na madu nke nēme ezi omume nke sitere n'iwu gādi ndu nime ya. 6 Ma ezi omume ahu nke sitere n'okwukwe nēkwu otú a, si, Asila n'obi-gi, Ònye gārigo n'elu-igwe? (nke ahu bu, ikudata Kraist:) 7 ma-ọbu, Ònye gārida n'abyss ahu? (nke ahu bu, isi na ndi nwuru anwu kugota Kraist.) 8 Kama ọ bu gini ka o nēkwu? Okwu ahu di gi nso, n'ọnu-gi, na n'obi-gi: nke ahu bu, okwu okwukwe, nke ayi nēkwusa: 9 na ọ buru na i gēwere ọnu-gi kwuputa Jisus na Ọ bu Onye-nwe-ayi, ọ buru kwa na i gēwere obi-gi kwere na Chineke mere ka O si na ndi nwuru anwu bilie, agāzọputa gi: 10 n'ihi na anēji obi kwere rue ezi omume; anēji kwa ọnu kwuputa rue nzọputa. 11 N'ihi na ihe edeworo n'akwukwọ nsọ nāsi, Onye ọ bula nke kwere na Ya, agagh-eme ka ihere me ya. 12 N'ihi na ọ digh ihe di iche n'etiti onye-Ju na onye-Grik: n'ihi na otù Onye-nwe-ayi ahu bu Onye-nwe ọra madu, buru kwa Onye nwere àkù ri nne inye ndi nile nākpọku Ya: 13 n'ihi na, Onye ọ bula nke gākpọku aha Onye-nwe-ayi, agāzọputa ya. 14 Hà gēsi kwa aṅa kpọku Onye ahu ha akēkwegh na Ya? ma hà gēsi aṅa kwere n'Onye ahu ha akānugh okwu-Ya? ma hà gēsi aṅa nu ma onye nēkwusa anọgh? 15 ma hà gēsi aṅa kwusa, ma ọ buru na ezigagh ha? dika edeworo ya n'akwukwọ nsọ, si, Le, ka ha si ma nma nke-uku, bú ukwu ndi nēzisa ozi ọma nke ezi ihe!

16 Ma ọ bugh ha nile ṅara ozi ọma ahu nti. N'ihi na Aisaia nāsi, Onye-nwe-ayi, ònye kwere ihe ayi nuworo? 17 Ya mere, okwukwe si n'ọnunu puta, ma ọnunu ahu sitere n'okwu Kraist. 18 Ma asim, Ọ gābu na ha anugh? Ha nuru ezie,

N'uwa nile ka olu-ha puru jezue,
Na nsọtu nile nke elu-uwa dum madu bi ka okwu-ha puwo-kwa-ra jezue.

19 Ma asim, Ọ gābu na Israel amagh? Moses buru uzọ si,

Mu onwem gēwere mba nābugh mba kpasue unu ekworo,

Mba nēnwegh nghọta ka M'gēwere
kpasue unu iwe.
20 Ma Aisaia nwere anya-ike nke-uku,
we si,
Ndi nāchọghm chọtaram;
Ewerem gosi ndi nājugh ajuju
n'akam.
21 Ma O nēkwu okwu bayere Israel,
si, Ogologo ubọchi dum ka M'ḅasara
akam nye ndi nādigh-ekweye, ndi
nēkwugidekwam.

11 1 Ya mere asim, Ọ gābu na
Chineke nupuru ndi nke Ya?
Chineke ekwela. N'ihi na mu onwem
bu kwa onye Israel, si na nkpuru
Abraham puta, si kwa n'ebo Benjamin
puta. 2 Chineke enupugh ndi-Ya nke
O buru uzọ mara. Ma-ọbu ụnu
amatagh ihe o nēkwu, bú ihe edeworo
n'akwukwọ nsọ, n'ebe edeworo okwu
bayere Elaija? otú ọ nāriọ Chineke
aririọ megide Israel, si, 3 Onye-nwe-
ayi, ha ḅuru ndi-amuma-Gi, ha gwudara
ebe-ichu-aja-Gi nile: nání mu onwem
fọdu-kwa-ra, ha nāchọ kwa ndum.
4 Ma gini ka ndum-ọdu Chineke nāgwa
Ya? Arapurum nye Onwem nnù
ndikom iri-na-asa na ọgu iri, madu
ndi ọ digh mḅe ha ḅuru ikperè nye
Beal. 5 Ya mere otú a n'oge di uḅu a
ndi fọduru aputawo kwa dika nrọputa
nke amara si di. 6 Ma ọ buru na ọ di
n'amara, o sitegh kwa ọzọ n'ọlu: ebe
ahuru na amara abugh amara ọzọ, ma
asi na ọ digh otú a. 7 Gini kwa? Ihe
Israel nāchọ, nke ahu ka ọ nāhugh; ma
nrọputa ahu huru ya, ma emere ka obi
ndi fọduru me etili: 8 dika edeworo ya
n'akwukwọ nsọ, si, Chineke nyere ha mọ
nke oké ura, anya ighara ihu uzọ, na nti
ighara inu ihe, rue ubọchi ta. 9 Devid
nāsi kwa,
Ka table-ha ghọ iḅudu, na ihe eji
achu ha ntá,
Na ọnyà, na ihe-nnyeghachi n'ebe ha
nọ:
10 Ka anya-ha ḅa ọchichiri, ka ha we
ghara ihu uzọ,
Gi me kwa ka azú-ha ruru mḅe
nile.
11 Ya mere m'nāsi, Ọ gābu na ha suru
ngọngọ ka ha we da? Chineke ekwela:
kama nzọputa sitere na ndahie-ha ru ndi
mba ọzọ aka, ka ewe kpasue ha ekworo.
12 Ma ọ buru na ndahie-ha bu àkù nke
uwa, ọ buru kwa na ila-ala-ha bu àkù nke
ndi mba ọzọ; òzuzù-ha gēsi aṅa ghara
ibu kari àkù-ha nke-uku?
13 Ma ọ bu unu ndi mba ọzọ ka
m'nāgwa okwu, (n'ezie, ka ọ ra, bú onye-
ozi nke ndi mba ọzọ mu onwem bu,
anamenye ije-ozim otuto): 14 ma ọ
buru na agamakpasu ndi-arum ekworo
n'uzọ ọ bula, we zọputa ufọdu n'etiti ha.
15 N'ihi na asi na nchupu-ha bu ime ka
uwa na Chineke di n'otù, gini ka
nkpọbata-ha gābu, ma-ọbugh ndu sitere
na ndi nwuru anwu? 16 Ma ọ buru na
nkpuru mbu di nsọ, oḅe utu ọka agwọrọ
agwọ di kwa nsọ: ọ buru kwa na
nkpọrọgwu di nsọ, alaka di kwa nsọ.
17 Ma ọ buru na anyakapuru alaka
ufọdu, ma gi onwe-gi, ọ bu ezie na i bu
osisi olive nke ọhia, ma anyakudoro gi
n'etiti ha, i ghọ-kwa-ra onye gi na ha
nēnwekọ nkpọrọgwu nke umi nke olive
ahu; 18 anyalara alaka ahu isi: ma ọ
buru na i nānyara ha isi, ọ bugh gi
onwe-gi nēbu nkpọrọgwu, kama ọ bu
nkpọrọgwu nēbu gi. 19 Ya mere i gāsi,
Anyakapuru alaka ufọdu ka ewe
nyakudo mu onwem. 20 Ọ di nma;
n'ekwegh-ekwe-ha ka anyakapuru ha,
ma gi onwe-gi nēguzo n'okwukwe-gi.
Atukwasila uche-gi n'ihe di elu, kama
nātu egwu: 21 n'ihi na asi na Chineke
emegh alaka ahu osisi olive ji puta uwa
ebere, Ọ gagh-eme kwa gi ebere.
22 Ya mere le obi-ọma na aka-ike nke
Chineke: n'aru ndi dara ada ka aka-ike-
Ya dakwasiri; ma n'aru gi ka obi-ọma
Chineke nādikwasi, ma ọ buru na i
gānọgide n'obi-ọma-Ya: ebe agēbipu
kwa gi onwe-gi ma ọ buru na i nọgidegh
otú a. 23 Ndi ahu kwa, ma ọ buru na
ha anọgidegh n'ekwegh - ekwe - ha,
agānyakudo ha: n'ihi na Chineke puru
inyakudo ha ọzọ. 24 N'ihi na asi na
ebipuru gi onwe-gi n'osisi olive nke
bu nke ọhia ka o si puta uwa, ewe
nyakudo gi n'osisi olive ọma n'uzọ nke
nēmegide ka o si puta uwa: àgēsi aṅa
ghara inyakudo kari ndi ahu nke-uku,
bú alaka osisi olive ji puta uwa, n'osisi
olive nke aka ha?
25 N'ihi na achọghm ka unu ghara
ima ihe-omimi a, umu-nnam, ka unu
ghara inwe uche n'anya onwe-unu, na
emewo Israel obi-etili ufọdu, rue mḅe
ozuzù ndi mba ọzọ gābata; 26 otú a

agāzǫputa kwa Israel nile: dika edeworo ya n'akwukwǫ nsǫ, si,

Onye-ndǫputa ahu gēsi na Zaion puta;
O gēchighari asǫpurugh-Chineke nile ka ǫ pua na Jekob:

27 Nka bu kwa ǫbụba-ndu gādiri ha site n'ebe M'nǫ,
Mbe ǫ bula M'gēwepu nmehie nile ha.

28 N'akuku ozi ǫma, ha bu ndi-iro n'ihi unu: ma n'akuku nrǫputa, ha bu ndi ahuru n'anya n'ihi nna-ayi-hà. 29 N'ihi na nchèghari adigh n'onyinye-amara nile na ǫkpukpǫ nke Chineke. 30 N'ihi na dika unu onwe-unu nēkweyegh Chineke n'oge gara aga, ma ubu a emere unu ebere n'ekweyegh-ekweye nke ha, 31 otù a ka ndia nēkweyegh kwa ubu a, ka ewe were ebere emere unu mere ha onwe-ha ebere ubu a. 32 N'ihi na Chineke mechibidoro ha nile nime ekweyegh-ekweye, ka Ǫ we mere ha nile ebere.

33 A! omimi nke àkù nke amam-ihe na nke ihe-ǫmuma kwa nke Chineke! le otù anēnwegh ike ichǫputa ikpé-Ya nile, otù anēnwegh kwa ike ituputa uzǫ-Ya nile! 34 N'ihi na ònye mara uche Onye-nwe-ayi? ma-ǫbu ònye putara ibu onye Ya na ya nàba izù? 35 ma-ǫbu ònye buru uzǫ nye Ya, agēnyeghachi kwa ya ǫzǫ? 36 N'ihi na ihe nile sitere nime Ya, site kwa n'aka-Ya, di-kwa-ra Ya. Ǫ bu Ya ka otuto diri rue mbe nile ebigh-ebi. Amen.

12 1 Ya mere, umu-nnam, ejim obi-ebere nile nke Chineke nāriǫ unu, ka unu che aru-unu n'iru Chineke, dika àjà di ndu, di nsǫ, nke di Chineke ezi utǫ, nke bu ikpe-ekpere-unu dika uche si di. 2 Unu ekwe-kwa-la ka eme ka unu yie ajǫ oge a: kama ka enwogha unu site n'ime ka uche-unu buru ihe ǫhu, ka unu we nwaputa ihe bu ihe Chineke nāchǫ, bù ezi ihe nke di kwa Ya ezi utǫ nke zu-kwa-ra okè.

3 N'ihi na esiterem n'amara nke enyerem si onye ǫ bula nǫ n'etiti unu, ka ǫ ghara itukwasi uche n'onwe-ya kari nke ǫ kwesiri itukwasi uche; kama itukwasi uche n'inwe uche zuru okè, dika Chineke kère ǫtùtù nke okwukwe nye madu nile n'otù n'otù. 4 N'ihi na ǫbunà dika ayi nwere ǫtutu ihe n'otù aru, ma ihe ahu nile di n'aru enwegh otù ǫlu: 5 otù a ayi, ndi di ǫtutu, bu otù aru nime Kraist, buru kwa n'otù n'otù ihe di n'aru ibe-ayi. 6 Ma ebe ayi nwere onyinye-amara di iche iche dika amara nke enyere ayi si di, ma ayi nwere ibu-amuma, ka ayi nēbu amuma ka okwukwe-ayi ra; 7 ma-ǫbu ije-ozi, ka ayi nānǫ n'ije-ozi-ayi; ma-ǫbu onye nēzi ihe, ya nǫ n'ozizi-ya; 8 ma-ǫbu onye nākasi obi, ya nǫ na nkasi-obi-ya: onye nēme ka ndi ǫzǫ keta ihe ǫ nwere, ya were afǫ-ofufo me ya; onye bu onye-isi, ya were obi nānu ǫku nābu isi; onye nēme ebere, ya were obi-utǫ me ya. 9 Ka ihu-n'anya buru ihe nke iru-abua nādigh nime ya. Nākpǫnu ajǫ ihe asi; nārapara ezi ihe n'aru. 10 N'akuku ihu-n'anya-unu n'ebe umu-nna-unu nǫ, ka ihe madu-ibe-unu nātǫrita unu utǫ nke-uku; n'akuku nsǫpuru-unu, nācharanu ibe-unu uzǫ; 11 n'akuku inu-ǫku nke obì-unu, nāgharanu idi ǫbǫ; n'akuku mǫ-unu, nādinu ǫku; n'akuku Onye-nwe-ayi, nābunu orù; 12 n'akuku olile-anya-unu, nāńurinu ǫńu; n'akuku nkpabu-unu, nēnwenu ntachi-obi; n'akuku ekpere-unu, nānǫgidesinu ike; 13 n'akuku ihe nākpà ndi nsǫ, nēnwekǫnu ihe; nābasonu ǫlu ile ndi-ǫbìa anya nke-ǫma. 14 Nāgǫzinu ndi nēsobu unu; nāgǫzinu, abu-kwa-la ha ǫnu. 15 Nēsonu ndi nāńuri n'ińuri ǫńu; nēsonu ndi nākwa àkwà n'ikwa àkwà. 16 Nātukwasinu uche n'otù ihe ahu n'ebe ibe-unu nǫ. Unu anukwasila uche n'ihe di elu, kama ka ndi ǫnǫdu-ha di ala nādǫrǫ unu iso ha. Unu enwela uche n'anya onwe-unu. 17 Unu enyeghachila onye ǫ bula ihe ǫjǫ n'ǫnǫdu ihe ǫjǫ. Burunu uzǫ nēchè ihe ǫma n'iru madu nile. 18 Asi na ǫ bu ihe gēkwe unu, ka ihe nke diri unu onwe-unu ra, unu na madu nile nādi n'udo. 19 Ndi m'huru n'anya, unu abǫlara onwe-unu ǫbǫ, kama charanu ıwe ahu uzǫ: n'ihi na edewo ya n'akwukwǫ nsǫ, sı, Mu nwe ǫbǫ; Mu onwem gēnyeghachi, ka Onye-nwe-ayi kwuru. 20 Ma ǫ buru na agu nāgu onye-iro-gi, nāzù ya; ǫ buru na akpiri nākpǫ ya nku, gi me ka ǫ ńua miri: n'ihi na n'ime nka i gāgukwasi icheku nēre ǫku n'isi-ya. 21 Ekwela ihe ǫjǫ meri gi, kama were ezi ihe meri ihe ǫjǫ.

13 1 Ka nkpuru-obi ọ bula do onwe-
ya n'okpuru ndi nāchi isi n'elu ya:
n'ihi na ọ digh onye ọ bula nāchi isi ma
ọ buru na Chineke edogh ya; ndi nāchi
isi bu kwa ndi Chineke doworo. 2 Ya
mere onye nēdo onwe-ya megide onye
ahu nāchi isi, o nēguzogide iwu Chineke
nyere: ma ndi nēguzogide gānata ikpé
nye onwe-ha. 3 N'ihi na ndi-isi abugh
ihe-egwu n'ebe ezi ọlu di, kama n'ebe ọlu
ọjọ di. Ma ì chọgh ka i tua egwu onye
ahu nāchi isi? nēme ezi ihe, i gēnwe kwa
otuto site n'aka ya: 4 n'ihi na ọ bu
onye nējere Chineke ozi n'ebe i nọ
iwetara gi ezi ihe. Ma ọ buru na i nēme
ihe ọjọ, tua egwu; n'ihi na ọ bugh n'efu
ka o nēbu mma-agha: n'ihi na ọ bu
onye nējere Chineke ozi, onye-ọbọ
iwetara onye nēme ihe ọjọ iwe. 5 N'ihi
ya ọ di nkpà ido onwe-unu n'okpuru ya,
ọ bugh nání n'ihi iwe ahu, kama ọ bu
kwa n'ihi akọ-na-uche. 6 N'ihi na ọ
bu n'ihi nka ka unu nātu kwa ùtú; n'ihi
na ha bu ndi nēfè Chineke òfùfè,
nānọgidesi ike n'ọlu-ha ime otù ihe a.
7 Nākwughachinu madu nile ihe nile
unu ji ha n'ugwọ: tunu ùtù nye onye
unu ji ugwọ ùtù; tunu ùtù-ahia nye
onye unu ji ugwọ ùtù-ahia; tuanu egwu
onye unu ji ugwọ egwu; sọpurunu onye
unu ji ugwọ nsọpuru.

8 Unu ejila onye ọ bula ugwọ ọ bula,
ma-ọbugh ihurita onwe-unu n'anya:
n'ihi na onye nāhu madu-ibe-ya n'anya
edebezuwo iwu. 9 N'ihi na okwu a,
Akwala iko, Ebula madu, Ezula ori,
Agu ihe ọjọ agula gi, ọ buru kwa na ihe
ọ bula ọzọ di enyere n'iwu, achikọtara ya
n'okwu a, bù, Hu onye-abata-obi-gi
n'anya dika onwe-gi. 10 Ihu-n'anya
adigh-alu ọlu ọjọ n'ebe onye-abata-obi-
ya nọ: ya mere ihu-n'anya bu idebezu
iwu.

11 Nke ahu kwa, ebe unu matara oge
a, na oge hour eruwo ubu a ka unu teta
n'ura: n'ihi na ubu a nzọputa-ayi di nso
kari mbe ayi kwere na mbu. 12 Chi
ejimiwo, chi-ọbubọ di kwa nso: ya mere
ka ayi yipu ọlu nile nke ọchichiri, ma ka
ayi yikwasi ihe-agha nke ihè. 13 Ka
ayi nējeghari dika ọ kwesiri ayi, dika
n'ehihie; ọ bugh n'ite-egwù na inubiga-
manya-òkè, ọ bugh n'ikwa-iko na agu
ikwa-iko, ọ bugh n'esem-okwu na
ekworo. 14 Kama yikwasinu Onye-
nwe-ayi Jisus Kraist, unu ebu-kwa-la
uzọ nēchère aru, ime ihe ọjọ nāgu ya.

14 1 Ma kpọbatanu onye nādigh ike
n'okwukwe-ya, ọ bugh ikpa òkè
n'ihe ọ nātule n'obi. 2 Otù onye nwere
okwukwe iri ihe nile: ma onye nādigh
ike nēri nàni ihe anāku n'ubi. 3 Ka
onye nēri ihe ghara ikpọ onye nādigh-
eri ihe-efu; ka onye nādigh-eri ghara kwa
ikpe onye nēri ikpé: n'ihi na Chineke
kpọbatara ya. 4 Gi onwe-gi nke nēkpe
onye nējere onye ọzọ ozi, i bu onye? ọ bu
n'ebe Onye-nwe ya onwe-ya nọ ka o
nēguzo ma-ọbu nāda. Ma agēme ya ka
o guzo; n'ihi na Onye-nwe-ayi puru ime
ya ka o guzo. 5 Otù onye nāroputa otù
ubọchi kari ubọchi ọzọ: ma onye ọzọ
nāroputa ubọchi dum. Ka onye ọ bula
nēkwezu nime uche nke aka ya. 6 Onye
nātukwasi uche n'ubọchi, nātukwasi
uche na ya n'ebe Onye-nwe-ayi nọ: onye
nēri kwa, nēri n'ebe Onye-nwe-ayi nọ,
n'ihi na ọ nēkele Chineke: onye nādigh-
eri kwa, n'ebe Onye-nwe-ayi nọ ka ọ
nādigh-eri, ọ nēkele kwa Chineke.
7 N'ihi na ọ digh onye ọ bula n'etiti ayi
nke di ndu n'ebe ya onwe-ya nọ, ọ digh
kwa onye ọ bula nwuru anwu n'ebe ya
onwe-ya nọ. 8 N'ihi na asi na ayi di
ndu, ọ bu n'ebe Onye-nwe-ayi nọ ka ayi
di ndu; ma asi na ayi nwuru, ọ bu n'ebe
Onye-nwe-ayi nọ ka ayi nwuru: ya mere,
ma ayi di ndu, ma ayi nwuru anwu, ayi
bu ndi nke Onye-nwe-ayi. 9 N'ihi na
ihe Kraist ji nwua, di kwa ndu ọzọ, bu
nka, ka Ọ we buru Onye-nwe ma ndi
nwuru anwu ma ndi di ndu. 10 Ma gi
onwe-gi, gini mere i nēkpe nwa-nna-gi
ikpé? ma-ọbu gi onwe-gi kwa, gini mere
i nākpọ nwa-nna-gi ihe-efu? n'ihi na ayi
nile gēguzo n'iru oche-ikpé Chineke.
11 N'ihi na edewo ya n'akwukwọ nsọ,
si,

Dika Mu onwem nādi ndu, ka Onye-
nwe-ayi kwuru, ọ bu Mu onwem
ka ikperé nile ọ bula gēburu,
Ire nile ọ bula gēkwuputa kwa
Chineke.

12 Ya mere otù a onye ọ bula n'etiti ayi
gāza ajuju bayere onwe-ya nye Chineke.

13 Ya mere ka ayi ghara ikperita ibe-
ayi ikpé ọzọ: ma kama ya kpenu ikpé a,
ka onye ọ bula ghara idebe ihe-isu-
ngọngọ, ma-ọbu ọnyà, n'uzọ nwa-nna-
ya. 14 Amataram. eme-kwa-ra ka

m'kweye nime Onye-nwe-ayi Jisus, na ọ digh ihe ruru árú site n'onwe-ya: ọ bu náni n'ebe ọ nọ, bú onye nāgu ihe ọ bula na ọ ruru árú, n'ebe onye ahu nọ ka ọ ruru árú. 15 N'ihi na asi na n'ihi ihe-oriri o nēwuta nwa-nna-gi, i digh-ejeghari ọzọ dika ihu-n'anya si di. Ewela ihe-oriri-gi la onye ahu n'iyị, bú onye Kraist nwuru n'ihi ya. 16 Ya mere unu ekwela ka ekwulu ezi ihe-unu: 17 n'ihi na ala-eze Chineke abugh oriri na ọṅuṅu, kama ọ bu ezi omume na udo na ọṅù nime Mọ Nsọ. 18 N'ihi na onye nābu orù Kraist n'uzọ nka, ọ di Chineke ezi utọ, buru kwa onye anwaputara n'iru madu. 19 Ya mere otú a, ka ayi nāḅaso ihe nile diri udo, na ihe nile diri iwulirita onwe-ayi elu dika ulo. 20 Akwatula ọlu Chineke n'ihi ihe-oriri. Ihe nile di ọcha n'ezie; ma ihe ọ bula buru madu ahu ihe ọjọ, onye were ihe-isu-ngọngọ nēri ya. 21 Ọ di nma ka i ghara iri anu, ma-ọbu iṅu manya-vine, ma-ọbu ime ihe ọ bula nke nwa-nna-gi gāsu ngọngọ nime ya. 22 Okwukwe ahu nke gi onwe-gi nwere, nwe ya n'onwe-gi n'iru Chineke. Ngọzi diri onye nēkpegh onwe-ya ikpé n'ihe ọ nānwaputa. 23 Ma onye nwere obi abua, amawo ya ikpé ma o rie, n'ihi na o sitegh n'okwukwe rie; ma ihe ọ bula nke nēsitegh n'okwukwe bu nmehie.

15 1 Ma ayi onwe-ayi, bú ndi nwere ike, ayi aghagh ibū adigh-ike nile nke ndi nēnwegh ike, na ighara ime ihe nātọ onwe-ayi utọ. 2 Onye ọ bula n'etiti ayi, ya me ihe gātọ onye-aḅata-obi-ya utọ iwetara ya ezi ihe, ka ọ we wulie ya elu dika ulo. 3 N'ihi na Kraist-ayi emegh kwa ihe tọrọ Onwe-ya utọ; kama, dika edeworo ya n'akwukwọ nsọ, Ita-uta nile nke ndi nāta Gi uta dakwasirim. 4 N'ihi na ka ha ra, bú ihe edere n'akwukwọ nsọ n'oge gara aga, edere ha izí ayi ihe, ka ayi we were ntachi-obi na nkasi-obi nke ihe nile edeworo n'akwukwọ nsọ nwe olile-anya. 5 Ma ka Chineke nke ntachi-obi na nke nkasi-obi nye unu ka unu tukwasi uche n'otù ihe ahu n'etiti onwe-unu dika Kraist Jisus si chọ: 6 ka unu we ji otù obi ji kwa otù olu nēnye Chineke na Nna nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist otuto. 7 N'ihi ya nākpọbatanu ibe-unu, dika Kraist-ayi kpọbata-kwa-ra unu, ka ewe nye Chineke otuto. 8 N'ihi na asim na emewo Kraist ka Ọ buru onye nējere obibì-úgwù ozi n'ihi ezi-okwu Chineke, ka Ọ we me ka nkwa nile ekwere nna-ayi-hà guzosie ike, 9 ka ndi mba ọzọ we nye kwa Chineke otuto n'ihi ebere-Ya; dika edeworo ya n'akwukwọ nsọ, si,

N'ihi nka ka M'gēkwuputa Gi n'etiti mba nile,
Aha-Gi ka m'gābùku kwa abù ọma.

10 Ọzọ kwa Ọ si,

Unu mba ọzọ, soronu ndi-Ya nwe obi-utọ.

11 Ọzọ kwa,

Tonu Onye-nwe-ayi, unu mba nile;
Ka ndi nile di iche iche nāja kwa Ya.

12 Ọzọ kwa, Aisaia si,

Nkpọrọgwu ahu nke Jesi gādi,
Na Onye ahu Nke nēbili ibu onye-isi mba nile;
Onye ahu ka ndi mba ọzọ gēle anya Ya.

13 Ma Chineke nke olile-anya ahu mejue unu n'ọṅù nile na udo nile n'ikwe-ekwe, ka unu we nwebiga olile-anya ahu ókè, n'ike Mọ Nsọ.

14 Ma emewom ka m'kweye, umunnam, ọbuná mu onwem, ihe bayere unu, na unu onwe-unu juputara n'idinma, na emejuwo kwa unu n'ihe-ọmuma nile, na unu pu-kwa-ra idurita onwe-unu ọdú. 15 Ma ejikaririm anya-ike degara unu akwukwọ n'otù akuku, dika ọ bu ichetara unu ọzọ, n'ihi amara nke Chineke nyerem, 16 ka m'we buru onye nēfè Kraist Jisus òfùfè ijekuru ndi mba ọzọ, nālu kwa ọlu onye-nchu-aja nke ozi ọma Chineke, ka ewe me ka iche-ndi-mba-ọzọ-n'iru-Chineke buru ihe agānara nke-ọma, ebe edoro ya nsọ nime Mọ Nsọ. 17 Ya mere enwerem inya-isim nime Kraist Jisus n'ihe nile diri Chineke. 18 N'ihi na m'gagh-enwe anya-ike ikwu ihe ọ bula ma-ọbugh n'ihe nile Kraist lutara site n'akam, ime ka ndi mba ọzọ na nti, n'okwu na ọlu, 19 n'ike nke ihe-iriba-ama na ọlu-ebube di iche iche, n'ike nke Mọ Nsọ; ya mere site na Jerusalem, na ala nke di ya buruburu rue Ilirikọm, ezìzuwom ozi ọma Kraist; 20 ma nka ka m'mere nējisi ike ìzisa ozi ọma ahu otú a, ọ bugh ebe akpọrọri aha Kraist, ka m'ghara iwu ulo n'elu ntọ-ala

onye ọzọ; 21 kama, dika edeworo ya n'akwukwọ nsọ,

Ha gāhu, bú ndi akākọgh akukọ Ya
mḅe ọ bula,
Ndi akānugh kwa gāghọta.

22 N'ihi nka eḅochi-kwa-ram ọtutu oge ndia ibiakute unu: 23 ma uḅu a, ebe m'nēnwegh ebe ọ bula n'akuku ndia ọzọ, ebe ibiakute unu nāgusikwam ike ọtutu arọ ndia gara aga, 24 mḅe ọ bula m'gāga Spain (n'ihi na anamele anya na m'gēkiri unu mḅe m'nāgabiga, anamele kwa anya na unu gēdupum n'ijem iga ebe ahu, ma ọ buru na afọ gēburu uzọ jum n'aru unu n'akuku ufọdu)—25 ma uḅu a, ka m'kwuru, agam Jerusalem, ebe m'nējere ndi nsọ ozi. 26 N'ihi na ọ di Masedọnia na Akaia ezi nma inye ndiọḅeye n'etiti ndi nsọ nọ na Jerusalem ihe ufọdu ha gēnwekọ. 27 N'ihi na ọ di ha ezi nma; ha bu kwa ndi ji ndi ahu ugwọ. N'ihi na asi na ndi mba ọzọ nwekọrọ ihe Mọ Nsọ nke ha, ha ji kwa ha ugwọ ifé ha òfúfè n'ihe nke anu-aru. 28 Ya mere mḅe m'mezusiri nka, ka-kwa-ra ha nkpuru a akàrà, m'gēsi na nke unu je Spain. 29 Ma amataram na, mḅe m'biakutere unu, ọ bu nime ozuzù ngọzi nke Kraist ka m'gābia.

30 Ma, umu-nnam, ewerem Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, were kwa ihun'anya Mọ Nsọ, nāriọ unu, ka unu som nāḅasi nḅa ike n'ekpere unu nēkpere Chineke n'ihim; 31 ka ewe dọputam n'aka ndi nēkweyegh ekweye ndi nọ na Judia, ka ije-ozim nke m'ji je Jerusalem we buru kwa ihe ndi nsọ gānara nke-ọma; 32 ka m'we biakute unu n'ọnù site n'ọchichọ Chineke, ka mu na unu we zukọ kwa ike. 33 Ma ka Chineke nke udo nọyere unu nile. Amen.

16 1 Ma anameme ka unu mara Fibi nwa-nna-ayi nwayi, onye nējere nzukọ Kraist nke di na Kenkrii ozi: 2 ka unu we nara ya nke-ọma nime Onye-nwe-ayi, dika ọ kwesiri ndi nsọ. ka unu nēguzo kwa ya nso iyere ya aka n'okwu ọ bula nkpà unu gākpa ya: n'ihi na ya onwe-ya aburuwo kwa onye nēguzoro ọtutu madu izọ ha, mu onwem kwa.

3 Kelenu Priska na Akwila ndi mu na ha nālukọ ọlu nime Kraist Jisus, 4 madu ndi tọḅọrọ olu nke aka ha n'ihi ndum; ndi ọ bugh nání mu onwem nēkele, kama nzukọ Kraist nile nke ndi mba ọzọ kwa: 5 kele-kwa-nu nzukọ Kraist nke di n'uloha. Kelenu Epinetọs onye m'huru n'anya, onye bu nkpuru mbu nke Esia nye Kraist. 6 Kelenu Meri, n'ihi na ọ dọḅuru onwe-ya n'ọlu n'ọtutu ihe nye unu. 7 Kelenu Andrọnaikọs na Junias, ndi-ikwum, ndi adọkọ-kwa-ra mu na ha n'agha, madu ndi amara aha-ha n'etiti ndi-ozi, ndi bu-kwa-ram uzọ bia nọ nime Kraist. 8 Kelenu Amplietọs, onye m'huru n'anya nime Onye-nwe-ayi. 9 Kelenu Uabenọs, onye ayi na ya nālukọ ọlu nime Kraist, na Stakis onye m'huru n'anya. 10 Kelenu Apelis onye anwaputaworo nime Kraist. Kelenu ndi sitere n'èzí-na-ulo nke Aristọbulọs. 11 Kelenu Hirọdion onye-ikwum. Kelenu ndi sitere n'èzi-na-ulo nke Nasisọs, ndi nọ nime Onye-nwe-ayi. 12 Kelenu Traifina na Traifosa ndi nādọḅu onwe-ha n'ọlu nime Onye-nwe-ayi. Kelenu Pasis onye ahuru n'anya, n'ihi na ọ dọḅuru onwe-ya n'ọlu n'ọtutu ihe nime Onye-nwe-ayi. 13 Kelenu Rufọs onye arọputara nime Onye-nwe-ayi, na nne-ya nke bu kwa nnem. 14 Kelenu Asinkritọs, Flegon, Hamis, Patrọbas, Hamas, na umu-nna ndi ha na ha nọ. 15 Kelenu Filọlọgọs na Julia, Nireọs na nwa-nne-ya nwayi, na Ọlimpas, na ndi nsọ nile ndi ha na ha nọ. 16 Werenu isutu-ọnu di nsọ kelerita onwe-unu. Nzukọ Kraist nile nēkele unu.

17 Ma anamariọ unu, umu-nnam, ka unu le ha anya, bú ndi nēweta nkewa di iche iche ahu na ọnyà di iche iche ahu, nēmegide ozizí nke unu onwe-unu mutara: ka unu nēze kwa ha. 18 N'ihi na ndi di otú a abugh orù nke Onye-nwe-ayi Kraist, kama orù nke afọ nke ha; ha were kwa okwu utọ ha na okwu ọma ha nāghọḅu obi ndi nāmagh ihe ọjọ. 19 N'ihi na iña-nti-unu eruzuwo na nti madu nile. Ya mere anamañuri ọñu n'isi unu: ma anamachọ ka unu buru ndi-amam-ihe n'ebe ezi ihe di, ma ndi arugh-árú n'ebe ihe ọjọ di. 20 Ma Chineke nke udo gāzọpia Setan n'okpuru ukwu-unu ọsọsọ.

Amara nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist diyere unu.

21 Timọti onye mu na ya nālukọ ọlu nēkele unu; na Lusiọs na Jeson na

Sosipata, ndi-ikwum. 22 Mu onwem, bú Tatiọs, onye nēde akwukwọ-ozi a, nēkele unu nime Onye-nwe-ayi. 23 Gaiọs, onye nēlem na nzukọ Kraist dum ọbla, nēkele unu. Erastọs onye nāchi ihe obodo nēkele unu, na Kwọtọs nwa-nna-ayi. 24 Ka amara nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist diyere unu nile. Amen.

25 Ma Onye ahu Nke puru ime ka unu guzosie ike dika ozi ọmam na nkwusa nke Jisus Kraist si di, dika nkpughe nke ihe-omimi ahu si di nke emeworo ka o kpuchie ọnu n'oge ebigh-ebi, 26 ma ụ̀bu a ka emere ka ọ puta ihè, esite kwa n'ihe ndi-amuma deworo n'akwukwọ me ka mba nile mara ya, dika ihe Chineke ebigh-ebi nyere n'iwu si di, rue iña-nti nke okwukwe; 27 Chineke Nke nání Ya bu Onye-amam-ihe, site n'aka Jisus Kraist, Onye otuto diri rue mb̀e nile ebigh-ebi. Amen.

AKWUKWỌ-OZI MBU NKE PỌL ONYE-OZI DEGARA

NDI KỌRINT

1 1 Pọl, onye akpọrọ ibu onye-ozi nke Jisus Kraist site n'ọchichọ nke Chineke, na Sostenis nwa-nna-ayi, 2 nēdegara nzukọ Chineke nke di na Kọrint akwukwọ, bú ndi edoworo nsọ nime Kraist Jisus, ndi akpọrọ ibu ndi nsọ, ha na ndi nile nākpọku aha Onye-nwe-ayi Jisus Kraist n'ebe nile, bú Onye-nwe ayi na ha: 3 Amara diri unu na udo nke si n'aka Chineke, bú Nna-ayi, na Onye-nwe-ayi Jisus Kraist puta.

4 Anamekelere unu Chinekem mb̀e nile, n'ihi amara nke Chineke nke enyere unu nime Kraist Jisus; 5 na n'ihe nile ọ bula emere unu ndi-ọgaranya nime Ya, n'okwu nile na ọmuma nile; 6 dika emere ka ámà nke Kraist guzosie ike nime unu: 7 nke mere na ọ digh onyinye-amara fọduru nke unu nēnwegh; unu nēche kwa nkpughe Onye-nwe-ayi Jisus Kraist; 8 Onye gēme kwa ka unu guzosie ike rue ọgwugwu ihe nile, buru ndi anāpugh ibo ebubo n'ubọchi Onye-nwe-ayi Jisus Kraist. 9 Chineke kwesiri ntukwasi-obi, Onye esitere n'aka Ya kpọbata unu na nnwekọ nke Ọkpara-Ya Jisus Kraist Onye-nwe-ayi.

10 Ma, umu-nnam, esiterem n'aha Onye-nwe-ayi Jisus Kraist riọ unu, ka unu nile nēkwu otù ihe, ka nkewa ghara kwa idi n'etiti unu; kama ka eme unu ka unu zue okè n'otù uche ahu na n'otù izù ahu. 11 N'ihi na ndi èzí-na-ulo Kloi gosirim ihe bayere unu, umu-nnam, na esem-okwu di n'etiti unu. 12 Ihe m'nēkwu bu nka, na unu nile n'otù n'otù nāsi, Mu onwem bu nke Pọl; mu onwem bu kwa nke Apọlos; mu onwem bu kwa nke Kifas; mu onwem bu kwa nke Kraist. 13 Èkèwo Kraist èkè? ọ gābu na akpọgidere Pọl n'obe n'ihi unu? mà-ọbu na emere unu baptism ibà n'aha Pọl? 14 Anamekele Chineke na ọ digh onye ọ bula n'etiti unu m'mere baptism, ma-ọbugh Krispọs na Gaiọs; 15 ka onye ọ bula ghara isi na emere unu baptism ibà n'aha nkem. 16 Ma eme-kwa-ram èzí-na-ulo Stefanas baptism: ma ewepu ndia, amataghm ma emerem onye ọ bula ọzọ baptism. 17 N'ihi na Kraist eziteghm ime baptism, kama izisa ozi ọma: ọ bugh n'amam-ihe nke okwu, ka aghara ime ka obe Kraist buru ihe-efu.

18 N'ihi na okwu nke obe buru ndi nāla n'iyi ihe-nzuzu; ma ọ buru ayi, bú ndi anāzọputa, ike nke Chineke. 19 N'ihi na edewo ya n'akwukwọ nsọ, si,

M'gāla amam-ihe nke ndi mara ihe n'iyi,
M'gāju kwa nghọta nke ndi nwere nghọta.

20 Òle ebe onye mara ihe nọ? òle ebe ode-akwukwọ nọ? òle ebe onye oge a, onye ya na ibe-ya nājurita ajuju, nọ? Chìneke emegh ka amam-ihe uwa buru

ihe-nzuzu? 21 N'ihi na ebe uwa n'amam-ihe nke Chineke nējigh amam-ihe-ya mara Chineke, ọ di Chineke ezi nma iji ihe-nzuzu nke ihe ahu anēkwusa izọputa ndi kwere. 22 Ebe ndi-Ju nārịọ ihe-iriba-ama di iche iche, ndi-Grik nāchọ kwa amam-ihe: 23 ma ayi onwe-ayi nēkwusa Kraist, na akpọgidere Ya n'obe, Onye buru ndi-Ju ọnyà, buru kwa ndi mba ọzọ ihe-nzuzu; 24 ma Ọ buru ndi akpọrọ, ma ndi-Ju ma ndi-Grik, Kraist, bú ike nke Chineke, na amam-ihe nke Chineke. 25 N'ihi na ihe-nzuzu nke Chineke kariri madu nile n'amam-ihe; adigh-ike nke Chineke kariri kwa madu nile n'ike.

26 N'ihi na lenu ọkpukpọ-unu, umunnam, na ọ digh ọtutu ndi mara ihe dika anu-aru si mara ihe, ọ digh ọtutu ndi-ike, ọ digh ọtutu ndi amazuru aha-ha, ka akpọrọ: 27 kama ọ bu ihe-nzuzu nke uwa ka Chineke rọputara, ka Ọ we me ka ihere me ndi mara ihe; ọ bu kwa ihe nādigh ike nke uwa ka Chineke rọputara, ka Ọ we me ka ihere me ihe di ike; 28 ọ bu kwa ihe di ala nke uwa, na ihe akpọrọ ihe-efu, ka Chineke rọputara, bú ihe nke nādigh, ka Ọ we me ka ihe nke nādi ghara idi irè: 29 ka anu-aru nile, bú madu, we ghara inya isi n'iru Chineke. 30 Ma unu onwe-unu sitere na Ya di nime Kraist Jisus, Onye ghọrọ amam-ihe nye ayi site na Chineke, bú ezi omume, na ido-nsọ kwa, na nbaputa: 31 ka, dika edeworo ya n'akwukwọ nsọ, Onye nānya isi, ya nya n'Onye-nwe-ayi.

2 1 Mu onwem kwa, umu-nnam, mbe m'biakutere unu, abiaghm n'ọkà okwu ma-ọbu n'ọkà amam-ihe, nēkwusara unu àmà nke Chineke. 2 N'ihi na ezuberem ka m'ghara imata ihe ọ bula n'etiti unu, ma-ọbugh Jisus Kraist, ka m'mata kwa Onye ahu ka onye akpọgideworo n'obe. 3 Mu onwem nọ kwa n'etiti unu n'adigh-ike, na n'egwu, na n'oké ima-jijiji. 4 Okwum na ihe m'kwusara abugh kwa n'okwu amam-ihe, ime ka madu kweye, kama ha bu na ngosi nke Mọ Nsọ na nke ike: 5 ka okwukwe-unu we ghara idi n'amam-ihe madu, kama n'ike nke Chineke.

6 Otú ọ di, amam-ihe bu ihe ayi nēkwu n'etiti ndi tozuru okè: ma ọ bu amam-ihe nke nābugh nke oge a, ọ bugh kwa nke ndi-isi oge a, ndi anēme ka ha ghara idi irè: 7 kama ihe ayi nēkwu bu amam-ihe Chineke n'ihe-omimi, bú amam-ihe nke ezobeworo, nke Chineke buru uzọ ka àkà mbe oge ndia akērugh, iwetara ayi otuto: 8 nke ọ digh onye ọ bula n'etiti ndi-isi oge a mara: n'ihi na asi na ha mara ya-ri, ha agagh-akpọgidewori Onye-nwe ebube n'obe: 9 kama dika edeworo ya n'akwukwọ nsọ, si,

Ihe anya nāhugh, nke nti nānugh kwa,
Nke nābàgh kwa n'obi madu,
Ka ha ra, bú ihe Chineke doziri ndi huru Ya n'anya.

10 Ma ọ bu ayi onwe-ayi ka Chineke kpughere ha site n'aka Mọ Nsọ: n'ihi na Mọ Nsọ nēnyocha ihe nile, ọbuná ihe nile di ominii nke Chineke. 11 N'ihi na ònye n'etiti madu matara ihe nile nke madu, ma-ọbugh mọ nke madu ahu, nke di nime ya? ọbuná otú a ọ digh onye mara ihe nke Chineke, ma-ọbugh Mọ nke Chineke. 12 Ma ayi onwe-ayi anatagh mọ nke uwa, kama ọ bu Mọ Nke sitere na Chineke; ka ayi we mata ihe nile Chineke were amara nye ayi. 13 Ọ bu kwa ihe ndia ka ayi nēkwu, ọ bugh n'okwu nke amam-ihe madu nēzí, kama n'okwu nke Mọ Nsọ nēzí; ayi nēwere kwa ihe nke Mọ Nsọ tule ihe nke Mọ Nsọ. 14 Ma madu nke nkpuru-obi onwe-ya nāchi adigh-anata ihe nke Mọ nke Chineke: n'ihi na ha bu ihe-nzuzu n'anya-ya; ọ pugh kwa imara ha, n'ihi na ewere Mọ Nsọ sikwuputa ha. 15 Ma onye Mọ Nsọ nāchi nēsikwuputa ihe nile, ma ọ digh onye ọ bula nēsikwuputa ya onwe-ya. 16 N'ihi na ònye mara uche Onye-nwe-ayi, ka o zí Ya ihe? Ma ayi onwe-ayi nwere uche nke Kraist.

3 1 Mu onwem kwa, umu-nnam, apughm igwa unu okwu dika ndi Mọ Nsọ nāchi, kama dika ndi bu nání anu-aru, dika umu ọhu nime Kraist. 3 Ejirim ara zù unu, ọ bugh ihe-oriri; n'ihi na unu akāpugh inagide ya; é-è, ọbuná ubụ ạ unu apugh; 3 n'ihi na unu bu ndi anu-aru nāchi rue ubụ a: n'ihi na ebe ekworo na esem-okwu di n'etiti unu, ùnu abugh ndi anu-aru nāchi, ndi nējeghari kwa dika madu? 4 N'ihi na

mḅe ọ bula otù onye nāsi, Mu onwem bu nke Pọl; mḅe ibe-ya nāsi kwa, Mu onwem bu nke Apọlos; ùnu abugh madu efu? 5 Gini kwa bu Apọlos? gini bu kwa Pọl? Ndi nēje ozi, ndi unu si n'aka-ha kwere; dika Onye-nwe-ayi nye-kwa-ra ha abua n'otù n'otù. 6 Mu onwem kuru osisi, Apọlos kwọsara ya miri; ma o bu Chineke nēme ka ọ nāba uba. 7 Ya mere onye nāku abugh ihe ọ bula, onye nākwọsa miri abugh kwa ihe ọ bula; kama Chineke, Onye nēme ka ọ nāba uba, bu ihe nile. 8 Ma onye nāku na onye nākwọsa miri bu otù: ma ha abua n'otù n'otù gānata ugwọ-ọlu nke aka ha, onye ọ bula dika ndọḅu ọ nādọḅu onwe-ya n'ọlu si di. 9 N'ihi na ayi bu ndi ha na Chineke nālukọ ọlu: unu bu ubi Chineke, buru kwa ulo Chineke nēwu.

10 Dika amara Chineke nke enyerem si di, dika onye-isi-ọkà nke mara ihe, atọrọm ntọ-ala; onye ọzọ nēwu kwa ulo n'elu ya. Ma ka onye ọ bula lezi anya otù o nēwu ulo n'elu ya. 11 N'ihi na ọ digh onye ọ bula puru itọ ntọ-ala ọzọ ma-ọbugh Nke atọworo, Nke bu Jisus Kraist. 12 Ma ọ buru na onye ọ bula ewukwasi ọla-edo, ọla-ọcha, nkume di okè ọnu, osisi, ahihia, okporo-ọka, n'elu ntọ-ala ahu; 13 agēme ka ọlu nke madu nile n'otù n'otù puta ìhè: n'ihi na ubọchi ahu gēgosi ya, n'ihi na agaje ikpughe ya n'ọku; ọku onwe-ya gānwa kwa ọlu madu nile n'otù n'otù, aha ọlu ọ bu. 14 Ọ buru na ọlu onye ọ bula gādigide nke o wukwasiri ya, ọ gānata ugwọ-ọlu. 15 Ọ buru na agērechapu ọlu onye ọ bula n'ọku, o gēyi iyi: ma agāzọputa ya onwe-ya; ma ọ bu dika onye azọputara n'ọku.

16 Ùnu amatagh na unu bu ulo nsọ Chineke, Mọ nke Chineke bi kwa nime unu? 17 Ọ buru na onye ọ bula emebi ulo nsọ Chineke, onye ahu ka Chineke gēmebi; n'ihi na ulo nsọ Chineke di nsọ, otú a ka unu di kwa.

18 Ka onye ọ bula ghara ighọḅu onwe-ya. Ọ buru na onye ọ bula nēchè na ya bu onye mara ihe n'etiti unu n'oge a, ya ghọ onye-nzuzu, ka ọ we ghọ onye mara ihe. 19 N'ihi na amam-ihe nke uwa nka bu ihe-nzuzu n'ebe Chineke nọ. N'ihi na edewo ya n'akwukwọ nsọ, si, Onye nējide ndi mara ihe n'aghughọ-ha: 20 ọzọ kwa, Onye-nwe-ayi mara ihe ndi mara ihe nātule n'obi-ha, na ha bu ihe-efu. 21 Ya mere onye ọ bula anyala isi na madu. N'ihi na ihe nile bu nke unu; 22 ma ọ bu Pọl, ma-ọbu Apọlos, ma-ọbu Kifas, ma-ọbu uwa, ma-ọbu ndu, ma-ọbu ọnwu, ma-ọbu ihe di uḅu a, ma-ọbu ihe gaje idi; ihe nile bu nke unu; 23 ma unu onwe-unu bu ndi nke Kraist; ma Kraist bu nke Chineke.

4 1 Ka madu nāgu ayi otù a, dika ndi nējere Kraist ozi, ndi bu kwa ndi nāchi èzi-na-ulo n'ihe-omimi nke Chineke. 2 N'ebe a ihe anāchọ kwa n'aka ndi nāchi èzi-na-ulo bu, ka ahu onye ọ bula na ọ kwesiri ntukwasi-obi. 3 Ma ọ burum ihe dikarisiri ntà ka unu, ma-ọbu ubọchi ikpè nke madu, kpem ikpè: è-è, ekpeghm ọbunà onwem ikpè. 4 N'ihi na ọ digh ihe ọ bula m'mara megide onwem; ma ọ bugh na nka ka aguworom n'onye ezi omume: kama Onye nèkpem ikpè bu Onye-nwe-ayi. 5 Ya mere, unu ekpela ihe ọ bula ikpè mḅe oge ahu akērugh, rue mḅe ọ bula Onye-nwe-ayi gābia, Onye gēweputa kwa ihe nile ezoro ezo nke ọchichiri n'ihè, me kwa ka ìzù nile nke obi nile puta ihè; mḅe ahu ka madu nile n'otù n'otù gēnwe kwa otuto-ha site n'aka Chineke.

6 Ma ihe ndia, umu-nnam, ka m'mere ka ha ghọ mu onwem na Apọlos n'oyiyi n'ihi unu; ka unu we muta nime ayi ozizi a, Unu agabigala ihe edeworo n'akwukwọ, ka unu we ghara ifuli onwe-unu elu, otù onye n'ihi otù onye megide madu-ibe-ya. 7 N'ihi nạ Onye nākpa òkè n'etiti gi na madu-ibe-gi? ọ bu gini kwa ka i nwere nke i nānatagh? ma ọ buru na i natara ya, gini mere i nānya isi, dika agāsi na i natagh ya? 8 Ọbunà uḅu a unu erijuwo afọ, ọbunà uḅu a unu ghọrọ ọgaranya, unu buru eze mḅe ayi onwe-ayi nānọgh ya: e, ọ gādim nọ̄ nma, ma asi na unu buru eze n'ezie, ka ayi onwe-ayi we so kwa unu buru eze. 9 N'ihi na anamechè na Chineke were ayi, bù ndi-ozi, gosi, dika ndi-ikpe-azu, dika ndi amara ikpè ọnwu: n'ihi na emere ayi ihe-nkiri nye uwa na ndi-mọ-ozi na madu. 10 Ayi onwe-ayi bu ndi-nzuzu n'ihi Kraist, ma unu onwe-unu bu ndi nwere uche nime Kraist; ayi onwe-ayi adigh ike, ma unu

onwe-unu di ike; anēnye unu onwe-unu otuto, ma anēme ayi onwe-ayi ihe-ihere. 11 We rue oge hour di uḅu a agu nāgu ayi, akpiri nākpọ kwa ayi nku, ayi nāḅa kwa ọtọ, anēti kwa ayi aka, ayi enwegh kwa ebe-obibi; 12 ayi nādọḅu kwa onwe-ayi n'ọlu, were aka-ayi nālu ọlu: mḅe anēkwutọ ayi, ayi nāgọzi: mḅe anēsoḅu ayi, ayi nānagide: 13 mḅe anēkwulu ayi, ayi nāriọ aririọ; emere ka ayi buru dika ihe asachapuru n'uwa, ihe ehichapuru n'ihe nile, rue uḅu a.

14 Edeghm ihe ndia n'akwukwọ dika anameme unu ihe-ihere n'iru, kama dika anamadu unu ọdù, dika umum m'huru n'anya. 15 N'ihi na asi na unu nwere orù nnù ndi-ozizi na nnù ndi-ozizi ise nime Kraist, ma unu enwegh ọtutu nna: n'ihi na mu onwem nime Kraist Jisus were ozi ọma mu unu. 16 Ya mere ariọm unu, burunu ndi nēńomim. 17 N'ihi nka ka m'zitere unu Timọti, onye bu nwam nime Onye-nwe-ayi, buru kwa onye m'huru n'anya, onye kwesiri ntukwasi-obi, ọ gēchetara unu uzọm nile nke di nime Kraist, dika m'nēzi n'ebe nile na nzukọ Kraist nile ọ bula. 18 Ma ufọdu fuliri onwe-ha elu, dika agāsi na m'gagh-abiakute unu. 19 Ma m'gābiakute unu ọsọsọ, ma ọ buru na Onye-nwe-ayi chọrọ; m'gāmara kwa, ọ bugh okwu nke ndi fuliworo onwe-ha, kama ike-ha. 20 N'ihi na ala-eze Chineke adigh n'okwu-ọnu, kama n'ike. 21 Gini ka unu nāchọ? ọ bu utari ka m'gēwere biakute unu, ma-ọbu ihu-n'anya na mọ nke idi-nwayọ?

5 1 Anānu nọ̄ na ikwa-iko di n'etiti unu, aha ikwa-iko nke nādigh kwa ọbunà n'etiti ndi mba ọzọ, nke mere na otù onye n'etiti unu nwere nwunye nna-ya. 2 Unu onwe-unu afuliwo kwa onwe-unu elu, unu erugh kwa ùjù kama nke ahu, ka ewe wepu onye ahu n'etiti unu, bù onye luru ọlu a. 3 N'ihi na mu onwem n'ezie, ebe m'nānọgh n'etiti unu n'arum, ma anọm n'etiti unu na mọm, ekpewom onye ahu nke lutara nka otù a ikpè ọbunà uḅu a, dika agāsi na anọm, 4 n'aha nke Onye-nwe-ayi Jisus, mḅe unu zukọrọ, mọm nēso kwa unu, ya na ike nke Onye-nwe-ayi Jisus, 5 irara onye di otù a nye n'aka Setan ibibi anu-aru-ya, ka ewe zọputa mọ-ya n'ubọchi Onye-nwe-ayi Jisus. 6 Ihe-inya-isi-unu adigh nma. Ùnu amatagh na ihe-iko-achicha di ntà nēko oḅe utu ọka agwọrọ agwọ dum? 7 Sachapunu ihe-iko-achicha ochie, ka unu we buru oḅe utu ọka agwọrọ agwọ ọhu, dika unu bu achicha ekogh-eko. N'ihi na achu-kwa-ra aja-ngabiga-ayi, bù Kraist: 8 ya mere, ka ayi nēme ememe ahu, ọ bugh n'ihe-iko-achicha ochie, ọ bugh kwa n'ihe-iko-achicha nke bu obi ọjọ na ajọ ọlu, kama n'achicha ekogh-eko nke bu idi-ọcha na ezi-okwu.

9 Edegaram unu n'akwukwọ-ozim ka unu na ndi nākwa iko ghara imekọ ihe; 10 ọ bugh ndi nke uwa nka ndi nākwa iko ma-ọli, ma-ọbu ndi-anya-uku-ya na ndi-ya nāpunara madu ihe, ma-ọbu ndi-ya nēkpere arusi: ebe ọ gādi unu nkpà isi n'uwa pua ma asi na unu eme otù a: 11 ma otù ọ di, edegaram unu ka unu na onye ọ bula nke anākpọ ya aha na ọ bu nwa-nna ghara imekọ ihe, ma ọ buru na onye ahu bu onye nākwa iko, ma-ọbu onye-anya-uku, ma-ọbu onye nēkpere arusi, ma-ọbu onye-nkwutọ, ma-ọbu onye nāńubiga manya òkè, ma-ọbu onye nāpunara madu ihe; ka unu na onye di otù a ghara ọbunà irikọ ihe. 12 N'ihi na òle ihe bu nkem ikpe ndi nọ n'èzi ikpè? Ọ bugh ndi nọ n'ime ka unu onwe-unu nēkpe? 13 ma Chineke nēkpe ndi nọ n'èzi ikpè. Wepunu ajọ onye ahu n'etiti onwe-unu.

6 1 Ọ di onye ọ bula n'etiti unu, ma asi na ọ nwere okwu megide ibe-ya, nwere anya-ike ije ikpè n'iru ndi ajọ omume, ma ọ bugh n'iru ndi nsọ? 2 Ma-ọbu ùnu amatagh na ndi nsọ gēkpe uwa ikpè? ọ buru kwa na agaje ikpe uwa n'iru unu, ùnu ekwesigh inọ dika ndi-ikpè n'ulo-ikpè dikarisiri ntà? 3 Ùnu amatagh na ayi gēkpe ndi-mọ-ozi ikpè? àyi gēsi aña ghara inwe ike ikpe ihe nke ndu a? 4 Ya mere asi na unu nwere ulo-ikpè diri ndu a n'ezie, menu ka ndi ahu nọdu dika ndi-ikpè, bù ndi anākpọ ihe - efu n'etiti nzukọ Kraist. 5 Anamekwu nka ka m'me unu ihe-ihere n'iru. Ọ di otù a, na ọ digh otù onye mara ihe nọ n'etiti unu, onye gāpu ikpe ikpè n'etiti nwa-nna-ya na ibe-ya, 6 kama nwa-nna nēwere nwa-nna-ya je ikpè, nka bu kwa n'iru ndi nēkwegh ekwe? 7 Ezie ọ bu nọ̄ ila-ala n'ebe unu nọ ọbunà uḅu a, na unu nwere okwu ikpè

n'etiti onwe-unu. Kari nke ahu, n'ìhi gini unu adigh-ekwe ka emegide unu ajọ omume? kari nke ahu, n'ìhi gini unu adigh-ekwe ka emẹ̀ue unu? 8 É-è, kama unu onwe-unu nēme ajọ omume, nēmẹ̀u kwa, nka ka unu nēme kwa umu-nna-unu. 9 Ma-ọbu ùnu amatagh na ndi ajọ omume agagh-eketa ala-eze Chineke? Unu ekwela ka eduhie unu: ndi nākwa iko, ma-ọbu ndi nēkpere arusi, ma-ọbu ndikom nākwa iko, bù ndi nwere nwunye, ma-ọbu ndikom nēme dika ndinyom, ma-ọbu ndikom nēmeru onwe-ha n'aru ndikom, 10 ma-ọbu ndi-ori, ma-ọbu ndi-anya-uku, ma-ọbu ndi nāṅubiga manya òkè, ma-ọbu ndi-nkwutọ, ma-ọbu ndi nāpunara madu ihe, ha agagh-eketa ala-eze Chineke. 11 Otù a ka ufọdu n'etiti unu di-kwa-ri: ma unu sachara onwe-unu, ma edoro unu nsọ, ma aguru unu na ndi ezi omume n'aha Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, ya na nime Mọ nke Chineke-ayi.

12 Ihe nile zirim ezi n'iwu; ma ọ bugh ihe nile nābaram urù. Ihe nile zirim ezi n'iwu; ma ọ digh ihe ọ bula gāchi mu onwem. 13 Ihe-oriri nile diri afọ, afọ di-kwa-ra ihe-oriri nile: ma Chineke gēme ka ya na ha ghara idi irè. Ma aru-ayi adirigh ikwa-iko, kama ọ diri Onye-nwe-ayi; Onwe-nwe-ayi di-kwa-ra aru-ayi: 14 ma Chineke mere ka Onye-nwe-ayi si n'ọnwu bilie, O gēsite kwa n'ike-Ya me ka ayi onwe-ayi si n'ọnwu bilie. 15 Ùnu amatagh na aru-unu bu ihe di n'aru Kraist? m̀'gēwepu kwa ihe di n'aru Kraist, me ha ka ha buru ihe di n'aru nwayi nākwa iko? Chineke ekwela. 16 Ma-ọbu ùnu amatagh na onye nārapara n'aru nwayi nke nākwa iko, ya na ya bu otù aru? n'ihi na, Ha abua ka O kwuru, gāghọ otù anu-aru. 17 Ma onye nārapara n'aru Onye-nwe-ayi, ya na Ya bu otù mọ. 18 Ḅanarinu ikwa-iko. Nmehie nile ọ bula nke madu nēme di n'elu aru; ma onye nākwa iko nēmehie megide aru nke onwe-ya. 19 Ma-ọbu ùnu amatagh na aru-unu bu ulo nsọ nke Mọ Nsọ, Onye bi nime unu, Onye unu nwere site na Chineke? ọ bugh kwa unu onwe-unu nwe onwe-unu; 20 n'ihi na ewere ọnu-ahia ḅara unu: ya mere nyenu Chineke otuto n'aru-unu.

7 1 Ma okwu bayere ihe unu dere akwukwọ bayere ha: Ọ di nma ka nwoke ghara imetu nwayi aka. 2 Ma, n'ihi ikwa-iko nile, ka nwoke ọ bula nwe nwunye nke aka ya, ka nwayi ọ bula nwe kwa di nke aka ya. 3 Ka di kwughachi nwunye-ya ugwọ o ji ya: otù a kwa ka nwunye kwughachi kwa di-ya ugwọ o ji ya. 4 Ọ bugh nwunye nāchi aru nke onwe-ya, kama ọ bu di-ya: otù a kwa ọ bugh di nāchi kwa aru nke onwe-ya, kama ọ bu nwunye-ya. 5 Unu emẹ̀ula onwe-unu, ma-ọbugh ma elegh anya unu gēsite n'inwe otù olu me ya na nwa oge, ka unu we nwe oghere ikpe ekpere, we nọkọ kwa ọzọ, ka Setan we ghara inwa unu n'ihi na unu apugh ijide onwe-unu. 6 Ma anamekwu nka n'uzọ nkweye, ọ bugh n'uzọ ihe enyere n'iwu. 7 Ma anamachọ ka madu nile di ka mu onwem di kwa. Otù ọ di, madu nile n'otù n'otù nwere onyinye-amara nke aka ha site na Chineke, otù onye otù a, onye ọzọ otú a kwa.

8 Ma asim ndi nānọgh n'ọnọdu di na nwunye na ndi di-ha nwuru, Ọ diri ha nma ma asi na ha nānọgide dika mu onwem nọ kwa. 9 Ma ọ buru na ha apugh ijide onwe-ha, ka ha luru: n'ihi na ilu di na nwunye ka ire ọku n'agu aru nma. 10 Ma enyem ndi nọ n'ọnọdu di na nwunye iwu, ọ bugh mu onwem, kama ọ bu Onye-nwe-ayi, Ka nwunye ghara ikewapu onwe-ya n'aru di-ya 11 (ma asi na ọ bu ezie na ọ kewapuru onwe-ya, ya nọgide nēnwegh di; ma ọ megh otù a, ka eme ka ya na di-ya di n'otù); ka di ghara kwa irapu nwunye-ya. 12 Ma ọ bu mu onwem, ọ bugh Onye-nwe-ayi, nāsi ndi fọduru: Ọ buru na nwa-nna ọ bula nwere nwunye nēkwegh ekwe, ọ buru kwa na ọ di nwayi ahu ezi nma ka ya na ya biri, ka di-ya ghara irapu ya. 13 Ọzọ, nwayi nke nwe di nēkwegh ekwe, ọ buru kwa na ọ di nwoke ahu ezi nma ka ya na ya biri, ka ọ ghara irapu di-ya. 14 N'ihi na edowo di nēkwegh ekwe nsọ nime nwunye-ya, edowo kwa nwunye nēkwegh ekwe nsọ nime nwa-nna-ayi nwoke: n'ihi na, ma ọ digh otú a, umu-unu gābu umu nādigh ọcha; ma otù ọ di, ha di nsọ. 15 Ma ọ buru na onye ahu nke nēkwegh ekwe ekewapu onwe-ya, ya kewapu onwe-ya: emegh ka nwa-nna-ayi nwoke

ma-ọbu nwa-nna-ayi nwayi buru orù n'okwu di otú a: ma Chineke akpọwo ayi n'udo. 16 N'ihi na i si aña mara, nwunye, ma i gāzọputa di-gi? ma-ọbu i si aña mara, di, ma i gāzọputa nwunye-gi. 17 Ọ bu nání, dika Onye-nwe-ayi kèworo nye onye ọ bula, dika Chineke kpọworo onye ọ bula, ya jegharia otú a. Otú a ka m'nāka kwa àkà nime nzukọ Kraist nile. 18 Àkpọrọ onye ọ bula mḅe ebisiri ya úgwù? ya ghara ighọ onye anēbigh úgwù. Àkpọworo onye ọ bula n'ebigh-úgwù? ya ghara ikwe ka ebì ya úgwù. 19 Obibi-úgwù abugh ihe, ebìgh-úgwù abugh kwa ihe; kama ọ bu idebe ihe nile Chineke nyere n'iwu. 20 Onye ọ bula, nime ọkpukpọ ahu eji kpọ ya, ya nọgide n'ọkpukpọ ahu. 21 Àkpọrọ gi mḅe i bu orù? ya eḅula gi nḅu n'obi: ma ọ buru kwa na i puru inwe onwe-gi, kari nke ahu were ya me ihe. 22 N'ihi na onye akpọrọ nime Onye-nwe-ayi, mḅe ọ bu orù, ọ bu onye Onye-nwe-ayi mere ka ọ nwere onwe-ya: otú a onye akpọrọ, mḅe ọ nwere onwe-ya, ọ bu orù Kraist. 23 Ewere ọnu-ahia ḅara unu; unu aghọla ndi-orù madu. 24 Umu-nnam, onye ọ bula, nime ọnọdu nke akpọrọ ya, ya nọgide n'ọnọdu ahu n'ebe Chineke nọ.

25 Ma enweghm ihe Onye-nwe-ayi nyere n'iwu bayere umu-aḅọghọ nāmagh nwoke: ma enyem izùm, dika onye Onye-nwe-ayi meworo ebere ka m'buru onye kwesiri ntukwasi-obi. 26 Ya mere, anamechè na nka di nma n'ihi nkpà di uḅu a, bù, na ọ di nma ka madu di otú ọ di. 27 Ékekọwo gi na nwunye? achọla ntọpu. Àtọpuwo gi n'aru nwunye? achọla nwunye. 28 Ma asi kwa na ọ bu ezie na i luru nwunye, i mehiegh; asi kwa na nwa-aḅọghọ nāmagh nwoke lakuru di, ọ mehiegh. Otú ọ di, ndi di otú a gēnwe nkpaḅu n'anu-aru-ha: ma mu onwem nēmere unu ebere. 29 Ma nka ka m'nèkwu, umu-nnam, emewo ka oge a di nkpunkpu, ka ndi nwere nwunye we di ka ha enwegh site n'uḅu a; 30 ka ndi nākwa ákwá we di ka ha akwagh; ka ndi nāñuri ọñu we di ka ha añurigh; ka ndi nāzu ahia we di ka ha enwegh ihe; 31 ka ndi nèji uwa me ihe we di ka ha ejibigagh ya ókè: n'ihi na uwa nka ka esi ahu ya anya nāgabiga agabiga. 32 Ma anamachọ ka unu buru ndi nādigh-echeḅu onwe-unu. Onye nēnwegh nwunye nēcheḅu onwe-ya n'ihe nke Onye-nwe-ayi, otú ọ gēme ihe gātọ Onye-nwe-ayi utọ: 33 ma onye nwere nwunye nēcheḅu onwe-ya n'ihe uwa, otú ọ gēme ihe gātọ nwunye-ya utọ. 34 Akpawo kwa ókè n'etiti nwunye na nwa-aḅọghọ nāmagh nwoke. Nwayi nke nēnwegh di nēcheḅu onwe-ya n'ihe nke Onye-nwe-ayi, ka ọ we di nsọ n'aru-ya na mọ-ya kwa: ma nwayi nke nwere di nēcheḅu onwe-ya n'ihe nke uwa, otú ọ gēme ihe gātọ di-ya utọ. 35 Ma nka ka m'nēkwu ka ọ bara unu onwe-unu urù; ọ bugh ka m'fekwasi ihe-ntuhi n'aru-unu, kama ka eme ihe kwesiri, ya na ka unu we nọdu n'iru Onye-nwe-ayi ghara inwe uche-nḅasasi. 36 Ma ọ buru na onye ọ bula nēchè na ọ nēmeso nwa-ya, bú nwa-aḅọghọ nāmagh nwoke, ihe nādigh nma n'anya, ma asi na ọ gabigawo oge inwe di, asi kwa na ọ di nkpà ime otú a, ya me ihe ọ nāchọ; ọ mehiegh; ka ha lua di na nwunye. 37 Ma onye nēguzosi ike n'obi-ya, ebe nkpà nākpagh ya, kama ọ nwere ike ime ihe ya onwe-ya nāchọ, o zubewo kwa nka n'obi nke onwe-ya, idebe nwa-ya, bú nwa-aḅọghọ nāmagh nwoke, ọ gēme nke-ọma. 38 Ya mere onye nēnye nwa-ya n'ọlulu-di, bú nwa-aḅọghọ nāmagh nwoke, nēme nke-ọma; onye nēnyegh ya n'ọlulu-di gēme kwa nke-ọma kari. 39 Ekewo nwunye n'aru di-ya ka oge di-ya nọ na ndu ra; ma asi na di-ya adawo n'ura ọnwu, ọ nwere onwe-ya ilu di ọ nāchọ; ma ọ bu nání nime Onye-nwe-ayi. 40 Ma ngọzi dikariri ya ma asi na ọ nọgidere otú ọ di, dika ìzùm si di: ma anamechè na mu onwem nwe-kwa-ra Mọ Chineke.

8 1 Ma okwu bayere ihe achuru n'aja nye arusi: Ayi matara na ayi nile nwere ọmuma-ihe. Ọmuma-ihe nāfuli elu, ma ihu-n'anya nēwuli elu dika ulo. 2 Ọ buru na onye ọ bula nēchè na ya mara ihe ọ bula, ọ kāmagh dika ọ nāghagh ima; 3 ma ọ buru na onye ọ bula nāhu Chineke n'anya, onye ahu ka Chineke mara. 4 Ya mere okwu bayere iri ihe achuru n'aja nye arusi, ayi matara na ọ digh arusi ọ bula bu ihe n'uwa, ayi mata-kwa-ra na ọ digh Chineke ọzọ ma-ọbugh otù. 5 N'ihi na asi na ọ bu kwa

ezie na ndi anākpọ chi di, ma ọ bu n'elu-igwe ma-ọbu n'elu uwa; dika ọtutu chi na ọtutu ndi-nwe-madu di; 6 ma n'ebe ayi nọ otù Chineke di, bù Nna, Onye ihe nile sitere na Ya, Onye ayi onwe-ayi di-kwa-ra Ya; otù Onye-nwe-ayi di kwa, bù Jisus Kraist, Onye ihe nile sitere n'aka-Ya, ayi onwe-ayi site-kwa-ra n'aka-Ya. 7 Otù ọ di ọ bugh nime madu nile ka ọmuma-ihe ahu di: kama ufọdu, ebe arusi bu ihe anēme n'ala-ha rue ụbụ a, ha nēri ihe ahu dika ihe achuru n'aja nye arusi; anēmeru kwa akọ-na-uche-ha, ebe ọ nādigh ike. 8 Ma ihe-oriri agagh-eche ayi n'iru Chineke: ma asi na ayi erigh, ọ digh ihe fọduru ayi inwe; ma asi kwa na ayi nēri, ayi ababigagh òkè. 9 Ma lezienu anya ka ike-unu nka ghara isi n'uzọ ọ bula ghọ ihe gēme ka ndi nādigh ike su ngọngọ. 10 N'ihi na asi na onye ọ bula ahù gi, bù onye nwere ihe-ọmuma, ka i nānọdu na nri nime ulo arusi, akọ-na-uche-ya, ma ọ buru na ọ digh ike, àgagh-ewuli ya elu dika ulo iri ihe achuru n'aja nye arusi? 11 N'ihi na site n'ihe-ọmuma-gi onye ahu nke nādigh ike nāla n'iyì, bù nwa-nna-gi nke Kraist nwuru n'ihi ya. 12 Ma otù a, mḅe unu nēmehie megide umu-nna-unu, nētiḅu kwa akọ-na-uche-ha mḅe ọ nādigh ike, unu nēmehie megide Kraist. 13 N'ihi nka, ma ọ buru na ihe-oriri eme ka nwa-nnam ma n'ọnyà, m'gagh-eri anu ma-ọli rue mḅe ebigh-ebi, ka m'ghara ime ka nwa-nnam ma n'ọnyà.

9 1 Ènweghm onwem? àbughm onye-ozi? àhughm Jisus Onye-nwe-ayi? ùnu onwe-unu abugh ọlum nime Onye-nwe-ayi? 2 Ọ buru na abughm onye-ozi n'ebe ndi ọzọ nọ, ma otù ọ di, abum onye-ozi n'ebe unu nọ: n'ihi na akàrà nke ọlu onye-ozi nkem ka unu onwe-unu bu nime Onye-nwe-ayi. 3 Ngọpum n'iru ndi nēkpem ikpé bu nka. 4 Ọ gābu na ayi enwegh ike iri ihe na iñu ihe? 5 Ọ gābu na ayi enwegh ike ikuru nwunye, bù nwa-nna-nwayi nime Kraist, jeghari, dika ndi-ozi fọduru nēme kwa, ha na umu-nne Onye-nwe-ayi, na Kifas? 6 Ma-ọbu nàni mu onwem na Banabas, àyi enwegh ike ighara ilu ọlu? 7 Òle onye-agha nēwere ego-ọlu nke aka ya lua ọlu onye-agha mḅe ọ bula? ònye nāku ubi-vine, nādigh-eri kwa nkpuru-ya? ma-ọbu ònye nāzù igwè aturu, nādigh-eri kwa ihe putara na miri-ara igwè aturu ahu? 8 Ọ gabu na anamekwu ihe ndia dika madu si ekwu? ma-ọbu iwu Chineke adigh-ekwu kwa ihe ndia? 9 N'ihi na edewo ya n'iwu Moses, si, Ekechila ọnu ehi mḅe ọ nāzọcha ọka. Ọ gābu na ehi bu ihe nēmetu Chineke n'obi? 10 ma-ọbu Ò nēkwu ya nọ̄ n'ihi ayi onwe-ayi? E, n'ihi ayi ka edere ya n'akwukwọ nsọ: n'ihi na onye nālu ọlu ubi kwesiri ilu ọlu ubi n'olile-anya, onye nāzọcha ọka kwesiri kwa izọcha n'olile-anya na ọ gēketa. 11 Ọ buru na ayi onwe-ayi ghara ihe nke Mọ Nsọ dika nkpuru nye unu, ọ̀ bu ihe uku ma ọ buru na ayi onwe-ayi gēwere ihe nke anu-aru unu dika ihe-ubi? 12 Ọ buru na ndi ọzọ eketa ike a n'ebe unu nọ, àyi onwe-ayi adigh-eketa kari? Otù ọ di, ayi ejigh ike a nara ihe; kama ayi nānagide ihe nile, ka ayi we ghara iḅochi ozi ọma Kraist n'uzọ ọ bula. 13 Ùnu amatagh na ndi nālu ọlu n'ulo uku Chineke nēri ihe si n'ulo uku Chineke puta, na ndi nānọ kwa n'iru ebe-ichu-aja nēso ebe ichu-aja ahu nēkekọ ihe? 14 Ọbunà otù a ka Onye-nwe-ayi kara àkà ka ndi nēkwusa ozi ọma Ya si n'ozi ọma ahu di ndu. 15 Ma mu onwem, ejighm ihe ọ bula n'ihe ndia nara ihe: edeghm kwa ihe ndia n'akwukwọ ka ewe me otù a n'ebe m'nọ: n'ihi na ọ kam nma ka m'nwua, kari ka onye ọ bula me ka ihe-inya-isim buru ihe-efu. 16 N'ihi na asi na anamezisa ozi ọma, enweghm ihe inya isi; n'ihi na nkpà nākpam; n'ihi na ahuhu dirim, asi na ezisaghm ozi ọma. 17 N'ihi na asi na emem ihe a ebe m'nāchọ ime ya, enwerem ugwọ-ọlu: ma ọ buru na emem ya mḅe m'nāchọgh ime ya, ewerewo ntukwasi-obi nye ọchichi-èzi-na-ulo n'akam. 18 Gini kwa bu ugwọ-ọlum? Mḅe m'nēzisa ozi ọma, ka m'we me ka ozi ọma ahu buru ihe ego nādigh nime ya, ka m'ghara ijizu ike nkem inara ihe n'ozi ọma ahu. 19 N'ihi na ọ bu ezie na enwerem onwem n'ebe madu nile nọ, ma emerem onwem ka m'buru orù madu nile, ka m'we rita ọtutu madu n'urù kari. 20 N'ebe ndi-Ju nọ m'we di ka onye-Ju, ka m'we rita ndi-Ju n'urù; n'ebe ndi nọ n'okpuru iwu di m'we di ka onye nọ n'okpuru iwu, ọ bugh na mu

onwem nọ n'okpuru iwu, ka m'we rita ndi nọ n'okpuru iwu n'urù; 21 n'ebe ndi nēnwegh iwu nọ m'we di ka onye nēnwegh iwu, ọ bugh na enweghm iwu n'ebe Chineke nọ, kama anọm n'okpuru iwu n'ebe Kraist nọ, ka m'we rita ndi nēnwegh iwu n'urù. 22 N'ebe ndi nādigh ike nọ m'ghọrọ onye nādigh ike, ka m'we rita ndi nādigh ike n'urù: aghọwom ihe niie n'ebe madu nile nọ, ka m'we si n'uzọ ọ bula zọputa ufọdu. 23 Ma anameme ihe nile n'ihi ozi ọma, ka m'we ghọ onye nēnwekọ ya. 24 Ùnu amatagh na ndi nāḅa ọsọ n'ebe ọsọ, ha nile nāḅa ọsọ, ma ọ bu otù onye nāḅata ihe ọsọ? Nāḅanu otú a, ka unu we ḅata. 25 Madu ọ bula nke nāḅasi nḅa ike ika ibe-ya n'egwú-unu nējide kwa onwe-ya n'ihe nile. Ya mere, ndi ahu nēme ya inata okpu-nmeri nke puru ire uré; ma ayi onwe-ayi nēme ya inata okpu-nmeri nke nāpugh ire uré. 26 Ya mere mu onwem nāḅa ọsọ otú a, dika onye nādigh-aḅa nēlegh anya ihe; otú a ka m'nēsu ọkpọ, dika onye nādigh-apia ifufe: 27 ma anametiputa arum ọnyá, me kwa ya ka ọ buru orùm: ka mu onwem ghara ighọ onye ajuru aju n'uzọ ọ bula, mḅe m'kwusasiri okwu Chineke nye ndi ọzọ.

10 1 N'ihi na achọghm, umu-nnam, ka unu ghara imara, na nna-ayi-hà nile nọri n'okpuru igwe-oji ahu, ha nile gabiga-kwa-ra oké osimiri ahu; 2 eine-kwa-ra ha nile baptism ibà nime Moses nime igwe-oji ahu na nime oké osimiri ahu; 3 ha nile ri-kwa-ra otù ihe-oriri ahu nke mọ; 4 ha nile ṅu-kwa-ra otù ihe-ọṅuṅu ahu nke mọ: n'ihi na ha nāṅu miri nke si na nkume nke mọ nke soro ha: nkume ahu bu kwa Kraist. 5 Ma ihe ndi kari n'etiti ha adigh Chineke ezi nma: n'ihi na akwaturu ha n'ọhia. 6 Ma iho ndia ghọrọ ihe-atù nye ayi, ka ayi we ghara ibu ndi agu ihe ọjọ nāgu, dika agu ihe ọjọ gu-kwa-ra ndi ahu. 7 Unu aghọ-kwa-la ndi nēkpere arusi, dika ufọdu n'etiti ha ghọrọ; dika edeworo ya n'akwukwọ nsọ, si, Ndi Israel nọduru ala iri ihe na iṅu ihe, ha we bilie igwu egwú. 8 Ka ayi ghara kwa ikwa iko, dika ufọdu n'etiti ha kwara, we da nwua n'otù ubọchi, ọgu nnù madu abua na nnù iri na asa na ọgu iri. 9 Ka ayi ghara kwa inwa Onye-nwe-ayi, dika ufọdu n'etiti ha nwara, agwọ we la ha n'iyì. 10 Unu atamu-kwa-la, dika ufọdu n'etiti ha tamuru, onye-nbibi ahu we la ha n'iyì. 11 Ma ihe ndia nēmeri ndi ahu n'uzọ ihe-atù; ewe de ha n'akwukwọ nsọ ka ha we buru ihe idu ayi ọdú, ndi ọgwugwu oge ndia ruteworo. 12 Ya mere, onye nēchè na o nēguzo, ya lezi anya ka ọ ghara ida. 13 Ọ digh ọnwunwa ọ bula nwaworo unu ma-ọbugh nke madu nānagide: ma Chineke kwesiri ntukwasi-obi, Onye nāgagh-ekwe ka anwa unu kari nke unu puru inagide; kama n'oge ọnwunwa ahu Ọ gēme kwa uzọ nḅapu, ka unu we nwe ike inagide ya.

14 N'ihi nka, ndi m'huru n'anya, ḅanarinu ikpere-arusi. 15 Anamekwu dika anamagwa ndi nwere uche; unu onwe-unu tule ihe m'nēkwu. 16 Iko nke ngọzi ahu nke ayi nāgọzi, ọ bugh nnwekọ ọbara Kraist? Achicha ahu nke ayi nānyawa, ọ bugh nnwekọ aru Kraist? 17 n'ihi na otù achicha di, ayi, ọ bu ezic na ayi di ọtutu, ma ayi bu otù aru: n'ihi na ayi nile nēketa òkè n'otù achicha ahu. 18 Lenu Israel dika anu-aru si di: ndi nēri àjà, hà na ebe-ichu-aja adigh-enwekọ? 19 Gini kwa ka m'nēkwu? nà ihe achuru n'aja nye arusi bu ihe ọ bula, ma-ọbu na arusi bu ihe ọ bula? 20 Kama okwu m'nēkwu bu, na ihe ndi mba ọzọ nāchu n'aja, ha nāchuru ndi-mọ ọjọ, ọ bugh kwa Chineke ka ha nāchuru: ma achọghm ka unu ghọ iidi unu na ndi-mọ ọjọ nēnwekọ. 21 Ùnu apugh iṅu iko Onye-nwe-ayi na iko ndi-mọ ọjọ: unu apugh iketa table Onye-nwe-ayi na table ndi-mọ ọjọ. 22 Ma-ọbu àyi nākpasu Onye-nwe-ayi ekworo? àyi ka Ya ike?

23 Ihe nile ziri ezi n'iwu; ma ọ bugh ihe nile bara urù. Ihe nile ziri ezi n'iwu; ma ọ bugh ihe nile nēwuli madu elu dika ulo. 24 Ka onye ọ bula ghara ichọ ọdi-nma nke aka ya, kama ọdi-nma nke madu-ibe-ya. 25 Ihe nile ọ bula anēre n'ahia anu, rienu ya, ghara iju ajuju n'ihi akọ-na-uche; 26 n'ihi na uwa bu nke Onye-nwe-ayi, na ùjú-ya. 27 Ọ buru na onye ọ bula n'etiti ndi nēkwegh akpọ unu n'oriri, ọ buru kwa na unu achọ ije; ihe ọ bula anēdebe n'iru

unu, rienu ya, ghara iju ajuju n'ihi akọ-na-uche. 28 Ma ọ buru na onye ọ bula asi unu, Achuru ihe a n'aja, unu erila, n'ihi onye ahu nke gosiri ya, na n'ihi akọ-na-uche: 29 akọ-na-uche, ka ın'kwuru, ọ bugh nke aka gi, kama akọ-na-uche nke madu-ibe-gi; n'ihi na gini mere akọ-na-uche ọzọ nēkpe inwe-onwem ikpé? 30 Ọ buru na mu onwem ji ekele keta, gini mere anēkwulum n'ihi ihe ahu nke mu onwem nēkelere ekele? 31 Ya mere ma unu nēri ihe, ma unu nāńu ihe, ma unu nēme ihe ọ bula, nēmenu ihe nile ka ewe nye Chineke otuto. 32 Unu aghọla ndi nēme ndi-Ju, ma-ọbu ndi-Grik, ma-ọbu nzukọ Chineke, ka ha su ngọngọ: 33 dika mu onwem nēme kwa ihe nātọ madu nile n'ihe nile, nāchọgh urù nke akam, kama urù nke madu nile, ka ewe zọputa ha.

11 1 Ghọnu ndi nēńomim, dika mu onwem bu kwa onye nēńomi Kraist.

2 Ma anamaja unu na unu nēchetam n'ihe nile, jisi kwa ozizí ahu enyere n'aka-unu idebe ike, dika m'nyere ha n'aka-unu idebe. 3 Ma anamachọ ka unu mata na Kraist bu isi nke nwoke ọ bula; nwoke bu kwa isi nke nwayi; Chineke bu kwa isi nke Kraist. 4 Nwoke ọ bula, mḅe ọ nēkpe ekpere ma-ọbu mḅe o nēbu amuma, ọ buru na o kpu ihe-nkpudo n'isi-ya, ọ nēme ka ihere me isi-ya. 5 Ma nwayi ọ bula, mḅe ọ digh-ekpudo ihe n'isi-ya n'ikpe ekpere ma-ọbu n'ibu amuma, ọ nēme ka ihere me isi-ya: n'ihi na ya na nwayi nke akọpuworo isi-ya bu otù ihe ahu. 6 N'ihi na asi na nwayi ekpudogh onwe-ya ihe n'isi, ka akpacha kwa agiri-isi-ya: ma asi na ọ buru nwayi ihe-ihere ka akpacha agiri-isi-ya ma-ọbu ka akọpu isi-ya, ka ekpudo ya ihe n'isi. 7 N'ihi na nwoke ekwesigh n'ezie ka ekpudo ya ihe n'isi, ebe ọ bu onyinyo na otuto nke Chineke: ma nwayi bu otuto nke nwoke. 8 N'ihi na nwoke esigh na nwayi puta; kama nwayi siri na nwoke puta: 9 n'ihi na ekègh kwa nwoke n'ihi nwayi; kama ekère nwayi n'ihi nwoke: 10 n'ihi nka ka nwayi kwesiri ikpu ihe-iriba-ama nke ike n'isi-ya, n'ihi ndi-mọ-ozi. 11 Otú ọ di, nwayi adigh ma nwoke anọgh ya, nwoke adigh kwa ma nwayi anọgh ya, nime Onye-nwe-ayi. 12 N'ihi na dika nwayi siri na nwoke puta, otú a ka nwoke site-kwa-ra n'aka nwayi; ma ihe nile si na Chineke puta. 13 Tulenu nime onwe-unu: ọ kwesiri ka nwayi kpere Chineke ma ekpudogh ya ihe n'isi? 14 Ọbuná uzọ ekère madu, yà onwe-ya adigh-ezí unu, na, asi na nwoke nwere ogologo agiri-isi, na ọ buru ya ihe-ihere? 15 Ma ọ buru na nwayi nwere ogologo agiri-isi, ọ buru ya ihe otuto: n'ihi na enyewo ya agiri-isi-ya n'ọnọdu ihe iḅokwasi n'aru. 16 Ma ọ buru na unu nēchè na onye ọ bula bu onye nēse okwu, ayi onwe-ayi, ma-ọbu nzukọ Chineke, enwegh ọme-n'ala di otú a.

17 Ma n'inye unu iwu a, etoghm unu, na unu adigh-abiakọ n'otù ebe ka unu we dikari nma, kama ka unu we jọkari njọ. 18 N'ihi na ihe mbu, mḅe unu biakọrọ na nzukọ, anurum na nkewa di iche iche nādi n'etiti unu; ekwe-kwa-ram ya ufọdu. 19 N'ihi na irọ-òtù di iche iche aghagh idi kwa n'etiti unu, ka ndi anwaputaworo we ghọ ndi putara ihè n'etiti unu. 20 Ya mere mḅe unu biakọrọ n'otù ebe, ọ bugh iri nri-anyasi nke Onye-nwe-ayi: 21 n'ihi na madu nile n'otù n'otù, mḅe unu nēri, nēburu ndi ọzọ uzọ rie nri-anyasi nke aka ha; agu we nāgu otù onye, onye ọzọ nāńubiga kwa manya óké. 22 Ọ gābu na unu enwegh nọ̄ ulo iri ihe na ińu ihe-ọńuńu nime ha? ma-ọbu ùnu nēlelì nzukọ Chineke, me kwa ndi nēnwegh ihe ka ihere me ha? Ọ bu gini ka m'gāsi unu? ṁ'gēto unu? Etoghm unu na nka. 23 N'ihi na mu onwem natara n'aka Onye-nwe-ayi ihe m'nye-kwa-ra unu n'aka idebe, na Onye-nwe-ayi Jisus n'abali ahu nke arara Ya nye n'aka madu, Ọ nara oḅe achicha, 24 kele kwa, we nyawa ha, si, Nka bu arum, nke anēnye n'ihi unu: nēmenu nka ka unu we nēchetam. 25 Mḅe ha risiri nri-anyasi, Ọ nara kwa iko otú ahu, si, Iko a bu ọḅuḅa-ndu ọhu nime ọbaram: nēmenu nka, mḅe ọ bula unu gāńu ya, ka unu we nēchetam. 26 N'ihi na mḅe ọ bula unu nēri achicha nka, nāńu kwa iko ahu, unu nēkwusa ọnwu Onye-nwe-ayi rue mḅe Ọ gābia. 27 Ya mere onye ọ bula nke gēri achicha ahu ma-ọbu ńu iko ahu nke Onye-nwe-ayi mḅe ọ nēkwesigh, ikpé aru na ọbara nke Onye-nwe-ayi gāma ya. 28 Ma ka madu nwaputa

onwe-ya, otù a ka o ri kwa nime achicha ahu, ńu kwa nime iko ahu. 29 N'ihi na onye nēri nāńu kwa, o nēri nāńu kwa ikpé nye onwe-ya, ma ọ buru na ọ tulegh aru ahu. 30 N'ihi nka ọtutu madu n'etiti unu adigh ike nāria kwa nriaria, ndi dawo-kwa-ra n'ura nke ọnwu abugh madu ole-na-ole. 31 Ma ọ buru na ayi atule onwe-ayi, agagh-ekpe ayi ikpé. 32 Ma mḅe anēkpe ayi ikpé, Onye-nwe-ayi nēzi ayi ihe, site n'inye ayi ahuhu, ka ewe ghara imakọ ayi na uwa ikpé. 33 Ya mere, umu-nnam, mḅe unu biakọrọ n'otù ebe iri ihe, cherenu ibe-unu. 34 Ọ buru na agu nāgu onye ọ bula, ya rie ihe n'ulo-ya; ka unu ghara ibiakọ n'uzọ gēweta ikpé. Ihe nile fọduru ka m'gēdozi mḅe ọ bula m'gābia.

12 1 Ma okwu bayere onyinye nke Mọ Nsọ, umu-nnam, achọghm ka unu ghara imara. 2 Unu matara na mḅe unu buri ndi mba ọzọ, anēdufu unu iso arusi ahu dara obi, n'uzọ ọ bula anēdu unu. 3 N'ihi nka emem ka unu mara na ọ digh onye ọ bula nke nēkwu okwu nime Mọ nke Chineke nāsi, Jisus bu anathema; ọ digh kwa onye ọ bula puru isi, Jisus bu Onye-nwe-ayi, ma-ọbugh nime Mọ Nsọ.

4 Ma òkikè nke onyinye-amara di, ma ọ bu otù Mọ Nsọ ahu. 5 Òkikè nke ije-ozi di kwa, otù Onye-nwe-ayi ahu di kwa. 6 Òkikè ihe alutaworo n'ọlu di kwa, ma ọ bu otù Chineke ahu, Onye nālusi ihe nile ike nime ayi nile. 7 Ma anēnye madu nile n'otù n'otù n'etiti ayi ngosi nke Mọ Nsọ ka ọ we ba urù. 8 N'ihi na anēsite n'aka Mọ Nsọ nye otù onye okwu amam-ihe; anēnye kwa onye ọzọ okwu ọmuma, di ka Mọ ahu nāchọ: 9 nye kwa ibe-ya okwukwe, nime otù Mọ ahu; nye kwa onye ọzọ onyinye-amara nile ime ka aru madu di ike, nime otù Mọ nka; 10 nye kwa onye ọzọ nluputa nke ọlu di ike; nye kwa onye ọzọ obubu-amuma; nye kwa onye ọzọ itule mọ di iche iche. nye kwa ibe-ya aha asusu di iche iche; nye kwa onye ọzọ isughari asusu: 11 ma ihe ndia nile ka otù Mọ ahu nālusi ike, nāni Ya, nēkère madu nile n'otù n'otù, ebe onye ọ bula nọ Ọ kère ya dika Ọ nāchọ.

12 N'ihi na dika aru-ayi bu otù, nwe kwa ọtutu ihe di ya nime, ma ihe nile nke di n'aru, ọ bu ezie na ha di ọtutu, ma ha bu otù aru; otù a ka Kraist di kwa. 13 N'ihi na nime otù Mọ Nsọ ka emere ayi onwe-ayi nile baptism ibà n'otù aru, ma ayi bu ndi-Ju ma-ọbu ndi-Grik, ma ayi bu ndi-orù ma-ọbu ndi nwere onwe-ha; eme-kwa-ra ka ayi nile ńua nime otù Mọ Nsọ. 14 N'ihi na aru-ayi abugh nāni otù ihe nke di ya nime, kama ọ bu ọtutu ihe. 15 Ọ buru na ukwu gāsi, N'ihi na abughm aka, abughm nke aru; ọ bugh ihe nābugh nke aru n'ihi nka. 16 Ọ buru kwa na nti gāsi, N'ihi na abughm anya, abughm nke aru; ọ bugh ihe nābugh nke aru n'ihi nka. 17 Ọ buru na aru dum bu anya, òle ebe ka ihe-ọnunu di? Ọ buru na aru dum bu ihe-ọnunu, òle ebe ka ihe inu isisì di? 18 Ma otù ọ di, Chineke debere ihe di n'aru, ha nile n'otù n'otù, nime aru, dika Ọ chọrọ. 19 Ma asi na ha nile bu otù ihe di n'aru, òle ebe ka aru di? 20 Ma otù ọ di, ha di ọtutu ihe di n'aru, ma ha bu otù aru. 21 Ọzọ, anya apugh isi aka, Nkpà gi akpaghm: ọzọ kwa, isi apugh isi ukwu, Nkpà unu akpaghm. 22 Kama ọ bu ihe ahu di n'aru nke anēchè na ha adigh ike kari bu ihe di nkpà kari nke-uku: 23 akuku ahu nke aru, nke ayi nēchè na adigh-asọpuru ha dika akuku ọzọ, akuku ndia ka ayi nēnyebiga kwa nsọpuru òkè kari; akuku aru nke ayi nke nādigh kwa nma n'anya bu nke mabigara òkè kari; 24 ma nkpà akpagh akuku aru nke ayi nke mara nma: kama Chineke tigwara aru n'otù, akuku aru ahu nke nsọpuru fọduru ya inwe ka Ọ nēnyebiga nsọpuru òkè kari; 25 ka nkewa we ghara idi n'aru; kama ka ihe di n'aru we nēcheḅu onwe-ha nye ibe-ha n'otù uzọ ahu. 26 Ọ buru kwa na otù ihe nke di n'aru nāhu ahuhu, ihe nile di n'aru ahu soro ya nāhukọ ahuhu; ọ buru kwa na anēnye otù ihe di n'aru otuto, ihe nile di n'aru ahu soro ya ńurikọ ọńu. 27 Ma unu onwe-unu bu aru nke Kraist, buru kwa ihe di n'aru, onye ọ bula n'akuku nke ya. 28 Chineke debe-kwa-ra ufọdu nime nzukọ-Ya, nke-mbu ndi-ozi, nke-abua ndi-amuma, nke-atọ ndi-ozizi, nke so ha ọlu di ike, nke so ha onyinye-amara di iche iche ime ka aru madu di ike, iye-aka, ichi-isi, aha asusu di iche iche. 29 Ọ gābu na ha

nile bu ndi-ozi? ọ gābu na ha nile bu ndi-amuma? ọ gābu na ha nile bu ndi-ozizí? ọ gābu na ha nile bu ndi nālu ọlu di ike? 30 ọ gābu na ha nile nwere onyinye-amara ime ka madu di ike? ọ gābu na ha nile ji asusu di iche iche nēkwu okwu? ọ gābu na ha nile nāsughari asusu? 31 Ma werenu obi nānu ọku chọ onyinye-amara ndia nke kari uku. Tukwasi ihe ndia anamegosi kwa unu uzọ nke kachasi nma.

13 1 Asi na ejim asusu di iche iche nke madu na nke ndi-mọ-ozi nēkwu okwu, ma enweghm ihu-n'anya, aghọwom ọla nāra ara, ma-ọbu ájà ọla nāda udà. 2 Asi kwa na enwerem onyinye ibu-amuma, mata kwa ihe-omimi nile na ihe-ọmuma nile; asi kwa na enwerem okwukwe nile, nke mere m'gēnwe ike ibubiga ugwu, ma enweghm ihu-n'anya, abughm ihe ọ bula. 3 Asi kwa na ewerem ihe nile m'nwere zùa ndi-ọbeye, asi kwa na araram arum nye ka ewe rem ọku, ma enweghm ihu-n'anya, ọ baghm urù ọ bula. 4 Ihu-n'anya nwere ogologo-ntachi-obi, ọ nwe-kwa-ra obi-ọma; ihu-n'anya adigh-ekwo ekworo; ihu-n'anya adigh-anya isi, ọ digh-afuli onwe-ya elu, 5 ọ digh-eme ihe nādigh nma n'anya, ọ digh-achọ ihe nke aka ya, oké iwe adigh-ewe ya, ọ digh-agu ihe ọjọ emere ya; 6 ọ digh-anuri ọnu nime ajọ omume, ma o nēso ezi-okwu nurikọ ọnu; 7 ọ nānagide ihe nile, nēkwere ihe nile, nēle anya ihe nile, nēnwe ntachi-obi n'ihe nile. 8 Ihu-n'anya adigh-ada mbe ọ bula: ma ọ burn na ibu-amuma di, agēme ka ha ghara idi irè; ọ buru kwa na asusu di iche iche di, ha gāgwu; ọ buru kwa na ihe-ọmuma di, agēme ka ọ ghara idi irè. 9 N'ihi na ayi mara na nkpirikpi, ayi nēbu kwa amuma na nkpirikpi: 10 ma mbe ọ bula ihe nke zuru okè gābia, agēme ihe nke di na nkpirikpi ka ọ ghara idi irè. 11 Mbe m'buri nwa ọnu, anamekwu dika nwa ọhu, anamatukwasi uche n'ihe dika nwa ọhu, anamagu ihe dika nwa ọhu: ubu a mbe m'ghọworo okenye, emewom ka omume nwa ọhu ghara idi irè. 12 N'ihi na ubu a ayi ji enyo hu ihe, nime ilu; ma mbe ahu ayi gāhu iru na iru: ubu a m'mara na nkpirikpi; ma mbe ahu m'gāmazu dika amazu-kwa-ram. 13 Ma ubu a ka okwukwe, olile-anya, ihu-n'anya, ihe atọ ndia, nānọgide; ma nke kachasi n'ihe ndia bu ihu-n'anya.

14 1 Nābasonu ihu-n'anya; otú ọ di, werenu obi nānu ọku chọ onyinye-amara nile nke Mọ Nsọ, ma nāchọkarinu ka unu bū amuma. 2 N'ihi na onye ji asusu di iche nēkwu okwu, ọ digh-agwa madu okwu, kama ọ nāgwa Chineke; n'ihi na ọ digh onye ọ bula nānu ihe o nēkwu; ma o ji mọ-ya nēkwu ihe-omimi. 3 Ma onye nēbu amuma nāgwa madu okwu nke iwuli-elu dika ulo, na nke nkasi-obi, na nke ngugu-obi. 4 Onye ji asusu di iche nēkwu okwu nēwuli onwe-ya elu dika ulo; ma onye nēbu amuma nēwuli nzukọ Kraist elu dika ulo. 5 Otú ọ di, anamachọ ka unu nile ji asusu di iche iche nēkwu okwu, ma achọkaririm ka unu nēbu amuma: onye nēbu amuma ka kwa onye ji asusu di iche iche nēkwu okwu, ma-ọbugh na ọ nāsughari ya, ka ewe wuli nzukọ Kraist elu dika ulo. 6 Ma otú ọ di, umu-nnam, asi na agamabiakute unu were asusu di iche iche nēkwu okwu, ùrù gini ka m'gābara unu, asi na agwaghm unu okwu n'uzọ nkpughe, ma-ọbu n'uzọ ihe-ọmuma, ma-ọbu n'uzọ ibu-amuma, ma-ọbu n'uzọ ozizí? 7 Ọbuná ihe nējigh ndu, mbe olu-ha nāda udà, ma ọ bu ọjà ma-ọbu ubọ-akwara, ọ buru na ọ digh ihe di iche n'olu-ha, àgēsi aña mara ihe anāfù ma-ọbu nke anākpọ? 8 N'ihi na asi kwa na opì nāda nke anāmagh isi-ya, ònye gākwadebe onwe-ya ije agha? 9 Otú a unu onwe-unu kwa, ma ọ buru na unu ejigh ire kwu okwu di nfe ighọta, àgēsi aña mara ihe anēkwu? n'ihi na [illegible]u ganēkwu okwu nye ifufe. 10 Agāsi na ọtutu aha olu di iche iche di n'uwa, ọ digh kwa ihe ọ bula nke nēnwegh olu. 11 Ya mere asi na amataghm isi olu ahu, m'gābu onye nāsu asusu ọzọ n'anya onye ahu nēkwu okwu, onye ahu nēkwu okwu gābu kwa onye nāsu asusu ọzọ n'anyam. 12 Otú a unu onwe-unu kwa, ebe unu bu ndi nēwere obi nānu ọku chọ onyinye nile nke Mọ Nsọ, nāchọnu ka unu we babiga ókè nime ha, ka ewe wuli nzukọ Kraist elu dika ulo. 13 N'ihi nka onye ji asusu di iche nēkwu okwu, ya kpere Chineke ka ọ we sugharia. 14 N'ihi na asi na ejim asusu di iche

nēkpe ekpere, mọm nēkpe ekpere, ma uchem amigh nkpuru. 15 Ọ bu gini kwa? m'gēji mọm kpe ekpere, nia m'gēji kwa uchem kpe ekpere: m'gēji mọm bù abù ọma, ma m'gēji kwa uchem bù abù ọma. 16 Ma emegh otù a, onye nọ n'ọnọdu onye nāmutagh akwukwọ gēsi aṅa si Amen ahu mḅe i nēkele ekele, ma ọ buru na i ji mọ-gi nāgọzi, ebe ọ nāmatagh ihe ọ bula i nēkwu? 17 N'ihi na ọ bu ezie na gi onwe-gi nēkele nke-ọma, ma ewuligh ibe-gi elu dika ulo. 18 Ekelem Chineke, na ejim asusu di iche iche nēkwu okwu kari unu nile: 19 otù ọ di, nime nzukọ Kraist anamachọ ka m'ji uchem kwu nkpuru okwu ise, ka m'were okwu-ọnum zi kwa ndi ọzọ ihe, kari ikwu orù nnù okwu na nnù ise n'asusu di iche.

20 Umu-nnam, unu abula umu-ntakiri n'uche-unu: kama burunu umu ọhu n'obi ọjọ, ma n'uche-unu burunu ndi tozuru okè. 21 Nime iwu Chineke ka edeworo ya, si, M'gēji madu ndi nāsu asusu di iche, ji kwa eḅuḅere-ọnu nke ndi di iche, gwa ndi nka okwu; ma ọbunà otù a ha agagh-anu olum, ka Onye-nwe-ayi kwuru. 22 Ya mere asusu di iche iche ndia, emere ka ha buru ihe-iriba-ama, ọ bugh nye ndi kwere ekwe, kama nye ndi nēkwegh ekwe: ma emere ibu-amuma ka ọ buru ihe-iriba-ama, ọ bugh nye ndi nēkwegh ekwe, kama nye ndi kwere ekwe. 23 Ya mere asi na nzukọ Kraist dum biakọrọ n'otù ebe, asi kwa na ha nile ji asusu di iche iche nēkwu okwu, ma ọ buru na ndi nāmutagh akwukwọ ma-ọbu ndi nēkwegh ekwe gābata, hà agagh-asi na anya adigh unu nma? 24 Ma asi na ha nile ebu amuma, ma ọ buru na onye nēkwegh ekwe ma-ọbu onye nāmutagh akwukwọ gābata, ha nile nātu ya nmehie-ya n'anya, ha nile nēkpe kwa ya ikpé; 25 ihe-nzuzo nile nke obi-ya aputa ìhè; o gēsi otù a da kpuchie iru-ya n'ala kpọ kwa isi ala nye Chineke, nēkwuputa na ọ bu ezie na Chineke nọ n'etiti unu.

26 Ọ bu gini kwa, umu-nnam? mḅe ọ bula unu biakọrọ n'otù ebe, unu nile n'otù n'otù ji abù ọma, ji ihe-ozizi, ji ihe-nkpughe, ji asusu di iche, ji isughari-asusu. Ka eme ihe nile ka ewe wuli madu nile elu dika ulo. 27 Ọ buru na onye ọ bula eji asusu di iche nēkwu okwu, ka ọ buru ihe ra ka madu abua gēkwu, ma ka ha ghara ika madu atọ, ka ha kwu kwa n'usoro; ka otù onye sughari kwa: 28 ma asi na ọ digh onye nāsughari asusu nọ n'etiti unu, ya kpuchie ọnu-ya nime nzukọ Kraist; ya gwa onwe-ya na Chineke okwu. 29 Ka ndi-amuma kwu kwa okwu, madu abua ma-ọbu madu atọ, ka ndi ọzọ tule kwa. 30 Ma asi na ekpughere onye ọzọ nke nọdu n'akuku ya ihe, ka onye mbu kpuchie ọnu-ya. 31 N'ihi na unu nile puru ibu amuma n'otù n'otù, ka madu nile we muta ihe, ka ewe kasi kwa madu nile obi; 32 anēdo kwa mọ nile nke ndi-amuma n'okpuru ndi-amuma; 33 n'ihi na Chineke abugh Chineke nke aghara, kama Ọ bu Chineke nke udo; otù ọ di nime nzukọ nile nke ndi nsọ.

34 Ka ndinyom-unu kpuchie ọnu-ha nime nzukọ-unu: n'ihi na ekwegh ha ka ha kwue okwu; kama ka ha do onwe-ha n'okpuru ike, dika iwu Chineke nēkwu kwa. 35 Ọ buru kwa na ha nāchọ imuta ihe ọ bula, ka ha jua di nke aka ha n'ulo: n'ihi na ọ bu ihe-ihere ka nwayi kwue okwu nime nzukọ Kraist. 36 Ọ gābu na okwu Chineke si n'ebe unu nọ puta? ma-ọbu ò ruru nàni unu?

37 Ọ buru na onye ọ bula nēchè na ya bu onye-amuma, ma-ọbu onye nwere onyinye Mọ Nsọ, ya mazu ihe m'nēdegara unu n'akwukwọ, na ha bu ihe Onye-nwe-ayi nyere n'iwu. 38 Ma ọ buru na onye ọ bula amagh ihe ndia, ọ bu onye anāmagh ama.

39 Ya mere, umu-nnam, werenu obi nānu ọku chọ ka unu bu amuma, unu eḅochi-kwa-la iji asusu di iche iche nēkwu okwu. 40 Ma ka eme ihe nile n'uzọ di nma n'anya, na n'usoro.

15 1 Ma emem ka unu mara, umu-nnam, ozi ọma ahu nke m'zìri unu, nke unu nata-kwa-ra, nke unu nēguzo kwa nime ya, 2 nke esite-kwa-ra zọputa unu, ma ọ buru na unu jidesie ya ike, bù aha okwu m'ji zì unu ozi ọma ahu, ma asi na ọ bugh na unu kwere n'efu. 3 N'ihi na enyerem n'aka-unu na mbu ihe m'nata-kwa-ra idebe, na Kraist nwuru n'ihi nmehie-ayi nile, dika ihe edeworo n'akwukwọ nsọ si di; 4 na elì-kwa-ra Ya; na emewo-kwa-ra ka O si n'ọnwu bilie n'ubọchi nke-atọ, dika ihe edeworo n'akwukwọ nsọ si di; 5 na Ọ

me-kwa-ra ka Kifas hu Ya anya; emesia Ọ mere ka ndi-ozi iri na abua ahu hu Ya anya; 6 emesia Ọ mere ka ndi kari nnù madu na ọgu ise n'etiti umu-nna-ayi hu Ya anya n'otù mḅe, ndi ka n'ọnu-ọgugu n'etiti ndi ahu nānọgide rue uḅu a, ma ufọdu adawo n'ura ọnwu; 7 emesia Ọ mere ka Jemes hu Ya anya; emesia Ọ mere ka ndi-ozi nile hu Ya anya; 8 ma n'ikpe-azu ha nile, dika nwa amukworo amukwo, Ọ mere ka mu onwem hu kwa Ya anya. 9 N'ihi na mu onwem dikarisiri ntà n'etiti ndi-ozi, ebe m'nērugh ka akpọm onye-ozi, n'ihi na esoḅurum nzukọ Chineke. 10 Ma site n'amara Chineke abum ihe m'bu: ahu-kwa-ra na amara-Ya nke enyerem abugh ihe-efu; kama adọḅubigaram onwem ókè n'ọlu kari ha nile: ma ọ bugh mu onwem, kama amara Chineke nke sorom. 11 Ya mere ma ọ buru mu onwem, ma-ọbu ndi ahu, otú a ka ayi nēkwusa, otú a ka unu kwe-kwa-ra.

12 Ma ọ buru na anēkwusa na emewo ka Kraist si na ndi nwuru anwu bilie, ùfọdu n'etiti unu si aṅa nēkwu na nbilite-n'ọnwu nke ndi nwuru anwu adigh? 13 Ma ọ buru na nbilite-n'ọnwu nke ndi nwuru anwu adigh, emegh kwa ka Kraist si n'ọnwu bilie: 14 ma ọ buru na emegh ka Kraist si n'ọnwu bilie, ya mere ihe ayi nēkwusa bu ihe-efu, okwukwe-unu bu kwa ihe-efu. 15 Ọzọ kwa, anāhu na ayi bu ndi-àmà ugha nke Chineke; n'ihi na ayi ḅara àmà megide Chineke na Ọ mere ka Kraist ahu si n'ọnwu bilie; bú Onye Ọ nēmegh ka O si n'ọnwu bilie, ma ọ buru na ọ bu ezie na emegh ka ndi nwuru anwu si n'ọnwu bilie. 16 N'ihi na asi na emegh ka ndi nwuru anwu si n'ọnwu bilie, emegh kwa ka Kraist si n'ọnwu bilie: 17 ma ọ buru na emegh ka Kraist si n'ọnwu bilie, okwukwe-unu bu ihe-efu; unu nānọ na nmehie nile unu uḅu a. 18 Ya mere ndi da-kwa-ra n'ura ọnwu nime Kraist lara n'iyì. 19 Asi na ọ bu náni na ndu a ka ayi nweworo olile-anya-ayi nime Kraist, ayi bu ndi kwesiri ebere kari madu nile.

20 Ma otú ọ di, emewo ka Kraist si na ndi nwuru anwu bilie, nkpuru mbu nke ndi daworo n'ura ọnwu. 21 N'ihi na ebe ọnwu sitere n'aka madu, nbilite-n'ọnwu nke ndi nwuru anwu site-kwa-ra n'aka madu. 22 N'ihi na dika ọnwu diri madu nile nime Adam, ọ bu kwa otú a ka agēme ka madu nile di ndu nime Kraist ahu. 23 Ma madu nile n'otù n'otù n'usoro nke aka ha: Kraist, dika nkpuru mbu; emesia ndi nke Kraist, n'ọbibia-Ya. 24 Emesia ọgwugwu ihe nile gābia, mḅe ọ bula Ọ gārara ala-eze-Ya nye n'aka Chineke, Onye bu kwa Nna; mḅe ọ bula Ọ gēmewori ka ọbubu-isi nile na ichi-isi nile na ike nile ghara idi irè. 25 N'ihi na Ọ ghagh ibu eze, rue mḅe Ọ gēdebewori ndi-iro-Ya nile n'okpuru ukwu-Ya. 26 Dika onye-iro ikpe-azu, agaje ime ka ọnwu ghara idi irè. 27 N'ihi na, Ihe nile ka O doro n'okpuru ukwu-Ya abua. Ma mḅe ọ bula O gēkwuwori, si, Edowo ihe nile n'okpuru Ya, ọ putara ìhè na Ọ nọgh ya, bú Onye doro ihe nile n'okpuru Ya. 28 Ma mḅe ọ bula agēdowori ihe nile n'okpuru Ya, mḅe ahu ka agēdo Ọkpara ahu Onwe-ya n'okpuru Onye ahu Nke doro ihe nile n'okpuru Ya, ka Chineke we buru ihe nile nime ihe nile.

29 N'ihi na asi na ọ digh otú a, gini ka ha gēme, bú ndi anēme baptism n'ọnọdu ndi nwuru anwu? Ọ buru na emegh ka ndi nwuru anwu si n'ọnwu bilie ma-ọli, ọ̀ bu kwa gini mere anēme ha baptism n'ọnọdu ha? 30 Gini me-kwa-ra ayi onwe-ayi nānọ n'ize-ndu oge hour nile ọ bula? 31 Ejim inya-isi ahu n'aru-unu, umu-nnam, nke m'nānya nime Kraist Jisus Onye-nwe-ayi, we kwusie ike na anamanwu kwa-ubọchi. 32 Ọ buru na abumri onye nālu ọ̀gù megide anu-ọhia n'Efesọs dika madu si eme, ùrù gini baram? Ọ buru na emegh ka ndi nwuru anwu si n'ọnwu bilie, ka ayi rie ṅu kwa, n'ihi na echi ka ayi gānwu. 33 Unu ekwela ka eduhie unu: Nkparita nile ọjọ nēmebi omume ọma. 34 Sinu n'ura manya teta n'uzọ ezi omume, unu emehie-kwa-la; n'ihi na ufọdu nēnwe amagh-ihe bayere Chineke: anamekwu nka ka m'me unu ihere n'iru.

35 Ma otù onye gāsi, Èsi aṅa eme ka ndi nwuru anwu si n'ọnwu bilie? ọ̀ bu kwa ahà aru gini ka ha ji bia? 36 Onye nēnwegh uche, adigh-eme ka nkpuru gi onwe-gi nāgha di ndu, ma ọ buru na ọ nwugh anwu: 37 ihe i nāgha kwa, ọ bugh aru gāputa ka i nāgha, kama ọ bu nkpuru efu, ma elegh anya ọ gābu ọka,

ma-ọbu nkpuru ọ bula nime nkpuru fọduru; 38 ma Chineke nēnye ya aru dika Ọ chọrọ, nēnye kwa nkpuru ọ bula nime nkpuru nile aru nke aka ya. 39 Anu-aru nile abugh otù anu-aru: kama otù anu-aru nke madu di, anu-aru ọzọ nke anumanu di kwa, anu-aru ọzọ nke nnunu di kwa, anu-aru ọzọ nke azù di kwa. 40 Aru nke elu-igwe na aru nke uwa di kwa: ma ebube nke aru nke elu-igwe bu otù, ebube nke aru nke uwa di kwa iche. 41 Otù ebube nke anyanwu di, ebube ọzọ nke ọnwa di kwa, ebube ọzọ nke kpakpando di kwa; n'ihi na otù kpakpando di iche n'aru kpakpando ọzọ n'ebube. 42 Otù a ka nbilite-n'ọnwu nke ndi nwuru anwu di kwa. Anāgha ya n'ire-urė; anēme ka o si n'ọnwu bilie n'eregh-urė: 43 anāgha ya n'ihe-ihere; anēme ka o si n'ọnwu bilie n'ebube: anāgha ya n'adigh-ike; anēme ka o si n'ọnwu bilie n'ike: 44 anāgha ya aru nke nkpuru-obi nāchi; anēme ka o si n'ọnwu bilie aru nke Mọ di nime ya nāchi. Ọ buru na aru nke nkpuru-obi nāchi di, aru nke Mọ nāchi di kwa. 45 Otù a ka edewo-kwa-ra ya n'akwukwọ, si, Madu mbu, bù Adam, ghọrọ nkpuru-obi di ndu. Adam ikpe-azu ghọrọ mọ nke nēnye ndu. 46 Otù ọ di, nke Mọ nāchi ebugh uzọ, kama ọ bu nke nkpuru-obi nāchi; emesia nke Mọ nāchi soro. 47 Madu mbu sitere n'ala, eji-kwa-ra ájá kpu ya: Madu nke-abua sitere n'elu-igwe. 48 Aha madu onye ahu ejiri ájá kpu di, madu di otù a ka ndi eji ájá kpu di kwa: ọzọ, aha madu Onye elu-igwe ahu di, madu di otù a ka ndi elu-igwe di kwa. 49 Dika ayi yiri kwa onyinyo nke onye ahu eji ájá kpu, ayi gēyiri kwa onyinyo nke Onye elu-igwe ahu.

50 Ma nka ka m'nēkwu, umu-nnam, na anu-aru na ọbara apugh iketa ala-eze Chineke; ihe nēre urė eketagh kwa eregh-urė. 51 Le, agwam unu ihe-omimi: Ọ bugh ayi nile gāda n'ura ọnwu, ma agēnwo ayi nile, 52 n'ọge dikarisiri ntà, n'otù ntabi-anya, mḅe agāfù opì ikpe-azu: n'ihi na agāfù opi, agēme kwa ka ndi nwuru anwu si n'ọnwu bilie nāpugh ire urė, agēnwo kwa ayi onwe-ayi. 53 N'ihi na aru a nke puru ire urė aghagh iyikwasi eregh-urė, aru a nke puru inwu anwu aghagh iyikwasi anwugh-anwu. 54 Ma mḅe ọ bula aru a nke puru ire urė gēyikwasiwori eregh-urė, mḅe aru a nke puru inwu anwu gēyikwasiwori anwugh-anwu kwa, mḅe ahu okwu ahu edeworo n'akwukwọ nsọ gēme, bù, Eloro ọnwu rue nmeri. 55 Ọnwu, òle ebe nmeri-gi di? Ọnwu, òle ebe ihe-ọḅuḅa-gi di? 56 Ihe-ọḅuḅa nke ọnwu bu nmehie; ike nke nmehie bu kwa iwu: 57 ma ekele diri Chineke, Onye nēnye ayi nmeri site n'aka Onye-nwe-ayi Jisus Kraist. 58 Ya mere, umu-nnam m'huru n'anya, guzosienu ike, burunu ndi anāpugh iropu eropu, ndi nālubiga ọlu Onye-nwe-ayi òkè mḅe nile, ebe unu matara na ndọḅu unu nādọḅu onwe-unu n'ọlu abugh ihe-efu nime Onye-nwe-ayi.

16 1 Ma okwu bayere ùtù anāturu ndi nsọ, dika m'nyere nzukọ Kraist di na Galetia iwu, unu onwe-unu me kwa otù a. 2 Kwa ubọchi mbu n'ízù ubọchi asa ka unu nile n'otù n'otù debe ihe n'ulo nākpado ya, otù ihe nāgara onye ọ bula nke-ọma, ka aghara inara ùtù mḅe ọ bula m'gābia. 3 Ma mḅe ọ bula m'biaru, ndi ọ bula unu gānwaputa, m'gēwere akwukwọ-ozi ziga ndi ahu ibūru ihe-amara-unu je Jerusalem: 4 ma asi na ọ kwesiri ka mu onwem je kwa, ha gēsom je. 5 Ma m'gābiakute unu, mḅe ọ bula m'gāgabigasi nime Masedọnia; n'ihi na agajem igabiga nime Masedọnia; 6 ma elegh anya na nke unu ka m'gānọgide, ma-ọbu nọbiga kwa na mḅe oyi, ka unu we dupum n'ijem ebe ọ bula m'nāga. 7 N'ihi na achọghm ihu unu uḅu a n'uzọ ijem; n'ihi na anamele anya na m'gānọgide na nke unu oge ufọdu, ma asi na Onye-nwe-ayi gēkwe. 8 Ma m'gānọgide n'Efesọs rue oge Pentikọst; 9 n'ihi na emegheworom ọnu-uzọ di uku nke agēji kwa lusi ọlu ike, ọzọ, ọtutu ndi nēmegidem.

10 Ma asi na Timọti abia, lezienu anya ka ọ nọgide na nke unu nātugh egwu; n'ihi na ọ nālu ọlu Onye-nwe-ayi, dika mu onwem nālu kwa: 11 ya mere, ka onye ọ bula ghara ikpọ ya ihe-efu. Kama dupunu ya n'ije-ya n'udo, ka ọ we biakutem: n'ihi na anamele anya na o gēso umu-nna-ayi bia. 12 Ma okwu bayere Apọlos nwa-nna-ayi, ariọrọm ya ọtutu aririọ ka o so umu-nna-ayi biakute

unu: ma ihe ọ chọrọ abugh ka ọ bia ụbụ a ma-ọli; ma ọ gābia mbe ọ bula ọ nwere oghere.

13 Nēchenu nche, nēguzosinu ike n'okwukwe - unu, burunu ndikom, nādinu ike. 14 Ka eme ihe-unu nile n'ihu-n'anya.

15 Ma ariọm unu, umu-nnam, (unu matara èzi-na-ulo Stefanas, na ọ bu nkpuru mbu nke Akaia, na ha do-kwa-ra onwe-ha ijere ndi nsọ ozi), 16 ka unu onwe-unu do kwa onwe-unu n'okpuru madu di otù a, na n'okpuru onye ọ bula nke soro ayi nālukọ ọiu, onye nādọbu kwa onwe-ya n'ọlu. 17 Anamanuri kwa ọnu n'ọbibia nke Stefanas na Fọtunetọs na Akaikọs: n'ihi na ndi ahu mezuru ihe fọduru unu imerem. 18 N'ihi na ha mere ka mọ nkem na nke unu zuru ike: ya mere mazunu madu di otù a.

19 Nzukọ Kraist nile nke di n'Esia nēkele unu. Akwila na Priska nēkele unu ọtutu ekele nime Onye-nwe-ayi, ha na nzukọ Kraist nke di n'ulo-ha. 20 Umu-nna-ayi nile nēkele unu. Werenu isutu-ọnu di nsọ kelerita ibe-unu.

21 Ekele nke mu Pọl, nke m'ji aka nkem de. 22 Ọ buru na onye ọ bula adigh-ahu Onye-nwe-ayi n'anya, ka ọ buru anathema. Onye-nwe-ayi nābia. 23 Ka amara nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist diyere unu. 24 Ihu-n'anya nkem diyere unu nile nime Kraist Jisus. Amen.

AKWUKWỌ-OZI NKE-ABUA NKE PỌL ONYE-OZI DEGARA

NDI KỌRINT

1 1 Pọl, onye-ozi nke Kraist Jisus site n'ọchichọ Chineke, na Timọti nwa-nna-ayi, nēdegara nzukọ Chineke nke di na Kọrint akwukwọ, ha na ndi nsọ nile ndi nọ n'Akaia dum: 2 Amara diri unu na udo nke si n'aka Chineke, bù Nna-ayi, na Onye-nwe-ayi Jisus Kraist puta.

3 Onye agọziri agọzi ka Ọ bu, bù Chineke na Nna nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, bù Nna nke obi-ebere nile na Chineke nke nkasi-obi nile; 4 Onye nākasi ayi obi na nkpaḅu-ayi nile, ka ayi we pu isite na nkasi-obi nke Chineke ji kasi ayi onwe-ayi obi kasie ndi ahu obi ndi nọ na nkpaḅu ọ bula. 5 N'ihi na dika ahuhu nile Kraist huru nābabiga ọkè n'ebe ayi nọ, otù a ka nkasi-obi-ayi nābabiga kwa ọkè site n'aka Kraist. 6 Ma ọ buru na anākpaḅu ayi, ọ bu n'ihi nkasi-obi-unu na nzọputa-unu; ọ buru kwa na anākasi ayi obi, ọ bu n'ihi nkasi-obi-unu, nke nālusi ọlu ike n'itachi obi n'otù ahuhu ahu nke ayi onwe-ayi nāhu kwa: 7 olile-anya-ayi bayere unu nēguzosi kwa ike; ebe ayi matara na, dika unu bu ndi nēnwekọ ahuhu nile. otù a ka unu nēnwekọ kwa nkasi-obi ahu. 8 N'ihi na, umu-nnam, ayi achọgh ka unu ghara imara ihe bayere nkpaḅu-ayi nke akpaḅuru ayi n'Esia, na eboḅuru ayi nke-uku ri nne, kari ike-ayi, ya mere ayi nwebigara obi abua ókè ma ayi gādi kwa ndu: 9 e, ayi onwe-ayi enwewo ọziza azara nime onwe-ayi na ọ bu ọnwu, ka ayi we ghara itukwasi obi n'onwe-ayi, kama ọ bu na Chineke Onye nēme ka ndi nwuru anwu si n'ọnwu bilie: 10 Onye dọputara ayi n'okè ọnwu di otù a, Ọ gādọputa kwa ayi: Onye ayi leworo anya Ya na Ọ ganādọputa kwa ayi ọzọ; 11 ebe unu nēyekọ kwa aka n'ihi ayi n'aririọ-unu; ka ọtutu madu we kele ekele n'ihi ayi bayere onyinye-amara enyeworo ayi site n'aka ọtutu madu.

12 N'ihi na inya-isi-ayi bu nka, àmà nke akọ-na-uche-ayi, na ọ bu n'idi-nsọ na idi-ọcha nke Chineke, ọ bugh n'amam-ihe nke anu-aru, kama ọ bu n'amara Chineke, ka ayi biri obi n'uwa, ma ọ bu n'ebe unu nọ ka ayi bikariri obi-ayi nke-uku. 13 N'ihi na ayi edegaragh unu ihe ọzọ n'akwukwọ, ma-ọbugh ihe unu nāghọta ma-ọbu nke unu nāmazu kwa, anamele kwa anya na unu gāmazu ha rue ọgwugwu ihe nile:

14 dika unu mazu-kwa-ra ayi n'otù akuku, na ayi bu ihe-inya-isi-unu, ọbuná dika unu onwe-unu bu kwa ihe-inya-isi nke ayi, n'ubọchi Onye-nwe-ayi Jisus.

15 Nime ntukwasi-obi a ka m'zube-kwa-ra na mbu ibiakute unu, ka unu we nwe amara nke-abua; 16 ka m'we site kwa n'iye-aka-unu je rue Masedọnia, si kwa na Masedọnia biakute unu ọzọ, ka unu we dupukwam n'ijem iga Judia. 17 Ya mere mḅe m'zubere nka, ọ gābu na ejim uche nāgha agha zube? ma-ọbu ihe m'nēzuputa, ànamezuputa ha dika anu-aru nāgwam, ka e e na é-è é-è we di n'ọnum n'otù oge? 18 Ma dika Chineke kwesiri ntukwasi-obi, okwu-ayi nke ayi gwara unu abugh e na é-è. 19 N'ihi na Ọkpara Chineke, Jisus Kraist, Onye ekwusara n'etiti unu site n'ọnu-ayi, bú site n'ọnu nkem na nke Silvenọs na nke Timọti, emegh Ya ka Ọ buru e na é-è, kama emewo ka e di nime Ya. 20 N'ihi na ka ha ra, bú nkwa nke Chineke, ọ bu nime Ya ka e di: n'ihi nka ka Amen site-kwa-ra n'aka-Ya, ka ewe site n'aka-ayi nye Chineke otuto. 21 Ma Onye ahu Nke nēme ka ayi na unu guzosie ike nime Kraist, Onye te-kwa-ra-ayi manu n'isi, bu Chineke; 22 Onye ka-kwa-ra ayi akàrà, nye kwa ayi Mọ Nsọ n'obi-ayi, bú ihe ayi ji mara na ayi gēnwezu nkwa ahu nile.

23 Ma mu onwem nākpọku Chineke ka Ọ buru onye-àmà megide nkpuru-obim, na ọ bu n'imere unu ebere ka m'nējigh bia Kọrint rue uḅu a. 24 Ọ bugh na ayi bu ndi-nwe okwukwe-unu, kama ayi bu ndi soro unu nāluta ọṅù-unu: n'ihi na unu ji okwukwe-unu guzo.

2 1 Ma ezuputaram onwem nka, na m'gagh-abiakute unu ọzọ n'ihe-nwuta. 2 N'ihi na asi na mu onwem eme ka o wuta unu, ònye bu kwa onye gēme ka obi tọm utọ, ma-ọbugh onye ahu nke anēme ka o wuta ya site na mu onwem? 3 Ede-kwa-ram otù ihe nka n'akwukwọ, ka m'we ghara inwe ihe-nwuta mḅe m'biara n'aka ndi ọ kwesiri ka m'ṅuria ọṅu n'aru ha; ebe m'tukwasiworo obi n'ebe unu nile nọ, na ọṅùm bu ọṅù nke unu nile. 4 N'ihi na m'sitere na nkpaḅu na ihe-nḅu nke obi riri nne were ọtutu anya-miri degara unu akwukwọ; ọ bugh ka eme ka o wuta unu, kama ka unu we mara ihu-n'anya nke m'hubigara unu ókè kari.

5 Ma ọ buru na onye ọ bula emewo ka o wuta ayi, ọ bugh mu onwem, kama, n'otù akuku (ka m'ghara iboḅu unu nke-uku) ọ bu unu nile ka ọ meworo ka o wuta. 6 O zuworo madu di otú a, bú nba nka nke ndi ka n'ọnu-ọgugu nime unu bara ya; 7 ya mere, kama ibara ya nba ọzọ anamachọ ka unu were amara ḅaghara ya kasi kwa ya obi, ka aghara iji ihe-nwuta nke nēwutabiga ya ókè loda madu di otú a n'uzọ ọ bula. 8 N'ihi nka ariọm unu ka unu me ka ihu-n'anya unu huru ya buru ihe di itukwasi obi. 9 N'ihi na ihe mere m'degara unu akwukwọ bu kwa nka, ka m'we mara nnwaputa unu, ma unu bu ndi nāṅa nti rue ihe nile. 10 Ma onye ọ bula unu were amara ḅaghara ya ihe ọ bula, mu onwem were kwa amara ḅaghara ya: n'ihi na ihe mu onwem werewo-kwa-ra amara ḅaghara, ma ọ buru na ewerewom amara ḅaghara ihe ọ bula, ọ bu n'ihi unu ka m'meworo ya n'iru Kraist; 11 ka Setan we ghara iriḅu ayi: n'ihi na ayi abugh ndi nāmagh ihe nile ọ nēchèputa.

12 Ma mḅe m'biaruru Troas izisa ozi ọma Kraist, mḅe emeghereri kwa ọnu-uzọ nime Onye-nwe-ayi nyem, 13 mọm adigh nfé ma-ọli, n'ihi na ahughm Taitọs nwa-nnam: kama ekelerem ha ekele ikpe-azu, we pua je Masedọnia. 14 Ma ekele diri Chineke, Onye nēdughari ayi n'ọṅù-agha nime Kraist mḅe nile, nēsite kwa n'aka-ayi egosi isìsì nke ọmuma-Ya n'ebe nile. 15 N'ihi na ayi bu isìsì utọ nke Kraist n'ebe Chineke nọ, n'etiti ndi anāzọputa, na n'etiti ndi nāla n'iyì; 16 n'ebe ndia nọ ọ bu isìsì nke sitere n'ọnwu we dubà n'ọnwu; n'ebe ndi ahu anāzọputa nọ ọ bu isìsì nke sitere na ndu we dubà na ndu. Ma ònye ruru ime ihe ndia? 17 N'ihi na ayi adigh ka ọra madu, ndi were ihe nādigh nma nētigwa n'okwu Chineke: kama dika ndi sitere n'idi-ọcha, kama dika ndi sitere na Chineke, ọ bu n'iru Chineke, nime Kraist ka ayi nēkwu.

3 1 Àyi nāmalite ọzọ ime ka madu mara ayi? ma-ọbu ǹkpà akwukwọ-ozi ime ka madu mara ayi nākpa ayi inye

unu ma-ọbu inara unu, dika ọ nākpa ufọdu? 2 Unu onwe-unu bu akwukwọ-ozi-ayi, nke edeworo nime obi-ayi, nke madu nile mara nāgu kwa; 3 ebe emere ka unu puta ìhè na unu bu akwukwọ-ozi Kraist, nke ayi jere ozi ya, nke anējigh ink de, kama ọ bu Mọ nke Chineke di ndu ka eji de ya; ọ bugh n'elu mbadamba nkume, kama ọ bu n'elu mbadamba ihe di iche, bú obi nke anu-aru. 4 Ntukwasi-obi di otú a ka ayi nwe-kwa-ra site n'aka Kraist n'ebe Chineke nọ: 5 ọ bugh na ayi ruru n'onwe-ayi, igu ihe ọ bula dika o sitere n'onwe-ayi; kama iru-eru-ayi sitere na Chineke; 6 Onye me-kwa-ra ayi ka ayi rue ibu ndi nēje ozi ọḅuḅa-ndu ọhu; ọ bugh nke ihe edeworo n'akwukwọ, kama ọ bu nke Mọ Nsọ: n'ihi na ihe ahu edeworo n'akwukwọ nēḅu eḅu, ma Mọ ahu nēnye ndu. 7 Ma ọ buru na ije-ozi nke ọnwu, nke edeworo n'akwukwọ, nke atuworo n'elu nkume, biara n'ebube, nke mere umu Israel apugh ilegide iru Moses anya n'ihi ebube nke iru-ya; ebube nke anēme ka ọ ghara idi irè: 8 ije-ozi nke Mọ Nsọ gēsi aṅa ghara idi kari n'ebube? 9 N'ihi na asi na ije-ozi nke ọmuma-ikpé bu ebube, ije-ozi nke ezi omume gēnwebiga ebube ókè kari nke-uku. 10 N'ihi na ihe emeworo ka ọ di ebube, emegh ya ka ọ di ebube n'akuku a n'ezie, n'ihi ebube ahu nke kariri nke-uku. 11 N'ihi na asi na ihe anēme ka ọ ghara idi irè ji ebube bia, ihe nādigide dikariri n'ebube nke-uku.

12 Ya mere ebe ayi nwere olile-anya di otú a, ayi nēkwuwa okwu nke-uku, 13 ayi adigh kwa ka Moses, onye nēkpudo ihe-nkpudo n'iru-ya, ka umu Israel we ghara ilegide anya rue ọgwugwu ihe ahu anēme ka ọ ghara idi irè: 14 ma emere ka uche-ha me etili: n'ihi na rue ubọchi ta n'ọgugu ọḅuḅa-ndu ochie otù ihe-nkpudo ahu nādigide, ebe anēkpughegh na anēme ya ka ọ ghara idi irè nime Kraist. 15 Ma rue ubọchi ta, mḅe ọ bula anāgu akwukwọ Moses, ihe-nkpudo nādigide n'obi-ha. 16 Ma mḅe ọ bula o gēchigharikute Onye-nwe-ayi, ewepu ihe-nkpudo ahu. 17 Ma Onye-nwe-ayi bu Mọ ahu: ma ebe Mọ nke Onye-nwe-ayi nọ, n'ebe ahu ka madu nwere onwe-ha. 18 Ma ayi onwe-ayi nile ebe ayi were iru nke ekpupuworo ihe-nkpudo nēgosi ebube nke Onye-nwe-ayi dika enyo, anēnwogha ayi rue n'otù onyinyo ahu site n'ebube rue ebube, ọbuná dika anēnye ya site n'Onye-nwe-ayi, bú Mọ Nsọ.

4 1 N'ihi nka, ebe ayi nwere ije-ozi a, dika emere ayi ebere, ike agwugh ayi n'obi: 2 kama ayi juru ihe-nzuzo nile nke nēweta ihere, ayi adigh-ejeghari n'aghughọ, ayi adigh-emeso kwa okwu Chineke n'uzọ itu-ntu; kama ayi ji ngosi nke ezi-okwu nēme ka akọ-na-uche nke madu nile n'otù n'otù mara ayi n'iru Chineke. 3 Ma asi kwa na ekpudoworo ozi ọma ayi ihe, ọ bu n'etiti ndi nāla n'iyì ka ekpudoworo ya: 4 ndi chi nke oge a mere ka anya nke uche nke ndi nēkwegh ekwe kpu ìsì n'etiti ha, ka inye-ihè nke ozi ọma nke ebube Kraist, Onye bu onyinyo Chineke, we ghara iwakwasi ha. 5 N'ihi na ọ bugh ayi onwe-ayi ka ayi nēkwusa, kama ọ bu Kraist Jisus, na Ọ bu Onye-nwe-ayi, ayi nāsi kwa na ayi onwe-ayi bu ndi-ọrù-unu n'ihi Jisus. 6 N'ihi na ọ bu Chineke, Onye siri, Ìhè gēsi nime ọchichiri nwuputa, bu Onye nwubàra nime obi-ayi, iweta inye-ìhè nke ọmuma nke ebube nke Chineke n'iru nke Jisus Kraist.

7 Ma ayi nwere àkù a n'ite ájá, ka ọkika nke ike ahu we buru nke Chineke, ghara kwa isite n'ayi onwe-ayi; 8 anākpaḅu ayi n'akuku nile, ma adigh-akpaḅubiga ayi ókè; ayi nwere obi abua, ma ayi adigh-enwebiga obi abua ókè; 9 anēsoḅu ayi, ma adigh-arapu nánì ayi; anātuda ayi n'ala, ma adigh-ala ayi n'iyì; 10 ayi nēbughari n'aru-ayi mḅe nile oḅuḅu nke Jisus, ka ewe me kwa ka ndu nke Jisus puta ìhè n'aru-ayi. 11 N'ihi na arara ayi onwe-ayi, bú ndi di ndu, nye n'aka ọnwu mḅe nile n'ihi Jisus, ka ewe me kwa ka ndu nke Jisus puta ìhè n'anu-aru-ayi nke puru inwu anwu. 12 Ya mere ọnwu nālusi ọlu ike nime ayi, ma ndu nālusi ọlu ike nime unu. 13 Ma ebe ayi nwere otù mọ nke okwukwe ahu, dika ihe edeworo n'akwukwọ nsọ si di, Ekwerem, n'ihi ya ka m'kwuru; ayi onwe-ayi kwere kwa, ọ bu kwa n'ihi ya ka ayi nēkwu; 14 ebe ayi matara na Onye ahu Nke mere ka Onye-nwe-ayi Jisus si n'ọnwu bilie, na Ọ gēme kwa ka

ayi so Jisus si n'ọnwu bilie, Ọ gēche kwa ayi na unu n'iru Onwe-ya. 15 N'ihi na ihe nile di n'ihi unu, ka amara, ebe o riri nne site n'aka ndi ka n'ọnu-ọgugu, ka ọ we me ka ikele-ekele babiga ókè rue ebube nke Chineke.

16 N'ihi nka ike agwugh ayi n'obi; kama asi na ọ bu ezie na madu elu-aru ayi nēre uré, ma anēme ka madu imẹ ayi buru ihe ọhu kwa-ubọchi. 17 N'ihi na nkpaḅu-ayi nke di nfé, nke di na nwa oge a, nāluputara ayi ebube nke-uku ri nne kachasi ihe nile, bú ebube nke di arọ́ di kwa ebigh-ebi; 18 ebe ayi nādigh-ele ihe anāhu anya, kama ihe anādigh-ahu anya: n'ihi na ihe anāhu anya nādiru nwa oge; ma ihe anādigh-ahu anya di ebigh-ebi.

5 1 N'ihi na ayi matara na asi na akwaturu ulo nke uwa, bú ulo-ikwū-ayi, ayi nwere ulo ewuru nke sitere na Chineke, ulo anējigh aka wu, di ebigh-ebi, n'elu-igwe. 2 N'ihi na ayi nāsu udè nime ulo nka ezie, ebe ọ nāgusi ayi ike ka ewere ebe-obibi-ayi nke sitere n'elu-igwe yikwasi ayi n'elu ya: 3 ebe ọ bu na agāhu ayi ndi eyiworo ihe, ndi nāḅagh ọtọ. 4 N'ihi na ayi, bú ndi nọ n'ulo-ikwū a, ayi nāsu udè ezie, ebe ọ nānyiḅu ayi; n'ihi na ayi achọgh ka eyipu ayi ya, kama ka eyikwasi ayi ihe n'elu ya, ka ndu we loda ihe puru inwu anwu. 5 Ma Onye luputara ayi ka ewe me otù ihe a bu Chineke, Onye nyere ayi Mọ Nsọ, bú ihe ayi ji mara na agēmezuru ayi ya. 6 Ya mere ayi nēnwe obi-ike mḅe nile, mata kwa na mḅe ayi nọ n'ulo n'aru-ayi, ayi anọgh n'ulo n'ebe Onye-nwe-ayi nọ: 7 (n'ihi na ayi sitere n'okwukwe nējeghari, ọ bugh n'ọhuhu-uzọ); 8 ayi nēnwe obi-ike, ka m'kwuru, ọ di kwa ayi ezi nma kari ka ayi ghara inọ n'ulo n'aru-ayi, ka ayi nọ kwa n'ulo n'ebe Onye-nwe-ayi nọ. 9 N'ihi nka ayi nējisi kwa ike ka ayi we buru ndi di Ya ezi utọ, ma ayi nọ n'ulo ma-ọbu na ayi anọgh n'ulo. 10 N'ihi na aghagh ime ka ayi nile puta ìhè n'iru oche-ikpé Kraist; ka ayi nile n'otù n'otù we nāghachi ihe esitere n'aru me, dika ihe onye ọ bula mere si di, ma ọ bu ezi ihe ma-ọbu ihe nādigh nma.

11 Ya mere ebe ayi matara egwu Onye-nwe-ayi, ayi nēme ka madu kweye, ma emewo ka ayi puta ihè nye Chineke; anamatukwasi kwa obi na emewo ka ayi puta kwa ihè nime akọ-na-uche-unu. 12 Ayi adigh-eme ọzọ ka unu mara ayi, kama ayi nēkwu dika ndi nēnye unu oghere inya isi n'ihi ayi, ka unu we nwe ihe iza ndi nānya isi n'ihe anāhu anya, ọ bugh kwa n'obi. 13 N'ihi na asi na ayi buru ndi anya nādigh nma, ọ bu n'ebe Chineke nọ; asi kwa na ayi nwere uche zuru okè, ọ bu n'ebe unu nọ. 14 N'ihi na ihu-n'anya Kraist nērugide ayi; ebe ayi nātule nka, na otù Onye nwuru n'ọnọdu madu nile, ya mere madu nile nwuru; 15 Ọ nwu-kwa-ra n'ọnọdu madu nile, ka ndi di ndu we ghara idiri onwe-ha ndu ọzọ, kama ka ha diri Onye ahu ndu, bú Onye nwuru n'ọnọdu ha, eme kwa ka O si n'ọnwu bilie. 16 Ya mere ayi onwe-ayi amatagh onye ọ bula site n'uḅu a dika anu-aru nāmata: ọbuná asi na ayi amawo Kraist dika anu-aru mara, ma uḅu a ayi amagh Ya ọzọ otú a. 17 Ya mere ọ buru na onye ọ bula di nime Kraist, ọ bu onye ekère ọhu: ihe ochie agasiwo; le, ha aghọwo ihe ọhu. 18 Ma ihe nile sitere na Chineke, Onye sitere n'aka Kraist me ka ayi na Ya onwe-ya di n'otù, Ọ we nye ayi ije-ozi nke ime-ka-adi-n'otú ahu; 19 nke bu na Chineke nọri nime Kraist nēme ka Ya onwe-ya na uwa di n'otù, nāgugh ndahie nile ha megide ha, Ọ debe-kwa-ra nime ayi okwu nke ime-ka-adi-n'otù ahu.

20 Ya mere ayi bu ndi-ukọ́ n'ọnọdu Kraist, dika agāsi na Chineke nāriọ aririọ site n'aka-ayi: ayi nọ n'ọnọdu Kraist nāriọ unu, menu ka unu na Chineke di n'otù. 21 Onye ahu Nke nāmagh nmehie ka Ọ mere ka Ọ buru nmehie n'ọnọdu ayi; ka ayi onwe-ayi we ghọ ezi omume Chineke nime Ya.

6 1 Ma, dika ndi ayi na Ya nālukọ ọlu, ayi nāriọ kwa unu ka unu ghara inara amara Chineke n'efu, 2 (n'ihi na Ọ nāsi,

N'oge anānara madu nke-ọma ka M'nuru olu-gi,
Ọ bu kwa n'ubọchi nzọputa ka M'yere gi aka:

le, uḅu a bu oge anānara madu nke-ọma; le, uḅu a bu ubọchi nzọputa): 3 ayi adigh-eme ihe-isu-ngọngọ ọ bula n'ihe ọ bula, ka aghara ita ije-ozi-ayi uta; 4 kama n'ihe nile ayi nēme ka

madu mara ayi, dika ndi nējere Chineke ozi, nime oké ntachi-obi, nime nkpaḅu, nime nkpà, nime oké nkpà, 5 nime ihe-otiti, nime ulo-nkpọrọ, nime aghara, nime idọḅu onwe-ayi n'ọlu, nime imuru-anya, nime obubu-ọnu; 6 nime idi-ọcha, nime ihe-ọmuma, nime ogologo ntachi-obi, nime obi-ọma, nime Mọ Nsọ, nime ihu-n'anya nke iru-abua nādigh ya, 7 nime okwu nke ezi-okwu, nime ike nke Chineke; site n'ihe-agha nke ezi omume n'aka-nri na aka-ekpe, 8 site n'otuto na ihe-ihere, site na nhota ọjọ na nhota ọma; dika ndi-nduhie, ma ayi bu ndi ezi-okwu; 9 dika ndi anāmagh aha-ha, ma amazuru ayi; dika ndi nānwu anwu, ma le, ayi di ndu; dika ndi anēme ka ha muta ihe site n'ahuhu, ma adigh-eme ka ayi nwua; 10 dika ndi ihe nēwuta, ma ayi nāṅuri ọṅu mḅe nile; dika ndi-oḅeye, ma ayi nēme ka ọtutu madu buru ọgaranya; dika ndi nēnwegh ihe, ma ayi nēnwezu ihe nile.

11 Ndi Kọrint, ọnu-ayi ghere oghe igwawa unu okwu, emewo ka obi-ayi di obodobo. 12 Adigh-eme ka unu nọ n'ọnọdu di oké nkpà nime ayi, ma anēme ka unu nọ n'ọnọdu di oké nkpà n'obi nke unu. 13 Ma dika ugwọ-ọlu n'otù uzọ ahu (anamekwu dika anāgwa umum), ka eme kwa ka unu onwe-unu di obodobo n'obi-unu.

14 Unu na ndi nēkwegh ekwe ekekọtala onwe-unu, n'ihi na unu na ha di iche: n'ihi na òle nkekọ ezi omume na imebi-iwu nēkekọ? ma-ọbu òle nnwekọ ìhè na ọchichiri nēnwekọ? 15 Ọzọ, òle nnwekọ-otù-olu Kraist na Belial nēnwekọ? ma-ọbu òle òkè onye kwere ekwe na onye nēkwegh ekwe nēkerita? 16 Ọzọ, òle nkwekọ ulo nsọ nke Chineke na arusi nēkwekọ? n'ihi na ayi onwe-ayi bu ulo nsọ nke Chineke di ndu; dika Chineke kwuru, si,

M'gēbi nime ha, nējeghari kwa nime ha;
M'gābu kwa Chineke nke ha, ha onwe-ha gābu kwa ndi nkem. 17 N'ihi nka

Sinu n'etiti ha puta, guzo-kwa-nu iche,
ka Onye-nwe-ayi kwuru,
Unu emetu-kwa-la ihe nādigh ọcha aka;
Mu onwem gākpọbata kwa unu,
18 Buru kwa unu Nna,
Unu onwe-unu gābu-kwa-ram umu-ndikom na umu-ndinyom,
ka Onye-nwe-ayi kwuru, Nke puru ime ihe nile. 1 Ya mere ndi m'huru n'anya, ebe ayi nwere nkwa ndia, ka ayi sachapu n'onwe-ayi nmeru nile nke aru na nke mọ, nēmezu idi-nsọ n'egwu Chineke.

2 Nyenu ayi uzọ n'obi-unu; ayi emegh onye ọ bula ajọ omume, ayi emebigh onye ọ bula, ayi eriḅugh onye ọ bula. 3 Ọ bugh ima unu ikpé ka m'nēkwu ya: n'ihi na ekwuwom ya na mbu, na unu di ayi n'obi inwukọ ọṅwu na idikọ ndu. 4 Nkwuwa-okwum di uku, bú nke m'ji agwa unu okwu, inya-isim n'ihi unu di uku: nkasi-obi ezuwo ezu nimem, anamaṅuribiga ókè kari na nkpaḅu-ayi nile.

5 N'ihi na mḅe ayi bia-kwa-ra na Masedọnia, anu-aru-ayi adigh nfé ma-ọli, kama anākpaḅu ayi n'akuku nile; ilu-ọ̀gù di n'èzí, egwu di nime. 6 Otú ọ di, Onye ahu Nke nākasi ndi di ala obi, bú Chineke, were ọbibia Taitọs kasi ayi obi; 7 ọ bugh kwa nání ọbibia-ya, kama Ọ were kwa nkasi-obi nke ejiri kasi ya obi n'aru unu we kasi ayi obi, mḅe ọ nākọrọ ayi ọgugu m'gusiri unu ike, iru-újú-unu, ekworo unu kworom; ya mere m'ṅuriri ọṅu kari. 8 N'ihi na asi na ọ bu ezie na ejim akwukwọ-ozim me ka o wuta unu, akwaghm uta, asi na ọ bu ezie na anamakwari uta; n'ihi na anamahu na akwukwọ-ozi ahu mere ka o wuta unu, ma asi na ọ bu ezie na ọ bu nání otù oge hour ka o wutara unu. 9 Uḅu a anamaṅuri ọṅu, ọ bugh na emere ka ihe wuta unu, kama na emere ka o wuta unu rue nchèghari: n'ihi na emere ka o wuta unu dika Chineke chọrọ, ka unu we ghara isite n'ayi yi iyì n'ihe ọ bula. 10 N'ihi na nwuta dika Chineke chọrọ nālu ọlu nchèghari rue nzọputa, bú nchèghari nke anāpugh ikwa uta bayere ya: ma nwuta nke uwa nāluputa ọnwu. 11 N'ihi na le, otù ihe a, na emere ka ihe wuta unu dika Chineke chọrọ, le ka ọ ra, bú inu-ọku-n'obi ọ luputara nime unu, e, le ka ngọpu ra, e, le ka iwe uku ra, e, le ka egwu ra, e, le ka ọgugu m'gusiri unu ike ra, e, le ka ekworo ra, e, le ka nkpeputa ra! N'ihe nile

ọ bula unu mere ka amara unu na unu di ọcha n'okwu ahu. 12 Ya mere asi na ọ bu ezie na edegaram unu akwukwọ, ọ bugh n'ihi onye ahu mere ajọ omume ka m'dere ya, ọ bugh kwa n'ihi onye ahu emere ajọ omume megide ya, kama ka ewe me ka inu-ọku-n'obi unu nānu n'ihi ayi putara unu ìhè n'iru Chineke. 13 N'ihi nka akasiwo ayi obi: ma na nkasi-obi-ayi ayi ńuribigara ókè nke-uku kari n'ihi ọńù Taitọs, n'ihi na emewo ka mọ-ya zuru ike site n'ebe unu nile nọ. 14 N'ihi na asi na ọ di ihe m'nyaworo ya isi bayere unu, emegh ka ihere mem; kama dika ayi gwara unu ihe nile n'ezi-okwu, otú a ka esi hu kwa na inya-isi-ayi, nke m'nyara n'iru Taitọs, bu ezi-okwu. 15 Obi-ya dibigara ókè n'ebe unu nọ, mḅe ọ nēcheta iña-nti nke unu nile, otú unu were egwu na ima-jijiji nara ya nke-ọma. 16 Anamañuri ọńu na enwerem obi-ike n'ihe nile n'aru unu.

8 1 Ọzọ, umu-nnam, ayi nēme ka unu mara amara Chineke nke enyeworo nime nzukọ Kraist nile nke Masedọnia; 2 na nime ọtutu nnwaputa nke nkpaḅu, nbabiga-ókè nke ọńù-ha na oḅeye-ọnu-ntu ha bu babigara ókè rue àkù nke afọ-ofufo-ha. 3 N'ihi na ka ike-ha ra, dika m'nāḅa àmà, e, kari kwa ike-ha, ka ha nyere dika ha zuputara n'onwe-ha, 4 ha were ọtutu aririọ nāriọ ayi ka ayi nye ha amara nka na nnwekọ ije-ozi anējere ndi nsọ: 5 ha me-kwa-ra nka, ọ bugh dika ayi lere anya, kama ha buru uzọ were onwe-ha nye Onye-nwe-ayi, nye kwa ayi site n'ọchichọ Chineke. 6 Ya mere ayi riọrọ Taitọs, ka, dika ọ malitereri na mbu, ka ọ luzu kwa n'etiti unu amara nka otú a kwa. 7 Ma dika unu babigara ókè n'ihe nile, bú okwukwe, na okwu, na ihe-ọmuma, na inu-ọku-n'obi nile, na ihu-n'anya unu huru ayi, lezienu anya ka unu babiga kwa ókè n'amara nka. 8 Ekwughm n'uzọ inye iwu, kama n'iwere inu-ọku-n'obi nke ndi ọzọ nwaputa kwa ihu-n'anya-unu na ọ bu ezi ihu-n'anya 9 N'ihi na unu mara amara nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, na, ọ bu ezie na Ọ bu ọgaranya, ma Ọ ghọrọ oḅeye n'ihi unu, ka unu onwe-unu we were oḅeye-Ya ghọ ndi-ọgaranya. 10 Na nka ka m'nēnye kwa ìzùm: n'ihi na nka nābara unu urù, madu ndi buru uzọ malite n'arọ gara aga, ọ bugh nání ime eme, kama ichọ kwa achọ. 11 Ma uḅu a mezu-kwa-nu omume ahu; ka, dika obi di ọku ichọ achọ diri unu, ka ewe site n'ihe unu nwere mezu kwa ya otú a. 12 N'ihi na asi na obi di ọku di ya, ọ bu ihe agānara nke-ọma dika ihe ọ bula madu nwere si di, ọ bugh dika ihe ọ nēnwegh. 13 N'ihi na ekwughm nka, ka ọ we di ndi ọzọ nfé, ka nkpaḅu we di-kwa-ra unu: 14 kama anamekwu n'uzọ nrata; ebe ihe unu nwebigara ókè mejuru ihe fọduru ha inwe n'oge di uḅu a, ka ihe ndi ahu nwebigara ókè we meju kwa ihe fọduru unu inwe; ka nrata we di: 15 dika edeworo ya n'akwukwọ nsọ, si, Onye chikọtara ri nne enwegh kari nke gēzuru ya; onye chikọta-kwa-ra ntà, ọ digh ihe fọduru ya inwe.

16 Ma ekele diri Chineke, Onye nētiye otù inu-ọku ahu n'ihi unu n'obi Taitọs. 17 N'ihi na ọ nara aririọ-ayi nke-ọma n'ezie; ma ebe ọ nānu ọku n'obi kari ihe m'chère, o siri n'ebe a pua jekuru unu dika o zuputara n'onwe-ya. 18 Ayi ezìkọwo kwa ya na nwa-nna-ayi ahu onye otuto-ya n'ozi ọma ayi ruzuru nzukọ Kraist nile; 19 ma ọ bugh nání otú a, kama nzukọ Kraist nile rọputa-kwa-ra ya ka o nēso ayi n'ije ije n'amara nka, nke ayi nēje ozi ya inye Onye-nwe-ayi otuto, na igosi obi di ọku nke ayi: 20 ma ayi nēze nka, ka onye ọ bula ghara ita ayi uta n'oké onyinye-amara nka nke ayi nēje ozi ya: 21 n'ihi na ayi buru uzọ nēchè ihe ọma, ọ bugh nání n'iru Onye-nwe-ayi, kama n'iru madu kwa. 22 Ayi ezìkọwo kwa ha na nwa-nna-ayi, onye ayi nwaputara ọtutu mḅe na ọ nānu ọku n'obi n'ọtutu ihe, ma uḅu a ọ nānu kari ọku n'obi nke-uku, site n'oké ntukwasi-obi nke ọ nātukwasi n'aru unu. 23 Ma ọ buru na onye ọ bula aju ajuju bayere Taitọs, ọ bu onye mu na ya nēnwekọ ihe, buru kwa onye mu na ya nālukọrọ unu ọlu; ma-ọbu umu-nna-ayi, ha bu ndi-ozi nke nzukọ Kraist, ha bu otuto nke Kraist. 24 Ya mere nēgosinu ha n'iru nzukọ Kraist nile ihe gēgosi ihu-n'anya-unu na inya-isi-ayi bayere unu.

9 1 N'ihi na ọ digh nkpà ka m'degara unu akwukwọ bayere ijere ndi nsọ

ozi: 2 n'ihi na amataram obi di ọku unu, nke m'nānyara ndi Masedọnia isi bayere unu, na Akaia akwadebewo n'arọ gara aga; inu-ọku-unu kwali-kwa-ra obi ndi ka n'ọnu-ọgugu nime ha. 3 Ma ezitewom umu-nna-ayi, ka ewe ghara ime inya-isi ayi nānya bayere unu ka ọ buru ihe-efu n'akuku a; ka unu we buru ndi nọ na nkwadebe, dika m'nēkwuri: 4 ka ewe ghara ime ka ihere me ayi onwe-ayi n'uzọ ọ bula (ka ayi ghara isi, unu onwe-unu) n'ihe a nke ayi dabere, ma asi na ndi Masedọnia gēsom bia, we hu na unu akākwadebegh. 5 Ya mere agurum na ọ di nkpà iriọ umu-nna-ayi, ka ha buru uzọ jekuru unu, buru kwa uzọ me ka ihe-ngọzi ahu nke unu buru uzọ kwe na nkwa zu okè, ka ihe ahu we buru ihe edoziri, dika ihe-ngọzi, ọ bugh kwa dika ihe-nrịbu.

6 Ma nka ka m'kwuru, Onye were aka-ntagide nāgha nkpuru gēwere kwa aka-ntagide nēwe ihe-ubi; onye were kwa ngọzi nāgha nkpuru gēwere kwa ngọzi nēwe ihe-ubi. 7 Ka onye ọ bula n'etiti unu nye dika o buru uzọ rọputa n'obi-ya; ọ bugh site na nwuta, ma-ọbu site na nkpà: n'ihi na Chineke huru onye were obi-utọ nēnye n'anya. 8 Ma Chineke puru ime ka amara nile babigara unu óké; ka unu we babiga óké ilu ezi ọlu nile ọ bula, ebe unu nwezuru ihe nile nākpa unu n'uzọ ọ bula mḅe nile: 9 dika edeworo ya n'akwukwọ nsọ, si,

Ọ ghasara àkú-ya, ọ nyere ndi-oḅeye ihe;
Ezi omume-ya nānọgide rue mḅe ebigh-ebi.

10 Ma Onye ahu Nke nwere inyezu onye nāgha nkpuru nkpuru-ya, Onye nwe-kwa-ra inyezu madu nri ka o rie, Onye ahu gēnyezu unu nkpuru-ọghigha-unu, me kwa ka ha ba uba, Ọ gēme kwa ka nkpuru ezi omume-unu rie nne kari: 11 ebe anēme ka unu buru ọgaranya n'ihe nile ọ bula rue afọ-ofufo nile, nke sitere n'aka-ayi nāluputa ekele anēkele Chineke. 12 N'ihi na ije-ozi nke ifè-òfúfè a abugh nání ihe nēmezu ihe fọduru ndi nsọ inwe, kama o site-kwa-ra n'ọtutu ekele anēkele Chineke we babiga óké; 13 ebe ha ji nnwaputa nke ije-ozi a nēnye Chineke otuto n'ihi na edoro nkwuputa-unu n'okpuru ozi ọma Kraist, ya na n'ihi afọ-ofufo nke nnwekọ unu nēme ka ha na madu nile so unu nēnwekọ; 14 ha onwe-ha kwa, n'aririọ-ha n'ihi unu, nāgusi unu ike n'ihi amara Chineke di nime unu nke kariri nke-uku. 15 Ekele diri Chineke n'ihi onyinye-Ya nke anāpugh ikọ akukọ ya.

10 1 Ma mu onwem Pọl ji idi-nwayọ na obi-ọma nke Kraist nāriọ unu, mu onye nādi ala n'iru unu mḅe m'nọ n'etiti unu, ma mḅe m'nānọgh enwem obi-ike n'ebe unu nọ: 2 ma ariọm unu, ka m'ghara inwe obi-ike mḅe m'nọ n'etiti unu na ntukwasi-obi ahu nke m'nāgu na m'gēji nwe anya-ike imegide ufọdu, ndi nāgu ayi dika ndi nējeghari dika anu-aru-ayi si chọ. 3 N'ihi na ọ bu ezie na ayi nējeghari n'anu-aru, ma ayi adigh-ebu agha dika anu-aru si ebu: 4 (n'ihi na ihe-agha nke ibu-agha-ayi abugh nke anu-aru, kama ha sitere na Chineke bu ihe puru ikwada ebe ewusiri ike); 5 ebe ayi nēweda ihe anātule n'obi, na ihe nile ọ bula di elu nke eweliri elu imegide ọmuma Chineke, ayi nādọta kwa ihe nile ọ bula anēchèputa n'agha iṅa nti Kraist; 6 ayi nānọ kwa dika ndi edoziworo ikpeputa aṅagh-nti nile n'ihè, mḅe ọ bula agēmezu iṅa-nti-unu. 7 Unu nēle ihe di n'iru unu anya. Ọ buru na onye ọ bula atukwasiwo obi n'onwe-ya na ya bu onye Kraist, ya gua nka ọzọ n'onwe-ya, na, dika ya onwe-ya bu onye Kraist, otú a ka ayi onwe-ayi bu kwa. 8 N'ihi na asi na ọ bu ezie na m'gānyabiga isi óké kari bayere ike-ayi (nke Onye-nwe-ayi nyere iwuli unu elu dika ulo, ọ bugh kwa iweda unu), agagh-eme ka ihere mem: 9 ka m'we ghara idi unu ka agāsi na ejim akwukwọ-ozim nile me ka unu tua oké egwu. 10 N'ihi na ha nāsi, Akwukwọ-ozi-ya di arọ di kwa ike; ma ọnunọ nke aru-ya n'etiti ayi adigh ike, okwu-ya bu kwa ihe akpọrọ ihe-efu. 11 Ka madu di otú a gua nka, na aha madu ayi ji akwukwọ-ozi buru n'okwu mḅe ayi nānọgh n'etiti unu, madu di otú a ka ayi bu kwa n'ọlu mḅe ayi nọ n'etiti unu. 12 N'ihi na ayi enwegh anya-ike igu onwe-ayi n'etiti ufọdu, ma-ọbu iwere onwe-ayi tule ha, bú ufọdu ndi ahu ndi ha onwe-ha nēme ka amara ha: ma ebe ha

nēwere onwe-ha tù onwe-ha, were kwa onwe-ha tule onwe-ha, ha onwe-ha aghọtagh ihe. 13 Ma ayi onwe-ayi agagh-anya isi rue ihe anāpugh itù atù, kama dika ọtùtù nke ihe-ọtùtù ahu si di, bù nke Chineke keputara ayi, dika ọtùtù, ibiaru ọbunà n'ebe unu nọ. 14 N'ihi na ayi esetibigagh onwe-ayi òkè, dika agāsi na ayi adigh-eru unu: n'ihi na ayi bu ndi buru uzọ biakute unu nime ozi ọma Kraist: 15 ayi adigh-anya isi rue ihe anāpugh itù atù, nke ahu bu, na ndọḅu ndi ọzọ dọḅuru onwe-ha n'ọlu; ma ayi nēle anya na, mḅe okwukwe-unu nāba uba kari, agēme ka ayi di uku n'etiti unu dika ihe-ọtùtù-ayi si di rue ibabiga-òkè, 16 ka ayi we zisa ozi ọma rue ebe nile di n'ofè unu, ghara kwa inya isi bayere ihe edoziri ayi n'ihe-ọtùtù onye ọzọ. 17 Ma onye nānya isi, ya nya n'Onye-nwe-ayi. 18 N'ihi na onye ya onwe-ya nēme ka amara ya, ọ bugh onye ahu ka anwaputaworo, kama ọ bu onye Onye-nwe-ayi nēme ka amara ya.

11 1 Ọ gādim nọ̄ nma ma ọ buru na unu gānagidem n'okwu ntà nke sitere n'enwegh-uche: ma unu nānagidem n'ezie. 2 N'ihi na ejim ekworo Chineke nēkworo unu: n'ihi na ejikọrọm unu na otù di, ka m'we che unu n'iru Kraist dika nwa-aḅọghọ nāmagh nwoke, bù nke anēmerugh. 3 Ma anamatu egwu, ma ọ nwere uzọ ọ bula agēmebi uche-unu ka unu pua n'afọ-ofufo na idi-ọcha nke di n'ebe Kraist nọ, dika agwọ ahu were aghughọ-ya ghọḅue Iv. 4 N'ihi na asi na onye ahu nke nābia nēkwusa Jisus ọzọ, onye ayi nēkwusagh, ma-ọbu asi na unu nānara mọ di iche, nkc unu nānaragh, ma-ọbu ozi ọma di iche, nke unu nānaragh nke-ọma, unu nānagide ya nke-ọma. 5 N'ihi na anamagu na ọ digh uzọ ọ bula m'nērugh ndi kachasi elu n'etiti ndi-ozi. 6 Ma asi na ọ bu ezie na abum onye nāmutagh akwukwọ n'uzọ ikwu okwu, ma abughm otù a n'uzọ ihe-ọmuma; kama ayi mere ka ọ puta ihè nye unu n'ihe nile ọ bula n'etiti madu nile. 7 Ma-ọbu ọ bu nmehie ka m'mehiere, mḅe m'wedara onwem n'ala ka ewe welie unu onwe-unu elu, n'ihi na ezirim unu ozi ọma nke Chincke n'onyinye-efu? 8 Anapurum ihe n'aka nzukọ Kraist ọzọ, nānara ha ego-ọlu ka m'we jere unu ozi; 9 mḅe m'nọ-kwa-ra n'etiti unu, nọ kwa na nkpà, abughm onye ọ bula ibu arọ̀; n'ihi na umu - nna - ayi, mḅe ha si na Masedọnia bia, ha mezuru ihe nke fọdurum inwe; edebe-kwa-ram onwem n'uzọ nile ọ bula ka m'ghara inyiḅu unu, otù a ka m'gēdebe kwa onwem. 10 Dika ezi-okwu nke Kraist di nimem, agagh-eḅochi inya-isi a nimem n'akuku nile nke Akaia. 11 N'ihi gini? ọ bu n'ihi na ahughm unu n'anya? Chineke matara. 12 Ma ihe m'nëme ka m'gēme kwa, ka m'we bipuru ndi nāchọ ihe ha gēji megidem ihe ahu ha ji megidem; ha ewe hu na ha di kwa ka ayi onwe-ayi n'ihe ha nānya isi. 13 N'ihi na madu di otù a bu ndi-ozi ugha, ndi-ọlu nātu ntu, ndi nēme onwe-ha ka ha yie ndi-ozi Kraist. 14 Ọ bugh kwa ihe iju anya; n'ihi na Setan onwe-ya nēme onwe-ya ka o yie mọ-ozi nke ihè. 15 Ya mere ọ bugh ihe uku ma asi na ndi nējere ya ozi nēme kwa onwe-ha ka ha yie ndi nēje ozi ezi omume; ndi ọgwugwu-ha gādi ka ọlu-ha si di.

16 Asim ọzọ, Ka madu ọ bula ghara ichè na abum onye nēnwegh uche: ma ọ buru na unu emegh otù a, otù ọ di naranum nke-ọma dika onye nēnwegh uche, ka mu onwem we nya kwa isi nke-ntà. 17 Ihe m'nēkwu, ekwughm dika Onye-nwe-ayi gēkwu, kama ọ bu dika n'enwegh-uche, n'ihe m'dabere we nānya isi. 18 Ebe ọtutu madu nānya isi n'uzọ anu-aru, mu onwem gānya kwa isi. 19 N'ihi na unu were obi-utọ nānagide ndi nēnwegh uche, ebe unu nwere uche. 20 N'ihi na unu nānagide ya, ma ọ buru na onye ọ bula eme ka unu buru orù, ọ buru na onye ọ bula eripia unu, ọ buru na onye ọ bula ejide unu, ọ buru na onye ọ bula eweli onwe-ya elu, ọ buru na onye ọ bula apia unu ihe n'iru. 21 Anamekwu okwu bayere ebubo ihere eboro ayi, dika nka, na ayi onwe-ayi bu ndi nādigh ike. Ma n'uzọ ọ bula onye ọ bula nwere anya-ike (ọ bu n'enwegh-uche ka m'nēkwu), mu onwem nwe-kwa-ra anya-ike. 22 Hà bu ndi-Hibru? mu onwem bu kwa. Hà bu ndi Israel? mu onwem bu kwa. Hà bu nkpuru Abraham? mu onwem bu kwa. 23 Hà bu ndi nējere Kraist ozi? (anamekwu

dika onye anya nādigh nma) mu onwem nēje kari; anamadọbubiga onwem ókè n'ọlu kari, anamanọbiga ókè n'ulo-nkpọrọ kari, anāpiam utari nke-uku ri nne, anọm n'ọnu ọnwu ọtutu mbe. 24 Ubò ise ka ndi-Ju piaram otù adigh n'ọgu ube-utari abua. 25 Ubò atọ ka apiaram utari, otù ubò ka aturum nkume, ubò atọ ka ubọ m'nọ nime ya kpùru, otù ubọchi abali na ehihie ka m'nọworo nime obu-miri; 26 n'ije ọtutu mbe, n'ize-ndu site n'osimiri, n'ize-ndu site na ndi nāpunara madu ihe, n'ize-ndu site na ndi mba nkem, n'ize-ndu site na ndi mba ọzọ, n'ize-ndu nime obodo, n'ize-ndu nime ọhia, n'ize-ndu nime oké osimiri, n'ize-ndu n'etiti umu-nna ugha; 27 n'idọbu onwem n'ọlu na ihuju-anya, n'imu-anya ọtutu mbe, n'oké agu na akpiri-ikpọ-nku, n'obubu-ọnu ọtutu mbe, n'oyi na iba-ọtọ. 28 Nāgugh ihe di n'èzí, ihe ahu di nke nānyibum kwa-ubọchi, bú nchebu m'nēchebu onwem bayere nzukọ Kraist nile. 29 Ònye nādigh ike, nke mu onwem nēsogh ya n'adigh-ike? ònye ka anēme ka ọ ma n'ọnyà, nke mu onwem nēregh ọku n'ihi ya? 30 Ọ buru na aghaghm inya isi, m'gānya isi n'ihe nke diri adigh-ikem. 31 Chineke na Nna nke Onye-nwe-ayi Jisus, Onye bu onye agọziri agọzi rue mbe nile ebigh-ebi, Ọ matara na ekwughm okwu-ugha. 32 Nime Damaskọs onye-isi ala nke nọ n'okpuru Aretas, bú eze, nēche obodo ndi Damaskọs nche, ijidem: 33 site kwa na window ka esi na mbidi radam n'ihe akpara akpa, m'we bapù n'aka-ya.

12 1 Aghaghm inya isi, ọ bu ezie na ọ bagh urù; ma m'gēche iru n'ọhù na ihe-nkpughe nke Onye-nwe-ayi. 2 Amataram otù madu nime Kraist, arọ iri na anọ gara aga (ma ọ bu nime aru, amataghm; ma-ọbu na ọ bugh nime aru, amataghm; Chineke matara), na eweliri madu di otú a na mberede rue elu-igwe nke-atọ. 3 Amata-kwa-ram madu di otú a (ma ọ bu nime aru, ma-ọbu na aru anọgh ya, amataghm; Chineke matara), 4 na eweliri ya rigo na Paradais na mberede, ọ we nu okwu nke anāpugh ikwu, nke o nēzigh ezi n'iwu ka madu kwue ha. 5 M'ganānya isi bayere onye di otú a: ma m'gagh-anya isi bayere mu onwem, ma-ọbugh n'adigh-ikem nile. 6 N'ihi na asi na agamachọ inya isi, m'gagh-abu onye nēnwegh uche; n'ihi na m'gēkwu ezi-okwu: ma esepurum aka, ka onye ọ bula we ghara igu ihe bayerem kari ihe ọ huru na abum, ma-ọbu nke ọ nuru n'ọnum. 7 N'ihi ọkika nke nkpughe ndia—n'ihi ya, ka ewe ghara iwelibigam ókè, enyerem ogwu n'anu-arum, bú mọ-ozi nke Setan, ka ọ wẹ tiem aka, ka ewe ghara iwelibigam ókè. 8 Ubò atọ ka m'riọrọ Onye-nwe-ayi aririọ bayere ihe a, ka ọ pua n'arum. 9 Ọ siwokwam, Amaram ezuworo gi: n'ihi na emewo ka ikem zu okè n'adigh-ike. Ya mere kama ihe ọzọ m'gēwere obi-utọ nile nya isi n'adigh-ikem nile, ka ike nke Kraist we ridakwasim, biri kwa nimem. 10 N'ihi nka adigh-ike nile na imem ihe-ihere nile na nkpà nile na nsobu nile na oké nkpà nile n'ihi Kraist dim ezi nma: n'ihi na mbe ọ bula m'nādigh ike, mbe ahu ka m'nādi ike.

11 Aghọwom onye nēnwegh uche: unu onwe-unu rugiderem; n'ihi na ugwọ unu ji mu onwem bu ime ka amaram: n'ihi na ọ digh uzọ ọ bula m'nērugh ndi kachasi elu n'etiti ndi-ozi, asi na ọ bu ezie na abughm ihe ọ bula. 12 Ewere ihe-iriba-ama di iche iche na ọlu-ebube na ọlu di ike di iche iche luputa ihe-iriba-ama nile nke onye-ozi n'etiti unu ezie na ntachi-obi nile. 13 N'ihi na gini bu ihe ahu nke emere ka unu la ala nime ya kari nzukọ Kraist fọduru, ma-ọbugh na mu onwem abugh unu ibu arọ? bagharanum ajọ omume a.

14 Le, nka bu ubò nke-atọ m'nọ dika onye edoziworo ibiakute unu; m'gagh-abu kwa ibu arọ: n'ihi na achọghm ihe-unu, kama ọ bu unu onwe-unu: n'ihi na ọ bugh ọlu umu ikpadoro ndi muru ha ihe, kama ọ bu ọlu ndi muru umu ikpadoro umu-ha. 15 Ma mu onwem gēwere obi-utọ nile mefu ihe m'nwere kwe kwa ka emefusia mu onwem n'ihi nkpuru-obi-unu. Ọ buru na anamahubiga unu n'anya ókè kari, ànāhum n'anya nke-ntà kari? 16 Ma ka ọ di otú a, mu onwem ebogh unu ibu arọ; kama, ebe m'bu onye-aghughọ, ejim itu-ntu nwude unu. 17 Ọ gābu na esim n'aka onye ọ bula n'etiti ndi m'ziteworo unu ribu unu? 18 Ariọrọm Taitọs, ziga kwa nwa-nna-ayi ahu ka o

so ya. Ọ gābu na Taitọs riḅuru unu n'uzọ ọ bula? àyị ewegh otù Mọ ahu jeghari? ày esogh n'otù ije-ukwu ahu?

19 Unu nēchè oge nile a na ayi nāgọpu onwe-ayi nye unu. Ọ bu n'iru Chineke nime Kraist ka ayi nēkwu. Ma ihe nile bu n'ihi iwuli unu elu dika ulo, ndi m'huru n'anya. 20 N'ihi na ananatu egwu, ma ọ nwere uzọ ọ bula, mḅe m'gābia, m'gāhu unu ka unu nāḅugh aha madu ahu m'nāchọ, unu ahú kwa mu onwem ka m'nābu aha madu unu nāchọgh; ma ọ nwere uzọ ọ bula esem-okwu, ekworo, ọnuma, ikpa-iche-iche, nkwutọ, ntakwu, nfuli-elu, aghara, gādi; 21 ma ọ nwere uzọ ọ bula, mḅe m'gābia ọzọ, Chinekem gēwedam n'ala n'iru unu, m'ru-kwa-ra ọtutu madu újú n'ètiti ndi mehieworo n'oge gara aga, ha echègharigh kwa n'adigh-ọcha na ikwa-iko na agu ikwa-iko nke ha mere.

13 1 Nka bu uḅò nke-atọ m'nābiakute unu. N'ọnu ndi-àmà abua ma-ọbu atọ ka agēme ka okwu nile ọ bula guzo. 2 Agwawom ha n'oge gara aga, anamebu kwa uzọ gwa ha, bú ndi mehieworo n'oge gara aga, na ndi nile fọduru, dika mḅe m'nọ n'etiti unu uḅò nke-abua, uḅu a kwa, mḅe m'nānọgh n'etiti unu, si, na, ọ buru na abiam ọzọ, m'gagh-eme ebere; 3 ebe unu nāchọ ihe nwaputa Kraist Onye nēkwu okwu nimem; Onye nābugh onye nādigh ike n'ebe unu nọ, kama Ọ di ike nime unu: 4 n'ihi na esitere n'adigh-ike kpọgide Ya n'obe, ma O sitere n'ike Chineke nādi ndu. N'ihi na ayi onwe-ayi bu kwa ndi nādigh ike nime Ya, ma ayi gēsite n'ike Chineke n'ebe unu nọ so Ya di ndu. 5 Nānwanu onwe-unu, ma unu di n'okwukwe-ayi; nānwaputanu onwe-unu. Ma-ọbu ùnu amazugh onwe-unu, na Jisus Kraist nọ nime unu? ma-ọbugh na ọ bu ezie na unu bu ndi ajuru aju. 6 Ma anamele anya na unu gāmara na ayi onwe-ayi abugh ndi ajuru aju. 7 Ma ayi nēkpere Chineke ka unu ghara ime ihe ọjọ ọ bula; ọ bugh ka ayi onwe-ayi we puta ìhè, na ayi bu ndi anwaputara, kama ka unu onwe-unu we nēme ihe ọma, ka ayi onwe-ayi we di kwa ka ndi ajuru aju. 8 N'ihi na ayi apugh ime ihe ọ bula megide ezi-okwu, kama ayi nēmere ezi-okwu ihe nile. 9 N'ihi na ayi nāñuri ọñu, mḅe ọ bula ayi onwe-ayi nādigh ike, ma unu onwe-unu di ike: nka ka ayi nēkpe-kwa-ra Chineke, bú ka eme ka unu zu okè. 10 N'ihi nka ka m'nēde ihe ndia n'akwukwọ mḅe m'nānọgh n'etiti unu, ka m'we ghara iwere ihe-ike meso unu mḅe m'nọ n'etiti unu, dika ike nke Onye-nwe-ayi nyerem si di, iwuli elu dika ulo. ọ bugh kwa ikwada akwada.

11 Nke fọduru, umu-nnam, nāñurinu ọñu. Ka anēme unu ka unu zu okè; ka ànākasi unu obi; nātukwasinu uche-unu nile n'otù ihe; nādinu n'udo: Chineke nke ihu-n'anya na udo gānọye-kwa-ra unu. 12 Werenu isutu-ọnu di nsọ kelerita ibe-unu.

13 Ndi nsọ nēkele unu.

14 Ka amara nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, na ihu-n'anya nke Chineke, na nnwekọ nke Mọ Nsọ, diyere unu nile.

AKWUKWỌ-OZI NKE PỌL DEGARA

NDI GALETIA

1 1 Pọl, onye-ozi (ọ bugh site na madu, o sitegh kwa n'aka madu, kama o sitere n'aka Jisus Kraist, site kwa n'aka Chineke, bú Nna, Onye mere ka O si na ndi nwuru anwu bilie), 2 na umu-nna-ayi nile ndi mu na ha nọ, ayi nēdegara nzukọ Kraist nile nke Galetia akwukwọ: 3 Amara diri unu na udo nke si n'aka Chineke, bú Nna-ayi, na Onye-nwe-ayi Jisus Kraist puta, 4 Onye nyere Onwe-ya n'ihi nmehie nile ayi, ka Ọ we weputa ayi n'aiọ oge

nke di ụbụ a, dika ọchichọ nke Chineke, bụ Nna-ayi, si di: 5 Onye otuto diri rue mḅe nile ebigh-ebi. Amen.

6 O nējum anya na unu nēsi n'aka Onye kpọrọ unu n'amara Kraist ḅabiga ọsọsọ otù a n'ozi ọma di iche; 7 nke nābugh ozi ọma ọzọ: ọ bu nàni na ufọdu di ndi nēme ka obi lọ unu miri, ndi nāchọ kwa itughari ozi ọma Kraist. 8 Ma asi kwa na ayi onwe-ayi, ma ọbu mọ-ozi nke sitere n'elu-igwe, gēzì unu ozi ọma ọzọ tukwasi ozi ọma nke ayi ziri unu, ya buru anathema. 9 Dika ayi kwuworo n'oge gara aga, anamekwu kwa ya ụbụ a ọzọ, Ọ buru na onye ọ bula nēzì unu ozi ọma ọzọ tukwasi nke unu natara, ya buru anathema. 10 N'ihi na ọ bu madu ka m'nēme ka ha kweye ụbụ a, ma ọbu Chineke? ma ọbu ànamachọ uzọ ime ihe gātọ madu utọ? ọ buru na anọm nēme ihe gātọ madu utọ, m'gagh-abuwori orù nke Kraist.

11 N'ihi na emem ka unu mara, umunnam, na ozi ọma m'zisara, na ọ digh ka madu chèputara. 12 N'ihi na mu onwem anatagh kwa ya site na madu, ọ digh kwa onye zirim ya, kama o rurum site na nkpughe nke Jisus Kraist. 13 N'ihi na unu nuru ihe bayere ibi-obim n'oge gara aga n'uzọ ndi-Ju, na anamesọbu nzukọ Chineke nke-uku ri nne, mebi kwa ya: 14 anamaga-kwa-ri n'iru n'uzọ ndi-Ju kari ọtutu ndi-ọḅọm n'etiti mba nkem, ebe obim nānubigara ozizi ahu ọku òkè kari, bù nke nnam-hà nyere ayi n'aka idebe. 15 Ma mḅe ọ di Chineke ezi nma, bù Onye sitere n'oge m'inọ n'afọ nnem kewaputam, site kwa n'amara-Ya kpọm, 16 mḅe ọ di Ya ezi nma ikpughe Ọkpara-Ya nimem, ka m'we zisa ozi ọma Ya n'etiti ndi mba ọzọ; ngwa ngwa mu na anu-aru na ọbara aḅagh izù: 17 arigoghm kwa na Jerusalem jekuru ndi burum uzọ buru ndi-ozi: kama ejerem Arebia; we laghachi na Damaskọs ọzọ.

18 Mḅe ahu mḅe arọ atọ gasiri arigorom na Jerusalem ileta Kifas, mu na ya we nọgide ubọchi iri na ise. 19 Ma ahughm onye ọzọ n'etiti ndi-ozi, ma ọ bu nàni Jemes nwa-nne Onye-nwe-ayi. 20 Ma ihe ndia nke m'nēdegara unu, le, n'iru Chineke, na ekwughm okwu-ugha. 21 Mḅe ahu abiarurum akuku nile Siria na Silisia. 22 Ma nzukọ nile nke Judia nke di nime Kraist nọ nāmagh irum: 23 ma ọ bu nàni na ha nānu, si, Onye ahu nke nēsoḅu ayi n'oge gara aga, o nēzì ozi ọma ụbụ a nke okwukwe ahu nke ọ nēmebi n'oge gara aga; 24 ha we nēnye Chineke otuto n'ihe ha huru n'arum.

2 1 Mḅe ahu mḅe arọ iri na anọ gasiri arigorom na Jerusalem ọzọ, mu na Banabas, m'kuru kwa Taitọs ka mu na ya yikọ je. 2 Ma arigorom n'uzọ nkpughe; m'we debe n'iru ha ozi ọma ahu nke m'nēkwusa n'etiti ndi mba ọzọ, ma edeberem ya n'iru ndi akpọrọ ihe mḅe ha nọ iche, ka m'ghara ibu onye nāḅa ọsọ ma-ọbu onye ḅarari ọsọ n'efu n'uzọ ọ bula. 3 Ma ọbuna Taitọs, onye mu na ya nọ, ebe ọ bu onye-Grik, erugidegh ya ka ebì ya ùgwù: 4 ma n'ihi umu-nna ugha ndi ekubatarari na nzuzo, madu ndi ḅebatara ka ha ledo inwe-onwe-ayi nke ayi nwere nime Kraist Jisus, ka ha we me ka ayi buru orù: 5 ndi ayi nēnyegh uzọ n'uzọ ido onwe-ayi n'okpuru ha, ė-ė, ọ bugh otù oge hour; ka ezi-okwu nke ozi ọma we nọgide n'etiti unu. 6 Ma site n'ọnu ndi akpọrọ ihe (aha madu ha buri n'oge gara aga, ọ megh ihe di iche n'anyam: Chineke adigh-ele madu anya n'iru)— asim, na ndi ahu akpọrọ ihe enyeghm izù ọ bula: 7 kama n'akuku ọzọ, mḅe ha huru na enyereri ozi ọma nke ndi ebigh-ùgwù n'akam na ntukwasi-obi idebe, dika enyereri Pita ozi ọma nke ndi obibi-ùgwù n'aka idebe 8 (n'ihi na Onye lusiri Pita ọlu ike ka ọ we lua ọlu onye-ozi nke ndi obibì-ùgwù, Onye ahu lusi-kwa-ram ọlu ike ka m'we jekuru ndi mba ọzọ); 9 mḅe ha hu-kwa-ra amara enyerem, Jemes na Kifas na Jọn, bù ndi akpọrọ ide, nara mu na Banabas aka-nri nke nnwekọ, ka ayi onwe-ayi we jekuru ndi mba ọzọ, ka ha onwe-ha we jekuru kwa ndi obibì-ùgwù; 10 ọ bu nàni na ha chọrọ ka ayi cheta ndi-oḅeye; nke m'nuru ọku n'obi ime otù ihe ahu.

11 Ma mḅe Kifas biaruru Antiọk, eguzogiderem ya n'iru, n'ihi na ọ nọ n'ọmuma-ikpè. 12 N'ihi na mḅe madu ufọdu akēsigh n'ebe Jemes nọ bia, ya na ndi mba ọzọ nērikọ ihe: ma mḅe ha biara, ọ wezugabara we kewapu onwe-ya, ebe ọ nātu egwu ndi obibi-ùgwù. 13 Ndi-Ju fọduru we so ya

n'inwe kwa iru-abua; nke nere ka iru-abua-ha dọrọ Banabas onwe-ya iso ha. 14 Ma mbe m'huru na ha agazigh dika ezi-okwu nke ozi ọma si di. asirim Kifas n'iru ha nile, Ọ buru na gi onwe-gi adi ndu dika ndi mba ọzọ, ma ọ bugh dika ndi-Ju, ọ bu ezie na i bu onye-Ju, i si aña erugide ndi mba ọzọ ka ha so uzọ ndi-Ju? 15 Ayi onwe-ayi, ọ bu ezie na ayi bu ndi-Ju dika esi mu ayi, buru kwa ndi nābugh ndi-nmehie ndi sitere na ndi mba ọzọ, 16 ma ebe ayi matara na agugh madu n'onye ezi omume site n'ọlu di iche iche nke iwu, ma ọ bu nāni okwukwe ekwere na Jisus Kraist ka eji gu madu n'onye ezi omume, ọbunà ayi onwe-ayi kwere na Kraist Jisus, ka ewe gua ayi na ndi ezi omume site n'okwukwe ayi kwere na Kraist, ọ bugh kwa site n'ọlu di iche iche nke iwu: n'ihi na site n'ọlu di iche iche nke iwu ọ digh anu-aru ọ bula, bù madu, agāgu n'onye ezi omume. 17 Ma ọ buru na ahuru na ayi onwe-ayi bu kwa ndi-nmehie, mbe ayi nāchọ uzọ agēsi gu ayi na ndi ezi omume nime Kraist, ọ bu na Kraist bu onye nēje ozi nmehie? Chineke ekwela. 18 N'ihi na asi na ihe m'kwaturu, ihe ndia ka m'nēwuli elu ọzọ dika ulo, anameme ka madu mara na abum onye-njehie. 19 N'ihi na mu onwem sitere n'aka iwu nwua n'ebe iwu di, ka m'we di ndu n'ebe Chineke nọ. 20 Akpọgidekọwo mu na Kraist n'obe; ọ bugh kwa mu onwem nādi ndu ọzọ, kama ọ bu Kraist nādi ndu nimem: ma ndu ahu m'nādi n'anu-aru ubu a, anamadi ya n'okwukwe, bù nke m'kwere n'Ọkpara Chineke, Onye hurum n'anya, rara kwa Onwe-ya nye n'ihim. 21 Ajughm amara nke Chineke: n'ihi na asi na ezi omume abia site n'aka iwu, ya mere Kraist nwuru n'efu.

3 1 A ndi Galetia nēnwegh uche, onye riri obi-unu, ndi ewere Jisus Kraist gosi ọra madu n'anya-unu, dika Onye akpọgidereri n'obe? 2 Nāni nka ka m'nāchọ imata n'ọnu-unu, Ùnu sitere n'ọlu di iche iche nke iwu nata Mọ Nsọ, ma-ọbu na unu sitere n'ọnunu nke okwukwe nata Ya? 3 Ùnu bu ndi nēnwegh uche otù a? ebe unu malitere na Mọ Nsọ, ọ bu n'anu-aru ka anēme ka unu zue okè ubu a? 4 Ùnu huru ọtutu ahuhu di otù a n'efu? ma asi na ọ bu ezie na unu huru ha n'efu. 5 Ya mere Onye ahu Nke nwe inyezu unu Mọ Nsọ, Nke nāluputa kwa ọlu di ike nime unu, Ò sitere n'ọlu di iche iche nke iwu ma-ọbu na o sitere n'ọnunu nke okwukwe nēme ya? 6 Dika Abraham kwere Chineke, ewe gua nke ahu nye ya n'ezi omume. 7 Ya mere maranu na ndi sitere n'okwukwe, ndi ahu bu umu Abraham. 8 Ma ihe edeworo n'akwukwọ nsọ, ebe o buru uzọ hu na Chineke nēsite n'okwukwe gu ndi mba ọzọ na ndi ezi omume, o buru uzọ zie Abraham ozi ọma, si, Agāgọzi mba nile nime gi. 9 Ya mere ndi sitere n'okwukwe, ndia ka anāgọzi, ha na onye okwukwe ahu, bù Abraham. 10 N'ihi na ka ha ra, bù ndi sitere n'ọlu nke iwu, ha nọ n'okpuru ọbubu-ọnu: n'ihi na edewo ya n'akwukwọ nsọ, si, Onye anābu ọnu ka ọ bu, bu onye ọ bula nke nānọgidegh n'ihe nile edeworo n'akwukwọ iwu, ime ha. 11 Ma ọ putara ihè na ọ digh onye ọ bula anāgu n'onye ezi omume n'iwu n'iru Chineke: n'ihi na, Onye ezi omume gēsite n'okwukwe di ndu; 12 ma iwu ahu esitegh n'okwukwe; kama, Onye nēme ihe ndia gādi ndu nime ha. 13 Kraist ḅaputara ayi n'ọbubu-ọnu nke iwu ahu, ebe Ọ ghọrọ ọbubu-ọnu n'ọnọdu-ayi: n'ihi na edewo ya n'akwukwọ nsọ, si, Onye anābu ọnu ka ọ bu, bù onye ọ bula nke anākwuba n'elu osisi: 14 ka ngọzi nke Abraham we rue ndi mba ọzọ nime Kraist Jisus; ka ayi we site n'okwukwe ahu nara nkwa Nke bu Mọ Nsọ.

15 Umu - nnam, anamekwu dika madu: Asi na ọ bu nāni ọḅuḅa-ndu madu, mḅe edozisiri ya nke-ọma, ọ digh onye ọ bula nēwezuga ya, ma-ọbu nētiye ihe ọzọ nime ya. 16 Ma ọ bu Abraham ka ekwere nkwa ndia, ya na Nkpuru-ya. Ọ sigh, Na nkpuru, dika O nēkwu okwu bayere ọtutu; kama dika O nēkwu okwu bayere otù Onye, Ọ si, Na Nkpuru-gi, Nke bu Kraist. 17 Ma nka bu ihe m'nēkwu; Ọḅuḅa-ndu nke Chineke buruworo uzọ dozie nke-ọma. iwu ahu, nke putara mḅe nnù arọ na orù arọ na iri gasiri, ewezugagh ọḅuḅa-ndu ahu, ime nkwa ahu ka ọ ghara idi irè. 18 N'ihi na asi na ihe-nketa ahu sitere n'iwu, o sitegh kwa na nkwa ọzọ: ma

Chineke esitewo na nkwa nye Abraham ihe-nketa ahu n'amara. 19 Gini kwa bu iwu ahu? Atukwasiri ya n'ihi njehie, rue mḅe Nkpuru ahu gābia, bú Onye ekweworo nkwa; esite-kwa-ra n'aka ndi-mọ-ozi nye iwu ahu site n'aka onye-oḅuḅo. 20 Ma onye-oḅuḅo abugh nke otù onye; ma Chineke bu otù onye. 21 Ya mere, ìwu ahu nēmegide nkwa Chineke? Chineke ekwela: n'ihi na asi na enyereri iwu nke puru ime ka adi ndu, n'ezie ezi omume gēsitewori n'iwu. 22 Otú ọ di, ihe edeworo n'akwukwọ nsọ mechibidoro ihe nile n'okpuru nmehie, ka ewe were nkwa ahu nke sitere n'okwukwe ekwere na Jisus Kraist nye ndi kwere ekwe.

23 Ma mḅe okwukwe akābiagh, anēche ayi nche n'okpuru iwu, ebe anēmechibido ayi rue okwukwe ahu nke agaje ikpughe. 24 Ya mere iwu ahu aghọwo onye-ozizí-ayi ikuru ayi biakute Kraist, ka ewe site n'okwukwe gu ayi na ndi ezi omume. 25 Ma ebe okwukwe ahu biaworo, ayi anọgh ọzọ n'okpuru onye-ozizí. 26 N'ihi na unu nile bu umu Chineke, site n'okwukwe, nime Kraist Jisus. 27 N'ihi na ka unu ra, bú ndi emere baptism ibà nime Kraist, unu yikwasiri Kraist. 28 Onye-Ju ma-ọbu onye-Grik apugh idi, orù ma-ọbu onye nwe onwe-ya apugh idi, nwoke na nwayi apugh idi: n'ihi na unu onwe-unu nile bu otù onye nime Kraist Jisus. 29 Ma ọ buru na unu onwe-unu bu ihe di n'aru nke Kraist, ya mere unu bu nkpuru Abraham, buru ndi-nketa dika nkwa si di.

4 1 Ma asim na ka oge ra onye-nketa ahu nọ ka nwa ọhu, ọ digh iche n'ihe ọ bula n'ebe orù nọ, ọ bu ezie na ọ bu onye-nwe ihe nile; 2 kama ọ nọ n'okpuru ndi etiyere ya n'aka-ha na ndi nāchi èzí-na-ulo-ya rue oge nna-ya buru uzọ ka àka. 3 Otú a ayi onwe-ayi kwa, mḅe ayi bu umu ọhu, ọ bu n'okpuru ihe-ozizí mbu nke uwa ka ejidere ayi dika orù: 4 ma mḅe oge ahu zuru, Chineke ziputara Ọkpara-Ya, Onye amuru site na nwayi, Onye amuru n'okpuru iwu, 5 ka Ọ we ḅaputa ndi nọ n'okpuru iwu, ka ayi we nata ido-ka-umu-ndikom ahu. 6 Ma n'ihi na unu bu umu-ndikom, Chineke ziputara Mọ nke Ọkpara-Ya ba nime obi-ayi, nēti nkpu, si, Aba, Nna. 7 Ya mere i bugh orù ọzọ, kama i bu nwa-nwoke; ma ọ buru na i bu nwa-nwoke, i bu kwa onye-nketa site n'aka Chineke.

8 Otú ọ di, mḅe ahu, ebe unu nāmatagh Chineke, unu bu orù nke ndi nābugh chi dika ha si puta n'uwa: 9 ma uḅu a, mḅe unu maworo Chineke, ma-ọbu, nke bu ezi-okwu kari, unu bu ndi Chineke maworo, ùnu si aṅa chighari ọzọ n'ihe-ozizí mbu nādigh ike nēnwegh kwa ihe ọ bula, nke unu nāchọ ibu orù-ha ọzọ ọhu? 10 Unu nēlezi anya idebe ubọchi, na ọnwa, na oge, na arọ. 11 Anamatu egwu unu, ma ọ nwere uzọ ọ bula m'dọḅuworo onwem n'ọlu n'aru unu n'efu.

12 Umu-nnam, ariọm unu, menu onwe-unu ka unu di ka mu onwem, n'ihi na mu onwem me-kwa-ra onwem ka m'di ka unu onwe-unu. Unu emeghm ajọ omume ọ bula: 13 ma unu matara na ọ bu n'ihi adigh-ike nke anu-aru ka m'zìri unu ozi ọma na mbu: 14 unu akpọgh kwa ihe di n'anu-arum nke bu ọnwunwa n'ebe unu nọ ihe-efu, ọ sọgh kwa unu oyi; kama unu naram nke-ọma dika mọ-ozi nke Chineke, dika Kraist Jisus. 15 Òle ebe ọ di kwa, bú ọkpukpọ unu nākpọ onwe-unu ndi ngọzi diri? n'ihi na aḅaram unu àmà, na, ọ buru na ọ bu ihe unu puru ime, unu gāghuputawori anya-unu nyem. 16 Ya mere àghọwom onye-iro-unu, n'ihi na anamagwa unu ezi-okwu? 17 Ha were obi nānu ọku chọ unu n'uzọ nādigh nma; ma ha nāchọ imechibido unu uzọ n'èzí, ka unu we were obi nānu ọku chọ ha. 18 Ma ọ di nma ka ewere obi nānu ọku chọ unu n'ihe ọma mḅe nile, ọ bugh kwa nání mḅe m'nọ n'etiti unu. 19 Umu-ntakirim, unu ndi ime unu nēmem ọzọ rue mḅe agēme ka udi Kraist di nime unu, 20 ọ gādim nọ nma ma asi na apurum inọ n'etiti unu uḅu a, na iḅanwe olum; n'ihi na enwerem obi abua n'ebe unu nọ.

21 Gwanum, unu ndi nāchọ inọ n'okpuru iwu, ùnu adigh-anu iwu ahu? 22 N'ihi na edewo ya n'akwukwọ nsọ, na Abraham nwere umu-ndikom abua, otù site n'orù-nwayi ahu, otù site kwa na nwayi ahu nke nwere onwe-ya. 23 Ma ọ bu n'uzọ anu-aru ka amuworo nwa nke sitere n'orù-nwayi ahu; ma

esitewo na nkwa mu nwa nke sitere na nwayi ahu nwere onwe-ya. 24 Ma ewere ihe ndia ma atù: n'ihi na ndinyom abua ndia bu ọbụba-ndu abua; otù si n'ugwu Sainai puta, nāmu umu nye n'orù, nwayi ahu bu Hega. 25 N'ihi na Sainai nka bu ugwu di n'Arebia, ya na Jerusalem nke di ubu a kwu kwa: n'ihi na ọ nọ n'orù, ya na umu-ya. 26 Ma Jerusalem nke di n'elu nwere onwe-ya, ya onwe-ya bu kwa nne-ayi. 27 N'ihi na edewo ya n'akwukwọ nsọ, si,

Ka obi nātọ gi utọ, nwayi-àgà nke nādigh-amu nwa;
Tiwa nkpu ọnù, ti kwa nkpu, gi onye ime nādigh-eme:
N'ihi na umu nke nwayi arapuru nání ya di ọtutu kari umu nke nwayi ahu nwere di.

28 Ma ayi onwe-ayi, umu-nnam, bu umu nke nkwa, dika Aisak. 29 Ma dika onye amuru n'uzọ anu-aru soburu onye amuru n'uzọ Mọ Nsọ mbe ahu, ọbuná otú a ka ọ di ubu a. 30 Otú ọ di, gini ka ihe edeworo n'akwukwọ nsọ nēkwu? Chupu orù-nwayi a na nwa-ya nwoke: n'ihi na nwa-nwoke orù-nwayi agagh-eso nwa nke nwayi ahu nke nwere onwe-ya keta ihe. 31 N'ihi nka, umu-nnam, ayi abugh umu nke orù-nwayi, kama ayi bu umu nke nwayi ahu nwere onwe-ya.

5 1 Kraist mere ka ayi pua n'orù ka ayi we nwe onwe-ayi: ya mere nēguzosinu ike, unu ekwela ka ewere yoke nke bu ibu-orù tuhi unu ọzọ.

2 Le, mu onwem Pọl si unu, na, asi na unu ekwe ka ebì unu úgwù, Kraist agagh-abara unu urù ọ bula. 3 Ma agwasim onye ọ bula ike, bú onye kwere ka ebì ya úgwù, na ọ bu onye ji ugwọ idebe iwu ahu dum. 4 Atọpuru unu n'aru Kraist, unu ndi nāchọ ka ewere iwu gua unu na ndi ezi omume; unu siri n'amara dapu. 5 N'ihi na ayi onwe-ayi ji Mọ Nsọ nēchesi ihe anēle anya ike, bú ezi omume, site n'okwukwe. 6 N'ihi na nime Kraist Jisus ọ digh ike ọ bula obibì-úgwù ma-ọbu ebìgh-úgwù nwere; kama nke nwere ike bu okwukwe nke sitere n'aka ihu-n'anya alusi ọlu ike. 7 Unu nābarì ọsọ nke-ọma; ònye bochiri unu, ka unu ghara ikweyere ezi-okwu ahu? 8 Nkweye ahu emere ka unu kweye esitegh n'Onye ahu Nke nākpọ unu. 9 Ihe-iko-achicha di ntà nēko obe utu ọka agwọrọ agwọ dum. 10 Mu onwem atukwasiwo obim n'ebe unu nọ nime Onye-nwe-ayi, na unu agagh-atukwasi uche n'ihe ọ bula ọzọ: ma onye nēme ka obi lọ unu miri gēbu ikpé-ya, onye ọ bula. 11 Ma mu onwem, umu-nnam, ọ buru na anọm nēkwusa ibì-úgwù, gini mere anọ nēsobum? m'kwusa otú a, emewo ka ọnyà nka, bú obe, ghara idi irè. 12 Ọ gādim nọ nma ma asi na ndi nēkpù unu iru gēme onwe-ha onozi.

13 N'ihi na unu onwe-unu, umu-nnam, ka akpọrọ ka unu nwe onwe-unu; nání unu ewerela inwe-onwe-unu ahu nye ka ọ buru ihe anu-aru-unu gēji me ihe, kama werenu ihu-n'anya burita orù ibe-unu. 14 N'ihi na edebezuwo iwu nile n'otù okwu, bú nka; Hu onye-abata-obi-gi n'anya dika onwe-gi. 15 Ma ọ buru na unu atarita ibe-unu aru, ripia kwa ibe-unu, lezienu anya ka unu ghara ikpochapurita onwe-unu.

16 Ma asim, Nējegharinu site na Mọ Nsọ, unu agagh-emezu kwa agu nke anu-aru ma-ọli. 17 N'ihi na agu nāgu anu-aru megide Mọ Nsọ, agu nāgu kwa Mọ Nsọ megide anu-aru; n'ihi na ndia nēmegide onwe-ha; ka unu we ghara ime ihe ndia ọ bula unu nāchọ ime. 18 Ma ọ buru na Mọ Nsọ nēdu unu, unu anọgh n'okpuru iwu. 19 Ma ọlu nile nke anu-aru putara ìhè, nke di ka ndia, ikwa-iko, adigh-ọcha, agu ikwa-iko, 20 ikpere-arusi, igwọ-ńsí, ibu-iro, esem-okwu, ekworo, ọnuma, ikpa-iche-iche, nkewa, irọ-òtù, 21 ikpọ-asì, iṅubiga-manya-ókè, ite-egwú, na ihe yiri ihe ndia: nke m'buru uzọ gwa unu, dika m'buru uzọ gwa unu n'oge gara aga, na ndi nēme ihe di otú a agagh-eketa ala-eze Chineke. 22 Ma nkpuru nke Mọ Nsọ bu ihu-n'anya, ọnù, udo, ogologo-ntachi-obi, obi-ọma, idi-nma, ikwesi-ntukwasi-obi, 23 idi-nwayọ, imerū-ihe-n'ókè: ọ digh iwu nēmegide ihe nile di otú a. 24 Ma ndi nke Kraist-ayi Jisus kpọgidere anu-aru-ha n'obe, ya na ọchichọ ọjọ nile na agu ihe ọjọ nile di ya.

25 Ọ buru na ayi di ndu site na Mọ Nsọ, ka ayi nāgazi kwa site na Mọ Nsọ. 26 Ka ayi ghara ighọ ndi nāchọ otuto efu, nāchọrita ibe-ayi okwu, nākpọrita ibe-ayi asì.

6 1 Umu-nnam, asi na ọ bu ezie na anwude madu mḅe ọ nọ na ndahie ọ bula, unu onwe-unu, bú ndi Mọ Nsọ nāchi, menu ka madu di otú a guzozie nime mọ nke idi-nwayọ; nēlezi onwe-gi anya, ka aghara inwa kwa gi onwe-gi. 2 Nēburitanu ibu nānyi ibe - unu, nēdebezu-kwa-nu iwu Kraist n'uzọ di otú a. 3 N'ihi na asi na madu nēchè na ya bu ihe, mḅe ọ nābugh ihe ọ bula, ọ nāghọ onwe-ya aghughọ n'obi. 4 Ma ka onye ọ bula nwaputa ọlu nke aka ya, mḅe ahu ka ọ gēnwe kwa ihe ọ gānyara isi n'ebe nání ya onwe-ya nọ, ọ bugh kwa n'ebe ibe-ya nọ. 5 N'ihi na madu nile n'otù n'otù gēbu ibu nke aka ha.

6 Ma onye ewere okwu ọnu nēzí okwu Chineke, ya me ka onye nēwere okwu ọnu nēzí ya so ya nēnwekọ ezi ihe nile. 7 Unu ekwela ka eduhie unu; Chineke abugh onye anēlelì: n'ihi na nkpuru ọ bula madu nāgha, nke ahu ka ọ gēweta kwa n'ubi. 8 N'ihi na onye nāgha nkpuru nye anu-aru onwe-ya gēsite n'anu-aru ahu weta nmebi dika ihe-ubi; ma onye nāgha nkpuru nye Mọ Nsọ gēsite na Mọ Nsọ weta ndu ebigh-ebi dika ihe-ubi. 9 Ma ike agwula ayi n'obi n'ime ihe ọma: n'ihi na ayi gēweta ihe-ubi mḅe oge-ya ruru, ma ayi adagh mbà.

10 Ya mere otú a, otú ayi nwere oge, ka ayi nālu ezi ihe n'ebe madu nile nọ, ma ka ayi nālu ezi ihe karisia n'ebe ndi èzí-na-ulo nke okwukwe-ayi nọ.

11 Lenu otú nkpuru-akwukwọ m'ji aka nkem degara unu di okpotokpo. 12 Ka ha ra, bú ndi nāchọ ka ha ma nma n'anu-aru n'iru madu, ndi ahu nērugide unu ka ebì unu úgwù; ihe ha ji me ya bu nání ka ewe ghara isoḅu ha n'ihi obe Kraist. 13 N'ihi na ndi kwere ka ebì ha úgwù, ọbuná ha onwe-ha adigh-edebe iwu; kama ha nāchọ ka ebì unu úgwù, ka ha we nya isi n'anu-aru unu onwe-unu. 14 Ma Chineke ekwela ka m'nya isi, ma-ọbugh n'obe Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, nke esiteworo na ya kpọgide uwa n'ebe m'nọ, kpọgide kwa mu onwem n'ebe uwa di. 15 N'ihi na obibì-úgwù abugh ihe, ebigh-úgwù abugh kwa ihe, kama ọ bu òkìkè ọhu. 16 Ka ha ra kwa, bú ndi gāgazi dika ihe-ọtùtù a si di, udo dikwasi ha, ya na ebere, dikwasi kwa Israel nke Chineke.

17 Site n'uḅu a ka onye ọ bula ghara isoḅum: n'ihi na mu onwem nēbu n'arum apa di iche iche nēgosi na abum onye Jisus.

18 Ka amara nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist diyere mọ-unu, umu - nnam. Amen.

AKWUKWỌ-OZI NKE PỌL ONYE-OZI DEGARA

NDI EFESỌS

1 1 Pọl, onye-ozi nke Kraist Jisus site n'ọchichọ nke Chineke, nēdegara ndi nsọ ndi nọ n'Efesọs, na ndi kwere na Kraist Jisus, akwukwọ: 2 Amara diri unu na udo nke si n'aka Chineke, bú Nna-ayi, na Onye-nwe-ayi Jisus Kraist puta.

3 Onye agọziri agọzi ka Ọ bu, bú Chineke na Nna nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, Onye were ngọzi nile ọ bula nke Mọ Nsọ gọzie ayi n'ebe di n'elu-igwe nime Kraist: 4 dika Ọ roputara ayi nime Ya mḅe akātọgh ntọ-ala uwa, ka ayi we di nsọ buru kwa ndi anāpugh ita uta n'iru Ya n'ihu-n'anya: 5 ebe O buru uzọ ka ayi àkà ka ewe site n'aka Jisus Kraist do ayi ka umu-Ya ndikom, dika ọ di Ya ezi nma n'ọchichọ-Ya, 6 ka ewe to ebube nke amara-Ya, bú nke Ọ were amara me ka ayi nara n'aka-Ya nime Onye ahu Ọ huru n'anya: 7 Onye ayi sitere n'ọbara-Ya nwe nḅaputa-ayi nime Ya, bú nḅaghara nke ndahie nile ayi, dika àkù nke amara-Ya si di, 8 nke Ọ mere ka ọ babigara ayi ókè n'amam-ihe na uche nile, 9 mḅe Ọ mesiri ka ayi mara ihe-omimi nke ihe Ọ chọrọ, dika ọ di Ya ezi nma, bú

ihe O zubere nime Ya, 10 rue ọchichi-ẹzí-na-ulo nke ozuzù oge akara àkà, **ichikọta** ihe nile nime Kraist-ayi dika Isi, bú ihe nile di n'elu-igwe, na ihe nile di n'elu uwa; nime Ya, ka m'kwuru, 11 Nke eme-kwa-ra ayi ka ayi buru ihe-nketa nime Ya, ebe eburu uzọ ka ayi àkà dika Onye ahu zubere, Onye nālusi ihe nile ike dika izù nke ọchichọ-Ya si di; 12 ka ayi we buru ihe agẹ̀ji to ebube-Ya, ayi ndi leworo anya Kraist na mbu: 13 Onye unu onwe-unu nọ kwa nime Ya, mḅe unu nuru okwu nke ezi-okwu ahu, bú ozi ọma nke nzọputa-unu, ọ bu kwa nime Ya, mḅe unu kwe-kwa-ra na Ya, ka eji Mọ Nsọ nke nkwa ahu ka unu akàrà, 14 bú Mọ Nsọ, Onye bu ihe ayi ji mara na ayi gẹ̀ketazu ihe-nketa-ayi, rue nḅaputa nke ihe Chineke nwetara, ka ewe to ebube-Ya.

15 N'ihi nka mu onwem kwa, ebe m'nuru okwu bayere okwukwe di nime unu nke unu kwere n'Onye-nwe-ayi Jisus, na ihu-n'anya unu ji hu ndi nsọ nile, 16 ewepughm aka n'ikele ekele bayere unu, nẹ̄hota kwa unu n'ekperem; 17 ka Chineke nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, bú Nna nke ebube, we nye unu Mọ nke amam-ihe na nkpughe nime nmazu-Ya; 18 ebe emeworo ka anya obi-unu nara ihẹ, ka unu we mata ihe bu olile-anya nke ọkpukpọ-Ya, mata kwa ihe bu àkù nke ebube nke ihe-nketa-Ya n'etiti ndi nsọ Ya, 19 mata kwa otú ike-Ya di uku ri nne n'ebe ayi nọ, bú ndi kwere, dika ilusi-ọlu-ike nke idi-ike nke ike-Ya si di, 20 nke Ọ lusiri ike nime Kraist, mḅe Ọ mere ka O si na ndi nwuru anwu bilie, me kwa ka Ọ nọdu n'aka-nri-Ya n'ebe di n'elu-igwe, 21 kachasi ha nile elu, bú ibu-onye-isi, na ichi-isi, na ike, na ibu-onye-nwe-madu, na aha ọ bula anākpọ ya aha, ọ bugh nání n'oge a, kama ọ bu kwa n'oge nke gaje ibia: 22 O do-kwa-ra ihe nile n'okpuru ukwu-Ya abua, ọ bu kwa Ya onwe-ya ka Ọ mere ka Ọ buru isi n'elu ihe nile n'ebe nzukọ-Ya nọ, 23 nke bu aru-Ya, ozuzù nke Onye ahu Nke nāluzu ihe nile nime madu nile.

2 1 Unu onwe-unu ka Ọ me-kwa-ra ka unu di ndu, mḅe unu nọ n'ọnwu site na ndahie nile unu na nmehie nile unu, 2 nke unu jeghariri nime ha n'oge gara aga n'uzọ oge nke uwa nka, dika onye-isi nke ike nke mbara-elu-igwe si chọ, bú mọ ahu nke nālusi ọlu ike nime umu nke ekweyegh-ekweye uḅu a; 3 ndi ayi onwe-ayi nile bi-kwa-ra obi n'etiti ha n'oge gara aga nime agu ihe ọjọ nke anu-aru-ayi, nẹ̄me ihe nile anu-aru-ayi na ẹchichẹ̀-uche-ayi chọrọ, buru kwa umu nke iwe dika esi mu ayi, dika ndi fọduru bu kwa:—4 ma Chineke, ebe Ọ bu ọgaranya n'ebere, n'ihi oké ihu-n'anya-Ya Ọ huru ayi, 5 ọbuná mḅe ayi nọ n'ọnwu site na ndahie nile ayi, Ọ mere ka ayi so Kraist dikọ ndu (ejiwo amara zọputa unu), 6 me kwa ka ayi so Ya si n'ọnwu bilikọ, me kwa ka ayi so Ya nọdukọ n'ebe di n'elu-igwe, nime Kraist Jisus: 7 ka Ọ we gosi ihe a n'oge nile gaje ibia, bú àkù nke amara-Ya di uku ri nne, n'obi-ọma n'ebe ayi nọ nime Kraist Jisus: 8 n'ihi na ọ bu amara ka ejiworo zọputa unu, site n'okwukwe: nka esitegh kwa n'onwe-unu: ọ bu onyinye Chineke: 9 o sitegh n'ọlu, ka onye ọ bula we ghara inya isi. 10 N'ihi na ayi bu ihe Ọ mere, ndi ekẹ̀re ẹkẹ̀ nime Kraist Jisus ilu ezi ọlu, nke Chineke buru uzọ dozie ka ayi we jegharia nime ha.

11 N'ihi nka chetanu, na n'oge gara aga unu onwe-unu, bú ndi mba ọzọ n'anu-aru, ndi ha nākpọ aha Ebigh-úgwù, bú ndi anākpọ aha Obibi-úgwù, n'anu-aru, nke eji aka me; 12 na unu guzoro iche n'ebe Kraist nọ n'oge ahu, ndi emereri ka unu buru ndi ala ọzọ n'ebe ọnọdu ndi amuru ndi Israel di, unu bu kwa ndi-ọbia n'ebe ọḅuḅa-ndu nile nke nkwa ahu di, ndi nẹ̄nwegh olile-anya, ndi nāmagh kwa Chineke n'uwa. 13 Ma uḅu a nime Kraist Jisus unu onwe-unu, bú ndi nọ n'ebe di anya n'oge gara aga, unu ka emere ka unu nọ nso nime ọbara Kraist. 14 N'ihi na Ya onwe-ya bu udo-ayi, Onye mere ihe abua ahu ka ha buru otù ihe, Onye kwada-kwa-ra mḅidi etiti nke ngige, 15 ebe ọ bu nime anu-aru-Ya ka Ọ mere ka iro ahu ghara idi irẹ, bú iwu nke bu ihe di iche iche enyere n'iwu; ka Ọ we were madu abua ahu kẹ otù madu ọhu nime onwe-ya, nẹ̄me ka udo di; 16 ka Ọ we were kwa obe-Ya me ka ha abua na Chineke di n'otù nime otù aru, ebe O ḅusiri iro ahu nime ya: 17 Ọ we bia zi unu ndi nọ n'ebe di anya ozi ọma nke

udo, zi kwa ndi nọ nso ozi ọma nke udo:
18 n'ihi na ayi abua sitere n'aka-Ya nwe
nkpọbata-ayi n'ebe Nna nọ nime otù Mọ
Nsọ. 19 Ya mere otú a unu abugh ndi-
ọbia na ndi nānọ dika ọbia ọzọ site n'ụbụ
a, kama unu soro ndi nsọ buru ndi
amuru n'ala, unu bu kwa ndi èzí-na-ulo
Chineke, 20 ewu-kwa-ra unu dika ulo
n'elu ntọ-ala nke bu ndi-ozi na ndi-
amuma, nke isi nkume nime nkuku ntọ-
ala ahu bu Kraist Jisus onwe-ya; 21 ọ
bu kwa nime Ya ka ulo nile ọ bula
anēwu n'ulo ahu, ebe anējikọ ha nke-
ọma, nāba uba we buru ulo nsọ nime
Onye-nwe-ayi; 22 Onye anēwukọ kwa
unu onwe-unu nime Ya ka unu we buru
ebe-obibi nke Chineke nime Mọ Nsọ.

3 1 N'ihi nka mu onwem Pọl, onye-
nkpọrọ nke Kraist Jisus n'ihi unu
ndi mba ọzọ,—2 asi na ọ bu ezie na unu
nuru okwu bayere ọchichi-èzí-na-ulo
nke amara Chineke ahu nke enyerem
n'ebe unu nọ; 3 na emere ka m'mara
ihe-omimi ahu n'uzọ nkpughe, dika
m'deworo n'akwukwọ a na mbu n'okwu
ole-na-ole, 4 nke unu gēji pu ihuta
nghọtam n'ihe-omimi nke Kraist, mḅe
unu guru ya; 5 nke anēmegh ka umu
madu mara ya n'ọbọ ọzọ, dika ekpughere
ya ụbụ a nye ndi-ozi-Ya na ndi-amuma-
Ya di nsọ nime Mọ Nsọ; 6 bú, na ndi
mba ọzọ bu ndi soro ayi ketakọ ihe, na
idikọ n'otù aru, na ikèkọ nkwa ahu nime
Kraist Jisus site n'ozi ọma, 7 nke
emerem ka m'buru onye nēje ozi ya, dika
onyinye nke amara ahu nke Chineke si
di nke enyerem dika ilusi-ọlu-ike nke
ike-Ya si di. 8 Ọ bu mu onwem, bú
onye di ntà kari onye dikarisiri ntà
n'etiti ndi nsọ nile, ka enyere amara
nka, izisara ndi mba ọzọ ozi ọma nke
àkù nke Kraist nke anēnwegh ike
ituputa ya; 9 na inye ha nile ihè ihu
ihe bu ọchichi-èzí-na-ulo nke ihe-omimi
ahu nke ezoworo nime Chineke site
n'oge nile, Onye kère ihe nile; 10 ka
ewe me ụbụ a ka ibu-isi nile na ike nile
nke di n'ebe di n'elu-igwe mara ọtutu
okpukpu amam-ihe Chineke di iche iche
site n'aka nzukọ-Ya, 11 dika izù nke
mḅe nile ebigh-ebi si di nke O zubere
nime Kraist-ayi, bú Jisus Onye-nwe-
ayi: 12 ọ bu kwa nime Ya ka ayi
sitere n'okwukwe nke ayi kwere na
Ya nwe nkwuwa-okwu na nkpọbata
nime ntukwasi-obi. 13 N'ihi nka ariọm
aririọ ka ike ghara igwu unu n'obi
nime nkpaḅum nile n'ihi unu, nke bu
otuto-unu.

14 Ọ bu n'ihi nka ka m'ji ḅue
ikperèm abua n'ala nye Nna-ayi,
15 Onye esitere na Ya gu eriri-nna nile
ọ bula n'elu-igwe na n'elu uwa aha,
16 ka Ọ we nye unu, dika àkù nke
ebube-Ya si di, ka ewere ike me ka unu
di ike site n'aka Mọ-Ya nābata nime
madu ime unu; 17 ka Kraist we site
n'okwukwe-unu bigide nime obi-unu;
ka unu, ebe unu ḅagideworo nkpọrọgwu
nime ihu-n'anya buru kwà ndi atọworo
ntọ-ala nime ya, 18 ka unu we nara ike
ighọta, unu na ndi nsọ nile, ihe bu
obodobo na ogologo na idi-elu na omimi,
19 na imara ihu-n'anya Kraist nke kariri
ọmuma nke-uku ri nne, ka ewe me ka
unu zue ezù rue ozuzù nile nke Chineke.

20 Ma otuto diri Onye ahu Onye
puru imebiga òkè nke-uku ri nne kari
ihe nile nke ayi nāriọ ma-ọbu nke ayi
nātughari uche, dika ike nke nālusi ike
nime ayi si di, 21 otuto diri Ya nime
nzukọ-Ya na nime Kraist Jisus rue ọḅọ
nile nke mḅe nile ebigh-ebi. Amen.

4 1 Ya mere mu onwem, bú onye-
nkpọrọ nime Onye-nwe-ayi, nāriọ
unu ka unu jegharia dika ọ kwesiri
ọkpukpọ nke akpọrọ unu, 2 n'oòi di
ume-ala na idi-nwayọ nile, n'ogologo-
ntachi-obi, nānagiderita ibe-unu nime
ihu-n'anya; 3 nānu ọku n'obi idebe
idi-n'otù nke Mọ Nsọ nime ihe-ọkiké
nke bu udo. 4 Otù aru di, otù Mọ di
kwa, dika akpọ-kwa-ra unu nime otù
olile-anya nke ọkpukpọ-unu; 5 otù
Onye-nwe-ayi di, otù okwukwe di, otù
baptism di, 6 otù Chineke na Nna
nke ayi nile di, Onye bu isi ayi nile,
Onye site-kwa-ra n'aka ayi nile nālu ọlu,
Onye nānọ kwa nime ayi nile. 7 Ma ọ
bu ayi nile n'otù n'otù ka enyere amara
ahu dika ọtùtù nke onyinye Kraist si di.
8 N'ihi nka Ọ si,

Mḅe Ọ rigoro n'elu, Ọ dọtara usu
ndi adọtara n'agha n'agha,
Nye kwa madu onyinye di iche iche.

9 (Ma okwu nka, Ọ rigoro, gini ka ọ bu
ma-ọbugh na Ọ rida-kwa-ra nime akuku
uwa dikariri ala? 10 Onye ridara bu
kwa Onye ahu Nke rigoro n'ebe kachasi
elu-igwe nile elu nke-uku, ka Ọ we mezu

ihe nile.) 11 Ya onwe-ya nye-kwa-ra ufọdu ka ha buru ndi-ozi; nye kwa ufọdu ka ha buru ndi-amuma; nye kwa ufọdu ka ha buru ndi nēzisa ozi ọma; nye kwa ufọdu ka ha buru ndi nāzụ aturu Chineke na ndi-ozizi; 12 ime ka ndi nsọ zu okè ilu ọlu nke ije-ozi, iwuli aru nke Kraist elu dika ulo: 13 rue mḅe ayi nile gēru idi-n'otù nke okwukwe na nke nmazu nke Ọkpara Chineke, ru ibu nwoke tozuru okè, ru ọtùtù nke ogologo nke ozuzù nke Kraist: 14 ka ayi we ghara ibu umu ọhu ọzọ, ndi ifufe nile ọ bula nke ozizi nēfeghari nēbughari kwa, nime itu-ntu nke madu, nime aghughọ, nke ha ji ezuputa nduhie; 15 kama ka ayi we nēso ezi-okwu nime ihu-n'anya, we tò etò rue nime Ya n'ihe nile, Onye bu isi-ayi, bù Kraist; 16 Onye aru nile, ebe anēwere nkwonkwo nile ọ bula nke nnyezu kwukọ ya nke-ọma iikọ kwa ya, dika ilusi-ọlu-ike nke akuku nile ọ bula n'otù n'otù n'ọtùtù-ha si di, aru nile ahu nēsite na Ya nēme ka aru ba uba iwuli onwe-ya elu dika ulo nime ihu-n'anya.

17 Ya mere nka ka m'nēkwu, kwusi kwa ike nime Onye-nwe-ayi, ka unu ghara ijeghari ọzọ dika ndi mba ọzọ nējeghari kwa, n'ihe-efu nke uche-ha, 18 n'ihi na emewo ka ha ḅa ọchichiri n'èchichè-uche-ha, eme kwa ka ha buru ndi ala ọzọ n'ebe ndu nke Chineke di n'ihi amagh-ihe di nime ha, n'ihi na anēme ka obi-ha me etili; 19 madu ndi, ebe nmehie-ha nādigh-ewuta ha ọzọ, ha rara onwe-ha nye n'aka agu ikwa-iko, iluputa adigh-ọcha nile nime anya-uku. 20 Ma unu onwe-unu amutagh Kraist-ayi otù a; 21 asi na ọ bu ezie na ọ bu Ya onwe-ya ka unu nuru, asi kwa na ọ bu nime Ya ka eziri unu ihe, dika ezi-okwu di nime Jisus: 22 ka unu tupu madu ochie unu, nke nēmebi emebi n'uzọ agu nke aghughọ, dika ibi-obi-unu na mbu si di; 23 ka eme kwa ka unu di ọhu na mọ nke uche-unu, 24 ka unu yikwasi kwa madu ọhu unu, nke ekère dika Chineke chọrọ nime ezi omume na idi-ọcha nke ezi-okwu ahu.

25 N'ihi nka, ebe unu tupuru okwu-ugha, nēkwunu ezi-okwu onye ọ bula n'ebe onye-aḅata-obi-ya nọ: n'ihi na ayi nāburita ihe di n'aru ibe-ayi. 26 Unu emehiela mḅe unu nēwe iwe: ekwela anyanwu da na nkpasu-iwe-unu: 27 enye-kwa-la ekwensu uzọ. 28 Ka onye nēzu ori ghara izu kwa ori ọzọ: kama ka ọ dọḅu onwe-ya n'ọlu, nēji aka-ya abua lu ezi ihe, ka ọ we nwe ihe ya na onye nọ na nkpà gēketa. 29 Ka okwu ọ bula nke nēre urè ghara isi n'ọnu-unu puta, kama ihe bu ezi ihe, iwuli madu elu dika ulo, dika nkpà si di, ka ọ we nye ndi nānu ya amara. 30 Unu eme-kwa-la ihe gēwuta Mọ Nsọ nke Chineke, Onye akara unu akàrà nime Ya rue ubọchi nḅaputa. 31 Ka ewepu ihe-ilu na ọnuma na iwe na iti-nkpu na nkwulu nile, ha na obi ọjọ nile, n'etiti unu: 32 nweritanu obi-ọma n'aru ibe-unu, nwenu obi ọmiko, were-kwa-nu amara ḅaghara onwe-unu, dika Chineke were-kwa-ra amara ḅaghara unu nime Kraist.

5 1 Ya mere burunu ndi nēńomi Chineke, dika umu ahuru n'anya; 2 nējeghari-kwa-nu n'ihu-n'anya, dika Kraist-ayi hu-kwa-ra unu n'anya, rara kwa Onwe-ya nye n'ihi ayi, dika ihe echere n'iru Chineke na àjà achuru nye Ya ka ọ buru isisì nke ihe ìsi utọ. 3 Ma ikwa-iko, na adigh-ọcha nile, ma-ọbu anya-uku, ka aghara ikpọ ọbunà aha-ya n'etiti unu, dika ọ kwesiri ndi nsọ; 4 ma-ọbu ihe-ihere, ma-ọbu ikwu-okwu-nzuzu, ma-ọbu okwu nābagh n'ihe, nke nēkwesigh: ma kama nke ahu ikele-ekele. 5 N'ihi na nka ka unu matara nke-ọma, na ọ digh onye ọ bula nke bu onye nākwa iko, ma-ọbu onye nādigh ọcha, ma-ọbu onye-anya-uku, nke isi-ya bu onye nēkpere arusi, nwere ihe-nketa n'ala-eze nke Kraist na Chineke. 6 Unu ekwela ka onye ọ bula were okwu efu rafue unu: n'ihi na ọ bu n'ihi ihe ndia ka iwe Chineke nābiakwasi umu nke ekweyegh-ekweye. 7 Ya mere, unu esola ha kekọ ihe; 8 n'ihi na unu buri ọchichiri n'oge gara aga, ma unu bu ihè uḅu a nime Onye-nwe-ayi: nējegharinu dika umu nke ihè 9 (n'ihi na nkpuru nke ihè ahu di n'idi-nma na ezi omume na ezi-okwu nile), 10 nānwaputa ihe di Onye-nwe-ayi ezi nma; 11 unu esola ọlu nke ọchichiri nke nāmigh nkpuru nēnwekọ ihe, ma kama nke ahu nātu-kwa-nu ha nmehie-ha n'anya; 12 n'ihi

na ọ bu ihe-ihere ọbuná ikwu okwu bayere ihe nile ha nēme na nzuzo. 13 Ma ìhè nēme ka ihe nile puta ìhè mḅe anātu ha nmehie-ha n'anya: n'ihi na ihe ọ bula anēme ka ọ puta ìhè bu ìhè. 14 N'ihi nka Ọ si, Teta, gi onye nāraru ura, si kwa ıa ndi nwuru anwu bilie, Kraist ahu gāmukwasi kwa gi.

15 Ya mere lezienu anya nke-ọma otú unu nējeghari, ọ digh ka ndi ıāmagh ihe, kama dika ndi mara ihe; 16 nāzuchapuru onwe-unu oge a nile, n'ihi na ubọchi ndia jọrọ njọ. 17 N'ihi nka unu aghọla ndi nēnwegh uche, kama ghọtanu ihe bu ihe Onye-nwe-ayi nāchọ. 18 Unu aṅubiga-kwa-la manya ókè, nke ndu ila-n'iyì di nime ya, kama juputanu na Mọ Nsọ; 19 nēwere abù ọma na ukwe na abù nke Mọ Nsọ gwarita onwe-unu okwu, nēwere obi-unu bù abù kpọ kwa ubọ nye Onye-nwe-ayi; 20 nēkele kwa Chineke, bú Nna, ekele mḅe nile n'ihi ihe nile n'aha Onye-nwe-ayi Jisus Kraist; 21 nēdorita onwe-unu n'okpuru ibe-unu nime egwu Kraist.

22 Ndi bu nwunye, nēdonu onwe-unu n'okpuru di nke aka unu, dika n'okpuru Onye-nwe-ayi. 23 N'ihi ıa di bu isi nke nwunye, dika Kraist-ayi bu kwa isi nzukọ-Ya, ebe Ya onwe-ya bu Onye-nzọputa nke aru. 24 Ma dika anēdo nzukọ ahu n'okpuru Kraist-ayi, otú a ka ndi bu nwunye do kwa onwe-ha n'okpuru di-ha n'ihe nile ọ bula. 25 Ndi bu di, hunu nwunye-unu n'anya, dika Kraist-ayi hu-kwa-ra nzukọ-Ya n'anya, rara kwa Onwe-ya nye n'ihi ya; 26 ka Ọ we do ya nsọ, mḅe Ọ mesiri ka ọ di ọcha site n'ọsisa miri n'okwu Chineke, 27 ka Ya onwe-ya we che nzukọ ahu n'iru Onwe-ya dika ihe di ebube, nēnwegh ntupọ ma-ọbu iru-ndọli ma-ọbu ihe ọ bula n'ihe di otú a; kama ka ọ we di nsọ buru kwa ihe anāpugh ita uta. 28 Otú a ndi bu di ji kwa ugwọ ihu nwunye nke aka ha n'anya dika ha huru aru nke onwe-ha n'anya. Onye nāhu nwunye nke aka ya n'anya nāhu onwe-ya n'anya: 29 n'ihi na ọ digh onye ọ bula kpọrọ aru onwe-ya asì mḅe ọ bula; kama ọ nāzù ya nēlezi kwa ya anya nke-ọma, dika Kraist nēme kwa nzukọ-Ya; 30 n'ihi na ayi bu ihe di n'aru-Ya. 31 N'ihi nka ka nwoke gārapu nna-ya na nne-ya, rapara n'aru nwunye-ya; ha abua ewe ghọ otù anu-aru. 32 Ihe-omimi a di uku: ma mu onwem nēkwu okwu bayere Kraist baye-kwa-ra nzukọ-Ya. 33 Otú ọ di, unu onwe-unu n'otù n'otù hu kwa nwunye-unu n'anya, onye ọ bula ya hu nwunye nke aka ya n'anya, dika ọ nāhu onwe-ya n'anya; ka nwunye lezi kwa anya ka ọ nātu egwu di-ya.

6 1 Umu, nāṅanu nti okwu ndi muru unu nime Onye-nwe-ayi: n'ihi na nka bu ihe ziri ezi. 2 Sọpuru nna-gi na nne-gi (nke bu ihe mbu enyere n'iwu nke nkwa diri ya), 3 ka ihe we nāgara gi nke-ọma, ka i we di kwa ogologo ndu n'elu uwa. 4 Ndi bu nna, akpasu-kwa-la umu-unu iwe: kama nāzùputa ha n'ọzùzù na idu-ọdu nke Onye-nwe-ayi.

5 Ndi-orù, werenu egwu na ima-jijiji nāṅa nti okwu ndi bu ndi-nwe-unu n'uzọ anu-aru, nime afọ-ofufo nke obi-unu, dika unu nēmere Kraist; 6 ọ bugh n'uzọ ibu-orù-n'anya, dika ndi nēme otú ọ gātọ madu utọ; kama dika ndi-orù Kraist, nēme ihe Chineke nāchọ site na nkpuru-obi-unu; 7 were-kwa-nu obi-ọma nābu orù, dika ọ bu Onye-nwe-ayi ka unu bu orù-Ya, ọ bugh kwa madu: 8 ebe unu matara na ezi ihe ọ bula onye ọ bula nēme, nka ka ọ gānaghachi n'aka Onye-nwe-ayi, ma ọ bu orù ma-ọbu onye nwe onwe-ya. 9 Ndi-nwe madu, nēme-kwa-ranu ha otù ihe ahu, nārapu iba-nba-unu: ebe unu matara na Onye-nwe ma ha ma unu nọ n'elu-igwe, ile-madu-anya-n'iru adigli kwa n'ebe Ọ nọ.

10 Nke fọduru, menu onwe-unu ka unu di ike nime Onye-nwe-ayi, ya na nime idi-ike nke ike-Ya. 11 Yikwasinu ihe-agha nile nke Chineke, ka unu we pu iguzogide ihe nile ekwensu nēzuputa. 12 N'ihi na iḅa-nḅa-ayi abugh imegide anu-aru na ọbara, kama ọ bu imegide ibu-ndi-isi nile, imegide ichi-isi nile, imegide ndi-onwe-uwa nke ọchichiri a, imegide ndi-agha mọ nke ajọ ihe n'ebe di n'elu-igwe. 13 N'ihi nka chilienu ihe-agha nile nke Chineke, ka unu we pu iguzogide ndi-iro-unu n'ajọ ubọchi, na iguzo, ebe unu luputaworo ihe nile. 14 Ya mere guzonu, mḅe unu weresiri ezi-okwu ke úkwù-unu, were kwa ihe-agha nke nēḅochi obi yikwasi, bú ezi omume, 15 were kwa nkwadebe nke

bu ozi ọma nke udo yikwasi n'ukwu-unu; 16 tukwasi ihe nile ndia welienu ọta nke bu okwukwe, nke unu gāpu imenyu àkú-uta nile nēnwu ọku nke ajọ onye ahu nime ya. 17 Nara-kwa-nu okpu-agha nke bu nzọputa, ya na mma-agha nke Mọ Nsọ, nke bu okwu Chineke: 18 site-kwa-nu n'ekpere na aririọ nile nēkpe ekpere n'oge nile nime Mọ Nsọ, were kwa inọgidesi-ike na iriọ-aririọ nile bayere ndi nsọ nile nāmu anya ime nka, 19 nēkpe kwa ekpere n'ihim, ka ewe nyem okwu n'isaghe ọnum, iwere nkwuwa-okwu me ka madu mara ihe-omimi nke ozi ọma, 20 nke m'bu ukọ nime nkpọrọ n'ihi ya; ka m'we kwuwa okwu nime ya, dika m'nāghagh ikwu.

21 Ma ka unu onwe-unu we mata kwa ihe nile bayerem, otú m'nēme, Tikikọs, onye bu nwa-nna-ayi ahu ahuru n'anya, bu kwa onye kwesiri ntukwasi-obi n'ije-ozi nime Onye-nwe-ayi, ọ gēme ka unu mara ihe nile: 22 onye m'nēzigara unu ime otù ihe a, ka unu we mara otú ihe nāgara ayi, ka ọ we kasi kwa obi-unu.

23 Udo diri umu-nna-ayi, ya na ihu-n'anya nke ya na okwukwe yikọ, site na Chineke, bú Nna, na Onye-nwe-ayi Jisus Kraist. 24 Ka amara diyere ndi nile huru Onye-nwe-ayi Jisus Kraist n'anya n'emebigh-emebi.

AKWUKWỌ-OZI NKE PỌL ONYE-OZI DEGARA

NDI FILIPAI

1 1 Pọl na Timọti, ndi-orù nke Kraist Jisus, nēdegara ndi nsọ nile nime Kraist Jisus ndi nọ na Filipai akwukwọ, ha na ndi nēlekọta unu anya na ndi nējere unu ozi: 2 Amara diri unu na udo nke si n'aka Chineke, bú Nna-ayi, na Onye-nwe-ayi Jisus Kraist puta.

3 Anamekele Chinekem na ncheta nile m'nēcheta unu, 4 mḅe nile n'aririọ nile m'nāriọrọ unu nile nāriọ aririọ ahu nime ọṅù, 5 n'ihi nnwekọ unu nwekọrọ n'izisa ozi ọma site n'ubọchi mbu rue uḅu a; 6 ebe m'tukwasiworo obim n'otù ihe nka, na Onye malitere ilu ezi ọlu nime unu gāluzu ya rue ubọchi Jisus Kraist: 7 dika o ziri ezi ka m'tukwasi uchem n'ihe a bayere unu nile, n'ihi na enwerem unu n'obim, ebe unu nile bu ndi nēsom n'inwekọ amara, ma nime aḅum ma nime ngọpu nke ozi ọma na ime ka o guzosie ike. 8 N'ihi na Chineke bu onye-àmà nkem, otú agu unu nile nāgusim ike n'obi-ebere nke Kraist Jisus. 9 Nka ka m'nēkpe kwa ekpere, ka ihu-n'anya-unu we nābabiga kwa ókè kari nke-uku nime nmazu na nghọta nile; 10 ka unu we nwa ihe ha na ibe-ha di iche; ka unu we di ọcha n'obi ghara kwa isu ngọngọ rue ubọchi nke Kraist; 11 ebe unu gābu ndi juputaworo na nkpuru nke ezi omume, nke sitere n'aka Jisus Kraist, ka Chineke we nwe ebube na otuto.

12 Ma anamezube ka unu mara, umu-nnam, na, kama ihe ọzọ, ọnọdum emewo ka ozi ọma ga n'iru; 13 ya mere aḅum putara ihè nime Kraist na Pritoriọm dum, ya na n'ebe ndi nile fọduru nọ; 14 ọ me kwa ka ndi ka n'ọnu-ọgugu n'etiti umu-nna nime Onye-nwe-ayi nwebiga anya-ike ókè ikwu okwu Chineke nātugh egwu, ebe ha tukwasiworo obi site n'aḅum. 15 Ọ bu ezie na ufọdu nēkwusa Kraist-ayi ọbuná n'ihi ekworo na esem-okwu; ma ufọdu nēkwusa kwa Ya n'ihi na ọ di ha ezi nma: 16 ndia nēme ya site n'ihu-n'anya, ebe ha matara na edorom ka m'we gọpu ozi ọma: 17 ma ndi ahu nēkwusa Kraist-ayi site n'ikpa-iche-iche, ọ bugh n'idi-ọcha-n'obi, ebe ha nēchè na ha gēwelirim nkpaḅu n'aḅum. 18 Gini kwa? ọ bu náni na n'uzọ ọ bula, ma ọ bu n'aghughọ ma-ọbu n'ezi-okwu, anēkwusa Kraist; nime nka ka m'nāṅuri kwa ọṅù, e, m'gāṅuri kwa ọṅù nime ya. 19 N'ihi na amataram na nka gēme ka m'nwe nzọputa, site n'aririọ-unu na nnyezu nke Mọ nke Jisus Kraist, 20 dika olile-anya siri ike

na ntukwasi-obi nkem si di, na n'ihe ọ bula ọ digh ihere gēmem, kama na agēme kwa ka Kraist di uku n'arum ụbụ a, otú ọ di mbe nile, ma ọ bu site na ndu, ma-ọbu site n'ọnwu, nime nkwuwa-okwu nile. 21 N'ihi na n'ebe m'nọ idi ndu bu Kraist, inwu anwu bu kwa urù. 22 Ma ọ buru na idi ndu n'anu-aru bu òkèm, nka bu nkpuru nke ọlum: ihe m'gārọputa kwa amaghm. 23 Ma anọm n'ebe di nkpà n'etiti ihe abua ndia, ebe agu ila na inọ n'ebe Kraist nọ nāgum; n'ihi na ọ kachasi nma nke-uku: 24 ma inọgide n'anu-aru dikariri nkpà n'ihi unu. 25 Ebe m'tukwasiwo-kwa-ra obim n'ihe a, amataram na m'gānọgide, nọgide kwa n'etiti unu nile, ime ka unu ga n'iru ṅu kwa ọṅù nke okwukwe; 26 ka inya-isi-unu we babiga ókè nime Kraist Jisus n'arum site n'ọbibia m'gābiakute unu ọzọ. 27 Nání nēbinu obi dika ndi ala elu-igwe n'uzọ kwesiri ozi ọma nke Kraist: ka ọ gābu, ma m'bia hu unu ma-ọbu na anọghm, ka m'we nu ihe bayere ọnọdu-unu, na unu nēguzosi ike n'otù Mọ Nsọ, nēwere kwa otù nkpuru-obi lukọrọ okwukwe nke ozi ọma ahu ògù si-ike; 28 ghara ikwe ka ndi nēmegide unu me ka unu tua ujọ n'ihe ọ bula: ebe nke ahu bu ihe nēme ka ila-n'iyì putara ha ìhè, ma ọ nēme ka nzọputa-unu puta ìhè, nka site-kwa-ra na Chineke; 29 n'ihi na unu ka enyeworo ya n'amara n'ihi Kraist, ọ bugh nání ikwere na Ya, kama ihu kwa ahuhu n'ihi Ya: 30 ebe unu nwere otù nḅa ahu nke unu huru n'arum, ụbụ a ka unu nānu kwa na ọ di n'arum.

2 1 Ya mere ọ buru na nkasi-obi ọ bula di nime Kraist, ọ buru na ngugu-obi ọ bula nke ihu-n'anya di, ọ buru na nnwekọ ọ bula nke Mọ Nsọ di, ọ buru na obi-ebere na ime-ebere ọ bula di, 2 menu ka ọṅùm juputa, ka unu we tukwasi uche-unu n'otù ihe ahu, nwe kwa otù ihu-n'anya ahu, nēnwekọ otù nkpuru-obi, nēnwe otù uche; 3 unu emela ihe ọ bula n'uzọ ikpa-iche-iche ma-ọbu n'uzọ ichọ otuto efu, kama n'obi di ume-ala nāguritanu ibe-unu na ndi ka unu onwe-unu nma; 4 unu nile n'otù n'otù elela ihe nke aka unu anya, kama unu nile n'otù n'otù le kwa ihe nke madu-ibe-unu anya. 5 Nwenu uche a nime onwe-unu, nke di kwa nime Kraist Jisus: 6 Onye, ọ bu ezie na Ọ diri n'udi nke Chineke na mbu, ma Ọ gugh ya n'ihe O gējidesi ike, bú ira ka Chineke, 7 kama Ọ mere Onwe-ya ihe-efu, n'inara udi nke orù, ewe me Ya n'oyiyi nke madu; 8 ebe ahuru Ya ka Ọ di ka madu n'oyiyi-Ya, Ọ weda-kwa-ra Onwe-ya, we buru Onye nāṅa nti rue ọnwu, bú ọnwu nke obe. 9 N'ihi nka Chineke weli-kwa-ra Ya elu nke-uku, were kwa amara nye Ya aha ahu nke kariri aha nile ọ bula elu; 10 ka ọ gābu n'aha Jisus ka ikperè nile we ḅue n'ala, nke ihe nile di n'elu-igwe na ihe nile di n'elu uwa na ihe nile di n'okpuru ala, 11 ka ire nile ọ bula we kwuputa kwa na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi, ka ewe nye Chineke, bú Nna, otuto.

12 Ya mere, ndi m'huru n'anya, dika unu ṅara nti mḅe nile, ọ bugh nání mḅe m'nọ n'etitì unu, kama ụbụ a mḅe m'nānọgh, werenu egwu na ima-jijiji luputa kari nzọputa nke onwe-unu nke-uku; 13 n'ihi na ọ bu Chineke Onye nālusi ọlu ike nime unu ichọ-achọ-unu na ilusi-ọlu-ike-unu, n'ihi na ọ di Ya ezi nma. 14 Menu ihe nile nējigh ntamu na iru-uka ọ bula; 15 ka unu we ghọ ndi nādigh ita uta ndi nāghọgh kwa aghughọ, umu Chineke ndi anāpugh ita uta n'etiti ọbọ ḅagọrọ aḅagọ nke nēnwe kwa anya-uhie, ndi anāhu unu n'etiti ha dika ndi nēnye ìhè n'uwa, 16 nēche okwu nke ndu n'iru madu; ka m'we nwe ihe inya isi nye n'ubọchi nke Kraist, na aḅaghm ọsọ n'efu, na adọḅughkwam onwem n'ọlu n'efu. 17 E, ọ buru kwa na anāwusim dika àjà-ihe-ọṅuṅu n'elu àjà na ifè-òfùfè nke okwukwe-unu, anamaṅuri ọṅu, so kwa unu nile nāṅuri ọṅu: 18 n'otù uzọ ahu unu onwe-unu, ṅuri-kwa-nu ọṅu, sokwam nāṅuri ọṅu.

19 Ma anamele anya nime Onye-nwe-ayi Jisus na m'gēzigara unu Timọti ọsọsọ, ka mu onwem we nwe kwa obi-utọ, mḅe m'mara ọnọdu-unu. 20 N'ihi na enweghm onye ọ bula nke nkpuru-obi-ya yiri nke ya, bù onye gēcheḅu onwe-ya bayere ọnọdu-unu n'ezie. 21 N'ihi na ha nile nāchọ ihe nke aka ha, ọ bugh ihe nke Jisus Kraist. 22 Ma unu mara ọnwunwa-ya, na, dika nwa nēso nna-ya, otú a ka o sorom buru orù n'izisa ozi ọma. 23 Ya mere, onye a ka

m'nēle anya na m'gēziga ya n'otù oge ahu, mḅe ọ bula m'gāhu otù ọ gādirim: 24 ma anamatukwasi obim nime Onye-nwe-ayi na mu onwem gābia kwa ọsọsọ. 25 Ma anamagu ya ihe di nkpà izigara unu Epafrọdaitọs, bù nwa-nnam na onye mu na ya nālukọ ọlu, onye mu na ya nēbukọ kwa agha, onye buru kwa onye-ozi-unu na onye nēfè òfùfè iḅo nkpàm; 26 ebe agu unu nile nāgusi ya ike, obi lọ-kwa-ra ya miri, n'ihi na unu nuru na aru-ya adigh ike: 27 n'ihi na aru-ya adigh ike n'ezie, ọ nọ kwa nso ọnwu: ma Chineke mere ya ebere; ma ọ bugh nàni ya onwe-ya, kama mu onwem kwa, ka m'we ghara inwe ihe-nwuta n'elu ihe-nwuta. 28 Ya mere ọ nānukarim ọku n'obi iziga ya, ka ọ gābu, mḅe unu huru ya ọzọ, ka unu we ṅuria ọṅù, ka mu onwem we nwe kwa ihe-nwuta nke dikariri ntà. 29 Ya mere werenu ọṅù nile nara ya nke-ọma nime Onye-nwe-ayi; nāsọpuru-kwa-nu ndi di otù a: 30 n'ihi na ọ bu n'ihi ọlu Kraist ka ọ biaruru ọnwu nso, nēkwere itufu ndu-ya, ka ọ we mezu ihe fọduru unu ime n'ifè-òfùfè-unu n'ebe m'nọ

3 1 Nke fọduru, umu-nnam, nāṅurinu ọṅù nime Onye-nwe-ayi. Idegara unu otù ihe ndia n'akwukwọ, n'ezie ọ bugh ihe-nsoḅu n'ebe m'nọ, ma n'ebe unu nọ ọ bu ihe-ntukwasi-obi. 2 Lezienu nkita ahu nile anya, lezienu ndi-ọlu ọjọ ahu anya, lezienu obibi-aru ahu anya: 3 n'ihi na ayi onwe-ayi bu ndi obibi-ùgwù, ndi ii Mọ nke Chineke nēkpe ekpere, ndi nānya kwa isi nime Kraist Jisus, ndi nātukwasigh kwa obi n'anu-aru-ayi: 4 ọ bu ezie na mu onwem puru itukwasi obi ọbunà n'anu-aru: ọ buru na onye ọ bula ọzọ nēchè na ya puru itukwasi obi n'anu-aru, mu onwem puru itukwasi obi n'anu-aru kari: 5 ebirim ùgwù n'ubọchi nke-asatọ, esiterem n'umu Israel, site kwa n'ebo Benjamin, abum onye-Hibru nke sitere na ndi-Hibru; n'akuku iwu, abumri onye-Farisi; 6 n'akuku inu-ọku-n'obi, anamesoḅuri nzukọ Kraist; n'akuku ezi omume nke di nime iwu, ahuru na adighm ita uta. 7 Otù ọ di, ihe ọ bula nke baram urù, ihe ndia ka m'guru n'ihe-iyi n'ihi Kraist-ayi. 8 E, tukwasi kwa, anamagu kwa ihe nile n'ihe-iyi n'ihi ọkika nke ọmuma Kraist Jisus, bù Onye-nwem: Onye m'yiri iyi ihe nile nkem n'ihi Ya, anamagu kwa ha n'ihe-nkpofu, ka m'we rita Kraist n'urù, 9 ewe hum nime Ya, nēnwegh ezi omume ọ bula nke akam, bù nke sitere n'iwu, kama nēnwe ezi omume ahu nke okwukwe ekwere na Kraist nēweta, bù ezi omume ahu nke sitere na Chineke n'elu okwukwe: 10 ka m'we mara Ya, na ike nke nbilite-n'ọnwu-Ya, na nnwekọ nke ahuhu-Ya nile, n'ihi na anēme ka mu na Ya nwekọ otù udi n'ọnwu-Ya; 11 ọ buru na uzọ ọ bula di m'gēsi ru isi na ndi nwuru anwu bilite. 12 Ọ bugh na anataram ya-ri, ma-ọbu na emewom ka m'zue okè uḅu a: ma anamaḅaso, ka m'we jide, ma ọ buru na ọ gēkwem, ihe ahu nke Kraist Jisus jide-kwa-ram n'ihi ya. 13 Umu-nnam, mu onwem agugh onwem na ejidewom rue uḅu a: ma otù ihe ka m'nēme, ebe m'nēchezọ ihe nile di n'azu, nēsetipu kwa aka n'ebe ihe nile di n'iru di, 14 anamaḅakuru òkè iḅa-ọsọ ka m'we nata ihe anāḅata n'ọsọ nke ọkpukpọ di elu nke Chineke nime Kraist Jisus. 15 Ya mere, ka ayi ra, bù ndi tozuru okè, ka ayi tukwasi uche na nka: ọ buru kwa na unu tukwasi uche n'ihe ọ bula n'uzọ di iche, ọbunà nka ka Chineke gēkpughere unu: 16 nàni nka, n'ihe ahu ayi ḅaruru, ka ayi nāgazi dika ihe ahu si di.

17 Umu-nnam, dinu n'otù n'iṅomim, nēle-kwa-nu ndi nējeghari otù a, otù unu nwere ayi dika ihe-atù. 18 N'ihi na ọtutu nējeghari, ndi m'nāgwari unu okwu bayere ha ọtutu oge, ma uḅu a ọ bu kwa n'àkwà ka m'nāgwa unu, na ha bu ndi-iro obe nke Kraist: 19 ndi ọgwugwu-ha bu ila-n'iyi, ndi chi-ha bu afọ-ha, ndi otuto-ha di kwa n'ihere-ha, ndi nātukwasi uche n'ihe uwa. 20 N'ihi na ala-àyi di n'elu-igwe uḅu a; site n'ebe ayi nēchesi kwa Onye-nzọputa ike, bù Onye-nwe-ayi Jisus Kraist: 21 Onye gēme aru nke ọnọdu-ayi di ala ka ọ nwe oyiyi ọhu, ka ya na aru nke ebube-Ya we nwekọ otù udi, dika ilusi-ọlu-ike ahu si di nke O ji pu ọbunà ido ihe nile n'okpuru Onwe-ya.

4 1 Ya mere, umu-nnam m'huru n'anya ndi agu unu nāgusikwam ike, ọṅùm na okpu-ezem, guzosienu ike otù a

nime Onye-nwe-ayi, ndi m'huru n'anya.
2 Ariọm Yuodia, ariọkwam Sintiki, ka ha tukwasi uche n'otù ihe ahu nime Onye-nwe-ayi. 3 E, ariọkwam gi, onye ekekọtaworo mu na gi n'ezie n'ọlu Chineke, yere ndinyom ahu aka, n'ihi na mu na ha ḅakọsiri nḅa ike n'ozi ọma, gi na Klement, na ndi fọduru mu na ha nālukọ ọlu, ndi aha-ha di n'akwukwọ nke ndu.
4 Nāṅurinu ọṅu n'Onye-nwe-ayi mḅe nile: m'gāsi ọzọ, Nāṅurinu ọṅu. 5 Menu ka madu nile mara obi-ọma-unu. Onye-nwe-ayi nọ nso. 6 Unu echeḅula onwe-unu n'ihe ọ bula; kama n'ihe nile ọ bula site n'ekpere na aririọ, ya na ekele, menu ka Chineke mara ihe nile unu nāriọ. 7 Udo nke Chineke, nke kachasi uche nile, gēche kwa obi-unu na èchichè-uche-unu nche nime Kraist Jisus.
8 Nke fọduru, umu-nnam, ka ihe bu ezi-okwu ra, ka ha ra, bú ihe kwesiri nsọpuru, ka ha ra, bú ihe ziri ezi, ka ha ra, bú ihe di ọcha, ka ha ra, bú ihe kwesiri ihu-n'anya, ka ha ra, bú ihe ekwuru nke-ọma; ọ buru na idi-nma ọ bula di, ọ buru kwa na otuto ọ bula di, nāgukọnu ihe ndia. 9 Ihe unu matara, nke unu nata-kwa-ra, nke unu nu-kwa-ra, nke unu hu-kwa-ra n'arum, nēmenu ihe ndia: Chineke nke udo gānọyere kwa unu.
10 Ma aṅuririm ọṅu nke-uku nime Onye-nwe-ayi, na uḅu a n'oge a unu malitere ọhu itukwasi uche n'ihe bayerem; nke unu nātukwasiri uche-unu nime ya n'ezie, ma unu enwegh oghere. 11 Ọ bugh na anamekwu okwu bayere nkpà: n'ihi na mu onwem mutara, n'ọnọdu ọ bula m'nọ, inwezu nime ya ihe nile nākpam nkpà. 12 Amataram uzọ iweda onwem, amata-kwa-ram uzọ ibabiga ókè: n'ihe ọ bula na n'ihe nile eziwo mu ihe-omimi a, bú inọ n'afọ-ojuju na inọ kwa n'agu, ibabiga ókè na inọ kwa na nkpà. 13 Enwerem ike n'ihe nile nime Onye ahu Nke nēmem ka m'di ike. 14 Otú ọ di, unu mere nke-ọma, n'isom nwekọ nkpaḅum. 15 Ma unu onwe-unu ma-kwa-ra, ndi Filipai, na nime nmalite nke ozi ọma, mḅe m'siri na Masedọnia puta, ọ digh nzukọ Kraist ọ bula nke mu na ya nwekọrọ ihe n'okwu bayere onyinye na ọnina, ma-ọbugh nání unu onwe-unu; 16 n'ihi na ọbuná na Tesalọnaika unu zigara otù mḅe ziga kwa mḅe ọzọ iḅom nkpà. 17 Ọ bugh na anamachọ onyinye ahu; kama anamachọ nkpuru ahu nke nāba uba iguyere unu. 18 Ma enwezuwom ihe nile, anamababiga kwa ókè: emewo ka m'zue ezù, ebe m'natara n'aka Epafrọdaitọs ihe nile si n'aka-unu bia, isisi nke ihe ísì utọ, àjà nke anānara nke-ọma, nke nātọ Chineke ezi utọ. 19 Ma Chinekem gēnyezu unu ihe nile ọ bula nākpa unu dika àkù-Ya n'ebube si di, nime Kraist Jisus. 20 Ma otuto diri Chineke-ayi, bú Nna-ayi, rue mḅe nile ebigh-ebi. Amen.
21 Kelenu onye nsọ ọ bula nime Kraist Jisus. Umu-nna-ayi ndi mu na ha nọ nēkele unu. 22 Ndi nsọ nile nēkele unu, ma ndi nke èzí-na-ulo Sisa kachasi n'ikele unu.
23 Ka amara nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist diyere mọ-unu.

AKWUKWỌ-OZI NKE PỌL ONYE-OZI DEGARA

NDI KỌLỌSI

1 1 Pọl, onye-ozi nke Kraist Jisus site n'ọchichọ Chineke, na Timọti nwa-nna-ayi, 2 nēdegara ndi nọ na Kọlọsi akwukwọ, bú umu-nna-ayi nime Kraist ndi di nsọ kwe-kwa-ra ekwe: Amara diri unu na udo nke si n'aka Chineke, bú Nna-ayi, puta.
3 Ayi nēkele Chineke, bú Nna nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, nēkpe ekpere bayere unu mḅe nile, 4 ebe ayi nuru

okwu bayere okwukwe nke unu kwere na Kraist Jisus, na ihu-n'anya unu ji hu ndi nsọ nile, 5 n'ihi olileanya ahu nke edebeworo unu n'eluigwe, nke unu nuru ihe bayere ya na mbu n'okwu nke ezi-okwu nke ozi ọma, 6 nke biaruru unu; dika ọ nāmiju kwa nkpuru n'uwa nile, nāba kwa uba, dika ọ nēme kwa n'etiti unu, site n'ubọchi unu nuru mazu kwa amara Chineke n'ezi-okwu; 7 dika unu mutara n'ọnu Epafras orù-ibe-ayi onye ayi huru n'anya, onye bu onye kwesiri ntukwasi-obi n'ijere Kraist ozi n'ọnọdu ayi, 8 onye gosi-kwa-ra ayi ihu-n'anya-unu nime Mọ Nsọ.

9 N'ihi nka ayi onwe-ayi kwa, site n'ubọchi ayi nuru ya, ayi ewepugh aka n'ikpe ekpere na irịọ arirịọ n'ihi unu, ka ewe me ka unu juputa na nmazu nke ihe Ọ nāchọ nime amam-ihe na nghọta nile nke Mọ Nsọ, 10 ka unu jegharia n'uzọ kwesiri Onye-nwe-ayi ime otú ọ gātọ Ya utọ n'uzọ nile, nāmi nkpuru n'ezi ọlu nile ọ bula, nāba kwa uba nime nmazu nke Chineke; 11 ebe anēme ka unu di ike nime ike nile, dika ike nke ebube-Ya si di, rue ntachi-obi na ogologo-ntachi-obi nile, ya na ọnù; 12 nēkele Nna-ayi, Onye mere ka ayi rue iketa òkè-ayi n'ihe-nketa ndi nsọ n'ihè; 13 Onye dọputara ayi n'ike nke ọchichiri, we webiga ayi n'ala-eze nke Ọkpara nke ihu-n'anya-Ya; 14 Onye ayi nwere nḅaputa-ayi nime Ya, bú nḅaghara nmehie nile ayi: 15 Onye bu onyinyo nke Chineke ahu Nke anāpugh ihu anya, buru kwa onye eburu uzọ mu n'ihe nile ekère èkè; 16 n'ihi na nime Ya ka ekère ihe nile, nke di nime eluigwe na nke di n'elu uwa, ihe apuru ihu anya na ihe anāpugh ihu anya, ma ọ bu oche-eze, ma-ọbu ibu-ndi-nwe-madu, ma-ọbu ibu-ndi-isi, ma-ọbu ichi-isi; esitewo n'aka-Ya kè ihe nile, ekèwo-kwa-ra Ya ihe nile; 17 Ya onwe-ya bū kwa ihe nile uzọ, ọ bu kwa nime Ya ka ihe nile nēguzokọ n'otù. 18 Ya onwe-ya bu kwa isi aru, nke bu nzukọ-Ya: ebe Ọ bu Onye-nmalite, Onye eburu uzọ mu site na ndi nwuru anwu; ka ewe me ka Ya onwe-ya buru onye mbu n'ihe nile. 19 N'ihi na ọ buri ihe di Nna-Ya ezi nma ka ozuzù nile bigide nime Ya; 20 ka Ọ we site kwa n'aka-Ya me ka Ya onwe-ya na ihe nile di n'otù, ebe O sitesiri n'ọbara nke obe-Ya me ka Ya onwe-ya na madu di n'udo; site n'aka-Ya, ka m'kwuru, ma ọ bu ihe di n'elu uwa, ma-ọbu ihe di n'eluigwe. 21 Unu onwe-unu kwa, ọ bu ezie na emereri unu ka unu buru ndi ala ọzọ n'oge gara aga, buru kwa ndi-iro n'èchìchè-uche-unu nime ajọ ọlu nile unu, ma uḅu a ka Ọ mere ka unu na Ya di n'otù 22 nime aru nke anu-aru-Ya, site n'ọnwu-Ya, iche unu n'iru Ya dika ndi di nsọ, ndi anāpugh kwa ita uta, ndi anāpugh kwa ibo ebubo: 23 ma asi na ọ bu ezie na unu anọgide n'okwukwe-unu, ndi atọworo ntọ-ala, ndi nēguzosi kwa ike, ndi anādigh-ewepu kwa n'olileanya nke ozi ọma ahu nke unu nuru, nke ekwusara n'etiti ihe nile ekère èkè nke di n'okpuru elu-igwe; nke emere mu onwem, bú Pọl, onye nēje ozi ya.

24 Uḅu a anamaṅuri ọṅu n'ahuhu m'nāhu n'ihi unu, anamemezu kwa n'akuku nkem ihe fọduru na nkpaḅu nile nke Kraist-ayi n'anu-arum n'ihi aru-Ya, nke bu nzukọ-Ya; 25 nke emere mu onwem onye nējere ya ozi, dika ọlu ọchichi-èzí-na-ulo nke Chineke si di nke enyerem n'ebe unu nọ, ikwuzu okwu Chineke, 26 bú ihe-omimi nke ezoworo ezo site n'oge nile site kwa n'ọḅọ nile: ma uḅu a ka emere ya ka ọ puta ìhè nye ndi nsọ Ya, 27 ndi Chineke chọrọ ime ka ha mara ihe bu àkù nke ebube nke ihe-omimi a n'etiti ndi mba ọzọ, nke bu Kraist nime unu, bú olile-anya nke ebube ahu: 28 Onye ayi nēkwusa, nādu madu nile ọ bula ọdú, nēzí kwa madu nile ọ bula n'amam-ihe nile, ka ayi we che madu nile ọ bula n'iru Onye-nwe-ayi dika ndi zuru okè nime Kraist; 29 anamadọḅu kwa onwem n'ọlu ime ihe a, nāḅasi nḅa ike dika ilusi-ọlu-ike nke Ya si di, nke nālusi ike nimem n'ike.

2 1 N'ihi na anamachọ ka unu mata otú m'nāḅasi nḅa ike nke-uku n'ihi unu na ndi bi na Leọdisia na ka ha ra, bú ndi akāhugh irum n'anu-aru; 2 ka ewe kasie obi-ha, ebe ejikọ-kwa-ra ha n'ihu-n'anya, ka ha we ru kwa àkù nile nke nkwẹzu ahu nke nghọta nēkwezu, ka ha we mazu ihe-omimi nke Chineke, bú Kraist, 3 Onye àkù nile nke amam-ihe na ihe-ọmuma di nime Ya, bú ihe zoro

ezo nime Ya. 4 Nka ka m'nēkwu, ka onye ọ bula we ghara iwere ire-utọ rafue unu. 5 N'ihi na ọ bu ezie na anọghm n'etiti unu n'anu-arum, na anọm n'etiti unu na mọm, nāṅuri, nēle kwa usoro-unu, na otú okwukwe unu kwere na Kraist di ike.

6 Ya mere dika unu nara Kraist-ayi, bú Jisus Onye-nwe-ayi, nējegharinu nime Ya, 7 buru kwa ndi ḅagideworo nkpọrọgwu nime Ya, ndi anēwuli kwa elu dika ulo nime Ya, ndi anēwere kwa okwukwe-unu me ka unu guzosie ike, dika ezíri unu, nēkelebiga ókè.

8 Lezienu anya ka onye ọ bula ghara iwere ihu-amam-ihe-n'anya na aghughọ efu nke ya buru onye nēzu unu n'ori, ihu-amam-ihe-n'anya nke di ka ihe-ozizí madu nycre idebe, dika ozizí mbu nke uwa, ma ọ digh ka Kraist si di: 9 n'ihi na nime Ya ka ozuzù nile nke ihe Chincke bu nēbigide nēwere aru madu, 10 nime Ya ka emezuwo-kwa-ra unu emezu, Onyc bu isi nke ibu-onye-isi na ichi-isi nile ọ bula: 11 ọ bu kwa nime Ya ka ejiri obibì-úgwù anējigh aka mc bì unu úgwù, n'iyipuchasi aru nilc nke bu anu-aru, n'obibì-úgwù nke Kraist; 12 ebe elikọrọ unu na Ya nime baptism-unu, ọ bu kwa nime ya ka esitcre n'aka okwukwe-unu me ka unu so Ya bilikọ, bú okwukwc unu kwerc n'ilusi-ọlu-ike nkc Chineke, Onyc mere ka O si na ndi nwuru anwu bilic. 13 Unu onwe-unu kwa, mḅe unu nọ n'ọnwu site na ndahie nile unu na ebìgh-úgwù nke anu-aru-unu, ọbuná unu ka Ọ mere ka unu so Ya dikọ ndu, mḅe Ọ weresiri amara ḅaghara ayi ndahie-ayi nile; 14 mḅe O hichapusi-kwa-ra ihe ayi ji aka-ayi de n'akwukwọ ike onwe-ayi aḅu, nke megidere ayi, bú ihe edere n'iwu nke enyere ayi, nke nēguzogide ayi: Ọ wepuwo kwa ya n'etiti ayi na Ya, nākpọgide ya n'obe-Ya; 15 mḅe O yipuchasirí n'aru ibu-ndi-isi nile na ichi-isi nile ihe-agha-ha nye Onwe-ya, Ọ were nkwuwa-okwu gosi ha n'iru ọra, nēdughari ha n'ọṅù-agha n'elu obe-Ya.

16 Ya mere, unu ekwela ka onye ọ bula kpe unu n'oriri, ma-ọbu n'ọṅuṅu, ma-ọbu n'okwu ubọchi ememe ma-ọbu nke ọnwa ọhu ma-ọbu nke ubọchi-izu-ike: 17 nke bu onyinyo nke ihe gaje ibia; ma aru bu nke Kraist. 18 Unu ekwela ka onye ọ bula me ihe ọ nāchọ n'ipunara unu ihe unu nāḅata n'ọsọ, site n'obi di ume-ala na ikpere ndi-mọ-ozi, nēguzo n'ihe ọ huworo, onye uche nke anu-aru-ya nāfuli elu n'efu, 19 ọ digh-ejidesi kwa Isi-ayi ike, Onye aru nile, ebe esitere na nkwonkwo-ya na akwara-ya nile nyezu ya ihe jikọ kwa ya n'otù, o sitere na Ya nāba uba nke Chineke.

20 Ọ buru na unu na Kraist nwukọrọ anwu pua n'ihe-ozizí mbu nke uwa, gini mere, dika agāsi na unu nādi ndu n'uwa, unu nēdo onwe-unu n'okpuru iwu di iche iche enyere, 21 Ejidela, edetu-kwa-la ire, emetu-kwa-la aka 22 (bú ihe agēmebi ha nile emebi n'iji ha me ihe), dika ihe enyere n'iwu na ozizí madu si di? 23 Ọ bu ezie na ihe di otú a nwere nkc anākpọ amam-ihe n'ikpe ekpere dika madu chọrọ, n'inwe kwa obi di ume-ala, n'ime kwa ka aru hu ahuhu; ma ha abugh ihe di oké ọnu-ahia ma-ọli megide ime ihe ọjọ nke gēju anu-aru afọ.

3 1 Ya mcre, ọ buru na unu soro Kraist-ayi bilikọ, nāchọnu ihe di n'elu, ebe Kraist-ayi nọ, nānọdu n'aka-nri Chineke. 2 Tukwasinu uchc n'ihc di n'elu, ọ bugh n'ihe di n'elu uwa. 3 N'ihi na unu nwuru anwu, czowo kwa ndu-unu n'ebe Kraist-ayi nọ nime Chineke. 4 Mḅe ọ bula agēme ka Kraist-ayi puta ihè, Onye bu ndu-ayi, mḅe ahu ka agēme kwa ka unu onwe-unu so Ya puta ihè n'ebube.

5 Ya mere, menu ka ihe nile di unu n'aru nke di n'elu uwa nwua; ikwa-iko, adigh-ọcha, ọchichọ ọjọ, agu ihe ọjọ, na anya-uku ahu, n'ihi na nka bu ikpere arusi; 6 ọ bu kwa n'ihi ihe ndia ka iwe Chineke nābiakwasi umu nke ekweyegh-ekweye; 7 nke unu onwe-unu jeghariri nime ha n'oge gara aga, mḅe unu nādi ndu nime ihe ndia. 8 Ma uḅu a unu onwe-unu, tupu-kwa-nu ihe ndia nile; bú iwe, ọnuma, obi ọjọ, nkwulu, ikwu okwu ihere nēsi n'ọnu-unu puta: 9 unu ekwula okwu-ugha gwarita ibe-unu; cbe unu yipuchasiworo madu ochie ahu, ya na omume-ya nile, 10 yikwasi kwa madu ọhu ahu, nke anēme ya ka ọ di ọhu rue na nmazu dika onyinyo nke Onye kère ya si di: 11 ebe onye-Grik na onye-Ju, obibi-úgwù na

ebìgh-ùgwù, onye nāsu asusu ọzọ, onye Sitia, orù, onye nwere onwe-ya, nāpugh idi: ma Kraist bu ihe nile, di kwa nime madu nile.

12 Ya mere dika ndi Chineke rọputara, ndi di nsọ ndi ahuwo-kwa-ra n'anya, yikwasinu obi ebere, obi-ọma, obi di ume-ala, idi-nwayọ, ogologo-ntachi-obi; 13 nānagideritanu ibe-unu, were-kwa-nu amara bạghara onwe-unu, asi na onye ọ bula nwere ihe ita onye ọ bula uta; ọbunà dika Onye-nwe-ayi were amara bạghara unu, unu onwe-unu me kwa otù a: 14 ma n'elu ihe ndia nile yikwasinu ihu-n'anya, nke bu ihe-nkekọ nke izu-okè. 15 Ka udo nke Kraist nēkpezi kwa okwu n'obi-unu, nke akpọbata-kwa-ra unu nime ya n'otù aru; buru-kwa-nu ndi nēkele ekele. 16 Kwenu ka okwu Kraist were àkù-ya nile biri nime unu n'amam-ihe nile; werenu abù ọma na ukwe na abù nke Mọ Nsọ nēzirita onwe-unu ihe, nādurita kwa onwe-unu ọdu, nime amara enyere unu nābùnu abù nime obi-unu nye Chineke. 17 Ihe nile ọ bula unu nēme kwa, n'okwu ma-ọbu n'ọlu, nēmenu ha nile n'aha Onye-nwe-ayi Jisus, nēkele Chineke, bù Nna-ayi, site n'aka-Ya.

18 Ndi bu nwunye, nēdonu onwe-unu n'okpuru di-unu, dika ọ nēkwesi unu nime Onye-nwe-ayi. 19 Ndi bu di, hunu nwunye-unu n'anya, unu enwe-kwa-la obi ilu n'ebe ha nọ. 20 Umu, nāñanu nti okwu ndi muru unu n'ihe nile, n'ihi na nka bu ihe nātọ ezi utọ nime Onye-nwe-ayi. 21 Ndi bu nna, akpasula umu-unu iwe, ka obi ghara ifù ha. 22 Ndi-orù, nāñanu nti okwu ndi bu ndi-nwe-unu n'uzọ anu-aru n'ihe nile; ghara iwere ibu-orù-n'anya nāña, dika ndi nēme otù ọ gātọ madu utọ, kama n'afọ-ofufo, nātu egwu Onye-nwe-ayi: 23 ihe ọ bula unu nēme, nālunu ọlu site na nkpuru-obi-unu, dika unu nāluru Onye-nwe-ayi ọlu, ọ bugh kwa madu; 24 ebe unu matara na ọ bu n'aka Onye-nwe-ayi ka unu gānata ihe-nnyeghachi-unu, bú ihe-nketa ahu: unu bu orù nke Onye-nwe-ayi Kraist. 25 N'ihi na onye nēme ajọ omume gānaghachi ajọ omume ahu ọ mere: ile-

4 madu-anya-n'iru adigh kwa. 1 Ndi-nwe madu, nēnye-kwa-nu ndi-orù-unu ihe ziri ezi na nke ra nrata; ebe unu matara na unu onwe-unu nwe-kwa-ra otù Onye Nke bu Onye-nwe-unu n'elu-igwe.

2 Nānọgidesinu ike n'ekpere-unu, nāmu-kwa-nu anya nime ya n'ikele-ekele; 3 nēkpe-kwa-nu ekpere n'ihi ayi n'otù oge ahu, ka Chineke we meghere ayi ọnu-uzọ ikwusa okwu-Ya, ka ayi kwue ihe-omimi nke Kraist, nke m'nọ kwa n'ạbu n'ihi ya; 4 ka m'we me ka ọ puta ìhè, dika m'nāghagh ikwu ya. 5 Nējegharinu n'amam-ihe n'ebe ndi nọ n'èzi nọ, nāzuchapuru onwe-unu oge a nile. 6 Ka okwu-unu di n'amara mḅe nile, ihe eji nnù me ka ọ di utọ, ka unu we mata otù unu nāghagh iza madu nile ọ bula.

7 Madu nke gēme ka unu mara ihe nile bayere mu onwem bu Tikikọs, onye bu nwa-nna-ayi ahu ahuru n'anya, buru kwa onye kwesiri ntukwasi-obi n'ije-ozi, buru kwa orù-ibem nime Onye-nwe-ayi: 8 onye m'nēzitere unu ime ihe a, ka unu we mara otù ihe nāgara ayi, ka ọ we kasi kwa obi-unu. 9 Anamezite kwa Ọnisimọs, bú nwa-nna-ayi ahu kwesiri ntukwasi-obi, onye ahu-kwa-ra n'anya, onye bu otù onye n'etiti unu. Ha gēme ka unu mara ihe nile nke anēme n'ebe a.

10 Aristakọs onye adọkọrọ mu na ya n'agha nēkele unu, ya na Mak nwa-nne Banabas (onye unu natara ihe ufọdu enyere n'iwu bayere ya; asi na ọ biakute unu, naranu ya nke-ọma), 11 Jisus kwa, onye anākpọ Justọs, madu atọ ndia sitere n'obibì-ùgwù: nàni ndia bu ndi sorom nālukọ ọlu n'ikwusa ala-eze Chineke, madu ndi emere ka ha burum ndi-ngugù-obi. 12 Epafras, onye bu otù onye n'etiti unu, orù nke Kraist Jisus, nēkele unu, nāḅasi nḅa ike n'ihi unu n'ekpere-ya nile mḅe nile, ka unu we guzo dika ndi zuru okè ndi kwezuwo-kwa-ra ihe nile Chineke nāchọ. 13 N'ihi na anamaḅara ya àmà, na ọ nādọḅu onwe-ya n'ọlu nke-uku nye unu na ndi nọ na Leọdisia na ndi nọ na Hierapọlis. 14 Luk, bú dibia nke ahuru n'anya, nēkele unu, ya na Dimas. 15 Kelenu umu-nna-ayi ndi nọ na Leọdisia, na Nimfas, na nzukọ Kraist nke di n'ulo-ha. 16 Ma mḅe ọ bula agāgusi akwukwọ-ozi a n'etiti unu, menu ka agu kwa ya na nzukọ

Kraist nke ndi Leọdisia; lezi-kwa-nu anya ka unu onwe-unu gu kwa akwukwọ-ozi ahu si na Leọdisia bia. 17 Ọzọ, sinu Akipọs, Lezie ije-ozi nke i natara nime Onye-nwe-ayi anya, ka i jezu ya.

18 Ekele nke mu Pọl, nke m'ji aka nkem de. Chetanu ạ̀bum. Ka amara diyere unu.

AKWUKWỌ-OZI MBU NKE PỌL ONYE-OZI DEGARA

NDI TESALỌNAIKA

1 1 Pọl na Silvenọs na Timọti nēdegara nzukọ nke ndi Tesalọnaika nime Chineke, bú Nna, na Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, akwukwọ: Amara diri unu, ya na udo.

2 Ayi nēkele Chineke ekele mḅe nile bayere unu nile, nēhota unu mḅe ayi nēkpe ekpere; 3 ebe ayi nēcheta nēwepugh aka ọlu nke okwukwe unu na ndọḅu-n'ọlu nke ihu-n'anya unu na ntachi-obi nke olile-anya unu ji ele anya Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, n'iru Chineke-ayi, bú Nna-ayi; 4 ebe ayi matara, umu-nna-ayi ndi Chineke huru n'anya, nrọputa-unu, 5 na ọ bugh nání n'okwu-ọnu ka ozi ọma ayi biaruru unu, kama ọ bia-kwa-ra n'ike, na nime Mọ Nsọ na ọtutu nkwezu; dika unu matara aha madu ahuru na ayi bu n'ebe unu nọ n'ihi unu. 6 Unu onwe-unu ghọ-kwa-ra ndi nēñomi ayi na Onye-nwe-ayi, ebe unu were ọñù nke Mọ Nsọ nara okwu ahu nke-ọma nime ọtutu nkpaḅu; 7 ya mere unu ghọrọ ihe-atù n'ebe ha nile nọ, bú ndi kwere ekwe nime Masedọnia na nime Akaia. 8 N'ihi na okwu nke Onye-nwe-ayi esiwo n'aru-unu daputa udà, ọ bugh nání na Masedọnia na Akaia, kama n'ebe nile ọ bula okwukwe-unu n'ebe Chineke nọ aputawo ìhè; ya mere ọ digh ayi nkpà ikwu okwu ọ bula. 9 N'ihi na ha onwe-ha nākọ akukọ bayere ayi aha nbata ayi batara n'ebe unu nọ; ya na otú unu siri n'arusi chigharikute Chineke, ibu orù Chineke Nke di ndu Nke bu kwa onye-ezi-okwu, 10 na ichere Ọkpara-Ya Onye gēsi n'elu-igwe bia, Onye Ọ mere ka O si na ndi nwuru anwu bilie, bú Jisus, Onye nādọputa ayi n'iwe nke nābia.

2 1 N'ihi na unu onwe-unu matara, umu-nna-ayi, nbata ayi batara n'ebe unu nọ, na ahuwo na ọ bugh ihe-efu: 2 kama ọ bu ezie na ayi hururi ahuhu na mbu, eme kwa ayi ihe-ihere, dika unu matara, na Filipai, ma ayi kwuwara okwu nime Chineke-ayi igwa unu ozi ọma Chineke n'oké nḅa. 3 N'ihi na aririọ ayi nāriọ unu esigh na njehie puta, o sigh kwa n'adigh-ọcha, ọ bugh kwa n'aghughọ: 4 kama dika Chineke nwaputaworo ayi ka enye ozi ọma Ya n'aka-ayi na ntukwasi-obi idebe, otú a ka ayi nēkwu; ọ bugh dika ndi nēme ihe gātọ madu utọ, kama dika ndi nēme ihe gātọ Chineke utọ, bú Onye nānwa obi-ayi. 5 N'ihi na ọ digh mḅe ọ bula ahuru ayi n'ikwu okwu nrafu, dika unu matara, ma-ọbu n'iwere aghughọ ḅachita anya-uku, Chineke bu onye-àmà; 6 ma-ọbu n'ichọ otuto site na madu, ma-ọbu n'aka-unu, ma-ọbu n'aka ndi ọzọ, mḅe ayi puru idi ka ibu arọ́, dika ndi-ozi Kraist. 7 Kama ayi ghọrọ ndi di nwayọ n'etiti unu, dika mḅe nwayi nke nāzù nwa nēlezi umu nke aka ya anya nke-ọma: 8 otú a, ebe unu di ayi n'obi nke-uku, ọ diri ayi ezi nma ime ka unu keta, ọ bugh nání ozi ọma nke Chineke, kama ọ bu kwa nkpuru-obi nke aka ayi, n'ihi na emere ka unu buru ndi ayi huru n'anya. 9 N'ihi na unu nēcheta, umu-nna-ayi, ndọḅu ayi nādọḅu onwe-ayi n'ọlu na ihuju-anya-ayi: n'ihi na ayi nālu ọlu abali na ehihie, ka ayi we ghara iboḅu onye ọ bula nime unu, ayi we kwusara unu ozi ọma nke Chineke. 10 Unu onwe-unu bu ndi-àmà, Chineke bu kwa onye-àmà, otú ahuru ayi na ayi bu ndi di ọcha n'obi na ndi ezi omume na ndi nādigh ita uta n'ebe unu nọ, bú ndi

kwere ekwe: 11 ǫbuná dika unu matara otù ayi mere madu nile ǫ bula nime unu, dika nna si emere umu nke aka ya, nāriǫ unu, nākasi kwa unu obi, nāgwasi kwa unu okwu ike, 12 ka unu we nējeghari dika ǫ kwesiri Chineke, Onye nākpǫbata unu n'ala-eze na ebube nke aka Ya.

13 Ǫ bu kwa n'ihi nka ka ayi onwe-ayi nēkele kwa Chineke nēwepugh aka, na, mḅe unu natara okwu nke unu nuru n'ǫnu-ayi, bù okwu nke Chineke, ǫ bugh okwu madu ka unu nara nke-ǫma, kama, otù ǫ di n'ezi-okwu, ǫ bu okwu Chineke, nke nālusi kwa ǫlu ike nime unu ndi kwere ekwe. 14 N'ihi na unu onwe-unu, umu-nna-ayi, ghǫrǫ ndi nēńomi nzukǫ nile nke Chineke nke di na Judia nime Kraist Jisus: n'ihi na unu onwe-unu hu-kwa-ra otù ahuhu ahu ṇ'aka ndi unu na ha bu otù ala, ǫbuná dika ndi ahu huru ahuhu n'aka ndi-Ju; 15 ndi ḅuru Onye-nwe-ayi Jisus na ndi-amuma, chupu kwa ayi, ha bu kwa ndi ihe ha nēme nātǫgh Chineke utǫ, ha nēmegide kwa madu nile; 16 nēḅochi ayi igwa ndi mba ǫzǫ okwu ka ewe zǫputa ha; imezu nmehie nile ha mḅe nile: ma iwe Chineke abiakwasiwo ha rue ǫgwugwu-ha.

17 Ma ayi onwe-ayi, umu-nna-ayi, ebe ekewapuru ayi n'aru-unu nwa oge ntà, n'iru, ǫ bugh n'obi, ayi were oké agu nubiga ǫku ókè n'obi kari ihu iru-unu: 18 n'ihi na ayi chǫrǫ ibiakute unu, mu onwem, bù Pǫl, otù mḅe na mḅe ǫzǫ; Setan ḅochi-kwa-ra ayi. 19 N'ihi na gini bu olile-anya-ayi, ma-ǫbu ǫńù-ayi, ma-ǫbu okpu-eze nke inya-isi ayi? Ǫ bugh kwa unu onwe-unu, n'iru Onye-nwe-ayi Jisus n'ǫbibia-Ya? 20 N'ihi na unu onwe-unu bu otuto-ayi na ǫńù-ayi.

3 1 N'ihi nka mḅe ayi nāpugh inagide ǫzǫ, ǫ di ayi ezi nma ka arapu nàni ayi n'azu n'Atens; 2 ayi we ziga Timǫti, nwa-nna-ayi na onye nējere Chineke ozi n'ozi ǫma nke Kraist, ka ǫ we me ka unu guzosie ike, ka ǫ we kasi kwa unu obi n'ihi okwukwe-unu; 3 ka ewe ghara ikwaghari onye ǫ bula nime nkpaḅu ndia; n'ihi na unu onwe-unu matara na ǫ bu n'ihi nka ka edoro ayi. 4 N'ihi na n'ezie, mḅe ayi nǫ n'etiti unu, ayi buru uzǫ nāgwa unu na agaje ikpaḅu ayi; ǫbuná dika ǫ mere, dika unu mata-kwa-ra. 5 N'ihi nka mu onwem kwa, mḅe m'nāpugh idi nānagide ya ǫzǫ, eziterem ka m'mara okwukwe-unu, ma ǫ nwere uzǫ ǫ bula onye-ǫnwunwa ahu nwarari unu, ndǫḅu ayi dǫḅuru onwe-ayi n'ǫlu we ghǫ ihe-efu. 6 Ma mḅe Timǫti siri n'ebe unu nǫ biakute ayi ǫbuná uḅu a, we zìe ayi ozi ǫma bayere okwukwe na ihu-n'anya unu, si kwa na unu nēcheta ayi ezi ncheta mḅe nile, na agu ihu ayi anya nāgusi kwa unu ike, ǫbuná dika ǫ nāgu kwa ayi onwe-ayi ihu unu; 7 n'ihi nka, umu-nna-ayi, akasiri ayi obi n'ihi unu nime nkpà-ayi nile na nkpaḅu-ayi nile site n'okwukwe-unu: 8 n'ihi na ayi di ndu uḅu a, ǫ buru na unu onwe-unu nēguzosi ike nime Onye-nwe-ayi. 9 N'ihi na ekele gini ka ayi puru inyeghachi Chineke bayere unu, n'ǫńù nile ayi ji ńuria n'ihi unu n'iru Chineke-ayi; 10 abali na ehihie nāriǫbiga aririǫ ókè nke-uku ri nne ka ayi we hu iru-unu, dochi kwa ihe fǫduru n'okwukwe-unu?

11 Ma ka Ya onwe-ya, bù Chineke-ayi na Nna-ayi, na Onye-nwe-ayi Jisus, duzi uzǫ-ayi rue ebe unu nǫ: 12 ka Onye-nwe-ayi me kwa ka unu rie nne babiga kwa ókè n'ihu-n'anya n'ebe ibe-unu nǫ, na n'ebe madu nile nǫ, ǫbuná dika ayi onwe-ayi di n'ebe unu nǫ; 13 ka Ǫ we me ka obi-unu guzosie ike nādigh ita uta n'idi-nsǫ n'iru Chineke-ayi, bù Nna-ayi, n'ǫbibia nke Onye-nwe-ayi Jisus, Ya na ndi nsǫ Ya nile.

4 1 Ya mere nke fǫduru, umu-nna-ayi, ayi nēkpere unu, nāriǫ kwa unu nime Onye-nwe-ayi Jisus, ka, dika unu natara n'aka-ayi otú unu nāghagh ijeghari na ime ihe gātǫ Chineke utǫ, ǫbuná dika unu nējeghari,—ka unu nābabiga ókè nke-uku kari. 2 N'ihi na unu matara iwu nile ayi nyere unu site n'aka Onye-nwe-ayi Jisus. 3 N'ihi na nka bu ihe Chineke nāchǫ, bù ka edo unu nsǫ, ka unu ghara ikwa iko; 4 ka onye ǫ bula nime unu mata otú ǫ gēnwe nwunye nke aka ya n'odido-nsǫ na nsǫpuru, 5 ǫ bugh n'ǫchichǫ ǫjǫ nke agu ihe ǫjǫ, ǫbuná dika ndi mba ǫzǫ ndi nāmatagh Chineke; 6 ka onye ǫ bula ghara ighǫḅu na iriḅu nwa-nna-ya n'ihe a: n'ihi na Onye-nwe-ayi bu onye nābǫ́ ǫbǫ́ bayere ihe ndia nile, dika ayi bu-kwa-ra uzǫ gwa unu gwasi kwa unu ike. 7 N'ihi na Chineke akpǫgh ayi ka ayi

buru ndi nādigh ọcha, kama n'odidonsọ. 8 Ya mere onye nāju, ọ bugh madu ka ọ nāju, kama ọ bu Chineke, Onye nēnye Mọ Nsọ Ya ka Ọ ba nime unu.

9 Ma ọ digh unu nkpà ka madu degara unu akwukwọ bayere ihu-n'anya n'ebe umu-nna-unu nọ: n'ihi na unu onwe-unu bu ndi Chineke ziworo ihurita ibe-unu n'anya; 10 n'ihi na unu nēme ya n'ezie n'ebe umu-nna-ayi nile ndi bi na Masedọnia dum nọ. Ma ayi nāriọ unu, umu-nna-ayi, ka unu nābabiga ọkè nke-uku kari; 11 ka unu nējisi kwa ike inọdu nwayọ, na ime ihe nile nke aka unu, na iji aka-unu lu ọlu, dika ayi nyere unu iwu; 12 ka unu we nējeghari dika ọ kwesiri unu n'ebe ha nọ, bù ndi nọ n'èzi, ka ihe ọ bula ghara kwa ikpa unu

13 Ma ayi achọgh ka unu ghara imara ihe bayere ndi nāda n'ura ọnwu, umunna-ayi; ka ọ we ghara iwuta unu, ọbunà dika o nēwuta ndi fọduru, ndi nēnwegh olile-anya. 14 N'ihi na asi na ayi kwere na Jisus nwuru si kwa n'ọnwu bilie, otù a ndi emere ka ha da n'ura ọnwu site n'aka Jisus, ọ bu kwa ndia ka Chineke gēkuru ka ha so Ya bia. 15 N'ihi na nka ka ayi nāgwa unu n'okwu Onye-nwe-ayi, na ayi onwe-ayi, bù ndi nọ na ndu, ndi anārapu rue ọbibia nke Onye-nwe-ayi, na ayi agagh-eburu ndi dara n'ura ọnwu uzọ ma-ọli. 16 N'ihi na Onye-nwe-ayi onwe-ya gēwere okè ikpọ-òkù, were olu isi-mọ-ozi, were kwa opì nke Chineke, si n'elu-igwe ridata: ndi nwuru nime Kraist gēbu kwa uzọ si n'ọnwu bilie: 17 mḅe ahu ayi onwe-ayi, bù ndi nọ na ndu, ndi anārapu, ayi na ha ka agēwelikọ n'igwe-oji, izute Onye-nwe-ayi nime mbara-elu-igwe: otù a ka ayi na Onye-nwe-ayi gānọ kwa mḅe nile. 18 Ya mere werenu okwu ndia nākasirita ibe-unu obi.

5 1 Ma ọ digh unu nkpà, umu-nna-ayi, ka edegara unu akwukwọ bayere oge ahu nile na ubọchi ahu nile. 2 N'ihi na unu onwe-unu matara nke-ọma na dika onye-ori nābia n'abali, otù a ka ubọchi nke Onye-nwe-ayi nābia. 3 Mḅe ha nāsi, Udo na ntukwasi-obi di, mḅe ahu na mberede ka nbibi nābiakwasi ha, dika ime nēme nwayi nke di ime; ha agagh-aḅanari kwa ya ma-ọli. 4 Ma unu onwe-unu, umu-nna-ayi, anọgh n'ọchichiri, ka ubọchi ahu we jide unu na mberede dika onye-ori: 5 n'ihi na unu onwe-unu nile bu umu nke ìhè, na umu nke ehihie: ayi abùgh ndi nke abali, ma-ọbu nke ọchichiri; 6 ya mere otù a, ka ayi ghara iraru ura, dika ndi fọduru, kama ka ayi nēche nche nwe kwa anya-udo. 7 N'ihi na ndi nāraru ura nāraru ura n'abali; ndi nāṅubiga kwa manya òkè nāṅubiga n'abali. 8 Ma ayi onwe-ayi, ebe ayi bu ndi nke ehihie, ka ayi nwe anya-udo, yikwasisia ihe-agha iḅochi obi, bù okwukwe na ihu-n'anya; ya na okpu-agha, bù ile-anya nzọputa. 9 N'ihi na Chineke edebegh ayi inata iwe, kama inweta nzọputa site n'aka Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, 10 Onye nwuru n'ihi ayi, ka ọ gābu, ma ayi nēche nche ma ayi nāraru ura, ka ayi we so Ya dikọ ndu. 11 N'ihi nka nākasiritanu ibe-unu obi, wulirita kwa ibe-unu elu dika ulo, dika unu nēme kwa.

12 Ma ayi nēkpere unu, umu-nna-ayi, ka unu mata ndi nādọḅu onwe-ha n'ọlu n'etiti unu, ndi bu kwa ndi-isi-unu nime Onye-nwe-ayi, ndi nādu kwa unu ọdù; 13 ka unu were kwa ihu-n'anya sọpuru ha gabiga òkè nke-uku ri nne n'ihi ọlu-ha. Diritanu n'udo n'etiti onwe-unu. 14 Ma ayi nāriọ unu, umunna-ayi, nādunu ndi nādigh-agazi ije ọdù, nāgugunu ndi dara mbà n'obi, nēyerenu ndi nādigh ike aka, nwenu ogologo-ntachi-obi n'ebe madu nile nọ. 15 Lenu ka onye ọ bula ghara inyeghachi onye ọ bula ihe ọjọ n'ọnọdu ihe ọjọ; kama nāḅasonu ezi ihe mḅe nile, n'ebe ibe-unu nọ, na n'ebe madu nile nọ. 16 Nāṅurinu ọṅu mḅe nile; 17 nēkpenu ekpere nēwepugh aka; 18 nēkelenu ekele n'ihe nile ọ bula: n'ihi na nka bu ihe Chineke nāchọ nime Kraist Jisus n'ebe unu nọ. 19 Unu emenyula Mọ Nsọ; 20 unu akpọla ibu-amuma ihe-efu; 21 nānwanu ihe nile; jidesienu ihe ọma ike; 22 unu etiyela aka n'aha ajọ ihe ọ bula.

23 Chineke nke udo, Ya Onwe-ya dozu kwa unu nsọ n'uzọ dum; ka edebezu kwa mọ-unu na nkpuru-obi-unu na aru-unu dum, nādigh ita uta n'ọbibia nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist.

24 Ọ kwesiri ntukwasi-obi, bụ Onye ahu nākpọ unu, Onye gēme kwa ya.
25 Umu-nna-ayi, nēkpenu ekpere bayere ayi.
26 Werenu isutu-ọnu di nsọ kele umu-nna-ayi nile. 27 Ewerem Onye-nwe-ayi ḅa unu iyi ka aguara umu-nna-ayi nile akwukwọ-ozi a.
28 Ka amara nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist diyere unu.

AKWUKWỌ-OZI NKE-ABUA NKE PỌL ONYE-OZI DEGARA

NDI TESALỌNAIKA

1 1 Pọl na Silvenọs na Timọti nēdegara nzukọ nke ndi Tesalọnaika nime Chineke, bụ Nna-ayi, na Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, akwukwọ:
2 Amara diri unu na udo nke si n'aka Chineke, bụ Nna-ayi, na Onye-nwe-ayi Jisus Kraist puta.
3 Ayi ji ugwọ ikele Chineke ekele mḅe nile bayere unu, umu-nna-ayi, dika ọ kwesiri, n'ihi na okwukwe-unu nāba uba nke-uku, ihu-n'anya ahu unu nile n'otù n'otù nāhurita ibe-unu nēri kwa nne;
4 ya mere ayi onwe-ayi nānya isi n'aru unu n'etiti nzukọ Chineke nile n'ihi ntachi-obi-unu na okwukwe-unu nime nsoḅu-unu nile na nime nkpaḅu nile unu nānagide;
5 nke bu ihe nēme ka ikpė ziri ezi nke Chineke puta ìhè; ka ewe gua unu na ndi kwesiri ala-eze Chineke, nke unu nāhu kwa ahuhu n'ihi ya:
6 asi na ọ bu ezie na o ziri ezi n'ebe Chineke nọ inyeghachi ndi nākpaḅu unu nkpaḅu,
7 na inyeghachi unu, bụ ndi anākpaḅu, aru-efè, ayi na unu, nime nkpughe nke Onye-nwe-ayi Jisus site n'elu-igwe, Ya na ndi-mọ-ozi nke ike-Ya,
8 nime ọku nēre ere, nābọ́ ọbọ́ n'aru ndi nāmatagh Chineke, ha na ndi nāṅagh nti ozi ọma nke Onye-nwe-ayi Jisus:
9 bụ madu ndi gāhu ahuhu-nmehie nke ọmuma-ikpe ziri ezi, bụ nbibi ebigh-ebi nke sitere n'iru Onye-nwe-ayi, site kwa n'ebube nke ike-Ya,
10 mḅe ọ bula Ọ gabia ka ewe nye Ya otuto nime ndi nsọ Ya, ka ibobo-Ya we nwu kwa ihe nile n'aru nime ndi kwereri ekwe (n'ihi na ekwere àmà ayi ḅara unu) n'ubọchi ahu.
11 Ọ bu kwa nka ka ayi ji nēkpe kwa ekpere bayere unu mḅe nile, ka Chineke-ayi we gua unu na ndi kwesiri ọkpukpọ akpọrọ unu, ka Ọ were kwa ike mezu ihe nile ọ bula nke diri idi-nma ezi nma na ọlu nile ọ bula nke okwukwe;
12 ka ewe nye aha Onye-nwe-ayi Jisus otuto nime unu, nye kwa unu onwe-unu otuto nime Ya, dika amara nke Chineke-ayi na Onye-nwe-ayi Jisus Kraist si di.
2 1 Ma ayi nāriọ unu, umu-nna-ayi, n'ihi ọbibia nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, na nzukọ ayi gēzukọ n'ebe Ọ nọ;
2 ka ewe ghara isite n'aka mọ, ma-ọbu okwu, ma-ọbu akwukwọ-ozi di ka o sitere n'aka-ayi, me ka unu me nkpatu pua n'uche-unu ọsọsọ, ma-ọbu ka unu tua ujọ, dika agāsi na ubọchi Onye-nwe-ayi di uḅu a:
3 unu ekwela ka onye ọ bula ghọḅue unu n'uzọ ọ bula: n'ihi na ọ gagh-adi, ma ọ buru na nwezuga ahu ebugh uzọ bia, ewe kpughe onye ahu nēmebi iwu, bụ nwa nke ila-n'iyì,
4 onye nēmegide nēweli kwa onwe-ya elu imegide ihe nile anākpọ Chineke ma-ọbu nke bu ihe anāsọpuru dika Chineke; ya mere ọ nānọdu n'ulo nsọ nke Chineke, nēgosi onwe-ya si na ya bu Chineke.
5 Ùnu echetagh, na, mḅe m'nānọ n'etiti unu n'oge gara aga, ọ bu ihe ndia ka m'nāgwa unu?
6 Uḅu a unu mata-kwa-ra ihe nēḅochi, ka ewe kpughe ya n'oge nke aka ya.
7 N'ihi na ihe-omimi nke nmebi-iwu nālusi ọlu ike uḅu a: nàni rue mḅe agēwepu onye ahu n'etiti, bụ onye nēḅochi uḅu a.
8 Mḅe ahu ka agēkpughe kwa onye ahu nēmebi iwu, onye Onye-nwe-ayi Jisus gēwere iku-ume nke si n'ọnu-Ya puta ḅue, were kwa ngosi nke ọbibia-Ya me

ka ọ ghara idi irè; 9 bú onye ahu, nke ọbibia-ya di ka ilusi-ọlu-ike nke Setan n'ike nile ọ bula na ihe-iriba-ama di iche iche na ọlu-ebube di iche iche nke ugha, 10 n'aghughọ nile kwa nke ajọ omume n'ebe ndi nāla n'iyì nọ; n'ihi na ha anaragh ihu-n'anya nke ezi-okwu nke-ọma, ka ewe zọputa ha. 11 N'ihi nka Chineke nēzite-kwa-ra ha ilusi-ọlu-ike nke njehie, ka ha kwere ugha ahu: 12 ka ewe kpe ha nile ikpé, bú ndi nēkwegh ezi-okwu, kama ajọ omume diri ha ezi nma.

13 Ma ayi onwe-ayi ji ugwọ ikele Chineke ekelc mḅe nile bayere unu, umu-nna-ayi ndi Onye-nwe-ayi huru n'anya, n'ihi na Chineke rọputara unu site na mbu ka unu we nwe nzọputa nime ido-nsọ nke Mọ Nsọ nēdo na ikwere ezi-okwu: 14 nke O sitere n'aka ozi ọma ayi kpọbata unu nime ya, ka unu we nweta ebube nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist. 15 Ya mere otú a, umu-nna-ayi, nēguzosinu ike, jide-kwa-nu ozizí nile enyere n'aka idebe nke ezíri unu, ma-ọbu site n'okwu-ọnu-ayi, ma-ọbu site n'akwukwọ-ozi-ayi.

16 Ma ka Ya onwe-ya, bú Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, na Chineke, bú Nna-ayi, Onye huru ayi n'anya nye kwa ayi nkasi-ọbi ebigh-ebi na ezi olile-anya nime amara, 17 ka Ọ kasie obi-unu, me kwa ka ha guzosie ike n'ezi ọlu na ezi okwu nile ọ bula.

3 1 Nke fọduru, umu - nna - ayi, nēkpenu ekpere bayere ayi, ka okwu Onye-nwe-ayi we ḅa ọsọ, ka ewe nye kwa ya otuto, otú ọ di kwa n'etiti unu; 2 ka ewe dọputa kwa ayi n'aka ajọ madu ndi nēmehie kwa; n'ihi na ọ bugh madu nile nwere okwukwe. 3 Ma Onye-nwe-ayi bu onye kwesiri ntukwasi-obi, Onye gēme ka unu guzosie ike, che kwa unu ka unu ghara idabà n'aka ajọ onye ahu. 4 Ma ayi atukwasiwo obi n'aru unu nime Onye-nwe-ayi, na unu nēme, gēme kwa, ihe nile ayi nēnye n'iwu. 5 Ma Onye-nwe-ayi duzie obi-unu bà n'ihu-n'anya nke Chineke, bà kwa na ntachi-obi nke Kraist-ayi.

6 Ma ayi nēnye unu iwu, umu-nna-ayi, n'aha nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, ka unu nēze nwa-nna ọ bula nādigh-agazi ije, ọ digh-eje kwa dika ozizí ahu enyere n'aka-ha idebe nke ha natara n'aka-ayi. 7 N'ihi na unu onwe-unu matara otú unu nāghagh inomi ayi: n'ihi na ayi abugh ndi nādigh-agazi ije n'etiti unu; 8 ayi erigh kwa nri n'aka onye ọ bula n'efu, kama n'idọḅu onwe-ayi n'ọlu na ihuju-anya, nālu ọlu abali na ehihie, ka ayi we ghara iboḅu onye ọ bula nime unu: 9 ọ bugh na ayi enwegh ike, ma ọ bu ka ayi we were onwe-ayi mere unu ihe-atù, ka unu we ṅomi ayi. 10 N'ihi na mḅe ayi nọ n'etiti unu, ọ bu kwa nka ka ayi nēnye unu n'iwu, si, Ọ buru na onye ọ bula achọgh ilu ọlu, ya ghara kwa iri ihe. 11 N'ihi na ayi nuru okwu bayere ufọdu ndi nādigh-agazi ije n'etiti unu, ndi nādigh-alu ọlu ọ bula, kama ha nētiye aka n'ọlu nke nābugh nke aka ha. 12 Ma ndi di otú a ka ayi nēnye iwu nāriọ kwa aririọ nime Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, ka ha were nwayọ nālu ọlu, ri kwa nri nke aka ha. 13 Ma unu onwe-unu, umu-nna-ayi, ike agwula unu n'obi n'ime ihe ọma. 14 Ma ọ buru na onye ọ bula aṅagh nti okwu ayi ji akwukwọ-ozi a kwu, ribanu onye ahu ama, ka unu ghara iso ya mekọ ihe, ka ewe me ya ihe-ihere n'iru. 15 Unu agu-kwa-la ya n'onye-iro, kama nādunu ya ọdú dika nwa-nna.

16 Ma Ya onwe-ya, bú Onye-nwe udo, Ya nye unu udo mḅe nile n'uzọ nile. Ka Onye-nwe-ayi nọyere unu.

17 Ekele nke mu Pọl nke m'ji aka nkem de, nke bu ihe - iriba - ama n'akwukwọ-ozi nile ọ bula: otú a ka m'nēde. 18 Ka amara nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist diyere unu nile.

AKWUKWỌ-OZI MBU NKE PỌL ONYE-OZI DEGARA

TIMỌTI

1 1 Pọl, onye-ozi nke Kraist Jisus dika
ihe ahu si di, nke Chineke, bụ Onye-
nzọputa-ayi, na Kraist Jisus, bụ Onye
ayi nēle anya Ya, nyere n'iwu;
2 anamedegara Timọti akwukwọ, bụ
ezi nwam n'okwukwe: Amara na ebere
na udo diri gi nke si n'aka Chineke, bụ
Nna-ayi, na Kraist Jisus Onye-nwe-ayi
puta.
3 Dika m'riọrọ gi ka i nọgide n'Efesọs,
mḅe m'gaje iga nime Masedọnia, ka i we
nye madu ufọdu iwu ka ha ghara izi ihe
di iche, 4 ka ha ghara kwa iṅa nti
akukọ-irọ di iche iche na akukọ osuso-
ọmumu di iche iche nādigh-agwu agwu,
nke bu ihe nākpata ajuju, kari ikpata
ọchichi-èzi-na-ulo nke Chineke nke di
nime okwukwe: otụ a ka m'nēme uḅu a.
5 Ma ihe ezubere iweta n'iwu ahu bu
ihu-n'anya sitere n'obi ọcha na ezi akọ-
na-uche na okwukwe nke iru-abua
nādigh ya: 6 nke madu ufọdu, ebe ha
hiere ha, ha siri nime ha jehie we kwue
okwu efu; 7 chọ kwa ibu ndi-ozizí
nke iwu, ọ bu ezie na ha aghọtagh ihe
ha nēkwu, ha aghọtagh kwa ihe ahu ha
nēkwusi ike bayere ha. 8 Ma ayi
matara na iwu ahu di nma, ma ọ buru na
onye ọ bula ewere ya me ihe n'uzọ
kwesiri iwu, 9 ebe ọ matara nka, na
adigh-enye onye ezi omume iwu, kama
anēnye ndi nēmebi iwu, ndi nēkwegh
kwa idi n'okpuru iwu, nye ndi
nāsọpurugh Chineke, ndi bu kwa ndi-
nmehie, nye ndi nādigh ọcha n'obi, ndi
emeru-kwa-ra emeru, nye ndi nēḅu
nna-ha na ndi nēḅu nne-ha, nye ndi
nēḅu madu, 10 nye ndi nākwa iko, nye
ndikom nēmeru onwe-ha n'aru ndikom,
nye ndi nēzu madu n'ori, nye ndi-ugha,
nye ndi nāṅu iyi ugha, ma ọ buru kwa
na ihe ọ bula ọzọ di iche di nēmegide
ozizi ahu nke nēnye ezi ndu; 11 dika
ozi ọma nke ebube nke Chineke di ngọzi
si di, nke enyere mu onwem n'aka na
ntukwasi-obi idebe.
12 Anamekele Onye ahu Nke merem
ka m'di ike, bụ Kraist Jisus Onye-nwe-
ayi, n'ihi na Ọ gurum n'onye kwesiri
ntukwasi-obi, ebe Ọ deberem ijere Ya
ozi; 13 ọ bu ezie na abum onye
nēkwulu Chineke na mbu, buru kwa
onye-nsoḅu, na onye nēme madu ihe-
ihere: otụ ọ di, Ọ merem ebere, n'ihi na
emerem ya nāmagh ama nime ekwegh-
ekwe; 14 ma amara nke Onye-nwe-
ayi, ya na okwukwe na ihu-n'anya nke
di nime Kraist Jisus, riri nne nke-uku.
15 Okwu a kwesiri ntukwasi-obi, kwesi
kwa ka anara ya nke-ọma n'uzọ nile ọ
bula, na Kraist Jisus biara n'uwa
izọputa ndi-nmehie; ndi mu onwem bu
onye-isi-ha: 16 otụ ọ di, ọ bu n'ihi
nka ka emerem ebere, ka ọ we buru
nime mu onwem, bụ onye-isi, ka Jisus
Kraist gēgosi ogologo-ntachi-obi-Ya
nile, ka m'buru ihe ilere anya n'etiti ndi
gaje ikwere na Ya ka ha nata ndu
ebigh-ebi. 17 Ma Eze nke mḅe nile,
Nke anāpugh imebi emebi, Nke anāpugh
ihu anya, Onye nāni Ya bu Chineke,
nsọpuru na otuto diri Ya rue mḅe nile
ebigh-ebi. Amen.
18 Iwu a ka m'nēnye n'aka-gi idebe,
nwam Timọti, dika amuma nile si di nke
eburu uzọ bu bayere gi, ka i we were ha
bu agha ọma nka; 19 nēnwe okwukwe
na ezi akọ-na-uche; nke ufọdu nupuru
n'ebe ha nọ, uḅọ-ha we kpùe n'ebe
okwukwe-ayi di: 20 ndi Haimeniọs na
Aleksanda nọ n'etiti ha; ndi m'rara nye
n'aka Setan, ka ewe site n'ahuhu zi ha
ka ha ghara ikwulu Chineke.
2 1 Ya mere ihe mbu m'nādusi ọdu ike
bu, ka anāriọ aririọ, kpe kwa ekpere,
riọ kwa aririọ anāriọrọ ndi ọzọ, kele kwa
ekele, n'ihi madu nile; 2 n'ihi ndi-eze
na ndi nile nọ n'ọnọdu di elu; ka ayi we
biri obi udo na nke di nwayọ nime
nsọpuru-Chineke nile na ikwesi-nsọpuru
nile. 3 Nka di nma buru kwa ihe
agānara nke-ọma n'iru Onye-nzọputa-
ayi, bụ Chineke; 4 Onye nāchọ ka
azọputa madu nile, ka ha biaru kwa
nmazu nke ezi-okwu. 5 N'ihi na otụ
Chineke di, otụ Onye-oḅuḅo di kwa
n'aḅata Chineke na madu, Onye Ya
onwe-ya bu madu, bụ Kraist Jisus,

6 Onye nyere Onwe-ya ka Ọ buru ihe-nḅaputa n'ihi madu nile; nke agāḅa àmà-ya n'oge nke aka ya; 7 nke edebere mu onwem ka m'buru onye-nkwusa na onye-ozi ka m'we ḅa àmà ahu (anamekwu ezi-okwu, ekwughm okwu-ugha), ibu kwa onye-ozizi nke ndi mba ọzọ nime okwukwe na ezi-okwu.

8 Ya mere ezuberem ka ndikom nēkpe ekpere n'ebe nile ọ bula, nāchili aka di ọcha elu, nēwegh iwe, nārugh kwa uka. 9 Otù ahu, ezuberem ka ndinyom were ihe-ichọ-nma kwesiri ekwesi chọ onwe-ha nma, ya na nsọpuru na uche zuru okè; ọ bugh isi akpara akpa, na ọla-edo ma-ọbu pearl ma-ọbu uwe di okė ọnu-ahia; 10 kama (nke kwesiri ndinyom nēkwuputa egwu Chineke) ka ha sitere n'ezi ọlu chọ onwe-ha nma. 11 Ka nwayi were nwayọ muta n'ido onwe-ya n'okpuru n'uzọ nile. 12 Ma ekweghm nwayi ka o zi ihe, ma-ọbu ka ọ buru onye-isi n'ebe nwoke nọ, kama ka ọ nọ n'ọnọdu nwayọ. 13 N'ihi na Adam ka eburu uzọ kpu, mḅe ahu ewe kpu Iv; 14 ọ bugh kwa Adam ka aghọrọ aghughọ, ma ebe aghọḅuru nwayi ọ bu nwayi ahu ka ahuworo na ọ nọ nime njehie: 15 ma agēsite n'ọmumu-nwa-ya zọputa ya, ma ọ buru na ha anọgide nime okwukwe na ihu-n'anya na odido-nsọ, ya na uche zuru okè.

3 1 Okwu a kwesiri ntukwasi-obi, Ọ buru na onye ọ bula nāḅaso ọnọdu onye nēlekọta nzukọ Kraist anya, agu ọlu ọma nāgu ya. 2 Ya mere onye nēlekọta nzukọ Kraist anya aghagh ibu onye anādigh-akalu, di nke otù nwunye, onye-anya-udo, onye uche-ya zuru okè, onye omume-ya kwesiri ekwesi, onye nēle ndi-ọbia anya nke-ọma, onye nwere ike izi ihe; 3 onye nādigh-ese okwu site n'iṅubiga manya òkè, onye nādigh-eti madu aka; kama onye nwere obi-ọma, onye nādigh-alu ọgù, onye nādigh-ahu ego n'anya; 4 onye nāchi èzi-na-ulo nke aka ya nke-ọma, nēnwe kwa umu-ya n'okpuru ya n'ikwesi-nsọpuru nile; 5 (ma ọ buru na onye ọ bula amatagh otù ọ gāchi èzí-na-ulo nke aka ya, ò gēsi aṅa le nzukọ Chineke anya nke-ọma?) 6 onye nābugh onye ọhu, ka aghara ifuli ya elu, ọ we dabà n'ọmuma-ikpė ekwensu. 7 Ma ọ ghagh kwa inwe àmà di nma site n'ọnu ndi nọ n'èzi; ka ọ ghara idabà n'ita-uta, ya na ima n'ọnyà ekwensu. 8 Otù ahu ndi nējere nzukọ Kraist ozi aghagh ibu ndi kwesiri nsọpuru, ndi nēnwegh ire abua, ndi nādigh-aṅubiga manya òkè, ndi akpiri urù nke nēweta ihere nādigh-akpọ ha nku; 9 ndi nēnwe ihe-omimi nke okwukwe-ayi nime akọ-na-uche di ọcha. 10 Ma ka eburu uzọ nwa kwa ndia; mḅe ahu ka ha jebe ozi, ma ọ buru na ha bu ndi anāpugh ibo ebubo. 11 Otù ahu ndinyom aghagh ibu ndi kwesiri nsọpuru, ndi nādigh-ebo madu ebubo ugha, ndi nwere anya-udo, ndi kwesiri ntukwasi-obi n'ihe nile. 12 Ka ndi nējere nzukọ Kraist ozi buru di nke otù nwayi, nāchi umu-ha na èzi-na-ulo nke aka ha nke-ọma. 13 N'ihi na ndi jeworo ozi nke-ọma nēnwetara onwe-ha ọnọdu ọma, na okė nkwuwa-okwu nime okwukwe nke ekwere na Kraist Jisus.

14 Ihe ndia ka m'nēdegara gi n'akwukwọ, ọ bu ezie na anamele anya ibiakute gi na mḅe ntà; 15 ma ọ buru na m'nānọ ọdù, ka i we mata otù anāghagh ibi obi n'èzi-na-ulo Chineke, ebe ọ bu nzukọ nke Chineke di ndu, bù ide na ntọ-ala nke ezi-okwu. 16 Ọ bu kwa ihe anēkwuputa na ọ di uku, bù ihe-omimi nke nsọpuru-Chineke; Onye ahu Nke emere ka Ọ puta ìhè n' ụwa-aru, Nke aguru Ya n'onye ezi omume nime mọ, Nke emere ka ndi-mọ-ozi hu Ya anya, Nke ekwusara Ya n'etiti ndi mba ọzọ, Nke ekwere na Ya nime uwa, Nke anara Ya n'elu nime ebube.

4 1 Ma Mọ Nsọ nēkwuwa okwu, si, na n'oge ikpe-azu ufọdu gēwezuga onwe-ha n'ebe okwukwe-ayi di, nāṅa nti ndi-mọ nēduhie eduhie na ozizi nke ndi-mọ ọjọ, 2 site n'iru-abua nke ndi nēkwu okwu-ugha, ndi eji igwè ọku da ha n'akọ-na-uche nke aka ha; 3 ndi nēḅochi madu ilu di na nwunye, ndi si kwa madu erila ihe-oriri di iche iche, nke Chineke kère ka ndi kwere ekwe, ndi mazu-kwa-ra ezi-okwu, ka ndi ahu were ekele nara. 4 N'ihi na ihe nile ọ bula Chineke kère di nma, ọ digh kwa ihe ọ bula agāju, ma ọ buru na ewere ekele nara ya: 5 n'ihi na esitere n'okwu Chineke na ekpere do ya nsọ.

6 Ọ buru na i me ka umu-nna-ayi nēchè uche n'ihe ndia, i gābu onye nējere Kraist Jisus ozi nke-ọma, ebe

anāzùputa gi n'okwu nile nke okwukwe-ayi, na nke ozizi ọma ahu nke i soworo n'ukwu n'ukwu: 7 ma ju akukọ-irò nile emeruru emeru nke di-kwa-ra agadi-ndinyom. Ma nānwa onwe-gi ka i we rue nsọpuru-Chineke: 8 n'ihi na ọnwunwa nke aru bara urù nye ihe ntà; ma nsọpuru-Chineke bara urù nye ihe nile, ebe ọ nwere nkwa nke ndu, ma nke ndu ụ̀bụ a, ma nke gaje ibia. 9 Okwu a kwesiri ntukwasi-obi, kwesi kwa ka anara ya nke-ọma n'uzọ nile ọ bula. 10 N'ihi na ọ bu iru nka ka ayi nādọ̀bu onwe-ayi n'ọlu, nā̀basi kwa nḅa ike, n'ihi na ayi elewo anya Chineke di ndu, Onye bu Onye-nzọputa madu nile, ma nke kachasinu Onye nzọputa nke ndi kwere ekwe. 11 Nēnye ihe ndia n'iwu, nēzí kwa ha. 12 Ekwela ka onye ọ bula lelìa nwata i bu anya; kama me onwe-gi ka i buru ndi kwere ekwe ihe-atù, n'okwu, n'ibi - obi, n'ihu - n'anya, n'okwukwe, n'idi-ọcha. 13 Rue mḅe m'gābia, nāna nti ọgugu-akwukwọ-gi na idu-ọdu-gi na ozizí-gi. 14 Elefula onyinye-amara ahu nke di nime gi anya, nke esitere n'ibu-amuma, ya na ibikwasi-aka-n'isi nke ndi bu okenye, nye gi. 15 Nējisi ike n'ihe ndia; nānọsi ike nime ha; ka iga-n'iru-gi we puta ìhè n'ebe madu nile nọ. 16 Riba onwe-gi na ozizí-gi ama. Nānọgide n'ihe ndia; n'ihi na n'ime nka i gāzọputa onwe-gi zọputa kwa ndi nānu olu-gi.

5 1 Abarala okenye oké nba, kama nāriọ ya aririọ dika nna; nēmeso kwa umu-okoroḅia dika umu-nne: 2 ndinyom, ndi bu okenye, dika ndi bu nne; umu-aḅọghọ dika umu-nne-nwayi, n'idi-ọcha nile. 3 Nāsọpuru ndinyom di-ha nwuru, bú ndi nọ n'ezie n'ọnọdu ndinyom di-ha nwuru. 4 Ma ọ buru na nwayi ọ bula di-ya nwuru nwere umu ma-ọbu umu umu, ka ha buru uzọ muta isọpuru Chineke n'aru ndi èzí-na-ulo nke aka ha, na inyeghachi ndi muru ha ihe: n'ihi na nka bu ihe anānara nke-ọma n'iru Chineke. 5 Ma nwayi nke bu onye di-ya nwuru n'ezie, nke arapu-kwa-ra nání ya, ọ tukwasiwo obi-ya na Chineke, nānọgide kwa n'aririọ-ya na ekpere-ya abali na ehihie. 6 Ma nwayi nke nādi ndu ọjọ dika ọ nātọ aru-ya utọ, ọ nwuruwo mḅe ọ nọ na ndu. 7 Nēnye kwa ihe ndia n'iwu, ka ha we buru ndi anādigh-akalu akalu. 8 Ma ọ buru na onye ọ bula ebugh uzọ chère ndi nke aka ya ihe nākpa ha, ma nke kachasi ndi èzí-na-ulo nke aka ya, ọ gọnariwo okwukwe-ayi, jọkari kwa onye nēkwegh ekwe na njọ. 9 Ka aghara ide aha nwayi ọ bula n'akwukwọ dika nwayi di-ya nwuru nke akā̀bagh ọgu arọ atọ, onye buworo nwunye nke otù di, 10 onye anā̀bara ya ezi àmà n'ọlu ọma; ọ buru na ọ zùputawo umu, ọ buru na ọ lewo ndi-ọbìa anya nke-ọma, ọ buru na ọ sawo ukwu ndi nsọ, ọ buru na o ḅowo nkpà ndi anākpaḅu, ọ buru na o sosiwo ezi ọlu nile ọ bula ike. 11 Ma ju umu-aḅọghọ di-ha nwuru: n'ihi na mḅe ọ bula ha nupuru isi n'okpuru Kraist-ayi, ha nāchọ ilu di; 12 ewe ma ha ikpé, n'ihi na ha juru okwukwe mbu ha. 13 Ma tukwasi ihe ndia ha nāmuta kwa ibu ndi nādigh-alu ọlu, nēje n'ulo di iche iche; ma ọ bugh nání na ha bu ndi nādigh-alu ọlu, kama ha bu kwa ndi nēkwu okwu nzuzu, buru kwa ndi nētiye aka n'ọlu nābugh nke aka ha, nēkwu okwu nēkwesigh ka ha kwu. 14 Ya mere anamezube ka umu-aḅọghọ ndi di-ha nwuru luru di, mu kwa umu, nāchi kwa èzí-na-ulo-ha, ghara kwa inye onye nēmegide ayi ihe o gēji kwutọ: 15 n'ihi na ufọdu ejehiewo uzọ so Setan ụ̀bụ a. 16 Ọ buru na nwayi ọ bula nke kwere ekwe nwere ndinyom di-ha nwuru, ya ḅo ha nkpà, ka aghara kwa iboḅu nzukọ Kraist; ka ọ we ḅo ndi ahu nkpà, bú ndi nọ n'ezie n'ọnọdu ndinyom di-ha nwuru.

17 Ka agua ndi-okenye na ndi kwesiri nsọpuru okpukpu abua, bú ndi nāchi isi nke-ọma, ma nke kachasinu ndi nādọ̀bu onwe-ha n'ọlu nime okwu Chineke na ozizí. 18 N'ihi na ihe edewo n'akwukwọ nsọ nāsi, Ekechila ọnu ehi mḅe ọ nāzọcha ọka. Na, Onye-ọlu kwesiri ugwọ-ọlu-ya. 19 Anarala ebubo anēbo okenye, ma-ọbugh n'ọnu ndi-àmà abua ma-ọbu atọ. 20 Nātu ndi nēmehie nmehie-ha n'anya n'iru nadu nile, ka ndi fọduru we tu kwa egwu. 21 Anamagwasi gi ike n'iru Chineke, na n'iru Kraist Jisus, na n'iru ndi-mọ-ozi arọputara, ka i debe iwu ndia, ghara ima ikpé mḅe i kānugh, ghara kwa ime ihe ọ bula n'uzọ isọ-anya. 22 Ebikwasila onye ọ bula aka n'isi ọsọsọ, eso-kwa-la

ndi ọzọ nwekọ nmehie-ha: debe onwe-gi ọcha. 23 Abu-kwa-la onye nāñu nání miri ọzọ, kama nāñu nwantinti manya-vine n'ihi afọ-gi na nriaria nke nāria gi ọtutu mḅe. 24 Nmehie madu ufọdu nāputa ihè, n'ihi na ha buru ha uzọ nāga ikpé; ma nmehie madu ufọdu nēso kwa ha n'azu. 25 Otú ahu, ọlu nile nke di nma nāputa kwa ihè; apugh kwa izobe ọlu nke di iche.

6 1 Ka ha ra, bú ndi-orù nke nọ n'okpuru yoke, ha gua ndi-nwe-ha na ndi kwesiri nsọpuru nile, ka ewe ghara ikwulu aha Chineke na ozizí-ayi. 2 Ma ndi nwere ndi kwere ekwe dika ndi-nwe-ha, ka ha ghara ilelì ha anya, n'ihi na ha bu umu-nna-ha; kama ka ha buru orù-ha kari, n'ihi na ndi soro ha ke òkè n'ọlu ọma ha bu ndi kwere ekwe na ndi ahuru n'anya. Nēzí ihe ndia nādu kwa madu ọdú bayere ha.

3 Ọ buru na onye ọ bula nēzí ihe di iche, nēkweyegh kwa n'okwu nēnye ezi ndu, bú okwu nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, na ozizí ahu nke di ka nsọpuru-Chineke si di; 4 afuliwo ya elu, ọ digh ihe ọ mara, kama ọria bayere ajuju na esem-okwu n'ihi okwu efu nāria ya, nke ekworo, esem-okwu, nkwulu, ajọ èchìchè, nēsi nime ha nāputa, 5 bú iru-uka nke madu ndi mebiworo n'uche, ndi apunarawo-kwa-ra ha ezi-okwu, ebe ha nāgu na nsọpuru-Chineke bu uzọ irita urù. 6 Ma nsọpuru-Chineke, ya na inwezu ihe nile di nkpà, bu uzọ irita urù nke-uku; 7 n'ihi na ayi ewetagh ihe ọ bula n'uwa, ọ bu kwa n'ihi na ayi apugh iwere ihe ọ bula pua nime ya; 8 ma ebe ayi nwere ihe-oriri na ihe iḅokwasi n'aru, afọ gēju ayi n'ihe ndia. 9 Ma ndi nēzube ibu ọgaranya nādabà n'ọnwunwa na ọnyà na ọtutu agu ihe ọjọ nke uche nādigh nime ha, nke nēmeru kwa aru, bú ihe nēme ka madu mikpù emikpù nime nbibi na ila-n'iyi. 10 N'ihi na ihu ego n'anya ḅu nkpọrọgwu nke ihe ọjọ nile di iche iche: nke ufọdu nāḅasosi ike, ewe duhie ha n'okwukwe-ayi, ha were kwa ọtutu ihe-nḅu dupue onwe-ha.

11 Ma gi onwe-gi, onye nke Ịhineke, nāḅanari ihe ndia; ma nāḅaso ezi omume, nsọpuru-Chineke, okwukwe, ihu-n'anya, ntachi-obi, idi-nwayọ. 12 Nāḅasi nḅa ọma nke okwukwe ike, jide ndu ebigh-ebi aka, nke akpọrọ gi ka i nata ya, i kwuputa-kwa-ra nkwuputa ọma ahu n'iru ọtutu ndi-àmà. 13 Anamenye gi iwu n'iru Chineke, Onye nēme ka ihe nile di ndu, ya na n'iru Kraist Jisus, Onye ḅara àmà nkwuputa ọma ahu n'iru Pọntiọs Pailat; 14 ka gi onwe-gi debe ihe ahu enyere n'iwu, nēnwegh ntupọ, onye anādigh-akalu akalu, rue ngosi nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist: 15 nke O gēgosi n'oge nke aka Ya, Onye nání Ya bu Onye di ike, Onye bu kwa onye di ngọzi, bú Eze kachasi ndi bu eze, Onye bu kwa Onye-nwenu kachasi ndi nāchi ka ndi-nwe madu; 16 Onye nání Ya nwere anwugh-anwu, nēbi nime ihè nke anāpugh ibiaru nso; Onye ọ digh madu ọ bula huworo Ya anya, ma-ọbu pu ihu Ya anya: Onye nsọpuru na ike ebigh-ebi diri. Amen.

17 Nēnye ndi bu ọgaranya n'oge di uḅu a iwu, ka ha ghara itukwasi ucheha n'ihe di elu, ghara kwa itukwasi obi n'ihe ahu anējigh aka, bú àkù, kama ka ha tukwasi obi na Chineke, Onye nēwere àkù-Ya nye ayi ihe nile ka ha buru ihe gātọ ayi utọ; 18 ka ha nēme ezi ihe, ka ha buru ọgaranya n'ọlu ọma nile, ka ha buru ndi kwadebeworo ime ka ndi ọzọ keta ihe ha nwere, ka ha buru ndi kwere ka ndi ọzọ so ha nwekọ ihe; 19 ka ha kpadoro onwe-ha ntọ-ala ọma nye oge gaje ibia, ka ha we jide ndu ahu nke bu ndu n'ezie.

20 Biko Timọti, nēche ihe ahu enyere gi n'aka idebe, nēze okwu efu nile nke emeruru emeru nke ihe ahu anākpọ ihe-ọmuma n'uzọ ugha, ha na nguzogide-ya nile; 21 bú ihe-ọmuma nke ufọdu kwuputara we hie n'ihe bayere okwukwe-ayi.

Ka amara diyere unu.

AKWUKWỌ-OZI NKE-ABUA NKE PỌL ONYE-OZI DEGARA

TIMỌTI

1 1 Pọl, onye-ozi nke Kraist Jisus site
n'ọchichọ nke Chineke, dika nkwa
nke ndu ahu nke di nime Kraist Jisus
si di, 2 nēdegara Timọti akwukwọ, bù
nwam nke m'huru n'anya: Amara na
ebere na udo diri gi, nke si n'aka
Chineke, bù Nna-ayi, na Kraist Jisus
Onye-nwe-ayi puta.
3 Anamekele Chineke, Onye
m'nēkpere site na nnam ochie-hà n'akọ-
na-uche di ọcha, otù nchetam bayere gi
n'aririọm nile di n'ewepugh aka,
4 n'ihi na agu ihu gi nāgusim ike abali
na ehihie, ebe m'nēcheta anya-miri-gi
nile, ka m'we juputa n'ọnù; 5 ebe
emerem ka m'cheta okwukwe iru-abua
nādigh ya nke di nime gi; bù okwukwe
nke buru uzọ biri nime nne-gi ochie
Lois na nne-gi Yunaisi; ma emerem ka
m'kweye na o bi kwa nime gi. 6 Ọ
bu kwa n'ihi ihe a ka m'nēchetara gi ka
i me ka onyinye-amara nke Chineke
nwuru ọku, bù nke di nime gi site
n'ibikwasi aka abua nkem n'isi-gi.
7 N'ihi na Chineke enyegh ayi mọ nke
ujọ; kama ọ bu nke ike na ihu-n'anya na
ime ka uche zu okè. 8 Ya mere ka ihere
àmà nke Onye-nwe-ayi, ma-ọbu ihere
nke mu onye-nkpọrọ-Ya, ghara ime gi:
kama so ozi ọma Ya hujukọ anya dika
ike nke Chineke si di; 9 Onye zọputara
ayi, were kwa ọkpukpọ di nsọ kpọ ayi, ọ
bugh dika ọlu-ayi si di, kama dika ihe Ya
onwe-ya zubere, ya na amara-Ya, si di,
nke enyere ayi nime Kraist Jisus mḅe
oge ebigh-ebi akērugh, 10 ma emere
ka ọ puta ìhè uḅu a site na ngosi nke
Onye-nzọputa-ayi Kraist Jisus, Onye
mere ka ọnwu ghara idi irè, site kwa
n'ozi ọma Ya weputa ndu na emebigh-
emebi n'ihè, 11 bù ozi ọma nke edoro
mu onwem ka m'buru onye-nkwusa, na
onye-ozi, na onye-ozizi, izisa ya. 12 Ọ
bu kwa n'ihi ihe a ka m'nāhu kwa ahuhu
ndia: ma ihere adigh-emem; n'ihi na
amataram Onye m'kweworo okwu-Ya,
eme-kwa-ra ka m'kweye na Ọ puru iche
ihe m'nyere n'aka-Ya idebe nche rue
ubọchi ahu. 13 Jide ihe ilere anya
nke okwu nēnye ezi ndu nke i nuru
n'ọnum, nime okwukwe na ihu-n'anya
nke di nime Kraist Jisus. 14 Ihe ọma
ahu nke enyere n'aka-gi idebe, were Mọ
Nsọ Nke bi nime ayi nēche ya.
15 I matara nka, na ndi nile di n'Esia
ḅakutaram azu; ndi Faigelọs na
Hamọgenis di n'etiti ha. 16 Ka Onye-
nwe-ayi mere èzi-na-ulo Ọnisifọrọs
ebere: n'ihi na ọ mere ka m'nwe ume
ndu ọtutu mḅe, ihere nkpọrọm emegh
kwa ya; 17 kama, mḅe ọ biaruru Rom,
ọ were inu-ọku-n'obi chọbam, we
chọtam 18 (ka Onye-nwe-ayi nye ya
ka ọ chọta ebere n'aka Onye-nwe-ayi
n'ubọchi ahu); ka ha ra kwa, bù ihe o ji
jeremri ozi n'Efesọs, gi onwe-gi mara
kari.
2 1 Ya mere, gi onwe-gi, nwam, ka
eme ka i di ike n'amara nke di nime
Kraist Jisus. 2 Ihe nile i nu-kwa-ra
n'ọnum site n'etiti ọtutu ndi-àmà, nye
ihe ndia n'aka madu ndi kwesiri
ntukwasi-obi idebe, bù madu ndi ọ
gēkwe kwa izí madu-ibe-ha ihe ndia.
3 Som hujukọ anya, dika onye-agha
ọma nke Kraist Jisus. 4 Ọ digh onye-
agha ọ bula nātuhi onwe-ya n'ihe nke
ibi-obi a mḅe o nēbu agha; ka ọ we me
ihe gātọ onye dere aha-ya n'akwukwọ
dika onye-agha. 5 Ma ọ buru kwa na
onye ọ bula nāḅa nḅa, ekpugh ya okpu-
nmeri, ma ọ buru na ọ ḅagh nḅa otù ọ
di n'iwu. 6 Onye-ọlu-ubi nke nādọḅu
onwe-ya n'ọlu aghagh ibu uzọ kère
òkè na nkpuru-ya. 7 Nātughari uche
n'ihe m'nēkwu; n'ihi na Onye-nwe-ayi
gēnye gi nghọta n'ihe nile. 8 Nēcheta
Jisus Kraist, dika Onye emeworo ka O
si na ndi nwuru anwu bilie, Onye si na
nkpuru Devid puta, dika ozi ọmam si
di: 9 nke m'nāhuju anya nime ya rue
aḅu, dika onye nālu ọlu ọjọ; ma ekegh
okwu Chineke aḅu. 10 N'ihi nka ka
m'nwere ntachi-obi n'ihe nile n'ihi ndi
arọputara, ka ha onwe-ha we ru kwa
nzọputa nke di nime Kraist Jisus, ya na
ebube ebigh-ebi. 11 Okwu a kwesiri
ntukwasi-obi: N'ihi na asi na ayi soro

Ya nwukọ ọnwu, ayi gēso kwa Ya dikọ ndu: 12 asi na ayi nēnwe ntachi-obi, ayi gēso kwa Ya bukọ eze: asi na ayi gāgọnari Ya, Ya onwe-ya gāgọnari kwa ayi: 13 asi na ayi ekwegh ekwe, Ya onwe-ya nānọgide n'ikwesi ntukwasi-obi; n'ihi na Ọ pugh igọnari Onwe-ya.

14 Nēchetara ha ihe ndia, nāgwasi ha ike n'iru Onye-nwe-ayi, ka ha ghara ise okwu bayere okwu efu, bù ihe nābagh n'ihe, nēkpù ndi nānu anu iru. 15 Nānu ọku n'obi iche onwe-gi n'iru madu dika onye Chineke nwaputaworo, onye-ọlu nke ihere nāpugh ime ya, onye nēkwuzi okwu nke ezi-okwu ahu. 16 Ma nēze okwu efu nile emeruru emeru: n'ihi na ha gāga kari n'iru n'asọpugh-Chineke, 17 okwu-ha gābu kwa ọnyà nāba aba dika gangrene: ndi Haimeniọs na Filitọs di n'etiti ha; 18 bù madu ndi hiere n'ihe bayere ezi-okwu ahu, nāsi na nbilite-n'ọnwu agabigawo ụbụ a, ha nēkpù kwa okwukwe madu ufọdu iru. 19 Otù ọ di, ntọ-ala di ike nke Chineke nēguzo, ebe ọ nwere akàrà nka, Onye-nwe-ayi mara ndi bu nke Ya: na, Ka onye ọ bula nke nākpọ aha Onye-nwe-ayi si n'ajọ omume wezuga onwe-ya. 20 Ma nime ulo uku ọ bugh nàni ihe ọla-edo na ihe ọla-ọcha di, kama ihe osisi na ihe àjà di kwa; eme-kwa-ra ufọdu ka ha buru ihe-nsọpuru, me kwa ufọdu ka ha buru ihe-ihere. 21 Ya mere ọ buru na onye ọ bula asacha onwe-ya pua n'ihe ndia, ọ gābu ihe emere ka ọ buru ihe-nsọpuru, ihe edoworo nsọ, ihe bara n'ihe ka Onye-nwe-ya were ya me ihe, ihe edoziworo iji lu ezi ọlu nile ọ bula. 22 Ma nāḅanari agu ihe ọjọ nāgu nwa-okorọbia, nāḅaso kwa ezi omume, okwukwe, ihu-n'anya, udo, gi na ndi nākpọku Onye-nwe-ayi site n'obi di ọcha. 23 Ma nāju iju-ajuju nzuzu na nke amagh-ihe, ebe i matara na ha nāmuputa ilu-ọgù. 24 Ma orù nke Onye-nwe-ayi aghagh ibu onye nādigh-alu ọgù, kama ọ ghagh idi nwayọ n'ebe madu nile nọ, ọ ghagh kwa ibu onye nwere ike izi ihe, onye nānagide ihe ọjọ, 25 n'idi-nwayọ nādọ ndi nēdo onwe-ha imegide ya aka na nti; ma asi na ọ bu ezie ma elegh anya na Chineke gēnye ha nchèghari ka ha we mazu ezi-okwu, 26 we teta n'ura manya pua n'ọnyà ekwensu, ebe orù Onye-nwe-ayi nwudeworo ha na ndu ka ha me ihe Chineke nāchọ.

3 1 Ma mara nka, na oge di oké egwu gābia na mḅe ikpe-azu. 2 N'ihi na madu gābu ndi nāhu nàni onwe-ha n'anya, ndi nāhu ego n'anya, ndi nānya isi, ndi-npako, ndi-nkwulu, ndi nēkweyegh ndi muru ha, ndi nēnwegh ekele, ndi nādigh ọcha n'obi, 3 ndi ihe madu-ibe-ha nādigh-atọ utọ, ndi nādigh-aḅa ndu, ndi nēbo ebubo ugha, ndi nādigh-ejide onwe-ha, ndi di ka anu-ọhia, ndi nādigh-ahu ezi ihe n'anya, 4 ndi nārara madu nye n'aka ndi-iro-ha, ndi-isi-ike, ndi afuliworo elu, ndi nāhu ihe-utọ n'anya kama ihu Chineke n'anya; 5 ndi nēnwe udi nke nsọpuru-Chineke, ma ha agọwo ike-ya: gi ḅakuta kwa ndia azu. 6 N'ihi na ha sitere na ndia, bú ndi nēḅebà nime ulo di iche iche, nādọta kwa ndinyom nēnwegh uche n'agha, bù ndi ekpokwasiworo ha nmehie, ndi agu ihe ọjọ di iche iche dufuworo, 7 ndi nāmu ihe mḅe nile, ma ha apugh ibiaru imazu ezi-okwu mḅe ọ bula. 8 Ma otù uzọ ahu Janis na Jambris guzogidere Moses, otù a ka ndia nēguzogide kwa ezi-okwu ahu; bú madu ndi mebiworo n'uche, ndi ajuru aju n'ihe bayere okwukwe-ayi. 9 Ma ha agagh-aga n'iru kari: n'ihi na enwegh-uche-ha gāputasi ihè nye madu nile, dika enwegh-uche nke ndi ahu puta-kwa-ra. 10 Ma gi onwe-gi soro ozizim, omumem, ihe m'zubere, okwukwem, ogologo-ntachi-obim, ihu - n'anyam, ntachi-obim, 11 nsoḅum nile, ahuhum nile; aha ihe dakwasirim n'Antiọk, n'Aikọniọm, na Listra; aha nsoḅu m'nagidere: Onye-nwe-ayi dọputa-kwa-ram nime ha nile. 12 E, agēsoḅu kwa ndi nile ndi nāchọ idi ndu n'uzọ isọpuru Chineke nime Kraist Jisus. 13 Ma ajọ madu nile na ndi-aghughọ gānaga n'iru n'ijọkari njọ, nēduhie ndi ọzọ, anēduhie kwa ha. 14 Ma gi onwe-gi, nọgide nime ihe nile i mutara, nke eme-kwa-ra ka i kwere ha, ebe i matara madu ndi i mutara ha n'ọnu-ha; 15 ebe i ma-kwa-ra na i sitere n'oge i di na nwa ọhu mata ihe di nsọ nile edeworo n'akwukwọ nsọ nke puru ime ka i buru onye-amam-ihe inata nzọputa site n'okwukwe nke i kwere na Kraist Jisus. 16 Ihe ọ bula edeworo n'akwukwọ nsọ bu ihe si n'obi Chineke

puta, ọ ba-kwa-ra urù iji zi ihe, na iji tu madu nmehie-ha n'anya, na iji me ka uche madu guzozie, na iji zùputa nzùputa nke di n'ezi omume: 17 ka onye nke Chineke we zue okè, onye emeworo ka o zue okè ilu ezi ọlu nile ọ bula.

4 1 Anamagwasi gi ike n'iru Chineke na Kraist Jisus, Onye gaje ikpe ndi di ndu na ndi nwuru anwu ikpè, ewerekwam ngosi-Ya na ala-eze-Ya si gi; 2 kwusa okwu-Ya; tukwasi uche n'ọlu-gi n'oge kwesiri, ma-ọbu n'oge nèkwesigh; tu madu nmehie-ha n'anya, ba nba, riọ aririọ, n'ogologo-ntachi-obi nile na ozizi nile. 3 N'ihi na oge gādi mbe ha agagh-anagide ozizi ahu nke nēnye ezi ndu; kama, ebe ha nwere nti nākọ ọkọ, ha gèkpokwasi ndi-ozizi nye onwe-ha dika agu ihe ọjọ nke aka ha si di; 4 ha gèchighari kwa nti-ha ka ha ghara inu ezi-okwu, ma ha gējehie ṅa nti akukọ-irò. 5 Ma gi onwe-gi, nēnwe anya-udo n'ihe nile, huju anya, lua ọlu nke onye nēzisa ozi ọma, jezu ozi-gi. 6 N'ihi na anāwusim ụbu a dika ājà-ihe-ọṅuṅu, oge ulam eruwo kwa. 7 Abasiwom nba ọma ahu, abasiwom ọsọ ahu, edebesiwom okwukwe ahu: 8 nke fọduru bu na edebeworom okpueze nke ezi omume ahu, nke Onye-nwe-ayi, bù Onye ezi omume n'ikpe ikpè, gēnyeghachim n'ubọchi ahu: ma ọ bugh nàni mu onwem, kama Ọ gēnyeghachi kwa ndi nile huworo ngosi-Ya n'anya.

9 Were inu - ọku - n'obi biakutem ọsọsọ: 10 n'ihi na Dimas rapuru nànim, ebe ọ huru oge di ụbu a n'anya, ọ we ga Tesalọnaika; Kresens gara Galetia, Taitọs gara Dalmetia. 11 Nàni Luk nọyerem. Kuru Mak, duru ya ka o so gi onwe-gi bia: n'ihi na ọ bu onye baram n'ihe ijerem ozi. 12 Ma ezigaram Tikikọs n'Efesọs. 13 Uwe nāchu oyi nke m'rapuru na Troas n'aka Kapọs, weta ya mbe i gābia, ya na akwukwọ nile, ma nke kachasinu, weta akwukwọ parchment nile. 14 Aleksanda onye nākpu ọlà merem ọtutu ihe ọjọ: Onye-nwe-ayi gēnyeghachi ya ihe dika ọlu-ya nile si di: 15 gi onwe-gi nèche kwa onye ahu nche; n'ihi na o guzogidere okwu-ayi nke-uku. 16 Na ngọpum mbu ọ digh onye ọ bula nọ n'akukum, kama madu nile rapuru nànim: ka aghara igu ya n'isi-ha. 17 Ma Onye-nwe-ayi guzorom nso, we me ka m'di ike; ka ewe were ọnum kwusazue nkwusa ahu, ka ndi mba ọzọ nile we nu kwa: ewe dọputam n'ọnu ọdum. 18 Onye-nwe-ayi gādọputam n'ajọ ọlu nile ọ bula, Ọ gāzọputakwam ka m'bata n'ala-eze-Ya di n'elu-igwe: Onye otuto diri rue mbe nile ebigh-ebi. Amen.

19 Kele Priska na Akwila, na èzi-na-ulo Ọnisifọros. 20 Erastọs nọgidere na Kọrint: ma arapurum Trọfimọs nime Militọs, aru adigh ya ike. 21 Were inu-ọku-n'obi bia tutu mbe oyi erue. Yubulọs nèkele gi, ya na Pudins, na Lainọs, na Klọdia, na umu-nna-ayi nile.

22 Ka Onye-nwe-ayi nọyere mọ nke gi. Ka amara diyere unu.

AKWUKWỌ-OZI NKE PỌL DEGARA

TAITỌS

1 1 Pọl, orù nke Chineke, na onye-ozi nke Jisus Kraist, dika okwukwe ndi Chineke rọputara si di, ya na nmazu nke ezi-okwu ahu nke di n'uzọ nsọpuru-Chineke, 2 n'olile-anya nke ndu ebigh-ebi, nke Chineke, Onye nāpugh ikwu okwu-ugha, kwere nkwa ya tutu mbe ebigh-ebi erue; 3 ma Ọ mere ka okwu-Ya puta ihè n'oge nke aka Ya nime nkwusa, nke enyere n'aka mu onwem na ntukwasi-obi idebe dika ihe nke Onye-nzọputa-ayi Chineke nyere n'iwu si di; 4 Pọl nka nèdegara Taitọs akwukwọ, bù ezi nwa nkem dika okwukwe ayi kwekọrọ si di: Amara na udo diri gi nke si n'aka Chineke, bù Nna-ayi, na Kraist Jisus Onye-nzọputa-ayi puta.

5 N'ihi nka ka m'rapuru ga na Krit,

ka i we dozie ihe fọduru, do kwa madu ndi-okenye n'obodo nile ọ bula, dika mu onwem nyere gi iwu; 6 ọ buru na onye ọ bula bu onye anāpugh ibo ebubo, di nke otù nwunye, nēnwe umu kwere ekwe, bù ndi anēbogh ebubo na ha nādi ndu ila-n'iyì, ndi nābugh kwa ndi nēkwegh idi n'okpuru iwu. 7 N'ihi na onye ahu nke nēlekọta nzukọ Kraist anya aghagh ibu onye anāpugh ibo ebubo, dika onye nāchi èzi-na-ulo Chineke; onye nābugh onye nwere isi-ike, nābugh onye nēwe iwe ọsọsọ, nābugh onye nēse okwu site n'iṅubiga manya ókè, nābugh onye nēti madu aka, nābugh onye akpiri urù nēweta ihere nākpọ nku; 8 kama ọ ghagh ibu onye nēle ndi-ọbìa nke-ọma, onye nāhu ezi ihe n'anya, onye uche-ya zuru okè, onye ezi omume, onye di ọcha n'obi, onye nējidesi onwe-ya ike; 9 nējide okwu ahu nke kwesiri ntukwasi-obi nke di ka ozizi-ayi si di, ka ọ we pu idusi ọdu ike nime ozizi nke nēnye ezi ndu, na itu kwa ndi nēkwugide ekwugide nmehie-ha n'anya.

10 N'ihi na ọtutu madu di ndi nēkwegh idi n'okpuru iwu, ndi nēkwu okwu efu, ndi nāghọḅu kwa obi madu, ma nke kachasinu ndi si n'etiti ndi obibì-ùgwù puta, 11 ndi anāghagh imechi ọnu-ha; ha bu madu ndi nēkpù madu dum di n'èzi-na-ulo iru, nēzi ihe nke nēkwesigh ka ha zi, n'ihi urù nēweta ihere. 12 Otù onye n'etiti ha, bù onye-amuma nke aka ha, siri, Ndi Krit bu ndi-ugha mḅe dum, anu-ọhia jọrọ njọ, ndi afọ-nri nādigh-alu ọlu. 13 Àmà nka bu ezi-okwu. N'ihi ihe a were kwa aka ike tu ha nmehie-ha n'anya, ka ha we nwe ezi ndu nime okwukwe-ayi, 14 ka ha ghara iṅa nti akukọ-irò ihe di iche iche nke ndi-Ju, na ihe di iche iche nke madu nyere n'iwu, bù ndi nēchighari rapu ezi-okwu ahu. 15 Ihe nile di ọcha n'ebe ndi di ọcha nọ: ma n'ebe ndi emeruworo ndi nēkwegh kwa ekwe nọ ọ digh ihe ọ bula di ọcha; kama, emeruwo ma uche-ha ma akọ-na-uche-ha. 16 Ha nēkwuputa na ha matara Chineke; ma ọlu nile ha ka ha ji gọnari Ya, ebe ha bu ihe-árù, ndi nādigh-ekweye kwa, buru kwa ndi ajuru aju n'ebe ezi ọlu nile ọ bula di.

2 1 Ma gi onwe-gi, nēkwu ihe nile kwesiri ozizi ahu nke nēnye ezi ndu: 2 si ka agadi-ndikom nwe anya-udo, kwesiri nsọpuru, nwe uche zuru okè, nwe ezi ndu nime okwukwe-ayi, nime ihu-n'anya, nime ntachi-obi: 3 otù ahu ka agadi-ndinyom di nsọ n'omume-ha, ghara ibu ndi nēbo ebubo ugha, ghara kwa ibu orù nke iṅubiga manya ókè, ka ha buru ndi nēzi ihe ọma; 4 ka ha we me ka ndi bu umu-aḅọghọ nwe uche zuru okè ibu ndi nāhu di-ha n'anya, ndi nāhu umu-ha n'anya, 5 ndi uche-ha zuru okè, ndi di ọcha, ndi nālu ọlu n'ulo, ezi madu, ndi nēdo onwe-ha n'okpuru di nke aka ha, ka ewe ghara ikwulu okwu Chineke: 6 otù ahu nārịọ umu-okorọbia ka ha nwe uche zuru okè: 7 n'ihe nile nēme onwe-gi ihe-atù nke ọlu ọma; nime ozizi-gi nēgosi emebigh - emebi, ikwesi - nsọpuru, 8 okwu nke nēnye ezi ndu, nke anāpugh ima ikpe; ka ewe me onye nọ n'akuku ndi nēmegide emegide ihe-ihere n'iru, ebe ọ nēnwegh ihe nādigh nma ikwu bayere ayi. 9 Nārịọ ndi-orù ka ha nēdo onwe-ha n'okpuru ndi-nwe-ha, ka ha buru ndi nēme ihe gātọ ha ezi utọ n'ihe nile; ghara ikwu okwu imegide ha; 10 ghara itutu aka, kama ka ha nēgosi eziḅọ ikwesi-ntukwasi-obi nile; ka ha we chọ ozizi nke Onye-nzọputa-ayi Chineke nma n'ihe nile. 11 N'ihi na egosiri amara nke Chineke, nēwetara madu nile nzọputa, 12 nādọ ayi aka na nti ka ayi we ju asọpugh-Chineke na agu ihe ọjọ di n'uwa, we di ndu uche zuru okè na nke ezi omume na nke isọpuru - Chineke n'oge di uḅu a; 13 nēche olile-anya ahu di ngọzi na ngosi nke ebube nke Chineke uku ahu, Nke bu kwa Onye-nzọputa-ayi, Jisus Kraist; 14 Onye nyere Onwe-ya n'ihi ayi, ka Ọ we ḅaputa ayi n'imebi-iwu nile, sacha-kwa-ra Onwe-ya otù ndi nke gābu ndi nke aka Ya, ndi obi-ha nānuru ọlu ọma ọku.

15 Nēkwu ihe ndia, were kwa ha nādusi ọdu ike, were kwa ha nātu madu nmehie-ha n'anya, n'inye iwu nile. Ka madu ọ bula ghara ilelì gi anya.

3 1 Nēchetara ha ka ha nēdo onwe-ha n'okpuru ndi-isi, n'okpuru ndi nwere ike, ka ha nēkweye ekweye, ka ha buru

ndi edoziworo ilu ezi ọlu nile ọ bula, 2 ka ha ghara ikwulu onye ọ bula, ghara ibu ndi nālu ọgù, ka ha nwe obi-ọma, nēgosi idi-nwayọ nile n'ebe madu nile nọ. 3 N'ihi na ayi onwe-ayi buru kwa ndi nēnwegh uche n'oge gara aga, ndi nēkweyegh, ndi anēduhie, ndi bu orù agu ihe ọjọ na ihe-utọ di iche iche, nēbi n'obi ọjọ na ekworo, ndi-árú, nākpọrita ibe-ayi asì. 4 Ma mḅe egosiri obi-ọma nke Onye-nzọputa-ayi Chineke, ya na ihu-n'anya-Ya n'ebe madu nọ, 5 O sitegh n'ọlu di iche iche aluru n'ezi omume, nke ayi onwe-ayi luru, zọputa ayi, kama dika ebere-Ya si di, site n'ọsisa nke imu-ọzọ na nke ime ọhu nke Mọ Nsọ nēme, 6 Onye Ọ wusara ayi nime àkù-Ya nile, site n'aka Jisus Kraist Onye-nzọputa-ayi; 7 ka, ebe ewere amara-Ya gua ayi na ndi ezi omume, ka ayi we ghọ ndi-nketa dika olile-anya nke ndu ebigh-ebi si di. 8 Okwu a kwesiri ntukwasi-obi, anamezube kwa ka i kwusie okwu bayere ihe ndia ike, ka ndi kweworo okwu Chineke we tukwasi uche n'ibu ndi-isi n'ọlu ọma. Ihe ndia di nma buru kwa ihe bara madu urù: 9 ma nēze ajuju nzuzu nile, na osusoọmumu nile, na esem-okwu nile, na iluọgù nile bayere iwu; n'ihi na ha bu ihe nàbagh urù na ihe-efu. 10 Ju madu nke nārọ òtù, mḅe i dusiri ya ọdu nkembu na nke-abua; 11 ebe i matara na atughariwo obi madu di otú a, ọ nēmehie kwa, ebe ọ bu onye mara onweya ikpé.

12 Mḅe ọ bula m'gēzitere gi Atemas, ma-ọbu Tikikọs, were inu-ọku-n'obi biakutem rue Naikọpọlis: n'ihi na n'ebe ahu ka m'zubeworo inọgide na mḅe oyi. 13 Were inu-ọku-n'obi dupu Zinas onye-iwu na Apọlos n'ije-ha, ka ihe ọ bula ghara ifọdu nke ha nēnwegh. 14 Ka ndi-ayi muta kwa ibu ndi-isi n'ọlu ọma iḅo nkpà nākpa umu-nna-ayi, ka ha ghara ibu ndi nāmigh nkpuru.

15 Ndi nile mu na ha nọ nēkele gi. Kele ndi huru ayi n'anya n'okwukwe.

Ka amara diyere unu nile.

AKWUKWỌ-OZI NKE PỌL DEGARA

FAILIMON

1 Pọl, onye-nkpọrọ nke Kraist Jisus, na Timọti nwa-nna-ayi nēdegara Failimon akwukwọ, bú onye ayi huru n'anya, onye ayi na ya nālukọ kwa ọlu, 2 nēdega-kwa-ra Apfia nwa-nna-ayi nwayi, na Akipọs onye ayi na ya nēbukọ agha, na nzukọ Kraist di n'ulogi: 3 Amara diri unu na udo nke si n'aka Chineke, bú Nna-ayi, na Onye-nwe-ayi Jisus Kraist puta.

4 Anamekele Chinekem mḅe nile mḅe m'nēhota gi n'ekperem nile, 5 ebe m'nānu okwu bayere ihu-n'anya-gi na okwukwe-gi, bú okwukwe i kwere n'Onye-nwe-ayi Jisus, na ihu-n'anya i huru ndi nsọ nile; 6 ekpere m'nēkpe bu ka nnwekọ nke okwukwe-gi we ghọ ihe nālusi ọlu ike, nime nmazu nke ezi ihe nile ọ bula nke di nime ayi, rue na Kraist. 7 N'ihi na enwerem ọtutu ọṅù na nkasi-obi n'ihi ihu-n'anya-gi, n'ihi na obi ndi nsọ ezuwo ike site n'aka-gi, nwa-nnam.

8 N'ihi nka, ọ bu ezie na enwerem oké nkwuwa-okwu nime Kraist iwere ihe nke kwesiri nye gi n'iwu, 9 ma n'ihi ihu-n'anya ahu ọ kam nma iriọ aririọ, ebe m'bu nàní aha madu dika Pọl, bú agadi, buru kwa onye-nkpọrọ nke Kraist Jisus uḅu a: 10 ariọm gi aririọ bayere nwa nkem, onye m'muru nime aḅum, bú Ọnisimọs, 11 onye buri onye nàbagh n'ihe n'ebe i nọ n'oge gara aga, ma uḅu a ọ bara gi n'ihe, ba-kwa-ram n'ihe: 12 onye m'nēzighachiri gi, ya onwe-ya, nke ahu bu, obi nkem: 13 onye mu onwem nēzuberi ijide ka mu na ya nọdu, ka ọ we nējerem ozi n'aḅu nke ozi ọma n'ọnọdu gi: 14 ma achọghm ime ihe ọ bula mḅe i kēkweyegh; ka idi-nma-gi we ghara idi ka agāsi na ọ di n'uzọ nkpà, kama ka ọ

we di n'uzọ ọchichọ-obi-gi. 15 N'ihi na elegh anya ọ bu n'ihi nka ka ekewapuru ya n'ebe i nọ nwa oge nta, ka i we nwe ya ebigh-ebi; 16 ọ digh kwa ka oru ọzọ, kama ọ kariri oru, ọ di ka nwa-nna ahuru n'anya, nke kachasinu n'ebe m'nọ, ma nke kariri nke ahu nke-uku n'ebe i nọ, nime anu-aru na nime Onye-nwe-ayi kwa. 17 Ya mere ọ buru na i gurum n'onye-nnwekọ, nara ya nke-ọma dika mu onwem. 18 Ma ọ buru na ọ mejọrọ gi n'uzọ ọ bula, ma-ọbu na o ji gi ugwọ ọ bula, gua ya n'ugwọ m'ji gi; 19 Mu onwem, bu Pọl, were aka nkem de ya n'akwukwọ a, mu onwem gākwughachi ya: ka m'ghara igwa gi na ọ bu kwa onwe-gi ka i jim n'ugwọ tukwasi ihe ọzọ.

20 E, nwa-nnam, kwe ka mu onwem nwe obi-utọ n'aru gi nime Onye-nwe-ayi: me ka obim zuru ike nime Kraist. 21 Ebe m'tukwasiworo obi n'iṅa-nti-gi anamedegara gi akwukwọ, n'ihi na amatara m na i gēme ọbunà kari ihe m'nēkwu. 22 Ma ọzọ kwa, dozi-kwa-ram ebe m'gānọ dika ọbia: n'ihi na anamele anya na agēwerem nye unu n'amara site n'ekpere-unu.

23 Epafras, onye adọkọrọ mu na ya n'agha nime Kraist Jisus, nēkele gi; 24 ọ bu kwa otu a Mak na Aristakọs na Dimas na Luk, bú ndi mu na ha nālukọ ọlu, nēkele unu.

25 Ka amara nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist diyere mọ-unu. Amen.

AKWUKWỌ-OZI NKE PỌL ONYE-OZI DEGARA

NDI-HIBRU

1 1 Chineke, mḅe Ọ gwarari nna-ayi-hà okwu n'oge ochie nime ndi-amuma n'iberibe-akwukwọ di iche iche na uzọ di iche iche, 2 Ọ gwara ayi okwu n'ọgwugwu ubọchi ndia nime Ọkpara, Onye O doro onye-nketa nke ihe nile, Onye O site-kwa-ra n'aka-Ya me uwa nile; 3 Onye, ebe Ọ bu nnwupu nke ebube-Ya na onyinyo nke udi-Ya, ebe O nēbu kwa ihe nile site n'okwu nke ike-Ya, mḅe Ọ sachasiri nmehie nile ayi, Ọ we nọdu n'aka-nri nke Idi-uku ahu di n'elu; 4 ebe emere Ya-ri ka Ọ ka ndi-mọ-ozi nma n'uzọ ra otú Ọ ketaworo aha nke ka ha nma. 5 N'ihi na ọ bu onye n'etiti ndi-mọ-ozi ka Ọ siri mḅe ọ bula,

Ọkparam ka Gi onwe-gi bu,
Mu onwem amuwo Gi ta?

ọzọ kwa,

Mu onwem gāburu Ya Nna,
Ya onwe-ya gābu-kwa-ram Ọkpara?

6 Ma ọzọ kwa, mḅe ọ bula Ọ gākpọbatawori Ọkpara ahu n'elu-uwa ebe madu bi, Ọ si, Ka ndi-mọ-ozi nile nke Chineke kpọ kwa isi ala nye Ya. 7 O nēkwu kwa ihe bayere ndi-mọ-ozi, si,

Onye nēme ndi-mọ-ozi-Ya ka ha buru ifufe,
Nēme kwa ndi nējere Ya ozi ka ha buru ọku nēnwu enwu:

8 ma O nēkwu ihe bayere Ọkpara ahu, si,
Oche-eze-gi, Chineke, nādiru mḅe nile ebigh-ebi;
Nkpa-n'aka-eze nke izi-ezi ka nkpa-n'aka nke ala-eze-Gi bu kwa.
9 I huru ezi omume n'anya, we kpọ nmeḅi-iwu asi;
N'ihi nka Chineke, bú Chineke-Gi, tere Gi
Manu obi-utọ n'isi kari ndi-nketa-ibe-Gi.

10 Ọzọ kwa,
Gi onwe-gi, Onye-nwe-ayi, na mbu ka I tọrọ ntọ-ala nke uwa,
Ọlu aka-Gi ka elu-igwe bu kwa:
11 Ha onwe-ha gāla n'iyi; ma Gi onwe-gi nānọgide:
Ha nile gāka kwa nká dika uwe;
12 Dika àkwà-nḅokwasi ka I gāpiakọta kwa ha,
Dika uwe, agāḅanwe kwa ha:
Ma Gi onwe-gi bu Onye ahu Nke nādi mḅe nile,
Arọ-Gi nile agagh-agwu kwa agwu.

13 Ma ọ bu onye n'etiti ndi-mọ-ozi ka
O kwuworo okwu bayere ya mḅe ọ bula,
si,
Nọdu ala n'aka-nrim,
Rue mḅe M'gēdo ndi-iro-Gi ka ihe-
nḅakwasi ukwu-Gi abua?
14 Hà nile abugh ndi-mọ nēfè òfúfè, ndi
eziputara ije ozi n'ihi ndi gaje iketa
nzọputa?
2 1 N'ihi nka ayi aghagh inabiga nti
ókè kari n'ihe anuru, ka aghara
ibupu ayi n'ebe ha di ma elegh anya,
dika miri nēbupu uḅọ. 2 N'ihi na
asi na emere okwu ekwuru site n'ọnu
ndi-mọ-ozi ka o guzosie ike, asi kwa na
njehie nile ọ bula na anagh-nti nile ọ
bula natara nnyeghachi nke ugwọ-ọlu
ziri ezi; 3 àyi onwe-ayi gēsi aña ḅanari,
ma ọ buru na ayi lefuru oké nzọputa
di otú a anya? bú nzọputa nke eburu
uzọ kwu site n'ọnu Onye-nwe-ayi, ndi
nuru ya we me ka o guzosie ike rue ebe
ayi nọ; 4 Chineke nēso kwa ha nāḅakọ
àmà, site n'ihe-iriba-ama na ọlu-ebube
di iche iche, site kwa n'ọlu ike di iche
iche, site kwa n'òkikè nke Mọ Nsọ, dika
ọchichọ nke aka Ya si di.
5 N'ihi na ọ bugh n'okpuru ndi-mọ-
ozi ka O doro elu-uwa dum madu bi nke
gaje ibia, bú nke ayi nēkwu okwu bayere
ya. 6 Ma otú onye kwusiri ike n'otú
ebe, si,
Gini ka madu bu, na I nēcheta ya?
Ma-ọbu nwa nke madu, na I nēleta
ya?
7 I mere ya ka ọ di kari ndi-mọ-ozi ala
nke-ntà;
I ji ebube na nsọpuru kpube ya n'isi
dika okpu-eze,
I do-kwa-ra ya onye-isi ọlu nile nke
aka-Gi abua:
8 Ihe nile ka I doro n'okpuru ukwu-ya
abua.
N'ihi na n'ido ihe nile ahu n'okpuru
ya, ọ digh ihe ọ bula Ọ rapuru nke
anēdogh n'okpuru ya. Ma uḅu a ayi
akāhugh ihe nile ahu na edowo ha
n'okpuru ya. 9 Ma Onye ahu Nke
emere Ya ka ọ di kari ndi-mọ-ozi ala
nke-ntà, bú Jisus, Ya ka ayi nēle anya,
na ejiwo ebube na nsọpuru kpube Ya
n'isi dika okpu-eze n'ihi ahuhu nke
ọnwu, ka Ọ we site n'amara Chineke
detu ọnwu ire n'ihi madu nile ọ bula.
10 N'ihi na ọ kwesiri Ya, bú Onye ihe
nile di n'ihi Ya, Onye ihe nile site-kwa-
ra n'aka-Ya di, ebe O kubatarari ọtutu
umu-ndikom n'ebube, ka O site n'ahuhu
me ka Onye nēdubà ha na nzọputa-ha
zu okè. 11 N'ihi na ma Onye nēdo ha
nsọ ma ndi anēdo nsọ, ha nile sitere n'otú
Nna: ọ bu kwa n'ihi ihe a ka ihere ikpọ
ha umu-nna-Ya adigh-eme Ya, 12 Ọ
si,
Agamakọrọ umu-nnem aha-Gi,
N'etiti nzukọ-Gi ka m'gābú abú nye
Gi.
13 Ọzọ kwa, Mu onwem ganātukwasi
obim na Ya. Ọzọ kwa, Le, Mu onwem
na umu-ntakiri Chineke nyerem. 14 Ya
mere ebe umu-ntakiri ahu bu ndi
nēnwekọ anu-aru na ọbara, Ya onwe-ya
n'otú uzọ ahu keta-kwa-ra ihe ndia;
ka Ọ we site n'ọnwu me ka onye ahu
ghara idi irè, bú onye nwere ike nke
ọnwu, ya bu ekwensu; 15 ka Ọ we site
kwa n'ọnwu naputa ndi ahu, ka ha ra,
bú ndi ewere egwu ọnwu tuhi n'ibu-orú
n'ogologo ndú-ha nile. 16 N'ihi na ọ
bu ihe amara nke-ọma na ọ bugh ndi-
mọ-ozi ka O nējide aka, kama O nējide
nkpuru Abraham aka. 17 O sitere na
ya ji ugwọ ka eme ka O yie umu-nna-Ya
n'ihe nile, ka Ọ we ghọ onye-isi-nchu-
aja di ebere, Onye kwesi-kwa-ra
ntukwasi-obi, n'ihe nile diri Chineke, ka
Ọ we me ka obi Chineke juru n'ebe
nmehie nile nke ndi nke Ya di. 18 N'ihi
na ebe Ya onwe-ya huworo ahuhu site
n'ọnwunwa anwara Ya, Ọ puru iyere ndi
anānwa aka.
3 1 Ya mere, umu-nnam di nsọ, ndi-
nketa nke ọkpukpọ nke elu-igwe,
tugharinu uche n'Onye-ozi na Onye-isi-
nchu-aja nke nkwuputa-ayi, bú Jisus;
2 na Ọ bu onye kwesiri ntukwasi-obi
n'ebe Onye ahu nọ, bú Onye mere Ya
ka Ọ buru Onye-ozi na Onye-isi-nchu-
aja, dika Moses di kwa n'ezi-na-ulo-Ya
dum. 3 N'ihi na aguwo Onye a
n'Onye kwesiri otuto kari Moses, n'uzọ
ra otú ahu onye luru ezi-na-ulo nwere
nsọpuru kari ezi-na-ulo-ya. 4 N'ihi na
ezi-na-ulo ọ bula nwere onye luru ya;
ma Onye luru ihe nile bu Chineke.
5 Ọ bu kwa ezie na Moses kwesiri
ntukwasi-obi n'ezi-na-ulo-Ya dum dika
onye nēje ozi, ka ọ buru ihe-àmà nke
ihe nile agaje ikwu; 6 ma Kraist
kwesiri ntukwasi-obi dika Ọkpara, Nke

bu onye-isi n'ẹzi-na-ulo-Ya; Onye ayi onwe-ayi bu ẹzi-na-ulo-Ya, ma ọ buru na ayi jidesie nkwuwa-okwu-ayi na inya-isi nke olile-anya-ayi ike rue ọgwugwu ihe nile. 7 N'ihi nka, dika Mọ Nsọ nāsi,

Ta, ọ buru na unu gānu olu-Ya,
8 Unu emela ka obi-unu sie ike, dika n'ikpasu-obi-ilu ahu,
Dika emere n'ubọchi ọnwunwa ahu n'ọhia,
9 Ebe nna-unu-hà nwaram na nnwaputa nkem,
Hu kwa ọlum ọgu arọ abua.
10 N'ihi nka ọnuma dim n'obi megide ọbọ a,
M'we si, Ha nējehie mḅe nile n'obi-ha:
Ma ndi ahu amagh uzọm nile;
11 Dika M'ńuru iyi n'iwem,
Ha agagh-abà n'izu-ikem ma-ọli.

12 Lezienu anya, umu-nnam, ka ajọ obi nke ekwegh-ekwe ghara idi nime onye ọ bula n'etiti unu ma elegh anya, n'iwezuga onwe-ya n'ebe Chineke di ndu nọ: 13 kama nāriọritanu ibe-unu aririọ kwa-ubọchi, n'ogologo oge a anākpọ ya Ta; ka obi onye ọ bula n'etiti unu ghara ime etili site n'aghughọ nke nmehie: 14 n'ihi na ayi aghọwo ndi-nketa nke Kraist, ma ọ buru na ọ bu ezie na ayi jidesiri nmalite nke ndabere-ayi ike rue ọgwugwu ihe nile: 15 n'oge anēkwu, si,

Ta, ọ buru na unu gānu olu-Ya,
Unu emela ka obi-unu sie ike, dika n'ikpasu-obi-ilu ahu.

16 N'ihi na ọle ndi, mḅe ha nuru, kpasuru obi-ilu? ọ bugh kwa ndi nile ndi siri n'Ijipt puta site n'aka Moses? 17 Ma ọle ndi ka ọnuma di Ya n'obi megide ọgu arọ abua? ọ bugh ndi mehiere, ndi ozu-ha dara nime ọhia? 18 Ma ọle ndi ka Ọ ńuru iyi na ha agagh-abà n'izu-ike-Ya, ma ọ bugh ndi nēkweyegh? 19 Ayi riba-kwa-ra ama na ha apugh ibà nime n'ihi ekwegh-ekwe.

4 1 Ya mere ka ayi tua egwu ma, ebe nkwa ibà n'izu-ike-Ya fọduru, ọ di onye ọ bula n'etiti unu ọ gādi ka o rugh ya ma elegh anya. 2 N'ihi na eziwo kwa ayi ozi ọma, ọbuná dika ezi-kwa-ra ha: ma okwu nke ha nuru abaragh ha urù, n'ihi na ejigh okwukwe tigwa ha na ndi nuru n'ezie. 3 N'ihi na ayi, bú ndi kwere ekwe, nābà n'izu-ike ahu; dika O kwuworo, si,

Dika M'ńuru iyi n'iwem,
Ha agagh-abà n'izu-ikem ma-ọli:

ọ bu ezie na alusiri ọlu nile site na ntọ-ala nke uwa. 4 N'ihi na O kwuwo n'otù ebe okwu bayere ubọchi nke-asa otú a, si, Chineke we zuru ike n'ubọchi nke-asa n'ọlu-Ya nile; 5 ọzọ, Ọ si kwa n'ebe a,

Ha agagh-abà n'izu-ikem ma-ọli.

6 Ya mere ebe ọ fọduru ka ufọdu ba nime ya, ndi eburu uzọ zie ozi ọma abàgh kwa nime ya n'ihi ekweyegh-ekweye, 7 Ọ we kà otù ubọchi ọzọ, nēkwu nime Devid, mḅe ogologo oge di otú a gasiri, si, Ta, dika ebuworo uzọ kwu, si,

Ta, ọ buru na unu gānu olu-Ya,
Unu emela ka obi-unu sie ike.

8 N'ihi na asi na Joshua mereri ka ha zuru ike, Ọ gagh-adi nēkwu okwu bayere ubọchi ọzọ mḅe ihe ndia gasiri. 9 Ya mere idebe-ubọchi-izu-ike fọduru ndi nke Chineke. 10 N'ihi na onye bataworo n'izu-ike-ya, ya onwe-ya ezuwo kwa ike n'ọlu-ya nile, dika Chineke zuru ike n'ọlu nke aka Ya. 11 Ya mere ka ayi nānu ọku n'obi ibà n'izu-ike ahu, ka onye ọ bula ghara ida n'otù ihe-nńomi ahu nke ekweyegh-ekweye. 12 N'ihi na okwu Chineke di ndu, nālusi kwa ọlu ike, di kwa nkọ kari mma-agha ọ bula nke nwere iru abua, nādu kwa rue n'ikewa nkpuru-obi na mọ, ma nkwonkwo ma umi, buru kwa ihe nwere ike ituputa èchichè na izù nile nke obi. 13 Ọ digh kwa ihe ekère èkè nke nāputagh ihè n'iru Ya: kama ihe nile ḅa ọtọ buru kwa ihe emegheworo n'anya-Ya, bú Onye ayi gākọrọ akukọ bayere omume-ayi.

14 Ya mere ebe ayi nwere Onye-isi-nchu-aja di uku, Onye gabigaworo eluigwe nile, bú Jisus Ọkpara Chineke, ka ayi jidesie nkwuputa-ayi ike. 15 N'ihi na ayi enwegh onye-isi-nchu-aja onye nāpugh iji obi so ayi hukọ ahuhu n'adigh-ike-ayi; kama ayi nwere Onye anwaworo n'ihe nile n'otù uzọ ahu anānwa ayi, ma Ọ mehiegh. 16 Ya mere ka ayi were nkwuwa-okwu biarue oche-eze amara, ka ewe mere ayi ebere, ka ayi we hu kwa amara iyere ayi aka n'oge nkpà.

5 1 N'ihi na onye-isi-nchu-aja ọ bula,
ebe esi n'etiti madu weputa ya, ọ bu
n'ihi madu ka anēdo ya onye-isi-nchu-
aja n'ihe diri Chineke, ka ọ we nēche
onyinye na àjà di iche iche n'ihi nmehie
n'iru Chineke: 2 ọ bu kwa onye puru
iwere nwayọ nēmeso ndi nāmagh ihe ndi
nējehie kwa ejehie, n'ihi na adigh-ike
di kwa ya onwe-ya buruburu; 3 n'ihi
nka o ji kwa ugwọ iche àjà n'iru Chineke
n'ihi nmehie, dika ọ nēchere ndi Israel,
otù ahu ọ nēche-kwa-ra onwe-ya. 4 Ọ
digh kwa onye ọ bula nānara nsọpuru a
n'onwe-ya, kama mḅe Chineke nākpọ
ya, ọbunà dika Ọ kpọ-kwa-ra Eron.
5 Otù a Kraist enyegh kwa Onwe-ya
otuto ka ewe me Ya onye-isi-nchu-aja,
kama ọ bu Onye siri Ya,

Ọkparam ka Gi onwe-gi bu,
Mu onwem amuwo Gi ta:

6 dika O si kwu kwa n'ebe di iche, si,
Gi onwe-gi bu onye-nchu-aja rue
mḅe ebigh-ebi
Dika usoro Melkizedek si di.

7 Onye n'ubọchi nke anu-aru-Ya, mḅe
Ọ weresiri ikwa-àkwà siri ike na anya-
miri che ekpere na aririọ n'iru Onye
ahu puru izọputa Ya n'ọnwu, mḅe
anusi-kwa-ra olu-Ya n'ihi na Ọ turu
egwu Chineke, 8 ọ bu ezie na Ọ bu
Ọkpara, ma Ọ mutara iṅa-nti-Ya site
n'ahuhu nile Ọ huru; 9 ebe emesiri Ya
ka O zue okè, Ọ we ghọrọ ndi nile nāṅa
Ya nti Onye nēwetara ha nzọputa ebigh-
ebi; 10 Onye Chineke tūru aha onye-
isi-nchu-aja dika usoro Melkizedek si di.

11 Onye okwu ayi nwere ikwu bayere
ya di uku, di kwa ike isughari asusu,
ebe unu ghọworo ndi nwere nti ike.
12 N'ihi na mḅe unu kwesiri ibu ndi-
ozizi n'ihi oge, ọ di unu nkpà ọzọ ka
madu zi unu ihe bu ihe-ozizi mbu nke
nmalite okwu si n'ọnu Chineke puta;
unu aghọwo kwa ndi nìri-ara di nkpà,
ọ bugh nri siri ike. 13 N'ihi na onye
ọ bula nke nēketa miri-ara bu onye
akānwagh ya n'okwu ezi omume; n'ihi
na ọ bu nwa ọhu. 14 Ma nri siri ike
bu nke ndi tozuru okè, ndi anwaworo
nghọta-ha n'ihi omume ha nēme mḅe
dum itule ihe ọma na ihe ọjọ.

6 1 N'ihi nka ka ayi rapu okwu nke
nmalite nke Kraist, ka anēburu kwa
ayi rue n'itozu-okè; ka ayi ghara itọ ntọ-
ala ọzọ nke bu nchèghari eji pua n'ọlu
nile nwuru anwu, na okwukwe ekwere na
Chineke, 2 ozizi nke ime-baptism, na
nke ibikwasi-aka-n'isi, na nke nbilite-
n'ọnwu nke ndi nwuru anwu, na nke
ikpè ebigh-ebi. 3 Nka ka ayi gēme kwa,
ma ọ buru na Chineke kwe. 4 N'ihi na
ndi enyere ihè otù mḅe, ndi detu-kwa-ra
onyinye elu-igwe ahu ire, ndi eme-kwa-
ra ka ha keta Mọ Nsọ, 5 ndi detu-kwa-
ra okwu Chineke ire na ọ di nma, detu
kwa ike nile nke oge gaje ibia ire, 6 ha
we dahie, ọ bu ihe anāpugh ime bu inie
ka ha buru ndi ọhu ọzọ ichèghari
echèghari; ebe ha nākpọgidere onwe-ha
Ọkpara Chineke obe ọzọ, debe kwa Ya
n'ọnọdu-ihere n'iru ọra madu. 7 N'ihi
na ala nke ṅuworo miri-ozuzo nke
nēzokwasi ya ọtutu mḅe, nke nēpuputa
kwa nkpa-akwukwọ kwesiri ndi ahu, bù
ndi anālu kwa ya ọlu n'ihi ha, ala ahu
nèkère ngọzi si n'aka Chineke bia:
8 ma ọ buru na ọ nēweputa ogwu na
uke, ọ bu ihe ajuru aju, di kwa ọbubu-
ọnu nso; nke ọgwugwu-ya bu ire ya ọku.

9 Ma, ndi m'huru n'anya, emewo
ka ayi kweye ihe ka nma bayere unu,
bù ihe nke ha na nzọputa yikọ kwa,
ọ bu ezie na ayi nèkwu otù a: 10 n'ihi
na Chineke abugh onye ajọ omume
ichezọ ọlu-unu na ihu-n'anya ahu unu
gosiri n'ebe aha-Ya di, ebe unu jere
ndi nsọ ozi, nèje-kwa-ra ha ozi. 11 Ma
ọ nāgu ayi agu ka unu nile n'otù n'otù
we nēgosi otù inu-ọku-n'obi ahu ka unu
we nwezue olile-anya-ayi rue ọgwugwu
ihe nile: 12 ka unu we ghara ighọ ndi
ume-ngwu, kama ka unu we buru ndi
nēṅomi ndi ahu ndi ji okwukwe na
ogologo-ntachi-obi nèketa nkwa ahu.

13 N'ihi na mḅe Chineke kwere
Abraham nkwa, ebe Ọ nēnwegh onye ọ
bula ka Ya uku iji ṅu iyi, O ji Onwe-ya
ṅu iyi, 14 si, Me-elu-me-ala n'igọzi
M'gāgọzi gi, n'ime ka aba uba M'gēme
ka i ba uba. 15 Otù a ọ we nwe
ogologo-ntachi-obi, we nata kwa nkwa
ahu. 16 N'ihi na madu ji onye ka ha
uku aṅu iyi: iṅu-iyi bu-kwa-ra ha
nkwubi-okwu nke okwu ọ bula, ime ka
o guzosie ike. 17 N'otù uzọ ahu
Chineke, ebe O nēzube igosibiga ndi-
nketa nke nkwa-Ya òkè kari na izù-
Ya bu ihe nādigh-agha agha, Ọ were
iṅu-iyi ḅo okwu: 18 ka ayi we were
ihe abua nādigh-agha agha, nke Chineke

nāpugh ikwu okwu-ugha nime ha, nwe nkasi-obi siri ike, ayi, bù ndi ḳabàra ijidesi olile-anya ahu ike, bù nke edebere n'iru ayi; 19 bù olile-anya nke ayi nwere dika arilika nke nkpuru-obi, nke bu ihe-ntukwasi-obi na ihe nēguzosi ike, nke nābà kwa nime ebe ahu nke di nime àkwà-nḳochi; 20 n'ebe Jisus batara n'ihi ayi dika onye nēbu uzọ ḳa ọsọ, ebe emere Ya ka Ọ buru onye-isi-nchu-aja rue mḳe ebigh-ebi dika usoro nke Melkizedek si di.

7 1 N'ihi na Melkizedek nka, eze Selem, onye-nchu-aja nke Chineke Onye kachasi ihe nile elu, onye zutere Abraham mḳe o si n'oḳuḳu ndi-eze ahu laghachi, we gọzie ya, 2 onye Abraham kè-kwa-ra otù uzọ n'uzọ iri n'ihe nile nye,(ebe ọ bu mbu, ma asugharia aha-ya, Eze nke ezi omume, buru kwa ma emesia Eze nke Selem, nke bu, Eze nke udo; 3 enwegh nna, enwegh nne, enwegh akukọ osuso-ọmumu, enwegh nmalite ubọchi ma-ọbu ọgwugwu ndu, ma emewo ya ka o yie Ọkpara Chineke), ọ nānọgide onye-nchu-aja mḳe nile.

4 Ma lenu otù onye a di uku, onye Abraham, bù nna-ayi mbu, nyere otù uzọ n'uzọ iri n'isi ihe alutara n'agha. 5 Ọ bu kwa ezie na ndi ahu ndi si n'etiti umu Livai puta ndi nānara ọlu onye-nchu-aja nwere ihe enyere n'iwu inara ndi Israel otù uzọ n'uzọ iri dika iwu-ha si di, nke ahu bu, inara umu-nne-ha, ọ bu ezie na ha esiwo n'afọ Abraham puta: 6 ma onye ahu nke anēsitegh na ha gu akukọ osuso-ọmumu-ya anarawo Abraham otù uzọ n'uzọ iri, gọzi kwa onye nwere nkwa ndia. 7 Ma apugh ikwugide nka okwu ọ bula na onye ka nma nāgọzi onye dikariri ntà. 8 Ọzọ, n'ebe a madu ndi nānwu anwu nānata otù uzọ n'uzọ iri; ma n'ebe ahu otù onye nānata ha, nke anāḳara ya àmà na ọ di ndu. 9 Agēkwu otú a, na ọbunà Livai, onye nānata otù uzọ n'uzọ iri, na o site-kwa-ra n'aka Abraham nye otù uzọ n'uzọ iri; 10 n'ihi na ọ nānọ n'afọ nna-ya n'oge ahu, mḳe Melkizedek zutere ya.

11 Ya mere ọ buru na ewere ọnọdu ndi-nchu-aja ndi Livai me ka madu zue okè (n'ihi na ndi Israel anatawo iwu n'okpuru ya), nkpà gini ọzọ di ka onye-nchu-aja di iche bilie dika usoro Melkizedek si di, ka aghara kwa igu ya dika usoro Eron si di? 12 N'ihi na ebe aghaworo ọnọdu ndi-nchu-aja ahu, ọ di nkpà ka ọghugha nke iwu puta kwa. 13 N'ihi na Onye ahu anēkwu ihe ndia bayere Ya eketawo òkè n'ebo di iche, nke ọ digh onye ọ bula yeworo aka n'ebe-ichu-aja site na ya. 14 N'ihi na ọ putawo ihè na Onye-nwe-ayi esiwo na Juda puputa; bù ebo nke Moses nēkwugh ihe ọ bula bayere ndi-nchu-aja nye ya. 15 Ihe ayi nēkwu aputabigawo kwa ihè òkè nke-uku kari, ma ọ buru na Onye-nchu-aja di iche ebili dika oyiyi Melkizedek si di, 16 Onye emeworo Ya ka Ọ buru onye-nchu-aja, ọ bugh dika iwu nke ihe enyere n'iwu nye anu-aru si di, kama dika ike nke ndu nādigh-agwu agwu si di: 17 n'ihi na anāḳara Ya àmà, si,

Gi onwe-gi bu onye-nchu-aja rue mḳe ebigh-ebi
Dika usoro Melkizedek si di.

18 N'ihi na emere ka ihe eburu uzọ nye n'iwu ghara idi irè n'ihi adigh-ike-ya na abagh-urù-ya, 19 (n'ihi na iwu ahu emegh ihe ọ bula ka o zue okè), ewe webata olile-anya ka nma, nke ayi ji biaru Chineke nso. 20 Otù ọ digh kwa ma ejigh iñu-iyi, 21 (n'ihi na ọ bu ezie na emewo ha ka ha buru ndi-nchu-aja nāñugh iyi; ma emewo Ya onwe-ya n'iñu iyi site n'aka Onye ahu Nke nēkwu okwu bayere Ya, si,

Onye-nwe-ayi ñuru iyi, Ọ gagh-echèghari kwa uche-Ya,
Gi onwe-gi bu onye-nchu-aja rue mḳe ebigh-ebi);

22 ọ bu kwa n'uzọ ra otù a ka emeworo Jisus ka Ọ buru onye-mbe nke ọḳuḳa-ndu ka nma. 23 Ọ bu kwa ezie na emewo ndi ahu ka ha buru ndi-nchu-aja riri nne, n'ihi na ọnwu nēḳochi ha inọgide: 24 ma Ya onwe-ya, n'ihi na Ọ nānọgide rue mḳe ebigh-ebi, Ọ nwere ọnọdu - onye - nchu - aja - Ya nādigh - agabiga onye ọzọ. 25 O site-kwa-ra na nka pu izọputachasi ndi nēsite n'aka Ya abiakute Chineke, ebe Ọ nādi ndu mḳe nile iriọ aririọ n'ihi ha.

26 N'ihi na onye-isi-nchu-aja di otù a kwesiri ayi, Onye di ọcha n'obi, Onye nēnwegh obi ọjọ, Onye anēmerugh emeru, Onye ekewapuworo n'etiti ndi-nmehie, me kwa Ya ka Ọ di elu kari elu-igwe nile; 27 Onye ọ nādigh Ya nkpà

kwa-ubọchi, dika ndi-isi-nchu-aja ahu, ichu aja di iche iche, mbu n'ihi nmehie nile nke aka ya, emesia n'ihi nmehie nile nke ndi Israel: n'ihi na nka ka Ọ mere nàni otù mḅe, mḅe Ọ churu Onwe-ya dika àjà. 28 N'ihi na iwu nēdo madu ndi-isi-nchu-aja, ndi nādigh ike; ma okwu nke iṅu-iyi ahu, nke soro iwu ahu n'azu, nēdo Ọkpara, Onye emeworo Ya ka Ọ zue okè rue mḅe ebigh-ebi.

8 1 Ma isi ihe n'ihe nile ayi nēkwu bu nka: Ayi nwere onye-isi-nchu-aja di otú a, Onye nọduru ala n'aka-nri nke oche-eze nke Idi-uku ahu di nime eluigwe, 2 Onye nēfè òfùfè n'ebe nsọ ahu, na n'ezi ulo-ikwū ahu, nke Onye-nwe-ayi mara, ọ bugh madu. 3 N'ihi na anēdo onye-isi-nchu-aja ọ bula iche onyinye na àjà di iche iche n'iru Chineke: o sitere na nka di nkpà ka Onye-isi-nchu-aja nka nwe kwa ihe iche n'iru Chineke. 4 Ya mere ọ buru na Ọ nọ n'uwa, Ọ gagh-abu onye-nchu-aja ma-ọli, ebe ndi nēche onyinye ahu nile n'iru Chineke dika iwu si di nọ: 5 ndi-nchu-aja ndi nēkpe ekpere nime ihe-nṅomi na onyinyo nke ebe di n'eluigwe, dika Chineke duworo Moses ọdù mḅe ọ gaje imazu ulo-ikwū ahu: n'ihi na Ọ nāsi, Le anya ka i me ihe nile dika ihe-atù ahu si di nke egosiri gi n'ugwu. 6 Ma otù ọ di, O ruwo n'ifè-òfùfè nke ka nma, n'uzọ ra otù Ọ bu kwa onye-oḅuḅo nke ọḅuḅa-ndu ka nma, bù ọḅuḅa-ndu nke enyeworo n'iwu n'elu nkwa ufọdu ka nma. 7 N'ihi na asi na ọḅuḅa-ndu mbu ahu adigh ita uta, agagh-achọwori ebe nye ọḅuḅa-ndu nke-abua. 8 N'ihi na mḅe Ọ nāta ha uta, Ọ si,

Le, ubọchi nābia, ka Onye-nwe-ayi kwuru,
Mḅe Mu na ulo Israel na ulo Juda gāḅa ọḅuḅa-ndu ọhu;
9 Ọ bugh dika ọḅuḅa-ndu ahu si di nke Mu na ndi bu nna-ha ḅara
N'ubọchi M'jidere ha n'aka isi n'ala Ijipt duputa ha;
N'ihi na ha onwe-ha anọgidegh n'ọḅuḅa-ndum,
Mu onwem lefu-kwa-ra ha anya, ka Onye-nwe-ayi kwuru.
10 N'ihi na nka bu ọḅuḅa-ndu nke Mu na ulo Israel gāḅa
Mḅe ubọchi nile ahu gasiri, ka Onye-nwe-ayi kwuru;
M'gētiye iwum n'uche-ha,
Ọ bu kwa n'obi-ha ka M'gēdekwasi ha dika n'akwukwọ:
M'gābu-kwa-ra ha Chineke,
Ha onwe-ha gābu-kwa-ram otù ndi:
11 Ha agagh-ezirita onwe-ha ma-ọli, onye ọ bula o nēzi onye obodo-ya,
Onye ọ bula o nēzi kwa nwa-nne-ya, si, Mara Onye-nwe-ayi:
N'ihi na ha nile gāmatam,
Site n'onye dikarisiri ntà rue onye dikarisiri uku nime ha.
12 N'ihi na M'gēmere ajọ omume nile ha ebere,
M'gagh-echeta kwa nmehie nile ha ọzọ ma-ọli.
13 Mḅe Ọ nāsi, Ọḅuḅa-ndu ọhu, Ọ mewo nke-mbu ka ọ buru ihe ochie. Ma ihe nēme ochie, nke nāka kwa nkà, di ipu-n'anya nso.

9 1 Ya mere, ọbunà ọḅuḅa-ndu mbu nwere ihe di iche iche aguru n'ihe ziri ezi n'ikpere Chineke, nwe kwa ebe nsọ ya, bù ebe nsọ nke uwa nka. 2 N'ihi na edoziri ulo-ikwū, ulo mbu, nke ihe-idọba-oriọna ahu, na table ahu, na oḅe achicha ahu anēche n'iru Chineke di nime ya; nke anākpọ Ebe Nsọ. 3 Ma mḅe agabigasiri àkwànḅochi nke-abua, ulo-ikwū nke anākpọ Ebe Nsọ kachasi ebe nsọ nile di; 4 nke nwere ebe-ichu-aja ọla-edo isure ihe-nsure-ọku nēsì isi utọ, na iḅe nke ọḅuḅa-ndu ahu nke amachitara ọla-edo buruburu n'akuku nile, nke ite ọla-edo nke nwere manna di nime ya, ya na nkpa-n'aka ahu nke Eron nke mara ifuru, na mbadamba nkume abua nke ọḅuḅa-ndu ahu; 5 ma n'elu ya cherubim nke ebube di nēnye ebe anēme ka obi Chineke juru ṅdò; nke ayi nēnwegh ike ikwu okwu bayere ha n'otù n'otù uḅu a. 6 Ma ebe edoziworo ihe ndia otù a, ndi-nchu-aja nābà n'ulo-ikwū mbu mḅe nile, nēkpezu ekpere nile ha; 7 ma nàni onye-isi-nchu-aja nābà n'ulo-ikwū nke-abua, nàni otù mḅe n'arọ, nāḅagh aka ọbara, nke ọ nēche n'iru Chineke n'ihi onwe-ya, na n'ihi amagh-ama nile nke ndi Israel: 8 n'ihi na Mọ Nsọ nēgosi nka, na akēmegh ka uzọ ibà n'ebe nsọ ahu puta ihè, mḅe ulo-ikwū mbu ahu nēguzogide

ụbụ a: 9 bú ulo-ikwū nke bu ilu aturu oge nke di ụbụ a; anēche kwa ma onyinye ma àjà n'iru Chineke dika ulo-ikwū ahu si di, bù ihe nāpugh ime onye nēkpe ekpere ka o zu okè n'akuku akọ-na-uche, 10 ebe ha bu nàni (ha na ihe-oriri na ihe-ọnụnụ na ime-baptism di iche iche) ihe di iche iche nke anu-aru aguru n'ihe ziri ezi, enyere n'iwu rue oge imezi ihe.

11 Ma Kraist, ebe Ọ biara ka Ọ buru onye-isi-nchu-aja nke ezi ihe nile gaje ibia, O sitere n'ulo-ikwū ahu nke ka uku na nke zuru okè kari, ọ bugh nke eji aka me, nke isi-ya bu, ọ bugh nke òkìkè a, 12 O sitegh kwa n'ọbara nke ewu na nke umu-ehi, kama O sitere n'ọbara nke Ya onwe-ya, ba n'ebe nsọ nàni otù mḅe, ebe Ọ chọputara nḅaputa ebigh-ebi. 13 N'ihi na asi na ọbara nke ewu na nke oke-ehi, na ntu nke nwa-aḅọghọ-ehi, mḅe ọ nēfesa ndi emeruworo emeru, nēdo madu nsọ ime ka anu-aru-ha di ọcha: 14 ọbara Kraist, Onye sitere n'aka Mọ ebigh-ebi che Onwe-ya nātagh uta n'iru Chineke, gēsi aṅa ghara ime akọ-na-uche-ayi ka ọ di kari ọcha nke-uku ri nne pua n'ọlu nile nwuru anwu ikpere Chineke di ndu? 15 Ọ bu kwa n'ihi nka ka Ọ bu onye-oḅuḅo nke ọḅuḅa-ndu ọhu, ka ọ gābu, ebe otù Onye nwuru iḅaputa madu n'aka njehie nile nke di n'okpuru ọḅuḅa-ndu mbu ahu, ka ndi akpọworo we nata nkwa nke nketa ebigh-ebi ahu. 16 N'ihi na ebe ọḅuḅa-ndu di, ọ di nkpà ka ọnwu nke onye ḅara ya di ya. 17 N'ihi na ọḅuḅa-ndu nēguzosi ike n'elu ndi nwuru anwu: n'ihi na ọ nwere uzọ ọ gābu ihe di ike mḅe ọ bula onye ḅara ya di ndu? 18 Ya mere emegh ọbunà ọḅuḅa-ndu mbu ahu ọhu nējigh ọbara. 19 N'ihi na mḅe Moses gwarari ndi Israel nile ihe nile ọ bula enyere n'iwu dika iwu ahu si di, ọ nara ọbara n e umu-ehi na ewu nile, ya na miri na aji-anu uhie na hyssop, we fesa akwukwọ ahu onwe-ya, na ndi Israel nile, 20 si, Nka bu ọbara nke ọḅuḅa-ndu ahu nke Chineke nyere unu n'iwu. 21 Ọ we were ọbara ahu fesa kwa ulo-ikwū ahu na ihe nile nke ifè-òfùfè-ya otù ahu. 22 Ọ fọduru ihe ntà ka m'si na eji kwa ọbara eme ihe nile ka ha di ọcha, dika iwu-ayi si di, ọ buru kwa na nwusì ọbara adigh nḅaghara nmehie adigh.

23 Ya mere ọ di nkpà ka ewere ihe ndia me ka ihe-nṅomi nile nke ihe nile di n'elu-igwe di ọcha; ma ọ di nkpà ka ewere àjà ka ndia nma me ihe ahu onwe-ha nke di n'elu-igwe ka ha di ọcha. 24 N'ihi na Kraist abàgh n'ebe nsọ eji aka me, bù ihe-atù yiri ebe nke bu ebe nsọ n'ezie; kama Ọ bàra n'elu-igwe onwe-ya, igosi Onwe-ya n'iru Chineke n'ihi ayi uḅụ a: 25 ọ bugh kwa ka Ọ we nēche Onwe-ya n'iru Chineke ọtutu mḅe; dika onye-isi-nchu-aja nēwere ọbara nābugh nke ya nābà n'ebe nsọ kwa-arọ; 26 n'ihi na asi na ọ di otù a Ọ ghagh ihu ahuhu ọtutu mḅe site na ntọ-ala nke uwa: ma otù ọ di, ọ bu nàni otù mḅe nime nruzu nke oge ndia ka emeworo ka Ọ puta ihè, ka Ọ we site n'ichu Onwe-ya dika àjà me ka nmehie ghara idi irè. 27 Dika ọ bu kwa ihe edebeworo madu ka ha nwua anwu nàni otù mḅe, ma mḅe nka gasiri ikpè eso ya; 28 n'uzọ ra otù a Kraist, ebe echere Ya n'iru Chineke nàni otù mḅe iburu nmehie nile nke ọtutu madu, Ọ gēme kwa ka ndi nèche Ya hu Ya anya nke uḅò abua, ma nmehie adigh ya, ka ewe zọputa ha.

10 1 N'ihi na iwu ahu, ebe ọ nwere nàni onyinyo nke ezi ihe ahu nile gaje ibia, ọ bugh ezi oyiyi onwe-ya nke ihe ndia, ha apugh ime ka ndi nābiaru ha nso zue okè mḅe ọ bula, site n'otù àjà ndia nke ha nèche n'iru Chineke kwa-arọ mḅe nile. 2 N'ihi na ma ọ digh otù a, àgagh-echebìwori ha n'iru Chineke, n'ihi na ndi nēkpe ekpere, ebe emeworo ha ka ha di ọcha otù mḅe, ha agagh-enwe akọ-na-uche ọ bula nke nmehie di iche iche ọzọ? 3 Ma nime àjà ndia ncheta nke nmehie di kwa-arọ. 4 N'ihi na ọbara nke oke-ehi na nke ewu apugh iwepu nmehie.

5 N'ihi nka mḅe Ọ nābia n'uwa, Ọ si,
Àjà na ihe echere n'iru Gi, I chọgh ha,
Ma aru ka I kwadebere nyem;
6 Àjà-nsuresi-ọku na àjà achuru bayere
nmehie, ha abugh ihe di Gi ezi
nma:
7 Mḅe ahu ka M'siri, Le, abiawom
(N'akwukwọ-npiakọta ka edeworo ihe
bayerem)
Ime ihe I nāchọ, Chineke.

8 Mḅe O buru uzọ kwu, si, Àjà na ihe echere n'iru Gi na ájá-nsuresi-ọku na ájà achuru bayere nmehie, I chọgh ha, ha abugh kwa ihe di Gi ezi nma (bú ihe anēche n'iru Chineke dika iwu si di), 9 mḅe ahu ka Ọ siworo, Le, abiawom ime ihe I nāchọ. Ọ nēwepu nke-mbu, ka O we me ka nke-abua guzo. 10 Ọ bu kwa n'ọchichọ a ka edoworo ayi nsọ site n'iche aru Jisus Kraist n'iru Chineke dika ájà nání otú mḅe. 11 Onye-nchu-aja ọ bula nēguzo kwa kwa-ubọchi nēfé ófúfé nēche kwa otú ájà ndia n'iru Chineke ọtutu mḅe, bú ájà nke nāpugh ichipu nmehie mḅe ọ bula: 12 ma Onye ahu, mḅe Ọ chereri otú ájà n'iru Chineke n'ihi nmehie, Ọ we nçdu n'aka-nri Chineke mḅe nile; 13 nēle anya n'oge fçduru rue mḅe agēdo ndi-iro-Ya dika ihe-nḅakwasi-ukwu nke ukwu-Ya abua. 14 N'ihi na O sitewo n'iche Onwe-ya n'iru Chineke dika ájà otú mḅe me ka ndi anēdo nsọ zue oké mḅe niie. 15 Mọ Nsọ nāḅa-kwa-ra ayi ámá: n'ihi na mḅe O kwusiri, si,

16 Nka bu ọḅuḅa-ndu nke Mu na ha gāḅa
Mḅe ubọchi ahu gasiri, ka Onye-nwe-ayi kwuru;
M'gētiye iwum n'obi-ha,
Ọ bu kwa n'uche-ha ka M'gēdekwasi ha dika n'akwukwọ;

mḅe ahu Ọ si,

17 M'gagh-echeta kwa nmehie nile ha na nmebi-iwu nile ha ọzọ ma-ọli.

18 Ma ebe nḅaghara ihe ndia di, iche àjà n'iru Chineke bayere nmehie adigh ọzọ.

19 Ya mere, umu-nnam, ebe ayi nwere nkwuwa-okwu ibá n'ebe nsọ ahu site n'ọbara Jisus, 20 bú uzọ Ọ mere ọhu nye ayi, nke di ọhu di kwa ndu, site n'ákwá-nḅochi, nke ahu bu, anu-aru-Ya; 21 ebe ayi nwe-kwa-ra Onye-nchu-aja uku edoro onye-isi èzí-na-ulo Chineke; 22 ka ayi were obi ezi-okwu biarue nso nime nkwezu nke okwukwe, buru kwa ndi efesaworo ọbara n'obi-ayi pua n'ajọ akọ-na-uche, ndi asachawo-kwa-ra aru-ayi na miri di ọcha: 23 ka ayi jidesie nkwuputa nke olile-anya-ayi ike ka ọ ghara iruda n'ala; n'ihi na Onye ahu Nke kwere nkwa kwesiri ntukwasi-obi: 24 ka ayi nātugharita kwa uche n'aru ibe-ayi ikpasu ihu-n'anya na ọlu ọma di iche iche; 25 ka ayi ghara kwa irapu nzukọ nke onwe-ayi, dika ufçdu nēme, kama ka ayi nädusi ndi ọzọ ọdu ike; ka ayi me kari kwa otú a, n'uzọ ra otú unu nēle ubọchi ahu anya ka ọ nābiaru nso.

26 N'ihi na asi na ayi were ọchichọ-obi nānọ na nmehie mḅe ayi nataworo nmazu nke ezi-okwu, ájà agāchu bayere nmehie di iche iche afçdugh ọzọ, 27 kama nke fçduru bu oké olile-anya di egwu nke ikpé, ya na ọku nēre ike ike nke gaje iripia ndi nēguzogide Chineke. 28 Onye ọ bula nke juworo iwu Moses gānwu anwu nēmegh ya ebere n'okwu ndi-ámá abua ma-ọbu atọ: 29 ma áhuhu ahu jọkariri njọ ra aña, bú nke agāgu na onye ahu kwesiri ka enye ya, ka unu chére, bú onye nke zọworo Ọkpara Chineke ukwu, onye guwo-kwa-ra ọbara nke ọḅuḅa-ndu ahu, bú nke eji do ya nsọ, n'ihe emeruru emeru, onye mewo-kwa-ra Mọ nke amara ihe-ihere? 30 N'ihi na ayi marara Onye ahu Nke siri, Mu nwe ọbọ, Mu onwem gēnyeghachi. Ọzọ kwa, Onye-nwe-ayi gēkpe ndi-Ya ikpé. 31 Ọ bu ihe di egwu idabá n'aka Chineke di ndu.

32 Ma nēchetanu ubọchi mbu ahu, nke ọ bu nime ha, mḅe enyesiri unu ihé, ka unu tachiri obi n'oké iḅa-nḅa nke ahuhu di iche iche; 33 n'otú akuku, ebe ewere ita-uta na nkpaḅu di iche iche me unu ka unu buru ihe-nkiri; n'akuku ọzọ, ebe unu ghọrọ ndi nēso ndi nēbi obi otú a nwekọ ahuhu. 34 N'ihi na unu ji obi so ndi nọ n'aḅu hukọ ahuhu, unu were kwa ọńú nara npunara ahu nke-ọma, bú nke apunara unu ihe nile unu nwere, ebe unu mara na unu nwere onwe-unu dika ihe unu nwere, bú ihe ka nma nke nādigide kwa. 35 Ya mere unu etufula nkwuwa-okwu-unu, bú ihe nke nwere oké nnyeghachi nke ugwọ-ọlu. 36 N'ihi na ntachi-obi di unu nkpá, ka ọ gābu, mḅe unu meworo ihe Chineke nāchọ, ka unu we nata nkwa ahu.

37 N'ihi na le ka nwa oge ntà fçduru ra,
Onye ahu Nke nābia gābia, Ọ gagh-anọ kwa ọdú.

38 Ma onye ezi omume nkem gēsite n'okwukwe di ndu:

Ọ buru kwa na ọ gēwezuga onwe-ya,
ihe-ya adigh nkpuru-obim ezi
nma.
39 Ma ayi onwe-ayi adigh n'etiti ndi
wezugara onwe-ha ila n'iyị; kama ayi
di n'etiti ndi kwere ekwe inweta nkpuru-
obi-ha.
11 1 Ma okwukwe bu ndabere nke
ihe anēle anya, buru kwa
nnwaputa nke ihe anāhugh anya.
2 N'ihi na nime okwukwe ahu ka aḳara
n okenye àmà. 3 Okwukwe ka ayi
ji ghọta na ewerewo okwu Chineke dozie
uwa nile, ya mere esitegh n'ihe putaworo
ihè kpu ihe ahu anāhu anya.
4 Okwukwe ka Ebel ji che àjà n'iru
Chineke nke ka àjà Kain chere nma,
nke esitere na ya ḳara ya àmà na ọ bu
onye ezi omume, ebe Chineke ḳara àmà
bayere onyinye-ya nile: o site kwa na
nke ahu nēkwu okwu uḳu a, ọ bu ezie na
ọ nwuru anwu. 5 Okwukwe ka eji
būbiga Inok ka ọ ghara ihu ọnwu;
ahugh kwa ya, n'ihi na Chineke
bubigara ya-ri: n'ihi na mḳe akēbubigagh
ya aḳaworo ya àmà na ihe ọ nēmeri
nātọ Chineke ezi utọ: 6 ma asi na
okwukwe adigh ọ bu ihe anāpugh
ime, bụ ime ihe gātọ Chineke ezi utọ:
n'ihi na onye nābiakute Chineke aghagh
ikwe na Ọ dị, na O nēgosi kwa Onwe-ya
Onye nēnyeghachi ndi nāchọ Ya ugwọ-
ọlu. 7 Noa, mḳe Chineke dusiri ya ọdu
bayere ihe akāhugh anya rue oge ahu,
ebe ọ turu egwu Chineke, ọ bu okwukwe
ka o ji dozie uḳọ izọputa èzi-na-ulo-Ya;
o site-kwa-ra na nka ma uwa ikpé, we
ghọ onye-nketa nke ezi omume ahu nke
di n'uzọ okwukwe. 8 Mḳe akpọrọ
Abraham, okwukwe ka o ji ṅa ntị ipu je
ebe nke ọ gaje inara ka ọ buru ihe-
nketa; ọ we pua, nāmagh ebe ọ nēje.
9 Okwukwe ka o ji biri dika ọbìa n'ala
nke ekwere ya-ri na nkwa, dika ala
nābugh nke aka ya, ebe o biri n'ulo-
ikwū, ya na Aisak na Jekob, ndi soro ya
nēketakọ otù nkwa ahu: 10 n'ihi na ọ
nēle anya obodo ahu nke nwere ntọ-ala
ahu, nke Chineke bu onye-ọkà-ya na
onye luru ya. 11 Okwukwe ka Sera ji
nara ike ọbunà imu nwa, ya onwe-ya,
mḳe ọ gasiri imu nwa, ebe ọ guru Ya
n'Ọnye kwesiri ntukwasi-obi, bụ Onye
kwereri nkwa: 12 ọ bu kwa n'ihi nka
ka esitere n'otù nwoke mu umu, mḳe
ọ di kwa ka onye nwuru anwu, bụ umu
bara uba dika kpakpando nke elu-igwe,
di kwa ka ájà, nke dị n'usọ oké osimiri,
nke anāpugh iguta ọnu ya.
13 Ndia nile nwuru n'uzọ okwukwe,
ebe ha anatagh nkwa ahu, kama ha huru
ha-ri, si kwa n'ebe di anya kele ha, we
kwuputa na ha bu ndi-ọbìa na ndi nọ
dika ọbìa n'elu uwa. 14 N'ihi na ndi
nēkwu ihe dị otù a nēgosi na ha nāchọ
ala nke gābu nke aka ha. 15 Ọ buru
kwa na ọ bu ezie na ha nēcheta ala ahu
nke ha si nime ya puta, ha gēnwewori
oghere ilaghachi. 16 Ma otù ọ dị uḳu
a ha nāḳaso ala ka nma, nke ahu bu,
ala di n'elu-igwe: n'ihi nka ihere ha
adigh-eme Chineke, ka akpọ Ya
Chineke-ha: n'ihi na O doziworo ha otù
obodo.
17 Mḳe anānwa Abraham, ọ bu
okwukwe ka o ji che Aisak n'iru Chineke
dika àjà: e, onye ahu nke narari nkwa
ahu nke-ọma nēche nwa-nwoke ọ muru
nání ya n'iru Chineke dika àjà: 18 bú
onye ekwuru okwu bayere ya, si, Nime
Aisak ka agākpọ nkpuru-gi: 19 ebe ọ
nāgu na Chineke puru ime ka o si ọbuná
na ndi nwuru anwu bilie; nke ọ
naghachi-kwa-ra ya site n'ebe ahu nime
ilu. 20 Okwukwe ka Aisak ji gọzie
Jekob na Isọ, ọbuná ngọzi bayere ihe
gaje ibia. 21 Mḳe Jekob nānwu anwu,
ọ bu okwukwe ka o ji gọzie umu-
ndikom Josef n'otù n'otù; kpọ kwa isi
ala nye Chineke, nādabere n'isi nkpa-
n'aka-ya. 22 Mḳe ndu Josef nāgwu, ọ
bu okwukwe ka o ji hota ihe bayere
ọpupu nke umu Israel; nye kwa iwu
bayere ọkpukpu-ya. 23 Mḳe amuru
Moses, ọ bu okwukwe ka ndi muru ya ji
zobe ya ọnwa atọ, n'ihi na ha huru na
nwatakiri ahu mara nma; ha atugh
kwa egwu ihe eze ala ahu nyere n'iwu.
24 Mḳe Moses toruru madu, ọ bu
okwukwe ka o ji ju ka akpọ ya nwa-
nwoke nke nwa-nwayi Fero; 25 n'ihi
na ọ rọrọ ka emejọkọ ya na ndi nke
Chineke, kama inwe ihe-utọ nke
nmehie na nwa oge; 26 ebe ọ guru ita-
uta nke Kraist-ayi n'àkù dikariri àkù
nile nke Ijipt uku: n'ihi na ọ wepuru
anya-ya le nnyeghachi nke ugwọ-ọlu
ahu. 27 Okwukwe ka o ji rapu Ijipt,
n'ihi na ọ tugh egwu ọnuma nke eze
ahu: n'ihi na ọ nọgidesiri ike, dika ọ

nāhu Onye ahu Nke anāpugh ihu Ya anya. 28 Okwukwe ka o ji me ememe ngabiga ahu, ya na nwusa ọbara ahu, ka onye ahu nēbibi umu eburu uzọ mu we ghara imetu ha aka. 29 Okwukwe ka ha ji gabiga n'etiti oké osimiri Uhie dika ọ bu ala kpọrọ nku: ma elomiri ndi Ijipt mḅe ha nwara igabiga ya. 30 Okwukwe ka mḅidi nke Jeriko ji da, mḅe agasiri ha buruburu ubọchi asa. 31 Okwukwe ka Rehab, bú nwayi nākwa iko, ji ghara iso ndi nēkweyegh ekweye lakọ n'iyi, ebe ọ were udo nata ndi ledoro obodo ahu anya. 32 Gini ka m'gēkwu kwa ọzọ? n'ihi na oge gāgwuṅarim ma ọ buru na akọm akukọ bayere Gideon, Berak, Samson, Jefta; ha na Devid na Samuel na ndi-amuma: 33 ndi sitere n'okwukwe luḅu ala-eze, lu ọlu ezi omume, nata nkwa di iche iche, kpuchita ọnu ọdum, 34 menyu ike ọku, ḅanari iru mma-agha, ndi esitere n'okwukwe me ka ha di ike site n'adigh-ike, me ka ha di ike n'agha, ndi sitere n'okwukwe chulaga usu - ndi - agha nke ndi ala ọzọ. 35 Ndinyom natara ndi-ha ndi nwuru anwu site na nbilite-n'ọnwụ: ma etiḅuru ndi ọzọ, ebe ha juru ịnata nḅaputa-ha; ka ha we nata nbilite-n'ọnwu ka nma: 36 ma ndi ọzọ ka anwara ọnwunwa nke ihe-ọchi na utari, e, tukwasi ihe ndia, nke aḅu na ulo-nkpọrọ: 37 aturu ha nkume, akwọwara ha, anwara ha, ewere iru mma-agha ḅue ha: ha jere akpukpọ aturu na akpukpọ ewu nējeghari; ebe ha nọ na nkpa, anākpaḅu ha, anēmeịọ ha 38 (ndi uwa nēkwesigh), nāwaghari n'ọhia na ugwu na ọḅa na ọnu nke ala. 39 Ndia nile, ọ bu ezie na aḅara ha ámá site n'okwukwe-ha, ma ha anatagh nkwa ahu, 40 n'ihi na Chineke buru uzọ leputa ihe ka nma bayere ayi, ka aghara im. ka ha zue oké ma asi na ayi anọgh ya.

12 1 Ya mere ka ayi onwe-ayi, ebe ayi nwere oké igwe ndi-ámá di otú a ndi ḅara ayi buruburu dika igwe-oji, ka ayi tupu kwa ibu nile ọ bula, ya na nmehie ahu nke nārapara ayi n'aru nke-uku, ka ayi were kwa ntachi-obi ḅa ọsọ ahu edebere ayi n'iru, 2 nēlegide Jisus anya, bú onye-ndú na onye-nmezu nke okwukwe-ayi, Onye n'ihi ọnú edebere n'iru Ya nātachi obi n'obe-Ya, nēleli ihere anya, Ọ we nọdu n'aka-nri nke oche-eze Chineke. 3 N'ihi na, tugharianu uche n'Onye ahu Nke tachiworo obi na nkwugide di otú a, bú nke ndi-nmehie nēkwugide onwe-ha, ka ike ghara igwu unu, unu we da mbá na nkpuru-obi-unu. 4 Unu akēguzogidegh rue ọbara, n'iḅa nḅa megide nmehie: 5 unu echezọsiwo kwa okwu nkasi-obi ahu, nke nāgwa unu okwu dika anāgwa umu-ndikom, si,

Nwam, agula ya n'ihe ntá, bú ozizi Onye-nwe-ayi nēzi gi site n'inye gi ahuhu,
Ada-kwa-la mbá mḅe Ọ nātu gi nmehie-gi n'anya;
6 N'ihi na onye Onye-nwe-ayi huru n'anya ka O nēzi ihe site n'inye ya ahuhu,
Ọ nāpia kwa nwa ọ bula Ọ nānata utari.

7 Nātachinu obi ka ewe zi unu ihe site n'inye unu ahuhu; n'ihi na Chineke nēmeso unu dika umu; n'ihi na ònye bu nwa ahu nna-ya nādigh-ezi ya ihe site n'inye ya ahuhu? 8 Ma ọ buru na adigh-ezi unu ihe site n'inye unu ahuhu, nke emeworo umu nile ka ha buru ndi-nketa, ya mere unu bu umu iko, unu abugh kwa umu n'ezie. 9 Ọzọ kwa, ayi nwere ndi bu nna nke anu-aru-ayi izi ayi ihe site n'inye ayi ahuhu, ayi we sọpuru ha: ayi agagh-edo kari onwe-ayi nke-uku n'okpuru Nna nke mọ-ayi, we di ndu? 10 N'ihi na ndi ahu nezi ayi ihe site n'inye ayi ahuhu n'ezie ubọchi ole-na-ole otú ọ di ha nma; ma Ya onwe-ya nēzi ayi ihe site n'inye ayi ahuhu ka ọ we bara ayi uru, ka ayi we keta idi-nsọ-Ya. 11 Ozizi nile site n'inye ahuhu nādi ka ihe nādigh-eweta ọnú n'oge di uḅu a, kama nwuta: ma emesia ọ nēnyeghachi ndi ahu ewereworo ya nwaputa ha nkpuru nke di n'udo, bú nkpuru nke ezi omume. 12 N'ihi nka menu aka nēruda eruda na ikperé nwuworo anwu ka ha guzozie; 13 kwa-kwa-ranu ukwu-unu uzọ nke nēguzozi ọtọ, ka ewe ghara ime ka ukwu nke di ngwurọ kwopu, kama ka ewe me ka ọ di ike.

14 Nāḅasonu udo n'ebe madu nile nọ, ya na ido-nsọ ahu, nke onye ọ bula agagh-ahu Onye-nwe-ayi anya ma ọ nwegh ya: 15 nēle-kwa-nu anya nke-ọma, ma ọ di onye ọ bula nke nērugh

amara Chineke; ka nkpọrọgwu ilu ọ bula we ghara ịpuputa we sọ̀ụe unu, ewe were nkpọrọgwu ahu meru ọra madu; 16 ma ọ di onye ọ bula nke nākwa iko, ma-ọbu nke emeruru emeru, dika Isọ, onye rere di-ọkpara ya onwe-ya bu n'ọnọdu otù oriri. 17 N'ihi na unu matara na ọbuná mḅe ọ chọrọ iketa ngọzi ahu mḅe emesiri, ajuru ya (n'ihi na ọ hugh ọnọdu nke nchèghari), ọ bu ezie na ọ were anya-miri chọsie ya ike.

18 N'ihi na unu abiarugh ọku nke apuru idatu ya aka na nke afunwuworo, na itiri, na ọchichiri, na oké ifufe, 19 na udà opì, na olu okwu; nke ndi nuru ya riọrọ ka aghara itukwasiri ha okwu ọ bula ọzọ: 20 n'ihi na ha anānagidegh ihe enyere n'iwu, bú, Asi na ọbuná anu-ulo emetu ugwu ahu, agēwere nkume tụ̀ụe ya; 21 ka ihe ahu anēkiri si di kwa egwu nke-uku, Moses siri, Anamatu oké egwu, aru ma-kwa-ram jijiji: 22 kama unu abiaruwo ugwu Zaion, na obodo nke Chineke di ndu, bú Jerusalem nke di n'elu-igwe, na ọtutu ndi anāpugh iguta ọnu, 23 bú nḳakọ ọra ndi-mọ-ozi nile, na nzukọ nke ndi eburu uzọ muputa ndi edeworo aha-ha n'akwukwọ n'elu-igwe, na Chineke, bú Onye-ikpé ọra madu, na mọ nke ndi ezi omume emeworo ka ha zue okè, 24 na Jisus, bú onye-ọ̀ụbọ nke ọ̀ụḅa-ndu ọhu, na ọbara nke nfesa nke nēkwu nke-ọma kari nke ọbara Ebel kwuru. 25 Lezienu anya ka unu ghara iju Onye ahu nēkwu okwu. N'ihi na asi na ndi ahu aḳanarigh Ya, mḅe ha juru Onye ahu Nke nādu ha ọdú n'elu uwa, ayi onwe-ayi agagh-aḳanarị Ya kari nke-uku, bú ndi nāḳakuta Onye ahu azu Nke nādu ọdú site n'elu-igwe: 26 Onye olu-Ya mere uwa ka ọ me nkpatu mḅe ahu: ma uḳu a ka Ọ kweworo nkwa, si, Nání otù mḅe ọzọ fọduru nke Mu onwem gēji me ka ọ bugh nání uwa ma jijiji, kama elu-igwe kwa. 27 Ma okwu nka, Nání otù mḅe ọzọ fọduru, nēgosi nbubiga nke ihe ahu nke anēme ka ha me nkpatu, dika nke ihe emeworo, ka ihe ahu nke anēmegh ka ha me nkpatu we digide. 28 N'ihi nka, ebe ayi nānata ala-eze nke anāpugh ime ka ọ me nkpatu, ka ayi nwe amara, ka ayi we site na ya were egwu Chineke na ujọ kpe ekpere n'uzọ nke gātọ Chineke utọ: 29 n'ihi na Chineke-ayi bụ ọku nērechapu.

13 1 Ka ihu-n'anya-unu n'ebe umu-nna-unu nọ nādigide. 2 Unu echezọla ile ndi-ọbìa nke-ọma: n'ihi na ufọdu esitewo na nka le ndi-mọ-ozi ọbìa nāmagh ama. 3 Nēchetanu ndi nọ n'aḳu, dika ndi ekekọworo unu na ha n'aḳu; nēchetanu ndi anēmejọ, dika ndi unu onwe-unu nọ kwa n'aru. 4 Ka ilu-di-na-nwunye buru ihe anāsọpuru n'etiti unu nile, ka ihe-ndina-unu buru kwa ihe adigh-emeru emeru: n'ihi na Chineke gēkpe ndi nākwa iko ikpé, ha na ndi nākwa iko, bú ndikom nwere nwunye na ndinyom nwere di. 5 Ka ọchichọ-obi-unu ghara idi n'ihu-n'anya ego; ka afọ ju unu n'ihe unu nwere uḳu a: n'ihi na Ya onwe-ya ekwuwo, si, M'gagh-ara gi aka ma-ọli, M'gagh-arapu kwa gi ma-ọli. 6 Ya mere ayi were obi-ike si,

Onye-nwe-ayi bu onye nēyerem aka;
m'gagh-atu egwu:
Gini ka madu gēmem?

7 Nēchetanu ndi-isi-unu, bú madu ndi gwara unu okwu Chineke; nēkiri-kwa-nu ọpupu nke ibi-obi-ha, nēnomi-kwa-nu okwukwe-ha. 8 Jisus Kraist di otù aka ahu nyahuru na ta, e, ru kwa mḅe nile ebigh-ebi. 9 Unu ekwela ka ewere ozizi di iche iche nke si kwa n'ebe ọzọ puta buhie unu: n'ihi na ọ di nma ka ewere amara me ka obi-unu guzosie ike; ka aghara iwere ihe-oriri, nke ọ digh mḅe ha bara ndi jeghariri nime ha urù. 10 Ayi nwere ebe-ichu-aja, nke ndi nēkpe ekpere n'ulo-ikwū Chineke nēnwegh ike iri ihe si nime ya puta. 11 N'ihi na ozu anu nile nke anēwebata ọbara-ha n'ebe nsọ site n'aka onye-isi-nchu-aja dika àjà achuru bayere nmehie, anērechapu ozu ahu ọku n'azu ọmuma-ulo-ikwū. 12 N'ihi nka Jisus, ka Ọ we site n'ọbara nke Ya onwe-ya do ndi nke Ya nsọ, Ọ hu-kwa-ra ahuhu n'azu ọnu-uzọ-ama nke obodo. 13 Ya mere, ka ayi pukuru Ya n'azu ọmuma-ulo-ikwū, nēbu ita-uta-Ya. 14 N'ihi na ayi enwegh obodo n'ebe a nke nādigide, kama ayi nāchọ obodo ahu nke gaje ibia. 15 Ya mere, ka ayi site n'aka-Ya nāchu aja, bú otuto, nye Chineke mḅe nile, nke ahu bu, nkpuru eḅụ̀ere-ọnu nke nēkwuputa nye aha-Ya. 16 **Ma unu**

echezọla ime ihe di nma na ime ka unu na ndi ọzọ nwekọ ihe-unu: n'ihi na àjà di otú a nātọ Chineke ezi utọ. 17 Nēkweyenu ndi-isi-unu, nēdo-kwa-nu onwe-unu n'okpuru ha: n'ihi na ndi ahu nāmu anya n'ihi nkpuru-obi-unu, dika ndi gāza ajuju bayere unu; ka ha we were ọńù me nka, ghara isu udè: n'ihi na nka gābu ihe nābagh unu urú.

18 Nēkpenu ekpere bayere ayi: n'ihi na emere ka ayi kweye na ayi nwere akọ-na-uche ọma, ebe ayi nāchọ ibi obi nke-ọma n'ihe nile. 19 Ma anamariọbiga unu ókè kari ime nka, ka ewe werem nyeghachi unu ọsọsọ kari.

20 Ma Chineke nke udo, Onye were ọbara nke ọḅuḅa-ndu ebigh-ebi ahu si na ndi nwuru anwu kughachi oké Onye-ọzúzú-aturu nke aturu-Ya, bú Onye-nwe-ayi Jisus, 21 Ya me ka unu zue okè n'ezi ihe nile ọ bula ime ihe Ọ nāchọ, nēme nime ayi ihe nātọ ezi utọ n'iru Ya, site n'aka Jisus Kraist; Onye otuto nile diri rue mḅe nile ebigh-ebi. Amen.

22 Ma ariọm unu, umu-nnam, nānagidenu okwu aririọ a: n'ihi na anamewere okwu ole-na-ole degara unu akwukwọ-ozi. 23 Maranu na arapuwo nwa-nna-ayi Timọti ka ọ la; ọ buru kwa na ọ gābia na mḅe ntà, mu na Ya gāhu unu anya.

24 Kelenu ndi-isi-unu nile na ndi nsọ nile. Ndi Itali nēkele unu.

25 Ka amara diyere unu nile. Amen.

AKWUKWỌ-OZI NKE

JEMES

DEGARA NDI KRAIST NILE

1 1 Jemes, orú nke Chineke na nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, nēdegara unu akwukwọ, bú ebo-ayi iri na abua ndi nọ na Nḅasa ahu, nēkele unu.

2 Guanu ya n'ọńú nile, umu-nnam, mḅe ọ bula unu dabàra n'ọnwunwa di iche iche; 3 ebe unu mara na nnwaputa nke okwukwe-unu nāluputa ntachi-obi. 4 Ma ka ntachi-obi luzue ọlu-ya, ka unu we tozue okè dizu kwa nma, buru ndi ọ digh ihe ọ bula fọduru nke unu nēnwegh.

5 Ma ọ buru na amam-ihe fọduru onye ọ bula nime unu inwe, ya riọ n'aka Chineke, Onye nēnye madu nile n'afọ-ofufọ, nātagh kwa ura; agēwere kwa ya nye ya. 6 Ma ya riọ n'okwukwe, ghara inwe obi abua: n'ihi na onye nwere obi abua yiri ebili-miri nke okè osimiri mḅe ifufe nēfeghari ya, anātuli kwa ya elu. 7 N'ihi na, ka madu ahu ghara ichè na ọ gānata ihe ọ bula n'aka Onye-nwe-ayi; 8 ọ bu nwoke nwere uche abua, onye nādigh-eguzo n'otú ebe n'uzọ-ya nile.

9 Ma ka nwa-nna nke nọ n'ọnọdu di ala nya isi n'ọnọdu-ya di elu: 10 ma ka ọgaranya nya isi na emere ya ka ọ la ala: n'ihi na dika uzari ahihia ọ gāgabiga. 11 N'ihi na anyanwu nāwalita, ifufe di ọku eso ya, ọ we kpọnwua ahihia; uzari-ya we dapu, nmà nke iru-ya we la n'iyi: otú a ka ọgaranya gātalata kwa n'i e-ya nile.

12 Ngọzi nādiri nwoke onye nātachi obi n'ọnwunwa: n'ihi na mḅe anwaputaworo ya, ọ gānata okpu-eze ahu, bú ndu, nke Onye-nwe-ayi kwere nkwa inye ndi huru Ya n'anya. 13 Ka onye ọ bula ghara isi, mḅe anānwa ya, Anēsite n'aka Chineke anwam: n'ihi na Chineke bu Onye anāpugh iwere ihe ọjọ nwa Ya, Ya onwe-ya adigh-anwa kwa onye ọ bula: 14 kama anānwa onye ọ bula mḅe agu ihe ọjọ nke aka ya nādọkpufu ya, ewe rafue ya. 15 Mḅe ahu agu ihe ọjọ ahu, mḅe ọ tuworo ime, ọ we muputa nmehie: nmehie ahu, mḅe o tozuru okè, ọ we muputa ọnwu. 16 Unu ekwela ka eduhie unu, umu-nnam ndi m'huru n'anya. 17 Ezi onyinye ọ bula na ihe ọ bula zuru okè nke enyere enye si n'elu bia ebe o si n'aka Nna nke ihè ridata, Onye ọghugha ọ bula nāpugh idi n'ebe Ọ nọ, ma-ọbu

onyinyo nke nchighari nēweta. 18 N'ihi na O zubere ya Ọ were okwu nke ezi-okwu muputa ayi, ka ayi we buru otú aha nkpurú mbu nke ihe Ọ kére èkè.

19 Unu matara nka, umu-nnam ndi m'huru n'anya. Ma ka madu ọ bula buru onye nānu ihe ọsọsọ, onye nādigh ngwa ikwu okwu, nādigh kwa ngwa iwe iwe: 20 n'ihi na iwe madu adigh-alu ọlu ezi omume Chineke. 21 N'ihi nka tupunu inyi nile na njubiga-ókè nile nke ihe ọjọ, were-kwa-nu nwayọ nara okwu ahu nke akuworo nime unu dika n'ubi, nke puru izọputa nkpuru-obi-unu. 22 Ma ghọnu ndi nēme okwu ahu, unu abu-kwa-la ndi nānu nání, ndi nārafu onwe-unu. 23 N'ihi na asi na onye ọ bula bu onye nānu okwu ahu, ma ọ bugh onye nēme ya, onye ahu yiri nwoke nke nēkiri iru-ya n'enyo, bú iru ọ nwere mḅe amuputara ya: 24 n'ihi na o kiriri onwe-ya, ọ puwo kwa, ngwa ngwa ọ we chezọ aha madu ọ bu. 25 Ma onye nyochaworo nime iwu zuru okè, bú iwu nke inwe-onwe-ya, nke nānọgide kwa otú a, ghara ighọ onye nānu anu nke nēchezọ, kama ọ bu onye nēme eme nke nālu ọlu, onye a gābu onye-ngọzi n'omume-ya. 26 Ọ buru na onye ọ bula nēchè na ya bu onye nēkpere Chineke, mḅe ọ digh-akwa ire nke ya nga, kama ọ nāghọ obi-ya aghughọ, okpukpe-Chineke nke onye a bu ihe-efu. 27 Okpukpe-Chineke nke di ọcha nke anēmerugh kwa emeru n'iru Chineke-ayi, bú Nna-ayi, bu nka, ileta umu-nḅei na ndinyom di-ha nwuru nime nkpaḅu-ha, na idebe onwe-ya nēnwegh ntupọ site n'uwa.

2 1 Umu-nnam, unu enwela okwukwe nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, bú Onye-nwe ebube, n'ile-madu-anya-n'iru. 2 N'ihi na asi na otù nwoke nke yiri nḅa-aka ọla-edo na uwe mara nma nke-uku bata na nzukọ-unu, ma asi na otù oḅeye nke yiri uwe ruru inyi bata kwa; 3 ọ buru kwa na unu ele onye ahu nke nēyi uwe mara nma nke-uku anya, si, Gi onwe-gi nọdu ala n'ebe a nke-ọma; unu we si oḅeye ahu, Gi onwe-gi guzo n'ebe a, ma-ọbu nọdu ala n'okpuru ihe-nḅakwasi-ukwum; 4 ùnu enwegh obi abua nime onwe-unu, ùnu aghọgh kwa ndi-ikpé nēchè èchìchè ọjọ? 5 Nurunu, umu-nnam ndi m'huru n'anya; Chineke arọputagh ndi bu oḅeye n'ihe nke uwa ka ha buru ndi-ọgaranya n'okwukwe, buru kwa ndi-nketa nke ala-eze ahu nke Ọ kwere nkwa inye ndi huru Ya n'anya? 6 Ma unu ọnwe-unu mere oḅeye ahu ihe-ihere. Ndi-ọgaranya adigh-emeso unu dika ha bu ndi-nwe-unu? ọ bugh kwa ha onwe-ha nādọkpuru unu ga ulo ikpé? 7 Ọ bugh ha onwe-ha nēkwulu aha ọma ahu nke aguru unu? 8 Otú ọ di, ọ buru na unu edebezu iwu nke Eze-ayi, dika ihe edeworo n'akwukwọ nsọ si kwu, Hu onye-aḅata-obi-gi n'anya dika onwe-gi, unu nēme nke-ọma: 9 ma ọ buru na unu ele madu anya n'iru, ọ bu nmehie ka unu nēme, n'ihi na iwu ahu nātu unu nmehie-unu n'anya dika ndi-njchie. 10 N'ihi na onye ọ bula nke gēdebe iwu ahu dum, ma ọ su ngọngọ n'otù ihe, emewo ya ka ọ buru onye ikpé iwu ahu nile mara. 11 N'ihi na Onye ahu Nke siri, Akwala iko, Ọ si-kwa-ra, Eḅula madu. Ma ọ buru na i kwagh iko, ma i nēḅu madu, i ghọwo onye-njchie iwu. 12 Nēkwunu otú a, nēme-kwa-nu otú a, dika ndi agaje iwere iwu nke inwe-onwe-onye kpe unu ikpé. 13 N'ihi na ọ bu ikpé nke ebere nādigh ya ka agēkpe onye nēmegh ebere: ebere nānyara ikpé isi.

14 Ùrù gini ka ọ bara, umu-nnam, ma ọ buru na onye ọ bula asi na ọ nwere okwukwe, ma ọ nwegh ọlu? òkwukwe ahu puru izọputa ya? 15 Ọ buru na nwa-nna-nwoke ma-ọbu nwa-nna-nwayi ḅa ọtọ, nēnwegh kwa ihe-oriri gēzuru ya kwa-ubọchi, 16 ma otù onye n'etiti unu si ha, Labanu n'udo, nyanu ọku, rijukwa-nu afọ; ma unu enyegh ha ihe nākpa aru-ha; ùrù gini ka ọ bara? 17 Ọbuná otú a okwukwe, ma ọ buru na ọ nwegh ọlu, ọ bu ihe nwuru anwu n'onwe-ya. 18 Ma otù onye gāsi, Gi onwe-gi nwere okwukwe, mu onwem nwe-kwa-ra ọlu: gosim okwukwe-gi ma ọlu-gi adigh ya, mu onwem gēsite kwa n'ọlum gosi gi okwukwem. 19 Gi onwe-gi kwere na Chineke bu otù; i nēme nke-ọma: ndi-mọ ọjọ kwe-kwa-ra, we kuja. 20 Ma ì nāchọ ka i mara, gi madu efu, na okwukwe bu ihe nādigh-aluputa ihe ma ọlu adigh ya? 21 Èsitegh n'ọlu gu Abraham nna-ayi n'onye ezi omume, mḅe ọ churu Aisak nwa-ya

nwoke n'elu ebe-ichu-aja? 22 I huwo na okwukwe-ya soro ọlu-ya lukọ ọlu, esite-kwa-ra n'ọlu ahu me ka okwukwe ahu zue okè; 23 ewe mezu ihe edeworo n'akwukwọ nsọ nke nāsi, Abraham we kwere okwu Chineke, ewe gua ya nye ya n'ezi omume; ewe kpọ ya eyì nke Chineke. 24 Unu ahuwo na anēsite n'ọlu gu madu n'onye ezi omume, adigh-esite kwa nàni n'okwukwe. 25 Ma n'uzọ di otù a èsitegh kwa n'ọlu gu Rehab, bù nwayi nākwa iko, n'onye ezi omume, mḅe ọ kpọbatara ndi-ozi ahu, we zipu ha n'uzọ di iche? 26 N'ihi na dika aru bu ihe nwuru anwu ma mọ adigh ya, ọbunà otù a okwukwe bu ihe nwuru anwu ma ọlu adigh ya.

3 1 Unu aghọla ọtutu ndi-ozizi, umunnam, ebe unu matara na ayi gānata ikpè ka uku. 2 N'ihi na ayi nile nāsu ngọngọ n'ọtutu ihe. Ọ buru na onye ọ bula asugh ngọngọ n'okwu, onye ahu bu nwoke tozuru okè, buru kwa onye puru ikwa aru-ya dum nga. 3 Ma ọ buru na ayi etiye bridle inyinya-ayi n'ọnu-ha, ka ha we kweyere ayi, ayi nēchighari kwa aru-ha dum. 4 Le, uḅọ kwa, ọ bu ezie na ha di uku otù a, okè ifufe nēfeghari kwa ha, ma umara isi-uḅọ dikarisiri ntà nēchighari ha, ebe ọ bula uche onye-isi uḅọ nāchọ. 5 Otù a ire bu kwa ihe ntà di n'aru, ọ nānya kwa isi okè ihe. Le, otù okè ọhia ra uku, bù nke ọku dikarisiri ntà nēme ka o nwuru ọku! 6 Ire bu kwa ọku, bù uwa ahu nke ajọ omume: ire nēguzo n'etiti ihe nile di ayi n'aru dika ihe nēnye aru dum ntupọ, nke nāfunwu kwa ihe nāga dika amuru ya ọku, ọku ala-mọ bu kwa ihe nāfunwu ire ahu ọku. 7 N'ihi na aha nile ọ bula nke anu na anu-ufe, nke ihe nākpu akpu na ihe di n'okè osimiri, ha nile ka ihe akpọrọ madu nēmeju anya, ọ mejuwo kwa ha anya: 8 ma ọ digh onye ọ bula n'etiti madu puru imeju ire anya; ọ bu ihe ọjọ nke nādigh-eguzo n'otù ebe, ọ bu ihe juputara na irè-agwọ nēweta ọnwu. 9 Ọ bu nka ka ayi ji nāgọzi Onye-nwe-ayi, bù Nna-ayi; nka ka ayi ji kwa nābu madu ọnu, ndi ekèworo dika oyiyi Chineke si di: 10 n'otù ọnu ahu ka ngọzi na ọbubu-ọnu si puta. Umu-nnam, ọ kwesigh ka ihe ndia di otù a. 11 Ìsi-iyi nēsi n'otù ọnu ahu suputa miri nātọ utọ na miri nēlu ilu? 12 Umu-nnam, ọ gābu na osisi fig puru imi olive, ma-ọbu na osisi vine puru imi fig? miri nnù apugh kwa isuputa miri nātọ utọ.

13 Ònye bu onye-amam-ihe nke nāghọta kwa ihe n'etiti unu? ya site n'ibi-obi ọma ya gosi ọlu-ya nile nime idi-nwayọ nke amam-ihe. 14 Ma ọ buru na unu nwere ekworo di ilu na ikpa-iche-iche n'obi-unu, unu anyala isi, unu ekwu-kwa-la okwu-ugha megide ezi-okwu. 15 Amam-ihe a abugh amam-ihe nke nēsi n'elu ridata, kama ọ bu nke uwa, buru kwa nke nkpuru-obi madu nāchi, buru kwa ihe ndi-mọ ọjọ nēzi. 16 N'ihi na ebe ekworo na ikpa-iche-iche di, n'ebe ahu ka iḅa-aghara na omume nile ọ bula nke nādigh nma di. 17 Ma amam-ihe ahu nke si n'elu bia buru uzọ di ọcha, emesia ọ di udo, nwe obi-ọma, nēkweye okwu nke-ọma, juputa n'ebere na ezi nkpuru, nēnwegh obi-abua, nēnwegh iru-abua. 18 Ma ọ bu nkpuru nke ezi omume ka ndi nēme udo nāgha n'udo.

4 1 Òle ebe ibu-agha si bia, òle ebe kwa ilu-ọgù si bia, bù nke di n'etiti unu? ọ bugh n'ebe ahu, bù ihe-utọ nile unu nke nēbu agha n'ihe nile di unu n'aru, ka ha si bia? 2 Agu nāgu unu, ma unu enwegh: unu nḕbu madu, nēkwo kwa ekworo, unu apugh kwa ihu ihe unu chọrọ: unu nālu ọgù, nēbu kwa agha; unu enwegh, n'ihi na unu ariọgh. 3 Unu nāriọ aririọ, ma unu adigh-anata ihe, n'ihi na unu nāriọ n'obi ọjọ, ka unu we mefu ya n'ihe-utọ nile unu. 4 Unu ndi nākwa iko, ùnu amatagh na ibu eyì nke uwa bu ibu onye-iro nke Chineke? Ya mere onye ọ bula nke zubere ibu eyì nke uwa nēdo onwe-ya onye-iro nke Chineke. 5 Ma-ọbu ùnu nēchè na ihe edeworo n'akwukwọ nsọ nēkwu okwu n'efu? Àgu ayi nāgusi Mọ ahu ike n'uzọ ekworo, bù Mọ Nke Ọ mere ka O biri nime ayi? 6 Ma Ọ nēnye kari amara. N'ihi nka ihe edeworo n'akwukwọ nsọ si, Chineke nḕdo Onwe-ya imegide ndi-npako, ma Ọ nēnye ndi di ume-ala n'obi amara. 7 Ya mere donu onwe-unu n'okpuru Chineke; ma guzogidenu ekwensu, ọ gāḅapu kwa n'ebe unu nọ. 8 Biarunu Chineke nso, Ọ gābiaru kwa unu nso. Menu ka aka-unu di ọcha, unu ndi-

nmehie; me-kwa-nu ka obi-unu di ọcha, unu ndi nwere uche abua. 9 Hujunu anya, ru-kwa-nu ụjụ, kwa-kwa-nu ákwá: ka ọchì-unu ghọ iru-ụjụ, ka ọnù-unu ghọ kwa nḅaru-iru. 10 Wedanu onwe-unu n'iru Onye-nwe-ayi, Ọ gēweli kwa unu elu.

11 Umu-nnam, unu ekwutọritala ibe-unu. Onye nēkwutọ nwa-nna-ya, ma-ọbu nēkpe nwa-nna-ya ikpé, o nēkwutọ iwu, nēkpe kwa iwu ikpé: ma ọ buru na i nēkpe iwu ikpé, i bugh onye nēdebe iwu, kama i bu onye-ikpé-ya. 12 Nàni otù Onye bu onye nēnye iwu, buru kwa onye-ikpé, bù Onye ahu Nke puru izọputa na ila ihe n'iyì: ma gì onwe-gi bu onye, gi onye nēkpe onye-aḅata-obi-gi ikpé?

13 Genu nti, unu ndi nāsi, Ta ma-ọbu echi ka ayi gāga obodo a, nọ kwa n'ebe ahu otù arọ, zu kwa ahia, rita kwa urù: 14 mą unu bu ndi nāmatagh ihe gēme echi. Ndu-unu bu gini? N'ihi na unu bu alulu, nke nāputa ìhè nwa oge, emesia ọ we pua n'anya. 15 Ma nke kwesiri unu ka unu kwue bu, Asi na Onye-nwe-ayi chọrọ, ayi gādi ndu, me kwa ihe a ma-ọbu ihe ahu. 16 Ma otù ọ di, unu nānya isi n'oké okwu-unu: inya-isi nile di otù a bu ajọ ihe. 17 Ya mere onye matara ime ihe ọma, ma ọ megh ya, ọ buru onye ahu nmehie.

5 1 Genu nti, unu ndi-ọgaranya, kwa ákwá, ti-kwa-nu nkpu n'ihi ihuju-anya nile unu nke nābiakwasi unu. 2 Àkù-unu erewo urė, uwe nile unu aghọwo kwa ihe nla ripiaworo. 3 Ọla-edo-unu na ọla-ọcha-unu aḅawo nchara; nchara-ha gāburu kwa unu ihe-àmà, o gēripia kwa anu-aru-unu dika ọku. Unu kpadoro àkù-unu na mḅe ikpe-azu. 4 Le, ugwọ-ọlu nke ndi-ọlu ndi bìri ọka n'ubi-unu, nke unu jidere na nmeḅu, nēti nkpu: iti-nkpu nke ndi ahu ndi were ihe-ubi-unu abàwo na nti Onye-nwe usu nile nke ndi-agha. 5 Unu biri n'oké oriri na ọnụnụ n'elu uwa, di kwa ndu ọjọ dika ọ nātọ aru-unu utọ; unu zùru obi-unu n'ubọchi oḅuḅu. 6 Unu mara ikpé, unu ḅuru onye ezi omume ahu; ọ dighedo onwe-ya imegide unu.

7 Ya mere, umu-nnam, nātachinu ogologo-ntachi-obi rue ọbibia nke Onye-nwe-ayi. Le, onye-ọlu-ubi nēche nkpuru di oké ọnu-ahia nke ala, nātachi ogologo-ntachi-obi n'ebe ọ di, rue mḅe ọ gānata miri-ozuzo mbu na miri-ozuzo ikpe-azu. 8 Unu onwe-unu, nātachi-kwa-nu ogologo-ntachi-obi; menu ka obi-unu guzosie ike: n'ihi na ọbibia nke Onye-nwe-ayi di nso. 9 Umu-nnam, unu atamuritala megide onwe-unu, ka ewe ghara ikpe unu: le, Onye-ikpé-ayi nēguzo n'iru ọnu-uzọ. 10 Umu-nnam, natanu ndi-amuma ahu, bù ndi kwuru okwu n'aha Onye-nwe-ayi, dika ihe-ilere-anya nke ihuju-anya na nke ogologo-ntachi-obi. 11 Le, ayi nākpọ ha ndi ngọzi diri, bù ndi tachiri obi: unu nuru ihe bayere ntachi-obi nke Job, hu kwa ihe Onye-nwe-ayi zubere, na Onye-nwe-ayi bu onye nwere ọmiko ri nne, nwe kwa obi ebere.

12 Ma nke kachasi ihe nile, umu-nnam, unu aṅula iyi, unu ejila elu-igwe, ma-ọbu ala, ma-ọbu ihe iṅu-iyi ọ bula ọzọ, ṅu iyi: kama ka e-unu buru e, ka ė-è-unu buru kwa ė-è; ka unu we ghara idabà n'okpuru ikpé.

13 Ọ di onye ọ bula n'etiti unu nāhuju anya? ya kpe ekpere. Ọ di onye ọ bula nwere obi-utọ? ya bùa abù ọma. 14 Ọ di onye ọ bula n'etiti unu nke aru-ya nādigh ike? ya kpọ ndi-okenye nke nzukọ Kraist ka ha biakute ya; ka ha kpe kwa ekpere n'isi-ya, nēte ya manu olive n'aha Onye-nwe-ayi: 15 ekpere nke okwukwe ahu gāzọputa kwa onye ahu aru nādigh ike, Onye-nwe-ayi gēme kwa ka o bilie; ọ buru kwa na ọ mehieworo, agāḅaghara ya nmehie ahu. 16 Ya mere, nēkwuputanu nmehie nile unu gwarita ibe-unu, nēkpe kwa ekpere n'ihi ibe-unu, ka ewe me ka aru di unu ike. Aririọ nke onye ezi omume di ike nke-uku n'ilusi-ọlu-ike-ya. 17 Elaija bu madu yiri ayi n'aru-ya, ọ we kpesie ekpere ike ka miri ghara izo; miri ezogh kwa n'ala arọ atọ na ọnwa isi. 18 Ọ we kpe ekpere ọzọ; elu-igwe we nye miri-ozuzo, ala we mia nkpuru-ya.

19 Umu-nnam, asi na onye ọ bula n'etiti unu si n'ezi-okwu jehie, ma otù onye we me ka o chigharia; 20 ka ọ mara na onye meworo ka onye-nmehie si na njehie nke uzọ-ya chigharia gazọputa nkpuru-obi n'ọnwu, o gēkpuchi kwa ọtutu nmehie.

AKWUKWỌ-OZI MBU NKE

PITA

DEGARA NDI KRAIST NILE

1 1 Pita, onye-ozi nke Jisus Kraist,
nēdegara unu akwukwọ, bú ndi
arọputaworo ndi bi dika ọbìa n'etiti
Nḅasa ahu nime Pọntọs, Galetia,
Kapadọsia, Esia, na Bitinia, 2 ndi
arọputaworo dika ọmuma-ihe Chineke
buru uzọ mara si di, nime ido-nsọ
nke Mọ Nsọ, ka unu we ṅa Jisus Kraist
nti, ka ewe fesa kwa unu ọbara-Ya:
Ka eme ka amara bara unu uba, ya na
udo.

3 Onye agọziri agọzi ka Ọ bu, bú
Chineke na Nna nke Onye-nwe-ayi Jisus
Kraist, Onye muru ayi ọzọ, dika oké
ebere-Ya si di, ka ayi we nwe olile-anya
di ndu, site na nbilite ahu nke Jisus Kraist
si na ndi nwuru anwu bilite, 4 ka ayi
we keta nketa nke anāpugh imebi, nke
anādigh-emeru kwa emeru, nke nādigh-
atalata kwa, nke edebeworo n'elu-igwe
nye unu, 5 ndi ewere ike nke Chineke
nēche nche site n'okwukwe rue
nzọputa nke edoziworo ikpughe n'oge
ikpe-azu. 6 Nke obi nātọ unu utọ
nke-uku nime ya, ọ bu ezie na emere
ka o wuta unu n'ọnwunwa di iche iche
nwa oge uḅu a, ma asi na ọ di nkpà, 7 ka
nnwaputa nke okwukwe-unu, ebe ọ
dikariri ọla-edo oké ọnu-ahia nke-uku,
bú ọla-edo nke nāla n'iyì, ọ bu ezie na
anēji ọku nwaputa ya, ka ewe hu
nnwaputa ahu na ọ nēweta otuto na
ebube na nsọpuru nime nkpughe
nke Jisus Kraist: 8 Onye unu huru
n'anya, ọ bu ezie na unu ahugh Ya anya;
Onye unu kwere na Ya, ọ bu ezie na unu
adigh-ahu Ya anya uḅu a, obi we nātọ
uṅu utọ nke-uku n'ọṅù nke anāpugh
ikwu okwu nke enyewo-kwa-ra ya otuto:
9 ebe unu nānata ihe okwukwe-unu
gēweta, bú nzọputa nke nkpuru-obi-unu.
10 Ọ bu kwa nzọputa nka ka ndi-
amuma chọrọ, nyocha kwa ihe bayere
ya, bú ndi buru amuma bayere amara
ahu nke gēru unu: 11 nēnyocha oge ọ
bu ma-ọbu aha oge ọ bu, bú nke Mọ nke
Kraist Nke di nime ha nēgosi, mḅe
O buru uzọ nāḅa àmà bayere ahuhu
nke Kraist, na ebube nile nke gēso ha.
12 Ndi ekpughere nye, na ọ bugh onwe-
ha, kama ọ bu unu, ka ha ji ihe ndia jere
ozi, bú ihe nke akọrọ unu uḅu a site
n'ọnu ndi ahu ndi zìri unu ozi ọma nka
nime Mọ Nsọ eziputara n'elu-igwe; ihe
ọ nāgu ndi-mọ-ozi inyocha ha.

13 N'ihi nka kenu ihe-ọkiké a n'ụkwù
nke uche-unu, nwe-kwe-nu anya-udo,
lezu-kwa-nu anya okè n'amara nke
anēwetara unu nime nkpughe nke Jisus
Kraist; 14 dika umu nke iṅa-nti, unu
eme-kwa-la onwe-unu ka unu di ka
agu ihe ọjọ ahu si di, bú nke guru
unu na mbu n'amagh-ihe-unu: 15 kama
dika Onye kpọrọ unu di nsọ, unu onwe-
unu, ghọ-kwa-nu ndi di nsọ n'ibi-obi
nile di iche iche; 16 n'ihi na edewo ya
n'akwukwọ nsọ, si, Unu gādi nsọ; n'ihi
na nsọ ka Mu onwem di. 17 Ọ buru
kwa na unu akpọku Ya dika Nna, bú
Onye nēkpe ikpé dika ọlu madu nile
n'otù n'otù si di nēlegh madu anya n'iru,
nēbinu obi n'egwu n'oge unu bi dika
ọbìa: 18 ebe unu matara na ejigh ihe
apuru imebi, bú ọla-ọcha ma-ọbu ọla-
edo, ḅaputa unu n'ibi-obi efu unu nke
nna-unu-hà nyere unu n'aka ibi;
19 kama eji ọbara di oké ọnu-ahia, dika
nke nwa-aturu nke ọlu ma-ọbu ntupọ
nādigh ya n'aru, bú ọbara nke Kraist:
20 Onye eburu uzọ mara n'ezie mḅe
akātọgh ntọ-ala nke uwa, ma emere ka
Ọ puta ìhè n'ọgwugwu oge ndia n'ihi
unu, 21 ndi sitere n'aka-Ya buru ndi
kwere na Chineke, Onye mere ka O si
na ndi nwuru anwu bilie, we nye Ya
ebube; ka okwukwe-unu na olile-anya-
unu we di n'ebe Chineke nọ. 22 Ebe
unu meworo nkpuru-obi-unu ka ha di
ọcha n'iṅa-nti nke unu ṅara ezi-okwu,
iwere ihu-n'anya nke iru-abua nādigh
ya hu umu-nna-unu n'anya, sitenu
n'obi-unu hurita onwe-unu n'anya si-
ike: 23 ebe amuworo unu ọzọ, esitegh
na nkpuru apuru imebi, kama esitere na

nke anāpugh imebi, site n'okwu Chineke, nke di ndu, nke nādigide kwa, mu unu ọzọ. 24 N'ihi na,

Anu-aru nile di ka ahihia,
Ebube-ya nile di kwa ka uzari ahihia.
Ahihia akpọnwuwo, uzari - ya adapuwo kwa:
25 Ma okwu Onye-nwe-ayi nādigide rue mḅe ebigh-ebi.

Nka bu kwa okwu nke ozi ọma ahu ezisara unu.

2 1 Ya mere, tupunu ihe ọjọ nile, na aghughọ nile, na iru-abua, na ekworo, na nkwutọ nile di iche iche, 2 dika umu amuru ọhu, ka agu miriara nke okwu Chineke, nke aghughọ nādigh ya, nāgusi unu ike, ka unu we were ya nētó etó rue nzọputa; 3 ọ buru na unu deturu n'ire na Onye-nwe-ayi bu onye nwere obi-ọma: 4 Onye unu nābiakute, bú nkume di ndu, Nke madu juru n'ezie, ma n'ebe Chineke nọ Ọ bu ihe arọputara, buru kwa ihe anāsọpuru, 5 ewe were kwa unu onwe-unu, dika nkume di ndu, wu, ka unu buru ulo nke Mọ Nsọ, ka unu we buru ọtù ndi-nchu-aja di nsọ, ichu aja nke di ka Mọ Nsọ si chọ, nke di Chineke ezi nma site na Jisus Kraist. 6 N'ihi na ekwuru n'ihe edeworo n'akwukwọ nsọ, si,

Le, anamatọḅọ na Zaion otù isi nkume nime nkuku ntọ-ala, nke bu ihe arọputara, buru kwa ihe anāsọpuru:
Onye kwe-kwa-ra na Ya, agagheme ka ihere me ya ma-ọli.

7 Ya mere ọ bu unu, bú ndi kwere ekwe, ka nsọpuru ahu diri: ma n'ebe ndi nādigh-ekwe nọ,

Nkume nke ndi nēwu ulo juru,
Nke ahu ka emere isi nkuku ulo;

8 na,

Nkume isu-ngọngọ, na oké nkume nke ima-n'ọnyà;

n'ihi na ha nāsu ngọngọ n'okwu ahu, ebe ha nēkweyegh ekweye: edo-kwa-ra ha ka ha me ihe a. 9 Ma unu onwe-unu bu ọḅọ ndi arọputaworo, ọtù ndi-nchu-aja ndi bu kwa eze, mba di nsọ, ndi nke Chineke nwetara, ka unu we kwusa idi-nma nile nke Onye ahu Onye kpọputara unu n'ọchichiri ahu ba n'ihè-Ya di ebube: 10 ndi nābugh ndi n'oge gara aga, ma uḅu a unu bu ndi nke Chineke: ndi anēmereghri ebere, ma uḅu a unu bu ndi emeworo ebere.

11 Ndi m'huru n'anya, ariọm unu dika ndi-ọbìa na ndi nọ dika ọbìa, ka unu ghara ime ihe ọjọ di iche iche nāgu anuaru, nke bu ihe nēbu agha imegide nkpuru-obi; 12 nēbinu obi-unu nke-ọma n'etiti ndi mba ọzọ; ka ha we site n'ọlu ọma nile unu, nke ha nḕle anya, nye Chineke otuto n'ubọchi nleta ahu nime ihe ahu ha nēkwutọ unu nime ya dika ndi nēme ihe ọjọ.

13 Donu onwe-unu n'okpuru ibu-isi ọ bula madu debere n'ihi Onye-nwe-ayi; ma ọ bu eze, dika onye nọ n'ike n'elu unu; 14 ma-ọbu ndi-isi, dika ndi anēzite site n'aka-ya ka ịna bọ́ ọbọ́ n'aru ndi nēme ihe ọjọ, ka ha to kwa ndi nēme ezi ihe. 15 N'ihi na otù a ka ọchichọ nke Chineke si di, ka unu site n'ime ezi ihe me ka amagh-ihe nke ndi nēnwegh uche kpuchie ọnu: 16 dika ndi nwere onwe-ha, ma unu enwegh inwe-onwe-unu ahu dika ihe-nkpuchi nke ihe ọjọ, kama dika ndi-orù nke Chineke. 17 Sọpurunu madu nile. Hunu òtù ndi bu umu-nna n'anya. Nātunu egwu Chineke. Nāsọpurunu eze-unu.

18 Ndi nēje ozi, nēdonu onwe-unu n'okpuru ndi-nwe-unu n'egwu nile; ọ bugh nàní n'okpuru ndi bu ezi madu ndi nwe-kwa-ra obi-ọma, kama ọ bu kwa n'okpuru ndi ḅagọrọ aḅagọ. 19 N'ihi na nka bu ihe-ekele, ma ọ buru na onye ọ bula nātachi obi n'ihe-nwuta di iche iche n'ihi akọ-na-uche n'ebe Chineke nọ, nāhu ahuhu nke nēzigh ezi. 20 N'ihi na àha otuto gini di ya, ma ọ buru na, mḅe unu nēmehie, mḅe eti kwa unu aka, unu atachi obi na ya? ma ọ buru na, mḅe unu nēme ezi ihe, hu kwa ahuhu, unu atachi obi na ya, nka bu ihe-ekele n'ebe Chineke nọ. 21 N'ihi na akpọrọ unu ime nka: n'ihi na Kraist hu-kwa-ra ahuhu n'ihi unu, nārapuru unu ihe ilere anya, ka unu we so ije-ukwu-Ya nile: 22 Onye ọ digh nmehie ọ bula Ọ mere, ahugh kwa aghughọ n'ọnu-Ya: 23 Onye, mḅe anēkwutọ Ya, Ọ digh-ekwutọghachi ọzọ; mḅe Ọ nāhu ahuhu, Ọ digh-aba nba; kama Ọ rara Onwe-ya nye n'aka Onye ahu Nke nēkpe ikpé ziri ezi: 24 Onye Ya onwe-ya, dika àjà achuru, būru nmehie nile ayi n'aru-Ya n'elu osisi ahu, ka ayi, ebe ayi nwuworo n'ebe

nmehie nile di, ka ayi we di ndu n'ebe ezi omume di; Onye eji ọnyá-utari-Ya me ka unu nwe ezi ndu. 25 N'ihi na unu nēhieri dika aturu; ma ụbụ a unu chigharikutere Onye ahu Onye nāzù nkpuru-obi-unu dika anāzù aturu, Onye nēlekọta kwa ha anya.

3 1 Otú ahu, ndi bu nwunye, nēdonu onwe-unu n'okpuru di nke aka unu; ka, ọbuná asi na ufọdu ekweyegh okwu Chineke, ka ewe site n'ibi-obi nwunye-ha rita ha n'urù n'ebe anēkwugh okwu; 2 mḅe ha nēle ibi-obi-unu di ọcha, ya na egwu. 3 Ndi ichọ-nma-ha ka ọ ghara ibu ichọ-nma ahu nke aru nke bu ikpa isi, na iyikwasi ihe ọla-edo, ma-ọbu iyikwasi ọtutu uwe; 4 kama ka ọ buru madu zoro ezo nke nkpuru-obi, n'uwe anāpugh imebi nke bu mọ di nwayọ di kwa udo, nke di oké ọnu-ahia n'anya Chineke. 5 N'ihi na otú a ka ndinyom ahu ndi di nsọ, ndi nēle anya Chineke, nāchọ kwa onwe-ha nma n'oge gara aga, nēdo onwe-ha n'okpuru di nke aka ha: 6 dika Sera ṅara Abraham nti, nākpọ ya onye-nwe-ya: onye emere unu ka unu buru umu-ya, ma ọ buru na unu eme ezi ihe, ghara kwa itu egwu site n'ujọ ọ bula.

7 Ndi bu di, otú ahu, sonu nwunye-unu bikọ n'uzọ ihe-ọmuma, nēkeye ihe bu nwayi nsọpuru, dika onye nādigh ike kari, dika unu na ha bu kwa ndi nēketakọ amara nke bu ndu; ka ewe ghara iḅochi ekpere-unu.

8 Ma n'ikpe-azu, nwekọnu otù uche, unu nile, werenu obi sorita onwe-unu hukọ ahuhu, burunu ndi nāhu umu-nna-unu n'anya, ndi nwere obi ọmiko, ndi nwere uche di ume-ala: 9 ndi nādigh-ewere ihe ọjọ nyeghachi n'ọnọdu ihe ọjọ, ma-ọbu nkwutọ n'ọnọdu nkwutọ; ma kama nke ahu burunu ndi nāgọzi; n'ihi na ihe eji kpọ unu bu nka, ka unu we keta ngọzi. 10 N'ihi na,

Onye ahu nke nāchọ ihu ndu n'anya,
Na ihu ezi ubọchi,
Ya me ka ire-ya ghara ikwu ihe ọjọ,
Me kwa ka eḅuḅere-ọnu-ya ghara
ikwu okwu aghughọ:
11 Ya si kwa n'ihe ọjọ wezuga onwe-ya,
me ezi ihe;
Ya chọ udo, ḅaso kwa ya.

12 N'ihi na anya abua nke Onye-nwe-ayi di n'aru ndi ezi omume,
Nti-Ya abua di kwa n'ebe aririọ-ha di:
Ma iru nke Onye-nwe-ayi digidere
ndi nēme ihe ọjọ.

13 Onye bu kwa onye ahu nke gēmejọ unu, ma ọ buru na unu ghọrọ ndi nānu ọku n'obi n'iso ezi ihe? 14 Ma ọ buru kwa na unu ahu ahuhu n'ihi ezi omume. ngọzi nādiri unu: ma unu atula egwu ahu ha nākpata, obi alọ-kwa-la unu miri; 15 kama donu Kraist-ayi nsọ nime obi-unu dika Onye-nwe-unu: buru-kwa-nu ndi edoziworo mḅe dum igọpuru onye ọ bula nke nāju unu aiuju bayere olile-anya ahu nke di nime unu. ma ka unu were nwayọ na egwu gọpu: 16 ebe unu nwere ezi akọ-na-uche; ka ewe me ka ihere me ha, bú ndi nākpali ibi-obi ọma unu nime Kraist, nime ihe ahu nke anēkwutọ unu nime ya. 17 N'ihi na ọ ka nma, ma ọ buru na ọchichọ Chineke chọrọ ya, ka unu hu ahuhu n'ihi na unu nēme ezi ihe kama n'ihi na unu nēme ihe ọjọ. 18 N'ihi na Kraist hu-kwa-ra ahuhu bayere nmehie, nání otù mḅe, Onye ezi omume n'ihi ndi ajọ omume, ka Ọ we kuru ayi biakute Chineke; n'ihi na emere ka Ọ nwua anwu n'anu-aru-Ya, ma emere ka Ọ di ndu na mọ-Ya; 19 nke ọ bu kwa nime ya ka Ọ gara we kwusara ndi-mọ nọ n'ulo-nkpọrọ okwu, 20 ndi nēkweyegh n'oge gara aga, mḅe ogologo-ntachi-obi Chineke nēchesi ike n'ubọchi Noa, mḅe anēdozi ubọ, nke ewere miri zọputa madu ole-na-ole, ya bu madu asatọ, nime ya: 21 bú miri nke nāzọputa kwa unu ubụ a n'uzọ yiri ihe-atù a, ya bu baptism, ọ bugh itupu inyi nke aru, kama ọ bu ajuju nke ezi akọ-na-uche n'ebe Chineke nọ, site na nbilite-n'ọnwu nke Jisus Kraist; 22 Onye nọ n'aka-nri nke Chineke, ebe Ọ gara ba n'elu-igwe; edowo kwa ndi-mọ-ozi na ndi nāchi isi na ndi di ike n'okpuru Ya.

4 1 Ya mere, ebe Kraist huru ahuhu n'anu-aru, unu onwe-unu were kwa otù izù ahu ke dika ekike-agha; n'ihi na onye huworo ahuhu n'anu-aru agharawo nmehie; 2 ka unu we ghara ibi ọzọ n'oge fọduru unu n'anu-aru-unu ime ihe ọjọ di iche iche nāgu madu,

kama ime ihe Chineke nāchọ. 3 N'ihi na oge nke gasiworo ezuwo iluputa ihe ndi mba ọzọ nēzube, na ijeghari nime agu ikwa-iko, agu ihe ọjọ nile, manya-oḅuḅu nile, ite-egwú nile, iṅubiga-manya-ókè nile, na ikpere-arusi nile iọḅuru onwe-ha: 4 nke ha nēchè na ọ bu ihe madu nāhugh mḅe ọ bula na unu adigh-eso ha n'omume ahu ḅabà n'otù njubiga-ókè ahu nke ndu ila-n'iyi, ha nēkwulu unu: 5 ndi gāza ajuju bayere onwe-ha nye Onye ahu Nke doziworo Onwe-ya ikpe ndi di ndu na ndi nwuru anwu ikpé. 6 N'ihi na ihe eji zisara ọbuná ndi nwuru anwu ozi ọma bu nka, ka ewe kpe ha ikpé dika esi ekpe madu n'anu-aru, ma ka ha we di ndu dika Chineke si di na mọ.

7 Ma ọgwugwu ihe nile di nso: ya mere nwenu uche zuru okè, nwe-kwa-nu anya-udo ka unu we kpe ekpere: 8 nke bu isi ihe nile menu ka ihu-n'anya ahu unu nāhurita onwe-unu di ike; n'ihi na ihu-n'anya nēkpuchi ọtutu nmehie: 9 nēlerita onwe-unu ọbia nke-ọma nātamugh ntamu: 10 dika unu nile n'otù n'otù natara onyinye-amara, werenu ihe ahu nējerita onwe-unu ozi, dika ndi nāchi èzi-na-ulo nke-ọma n'amara Chineke nke di n'uzọ di iche iche; 11 ọ buru na onye ọ bula nēkwu okwu, ya kwue dika okwu nke si Chineke n'ọnu puta; ọ buru na onye ọ bula nēje ozi, ya je dika o sitere n'ike ahu Chineke nēnyezu: ka ewe nye Chineke otuto n'ihe nile site n'aka Jisus Kraist, Onye nwe ebube nile na ike nile rue mḅe nile ebigh-ebi. Amen.

12 Ndi m'huru n'anya, unu echèla èchichè bayere ọnwunwa ọku ahu nke di n'etiti unu, nke nābiakwasi unu inwa unu, na ọ bu ihe anāhugh mḅe ọ bula, dika agāsi na ọ bu ihe anāhugh mḅe ọ bula nādakwasi unu: 13 kama ebe unu nwekọrọ ahuhu nke Kraist, nāṅurinu ọṅu; ka unu we were kwa obi nātọ utọ nke-uku ṅuria nime nkpughe nke ebube-Ya. 14 Ọ buru na anāta unu uta n'aha Kraist, ngọzi nādiri unu; n'ihi na Mọ nke ebube na Mọ nke Chineke nānọgide n'aru unu. 15 N'ihi na, ka onye ọ bula n'etiti unu ghara ihu ahuhu dika oḅu-madu, ma-ọbu onye-ori, ma-ọbu onye nēme ihe ọjọ, ma-ọbu dika onye nēle ihe nābugh nke aka ya anya: 16 ma ọ buru na onye ọ bula nāhu ahuhu dika Kristian, ka ihere ghara ime ya; ma ka ọ nye Chineke otuto n'aha nka. 17 N'ihi na oge ahu eruwo ka esite n'ulo Chineke malite ikpe ikpé: ma ọ buru na o buru uzọ site n'aru ayi malite, gini gābu ọgwugwu nke ndi nēkweyegh ozi ọma nke Chineke? 18 Ọ buru kwa na ọ di ike izọputa onye ezi omume, òle ebe agēgosi onye nādigh-asọpuru Chineke na onye-nmehie? 19 Ya mere ka ndi nāhu ahuhu dika ọchichọ Chineke si di were kwa nkpuru-obi-ha n'ime ezi ihe nye n'aka Onye-òkikè kwesiri ntukwasi-obi idebe.

5 1 Ya mere, ariọm ndi-okenye nọ n'etiti unu, onye mu onwem bu okenye-ibe-unu, ya na onye-àmà nke ahuhu nile nke Kraist, abukwam onye-nnwekọ nke ebube ahu nke agaje ikpughe: 2 Nāzùnu ìgwè aturu ntà Chineke nke di n'etiti unu, nēlekọta ha anya, ọ bugh n'ihi na nkpà nākpa unu, kama site n'ọchichọ obi, dika Chineke chọrọ; ọ bugh kwa n'ihi urù nēweta ihere, kama n'ihi na unu di ọku n'obi; 3 ọ bugh kwa dika agāsi na unu nēme ndi bu ihe-nketa dika unu bu ndi-nwe-ha, kama nēme onwe-unu ihe-atù ìgwè aturu ntà ahu gēṅomi. 4 Mḅe agēme kwa ka Onye-isi-ọzùzù-aturu puta ihè, unu gānata okpu-eze nke ebube ahu, nke nādigh-atalata. 5 Otú ahu, unu ndi bu nwata, donu onwe-unu n'okpuru ndi-okenye. Ma unu nile were obi di ume-ala ke onwe-unu dika ákwà, ijerita ibe-unu ozi: n'ihi na Chineke nēdo Onwe-ya imegide ndi-npako, ma Ọ nēnye ndi di ume-ala n'obi amara. 6 Ya mere wedanu onwe-unu n'okpuru aka di ike nke Chineke, ka Ọ we welie unu elu n'oge nke Ya; 7 nātukwasinu Ya nchеḅu nile unu nēcheḅu onwe-unu, n'ihi na ihe nile bayere unu nēmetu Ya n'obi. 8 Nwenu anya-udo, nēchenu nche: onye ahu nke nēkuru unu ga ikpé, bú ekwensu, dika ọdum nāḅọ uja, ọ nējeghari, nāchọ onye o gēlomi: 9 ma nēguzogidenu ya, n'ihi na unu di ike n'okwukwe-unu, ebe unu matara na anēmezu otù ahuhu ahu n'aru ndi bu òtù umu-nna-unu ndi nọ n'uwa. 10 Ma Chineke nke amara nile, Onye kpọbatara unu n'ebube ebigh-ebi Ya nime Kraist,

mḅe unu huworo ahuhu nwa oge, Ya onwe-ya gēme ka unu zue okè, me kwa ka unu guzosie ike, me kwa ka unu di ike, tọ kwa unu ntọ-ala. 11 Ọ bu Ya nwe ike nile rue mḅe nile ebigh-ebi. Amen.

12 Site n'aka Silvenọs, nwa-nna-ayi kwesiri ntukwasi-obi, dika m'nāgu ya, ka m'nēdegara unu akwukwọ n'okwu ole-na-ole, nārịọ unu, nāḅa kwa àmà na nka bu amara Chineke n'ezie: nēguzosinu ike nime ya. 13 Nwayi ahu nke nọ na Babilon, nke soro unu buru onye arọputaworo, nēkele unu; nwam, bù Mak, nēkele kwa unu. 14 Werenu isutu-ọnu nke ihu-n'anya nēkelerita onwe-unu.

Udo diri unu nile ndi nọ nime Kraist.

AKWUKWỌ-OZI NKE-ABUA NKE

PITA

DEGARA NDI KRAIST NILE

1 1 Saimon Pita, orù na onye-ozi nke Jisus Kraist, nēdegara unu akwukwọ, bù ndi ketaworo okwukwe di okè ọnu-ahia ra ka nke ayi ketaworo n'ezi omume Onye ahu, bù Chineke-ayi na Onye-nzọputa-ayi, Jisus Kraist: 2 Ka eme ka amara bara unu uba, ya na udo, nime nmazu nke Chineke na nke Jisus Onye-nwe-ayi; 3 dika ike O ji buru Chineke nyeworo n'aka-ayi ihe nile diri ndu na nsọpuru-Chineke n'efu, site na nmazu nke Onye ahu Onye ji ebube na idi-nma nke aka Ya kpọ ayi; 4 bù nke O siteworo nye n'aka-ayi nkwa nile ahu di oké ọnu-ahia di kwa uku ri nne; ka unu we site n'ihe ndia ghọ ndi nēnwekọ ihe O ji buru Chineke, ebe unu ḅanariworo nmebi nke di n'uwa site n'agu ihe ọjọ. 5 Ma n'ihi otù ihe a n'akuku-unu tukwasinu inu-ọku-n'obi nile, nyezu-kwa-nu idi-nma n'okwukwe-unu; nyezu kwa ihe-ọmuma n'idi-nma-unu; 6 nyezu kwa ijisi-onwe-unu-ike n'ihe-ọmuma-unu; nyezu kwa ntachi-obi n'ijisi-onwe-unu-ike; nyezu kwa nsọpuru-Chineke nime ntachi-obi-unu; 7 nyezu kwa ihu-n'anya umu-nna nime nsọpuru-Chineke-unu; nyezu kwa ihu-n'anya nime ihu-n'anya-umu-nna-unu. 8 N'ihi na asi na unu nwere ihe ndia, asi kwa na unu nwere ha ri nne, ha nēdo unu ndi nābugh ndi nādigh-alu ọlu ma-ọbu ndi nādigh-ami nkpuru rue imazu Onye-nwe-ayi Jisus Kraist. 9 N'ihi na onye ahu ihe ndia nādigh ya nso bu onye kpuru ìsì, onye nāhu inyogh-inyogh, ebe ọ chezọrọ nsachapu nke nmehie ochie ya nile. 10 N'ihi nka, umu-nnam, nānunu ọku n'obi kari ime ka ọkpukpọ-unu na nrọputa-unu buru ihe nēguzosi ike: n'ihi na asi na unu eme ihe ndia, unu agagh-asu ngọngọ mḅe ọ bula ma-ọli: 11 n'ihi na otù a ka agēnyezu unu n'àkù nbata ahu unu gābata nime ala-eze ebigh-ebi nke Onye-nwe-ayi, bù Onye-nzọputa-ayi, Jisus Kraist.

12 N'ihi nka mḅe dum agajem ichetara unu ihe ndia, ọ bu ezie na unu matara ha, emewo kwa ka unu guzosie ike n'ezi-okwu ahu nke diyere unu. 13 Ma anamagu ya n'ihe ziri ezi, ka oge ra m'nọ n'ulo-ikwū a, ikpali unu n'ichetara unu; 14 ebe m'matara na ntupu nke ulo-ikwūm nka nābia ọsọsọ, ọbuná dika Onye-nwe-ayi Jisus Kraist gosirim. 15 E, m'gānu ọku n'obi ka unu we nwe ike icheta ihe ndia n'oge nile ọ bula mḅe m'lasiri. 16 N'ihi na ayi esogh akukọ-irò nke eji amam-ihe kọ, mḅe ayi mere ka unu mara ike na ọbibia nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, ma emere ayi ka ayi buru ndi huru idi-uku nke Onye ahu. 17 N'ihi na Ọ natara nsọpuru na ebube n'aka Chineke, bù Nna, mḅe Ebube ahu nke kwesiri idi-uku mere ka olu di otù a dara Ya, si, Onye a bu Ọkparam M'huru n'anya, Onye ihe-Ya di Mu onwem ezi nma: 18 olu a ka ayi onye-ayi nu-kwa-ra ka o nēsi n'elu-igwe da, mḅe ayi na Ya nọ

n'ugwu ahu di nsọ. 19 Eme-kwa-ra ka okwu amuma ahu guzosiere ayi ike kari; nke unu nēme nke-ọma n'iṅa nti ya, dika oriọna mḅe o nēnwu n'ebe ḅara ọchichiri, rue mḅe chi gābọ, kpakpando chi-ọbubọ we tibe n'obi-unu: 20 ebe unu buru uzọ mara nka, na ọ digh amuma ọ bula n'ihe edeworo n'akwukwọ nsọ nke madu puru ikọ isi-ya site na nàni uche nke aka ya. 21 N'ihi na ọ digh amuma ọ bula nke eji ọchichọ madu bu mḅe ọ bula: kama madu sitere na Chineke kwu okwu, mḅe Mọ Nsọ nēme ka ha kwue.

2 1 Ma ndi-amuma ugha puta-kwa-ra ihè n'etiti ndi Israel, dika ndi-ozizi ugha gādi kwa n'etiti unu, bù madu ndi gēwere nzuzo webata irọ-òtù di iche iche nke ila-n'iyì, nāgọnari ọbunà Onye-nwe-ha Onye ḅara ha, ndi nēweta ila-n'iyì di ngwa tukwasi onwe-ha n'isi. 2 Ọtutu madu gēso kwa uzọ agu-ikwa-iko-ha; ndi agēkwulu uzọ nke ezi-okwu n'ihi ha. 3 Nime anya-uku ka ha gēji kwa okwu nrafu di iche iche were unu zua ahia: ndi ọmuma-ikpe-ha nābugh ihe nādigh-alu ọlu site n'oge ochie, ila-n'iyì-ha adigh-eru kwa ura. 4 N'ihi na asi na Chineke emeregh ndi-mọ-ozi ebere mḅe ha mehiere, kama Ọ tubàra ha n'ime-ime ọku ala-mọ, we rara ha nye n'olùlù nke ọchichiri, ka ewe debe ha ikpe ikpè; 5 asi kwa na Ọ meregh uwa ochie ebere, kama ọ bu Noa, onye mere ha asatọ, bù onye nēkwusa ezi omume, ka Ọ chere, mḅe Ọ mere ka iju-miri biakwasi uwa nke ndi nādigh-asọpuru Chineke; 6 Ọ we me ka obodo Sọdọm na Gọmọra ghọ ntu, were kwa ikpù-iru ma ha ikpè, ebe Ọ mere ha-ri ka ha buru ihe-ilere-anya nye ndi gaje ibu ndi nādigh-asọpuru Chineke; 7 Ọ we dọputa Lot, bù onye ezi omume, mḅe ibi-obi n'agu ikwa-iko nke ndi ahu ndi nēmebi iwu nēwuta ya nke-uku 8 (n'ihi na onye ezi omume ahu, ebe o nēbi n'etiti ha, ọ were ọlu-ha nke nēmebi iwu mekpa nkpuru-obi ezi omume ya aru kwa-ubọchi, n'ile ihe na inu ihe): 9 Onye-nwe-ayi matara idọputa ha n'ọnwunwa, bù ndi nāsọpuru Chineke, na idebe ndi ajọ omume n'ahuhu-nmehie rue ubọchi ikpè; 10 ma nke kachasi ndi nējeso anu-aru n'agu ihe emeruru emeru, ndi nēlelì kwa ibu-onye-nwe-madu anya. Ndi nwere anya-ike, ndi nwere isi-ike, ha amagh aru jijiji ikwulu ndi nọ n'ebube: 11 ebe ndi-mọ-ozi, ọ bu ezie na ha ka ha n'ume na ike, ma ha ekpegidegh ha ikpè nkwulu n'iru Onye-nwe-ayi. 12 Ma ndia, dika anu nēnwegh uche, ndi bu anu efu site n'ọmumu-ha inwude na imebi, nēkwulu Chineke n'ihe ha nāmagh, agēmebi kwa ndia na nmebi-ha, 13 ndi anēmejọ ha dika ugwọ-ọlu nke ajọ omume; madu ndi nāgu ya n'ihe-utọ, bú ibi n'okè oriri na okè ọṅuṅu n'ehihie, ndi bu ntupọ na ihe-ita-uta, nānọ n'okè oriri na okè ọṅuṅu n'oriri ihu-n'anya ha mḅe ha nēso unu rikọ ihe; 14 ha bu ndi nwere anya nke juputara n'aru nwayi nākwa iko, anya nke nāpugh kwa ighara imehie; ha bu kwa ndi nārafu nkpuru-obi ndi nādigh-eguzosi ike; ha nwe-kwa-ra obi anwaputaworo n'anya-uku; buru kwa umu nke ọbubu-ọnu; 15 ha rapuru uzọ guzoziri eguzo, we jehie, ebe ha soro uzọ Belam nwa nke Beoa, onye huru ugwọ-ọlu nke ajọ omume n'anya; 16 ma aturu ya nmegide-iwu nke aka ya n'anya: inyinya-ibu nke dara ọḅi were olu madu kwu okwu we ḅochie anya-adigh-nma nke onye-amuma ahu. 17 Ndia bu isi-iyi nke miri nādigh, buru kwa alulu nke okè ifufe nēfepu; ndi edebeworo ha itiri nke ọchichiri. 18 N'ihi na, ebe ha nēkwu okè okwu nāfuli afuli nke ihe-efu, ha were agu ikwa-iko di iche iche nārafu ndi ahu nime agu ihe ọjọ nke anu-aru, bù ndi nāḅanari n'oge uḅu a ndi nēbi obi na njehie; 19 ha nēkwe kwa ha nkwa na ha gēnwe onwe-ha, ọ bu ezie na ha onwe-ha bu orù nke nmebi; n'ihi na ihe meriworo madu, ihe a ka emewo-kwa-ra ka onye ahu buru orù-ya. 20 N'ihi na asi na, mḅe ha ḅanariworo ihe nile emeruru emeru nke uwa site na nmazu nke Onye-nwe-ayi, bù Onye-nzọputa-ayi, Jisus Kraist, ewe tuhi ha ọzọ nime ihe ndia, meri kwa ha, ọnọdu ikpe-azu ha abiawo iọkari ọnọdu mbu njọ. 21 N'ihi na ọ gākawori nma ma ọ buru na ha akāmazugh uzọ ezi omume, kari imazu ya, we si n'ihe di nsọ ahu enyere n'iwu, nke enyere ha n'aka idebe, laghachi. 22 Okwu nke e i ilu ahu adakwasiwo ha, Ọ bu nkita nke chighariri ọzọ n'ihe ọ ḅọrọ, buru kwa

nne-ezì nke chighariri ọzọ n'ituru n'apiti mḅe ọ sachasiri onwe-ya.

3 1 Ndi m'huru n'anya, nka bu akwukwọ - ozi nke - abua nke m'nēdegara unu uḅu a; ma nime ha abua ka m'nākpali uche-unu di ọcha n'ichetara unu; 2 ka unu we cheta okwu nke ndi-amuma di nsọ buru uzọ kwu, cheta kwa ihe ahu Onye-nwe-ayi, bù Onye-nzọputa-ayi, nyere n'iwu site n'ọnu ndi-ozi-unu: 3 ebe unu buru uzọ mara nka, na ndi-ọchì gēji ichì-ọchì bia na mḅe ikpe-azu, nāga dika agu ihe ọjọ nke aka ha si di, 4 nāsi kwa, Ọle ebe nkwa nke ọbibia-Ya di? n'ihi na site n'ubọchi nna-ayi-hà dara n'ura ọnwu, ihe nile nādigide dika ha diworo site na nmalite nke òkìkè. 5 N'ihi na nka mere ha nchefu n'ihi na ha nāchọ ya, na elu-igwe di site na mḅe ochie, ha na ala nke esitere na miri were kwa miri me ka o guzokọ n'otù, site n'okwu Chineke; 6 nke esitere n'aka-ha me ka uwa nke di n'oge ahu la n'iyì, n'ihi na iju-miri ḅara ya: 7 ma elu-igwe nke di uḅu a, ha na uwa, ka akpadoworo nye ọku site n'otù okwu ahu, ebe anēdebe ha nye ubọchi nke ikpè na ila-n'iyì nke ndi nādigh-asọpuru Chineke.

8 Ma unu ekwela ka otù ihe a me unu nchefu, ndi m'huru n'anya, na otù ubọchi di ka nnù arọ abua na ọgu iri n'anya Onye-nwe-ayi, nnù arọ abua na ọgu iri di kwa ka otù ubọchi. 9 Onye-nwe-ayi anọgh ọdù n'ime nkwa-Ya, dika ufọdu nāgu ya na ọ bu inọ-ọdù; kama Ọ nātachiri unu ogologo-ntachi-obi, n'ihi na O zubegh ka ndi ọ bula la n'iyì, kama ka madu nile bia rue nchèghari. 10 Ma ubọchi Onye-nwe-ayi gābia dika onye-ori; nke ọ bu nime ya ka elu-igwe gēji okè ùzù gabiga, ihe nile di n'elu-igwe gāḅa kwa ọku we la n'iyì, uwa na ọlu nile aluru nime ya gērechapu kwa. 11 Ebe anēme ka ihe ndia nile la n'iyì otù a, ọ bu aha madu gini ka unu nāghagh ibu n'ibi-obi nsọ nile na nsọpuru-Chineke nile, 12 nēle anya ọbibia nke ubọchi ahu nke Chineke, nēme kwa ka ọ bia ngwa ngwa, nke elu-igwe gēre ọku we la n'iyì n'ihi ya, ihe nile di n'elu-igwe gāḅa kwa ọku we ḅaze? 13 Ma dika nkwa-Ya si di, ayi nēle anya elu-igwe ọhu na uwa ọhu, nke ezi omume bi nime ha.

14 N'ihi nka, ndi m'huru n'anya, ebe unu nēle anya ihe ndia, nānunu ọku n'obi ka ewe hu unu n'udo, ndi nēnwegh ntupọ, ndi anāpugh kwa ita uta n'iru Ya. 15 Nāgu-kwa-nu ogologo-ntachi-obi Onye-nwe-ayi na ọ bu nzọputa; dika nwa-nna-ayi ayi huru n'anya, bù Pọl, dega-kwa-ra unu n'akwukwọ, dika amam-ihe enyere ya si di; 16 dika ọ de-kwa-ra n'akwukwọ-ozi-ya nile, nēkwu okwu bayere ihe ndia nime ha; nke ihe ufọdu nkè di ike ighọta di nime ha, nke ndi anēzigh ihe na ndi nādigh-eguzosi ike nāchighari, dika ha nēme kwa ihe fọduru nke edeworo n'akwukwọ nsọ, ila onwe-ha n'iyì. 17 Ya mere, unu onwe-unu, ndi m'huru n'anya, ebe unu buru uzọ mara ihe ndia, nēchenu onwe-unu nche, ka aghara iwere njehie nke ndi nēmebi iwu bupu unu, unu we si na nguzosi-ike nke aka unu dapu. 18 Ma nābanu uba n'amara na ọmuma nke Onye-nwe-ayi, bù Onye-nzọputa-ayi, Jisus Kraist. Ọ bu Ya ka otuto diri ma uḅu a ma rue ubọchi nke mḅe ebigh-ebi. Amen.

AKWUKWỌ-OZI MBU NKE

JỌN

DEGARA NDI KRAIST NILE

1 1 Ihe nke diri site na mbu, ihe ayi nuworo, ihe ayi jiworo anya-ayi hu, ihe ayi kiriri, nke aka-ayi datu-kwa-ra, bayere Okwu nke ndu ahu, 2 (eme-kwa-ra ka ndu ahu puta ìhè, ayi ahuwo kwa ya, nāḅa kwa àmà, kọ-kwa-ra unu ndu ahu, ndu ebigh-ebi ahu, bù ndu nke diri n'ebe Nna-ayi nọ, ewe me ka ọ

putara ayi ihè); 3 ọ bu ihe ayi huworo, nu kwa, ka ayi nākọ-kwa-ra unu, ka unu onwe-unu we so kwa ayi nwekọ ya: ma nnwekọ-ayi bu kwa nke ayi soro Nna-ayi, so kwa Ọkpara-Ya Jisus Kraist, nēnwekọ: 4 ihe ndia ka ayi onwe-ayi nēde kwa n'akwukwọ, ka ewe mezue ọnù-ayi.

5 Nka bu kwa ozi ahu nke ayi nuworo n'ọnu-Ya, nākọ-kwa-ra unu, na Chineke bu ihè, ọ digh kwa ọchichiri ọ bula di nime Ya. 6 Ọ buru na ayi asi na ayi nēso Ya nwekọ ihe, ma ayi nējeghari n'ọchichiri, ayi nēkwu okwu-ugha, ayi adigh-eme kwa ezi-okwu: 7 ma ọ buru na ayi ejeghari n'ihè ahu, dika Ya onwe-ya nọ n'ihè ahu, ayi nēnwekọrita ihe n'etiti onwe-ayi, ọbara Jisus, bú Ọkpara-Ya, nāsachapu kwa ayi nmehie nile. 8 Ọ buru na ayi asi na ayi enwegh nmehie, ayi nēduhie onwe-ayi, ezi-okwu ahu adigh kwa nime ayi. 9 Ọ buru na ayi ekwuputa nmehie-ayi, Ọ bu Onye kwesiri ntukwasi-obi, buru kwa Onye ezi omume, ka Ọ we ḅaghara ayi nmehie-ayi, sachapu kwa ayi ajọ omume nile. 10 Ọ buru na ayi asi na ọ digh mḅe ọ bula ayi mehiere, ayi nēme Ya onye-ugha, okwu-Ya adigh kwa nime ayi.

2 1 Umu-ntakirim, ihe ndia ka m'nēdegara unu n'akwukwọ, ka unu we ghara imehie. Ọ buru kwa na onye ọ bula emehie, ayi nwere otù Onye nēkwu ọnu ayi n'ebe Nna-ayi nọ, Ya bu Jisus Kraist, bú Onye ezi omume: 2 Ya onwe-ya bu kwa ihe ijuru Chineke obi bayere nmehie nile ayi; ma Ọ bugh ihe ijuru Ya obi bayere nání nmehie nke ayi onwe-ayi, kama Ọ bu kwa ihe ijuru Ya obi bayere nmehie nke uwa dum; 3 nime nka ka ayi ma-kwa-ra na ayi amawo Ya, ma ọ buru na ayi edebe ihe nile Ọ nyere n'iwu. 4 Onye nāsi, Amawom Ya, ma ọ digh-edebe ihe nile Ọ nyere n'iwu, ọ bu onye-ugha, ezi-okwu adigh kwa nime onye ahu: 5 ma onye ọ bula nke nēdebe okwu-Ya, ọ bu nime onye ahu ka emeworo ka ihu-n'anya Chineke zue okè n'ezie. Nime nka ka ayi mara na ayi nọ nime Ya: 6 onye nāsi na ọ nānọgide nime Ya, o ji ugwọ ka ya onwe-ya nēieghari kwa dika Ya onwe-ya jeghariri.

7 Ndi m'huru n'anya, ọ digh ihe ọhu enyere n'iwu ka m'nēdegara unu, kama ihe ochie enyere n'iwu nke unu nwere site na mbu: ihe ochie ahu enyere n'iwu bu okwu ahu nke unu nuru. 8 Ọzọ, ihe ọhu enyere n'iwu ka m'nēdegara unu, ya bu ihe nke bu ezi-okwu nime Ya na nime unu; n'ihi na ọchichiri ahu nāgabiga, ezi ihè ahu nāmu kwa uḅu a. 9 Onye nāsi na ya nọ n'ihè ahu, ma ọ nākpọ nwa-nna-ya asi, ọ nānọ n'ọchichiri ahu rue uḅu a. 10 Onye nāhu nwa-nna-ya n'anya nānọgide n'ihè ahu, ọ digh ihe nēme ka madu ma n'ọnyà di nime ya. 11 Ma onye nākpọ nwa-nna-ya asi nọ n'ọchichiri ahu, nējeghari kwa nime ọchichiri ahu, ọ matagh kwa ebe ọ nāga, n'ihi na ọchichiri ahu mere ka anya-ya kpue isì.

12 Umu-ntakirim, anamedegara unu akwukwọ, n'ihi na aḅagharaworo unu nmehie-unu n'ihi aha-Ya. 13 Ndi bu nna, anamedegara unu akwukwọ, n'ihi na unu amawo Onye ahu Nke di site na mbu. Umu-okorọbia, anamedegara unu akwukwọ, n'ihi na unu emeriwo ajọ onye ahu. Umu-ntakirim, edegaram unu akwukwọ, n'ihi na unu amawo Nna-ayi. 14 Ndi bu nna, edegaram unu akwukwọ, n'ihi na unu amawo Onye ahu nke di site na mbu. Umu-okorọbia, edegaram unu akwukwọ, n'ihi na unu di ike, okwu Chineke nānọgide kwa nime unu, unu emeriwo kwa ajọ onye ahu. 15 Unu ahula uwa, ma-ọbu ihe nke di n'uwa, n'anya. Ọ buru na onye ọ bula ahú uwa n'anya, ihu-n'anya nke Nna-ayi adigh nime ya. 16 N'ihi na ihe nile nke di n'uwa, bú agu ihe ọjọ nke anu-aru, na agu ihe ọjọ nke anya, na oké-okwu nke ibi-obi, esitegh na Nna-ayi, kama o sitere n'uwa. 17 Uwa nāgabiga kwa, ya na agu ihe ọjọ ya: ma onye nēme ihe Chineke nāchọ nānọgide rue mḅe ebigh-ebi.

18 Umu-ntakirim, ọ bu oge hour ikpe-azu: dika unu nu-kwa-ra na otù onye nke nēmegide Kraist nābia, ọbuná uḅu a ọtutu ndi nēmegide Kraist aputawo; nke ayi sitere na ya mara na ọ bu oge hour ikpe-azu. 19 Ha siri n'etiti ayi pua, ma ha abugh ndi nke ayi; n'ihi na asi na ha bu ndi nke ayi, ha gānọgidewori n'etiti ayi: ma ha puru, ka ewe me ka ha puta ihè na ha nile bu ndi nābugh ndi nke ayi. 20 Unu

onwe-unu nwe-kwa-ra otite-manu site n'Onye Nsọ ahu, unu mata-kwa-ra ihe nile. 21 Ọ bugh n'ihi na unu amatagh ezi okwu ahu ka m'degara unu akwukwọ, kama ọ bu n'ihi na unu matara ya, ọ bu kwa n'ihi na ọ digh ugha ọ bula si n'ezi-okwu ahu puta. 22 Ònye bu onye-ugha ahu ma-ọbugh onye nāgọ si na Jisus abugh Kraist ahu? Onye nāgonari Nna-ayi na Ọkpara-Ya, onye a bu onye ahu nēmegide Kraist. 23 Onye ọ bula nke nāgọnari Ọkpara ahu, ọ nwegh kwa Nna ahu: onye nēkwuputa Ọkpara ahu, ọ nwe-kwa-ra Nna ahu. 24 Ma unu onwe-unu, ka ihe ahu unu nuru site na mbu digide nime unu. Ọ buru na ihe ahu unu nuru site na mbu adigide nime unu, unu onwe-unu gānọgide kwa nime Ọkpara ahu, nọgide kwa nime Nna-Ya. 25 Nka bu kwa nkwa ahu nke Ya onwe-ya kwere ayi, bú ndu ahu, nke bu ndu ebigh-ebi. 26 Ihe ndia ka m'degara unu n'akwukwọ bayere ndi nēduhie unu. 27 Unu onwe-unu kwa, otite-manu ahu nke unu natara n'aka-Ya nādigide nime unu, ọ digh kwa unu nkpà ka onye ọ bula zí unu ihe; kama dika otite-manu-Ya nēzí unu ihe bayere ihe nile, dika ọ bu kwa ezie, nābugh kwa okwu-ugha, dika O zi-kwa-ra unu, nānọgidenu nime Ya. 28 Umu-ntakirim, nānọgide-kwa-nu nime Ya uḅu a; ka ọ gābu, ma ọ buru na agēme ka Ọ puta ihè, ka ayi we nwe nkwuwa-okwu, ghara kwa iwere ihere pua n'iru Ya n'ọbibia-Ya. 29 Ọ buru na unu matara na Ọ bu onye ezi omume, unu mara na onye ọ bula nke nēme ezi omume bu kwa onye amuworo site na Ya.

3 1 Lenu aha ihu-n'anya nka bu nke Nna-ayi nyeworo ayi, ka ewe kpọ ayi umu Chineke: ayi bu kwa umu-Ya. N'ihi nka uwa amagh ayi, n'ihi na ọ magh Ya. 2 Ndi m'huru n'anya, uḅu a ka ayi bu umu Chineke, akēmegh kwa ka ọ puta ihè ihe ayi gābu. Ayi matara na, ọ buru na agēme ka Ọ puta ihè, ayi gābu ndi yiri Ya; n'ihi na ayi gāhu Ya otú Ọ di. 3 Onye ọ bula nke nwere olile-anya nka n'ebe Ọ nọ, ọ nēme kwa onwe-ya ka ọ di ọcha, dika Ya onwe-ya di ọcha. 4 Onye ọ bula nke nēme nmehie, ọ nēme kwa ihe nēmebi iwu: nmehie bu kwa nmebi-iwu. 5 Unu mata-kwa-ra na emere ka Ya onwe-ya puta ihè ka Ọ we chipu nmehie; nmehie adigh kwa nime Ya. 6 Onye ọ bula nke nānọgide nime Ya adigh-emehie: onye ọ bula nke nēmehie ahugh Ya anya mḅe ọ bula, ọ magh kwa Ya. 7 Umu-ntakirim, unu ekwela ka onye ọ bula duhie unu: onye nēme ezi omume bu onye ezi omume, dika Ya onwe-ya bu onye ezi omume: 8 onye nēme nmehie si n'ekwensu puta; n'ihi na ekwensu nēmehie site na mbu. Ihe eji me ka Ọkpara Chineke puta ihè bu nka, ka Ọ we la ọlu nile nke ekwensu n'iyì. 9 Onye ọ bula nke amuworo site na Chineke adigh-eme nmehie, n'ihi na nkpuru-Ya nādigide nime ya: ọ pugh kwa imehie, n'ihi na amuwo ya site na Chineke. 10 Nime nka ka umu Chineke bu ndi emeworo ka ha puta ihè, ha na umu ekwensu: onye ọ bula nke nādigh-eme ezi omume esigh na Chineke puta, onye nke nādigh-ahu nwa-nna-ya n'anya esigh kwa na Ya puta. 11 N'ihi na nka bu ozi ahu unu nuru site na mbu, ka ayi hurita onwe-ayi n'anya: 12 ọ bugh dika Ken si buru onye si n'ajọ onye ahu puta, we ḅue nwa-nne-ya. Ọ bu kwa n'ihi gini ka o ḅuru ya? N'ihi na ọlu-ya jọrọ njọ, ma ọlu nke nwa-nne-ya ziri ezi.

13 Umu-nnam, ka ọ ghara iju unu anya ma ọ buru na uwa akpọ unu asì. 14 Ayi onwe-ayi matara na ayi esitewo n'ọnwu ba na ndu, n'ihi na ayi nāhu umu-nna-ayi n'anya. Onye nādigh-ahu n'anya nānọgide n'ọnwu. 15 Onye ọ bula nke nākpọ nwa-nna-ya asì bu oḅu-madu: unu mata-kwa-ra na ọ digh oḅu-madu ọ bula nwere ndu ebigh-ebi nādigide nime ya. 16 Nime nka ka ayi maworo ihu-n'anya, n'ihi na Ya onwe-ya tọḅọrọ ndu-Ya n'ihi ayi: ayi onwe-ayi ji kwa ugwọ itọḅọ ndu-ayi n'ihi umu-nna-ayi. 17 Ma onye ọ bula nke nwere ihe uwa nka o ji biri, nke hu-kwa-ra nwa-nna-ya ka ọ nọ na nkpà, ọ we mechigide ya obi ebere ya, ihu-n'anya Chineke si aña digide nime ya? 18 Umu-ntakirim, ka ayi ghara ihu n'anya n'okwu, ma-ọbu n'ire; kama ka ayi nāhu n'anya n'ọlu na ezi-okwu. 19 Nime nka ka ayi gāmara na ayi bu ndi nke ezi-okwu ahu, me kwa ka obi-ayi kweye ekweye n'iru Ya, 20 n'ihe ọ bula nke obi-ayi nāma ayi ikpé nime ya; n'ihi na Chineke ka obi-ayi uku, Ọ ma-kwa-ra ihe nile.

21 Ndi m'huru n'anya, ọ buru na obi-
ayi amagh ayi ikpė, ayi nwere nkwuwa-
okwu n'ebe Chineke nọ; 22 ihe ọ bula
ayi nārịọ kwa, ayi nānata ya n'aka-Ya,
n'ihi na ayi nēdebe ihe nile Ọ nyere
n'iwu, ayi nēme kwa ihe nile nātọ utọ
n'iru Ya. 23 Nka bu kwa ihe Ọ nyere
n'iwu, ka ayi kwere n'aha nke Ọkpara-
Ya Jisus Kraist, hurita kwa onwe-ayi
n'anya, dika Ọ nyere ayi iwu. 24 Onye
nēdebe kwa ihe nile Ọ nyere n'iwu
nānọgide nime Ya, Ya onwe-ya nānọgide
kwa nime ya. Nime nka ka ayi ma-kwa-
ra na Ọ nānọgide nime ayi, site na Mọ
Nsọ ahu Nke Ọ nyere ayi.

4 1 Ndi m'huru n'anya, unu ekwela
okwu mọ nile, kama nwaputanu ndi-
mọ ahu, ma ha bu ndi siri na Chineke
puta: n'ihi na ọtutu ndi-amuma ugha
apuwo ba n'uwa. 2 Nime nka ka unu
mara Mọ nke Chineke: mọ ọ bula nke
nēkwuputa na Jisus Kraist abiawo
n'anu-aru bu mọ nke siri na Chineke
puta: 3 ma mọ ọ bula nke nādigh-
ekwuputa Jisus, o sigh na Chineke puta:
nka bu kwa mọ nke onye ahu nēmegide
Kraist, nke unu nuworo na ọ nābia; ọ
bu kwa n'oge di ụ̀ọ a ka ọ nọ n'uwa.
4 Umu-ntakirim, unu onwe-unu bu
ndi siri na Chineke puta, unu emeriwo
kwa ha: n'ihi na Onye ahu Nke nọ nime
unu ka onye ahu nke nọ n'uwa uku.
5 Ndi ahu bu ndi nke uwa: n'ihi nka ha
nēkwu okwu nke si n'uwa puta, uwa
nānu kwa olu-ha. 6 Ayi onwe-ayi bu
ndi siri na Chineke puta: onye mara
Chineke nānu olu-ayi; onye nēsigh na
Chineke puta adigh-anu olu-ayi. Ayi
sitere na nka mara mọ ezi-okwu ahu,
na mọ njehie ahu.

7 Ndi m'huru n'anya, ka ayi hurita
onwe-ayi n'anya: n'ihi na ihu-n'anya bu
ihe si na Chineke puta; onye ọ bula nke
nāhu n'anya bu kwa onye amuworo site
na Chineke, ọ ma-kwa-ra Chineke.
8 Onye nādigh-ahu n'anya amagh
Chineke; n'ihi na Chineke bu ihu-
n'anya. 9 Nime nka ka emere ka ihu-
n'anya Chineke puta ihè nime ayi, na
Chineke ewerewo Ọkpara Ọ muru nàní
Ya zite n'uwa, ka ayi we di ndu site
n'aka-Ya. 10 Nime nka ka ihu-n'anya
di, ọ bugh na ayi onwe-ayi huru
Chineke n'anya, kama ọ bu na Ya onwe-
ya huru ayi n'anya, we zite Ọkpara-Ya
ka Ọ buru ihe ijuru Ya obi bayere
nmehie-ayi. 11 Ndi m'huru n'anya, ọ
buru na Chineke huru ayi n'anya otú
a, ayi onwe-ayi ji kwa ugwọ ihurita
onwe-ayi n'anya. 12 Ọ digh onye ọ
bula kiriworo Chineke mḅe ọ bula: ọ
buru na ayi ahurita onwe-ayi n'anya,
Chineke nānọgide nime ayi, emewo kwa
ka ihu-n'anya-Ya zue okè nime ayi:
13 nime nka ka ayi mara na ayi nānọgide
nime Ya, na Ya onwe-ya nānọgide kwa
nime ayi, n'ihi na Ọ nyewo ayi ufọdu
nime Mọ nke Ya. 14 Ayi onwe-ayi
ekiriwo kwa, ayi nāḅa kwa àmà, na
Nna-ayi ezitewo Ọkpara-Ya ka Ọ buru
Onye-nzọputa nke uwa. 15 Onye ọ
bula nke gēkwuputa na Jisus bu Ọkpara
Chineke, Chineke nānọgide nime ya, ya
onwe-ya nānọgide kwa nime Chineke.
16 Ayi onwe-ayi amawo kwa ihu-n'anya
ahu, ayi ekwerewo kwa na ya, bù nke
Chineke nwere n'ebe ayi nọ. Chineke
bu ihu-n'anya; onye nānọgide kwa
n'ihu-n'anya, nime Chineke ka ọ
nānọgide, Chineke nānọgide kwa nime
ya. 17 Nime nka ka emeworo ka ihu-
n'anya zu okè n'akuku ayi, ka ayi we
nwe nkwuwa-okwu n'ubọchi ikpė ahu;
n'ihi na dika Ya onwe-ya di, ayi onwe-
ayi di kwa otú a n'uwa nka. 18 Egwu
adigh n'ihu-n'anya: kama ihu-n'anya
nke zuru okè nāchupu egwu n'èzi, n'ihi
na egwu nwere ahuhu-nmehie agēnye
ya; ma onye nātu egwu, akēmegh ya ka
o zue okè nime ihu-n'anya-ya. 19 Ayi
onwe-ayi nāhu n'anya, n'ihi na Ya
onwe-ya buru uzọ hu ayi n'anya.
20 Ọ buru na onye ọ bula gāsi, Anamahu
Chineke n'anya, ma ọ nākpọ nwa-nne-ya
asì, ọ bu onye-ugha: n'ihi na onye
nādigh-ahu nwa-nna-ya n'anya, bù
onye ọ huworo, ọ pugh ihu Chineke
n'anya, bù Onye ọ nāhugh mḅe ọ bula.
21 Ihe a enyere n'iwu ka ayi nwe-kwa-
ra site n'ebe Ọ nọ, ka onye nāhu Chineke
n'anya, ka ọ hu kwa nwa-nna-ya n'anya.

5 1 Onye ọ bula nke kwere na Jisus
bu Kraist ahu, amuwo ya site na
Chineke: ọzọ onye ọ bula nke nāhu Onye
ahu Nke muru n'anya, ọ nāhu kwa onye
ahu nke amuworo site na Ya n'anya.
2 Nime nka ka ayi mara na ayi nāhu
umu Chineke n'anya, mḅe ọ bula ayi
nāhu Chineke n'anya, me kwa ihe nile Ọ
nyere n'iwu. 3 N'ihi na nka bu ihu-

n'anya Chineke, ka ayi debe ihe nile Ọ nyere n'iwu: ihe Ọ nyere n'iwu adigh kwa arọ. 4 N'ihi na ihe ọ bula nke amuworo site na Chineke nēmeri uwa: nka bu kwa nmeri nke meriworo uwa, bú okwukwe-ayi. 5 Ma ònye bu onye nēmeri uwa, ma-ọbugh onye ahu nke kwere na Jisus bu Ọkpara Chineke? 6 Nka bu Onye ahu Nke were miri na ọbara bia, bú Jisus Kraist; ọ bugh náni nime miri ahu, kama ọ bu nime miri ahu na nime ọbara ahu. 7 Ọ bu kwa Mọ Nsọ bu Onye nāḅa àmà, n'ihi na Mọ ahu bu ezi-okwu. 8 N'ihi na ndi ahu ndi nāḅa àmà di atọ, bú Mọ ahu, na miri ahu, na ọbara ahu: ha atọ diri ime otù ihe ahu. 9 Ọ buru na ayi anata àmà nke madu, àmà nke Chineke ka ya uku: n'ihi na àmà nke Chineke bu nka, na Ọ ḅawo àmà bayere Ọkpara-Ya. 10 Onye kwere n'Ọkpara Chineke nwere àmà ahu nime ya: onye nēkwegh okwu Chineke emewo Ya onye-ugha; n'ihi na ọ kwegh n'àmà ahu nke Chineke ḅaworo bayere Ọkpara-Ya. 11 Àmà ahu bu nka, na Chineke nyere ayi ndu ebigh-ebi, ndu ahu di nime Ọkpara-Ya. 12 Onye nwere Ọkpara ahu nwere ndu ahu; onye nēnwegh Ọkpara Chineke enwegh ndu ahu.

13 Ihe ndia ka m'degara unu n'akwukwọ, bú ndi kwere n'aha Ọkpara Chineke, ka unu we mata na unu nwere ndu ebigh-ebi. 14 Nkwuwa-okwu ahu nke ayi nwere n'ebe Ọ nọ bu nka, na ọ buru na ayi ariọ ihe ọ bula dika ọchichọ-Ya si di, Ọ nānu olu-ayi: 15 ọ buru kwa na ayi matara na Ọ nānu olu-ayi n'ihe ọ bula ayi nāriọ, ayi matara na ayi nwere ihe-aririọ ahu ayi riọworo n'aka-Ya. 16 Ọ buru na onye ọ bula ahú nwa-nna-ya ka ọ nēmehie nmehie nke nādigh-eweta ọnwu, ọ gāriọ aririọ, Chineke gēnye kwa ya ndu inye ndi nēmehie nmehie ahu nke nādigh-eweta ọnwu. Nmehie di nke nēweta ọnwu: ọ bugh ekpere bayere nka ka m'nāgwa ya ka ọ kpe. 17 Ajọ omume nile bu nmehie: nmehie di kwa nke nādigh-eweta ọnwu.

18 Ayi matara na onye ọ bula nke amuworo site na Chineke adigh-emehie; kama Onye ahu Nke amuru Ya site na Chineke nēdebe ya, ajọ onye ahu adigh-emetu kwa ya aka. 19 Ayi matara na ayi bu ndi si na Chineke puta, uwa dum nātọḅọ kwa n'aka ajọ onye ahu. 20 Ma ayi matara na Ọkpara Chineke abiawo, nye kwa ayi uche, ka ayi we mara Onye-ezi-okwu ahu, ayi nọ kwa nime Onye-ezi-okwu ahu, nime Ọkpara-Ya, bú Jisus Kraist. Nka bu ezi Chineke, na ndu ebigh-ebi. 21 Umuntakirim, chenu onwe-unu nche ka unu ghara ikpere arusi.

AKWUKWỌ-OZI NKE-ABUA NKE

JỌN

1 Okenye nēdegara nwayi-nwe-madu, bú onye arọputaworo, akwukwọ, ya na ụmu-ya, ndi mu onwem nāhu n'anya n'ezi-okwu; ọ bugh kwa náni mu onwem, kama ọ bu kwa ndi nile ndi maworo ezi-okwu ahu; 2 n'ihi ezi-okwu ahu nke nānọgide nime ayi, ọ gādiye-kwa-ra ayi rue mḅe ebigh-ebi: 3 Amara, ebere, udo gādiyere ayi site n'ebe Chineke, bú Nna-ayi, nọ, site kwa n'ebe Jisus Kraist nọ, bú Ọkpara nke Nna-ayi, nime ezi-okwu na ihu-n'anya.

4 Anamaṅuri ọṅu nke-uku na ahuwom ufọdu n'etiti umu-gi ka ha nējeghari nime ezi-okwu, dika ayi natara ihe enyere n'iwu n'aka Nna-ayi. 5 Anamariọ kwa gi uḅu a, nwayi-nwe-madu, ọ bugh dika agāsi na anamedegara gi ihe ọhu enyere n'iwu n'akwukwọ, kama ọ bu nke ayi nwere site na mbu, ka ayi hurita onwe-ayi n'anya. 6 Ihu-n'anya ahu bu kwa nka, ka ayi nējeghari dika ihe nile Ọ nyere n'iwu si di. Ihe ahu enyere n'iwu bu nka, dika unu nuru

site na mbu, ka unu nējeghari nime ya. 7 N'ihi na ọtutu ndi-nduhie apuwo ba nime uwa, bú ndi nādigh-ekwuputa na Jisus Kraist nābia n'anu-aru. Nka bu onye-nduhie ahu na onye ahu nēmegide Kraist. 8 Lezienu onwe-unu anya, ka unu we ghara ila ọlu ayi luru n'iyì, kama ka unu we nata ugwọ-ọlu zuru ezù. 9 Onye ọ bula nke nāga n'iru, nke nādigh-anọgide kwa nime ozizí nke Kraist-ayi, ọ nwegh Chineke: onye nānọgide nime ozizí ahu, onye ahu nwere Nna ahu, Ya na Ọkpara-Ya. 10 Ọ buru na onye ọ bula abiakute unu, ma ọ wetagh ozizí a, unu akpọbatala ya n'ulo, unu asi-kwa-la ya biri nke-ọma: 11 n'ihi na onye nāsi ya biri nke-ọma nēso ya n'inwekọ ọlu-ya nile, nke bu ajọ ọlu.

12 Ebe m'nwere ọtutu ihe idegara unu n'akwukwọ, ezubeghm iwere akwukwọ na ink de ha: kama anamele anya na m'gābiaru unu aru, were kwa ọnu gwa unu okwu, ka ewe mezu ọṅù-unu. 13 Umu nwa-nna-gi nwayi, bú onye arọputaworo, nēkele gi.

AKWUKWỌ-OZI NKE-ATỌ NKE

JỌN

1 Okenye nēdegara Gaiọs akwukwọ, bú onye ahuru n'anya, onye mu onwem nāhu n'anya n'ezi-okwu.

2 Onye m'huru n'anya, anamekpere Chineke ka ihe nile nāgara gi nke-ọma, ka i nwe kwa ezi ndu, dika ọ nāgara nkpuru-obi-gi nke-ọma. 3 N'ihi na aṅuririm ọṅù nke-uku, mḅe umu-nna-ayi ufọdu biara we ḅa àmà ezi-okwu-gi, dika gi onwe-gi nējeghari n'ezi-okwu. 4 Enweghm ọṅù nke ka ihe ndia uku, bú inu ka umu nke akam nējeghari n'ezi-okwu ahu.

5 Onye m'huru n'anya, i nēme ihe kwesiri ntukwasi-obi n'ọlu ọ bula i luru n'ebe ndi bu umu-nna-ayi, ndi bu kwa ndi-ọbìa, nọ; 6 ndi ḅara àmà ihu-n'anya-gi n'iru nzukọ Kraist: ndi i gēme nke-ọma idupu ha n'ije-ha dika ọ kwesiri imere Chineke: 7 n'ihi na ọ bu n'ihi Aha ahu ka ha puru, nānaragh ihe ọ bula n'aka ndi mba ọzọ. 8 Ya mere ayi onwe-ayi ji ugwọ ikpọbata madu di otú a, ka ayi we buru kwa ndi soro ezi-okwu ahu nālukọ ọlu.

9 Edegaram nzukọ - unu ihe n'akwukwọ: ma Diọtrefis, onye ọ nātọ utọ ibu onye-isi n'etiti ha, anaragh ayi nke-ọma. 10 N'ihi nka, ọ buru na abiam, m'gēme ka echeta ọlu-ya nile nke ọ nālu, n'iwere ajọ okwu nēkwugide ayi ihe-nzuzu: afọ ejugh kwa ya n'ihe ahu, ma ya onwe-ya adigh-anara umu-nna-ayi nke-ọma, o nēḅochi kwa ndi nēzube inara ha, ọ nāchupu kwa ha na nzukọ Kraist. 11 Onye m'huru n'anya, eṅomila ihe ọjọ, kama nēṅomi ezi ihe. Onye nēme ezi ihe bu onye siri na Chineke puta: onye nēme ihe ọjọ ahugh Chineke mḅe ọ bula. 12 Madu nile, ha na ezi-okwu onwe-ya, aḅaworo Dimitriọs àmà: e, ayi onwe-ayi nāḅa kwa àmà; i mata-kwa-ra na àmà-ayi bu ezie.

13 Enwerem ọtutu ihe idegara gi n'akwukwọ, ma achọghm iwere ink na pen degara gi: 14 ma anamele anya ihu gi ngwa ngwa, ayi gēwere kwa ọnu kwurita okwu. Ka udo diri gi. Ndi-eyì-ayi nēkele gi. Nēkele ndi-eyì-ayi n'aha n'aha.

AKWUKWỌ-OZI NKE

JUD

DEGARA NDI KRAIST NILE

1 Judas, orù nke Jisus Kraist, na nwanne Jemes, nēdegara unu akwukwọ, bú ndi akpọworo, ndi ahuru n'anya nime Chineke, bú Nna-ayi, ndi edebewo-kwara Jisus Kraist: 2 Ka eme ka ebere na udo na ihu-n'anya bara unu uba.

3 Ndi m'huru n'anya, ebe m'nānu ọku nile n'obi idegara unu akwukwọ bayere nzọputa ahu azọputakọrọ ayi, ọ dim nkpà idegara unu akwukwọ nāriọ unu ka unu nāḅasi nḅa ike n'ihi okwukwe ahu nke enyere ndi nsọ n'aka nání otù mḅe idebe. 4 N'ihi na madu ufọdu ḅebàra, bú ndi ewereworo ha gosi ọra madu mḅe ochie ka ewe ma ha ikpé a, ndi nādigh-asọpuru Chineke, ndi nāgha amara Chineke-ayi ka ọ buru agu ikwa-iko, ndi nāgọnari kwa Onye nání Ya bu Nna-nwe-ọra, na Onye-nwe-ayi Jisus Kraist.

5 Ma anamezube ichetara unu, ọ bu ezie na unu matara ihe nile nání otù mḅe, na Onye-nwe-ayi, mḅe Ọ zọputarari otù ndi n'ala Ijipt, emesia Ọ we la ndi nēkwegh ekwe n'iyì. 6 Ndi-mọ-ozi ndi nēdebegh ibu-isi nke aka ha, kama ha rapuru ebe-obibi nke aka ha, Ọ debewo kwa ha n'aḅu ebigh-ebi n'okpuru ọchichiri nye ikpé nke oké ubọchi ahu. 7 Dika Sọdọm na Gọmọra, na obodo di ha buruburu, ebe ha rara onwe-ha nye n'ikwa-iko n'uzọ di otú ndia mere, we pua so anu-aru di iche, edebewo ha n'iru ọra madu dika ihe-ngosi, nāhu ahuhu-nmehie nke ọmuma-ikpé ziri ezi, nke bu ọku ebigh-ebi. 8 Ma otú ahu madu ndia nēmeru kwa anu-aru-ha n'irọ-nrọ-ha, ju kwa ibu-onye-nwe-madu, kwulu kwa ndi nọ n'ebube. 9 Ma Maikael onye-isi-mọ-ozi, mḅe ya na ekwensu nārurita uka bayere aru Moses, ka o nēkwugide ya, ọ nwegh anya-ike ikpe ya ikpé nkwulu, kama ọ siri, Ka Onye-nwe-ayi bara gi nba. 10 Ma ndia nēkwulu ihe nile, ka ha ra, bú ihe ha nāmatagh: ma ka ha ra, bú ihe ha nāghọta site n'ọmumu, dika anu nēnwegh uche, nime ihe ndia ka anēmebi ha. 11 Ahuhu gādiri ha, n'ihi na ha gara n'uzọ Ken, wusì kwa onwe-ha dika miri na njehie nke Belam n'ihi ugwọ-ọlu, we la n'iyì na nkwugide nke Kora. 12 Ndia bu ndi nke bu nkume zoro ezo n'oriri ihu-n'anya unu mḅe ha nēso unu rikọ ihe nātugh egwu, ndi nāzù onwe-ha dika aturu; ha bu igwe-oji nke miri nādigh, nke ifufe nēfeghari; buru kwa osisi nāmigh nkpuru n'oge nkpuru, nke nwuru anwu uḅò abua, nke eropuru eropu; 13 buru kwa ebili-miri di egwu nke oké osimiri, nāsuputa ihere nke aka ha dika ufufu; umu-kpakpando nējehie ejehie, ndi edebeworo itiri nke ọchichiri rue mḅe ebigh-ebi. 14 Ọ bu kwa ndia ka Inok, bú onye-asa site n'Adam, buru amuma, si, Le, Onye-nwe-ayi biara, Ya na ndi nsọ Ya anāpugh iguta ọnu, 15 ikpe madu nile ikpé, na itu ndi nile ndi nāsọpugh Chineke ihe n'anya, bú ọlu nile nke asọpugh-Chineke ha nke ha luru n'asọpugh-Chineke, ha na okwu di ike nile nke ndi-nmehie ndi nāsọpugh Chineke kwugidere Ya. 16 Ndia bu ndi-ntamu, ndi nāta Chineke uta, nējeso agu ihe ọjọ nile ha (ọnu-ha nēkwu kwa oké okwu nāfuli afuli), ndi nāja iru madu n'ihi urù.

17 Ma unu onwe-unu, ndi m'huru n'anya, chetanu okwu nile nke ndi-ozi Onye-nwe-ayi Jisus Kraist buru uzọ kwu; 18 na ha siri unu, N'oge ikpe-azu ndi-ọchì gādi, nāga dika agu ihe ọjọ nile nke aka ha nke asọpugh-Chineke si di. 19 Ndia bu ndi nākpata nkewa, ndi nkpuru-obi madu nāchi, ndi nēnwegh Mọ Nsọ. 20 Ma unu onwe-unu, ndi m'huru n'anya, n'iwuli onwe-unu elu dika ulo n'elu okwukwe-unu dikarisiri nsọ, n'ikpe kwa ekpere nime Mọ Nsọ, 21 debe onwe-unu n'ihu-n'anya Chineke, nēche ebere Onye-nwe-ayi Jisus Kraist rue ndu ebigh-ebi. 22 Nēme-kwa-ranu ufọdu ebere, bú ndi

nwere obi abua; 23 nāzọputa-kwa-nu ufọdu, nāguputa ha n'ọku; ma werenu egwu mere ufọdu ebere; nākpọ ọbunà uwe anu-aru nyeworc ntupọ asì.

24 Ma Onye ahu nke puru iche unu nche ka unu ghara isu ngọngọ, na iguzo unu n'iru ebube-Ya nādigh ita uta n'oké obi-utọ, 25 Onye nání Ya bu Chineke, buru kwa Onye-nzọputa-ayi, ka ha site n'aka Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi, diri Ya, bú otuto na idi-uku na ike na ichi-isi, mḅe oge a nile akērugh, uḅu a kwa, we ru kwa mḅe nile ebigh-ebi. Amen.

NKPUGHE

EKPUGHERE JỌN ONYE-ỌKÀ N'IHE CHINEKE

1 1 Nkpughe nke Jisus Kraist, nke Chineke nyere Ya igosi ndi-orù-Ya, bú ihe nāghagh iputa n'isi nso: Ọ we site n'aka mọ-ozi-Ya ziga we gosi Jọn orù-Ya; 2 onye ḅara àmà nke okwu Chineke, na nke àmà Jisus Kraist, ka ha ra, bú ihe ọ huru. 3 Ngọzi nādiri onye nāgu, na ndi nānu okwu nile nke amuma nka, ndi nēdebe kwa ihe nile edeworo nime ya: n'ihi na oge ahu di nso.

4 Jọn nēdegara nzukọ Kraist asa nke di n'Esia akwukwọ: Amara diri unu, ya na udo, nke si n'aka Onye ahu puta, bú Onye nādi adi, Onye di-kwa-ri, Onye nābia kwa; nke si kwa n'aka Mọ asa ahu puta, bú ndi nọ n'iru oche-eze-Ya; 5 nke si kwa n'aka Jisus Kraist puta, Onye bu onye-àmà kwesiri ntukwasi-obi, onye eburu uzọ mu n'etiti ndi nwuru anwu, buru kwa onye-isi nke ndi-eze uwa. Onye ahu Nke nāhu ayi n'anya, Onye tọpu-kwa-ra ayi na nmehie nile ayi nime ọbara-Ya; 6 Ọ we me ka ayi buru ala-eze, ndi-nchu-aja nye Chineke na Nna nke Ya; ọ bu Ya ka otuto nile na ike nile diri rue mḅe nile ebigh-ebi. Amen.

7 Le, Ọ nābia, Ya na igwe-oji; anya nile ọ bula gāhuzu kwa Ya, ndi ahu gāhu kwa Ya, bú ndi mara Ya ube; ebo nile nke uwa gēti-kwa-ra ya aka n'obi. E, Amen.

8 Mu onwem bu Alfa ahu na Omega ahu, ka Onye-nwe-ayi Chineke kwuru, bú Onye nādi adi, Onye di-kwa-ri, Onye nābia kwa, Onye puru ime ihe nile.

9 Mu onwem, bú Jọn, nwa-nna-unu na onye nēso unu nwekọ nkpaḅu na ala-eze na ntachi-obi nke di nime Jisus, emere ka m'nọ n'agwe-etiti ahu nke anākpọ Patmọs, n'ihi okwu Chineke na àmà Jisus. 10 Emere ka m'nọ nime Mọ Nsọ n'ubọchi Onye-nwe-ayi, m'we nu otù oké olu n'azum, dika nke opì, 11 ka ọ nāsi, Ihe i nēle anya, de ya n'akwukwọ, ziga-kwa-ra nzukọ Kraist asa ndia; zigara Efesọs, ziga-kwa-ra Smuana, ziga-kwa-ra Pagamọm, ziga-kwa-ra Taiataira, ziga-kwa-ra Sadis, ziga-kwa-ra Filadelfia, ziga-kwa-ra Leọdisia. 12 M'we chigharia ile olu ahu nke nākpayerem uka. Mḅe m'chigharisiri m'we hu ihe-idọba-oriọna asa nke eji ọla-edo me; 13 n'etiti ihe-idọba-oriọna asa ahu ahu-kwa-ram otù Onye yiri nwa nke madu, Onye nēyi uwe nke ruru n'ukwu ala, ewerewo kwa ihe-ọkiké nke ọla-edo ke n'obi-Ya buruburu. 14 Isi-Ya na agiri-isi-Ya di kwa ọcha dika aji-anu ọcha, dika snow; anya-Ya abua di kwa ka ire ọku; 15 ukwu-Ya abua di kwa ka ọla akwọchapuru ka o ḅupu, dika agāsi na erere ya-ri n'oké ọku; olu-Ya di kwa ka olu ọtutu miri. 16 Ọ nwe-kwa-ra kpakpando asa n'aka-nri-Ya: mma-agha di nkọ nke nwere iru abua nēsi kwa n'ọnu-Ya puta: iru-Ya di kwa ka anyanwu nāmu n'ike-ya. 17 Mḅe m'huru Ya, m'we da n'ala n'ukwu-Ya dika onye nwuru anwu. Ọ we bikwasim aka-nri-Ya, si, Atula egwu; Mu onwem bu onye mbu na onye ikpe-azu, 18 buru kwa Onye ahu nādi ndu; aghọ-kwa-ram onye nwuru anwu, ma le, anamadi ndu rue mḅe nile ebigh-ebi, enwe-kwa-ram nkpisi-ugodi nile nke ọnwu na nke

Hedis 19 Ya mere, de ihe nile i huru n'akwukwọ, ha na ihe nke nādi adi, na ihe nile nke gaje iputa mḅe ihe ndia gasiri; 20 ihe-omimi nke kpakpando asa ahu nke i huru n'aka-nrim, na ihe-idọba-oriọna asa ahu nke eji ọla-edo me. Kpakpando asa ahu bu ndi-mọ-ozi nke nzukọ Kraist asa ahu: ihe-idọba-oriọna asa ahu bu kwa nzukọ Kraist asa.

2 1 Degara mọ-ozi nke nzukọ Kraist di n'Ẹfesọs akwukwọ, si,

Ihe ndia ka O nēkwu, bù Onye nēji kpakpando asa ahu n'aka-nri-Ya, Onye nējeghari n'etiti ihe-idọba-oriọna asa ahu nke eji ọla-edo me: 2 Amataram ọlu-gi nile, na ndọḅu i nādọḅu onwe-gi n'ọlu, na ntachi-obi-gi, mata kwa na i pugh inagide ndi ọjọ, i nwa-kwa-ra ndi nākpọ onwe-ha ndi-ozi, ma ha abugh, i we hu na ha bu ndi-ugha; 3 i nwe-kwa-ra ntachi-obi, i bū-kwa-ra ibu n'ihi aham, ike akāgwugh kwa gi. 4 Ma enwerem nka imegide gi, na i rapuru ihu-n'anya ahu i nwere na mbu. 5 Ya mere cheta ebe i siworo dapu, gi chèghari kwa, lu kwa ọlu mbu; ma asi na i megh otù a anamabiakute gi, M'gēwepu kwa ihe-idọba - oriọna - gi n'ọnọdu-ya, ma asi na i chègharigh. 6 Otù ọ di, nka ka i nwere, na i nākpọ ọlu nile nke ndi-Nikọlaitan asì, bù nke Mu onwem nākpọ kwa asì. 7 Onye nwere nti, ya nu ihe Mọ Nsọ nāgwa nzukọ Kraist. Onye nēmeri emeri, ya ka M'gēkweye ka o rie nkpuru si n'osisi nke ndu ahu puta, bù nke di na Paradais nke Chineke.

8 Dega-kwa-ra mọ-ozi nke nzukọ Kraist di na Smuana akwukwọ, si,

Ihe ndia ka O nēkwu, bú Onye ahu nke bu onye mbu na onye ikpe-azu, Onye ghọrọ onye nwuru anwu, we diba ndu: 9 Amataram nkpaḅu-gi, na oḅeye i bu (ma i bu ọgaranya), na nkwulu Chineke nke ndi nāsi na ha bu ndi-Ju, ma ha abugh, kama ha bu ulo-nzukọ Setan. 10 Atula ahuhu nile i gaje ihu egwu: le, ekwensu gaje itubà ufọdu n'etiti unu nime ulo-nkpọrọ, ka ewe nwa unu; unu gēnwe kwa nkpaḅu ubọchi iri. Gosi onwe-gi onye kwesiri ntukwasi-obi rue ọnwu, M'gēnye kwa gi okpu-eze ahu, bù ndu. 11 Onye nwere nti, ya nu ihe Mọ Nsọ nāgwa nzukọ Kraist. Onye nēmeri emeri, agagh-emejọ ya site n'ọnwu nke-abua ahu.

12 Dega-kwa-ra mọ-ozi nke nzukọ Kraist di na Pagamọm akwukwọ, si,

Ihe ndia ka O nēkwu, bù Onye ahu Nke nwere mma-agha di nkọ ahu nke nwere iru abua: 13 Amataram ebe i bi, bù ebe oche-eze Setan di: i nējidesi kwa aham ike, i gọnarigh kwa okwukwem, ọbuná n'ubọchi Antipas onye-àmàm, onye nkem kwesiri ntukwasi-obi, onye eḅuru n'etiti unu, ebe Setan bi. 14 Ma enwerem ihe ole-na-ole imegide gi, n'ihi na i nwere n'ebe ahu ufọdu ndi nējidesi ozizi Belam ike, bù onye nēzi Belak itọḅọ n'iru umu Israel ihe-ima-n'ọnyà, ka ha rie ihe achuru n'àjà nye arusi, ka ha kwa kwa iko. 15 Otù a, gi onwe-gi nwe-kwa-ra ufọdu ndi nējidesi ozizí ndi-Nikọlaitan ike otù ahu. 16 Ya mere, chègharia; ma asi na i megh otù a anamabiakute gi ọsọsọ, M'gēwere kwa mma-agha nke ọnum bu agha megide ha. 17 Onye nwere nti, ya nu ihe Mọ Nsọ nāgwa nzukọ Kraist. Onye nēmeri emeri, ya ka M'gēnye ufọdu nime manna ahu nke ezobeworo, M'gēnye kwa ya nkume ọcha, n'elu nkume ahu ka edewo-kwa-ra aha ọhu, nke ọ nādigh onye ọ bula matara ma-ọbugh onye nānata ya.

18 Dega-kwa-ra mọ-ozi nke nzukọ Kraist di na Taiataira akwukwọ, si,

Ihe ndia ka Ọkpara Chineke nēkwu, Onye anya-Ya abua di ka ire ọku, ukwu-Ya abua di kwa ka ọla akwọchapuru ka o ḅupu: 19 Amataram ọlu-gi nile, na ihu-n'anya-gi na okwukwe-gi na ije-ozi-gi na ntachi-obi-gi, mata kwa na ọlu ikpe-azu gi kariri nke-mbu. 20 Ma enwerem nka imegide gi, na i kwere nwayi ahu, bù Jezebel, onye nākpọ onwe-ya onye-amuma-nwayi; o nēzí kwa ndi-orùm ihe, nēduhie kwa ha, ka ha kwa iko, ri kwa ihe achuru n'àjà nye arusi. 21 Enye-kwa-ram ya oge, ka ọ we chègharia; ma ọ chọgh ichèghari n'ikwa-iko-ya. 22 Le, anamatubà ya n'ihe-ndina, tubà kwa ndi soro ya kwa iko nime okė nkpaḅu, ma asi na ha echèghārigh n'ọlu-ya. 23 M'gēwere kwa ọnwu ḅue umu-ya; nzukọ Kraist nile gāmara kwa na Mu onwem bu onye nēnyocha akuru na obi nile: M'gēnye kwa unu n'otù n'otù dika ọlu nile unu si

di. 24 Ma unu ka m'nāgwa, bú ndi fọduru na Taiataira, ka unu ra, bú ndi nēnwegh ozizí a, madu ndi nāmagh ihe nile di omimi nke Setan, dika ha nēkwu; ebokwasighm unu ibu arọ ọzọ. 25 Otú ọ di, ihe unu nwere, jidesienu ya ike rue mbe M'gābia. 26 Onye nēmeri emeri, na onye nēdebe ọlum nile rue ọgwugwu ihe nile, ya ka M'gēnye kwa ike ichi mba nile: 27 ọ gewere kwa nkpa-n'aka ígwè zùa ha dika aturu, dika anākujisi ite nke ọkpu-ite; dika Mu onwem natawo-kwa-ra n'aka Nnam: 28 M'gēnye kwa ya kpakpando ututu. 29 Onye nwere nti, ya nu ihe Mọ Nsọ nāgwa nzukọ Kraist.

3 1 Dega-kwa-ra mọ-ozi nke nzukọ Kraist di na Sadis akwukwọ, si,

Ihe ndia ka O nēkwu, bú Onye nwere Mọ asa ahu nke Chineke, na kpakpando asa ahu: Amataram ọlu-gi nile, na i nwere aha na i di ndu, ma i bu onye nwuru anwu. 2 Ghọ onye nēche nche, me kwa ka ihe fọduru guzosie ike, bú nke gaje inwu anwu: n'ihi na ọ digh ọlu-gi M'huworo nke zuworo ezù n'iru Chinekem. 3 Ya mere, nēcheta otú i nataworo, ya na otú i nuru; nēdebe kwa ya, chèghari kwa. Ya mere, asi na i chegh nche, M'gābia dika onye-ori, i gagh-amara kwa oge hour M'gābiakwasi gi ma-ọli. 4 Ma i nwere aha ole-na-ole na Sadis ndi nēmerugh uwe-ha: ha gēsokwam nējeghari nime uwe ọcha; n'ihi na ha bu ndi kwesiri. 5 Onye nēmeri emeri ka agēbọkwasi uwe ọcha otú a; M'gagh-ehichapu kwa aha-ya nime akwukwọ nke ndu nkem ma-ọli, M'gēkwuputa kwa aha-ya n'iru Nnam, na n'iru ndi-mọ-ozi-Ya. 6 Onye nwere nti, ya nu ihe Mọ Nsọ nāgwa nzukọ Kraist.

7 Dega-kwa-ra mọ-ozi nke nzukọ Kraist di na Filadelfia akwukwọ, si,

Ihe ndia ka O nēkwu, bú Onye di Nsọ, Onye-ezi-okwu, Onye nwere nkpisi-ugodi nke Devid, Onye nēmeghe, ọ digh kwa onye ọ bula gēmechi, Onye nēmechi kwa, ọ digh kwa onye ọ bula nēmeghe: 8 Amataram ọlu-gi nile (le, enyewom gi ọnu-uzọ nke emegheworo n'iru gi, nke onye ọ bula nāpugh imechi), na i nwere ike ntà, i debe-kwa-ra okwum, i gọnarigh kwa aham. 9 Le, anamenye ufọdu nime ulo-nzukọ ahu nke Setan, nime ndi si na ha bu ndi-Ju, ma ha abugh, kama ha nēkwu okwu-ugha; le, M'gēme ka ha bia kpọ isi ala n'iru ukwu-gi, ka ha mara kwa na Mu onwem huru gi n'anya. 10 N'ihi na i debere okwu nke ntachi-obim, Mu onwem gēdebe kwa gi ka i ghara ibà n'oge hour nke ọnwunwa ahu, bú oge hour nke gaje ibiakwasi elu-uwa dum madu bi, inwa ndi bi n'elu uwa. 11 Anamabia ọsọsọ: jidesie ihe i nwere ike, ka onye ọ bula ghara inara okpu-eze-gi. 12 Onye nēmeri emeri, ya ka M'gēme ka ọ buru ide n'ulo nsọ nke Chinekem, ọ gagh-esi kwa n'ebe ahu pua ọzọ ma-ọli: M'gēdekwasi kwa ya aha Chinekem, na aha obodo Chinekem, bú Jerusalem ọhu, nke si n'elu-igwe ridata site n'ebe Chinekem nọ, M'gēdekwasi kwa ya aha ọhu nkem. 13 Onye nwere nti, ya nu ihe Mọ Nsọ nāgwa nzukọ Kraist.

14 Dega-kwa-ra mọ-ozi nke nzukọ Kraist di na Leọdisia akwukwọ, si,

Ihe ndia ka Amen ahu nēkwu, bú Onye-àmà ahu Nke kwesiri ntukwasi-obi, Nke bu kwa Onye-ezi-okwu, Isi nke ihe nile Chineke kère: 15 Amataram ọlu-gi nile, na i jugh oyi i kpogh kwa ọku: ọ gādim nọ nma ma i nāju oyi ma-ọbu na i nēkpo ọku. 16 Otú a, n'ihi na i di ńarańara, i kpogh kwa ọku i jugh kwa oyi, M'gāḅọpu gi n'ọnum. 17 N'ihi na i nāsi, Abum ọgaranya, emewo ka m'buru ọgaranya, ọ digh kwa ihe ọ bula nākpam; i matagh kwa na gi onwe-gi bu onye ahu nāhuju anya na onye kwesiri ebere na onye dara oḅeye na onye kpuru ìsì na onye nāḅa ọtọ: 18 aduam gi ọdú ka i zuru n'akam ọla-edo nke erechaworo n'ọku, ka i we ghọ ọgaranya; ka i zuru kwa uwe ọcha, ka i we bokwasi onwe-gi, ka ewe ghara ime ka ihere nke iḅa-ọtọ-gi puta ihè; ka i zuru kwa ọgwu-anya ite n'anya-gi, ka i we nāhu uzọ. 19 Ka ha ra, bú ndi Mu onwem huru n'anya, anamatu ha nmehie ha n'anya, zi kwa ha ihe site n'inye ha ahuhu: ya mere, nānu ọku n'obi, chèghari kwa. 20 Le, anameguzo n'ọnu-uzọ, nāku kwa aka: ọ buru na onye ọ bula anu olum, meghe kwa uzọ, M'gābakute ya, so kwa ya ri nri-anyasi, ya onwe-ya gēsokwam rie. 21 Onye nēmeri emeri, ya ka M'gēkweye ka o som nọdu ala n'oche-ezem, dika Mu onwem meri-kwa-ra, we so Nnam nọdu

ala n'oche-eze-Ya. 22 Onye nwere nti, ya nu ihe Mọ Nsọ nāgwa nzukọ Kraist.

4 1 Mḅe ihe ndia gasiri m'we hu, ma le, ọnu-uzọ ka ọ gheworo oghe n'elu-igwe, olu mbu m'nu-kwa-ra, olu dika nke opì nākpayerem uka, otù onye nāsi, Rigota n'ebe a, M'gēgosi kwa gi ihe nile nke nāghagh iputa mḅe ihe ndia gasiri. 2 Ngwa ngwa emerem ka m'nọ nime Mọ Nsọ: ma le, edebere oche-eze n'elu-igwe, otù Onye nānọkwasi kwa n'oche-eze ahu; 3 Onye ahu Nke nānọdu ala yiri nkume jasper na sardius ma ọ buru na anēle Ya anya: eke-na-ogwurugwu di kwa oche-eze ahu buruburu, yiri emerald ma ọ buru na anēle ya anya. 4 Orú oche-eze na anọ di kwa oche-eze ahu buruburu: m'we hu orú ndi-okenye na anọ ka ha nānọkwasi n'oche-eze ndia, ndi eḅokwasiworo uwe ọcha; ahu-kwa-ram okpu-eze nke ọla-edo n'isi-ha. 5 Àmùmà na olu na éḅè-elu-igwe nēsi kwa n'oche-eze ahu puta. Ọwa nke ọku asa nēnwu n'iru oche-eze ahu, nke bu Mọ asa ahu nke Chineke; 6 ihe di kwa n'iru oche-eze ahu dika oké osimiri eji enyo me yiri crystal; ihe anọ nke di ndu nọ kwa n'etiti oche-eze ahu, nọ kwa oche-eze ahu buruburu, ndi juputara n'anya anya n'iru na azu. 7 Ihe mbu ahu nke di ndu yiri ọdum, ihe nke-abua ahu nke di ndu yi-kwa-ra nwa-ehi, ihe nke-atọ ahu nke di ndu nwe-kwa-ra iru dika nke madu, ihe nke-anọ ahu nke di ndu yi-kwa-ra ugo nēfe efe. 8 Ihe anọ ahu nke di ndu nwe-kwa-ra nkù isi n'otù n'otù, ha juputa-kwa-ra n'anya anya buruburu, ya na nime: ha adigh-ezu ike ehihie na abali, nāsi, Nsọ, nsọ, nsọ, ka Onye ahu di, bú Onye-nwe-ayi Chineke, Onye puru ime ihe nile, Onye diri, Onye nādi kwa adi, Onye nābia kwa. 9 Mḅe ọ bula ihe anọ ahu nke di ndu gēnye Onye ahu Nke nānọkwasi n'oche-eze ahu otuto na nsọpuru na ekele, bú Onye nādi ndu rue mḅe nile ebigh-ebi, 10 orú ndi-okenye na anọ ahu gāda n'ala n'iru Onye ahu Nke nānọkwasi n'oche-eze ahu, ha gākpọ kwa isi ala nye Ya, bú Onye ahu Nke nādi ndu rue mḅe nile ebigh-ebi, ha gātudà kwa okpu-eze-ha n'iru oche-eze ahu, nāsi, 11 Gi, Onye-nwe-ayi na Chineke-ayi, I kwesiri inara otuto nile na nsọpuru nile na ike nile: n'ihi na Gi onwe-gi kère ihe nile, ọ bu kwa n'ihi ọchichọ-Gi ka ha diri, ka ekè-kwa-ra ha èkè.

5 1 M'we hu akwukwọ nke edere ya-ri ihe n'ime na azu, nke eji-kwa-rari akàrà asa kasie ya ike, ka ọ di n'aka-nri Onye ahu Nke nānọkwasi n'oche-eze ahu. 2 M'we hu mọ-ozi di ike, ka ọ nēwere oké olu nēkwusa, si, Ònye kwesiri isaghe akuwkwọ ahu, na inyawapu akàrà-ya? 3 Ọ digh kwa onye ọ bula di n'elu-igwe, ma-ọbu n'elu uwa, ma-ọbu n'okpuru uwa, puru isaghe akwukwọ ahu, ma-ọbu ile ya anya. 4 M'we kwa ákwá nke-uku, n'ihi na ahugh onye ọ bula kwesiri isaghe akwukwọ ahu, ma-ọbu ile ya anya: 5 otù onye n'etiti ndi-okenye ahu we sim, Akwala ákwá: le, Ọdum ahu Nke si n'ebo Juda puta, Onye bu Nkpọrọgwu nke Devid, Ọ meriri, isaghe akwukwọ ahu na akárà-ya asa. 6 M'we hu Nwa-aturu ka O nēguzo n'etiti oche-eze ahu na ihe anọ ahu nke di ndu, guzo kwa n'etiti ndi-okenye ahu, dika agāsi na eḅuru Ya-ri, Ọ nwe-kwa-ra mpi asa, na anya asa, nke bu Mọ asa ahu nke Chineke, bú nke ezigaworo ha n'uwa nile. 7 Ọ we bia, Ọ narawo kwa akwukwọ ahu n'aka-nri Onye ahu Nke nānọkwasi n'oche-eze ahu. 8 Mḅe Ọ natara akwukwọ ahu, ihe anọ ahu nke di ndu na orú ndi-okenye na anọ ahu we da n'ala n'iru Nwa-aturu ahu, ha nile n'otù n'otù nwere ubọ-akwara, na ọkwa nke eji ọla-edo me nke juputara n'ihe-nsure-ọku nēsì ísì utọ, nke bu ekpere ndi nsọ. 9 Ha nābù kwa abù ọhu, si, I kwesiri inata akwukwọ ahu, na isaghe akàrà-ya: n'ihi na eḅuru Gi eḅu, I were kwa ọbara-Gi ḅatara Chineke madu si n'ebo nile ọ bula, na asusu nile ọ bula, na ndi nile ọ bula, na mba nile ọ bula, puta, 10 I we me ha ka ha buru ala-eze na ndi-nchu-aja nye Chineke-ayi; ha bu kwa eze n'elu uwa. 11 M'we hu, nu kwa olu ọtutu ndi-mọ-ozi ndi nọ oche-eze ahu na ihe anọ ahu nke di ndu na ndi-okenye ahu buruburu; ọnu-ọgugu-ha riri oké nne nke-uku, nke anāpugh iguta ha; 12 anurum ka ha were oké olu nāsi, Ọ kwesiri, bú Nwa-aturu ahu Nke eḅuworo eḅu, inata ike nile, na àkù, na amam-ihe, na ume, na nsọpuru, na otuto, na ngọzi. 13 M'we

nu ihe nile ọ bula ekère èkè nke di n'eluigwe, na n'elu uwa, na n'okpuru uwa, na n'elu oké osimiri, ha na ihe nile di ha nime, ka ha nāsi, Ọ bu Onye ahu Nke nānọkwasi n'oche-eze ahu, Ya na Nwaaturu ahu, ka ngọzi nile na nsọpuru nile na otuto nile na ike nile diri rue mḅe nile ebigh-ebi. 14 Ihe anọ ahu nke di ndu we si, Amen. Ndi-okenye ahu we da n'ala we kpọ isi ala.

6 1 M'we hu mḅe Nwa-aturu ahu saghere otù nime akàrà asa ahu, m'we nu otù nime ihe anọ ahu nke di ndu, ka ọ nāsi, dika agāsi na o ji olu éḅè-eluigwe nēkwu, si, Bia. 2 M'we hu, ma le, inyinya ọcha, Onye nānọkwasi ya nwekwa-ra uta; ewe nye Ya okpu-eze: Ọ we puta nēmeri, ya na ka Ọ we meri.

3 Mḅe Ọ saghe-kwa-ra akàrà nkeabua, m'we nu ihe nke-abua ahu nke di ndu, ka ọ nāsi, Bia. 4 Inyinya ọzọ we puta, bú inyinya nke nācha ọku ọku: ewe nye onye nānọkwasi ya ike inapu udo n'uwa, ya na ka ha we ḅurita onweha: ewe nye ya oké mma-agha.

5 Mḅe Ọ saghe-kwa-ra akàrà nkeatọ, m'we nu ihe nke-atọ ahu nke di ndu, ka ọ nāsi, Bia. M'we hu, ma le, inyinya oji; onye nānọkwasi ya nwe-kwa-ra ihe-ọtùtù n'aka-ya. 6 M'we nu dika agāsi na ọ bu olu n'etiti ihe anọ ahu nke di ndu, ka ọ nāsi, Otù ọtùtù ntà nke ọkà bu otù shilling, ọtùtù ntà atọ nke barley bu otù shilling; emejọ-kwa-la manu na manya-vine.

7 Mḅe Ọ saghe-kwa-ra akàrà nkeanọ, m'we nu olu nke ihe nke-anọ ahu nke di ndu, ka ọ nāsi, Bia. 8 M'we hu, ma le, inyinya nke aru-ya yiri ozu: onye nānọkwasi kwa ya, aha-ya bu Ọnwu; Hedis we so ya ga. Ewe nye ha ike ichi otù uzọ n'uzọ anọ nke uwa, iji mma-agha, na iji oké unwu, na iji ọnwu, nēḅu, iwere kwa anu-ọhia nke uwa nēḅu.

9 Mḅe Ọ saghe-kwa-ra akàrà nke-ise, m'we hu n'okpuru ebe-ichu-aja ahu nkpuru-obi nke ndi eḅururi n'ihi okwu Chineke, na n'ihi àmà ahu nke ha nwere: 10 ha we were oké olu tie nkpu, si, Rùe ole mḅe, Onye-nwe-ayi, Onye di nsọ, buru kwa Onye-ezi-okwu, ka I nēkpegh ikpé bọ̀ kwa ọbọ̀ ọbara-ayi n'isi ndi bi n'elu uwa? 11 Ewe nye ha n'otù n'otù uwe-nwuda di ọcha; ewe si ha, ka ha zuru ike nwa oge ọzọ, rue mḅe ndi-orù-ibe-ha na umu-nna-ha gēzu kwa ezù, bú ndi agaje iḅu dika eḅukwa-ra ha onwe-ha.

12 M'we hu mḅe Ọ saghere akàrà nke-isi, oké ala-ọma-jijiii we da; anyanwu we ghọ oji dika ákwà-nkpe nēji nji nke eji aji anu kpa, ewe me ọnwa ka ọ dizue ka ọbara: 13 kpakpando nile nke elu-igwe we da rue ala, dika osisi fig nātupu nkpuru-ya nāchagh acha, mḅe oké ifufe nēfeghari ya. 14 Ewe kewapu elu-igwe dika akwukwọ-odide mḅe anāpiakọta ya; ewe wepu ugwu nile na agwe-etiti nile ọ bula n'ọnọdu-ha. 15 Ndi-eze nke uwa, na ndi-amadi, na ndi-isi-ọchi-agha, na ndi-ọgaranya, na ndi di ike, na orù ọ bula, na onye ọ bula nwere onwe-ya, we zobe onwe-ha nime ọḅà na nime oké nkume nke ugwu; 16 ha nāsi kwa ugwu na oké nkume ahu, Dakwasinu ayi, zopu ayi n'iru Onye ahu Nke nānọkwasi n'oche-eze ahu, zopu kwa ayi n'iwe nke Nwa-aturu ahu: 17 n'ihi na oké ubọchi nke iwe-ha abiawo; ònye pu-kwa-ra iguzo?

7 1 Mḅe nka gasiri m'we hu ndi-mọozi anọ ka ha nēguzo n'elu nkuku anọ nke uwa, nējidesi ifufe anọ nke uwa ike, ka ifufe ọ bula we ghara ife n'elu uwa, ma-ọbu n'elu oké osimiri, ma-ọbu n'elu osisi ọ bula. 2 M'we hu mọ-ozi ọzọ ka o nēsi n'ọwuwa-anyanwu rigo, nēnwe akàrà nke Chineke di ndu: ọ we were oké olu tiere ndi-mọ-ozi anọ ahu nkpu, bú ndi enyere ha ike imejọ uwa na oké osimiri, 3 si, Emejọla uwa, ma-ọbu oké osimiri, ma-ọbu osisi, rue mḅe ayi gākasiwo ndi-orù Chineke-ayi akàrà n'egedege-iru-ha. 4 M'we nu ọnuọgugu ndi akarari, ọgu nnù iri na ọgu nnù asatọ, ndi akarari akàrà site n'ebo nile ọ bula nke umu Israel.

5 Akarari akàrà site n'ebo Juda orú nnù na nnù iri:
Site n'ebo Reuben orú nnù na nnù iri:
Site n'ebo Gad orú nnù na nnù iri:
6 Site n'ebo Asha orú nnù na nnù iri:
Site n'ebo Naftali orú nnù na nnù iri:
Site n'ebo Manase orú nnù na nnù iri:
7 Site n'ebo Simeon orú nnù na nnù iri:
Site n'ebo Livai orú nnù na nnù iri:

Site n'ebo Isaka orú nnù na nnù iri:
8 Site n'ebo Zebulun orú nnù na nnù iri:
Site n'ebo Josef orú nnù na nnù iri;
Site n'ebo Benjamin orú nnù na nnù iri:
9 Mḅe ihe ndia gasiri m'we hu, ma le, oké ìgwè madu, nke onye ọ bula nāpugh iguta ọnu, ndi si na mba nile ọ bula, na ebo nile, na ndi nile, na asusu nile, puta, nēguzo n'iru oche-eze ahu na n'iru Nwa-aturu ahu, eḅokwasiworo ha uwe-nwuda di ọcha, igu-nkwu di kwa n'aka-ha; 10 ha we were oké olu tie nkpu, si, Nzọputa diri Chineke-ayi, Onye nānọkwasi n'oche-eze ahu, di-kwa-ra Nwa-aturu ahu. 11 Ndi-mọ-ozi nile nēguzo kwa oche-eze ahu na ndi-okenye ahu na ihe anọ ahu nke di ndu buruburu; ha we da kpuchie iru-ha n'ala n'iru oche-eze ahu, we kpọ isi ala nye Chineke, 12 si, Amen: Ngọzi nile, na otuto nile, na amam-ihe nile, na ekele nile, na nsọpuru nile, na ike nile, na ume nile, diri Chineke-ayi rue mḅe nile ebigh-ebi. Amen. 13 Otù n'etiti ndi-okenye ahu we za, sim, Ndia ndi eḅokwasiworo uwe-nwuda ahu di ọcha, hà bu ole ndi, òle ebe ha si bia kwa? 14 M'we si ya, Onye-nwem, gi onwe-gi matara. Ọ we sim, Ndia bu ndi nēsi n'oké nkpaḅu ahu puta, ha sa-kwa-ra uwe-nwuda-ha, me kwa ka ha di ọcha nime ọbara Nwa-aturu ahu. 15 N'ihi nka ka ha nọ n'iru oche-eze Chineke; ha nēfè kwa Ya òfùfè ehihie na abali n'ulo nsọ Ya: Onye ahu Nke nānọkwasi n'oche-eze ahu gāḅasa kwa ulo-ikwū-Ya n'isi-ha. 16 Agu agagh-agu ha ọzọ, akpiri agagh-akpọ kwa ha nku ọzọ; anyanwu agagh-acha kwa ha ọzọ, ma-ọbu okpom-ọku ọ bula: 17 n'ihi na Nwa-aturu ahu Nke nọ n'etiti oche-eze ahu gāzù ha dika aturu, O gēduru kwa ha ga n'isi-iyi nke miri nke ndu: Chineke gēhichapu kwa anya-miri nile ọ bula n'anya-ha.

8 1 Mḅe Ọ saghe-kwa-ra akàrà nke-asa, ewe dere ji n'elu-igwe oge ra ka nkera nke otù hour. 2 M'we hu ndi-mọ-ozi asa ahu ndi nēguzo n'iru Chineke; ewe nye ha opì asa.

3 Mọ-ozi ọzọ we bia guzo n'elu ebe-ichu-aja ahu, nēnwe ihe nke ọla-edo eji **esure** ihe-nsure-ọku nēsì ísì utọ; ewe nye ya ọtutu ihe-nsure-ọku nēsì ísì utọ, ka ọ we tukwasi ha n'ekpere ndi nsọ nile nke di n'elu ebe-ichu-aja ahu nke ọla-edo nke di n'iru oche-eze ahu. 4 Anwuru-ọku nke ihe-nsure-ọku nēsì ísì utọ ahu soro ekpere ndi nsọ site n'aka mọ-ozi ahu rigo n'iru Chineke. 5 Mọ-ozi ahu we were ihe ahu eji esure ihe-nsure-ọku nēsì ísì utọ; ọ we kpojue ya n'ọku nke sitere n'ọku nke ebe-ichu-aja ahu, we tubà ya n'uwa: éḅè-elu-igwe, na olu, na àmùmà, na ala-ọma-jijiji we so.

6 Ndi-mọ-ozi asa ahu ndi nwere opì asa ahu doziri onwe-ha ifù opì.

7 Onye mbu we fùa opì, ákú-miri-ígwé na ọku we so, nke agwarari ọbara, ewe tubà ha n'uwa: ọku we ḅachasia otù uzọ n'uzọ atọ nke uwa, ọku ḅachasi-kwa-ra otù uzọ n'uzọ atọ nke osisi, ọku ḅachasi-kwa-ra ahiḷịa ndu nile.

8 Mọ-ozi nke-abua we fùa opì, ewe tubà ihe dika oké ugwu nke nēre ọku nime oké osimiri: otù uzọ n'uzọ atọ nke oké osimiri we ghọ ọbara; 9 otù uzọ n'uzọ atọ nke ihe nile ekère èkè nke di n'oké osimiri we nwua, bú ihe nwere ndu; emebi-kwa-ra otù uzọ n'uzọ atọ nke uḅọ nile.

10 Mọ-ozi nke-atọ we fùa opì, oké kpakpando we site n'elu-igwe da, nke nēre ọku dika ọwa, ọ we da n'elu otù uzọ n'uzọ atọ nke osimiri nile, da kwa n'elu isi-iyi miri nile; 11 aha anākpọ kwa kpakpando ahu bu Wormwood: otù uzọ n'uzọ atọ nke miri nile we ghọ wormwood; ọtutu madu we site n'iñu miri ahu nwua, n'ihi na emere ka ha nēlu ilu.

12 Mọ-ozi nke-anọ we fùa opì, ewe tie otù uzọ n'uzọ atọ nke anyanwu ihe, ya na otù uzọ n'uzọ atọ nke ọnwa, na otù uzọ n'uzọ atọ nke kpakpando nile; ka otù uzọ n'uzọ atọ nime ha we ḅa ọchichiri, ka ehihie we ghara kwa iputa ìhè n'otù uzọ n'uzọ atọ nime ya, ka ọchichiri we me kwa otú a.

13 M'we hu, nu kwa otù ugo, ka ọ nēfe n'etiti elu-igwe, were kwa oké olu si, Ahuhu, ahuhu, ahuhu, ka ha gāhu, bú ndi bi n'elu uwa, site n'olu fọduru nke opì ndi-mọ-ozi atọ ahu, ndi gaje ifù opì.

9 1 Mọ-ozi nke-ise we fùa opì, m'we hu kpakpando nke sitereri n'elu-igwe da n'uwa: ewe nye ya nkpisi-ugodi nke olùlù nke abyss ahu. 2 Ọ we meghe

olùlù nke abyss ahu; anwuru-ọku we si n'olùlù ahu kwugo, dika anwuru-ọku nke oké ọku; anyanwu na mbara-elu-igwe we site n'anwuru-ọku nke olùlù ahu ḅa ọchichiri. 3 Igurube we si n'anwuru-ọku ahu puta je n'uwa; ewe nye ha ike, dika akpi nke uwa nwere ike. 4 Ewe gwa ha ka ha ghara imejọ ahihia nke uwa, ma-ọbu ihe ọ bula nwere akwukwọ ndu, ma-ọbu osisi ọ bula, ma ka ha mejọ nání madu, bú ndi ahu nēnwegh akàrà nke Chineke n'egedege-iru-ha. 5 Ewe nye ha ike ka ha ghara iḅu ha, kama ka ewe mekpa ha aru ọnwa ise: nmekpa-aru-ha di ka nmekpa-aru nke akpi, mḅe ọ bula ọ nāḅa madu. 6 N'ubọchi ahu madu gāchọ kwa ọnwu, ha agagh-ahu kwa ya ma-ọli; agu inwu ọnwu gāgu kwa ha, ọnwu we ḅanari ha. 7 Oyiyi igurube ahu yiri inyinya edoziworo ije agha; n'isi-ha ka ha nēkpu ihe dika okpu-eze yiri ọla-edo, iru-ha di kwa ka iru madu. 8 Ha nwe-kwa-ra agiri-isi dika agiri-isi ndinyom, ezé-ha di kwa ka ezé ọdum. 9 Ha nwe-kwa-ra ihe-agha iḅochi obi, dika ihe-agha iḅochi obi nke ígwè; nkpatu nkù-ha di kwa ka nkpatu nke uḅọ-ala, nke ọtutu inyinya nāḅa ọsọ ije agha. 10 Ha nwe-kwa-ra ọdudù yiri ọdudù akpi, nwe kwa ihe-ọḅuḅa; nime ọdudù-ha ka ike-ha di imejọ madu ọnwa ise. 11 Ha nwere mọ-ozi ahu nke abyss ahu dika eze-ha: aha-ya n'asusu Hibru bu Abadon, n'asusu Grik ọ nwe-kwa-ra aha Apọlion.

12 Ahuhu mbu agabigawo: le, ahuhu abua ọzọ fọduru ibia, mḅe ihe ndia gasiri.

13 Mọ-ozi nke-isi we fùa opì, m'we nu otù olu nke si na mpi nke ebe-ichu-aja ahu eji ọla-edo me puta, bú nke di n'iru Chineke, 14 M'we nu otù onye, ka ọ nāgwa mọ-ozi nke-isi ahu okwu, bú onye nwere opì ahu, si, Tọpu ndi-mọ-ozi anọ ahu ndi ekeworo aḅu n'osimiri uku Yufretis. 15 Ewe tọpu ndi-mọ-ozi anọ ahu, ndi edoziriri nye oge hour na ubọchi na ọnwa na arọ ahu, ka ha we ḅue otù uzọ n'uzọ atọ nke madu. 16 Ọnu-ọgugu usu-ndi-agha ahu, nke bu ndi-inyinya, di ọgu million iri: anurum ọnu-ọgugu-ha. 17 Otú a ka m'hu-kwa-ra inyinya ahu n'ọhù ahu, ha na ndi nānọkwasi ha, nēnwe ihe-agha iḅochi obi nke yiri ọku na hyacinth na brimstone: isi inyinya ahu di kwa ka isi ọdum; ọku na anwuru-ọku na brimstone nēsi kwa n'ọnu-ha puta. 18 Esitere n'ihe-otíti atọ ndia ḅu otù uzọ n'uzọ atọ nke madu nile, ya bu site n'ọku ahu na anwuru-ọku ahu na brimstone ahu, nke nēsi n'ọnu-ha puta. 19 N'ihi na ike inyinya ahu di n'ọnu-ha, di kwa n'ọdudù-ha: n'ihi na ọdudù-ha yiri agwọ, nwe kwa isi; ha were kwa ha nēmejọ. 20 Ma ndi fọduru n'etiti madu, ndi anēḅugh n'ihe-otiti ndia, echègharigh isi n'ọlu nile nke aka-ha puta, ka ha we ghara ikpọ isi ala nye ndi-mọ ọjọ, ha na arusi-ha nke ọla-edo, na nke ọla-ọcha, na nke ọla, na nke nkume, na nke osisi; nke nāpugh ile ihe anya, ma-ọbu inu ihe, ma-ọbu ije ije: 21 ha echègharigh kwa isi n'iḅu-madu-ha, ma-ọbu n'igwọ-nsi-ha, ma-ọbu n'ikwa-iko-ha, ma-ọbu n'izu-ori-ha, puta.

10 1 M'we hu mọ-ozi ọzọ di ike, ka o nēsi n'elu-igwe ridata, nke eḅokwasiworo ya igwe-ọji dika uwe; eke-na-ogwurugwu ahu di kwa n'isi-ya, iru-ya di kwa ka anyanwu, ukwu-ya abua di kwa ka ide ọku; 2 o nējide kwa nwa akwukwọ ntà n'aka-ya, nke asagheworo: ọ we tukwasi ukwu aka-nri ya n'elu oké osimiri, tukwasi kwa ukwu aka-ekpe ya n'elu ala; 3 ọ we were oké olu ti nkpu, dika ọdum nāḅọ uja: mḅe o tiri nkpu, éḅè-elu-igwe asa ahu we kwue olu-ha. 4 Ma mḅe éḅè-elu-igwe asa ahu kwuru okwu, agajem ide akwukwọ: m'we nu olu si n'elu-igwe da, si Kà ihe éḅè-elu-igwe asa ahu kwuru akàrà, ede-kwa-la ha n'akwukwọ. 5 Mọ-ozi ahu, nke m'huru ka o nēguzo n'elu oké osimiri na n'elu ala, we welie aka-nri-ya zó n'elu-igwe, 6 we were Onye ahu Nke nādi ndu rue mḅe nile ebigh-ebi, bú Onye kère elu-igwe na ihe nile di ya nime, na uwa na ihe nile di ya nime, na oké osimiri na ihe nile di ya nime, ṅu iyi na oge agagh-adi kwa ọzọ: 7 ma n'ubọchi nke olu mọ-ozi nke-asa ahu, mḅe ọ gaje ifù opì, agēme kwa ka ihe-omimi nke Chineke zu okè, dika O zìri ozi ọma nye ndi-orù-Ya, bú ndi amuma-Ya. 8 Olu ahu nke m'nuru ka o nēsi n'elu-igwe da, anu-kwa-ram ya ọzọ ka ọ nākpayerem uka, si, Je, nara akwukwọ

ahu nke asagheworo, bù nke di n'aka mọ-ozi ahu onye nēguzo n'elu okė osimiri na n'elu ala. 9 M'we jekuru mọ-ozi ahu, si ya ka ọ nyem nwa akwukwọ ntà ahu. Ọ we sim, Nara ya, ripia kwa ya; ọ gēme kwa ka afọ-gi lue ilu, ma n'ọnu-gi ọ gātọ utọ dika manu-aṅu. 10 M'we nara nwa akwukwọ ntà ahu n'aka mọ-ozi ahu, we ripia ya; ọ we tọ utọ n'ọnum dika manu-aṅu: mḅe m'ripiasiri ya, ewe me ka afọm lue ilu. 11 Ha nāsikwam, I ghagh ibu amumà ọzọ bayere ọtutu ndi na ọtutu mba na ọtutu asusu na ọtutu eze.

11 1 Ewe nyem amì yiri nkpa-n'aka: otù onye we si, Bilie, tù kwa ulo nsọ nke Chineke, na ebe-ichu-aja-ya, na ndi nākpọ isi ala nime ya. 2 Ma obi nke di n'èzi ulo nsọ ahu, rapu ya n'èzi, atù-kwa-la ya; n'ihi na ewerewo ya nye ndi mba ọzọ: ha gāzọda kwa obodo nsọ ahu ọgu ọnwa abua na abua. 3 M'gēnye kwa ndi-àmàm abua ike, ha gēbu kwa amuma nnù ubọchi atọ na ọgu atọ, eḅokwasiwo kwa ha àkwà-nkpe. 4 Ndia bu osisi olive abua ahu na ihe-idọba-oriọna abua ahu, ndi nēguzo n'iru Onye-nwe uwa. 5 Ọ buru kwa na onye ọ bula chọrọ imejọ ha, ọku nēsi n'ọnu-ha puta, nēripia kwa ndi-iro-ha; ọ buru kwa na onye ọ bula gāchọ imejọ ha, aghagh iḅu ya otù a. 6 Ndia nwere ike imechi elu-igwe, ka miri we ghara izo n'ubọchi nile nke amuma-ha: ha nwe-kwa-ra ike n'ebe miri nile di, ime ka ha ḅanwè ọbara, na iwere ihe-otiti nile ọ bula tie uwa, ka mḅe ha gāchọ ra. 7 Ma mḅe ọ bula ha gāḅazuwo àmà-ha, anu-ọhia ahu nke nēsi n'abyss ahu rigoputa gēbu agha megide ha, meri kwa ha, ḅu kwa ha. 8 Ozu-ha we di n'amà nke obodo uku ahu, bù nke anākpọ Sọdọm na Ijipt n'uzọ nke Mọ Nsọ, ebe akpọgide-kwa-ra Onye-nwe-ha n'obe. 9 Madu we si n'etiti ndi nile na ebo nile na asusu nile na mba nile puta nēle ozu-ha ubọchi atọ na nkera otù ubọchi, ha ekwegh kwa ka atọḅọ ozu-ha n'ilì. 10 Ndi bi n'elu uwa nāṅuri kwa ọṅu n'isi ha, obi nātọ kwa ha utọ; ha gēzigarita kwa onwe-ha onyinye; n'ihi na ndi-amuma abua ndia mekpara ndi bi n'elu uwa aru. 11 Mḅe ubọchi atọ na nkera otù ubọchi ahu gasiri Mọ nke ndu nke si na Chineke puta we bata nime ha, ha we guzo n'ukwu-ha; okė egwu we dakwasi ndi nēkiri ha. 12 Ha we nu okė olu nke si n'elu-igwe da, ka ọ nāsi ha, Rigotanu n'ebe a. Ha we rigo rue n'elu-igwe nime igwe-oji ahu; ndi-iro-ha kiri-kwa-ra ha. 13 N'otù oge hour ahu okė ala-ọma-jijiji we da, otù uzọ n'uzọ iri nke obodo ahu we da ru ala; ewe ḅue nnù madu iri na nnù asa na ọgu iri nime ala-ọma-jijiji ahu, bù ndi nwere aha: ndi fọduru we tua egwu, ha we nye Chineke nke elu-igwe otuto.

14 Ahuhu nke-abua agabigaworo: le, Ahuhu nke-atọ nābia ọsọsọ.

15 Mọ-ozi nke-asa we fùa opì; okė olu we da n'elu-igwe, ha we si, Ala-eze nke uwa aghọwo ala-eze nke Onye-nwe-ayi, na nke Kraist-Ya: Ọ gābu kwa eze rue mḅe nile ebigh-ebi. 16 Orù ndi-okenye na anọ ahu, ndi nānọdu n'iru Chineke n'elu oche-eze-ha, we da kpuchie iru ha n'ala, we kpọ isi ala nye Chineke, 17 si, Ayi nēkele Gi, Onye-nwe-ayi Chineke, Onye puru ime ihe nile, Onye nādi adi, Onye di-kwa-ri; n'ihi na I werewo okė ike-Gi, I bu-kwa-ra eze. 18 Mba nile we we iwe, iwe-Gi we bia, ya na oge ikpe ndi nwuru anwu ikpė, na inye ndi-orù-Gi, bù ndi-amuma, na ndi nsọ, na ndi nātu egwu aha-Gi, ndi ntà na ndi uku, ugwọ-ọlu-ha; na imebi ndi ahu nēmebi uwa.

19 Ewe meghe ulo nsọ nke Chineke nke di n'elu-igwe; ewe hu iḅe nke ọḅuḅa-ndu-Ya n'ulo nsọ Ya; àmùmà, na olu, na ėḅè-elu-igwe, na ala-ọma-jijiji, na okė àkù-miri-igwė we so.

12 1 Ewe hu okė ihe-iriba-ama n'elu-igwe; nwayi nke eḅokwasiworo ya anyanwu dika uwe, ọnwa di kwa n'okpuru ukwu-ya abua, o nēkpu kwa okpu-eze nke kpakpando iri na abua n'isi-ya; 2 ọ di kwa ime: ọ we tie nkpu, ebe ime nēme ya, anēmekpa kwa ya aru imuputa nwa. 3 Ewe hu ihe-iriba-ama ọzọ n'elu-igwe; ma le, okė dragon nke nācha ọku ọku, nke nwere isi asa na mpi iri, nēkpu kwa okpu-eze asa n'isi-ya. 4 Ọdudù-ya nādọrọ kwa otù uzọ n'uzọ atọ nke kpakpando nke elu-igwe, ọ we tudà ha n'ala: dragon ahu we guzo n'iru nwayi ahu onye gaje imuputa nwa, ka ọ we ripia Nwa-ya mḅe ọ bula ọ gāmuputa Ya. 5 Ọ we muputa Ọkpara, bù Nwa-nwoke, Onye gēji nkpa-n'aka

ígwè zù mba nile dika aturu: ewe punara ya Nwa-ya ahu la n'ebe Chineke nọ, na n'ebe oche-eze-Ya di. 6 Nwayi ahu we ḅalaga nime ọhia, ebe ọ nwere ọnọdu edoziworo site n'aka Chineke, ka ha we zùa ya n'ebe ahu nnù ubọchi atọ na ọgu atọ.

7 Agha we ṗuta n'elu-igwe: Maikael na ndi-mọ-ozi-ya buru agha megide dragon ahu; dragon ahu na ndi-mọ-ozi-ya we bue agha; 8 ha enwegh kwa ike, ahugh kwa ọnọdu-ha ọzọ n'elu-igwe. 9 Ewe chudà dragon uku ahu, bú agwọ ochie ahu, onye anākpọ Ekwensu na Setan, onye nēduhie uwa nile madu bi; achudara ya n'uwa, chudà kwa ndi-mọ-ozi-ya, ha na ya. 10 M'we nu oké olu ka ọ nādà n'elu-igwe, si, Uḅu a ka ọ biaworo, bú nzọputa ahu, na ike ahu, na ala-eze Chineke-ayi, na ichi-isi nke Kraist-Ya: n'ihi na achudara onye ahu nke nēbo umu-nna-ayi ebubo, onye nēbo ha ebubo n'iru Chineke-ayi ehihie na abali. 11 Ndi ahu we merie ya n'ihi ọbara Nwa-aturu ahu, na n'ihi okwu àmà-ha; ha ahugh kwa ndu-ha n'anya rue ọnwu. 12 N'ihi nka, ka obi nātọ unu utọ, unu elu-igwe nile, na unu ndi bi nime ha. Ahuhu gādiri uwa na oké osimiri: n'ihi na ekwensu aridakuruwo unu, nēnwe oké ọnuma, ebe ọ matara na ọ nwere nání nwa oge.

13 Mḅe dragon ahu huru na achudara ya-ri n'uwa, ọ we soḅue nwayi ahu, bú nwayi nke muputara Nwa-nwoke ahu. 14 Ewe nye nwayi ahu nkù abua ahu nke oké ugo ahu, ka ọ we febà n'ọhia la n'ọnọdu-ya, ebe anāzù ya otù oge, na oge abua, na nkera otù oge, ka ọ pua n'iru agwọ ahu. 15 Agwọ ahu we ḅuputa miri n'ọnu-ya n'azu nwayi ahu dika osimiri, ka ọ we me ka osimiri ahu bupu ya. 16 Ala we yere nwayi ahu aka, ala we saghe ọnu-ya, loda osimiri ahu, nke dragon ahu ḅuputara n'ọnu-ya. 17 Dragon ahu we wesa nwayi ahu iwe, we pua ibu agha megide nkpuru-ya fọduru, bú ndi nēdebe ihe nile Chineke nyere n'iwu, ndi nēnwe kwa àmà nke Jisus: 1 ọ we guzo n'ájá oké osimiri.

13 M'we hu anu-ọhia ka o nēsi n'oké osimiri rigọputa, nēnwe mpi iri na isi asa, nēkpu kwa okpu-eze iri n'elu mpi-ya, nēnwe kwa aha ufọdu nke nkwulu Chineke n'elu isi-ya. 2 Anu-ọhia nke m'huru yi-kwa-ra agu, ukwu-ya di kwa ḳa ukwu bear, ọnu-ya di kwa ḳa ọnu ọdum: dragon ahu we nye ya ike-ya, na oche-eze-ya, na oké ichi-isi. 3 M'we hu otù n'etiti isi asa ya, dika agāsi na etiḅuru ya-ri ka ọ nwua; ewe me ka ihe-otiti-ya ahu nke nēweta ọnwu la: ọ we ju uwa dum anya, ha we so anu-ọhia ahu n'azu; 4 ha we kpọ isi ala nye dragon ahu, n'ihi na ọ nyere anu-ọhia ahu ichi-isi-ya; ha kpọ-kwa-ra isi ala nye anu-ọhia ahu, si, Ònye yiri anu-ọhia ahu? ònye pu-kwa-ra ibu agha megide ya? 5 ewe nye ya ọnu nke nēkwu oké ihe na nkwulu Chineke; ewe nye ya ike ime omume-ya ọgu ọnwa abua na abua. 6 Ọ we saghe ọnu-ya ikwulu Chineke, ikwulu aha-Ya, na ulo-ikwū-Ya, bú ndi bi n'elu-igwe. 7 Ewe nye ya ike ibu agha megide ndi nsọ ahu, na imeri ha: enye-kwa-ra ya ike ichi ebo nile ọ bula na ndi nile ọ bula na asusu nile ọ bula na mba nile ọ bula isi. 8 Ndi nile ndi bi n'elu uwa gākpọ kwa isi ala nye ya, onye ọ bula anēdegh aha-ya n'akwukwọ nke ndu nke Nwa-aturu ahu Onye eḅuworo site n'oge itọ ntọ-ala nke uwa. 9 Ọ buru na onye ọ bula nwere nti, ya nu. 10 Ọ buru na ọ diri onye ọ bula ka adọta ya n'agha, ọ bu n'agha ka agādọta ya: ọ buru na onye ọ bula gēji mma-agha ḅu madu, aghagh iji mma-agha ḅu ya. N'ebe a ka ntachi-obi na okwukwe nke ndi nsọ di.

11 M'we hu anu-ọhia ọzọ ka o nēsi n'ala rigoputa; ọ nwe-kwa-ra mpi abua yiri nke Nwa-aturu ahu, ma o nēkwu okwu dika dragon ahu. 12 Ọ we nāchi isi nile nke anu-ọhia mbu ahu n'iru ya. Ọ nēme kwa uwa na ndi bi nime ya ka ha kpọ isi ala nye anu-ọhia mbu ahu, nke emere ka ihe-otiti-ya nke nēweta ọnwu la. 13 Ọ nēme kwa oké ihe-iriba-ama di iche iche, ka ọ we me ọbuná ọku ka o si n'elu-igwe ridata n'uwa n'iru madu nile. 14 Ọ we nēduhie ndi bi n'elu uwa n'ihi ihe-iriba-ama nile nke enyere ya ike ime n'iru anu-ọhia ahu; nāsi ndi bi n'elu uwa, ka ha kpuara anu-ọhia ahu ihe-oyiyi, bú nke nwere oḅuḅu-mma-agha ahu, we di ndu. 15 Ewe nye ya ike inye ya ume, bú ihe-oyiyi nke anu-ọhia ahu, ka ihe-oyiyi nke anu-ọhia ahu we kwue okwu, me kwa ka eḅue ha, ka ha

ra, bú ndi ọ bula nākpọgh isi ala nye ihe-oyiyi nke anu-ọhia ahu. 16 Ọ nēme kwa madu nile, ndi ntà na ndi uku, na ndi-ọgaranya na ndi-oḅeye, na ndi nwere onwe-ha na ndi-orù, ka akà ha akàrà n'aka-nri-ha, ma-ọbu n'egedege-iru-ha; 17 ka onye ọ bula ghara kwa ipu izuta ahia ma-ọbu ire ihe, ma-ọbugh onye nwere akàrà ahu, bú aha nke anu-ọhia ahu ma-ọbu ọnu-ọgugu aha-ya. 18 N'ebe a ka amam-ihe di. Onye nwere uche, ya gua ọnu-ọgugu nke anu-ọhia ahu; n'ihi na ọ bu ọnu-ọgugu madu: ọnu-ọgugu-ya bu kwa nnù na ọgu iri na ọgu atọ na isi.

14 1 M'we hu, ma le, Nwa-aturu ahu ka Ọ nēguzo n'ugwu Zaion, Ya na ọgu nnù iri na ọgu nnù asatọ, bú ndi edeworo aha-Ya na aha Nna-Ya n'egedege-iru-ha. 2 M'we nu olu ka o nēsi n'elu-igwe dà, dika olu ọtutu miri, di kwa ka olu oke éḅè-elu-igwe: olu ahu m'nuru di kwa ka olu ndi nākpọ ubọ-akwara mḅe ha nēwere ubọ-akwara-ha nākpọ: 3 ha we nābù dika agāsi na ọ bu abù ọhu n'iru oche-eze ahu, na n'iru ihe anọ ahu nke di ndu na ndi-okenye ahu: ọ digh kwa onye ọ bula puru imuta abù ahu ma-ọbugh ọgu nnù iri na ọgu nnù asatọ ahu, bú ndi aḅatarari n'uwa. 4 Ndia bu ndi nēmerugh onwe-ha n'aru ndinyom; n'ihi na ha di ọcha ka umu-aḅọghọ nāmagh nwoke. Ndia bu ndi nēso Nwa-aturu ahu ebe ọ bula Ọ nēje. Ndia ka aḅatara n'etiti madu, iburu Chineke na Nwa-aturu ahu nkpuru mbu. 5 Ọ digh kwa ugha ọ bula ahuru n'ọnu-ha: ha bu ndi anātagh uta.

6 M'we hu mọ-ozi ọzọ ka ọ nēfe n'etiti elu-igwe, nēnwe ozi ọma ebigh-ebi izisara ndi nānọdu n'elu uwa, bú mba nile ọ bula na ebo nile ọ bula na asusu nile ọ bula na ndi nile ọ bula; 7 ọ nēwere kwa oké olu si, Tuanu egwu Chineke, nye kwa Ya otuto; n'ihi na oge hour nke ikpé-Ya abiawo: kpọ-kwa-nu isi ala nye Ya, bú Onye kère elu-igwe na ala na oké osimiri na isi-iyi nile nke miri nile.

8 Mọ-ozi ọzọ, bú nke-abua, we so, si, Ọ dawo, ọ dawo, bú Babilon uku ahu, nke meworo ka mba nile nua nime manya nke ọnuma nke ikwa-iko-ya.

9 Mọ-ozi ọzọ, bú nke-atọ, we so ha, were oké olu si, Ọ buru na onye ọ bula nākpọ isi ala nye anu-ọhia ahu na ihe-oyiyi-ya, nānata kwa akàrà-ya n'egedege-iru-ya, ma-ọbu n'aka-ya, 10 ya onwe-ya gāṅu kwa nime manya nke ọnuma Chineke, nke edoziworo nāgwagh-agwa nime iko nke iwe-Ya; agēji kwa ọku na brimstone mekpa ya aru n'iru ndi-mọ-ozi di nsọ, na n'iru Nwa-aturu ahu: 11 anwuru-ọku nke nmekpa-aru-ha nārigo rue mḅe nile ebigh-ebi; ha adigh-ezu kwa ike ehihie na abali, bú ndi nākpọ isi ala nye anu-ọhia ahu na ihe-oyiyi-ya, ma ọ buru kwa na onye ọ bula anata akàrà nke aha-ya. 12 N'ebe a ka ntachi-obi ndi nsọ di, bú ndi nēdebe ihe Chineke nyere n'iwu, na okwukwe Jisus.

13 M'we nu olu ka o nēsi n'elu-igwe da, si, De akwukwọ, Ngọzi nādiri ndi nwuru anwu, bú ndi gānwu anwu nime Onye-nwe-ayi site n'uḅu a: e, ka Mọ Nsọ nēkwu, ka ha we si na ndọḅu nile ha dọḅuru onwe-ha n'ọlu zuru ike; n'ihi na ọlu nile ha nēso ha ga.

14 M'we hu, ma le, ígwé ọcha; n'elu ígwé ọcha ahu ka m'huru otù Onye yiri nwa nke madu ka Ọ nānọdu ala, nēkpu okpu-eze nke ọla-edo n'isi-Ya, mma-iwe-ihe-ubi di nkọ di kwa n'aka-Ya. 15 Mọ-ozi ọzọ we si n'ulo nsọ ahu puta, nēwere oké olu tiere Onye ahu Nke nānọkwasi n'ígwé ọcha ahu nkpu, si, Tiye mma-iwe-ihe-ubi-Gi, we kwa ihe-ubi: n'ihi na oge hour iwe ihe-ubi abiaruwo; n'ihi na ihe agēwe n'ubi nke uwa achabigawo ókè. 16 Onye ahu Nke nānọkwasi n'ígwé ọcha ahu we tudà mma-iwe-ihe-ubi-Ya n'elu uwa; ewe were uwa dika ihe-ubi.

17 Mọ-ozi ọzọ we si n'ulo nsọ ahu nke di n'elu-igwe puta, ya onwe-ya nwe-kwa-ra mma-iwe-ihe-ubi di nkọ. 18 Mọ-ozi ọzọ we si n'ebe-ichu-aja ahu puta, bú onye nwere ike n'ebe ọku ahu di; ọ we were oké olu tiere onye ahu nke nwere mma-iwe-ihe-ubi di nkọ nkpu, si, Tiye mma-iwe-ihe-ubi-gi di nkọ, bipu uyọkọ nile nke vine nke uwa; n'ihi na nkpuru-vine-ya achazuwo. 19 Mọ-ozi ahu we tubà mma-iwe-ihe-ubi-ya n'uwa, we bipu nkpuru-vine nke uwa, tubà ya nime ebe-nzọcha-nkpuru-vine ahu, nke di uku, bú nke ọnuma Chineke. 20 Ewe zọcha ebe - nzọcha - nkpuru - vine ahu

n'azu obodo ahu, ọbara we si n'ebe-nzọcha-nkpuru-vine ahu puta, rue bridle inyinya, ru kwa ihe ra ka nnù furlong anọ.

15 1 M'we hu ihe-iriba-ama ọzọ n'elu-igwe, nke di uku di kwa ebube, ndi-mọ-ozi asa ndi nwere ihe-ọtiti asa, nke bu nke-ikpe-azu, n'ihi na nime ha ka ọnuma Chineke gwuru.

2 M'we hu dika agāsi na ọ bu oké osimiri eji enyo me nke agwakọworo ya na ọku; ahu-kwa-ram ndi nāputa n'aka anu-ọhia ahu na nmeri, ya na n'aka ihe-oyiyi-ya, na n'aka ọnu-ọgugu aha-ya, ka ha nēguzo n'usọ oké osimiri ahu eji enyo me, nēnwe ubọ-akwara nke Chineke. 3 Ha nābù kwa abù nke Moses, bú orù nke Chineke, na abù nke Nwa-aturu Chineke, si, Ọlu-Gi nile di uku di kwa ebube, Onye-nwe-ayi Chineke, Onye puru ime ihe nile; uzọ-Gi nile ziri ezi, buru kwa ezi-okwu, Gi Eze nke mba nile. 4 Ònye nāgagh-atu egwu, Onye-nwe-ayi, to kwa aha-Gi? n'ihi na nání Gi di ọcha n'obi; n'ihi na mba nile gābia kpọ kwa isi ala n'iru Gi; n'ihi na emere ka ezi omume-Gi nile puta ihè.

5 Mḅe ihe ndia gasiri m'we hu, emeghe-kwa-ra ulo nsọ nke ulo-ikwū nke àmà ahu n'elu-igwe: 6 ndi-mọ-ozi asa ahu ndi nwere ihe-otiti asa ahu we si n'ulo nsọ ahu puta, eḅokwasiworo ha linen, nke di ọcha nēnwu kwa enwu, ekewo kwa ha ihe-ọkiké ọla-edo n'obi buruburu. 7 Otù nime ihe anọ ahu nke di ndu we nye ndi-mọ-ozi asa ahu ọkwa ọla-edo asa juputara n'ọnuma Chineke, Onye nādi ndu rue mḅe nile ebigh-ebi. 8 Ulo nsọ ahu we juputa n'anwuru-ọku nke si n'ebube Chineke puta, si kwa n'ike-Ya puta; ọ digh kwa onye ọ bula puru ibà nime ulo nsọ ahu, rue mḅe ihe-otiti asa ahu nke ndi-mọ-ozi asa ahu gāgwu.

16 1 M'we nu oké olu ka o nēsi n'ulo nsọ ahu dà, nāsi ndi-mọ-ozi asa ahu, Jenu, wusi ọkwa asa ahu nke ọnuma Chineke nime uwa.

2 Mọ-ozi mbu we je, wusi ọkwa-ya nime uwa; ajọ ọnyá jọḅuru onwe-ya we puta n'aru madu nile ndi nwere akàrà anu-ọhia ahu, ndi nākpọ kwa isi ala nye ihe-oyiyi-ya.

3 Mọ-ozi nke-abua we wusi ọkwa-ya nime oké osimiri; ọ we ghọ ọbara dika nke madu nwuru anwu; nkpuru-obi nile ọ bula nke di ndu we nwua, bú ihe di n'oké osimiri.

4 Mọ-ozi nke-atọ we wusi ọkwa-ya nime osimiri nile na isi-iyi nile nke miri nile; miri ahu we ghọ ọbara. 5 M'we nu mọ-ozi miri nile ka ọ nāsi, Onye ezi omume ka I bu, Gi Onye nādi adi, Onye di-kwa-ri, Onye di ọcha n'obi, n'ihi na I kpere ikpé ndia: 6 n'ihi na ha wusiri ọbara ndi nsọ na ndi-amuma, ọbara ka I nyewo-kwa-ra ha ka ha ṅua: ha bu ndi kwesiri ekwesi. 7 M'we nu ebe-ichu-aja ahu ka ọ nāsi, E, Onye-nwe-ayi Chineke, Onye puru ime ihe nile, ikpé-Gi nile bu ezi-okwu na ikpé ziri ezi.

8 Mọ-ozi nke-anọ we wusi ọkwa-ya n'elu anyanwu; ewe nye ya ike iji ọku chaḅu madu. 9 Ewe were oké okpom-ọku chaḅue madu: ha we kwulu aha Chineke ahu Onye nwere ike ichi ihe-otiti ndia isi; ha echègharigh kwa inye Ya otuto.

10 Mọ-ozi nke-ise we wusi ọkwa-ya n'elu oche-eze nke anu-ọhia ahu; ewe me ka ala-eze-ya ḅa ọchichiri; ha we tabie ire-ha site n'aru-ufu, 11 ha we kwulu Chineke nke elu-igwe site n'aru-ufu nile ha na ọnyá nile ha; ha echègharigh kwa isi n'ọlu nile ha puta.

12 Mọ-ozi nke-isi we wusi ọkwa-ya n'elu osimiri uku ahu, bú Yufretis; miri-ya we tasia, ka ewe dozie uzọ ndi-eze ahu ndi si n'ọwuwa-anyanwu bia. 13 M'we hu ndi-mọ atọ nādigh ọcha, dika awọ, ka ha nēsi n'ọnu dragon ahu, si kwa n'ọnu anu-ọhia ahu, si kwa n'ọnu onye-amuma ugha ahu, puta: 14 n'ihi na ha bu mọ nke ndi-mọ ọjọ, nēme ihe-iriba-ama di iche iche; ndi nāpukuru ndi-eze nke elu-uwa dum madu bi, ime ka ha zukọ ibu agha nke oké ubọchi ahu nke Chineke, Onye puru ime ihe nile. 15 (Le, anamabia dika onye-ori. Ngọzi nādiri onye nēche nche, nēdebe kwa uwe-ya, ka ọ ghara ijeghari n'ọtọ, ha we hu ihere-ya.) 16 Ha we me ka ha zukọ n'ebe ahu nke anākpọ n'asusu Hibru Ha-Magedon.

17 Mọ-ozi nke-asa we wusi ọkwa-ya n'elu mbara-elu-igwe; oké olu we si n'ulo nsọ ahu daputa, si n'ebe oche-eze ahu di, nāsi, Emewo ya: 18 ṁùmà, na

olu, na éḅè-elu-igwe, we so; oké ala-ọma-jijiji so-kwa-ra, nke ala-ọma-jijiji di otú a adagh mḅe ọ bula site na mḅe madu putara n'elu uwa, ala-ọma-jijiji di uku otú a, oké ala-ọma-jijiji di otú a. 19 Ewe kewa obodo uku ahu uzọ atọ, obodo nile nke mba nile we da: ewe cheta Babilon uku ahu n'iru Chineke, inye ya iko nke manya nke ọnuma nke iwe-Ya. 20 Agwe-etiti nile ọ bula we ḅalaga, ahugh kwa ugwu nile ọzọ. 21 Oké ákú-miri-ígwé, nke ra ka talent n'arọ́ n'otù n'otù, nēsi kwa n'elu-igwe ridata n'aru madu: madu we kwulu Chineke site n'ihe-otiti nke ákú-miri-ígwé ahu; n'ihi na ihe-otiti-ya di uku ri nne.

17 1 Otù mọ-ozi n'etiti ndi-mọ-ozi asa ahu ndi nwere ọkwa asa ahu we bia, we kpayerem uka, si, Biari, m'gēgosi gi ikpé nke oké nwayi ahu nākwa iko onye nānọkwasi n'ọtutu miri; 2 onye ya na ndi-eze uwa kwara iko, eme-kwa-ra ka manya ikwa-iko-ya bà ndi bi n'uwa n'anya. 3 Ọ we bupum ba n'ọhia nime Mọ Nsọ: m'we hu nwayi ka ọ nānọkwasi n'anu-ọhia nācha uhie uhie, nke nwere aha di iche iche juputara na nkwulu Chineke, nwe kwa isi asa na mpi iri. 4 Eḅokwasiwo kwa nwayi ahu ákwà ododo na ákwà uhie, ewerewo kwa ọla-edo na nkume di oké ọnu na pearl chọ ya nma, ọ nwe-kwa-ra iko ọla-edo n'aka-ya nke juputara n'ihe-árú, bú ihe nile nādigh ọcha nke ikwa-iko-ya, 5 edekwasi-kwa-rari aha n'egedege-iru-ya, bú IHE-OMIMI, BABILON UKU AHU, NNE NKE NDI NÁKWA IKO NA NKE IHE-ÁRÚ NILE NKE UWA. 6 M'we hu nwayi ahu ka ọbara ndi nsọ na ọbara ndi-àmà Jisus nābà ya n'anya dika manya. Mḅe m'huru ya ọ we jum anya nke-uku. 7 Mọ-ozi ahu we sim, N'ihi gini ka o juru gi anya? mu onwem gāgwa gi ihe-omimi nke nwayi ahu, na nke anu-ọhia ahu nke nēburu ya, nke nwere isi asa ahu na mpi iri ahu. 8 Anu-ọhia ahu nke i huru diri, ọ digh kwa uḅu a; ọ gaje kwa isi n'abyss ahu rigoputa, na ila n'iyì. O gēju kwa ndi bi n'elu uwa anya, bú ndi anēdegh aha-ha n'akwukwọ nke ndu ahu site n'oge itọ ntọ-ala uwa, mḅe ha nēle anu-ọhia ahu anya, na ọ diri, ọ digh kwa uḅu a, ọ gābia kwa. 9 N'ebe a ka uche nke nwere amam-ihe di. Isi asa ahu bu ugwu asa, nke nwayi ahu nānọdu n'elu ha: 10 ndi-eze asa di kwa; ise nime ha adawo, otù nime ha nādi adi, onye fọduru akābiagh; mḅe ọ gābia ọ ghagh kwa inọgide nwa oge. 11 Anu-ọhia ahu nke diri, nke nādigh kwa uḅu a, ya onwe-ya bu kwa nke-asatọ, o si kwa n'asa ahu puta; ọ nāla kwa n'iyì. 12 Mpi iri ahu nke i hu-kwa-ra bu eze iri, madu ndi akānatagh ala-eze ọ bula; ma ha nānata ike dika ndi-eze, ha na anu-ọhia ahu, otù oge hour. 13 Ndia nwere otù alò, ha nēwere kwa ike-ha na ichi-isi-ha nye anu-ọhia ahu. 14 Ndia gēbu agha megide Nwa-aturu ahu, Nwa-aturu ahu gēmeri kwa ha, n'ihi na Ọ bu Onye-nwenu kachasi ndi-nwenu nile, na Eze kachasi ndi-eze nile; ndi soro Ya gēmeri kwa, bú ndi akpọworo, ndi arọputawo-kwa-ra, ndi kwesi-kwa-ra ntukwasi-obi. 15 Ọ we sim, Miri nile i huru, ebe nwayi ahu onye nākwa iko nānọdu, bu ndi di iche iche, na igwè madu, na mba di iche iche, na asusu di iche iche. 16 Mpi iri ahu i huru, ha na anu-ọhia ahu, ndia gākpọ nwayi ahu nākwa iko asì, ha gēme kwa ya ka ọ buru onye tọḅọrọ n'efu buru kwa onye ḅa ọtọ, ha gēri kwa anu-aru-ya, rechapu kwa ya n'ọku. 17 N'ihi na Chineke tiyere n'obi-ha ime ìzù-Ya, na iḅata otù ìzù, na iwere ala-eze-ha nye anu-ọhia ahu, rue mḅe agēmezu okwu nile nke Chineke. 18 Ma nwayi ahu i huru bu obodo uku ahu, nke nwere ala-eze nāchi ndi-eze uwa.

18 1 Mḅe ihe ndia gasiri m'we hu mọ-ozi ọzọ ka o nēsi n'elu-igwe ridata, nēnwe ike uku; ewe site n'ebube-ya nye uwa ihè. 2 Ọ we were olu ike tie nkpu, si, Ọ dawo, ọ dawo, bú Babilon uku ahu, ọ ghọwo kwa ebe-obibi nke ndi-mọ ọjọ, na ulo-nkpọrọ nke mọ nile ọ bula nādigh ọcha, na ulo-nkpọrọ nke nnunu nile ọ bula nke nādigh ọcha nke akpọwo-kwa-ra asì. 3 N'ihi na mba nile adawo site na manya nke ọnuma nke ikwa-iko-ya; ndi-eze uwa so-kwa-ra ya kwa iko, ndi-ahia nke uwa buru ọgaranya site n'ike nke inupu-isi-ya.

4 M'we nu olu ọzọ ka o nēsi n'elu-igwe dà, si, Ndi nkem, sinu nime ya

puta, ka unu we ghara iso ya nweko nmehie-ya nile, ghara kwa inata ufodu nime ihe-otiti-ya nile: 5 n'ihi na nmehie-ya nile rapakoro n'otù rue eluigwe, Chineke cheta-kwa-ra ajo omumeya nile. 6 Nyeghachinu ya obunà dika ya onwe-ya nyeghachiri madu, nye-kwanu ya okpukpu abua dika olu-ya nile di: nime iko ahu o gwara agwa, gwaranu ya okpukpu abua. 7 Ka ha ra, bù otuto o nyere onwe-ya, na inupu-isi o nupuru, nyenu ya nmekpa-aru na iruùjù ra otù ahu: n'ihi na o nàsi n'obi-ya, Anamanç du dika eze-nwayi, abughkwam nwayi di-ya nwuru, o digh kwa iru-ùjù m'gāhu ma-oli. 8 N'ihi nka o bu n'otù ubochi ka ihe-otiti-ya nile gābia, bù onwu, na iru-ùjù, na unwu; agērechapu kwa ya n'oku; n'ihi na O di ike, bù Onyenwe-ayi Chineke, Onye kpere ya ikpè. 9 Ndi-eze uwa, ndi soro ya kwa iko nupu kwa isi, ha gākwa-kwa-ra ya àkwà, ti-kwa-ra ya aka n'obi, mbe ha gēle anwuru-oku nke orire-oku-ya anya, 10 ka ha nēguzo n'ebe di anya n'ihi egwu nke nmekpa-aru-ya, nàsi, Ahuhu, ahuhu, obodo uku ahu, Babilon, bù obodo ahu di ike! n'ihi na n'otù oge hour ka ikpè-gi biara. 11 Ndi-ahia nke uwa nākwakwa-ra ya àkwà, nēru-kwa-ra ya ùjù, n'ihi na o digh onye o bula nāzu iheahia-ha ozo, bù nke ha nēweta n'ubo-ha; 12 ihe-ahia ola-edo, na ola-ocha, na nkume di okè onu-ahia, na pearl, na ezi àkwà ocha, na àkwà ododo, na nkisi, na àkwà uhie; na osisi nile o bula nèsì isi uto, na ihe nile o bula eji odu me, na ihe nile o bula eji osisi dikarisiri okè onuahia, ma-obu ola, ma-obu ígwè, ma-obu marble, me; 13 na cinnamon, na amomum, na ihe-nsure-oku nèsì isì uto, na manu-otite, na frankincense, na manya-vine, na manu, na utu okà, na oka, na anu-ulo, na aturu; na ihe-ahia nke bu inyinya na ubo-ala na aru madu; na nkpuru-obi madu. 14 Nkpuru-osisi nile nke nāgu nkpuru-obi-gi apuwo n'ebe i no, ihe nile nāto uto nke makwa-ra nma apuwo kwa n'aka-gi la n'iyì, madu agagh-ahu kwa ha ozo maoli. 15 Ndi-ahia ndi nāzu ihe ndia, ndi bururu ogaranya site na ya, ha gēguzo n'ebe di anya n'ihi egwu nke nmekpaaru-ya, nākwa àkwà, nēru kwa ùjù; 16 nàsi, Ahuhu, ahuhu, obodo uku ahu, nke ebokwasiworo ya ezi àkwà ocha na àkwà nācha obara-obara na àkwà uhie, nke ewerewo-kwa-ra ola-edo na nkume di okè onu-ahia na pearl ke ya! 17 n'ihi na n'otù oge hour emere ka okè àkù di otù a tobo n'efu. Ndi-isiubo nile n'otù n'otù, na onye o bula nke nèje n'ebe o bula n'ubo, na ndi-ubo, ka ha ra kwa, bù ndi nālu olu nime oké osimiri, ha guzo-kwa-ra n'ebe di anya, 18 ti kwa nkpu mbe ha nēle anwuruoku nke orire-oku-ya anya, si, Òbodo gini yiri obodo uku a? 19 Ha we kpokwasi àjà n'isi-ha, ti kwa nkpu, nākwa àkwà, nēru kwa ùjù, si, Ahuhu, ahuhu, obodo uku ahu, nke ndi nile ndi nwere ubo-ha n'okè osimiri buru ogaranya nime ya site n'ibi-obi-ya di okè onu-ahia! n'ihi na n'otù oge hour ka emere ka o tobo n'efu. 20 Ka obi nāto gi uto n'isi ya, gi elu-igwe, na unu ndi nso, na unu ndi-ozi, na unu ndiamuma; n'ihi na Chineke kpere ikpèunu n'aru ya.

21 Otù mo-ozi nke di ike we būru nkume, dika okè nkume-igwe-nri, we tubà ya nime okè osimiri, si, Otù a ka agātuda Babilon, bù obodo uku ahu, n'okè odida, agagh-ahu kwa ya ozo ma-oli. 22 Agagh-anu kwa olu ndi nākpo ubo-akwara na ndi nākpo ubo ozo na ndi nèbu òjà na ndi nāfù opi nime gi ozo ma-oli; agagh-ahu kwa onye-òkà o bula, nke nème nkà o bula, nime gi ozo ma-oli; agagh-anu kwa olu nke nkumeigwe-nri nime gi ozo ma-oli; 23 ihè nke oriona agagh-enwu kwa nime gi ozo maoli; agagh-anu kwa olu nke onye nālu nwunye ohu na nke nwayi anālu ohu nime gi ozo ma-oli: n'ihi na ndi-ahia-gi buri ndi-amadi nke uwa; n'ihi na ewere igwo-nsi-gi duhie mba nile. 24 O bu kwa nime ya ka ahuru obara nke ndiamuma na nke ndi nso, na nke ndi nile ebuworo n'elu uwa.

19 1 Mbe ihe ndia gasiri m'we nu ihe dika okè olu nke okè ìgwè ndi no n'elu-igwe, nàsi, Haleluya; Nzoputa nile na otuto nile na ike nile nādiri Chineke-ayi: 2 n'ihi na ikpé-Ya nile bu ezi-okwu buru kwa ikpè ziri ezi; n'ihi na O kpere okè nwayi ahu nākwa iko ikpè, bù nwayi nke were ikwa-iko-ya mebie uwa, O bò-kwa-ra obò obara ndiorù-Ya n'isi-ya. 3 Nke mere ya abua ha

we si, Haleluya. Anwuru-ọku-ya nārigo elu rue mḅe nile ebigh-ebi. 4 Orú ndi-okenye na anọ ahu na ihe anọ ahu nke di ndu we da n'ala, kpọ isi ala nye Chineke, bú Onye nānọkwasi n'oche-eze ahu, si, Amen; Haleluya. 5 Otù olu we site n'oche-eze ahu da, si, Nētonu Chineke-ayi, unu ndi-orù-Ya nile, ndi nātu egwu Ya, ndi ntà na ndi uku. 6 M'we nu ihe dika olu nke oké ìgwè ndi, di kwa ka olu ọtutu miri, di kwa ka olu éḅè-elu-igwe di ike, nāsi, Haleluya: n'ihi na Onye-nwe-ayi Chineke-ayi, Onye puru ime ihe nile, nābu eze. 7 Ka ayi ṅuria ọṅu, ka obi nātọ kwa ayi utọ nke-uku, ka ayi were kwa otuto nile nye Ya: n'ihi na ọlulu-nwunye nke Nwa-aturu ahu abiawo, nwunye-Ya edoziwo kwa onwe-ya. 8 Ewe kweyere ya ka o ḅokwasi onwe-ya ezi ákwà ọcha nēnwu enwu, nke di kwa ọcha: n'ihi na ezi ákwà ọcha ahu bu ezi omume nile nke ndi nsọ. 9 Ọ we sim, De akwukwọ, Ngọzi nādiri ndi akpọworo ibia na nri-anyasi ọlulu-nwunye nke Nwa-aturu ahu. Ọ we sim, Ndia bu okwu nke Chineke kwuru n'ezie. 10 M'we da n'ala n'iru ukwu-ya ikpọ isi ala nye ya. Ọ we sim, Lezi anya ka i ghara ime ya: abum orù-ibe-gi, buru kwa orù-ibe nke umu-nna-gi nke nwere àmà nke Jisus: kpọ isi ala nye Chineke: n'ihi na àmà nke Jisus bu mọ nke amuma.

11 M'we hu elu-igwe ka ọ gheworo oghe; ma le, inyinya ọcha di, na Onye nānọkwasi ya, bú Onye anākpọ Onye kwesiri ntukwasi-obi na Onye-ezi-okwu; ọ bu kwa n'ezi omume ka Ọ nēkpe ikpé, nēbu kwa agha. 12 Anya-Ya abua buru kwa ire ọku, O nēkpu kwa ọtutu okpu-eze n'isi-Ya; Ọ nwe-kwa-ra aha edeworo, nke ọ nādigh onye ọ bula matara, ma-ọbugh Ya onwe-ya. 13 Eḅokwasiwo kwa Ya uwe nke efesaworo ọbara: akpọwo kwa aha-Ya Okwu Chineke. 14 Usu nile nke ndi-agha ndi di n'elu-igwe we so Ya n'elu inyinya ọcha, nēyi ezi ákwà ọcha, nke di ọcha nēnwu kwa enwu. 15 Mma-agha di nkọ nēsi kwa n'ọnu-Ya puta, ka Ọ we were ya tiḅue mba nile: Ya onwe-ya gēwere kwa nkpa-n'aka nke ígwè zùa ha dika aturu: Ya onwe-ya nāzọ kwa ebe-nzọcha-nkpuru-vine nke manya nke ọnuma nke iwe Chineke Onye puru ime ihe nile. 16 Ọ nwe-kwa-ra aha edekwasiworo n'elu uwe-Ya na n'elu apata-ukwu-Ya, EZE kachasi NDI-EZE nile, NA ONYE-NWENU kachasi NDI-NWENU nile.

17 M'we hu otù mọ-ozi ka o nēguzo nime anyanwu; ọ we were oké olu tie nkpu, nāsi nnunu nile nke nēfe n'etiti elu-igwe, Bianu, zukọ iri oké nri-anyasi nke Chineke; 18 ka unu we rie anu-aru ndi-eze, na anu-aru ndi-ọchi-agha, na anu-aru ndi di ike, na anu-aru inyinya na nke ndi nānọkwasi ha, na anu-aru madu nile, ma ndi nwere onwe-ha ma ndi-orù, ma ndi ntà ma ndi uku.

19 M'we hu anu-ọhia ahu, na ndi-eze uwa, na usu nile nke ndi-agha-ha, ka ha zukọrọri ibu agha megide Onye ahu Nke nānọkwasi inyinya ahu, megide kwa usu-ndi-agha-Ya. 20 Ewe jide anu-ọhia ahu, ya na onye-amuma ugha ahu nke nēme ihe-iriba-ama ahu n'iru ya, bú nke o ji duhie ndi natarari akàrà nke anu-ọhia ahu, na ndi nākpọ isi ala nye ihe-oyiyi-ya: ewe tubà ha abua na ndu nime ọdọ ọku ahu nke ji brimstone nēre: 21 ewe were mma-agha nke Onye ahu nānọkwasi n'inyinya ahu, bú mma-agha ahu nke si n'ọnu-Ya puta, ḅue ndi fọduru: nnunu nile we rijuru afọ site n'anu-aru-ha.

20 1 M'we hu mọ-ozi ka o nēsi n'elu-igwe ridata, nēji nkpisi-ugodi nke abyss ahu n'aka-ya, ya na oké nkpọrọ. 2 Ọ we jide dragon ahu, bú agwọ ochie ahu, onye bu Ekwensu na Setan, ọ we ke ya aḅu nnù arọ abua na ọgu iri, 3 we tubà ya nime abyss ahu, mechie ya, kà kwa ya akàrà n'elu ya, ka ọ we ghara iduhie mba nile ọzọ, rue mḅe nnù arọ abua na ọgu iri ahu gāgwusi: mḅe arọ ndia gasiri aghagh itọpu ya nwa oge.

4 M'we hu oche-eze, ha we nọkwasi ha, ewe nye ha ikpé: m'we hu nkpuru-obi nke ndi ebipururi isi n'ihi àmà Jisus, na n'ihi okwu Chineke, ndi ahu nọ kwa, bú ndi nākpọgh isi ala nye anu-ọhia ahu, ma-ọbu ihe-oyiyi-ya, ndi nānatagh kwa akàrà-ya n'egedege-iru-ha na n'aka-ha; ha we di ndu, so kwa Kraist buru eze nnù arọ abua na ọgu iri. 5 Ndi fọduru n'etiti ndi nwuru anwu adigh ndu rue mḅe nnù arọ abua na ọgu iri ahu gāgwusi. Nka bu nbilite-n'ọnwu mbu. 6 Ngọzi nādiri ya, ọ di kwa nsọ, bú onye nwere òkè nime nbilite-n'ọnwu

mbu ahu: ọnwu nke-abua ahu enwegh ike n'ebe ndia nọ; kama ha gābu ndi-nchu-aja nke Chineke na nke Kraist, ha gēso kwa Ya buru eze nnù arọ abua na ọgu iri ahu.

7 Ma mḅe nnù arọ abua na ọgu iri ahu gāgwusi, agātọpu Setan n'ulo-nkpọrọ-ya, 8 ọ gāputa kwa iduhie mba nile ndi di na nkuku anọ nke uwa, bú Gog na Megog, ime ka ha zukọ ibu agha ahu: ndi ọnu-ọgugu-ha ra ka ájá nke oké osimiri. 9 Ha we rigo n'obodobo uwa, nọgide ọmuma-ulo-ikwū ndi nsọ buruburu, ya na obodo ahu nke ahuworo n'anya: ọku we si n'elu-igwe ridata, ripia ha. 10 Ekwensu ahu nke nēduhie ha, atubàra ya nime ọdọ ọku na brimstone, ebe anu-ọhia ahu na onye-amuma ugha ahu nọ kwa; agēmekpa kwa ha aru ehihie na abali rue mḅe nile ebigh-ebi.

11 M'we hu oké oche-eze di ọcha, na Onye nānọkwasi ya, Onye uwa na elu-igwe ḅapuru n'iru Ya; ahugh kwa ebe ọ bula nye ha. 12 M'we hu ndi nwuru anwu nile, ndi uku na ndi ntà, ka ha nēguzo n'iru oche-eze ahu; ewe saghe akwukwọ di iche iche: asaghe-kwa-ra akwukwọ ọzọ, nke bu akwukwọ nke ndu: ewe kpe ndi nwuru anwu ikpé site n'ihe nile edereri n'akwukwọ ahu di iche iche, dika ọlu nile ha si di. 13 Oké osimiri we nyeghachi ndi nwuru anwu di nime ya; ọnwu na Hedis nyeghachi-kwa-ra ndi nwuru anwu di nime ha: ewe kpe ha ikpé n'otù n'otù dika ọlu nile ha si di. 14 Ewe tubà ọnwu na Hedis nime ọdọ ọku ahu. Nka bu ọnwu nke-abua ahu, bú ọdọ ọku ahu. 15 Ọ buru kwa na ahugh onye ọ bula ka edereri aha-ya n'akwukwọ nke ndu ahu, ewe tubà ya n'ọdọ ọku ahu.

21 1 M'we hu elu-igwe ọhu na uwa ọhu: n'ihi na elu-igwe mbu ahu na uwa mbu ahu gabigarari; oké osimiri adigh kwa ọzọ. 2 M'we hu obodo nsọ ahu, bú Jerusalem ọhu, ka o nēsi n'elu-igwe ridata, site n'ebe Chineke nọ, edoziwo ya dika nwayi anālu ọhu nke achọworo ya nma nye di-ya. 3 M'we nu oké olu ka o nēsi n'oche-eze ahu dà, si, Le, ulo-ikwū nke Chineke diyere madu, O gēbiye-kwa-ra ha, ha onwe-ha gābu kwa ndi nke Ya, Chineke Onwe-ya gānọye-kwa-ra ha, buru kwa Chineke-ha: 4 O gēhichapu kwa anya-miri nile ọ bula n'anya-ha; ọnwu agagh-adi kwa ọzọ; iru-újú ma-ọbu ikwa-ákwá ma-ọbu aru-ufu agagh-adi kwa ọzọ: ihe mbu nile agabigawo. 5 Onye ahu Nke nānọkwasi n'oche-eze ahu we si, Le, anameme ihe nile ka ha di ọhu. Ọ we si, De akwukwọ: n'ihi na okwu ndia kwesiri ntukwasi-obi, buru kwa ezi-okwu. 6 Ọ we sim, Emewo ha. Mu onwem bu Alfa ahu na Omega ahu, nmalite na ọgwugwu. Mu onwem gēnye onye akpiri nākpọ nku miri site n'isi-iyi miri nke ndu ahu n'efu. 7 Onye nēmeri gēketa ihe ndia; M'gābu-kwa-ra ya Chineke, ya onwe-ya gābu-kwa-ram nwa. 8 Ma ndi nātu ujọ, na ndi nēkwegh ekwe, na ndi-árú, na ndi-oḅu-madu, na ndi nākwa iko, na ndi nāgwọ ńsí, na ndi nēkpere arusi, na ndi-ugha nile, òkè-ha gābu nime ọdọ ahu nke ji ọku na brimstone nēre; nke bu ọnwu nke-abua ahu.

9 Otù nime ndi-mọ-ozi asa ahu ndi nwere ọkwa asa ahu, ndi eboro ibu ihe-otiti asa ikpe-azu, we bia; ọ we kpayerem uka, si, Biari, M'gēgosi gi nwayi ahu anālu ọhu, bú nwunye Nwa-aturu ahu. 10 Ọ we bupum nime Mọ Nsọ ga rue oké ugwu di elu, we gosim obodo nsọ ahu, bú Jerusalem, ka o nēsi n'elu-igwe ridata, site n'ebe Chineke nọ, 11 nēnwe ebube Chineke: ìhè ọ nēnye yiri nkume dikarisiri oké ọnu-ahia, dika nkume jasper, dika crystal: 12 ọ nwe-kwa-ra oké mḅidi di elu; nwe kwa ọnu-uzọ-ama iri na abua, nwe kwa ndi-mọ-ozi iri na abua n'ọnu-uzọ-ama ahu; nwe kwa aha edekwasiworo ha, nke bu aha nke ebo iri na abua nke umu Israel: 13 n'akuku Ọwuwa-anyanwu ọnu-uzọ-ama atọ di; n'akuku Ugwu ọnu-uzọ-ama atọ di kwa; n'akuku Ndida ọnu-uzọ-ama atọ di kwa; n'akuku Ọdida-anyanwu ọnu-uzọ-ama atọ di kwa. 14 Mḅidi obodo ahu nwe-kwa-ra ntọ-ala iri na abua, n'elu ha ka edereri aha iri na abua nke ndi-ozi iri na abua ahu nke Nwa-aturu ahu. 15 Onye ahu nke nākpayerem uka nwe-kwa-ra ihe-ọtùtù, bú ami nke ọla-edo, ka ọ we tùa obodo ahu, na ọnu-uzọ-ama-ya nile, na mḅidi-ya. 16 Obodo ahu nwe-kwa-ra nkuku anọ ra nrata, ogologo-ya ra kwa ka obodobo-ya: ọ we were amì ahu tùa

obodo ahu, orù nnù furlong na nnù iri: ogologo-ya na obodobo-ya na elu-ya ra. 17 Ọ we tù mḅidi-ya, ọgu cubit asa na anọ, dika ọtùtù madu si di, ya bu, nke mọ-ozi. 18 Ihe eji lu mḅidi ahu bu jasper: obodo ahu bu kwa ọla-edo anuchara anucha, dika enyo nēnwu enwu. 19 Ewerewo nkume nile ọ bula di okė ọnu-ahia chọ ntọ-ala nke mḅidi obodo ahu nma. Ntọ-ala mbu bu jasper; nke-abua bu sapphire; nke-atọ bu chalcedony; nke-anọ bu emerald; 20 nke-ise bu sardonyx; nke-isi bu sardius; nke-asa bu chrysolite; nke-asatọ bu beryl; nke-iteghete bu topaz; nke-iri bu chrysoprase; nke-iri-na-otù bu jacinth; nke-iri-na-abua bu amethyst. 21 Ọnu-uzọ-ama iri na abua ahu bu pearl iri na abua; eji otù pearl me ọnu-uzọ-ama ọ bula nime ọnu-uzọ-ama ahu nile: amà obodo ahu bu ọla-edo anuchara anucha, dika enyo nāhu uzọ. 22 Ọ digh kwa ulo nsọ ọ bula m'huru nime ya: n'ihi na Onye-nwe-ayi Chineke, Onye puru ime ihe nile, Ya na Nwa-aturu ahu, bu ulo nsọ ya. 23 Anyanwu ma-ọbu ọnwa adigh kwa obodo ahu nkpà, ka ha mukwasi ya: n'ihi na ebube Chineke nyere ya ìhè, oriọna-ya bu kwa Nwa-aturu ahu. 24 Mba nile gēwere kwa ihè-ya jegharia: ndi-eze nke uwa nēwebata kwa ebube-ha nime ya. 25 Agagh-emechi kwa ọnu-uzọ-ama-ya n'ehihie ma-ọli (n'ihi na abali agagh-adi n'ebe ahu): 26 ha gēwebata kwa ebube na nsọpuru nke mba nile nime ya: 27 ọ digh kwa ihe ọ bula emeruru emeru, ma-ọbu onye nēme ihe-àrù na ugha, gābà nime ya ma-ọli: kama ọ bu nàní ndi edeworo aha-ha n'akwukwọ nke ndu Nwa-aturu ahu.

22 1 Ọ we gosim osimiri nke miri nke ndu, nēnwu dika crystal, ka o nēsi n'oche-eze Chineke na nke Nwa-aturu ahu puta, 2 n'etiti amà-ya. N'akuku a na n'akuku nke-ọzọ nke osimiri ahu ka osisi nke ndu di kwa, nāmi uzọ nkpuru iri na abua, nēnye nkpuru-ya n'ọnwa n'ọnwa: akwukwọ osisi ahu bu ihe ime ka aru di mba nile ike. 3 Ọbubu-ọnu ọ bula agagh-adi ọzọ: oche-eze Chineke na nke Nwa-aturu ahu gādi kwa nime ya: ndi-orù-Ya gēfè kwa Ya òfùfè: 4 ha gāhu kwa iru-Ya; aha-Ya gādi kwa n'egedege-iru-ha. 5 Abali agagh-adi kwa ọzọ; ìhè oriọna na ìhè anyanwu adigh kwa ha nkpà; n'ihi na Onye-nwe-ayi Chineke gēnye ha ìhè: ha ganābu kwa eze rue mḅe nile ebigh-ebi.

6 Ọ we sim, Okwu ndia kwesiri ntukwasi-obi, buru kwa ezi-okwu: Onye-nwe-ayi, bù Chineke nke ndi-mọ nke ndi-amuma, zite-kwa-ra mọ-ozi-Ya igosi ndi-orù-Ya ihe nile nāghagh iputa na mḅe ntà. 7 Le kwa, anamabia ọsọsọ. Ngọzi nādiri onye nēdebe okwu nile nke amuma nke akwukwọ a.

8 Mu onwem Jọn bu kwa onye nānu nālu kwa ihe ndia. Mḅe m'nuru, hu kwa, m'we da n'ala ikpọ isi ala n'iru ukwu mọ-ozi ahu onye nēgosim ihe ndia. 9 Ọ we sim, Lezi anya ka i ghara ime ya: abum orù-ibe-gi, buru kwa orù-ibe nke umu-nna-gi, bù ndi-amuma, ha na ndi nēdebe okwu nile nke akwukwọ a: kpọ isi ala nye Chineke.

10 Ọ we sim, Akala okwu nile nke amuma nke akwukwọ a akàrà; n'ihi na oge ahu di nso. 11 Onye nēme ajọ omume, ya me ajọ omume ga n'iru: onye ru-kwa-ra inyi, ka eme ka o ru inyi ga n'iru: onye ezi omume, ya me ezi omume ga n'iru: onye di kwa nsọ, ka edo ya nsọ ga n'iru. 12 Le, anamabia ọsọsọ; ugwọ-ọlum di kwa n'akam, inyeghachi onye ọ bula dika ọlu-ya si di. 13 Mu onwem bu Alfa ahu na Omega ahu, onye mbu na onye ikpe-azu, nmalite na ọgwugwu. 14 Ngọzi nādiri ndi nāsa uwe-nwuda-ha, ka ha we nwe ike n'ebe osisi nke ndu ahu di, si kwa n'ọnu-uzọ-ama ahu ba nime obodo ahu. 15 N'azu obodo ka ha di, bù nkita nile, na ndi nile nāgwọ nsi, na ndi nile nākwa iko, na ndi-oḅu-madu nile, na ndi nile nēkpere arusi, na onye ọ bula nke nāhu ugha n'anya nēme kwa ya.

16 Mu onwem, bù Jisus, zitere mọ-ozim iwere ihe ndia ḅara unu àmà nye nzukọm nile. Mu onwem bu nkpọrọgwu Devid, buru kwa nwa ọ muru, kpakpando nēnwu enwu, nke bu kwa kpakpando ututu ahu.

17 Mọ Nsọ na nwayi ahu anālu ọhu nāsi kwa, Bia. Onye nānu, ya si kwa, Bia. Onye akpiri nākpọ kwa nku, ya bia: onye nāchọ, ya nara miri nke ndu ahu n'efù.

18 Mu onwem nāḅara onye ọ bula àmà, bù onye nānu okwu nile nke

amuma nke akwukwọ a, si, Ọ buru na onye ọ bula gātukwasiri ha okwu, Chineke gātukwasiri ya ihe-otiti nile nke edeworo n'akwukwọ a: 19 ọ buru kwa na onye ọ bula gēwepu okwu nime okwu nile nke akwukwọ nke amuma nka, Chineke gēwepu òkè-ya n'osisi nke ndu ahu, wepu kwa òkè-ya n'obodo nsọ ahu, bú ihe edeworo n'akwukwọ a.

20 Onye ahu Nke nāḅa àmà ndia nāsi, E: anamabia ọsọsọ. Amen: bia, Onye-nwe-ayi Jisus.

21 Ka amara Onye-nwe-ayi Jisus diyere ndi nsọ nile. Amen.